125 ΧΡΟΝΙΑ Γ. Σ. Ζ.

ΓΥΜΝΑΣΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ «Ο ΖΗΝΩΝ»

Λ Α Ρ Ν Α Κ Α Σ

Έρευνα - συγγραφή: Δρ Χρύσανθος Χρυσάνθου

ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΥΠΟΥ
ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ

ΤΟ ΠΑΡΟΝ ΛΕΥΚΩΜΑ ΑΠΟΤΕΛΕΙ ΕΚΔΟΣΗ
ΤΟΥ ΓΡΑΦΕΙΟΥ ΤΥΠΟΥ ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ©
ΣΕ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΤΟΝ ΓΥΜΝΑΣΤΙΚΟ ΣΥΛΛΟΓΟ «Ο ΖΗΝΩΝ» ΛΑΡΝΑΚΑΣ ©

Έρευνα και συγγραφή:
Δρ ΧΡΥΣΑΝΘΟΣ ΧΡΥΣΑΝΘΟΥ ©
διδάκτωρ Τμήματος Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών Πανεπιστημίου Κύπρου
chry.chry60@gmail.com

Σχεδιασμός και καλλιτεχνική επιμέλεια:
ΜΑΡΙΟΣ ΚΟΥΡΟΥΦΕΞΗΣ
Γλωσσική επιμέλεια, συντονισμός έκδοσης:
ΣΑΝΝΥ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΤΟΦΑ

Εκδότης:
ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΥΠΟΥ ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ
ΓΤΠ 171/2021-1.000
Εκτύπωση: Laser Graphics Ltd
ISBN 978-9963-50-553-1

© Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών, Γυμναστικός Σύλλογος «Ο Ζήνων» Λάρνακας.
Με την επιφύλαξη παντός δικαιώματος.

* Οι φωτογραφίες προέρχονται κυρίως από τα αρχεία του Γ.Σ.Ζ. και του Γ.Τ.Π., καθώς επίσης από διάφορα άλλα αρχεία και προσωπικές συλλογές. Τα πνευματικά δικαιώματα για τις φωτογραφίες παραχωρήθηκαν ευγενώς για την παρούσα έκδοση, αλλά παραμένουν στην κυριότητα των ιδιοκτητών τους.
* Απαγορεύεται η αναδημοσίευση, η αναπαραγωγή, ολική, μερική ή περιληπτική, ή η απόδοση κατά παράφραση ή διασκευή του περιεχομένου του βιβλίου με οποιονδήποτε τρόπο, μηχανικό, ηλεκτρονικό, φωτοτυπικό, ηχογράφησης ή άλλο, χωρίς προηγούμενη γραπτή άδεια του συγγραφέα και των εκδοτών τού παρόντος βιβλίου.
* Η παρούσα έκδοση δεν είναι κερδοσκοπικού χαρακτήρα. Αποσκοπεί στην εκπαίδευση, τη διατήρηση και διάδοση της ιστορικής μνήμης στη νέα γενιά. Διατίθεται δωρεάν.

Επικοινωνία: Γ.Σ.Ζ. - Ιωάννα Μιχαήλ, υπεύθυνη Σταδίου
Τ.Θ. 40313, 6303 Λάρνακα. Τηλ: 24532600 / Τηλεομ.: 24531603
Ηλ. ταχ.: gszenon@cytanet.com.cy / Ιστοσελίδα: www.gsz.org.cy

Αυτή είναι η σφραγίδα που χρησιμοποιεί ο Γ.Σ.Ζ. σήμερα, με έμβλημά του τον δισκοβόλο του Μύρωνα, που είχε υιοθετηθεί από τα πρώτα χρόνια της ίδρυσής του.

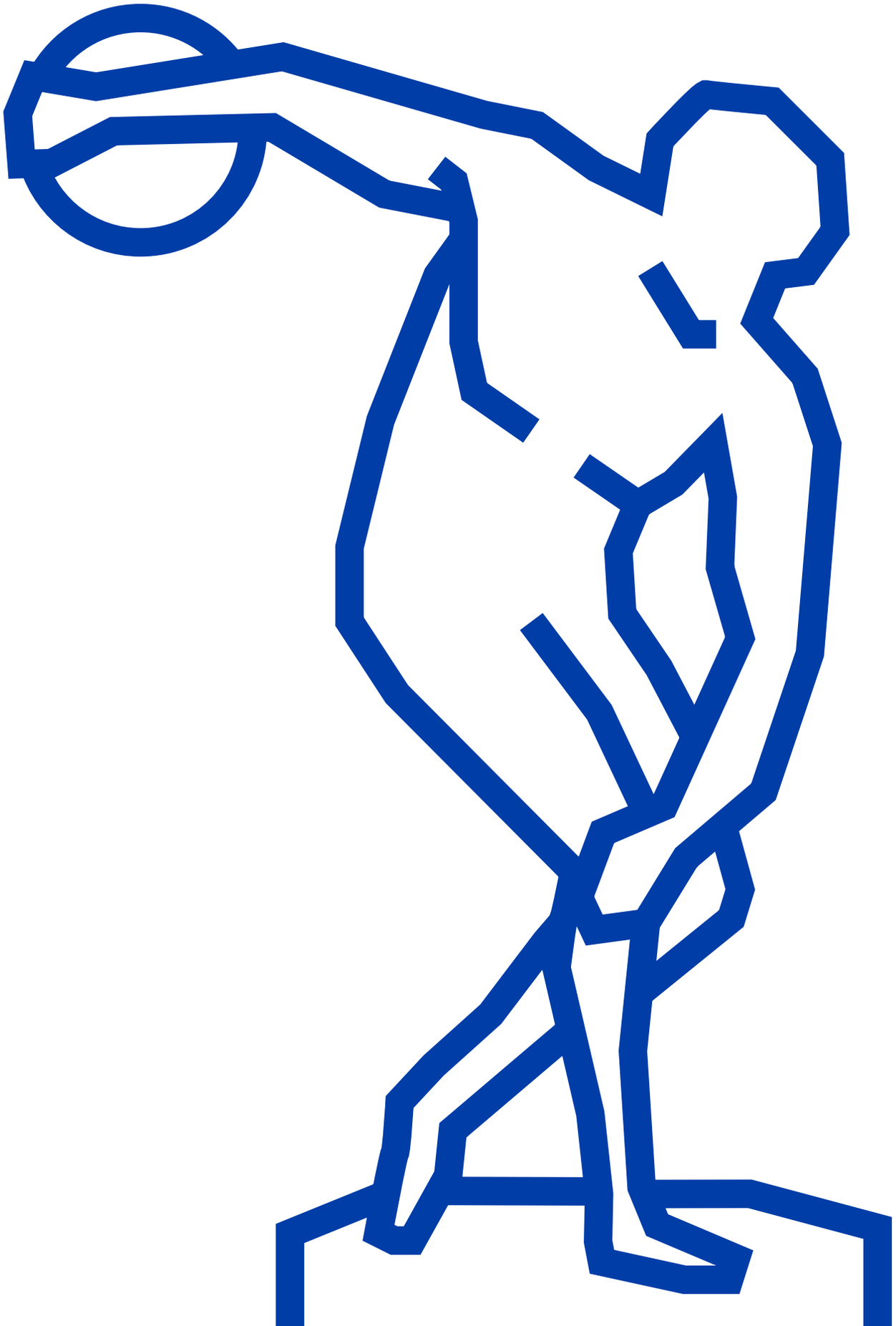
* Ο Γ.Σ.Ζ. εκφράζει θερμές ευχαριστίες προς οργανισμούς και εταιρείες που στήριξαν τη διεξαγωγή της έρευνας και τη συλλογή ιστορικών στοιχείων για τον Γυμναστικό Σύλλογο «Ο Ζήνων» Λάρνακας. Είναι οι ακόλουθοι:

ΜΕΓΑΣ ΧΟΡΗΓΟΣ:
ΟΠΑΠ Κύπρου

ΧΟΡΗΓΟΙ:
Υπουργείο Παιδείας, Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νεολαίας
Δήμος Λάρνακας
Ιερά Μητρόπολη Κιτίου
Εταιρεία Πετρολίνα Λτδ
Το περιβόλι του Αγίου Λαζάρου
Εταιρεία McDonald's Cyprus

ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΕΣ:
Εταιρεία Atlantic Insurance Company Ltd
Εταιρεία Greentech Trading Ltd

Θερμές ευχαριστίες εκφράζει επίσης ο Γ.Σ.Ζ. προς τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου του Συλλόγου Χρίστο Ερωτοκρίτου, που χορήγησε τις αθλητικές φόρμες όλων των αθλητών του Γ.Σ.Ζ., και Σταύρο Μιχαήλ, που διαχρονικά βρίσκεται στο πλευρό του Συλλόγου.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΙ

- Ανδρέας Ζαχαρίου, Πρόεδρος Γυμναστικού Συλλόγου «Ο Ζήνων» Λάρνακας (Γ.Σ.Ζ.) 08
- Σημείωμα του εκδότη, Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών (Γ.Τ.Π.) 09
- Πρόδρομος Προδρόμου, Υπουργός Παιδείας, Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νεολαίας 11
- Ανδρέας Μιχαηλίδης, Πρόεδρος Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού (ΚΟΑ) 12
- Περικλής Μάρκαρης, Πρόεδρος Κυπριακής Ομοσπονδίας Ερασιτεχνικού Αθλητισμού Στίβου (ΚΟΕΑΣ) 13
- Μητροπολίτης Κιτίου Νεκτάριος 14
- Ανδρέας Βύρας, Δήμαρχος Λάρνακας 15

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

- Αθησαύριστο και πολύτιμο υλικό στα αρχεία του Γ.Σ.Ζ. 17

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

- Οι κυριότεροι σταθμοί στη μακρά πορεία του Γ.Σ.Ζ. 19
- Διατελέσαντες πρόεδροι του Γ.Σ.Ζ. 21

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

1892-1928

Τα πρώτα σκιρτήματα της αθλητικής ιδέας

- Εν αρχή ήν ο Κιτιακός Σύλλογος 25
- Ο οραματιστής Φίλιος Ζαννέτος 26
- Και εγένετο Γυμναστικός Σύλλογος! 27
- Εθελοντές στον ελληνοτουρκικό πόλεμο 28
- Έγινε μέλος του ΣΕΑΓΣ (ΣΕΓΑΣ) 29
- Ο θριαμβευτής μαραθωνοδρόμος 30
- Τεχνάσματα των Βρετανών για υπονόμευση των αγώνων 31
- Ήταν ξεχωριστή γιορτή για τη Λάρνακα 32
- Διαφωνίες και στους κόλπους του Γ.Σ.Ζ. 32
- Αναδείχθηκε πολυνίκης σύλλογος 35
- Πήρε άριστα για τους Ζ' Παγκυπρίους 36
- Αθλητές κατά της «στυγεράς δουλείας» 38
- Ντύθηκαν πάλι με στρατιωτική στολή 39
- Προπονητής ο Δημοσθένης Συμεωνίδης 40
- Νέα αθλήματα κέρδιζαν τους νέους 41
- Και Σύλλογος Αθλοπαιδιών «Ο Ζήνων» 44
- Ανέμεναν από ώρα σε ώρα την ένωση 45
- Ο στυλοβάτης Βύρων Χαχολιάδης 48
- Απέλασαν προκλητικά τον Φίλιο Ζαννέτο 51
- Φαντασμαγορική τέλεση των αγώνων 52
- Από τον ΠΟΛ στον ΑΜΟΛ και την ΕΠΑ 53
- Κινδύνευε άμεσα η επιβίωση του Συλλόγου 55
- Ανέλαβε τα ηνία ο Κλεόβουλος Μεσολογγίτης 57

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

1928-1939

Άλμα προόδου σε νέο στάδιο

- Μεγαλεπήβολα σχέδια για το στάδιο Γ.Σ.Ζ. 61
- Αγόρασε επιπρόσθετα γειτονικό τεμάχιο 63
- Το όραμα έγινε πραγματικότητα 65
- Πολύτιμα στοιχεία σε τοπογραφικό σχέδιο 66
- Η λαμπρή τελετή των εγκαινίων 69
- Συναρπαστικοί αγώνες καθήλωσαν τους θεατές 70
- Έφτασε πρώτη στο τέρμα η «Ρόδος» 74
- Πρωτοπόρησε και στο ποδόσφαιρο 78
- Κέρδισε το ποδοσφαιρικό έπαθλο «Δονόρα» 79
- Πρώτευσε στα αγωνίσματα θαλάσσης 95
- Η εξέγερση εναντίον της αποικιοκρατίας 96
- Επέβαλαν στυγνή δικτατορία οι Βρετανοί 99
- Στη μέγγενη των απαγορεύσεων 101
- Η πρώτη διεθνής νίκη στο ποδόσφαιρο 103
- Χολώθηκαν για την ήττα οι Βρετανοί 107
- Μεγαλειώδης εκδήλωση για τον Λιπέρτη 110
- Διάσημοι παλαιστές στο ρινγκ του Γ.Σ.Ζ. 112
- Οι επετειακοί 25οι Παγκύπριοι αγώνες 115
- Διέταξαν το κλείσιμο του σταδίου Γ.Σ.Ζ. 124
- Πένθησε για τον πρόεδρό του 125
- Παρέλαβε τη σκυτάλη ο Δημητρός Ν. Δημητρίου 127

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

1940- 1959

Αγώνες και κατά της αποικιοκρατίας

- Στα μέτωπα του Β' Παγκοσμίου πολέμου 131
- Το πηδάλιο στα χέρια του Μιλτιάδη Οικονομάκη 132
- 616 αθλητές στο στάδιο Γ.Σ.Ζ. 133
- Συμμετείχε σε πρωτάθλημα τένις 133
- Αγώνες γιορτής με τη λήξη του πολέμου 134
- Υποδέχθηκαν εβραϊκή ομάδα 137
- Πανελλήνιοι αγώνες στην Κύπρο 140
- Στη Λάρνακα ιδρύθηκε η ΤΕΣΚ 141
- Η διάσπαση του αθλητισμού 142
- Καταστατικές αλλαγές και διαγραφές 142
- Ο νέος πρόεδρος Ζήνων Δ. Πιερίδης 147
- Ο αθλητής που είπε όχι στους Βρετανούς 148
- Συμβολή στο ενωτικό δημοψήφισμα 150
- Παρούσες στο ραντεβού με την Ιστορία 160
- Πανηγύρισε πρωτάθλημα στο μπάσκετ 163
- Η επανένωση του ποδοσφαίρου 164
- Αποκαλυπτήρια προτομής του Φίλιου Ζαννέτου 166
- Στρατεύτηκαν για τον απελευθερωτικό αγώνα 172
- Στο στάδιο Γ.Σ.Ζ. πολλοί αθλητές που έδρασαν στην ΕΟΚΑ 173
- Καραολής και Παλληκαρίδης συμμετείχαν στους αγώνες στο στάδιο Γ.Σ.Ζ. 177
- Κύμα διαμαρτυριών για τα καταπιεστικά μέτρα 178
- Οργανωτής διαδηλώσεων ο προπονητής Α. Πετρίδης 179
- «Εορτάσθη λαμπρώς» η εθνική επέτειος 184
- Έσπασαν τα αποικιοκρατικά δεσμά το 1959 192

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'

1960-1981

Στην αφετηρία της ανεξαρτησίας

- Η εγκαθίδρυση νέου κράτους και θεσμών 199
- Εν μέσω ταραχών και αιματοχυσίας 208
- Στον Κώστα Αλκίδα το χρίσμα του προέδρου του Γ.Σ.Ζ. 214
- Παγκύπριοι αγώνες με πέντε νέα ρεκόρ 224
- Αβάσταχτος πόνος για την τραγωδία 231
- Στο πλευρό προσφυγικών συλλόγων και σωματείων 231
- Αλησμόνητες συναυλίες στο στάδιο Γ.Σ.Ζ. 232
- Ο Γ.Σ.Ζ. κράτησε εν ζωή την καλαθόσφαιρα στη Λάρνακα 240
- Οι τελευταίοι Παγκύπριοι στο παλιό στάδιο Γ.Σ.Ζ. 241

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε'

1982-2021

Η μετάβαση του Γ.Σ.Ζ. στη σύγχρονη εποχή

- Επιτέλους απέκτησε νέο στάδιο 247
- Οι πρώτοι αθλητικοί αγώνες 250
- Η επίσημη τελετή των εγκαινίων 251
- Η αυτονόμηση του κυπριακού στίβου 252
- Η διαδοχή στην προεδρία του Γ.Σ.Ζ. 253
- Προσφέρει για δεκαετίες ο Γεώργιος Λουρουτζιάτης 254
- Από τον στίβο στην προεδρία ο Μιλτής Μιχαηλίδης 255
- Για πρώτη φορά φιλοξένησε Παγκυπρίους αγώνες 262
- Ναός για τους ποδοσφαιρόφιλους 275
- Αλλαγή σκυτάλης στην ηγεσία του Γ.Σ.Ζ. 280
- Στη δίνη πρωτόγνωρης οικονομικής κρίσης 281
- Νέα πνοή στο παλιό στάδιο Γ.Σ.Ζ. 282
- Κιβωτός της Ιστορίας το Μουσείο Γ.Σ.Ζ. 283
- 110 αθλητές και αθλήτριες στο δυναμικό του Γ.Σ.Ζ. 291
- Ποδοσφαιρικοί αγώνες γυναικών 294
- Ο στόχος του νέου συμβουλίου του Γ.Σ.Ζ. 295

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

- Απολογισμός αγώνων και θυσιών 297
- Τα πιεστικά προβλήματα του σήμερα 298
- Η ιστορία πηγή δύναμης για το μέλλον 299

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Διαπρέψαντες αθλητές του Γ.Σ.Ζ. 301
- Αξίζουν κάθε τιμής όλοι οι αθλητές 301
- Οι αθλητές που συμμετείχαν σε Ολυμπιακούς αγώνες 311

Βιβλιογραφικές και άλλες πηγές 313
Ευχαριστίες 315
Ο συγγραφέας και ερευνητής 317

ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ

Ἀσβεστη φλόγα η ιστορία του Γ.Σ.Ζ.

Με περηφάνια για το παρελθόν, με αποφασιστικότητα για το παρόν και με αισιοδοξία για το μέλλον διανύουμε το 2021, γιατί για μας, τη μεγάλη οικογένεια του Γυμναστικού Συλλόγου «Ο Ζήνων» Λάρνακας, αποτελεί επετειακό έτος. Φέτος ο Γ.Σ.Ζ. συμπληρώνει 125 χρόνια ζωής από την ίδρυσή του το 1896, αρχικά με την επωνυμία «Στάδιον», που λίγο αργότερα μετατράπηκε σε «Ζήνων». Αξίζει να επισημανθεί ότι η επέτειος του Γ.Σ.Ζ. συμπίπτει με τους εορτασμούς για τα 200 χρόνια από την Ελληνική Επανάσταση του 1821. Δεν θα παραλείψουμε να υπομνήσουμε ότι το 2022 συμπληρώνονται 130 χρόνια από την ίδρυση του Κιτιακού Συλλόγου (το 1892), που υπήρξε ο πρόδρομος του Γ.Σ.Ζ.

Όλα αυτά τα χρόνια ο Γυμναστικός Σύλλογος «Ο Ζήνων» προσέφερε αδιάλειπτα στον αθλητισμό, τον πολιτισμό και την κοινωνία της πόλης μας, αλλά και ευρύτερα της Κύπρου.

Προγραμματίσαμε διάφορες δραστηριότητες και εκδηλώσεις για να τιμήσουμε τη σημαντική επέτειο του Γ.Σ.Ζ. Σ' αυτό το πλαίσιο εντάσσεται και η έκδοση του ανά χείρας επετειακού λευκώματος, σε αγαστή συνεργασία με το Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών, προς το οποίο απευθύνω θερμές ευχαριστίες, ιδιαιτέρως προς την αναπληρώτρια διευθύντρια του Γ.Τ.Π., κα Ελένγκω Φραγκουλίδου, καθώς επίσης τους λειτουργούς του και όλους τους συντελεστές της κοινής έκδοσης του Γ.Σ.Ζ. και του Γ.Τ.Π. Πολλές ευχαριστίες οφείλουμε και προς τους χορηγούς, που στήριξαν την έρευνα, τη συλλογή υλικού και τη συγγραφή του επετειακού λευκώματος για τα 125χρονα του Γ.Σ.Ζ. Ο ΟΠΑΠ Κύπρου, ως μέγας χορηγός, το Υπουργείο Παιδείας, Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νεολαίας, ο Δήμος Λάρνακας, η Ιερά Μητρόπολη Κιτίου, η εταιρεία Πετρολίνα Λτδ, «Το περιβόλι του Αγίου Λαζάρου» και η εταιρεία McDonald's Cyprus, ως χορηγοί, η εταιρεία Atlantic Insurance Company Ltd και η εταιρεία Greentech Trading Ltd, ως υποστηρικτές στάθηκαν και ελπίζω ότι θα στέκονται πάντοτε στο πλευρό μας, όπως επίσης και άλλοι φίλοι του αθλητισμού και του Γ.Σ.Ζ.

Όπως θα διαπιστώσει ο αναγνώστης, το παρόν λεύκωμα σκιαγραφεί σε πολύ αδρές γραμμές, με τη γραφίδα του ερευνητή και συγγραφέα δρος Χρύσανθου Χρυσάνθου, την ιστορική πορεία του Γ.Σ.Ζ., μια πορεία πλούσια σε προσφορά, τόσο στα αθλητικά και κοινωνικά δρώμενα, όσο και στα εθνικά μας ζητήματα.

Οι αντίξοες συνθήκες της πανδημίας, λόγω του ιού covid-19, δυσχέραναν μεν, πλην όμως δεν ματαίωσαν το παρόν έργο. Η προσπάθεια ευοδώθηκε κι αυτό αποτελεί ελπιδοφόρο μήνυμα. Υποσχόμαστε να καταβάλουμε το άπαν των δυνάμεών μας για να υλοποιήσουμε, όσες δυσκολίες κι αν αντιμετωπίσουμε, τις διάφορες άλλες επετειακές εκδηλώσεις και δραστηριότητες.

Στο ίδιο πνεύμα ο Γυμναστικός Σύλλογος «Ο Ζήνων» θα συνεχίσει τη δράση του, με καθοδηγητικό φάρο τους σκοπούς του, όπως καθορίστηκαν στο καταστατικό του Συλλόγου από την εποχή της ίδρυσής του. Σκοποί του Γ.Σ.Ζ. είναι η διάδοση του κλασικού αθλητισμού και η ενίσχυση του αθλητικού πνεύματος. Είναι επίσης η προαγωγή της κοινωνικότητας και η προσέλκυση της νεολαίας της πόλης, αλλά και ευρύτερα της επαρχίας Λάρνακας, στον αθλητισμό. Προς αυτή την κατεύθυνση συνεργαζόμαστε στενά με την ΚΟΕΑΣ και τον ΚΟΑ, με τους υπόλοιπους γυμναστικούς συλλόγους, με αθλητικά σωματεία, καθώς και άλλους φορείς.

Θεωρώ ότι το παρόν επετειακό λεύκωμα συνιστά απότιση φόρου τιμής προς όλους όσοι υπηρέτησαν και υπηρετούν με αφοσίωση τον Γ.Σ.Ζ. από διάφορα πόστα και μετερίζια, είτε ως αθλητές, είτε ως προπονητές, είτε ως στελέχη του Συλλόγου. Κυρίως όμως συνιστά εκπλήρωση της υποχρέωσής μας προς τη νέα γενιά, στην οποία οφείλουμε να μεταλαμπαδεύουμε τις ιδέες που ενστερνίστηκαν οι ιδρυτές του Γ.Σ.Ζ. από τα τέλη του προπερασμένου αιώνα. Ακριβώς τον ίδιο στόχο είχε και η δημιουργία του Μουσείου Γ.Σ.Ζ. που εγκαινιάσαμε το 2015 και για το οποίο αισθανόμαστε ιδιαιτέρως υπερήφανοι, γιατί είναι το πρώτο αθλητικό μουσείο που λειτούργησε στην Κύπρο από γυμναστικό σύλλογο ή αθλητικό σωματείο.

Από αυτά αντλούμε έμπνευση και δύναμη για να μεταφέρουμε τη δάδα του Γ.Σ.Ζ., ως άσβεστη φλόγα, στον στίβο της Ιστορίας και να την παραδώσουμε με αξιοπρέπεια στη νέα γενιά.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΖΑΧΑΡΙΟΥ
Πρόεδρος Γυμναστικού Συλλόγου «Ο Ζήνων»
(Γ.Σ.Ζ.) Λάρνακας

ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΤΟΥ ΕΚΔΟΤΗ

Διαφύλαξη ιστορικής μνήμης, ασπίδα για το μέλλον

Σε μια εποχή που η ενασχόληση με τον αθλητισμό ήταν ίσως ο μοναδικός τρόπος ψυχαγωγίας και προσωπικής διάκρισης για τους νέους της Κύπρου, μια μικρή ομάδα εμπνευσμένων ανθρώπων έθεσε ως στόχο τη δημιουργία ενός αθλητικού κέντρου που θα μπορούσε να καλύψει τις ανάγκες της πόλης του Ζήνωνα. Έτσι κατόρθωσαν, μέσα σε δύσκολους καιρούς, να προσφέρουν όχι μόνο έναν τρόπο ανάδειξης ταλέντων και έκφρασης των ευγενών φιλοδοξιών της νεολαίας, αλλά και μια δημιουργική ενασχόληση που στόχευε στη σωματική και πνευματική ανάπλαση των νέων, καθώς και στην κοινωνικοποίησή τους.

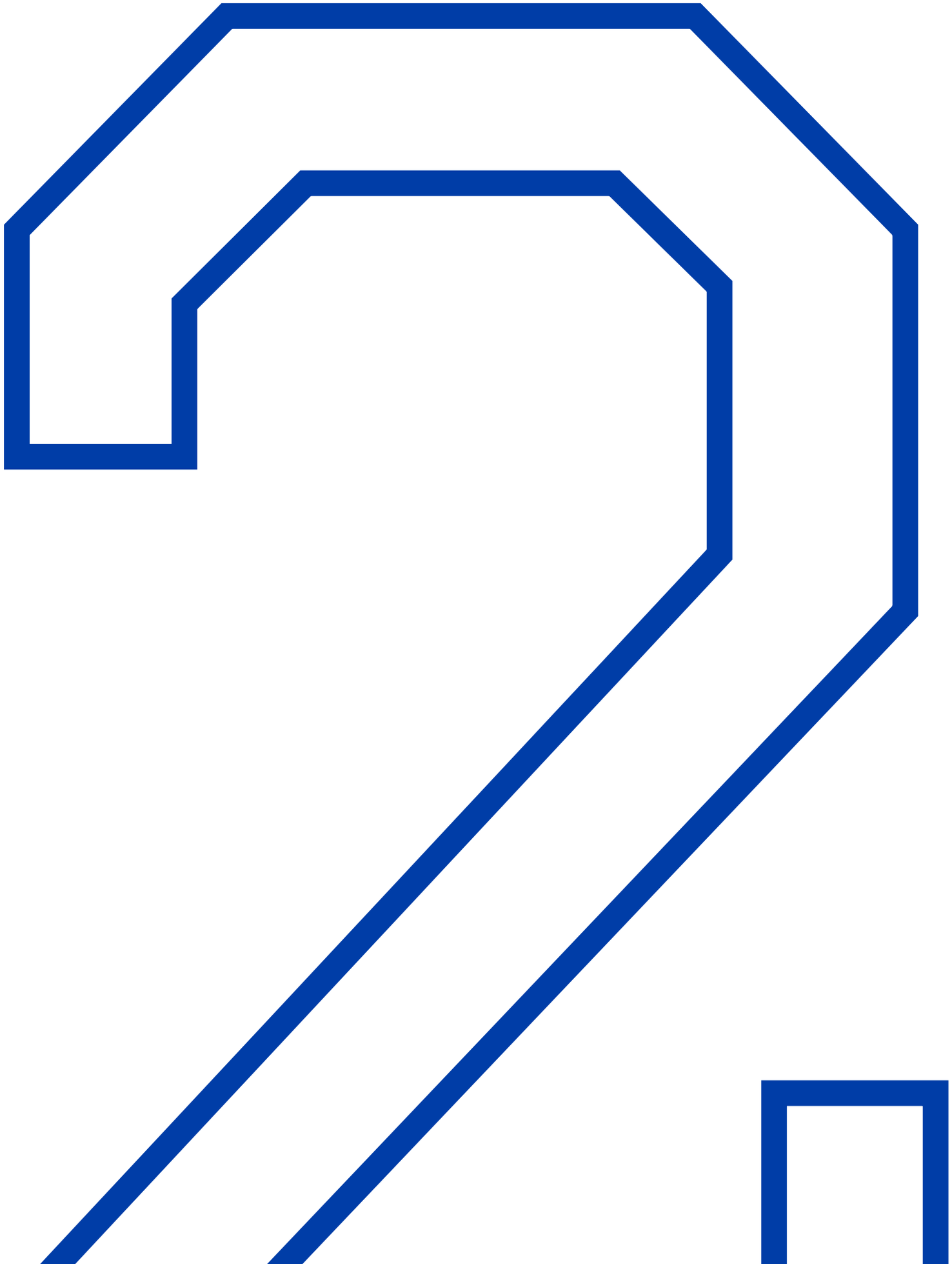
Ένας από τους πρώτους που αντιλήφθηκαν τη σημασία της άθλησης ήταν ο γνωστός γιατρός και πολιτευτής Φίλιος Ζαννέτος, ο οποίος συνέβαλε σε μεγάλο βαθμό στη δημιουργία του Γυμναστικού Συλλόγου «Ο Ζήνων» και είχε θέσει ως πρώτο του μέλημα τη σωστή διαπαιδαγώγηση των νέων, αλλά και την εθνική συσπείρωση των Λαρνακέων, σε μια εποχή που η βρετανική αποικιοκρατία δεν έβλεπε με καλό μάτι την κοινωνική αυτοσυνείδηση λαών.

Η παρούσα έκδοση, πέρα από την ευκαιρία που μας προσφέρει να γνωρίσουμε τα πρώτα βήματα του Γ.Σ.Ζ., τη μετέπειτα εδραίωσή του και τη μεγάλη του πορεία με τις επιτυχίες που ακολούθησαν σε όλους τους τομείς δραστηριοποίησής του, μας δίνει και τη δυνατότητα να ιχνηλατήσουμε τα σημαντικότερα στάδια στην ιστορική ανέλιξη της χώρας και του λαού μας. Ήταν μια πορεία που σημαδεύτηκε από θυσίες, ανυπέρβλητες δυσκολίες, αλλά και κοινωνική αλληλεγγύη και πνεύμα ομαδικότητας. Μέσα από τον αθλητισμό, οι Κύπριοι καλλιεργούσαν όχι μόνο το σώμα, αλλά και το πνεύμα τους, ανακαλύπτοντας τη σημασία της πειθαρχίας και της αφοσίωσης.

Το Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών, έχοντας ως αποστολή και ευθύνη του τόσο τη διαφύλαξη όσο και τη διασφάλιση της συνέχισης της συλλογικής μνήμης του τόπου μας, μέσω των αρχείων που διατηρεί, δεν θα μπορούσε παρά να σταθεί αρωγός στη δημιουργία αυτής της έκδοσης.

Ο ενθουσιασμός και η αφοσίωση των πρωτεργατών του Γ.Σ.Ζ., βρή- καν σήμερα επάξιους συνεχιστές με όραμα και φιλόδοξα σχέδια για την επόμενη μέρα του Γυμναστικού Συλλόγου της πόλης του Ζήνωνα, και αυτό στέλλει ένα αισιόδοξο μήνυμα για το μέλλον.

Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών

Εκφραστής της κοινωνικής προόδου και των αθλητικών ιδεωδών ο Γ.Σ.Ζ.

Με χαρά προλογίζω το Λεύκωμα για τα 125 χρόνια από την ίδρυση του Γυμναστικού Συλλόγου «Ο Ζήνων» της Λάρνακας. Αποτελεί εξάλλου τιμή το προνόμιο να συμμετάσχω στην έκδοση αυτή, καθότι η επέτειος των 125 χρόνων μάς γεμίζει με αισθήματα υπερηφάνειας. Υπερηφάνεια, διότι ο Σύλλογος αυτός της πόλης του Ζήνωνος, που ιδρύθηκε το 1896 μέσα από το ίδιο εκείνο καινοτόμο πνεύμα που έδωσε και τον Γ.Σ. «Ολύμπια» και τον Γ.Σ. «Τα Παγκύπρια», σε Λεμεσό και Λευκωσία, διερμήνευσε την επιθυμία των Λαρνακέων να δώσουν συλλογική έκφραση στο φιλοπρόοδο πνεύμα εκσυγχρονισμού της εποχής εκείνης. Αναβίωσε έτσι στη σύγχρονη εποχή το ιδεώδες της ελληνορωμαϊκής αρχαιότητας «νους υγιής εν σώματι υγιεί» και με τον Γ.Σ.Ζ. δόθηκε στους νέους η ευκαιρία να αθληθούν και να αναπτύξουν τα ευγενή ιδεώδη του αθλητισμού.

Ως πρώτο πρόεδρο είχε ο Σύλλογος τον θρυλικό γιατρό και μετέπειτα δήμαρχο Λάρνακος και ένθερμο εθνικό αγωνιστή λακεδαιμονικής καταγωγής Φίλιο Ζαννέτο, ιδρυτή και του Κιτιακού Συλλόγου το 1892, ο οποίος απελάθηκε αργότερα από το βρετανικό κατοχικό καθεστώς, λόγω ακριβώς του φιλελεύθερου πνεύματός του και της εθνικής δράσης του. Η δραστηριότητα του Γ.Σ.Ζ. από την πρώτη εκείνη περίοδο, με τη διοργάνωση των Δ΄ Παγκυπρίων Αγώνων Στίβου, ενέταξε τη Λάρνακα στο αθλητικό στερέωμα της Κύπρου και επέτρεψε στους νέους Λαρνακείς να καλλιεργήσουν συστηματικά τον κλασικό αθλητισμό, αλλά και ομαδικά αθλήματα.

Η ένταξη της Λάρνακας με τον Γυμναστικό Σύλλογο «Ο Ζήνων» στο αθλητικό κίνημα της Κύπρου που άνθησε ιδιαίτερα τα επόμενα χρόνια, στο πρώτο τεταρτημόριο του 20ού αιώνος, θα είχε πολλαπλά οφέλη τόσο για τον αθλητισμό όσο και για την πνευματική συγκρότηση της νεολαίας. Διότι, μέσα από το ρεύμα των Γυμναστικών Συλλόγων της Κύπρου διοχετεύτηκε η ταύτιση της μοίρας του κυπριακού ελληνισμού με τον καθόλου ελληνισμό, όπως μαρτυρεί και η διοργάνωση των Πανελλήνιων Αγώνων από τον Γ.Σ.Ο. το 1929, με συμμετοχή αθλητών από την Κύπρο, την Ελλάδα και την Αίγυπτο. Η δράση του Γ.Σ.Ζ. συνδέθηκε από τα πρώτα εκείνα χρόνια με την ευεξία και την ανάταση της νεολαίας. Δεν ήταν τυχαίο το ότι αθλητές και μέλη του Γ.Σ. «Ο Ζήνων» διακρίθηκαν για τη συμμετοχή τους τόσο στον εθνικοαπελευθερωτικό αγώνα της Ε.Ο.Κ.Α. στην περίοδο 1955-1959, όσο και αργότερα στην άμυνα της Κύπρου απέναντι στην τουρκική εισβολή το 1974. Η Ιστορία δείχνει ότι με την πλούσια δραστηριότητα του Γ.Σ.Ζ. καλλιεργήθηκε τόσο το σώμα όσο και το πνεύμα των νέων, όπως ήταν και ο στόχος των ιδρυτών του.

Στις μέρες μας, σε μια εποχή όπου δοκιμάζονται αρχές και καλούμαστε να επιβεβαιώσουμε σε σύγχρονους όρους ή και να υπερασπιστούμε ακόμα αξίες, η αθλητική δραστηριότητα και η μύηση σε ευγενή ιδεώδη ενισχύουν το πρόσωπο και την ταυτότητα του ανθρώπου μέσα στην ομίχλη της σύγχυσης που κάποτε επικρατεί, αλλά και απέναντι στις σειρήνες της αλλοτρίωσης που μας περιβάλλουν. Αυτά τα ιδεώδη και οι αρχές που από τον καιρό της αρχαίας Ολυμπίας και της κλασικής ελληνικής εποχής διατρέχουν τον ανθρώπινο πολιτισμό και επιβεβαιώνονται διαρκώς, ενισχύουν την εμπιστοσύνη στις αξίες που δικαιώνουν τον πολιτισμό των ανθρώπων και ενισχύουν την ελπίδα για το μέλλον.

Η πολιτεία μας στηρίζει τον αθλητισμό και προσβλέπει στη δραστηριότητα φορέων όπως ο Γ.Σ. «Ο Ζήνων». Μέσα σε αυτό το πλαίσιο, αυτή η εκδοτική πρωτοβουλία του Συλλόγου σε συνεργασία με το Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών και η επιμελημένη έκδοση που είναι το αποτέλεσμά της, αξίζει επαίνων. Διότι χρειάζεται και να καταγράψουμε και να αναδείξουμε τη μακρά προσφορά του Γ.Σ.Ζ. τόσο για την πόλη της Λάρνακας όσο και για το παγκύπριο. Επειδή θέλουμε και οι νεότεροι να γνωρίζουν, αλλά και να βρει συνέχεια η προσφορά του Συλλόγου μέσα από τα ιδεώδη που εκπροσωπεί και συνεχίζει να καλλιεργεί.

Συγχαίροντας τον Γ.Σ. «Ο Ζήνων» για την εκδοτική πρωτοβουλία, προσβλέπω στη συνέχιση της συνεργασίας μας μέσω του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού, που αποτελεί τον βραχίονα της πολιτικής για τον αθλητισμό, τόσο του Υπουργείου μας, όσο και του κράτους ευρύτερα. Επιδιώκουμε επίσης στενή συνεργασία με όλους τους τοπικούς φορείς και τον Δήμο της Λάρνακας στον τομέα του αθλητισμού και της υγιούς ανάπτυξης της νεολαίας μας.

Με την ιδιαίτερη αξία που του δίνει μια προσφορά 125 χρόνων, ο Γ.Σ. «Ο Ζήνων» θα συνεχίσει να είναι και εκφραστής των ιδεωδών του αθλητισμού και φορέας αυτής της συνεργασίας για το καλό της νεολαίας και του τόπου.

ΠΡΟΔΡΟΜΟΣ ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ
Υπουργός Παιδείας, Πολιτισμού,
Αθλητισμού και Νεολαίας

ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ

Φωτεινός φάρος του αθλητισμού

Αποτελεί ιδιαίτερη τιμή για εμένα να χαιρετίσω το επετειακό λεύκωμα ενός ιστορικού συλλόγου της Κύπρου, του Γυμναστικού Συλλόγου «Ο Ζήνων» (Γ.Σ.Ζ), με την ευκαιρία των 125 χρόνων από την ίδρυσή του.

Του Γυμναστικού Συλλόγου της Λάρνακας, του οποίου η πορεία και η δράση στα αθλητικά δρώμενα του τόπου μας άφησαν ανεξίτηλη τη σφραγίδα του. Ενός Συλλόγου, του οποίου η ίδρυση συνέπεσε με τη διοργάνωση των πρώτων σύγχρονων Ολυμπιακών Αγώνων το 1896 στην Αθήνα. Ενός Συλλόγου, από τα σπλάχνα του οποίου βγήκαν αθλητές μεγάλου βεληνεκούς, αθλητές που διέπρεψαν και στον διεθνή χώρο, προβάλλοντας και τιμώντας την πατρίδα μας.

Ο Γ.Σ.Ζ., που είχε ως πρόδρομο της ίδρυσής του τον Κιτιακό Σύλλογο το 1892, πήρε αυτός τη σκυτάλη για να μεγαλουργήσει και να εξαπλώσει τον αθλητισμό στην πόλη του Ζήνωνα και ευρύτερα στην επαρχία Λάρνακας. Η συμβολή του Γ.Σ.Ζ. στον κυπριακό αθλητισμό είναι σημαντική και εκτιμητέα. Ο κλασσικός αθλητισμός, αλλά και ομαδικά αθλήματα όπως το ποδόσφαιρο, το μπάσκετ, το βόλεϊ, η υδατοσφαίριση, καθώς και ατομικά, όπως το τένις, διαδόθηκαν από τον Γ.Σ.Ζ. στην τοπική κοινωνία κι έτσι ασχολήθηκαν με αυτά πολλοί φίλοι του αθλητισμού.

Ο Γυμναστικός Σύλλογος «Ο Ζήνων» ήταν και παραμένει ο φωτεινός φάρος του αθλητισμού της πόλης και επαρχίας Λάρνακας. Όμως και στους κοινωνικο-πολιτικούς αγώνες της Κύπρου ο Γ.Σ.Ζ. κατέχει περίοπτη θέση, αφού αρκετά μέλη του είχαν ξεχωριστή δράση και στον απελευθερωτικό αγώνα της ΕΟΚΑ 1955-1959, καθώς και κατά την τούρκικη εισβολή το 1974.

Ο κεντρικός αθλητικός πνεύμονας της Λάρνακας είναι το ιστορικό παλιό στάδιο Γ.Σ.Ζ. με τα επιβλητικά αρχαιοελληνικά προπύλαια. Ένα στάδιο που οικοδομήθηκε το 1928 από τον φίλαθλο κόσμο της Λάρνακας και το τότε διοικητικό συμβούλιο του Γ.Σ.Ζ. Ένα στάδιο που δεσπόζει στην καρδιά της πόλης. Οι ανάγκες των καιρών, λόγω της ραγδαίας εξάπλωσης του αθλητισμού στον τόπο μας, επέβαλλαν τότε να κτισθεί ένα πιο μεγάλο στάδιο στην πόλη. Όπως καταγράφεται και στα ιστορικά γεγονότα, ο χώρος για το νέο γήπεδο αγοράστηκε το 1972, αλλά η τούρκικη εισβολή και κατοχή το 1974 αναγκαστικά ανέβαλαν τη διαδικασία κατασκευής.

Αυτό έγινε κατορθωτό το 1980 χάρις και στη σημαντική συμβολή του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού, ο οποίος εκπροσωπώντας το κράτος ανέλαβε τη χορηγία κατασκευής του σταδίου, ύψους 1,700.000 ευρώ και ως αντάλλαγμα ο Γ.Σ.Ζ. παραχώρησε στον ΚΟΑ το παλιό στάδιο Γ.Σ.Ζ. Από την ημέρα των εγκαινίων του νέου σταδίου στις 29 Ιανουαρίου 1983 μέχρι και σήμερα, ο ΚΟΑ συνεχίζει να στηρίζει οικονομικά τον Σύλλογο με βελτιωτικά έργα, καθώς και νέα έργα κατασκευής όπως κερκίδες στην ανατολική πλευρά, σύγχρονο χορτοτάπητα κ.ά.

Παράλληλα ο Οργανισμός θέτει και το παλιό στάδιο Γ.Σ.Ζ. στη διάθεση των Λαρνακέων, αφού έχει μετατραπεί σε χώρο αθλοπαιδιών.

Με αυτά τα λίγα λόγια, θέλω να ευχηθώ κάθε επιτυχία στον Σύλλογο και να συγχαρώ ειλικρινά τον πρόεδρο και τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου του Γ.Σ.Ζ, για το εξαιρετικό αθλητικό έργο που επιτελούν διαχρονικά.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ
Πρόεδρος Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού (ΚΟΑ)

ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ

Αγωνίστηκε, διακρίθηκε και εδραιώθηκε

Με ιδιαίτερη χαρά μετέχω στους εορτασμούς για την επέτειο των 125 ετών από την ίδρυση του ιστορικού Γυμναστικού Συλλόγου «Ο Ζήνων» Λάρνακας.

Το όραμα μιας εκλεκτής ομάδας διαπρεπών νέων της πόλης με αγνά φίλαθλα αισθήματα και η επιθυμία της τοπικής κοινωνίας της Λάρνακας για ίδρυση Γυμναστικού Συλλόγου μετουσιώθηκαν επίσημα σε πράξη το 1896.

Ο κύριος ιδρυτής και πρώτος πρόεδρος του Συλλόγου, Φίλιος Ζαννέτος, ο μέγας δωρητής και μετέπειτα πρόεδρος του Γ.Σ.Ζ. Δημήτριος Ν. Δημητρίου, ο Ευάγγελος Χατζηιωάννου και άλλες επιφανείς προσωπικότητες της πόλης, με την ίδρυση και δραστηριοποίηση του Συλλόγου, έδωσαν ζωή, δύναμη και πνοή στην αθλητική και γυμναστική κίνηση της Λάρνακας.

Μέσα από την 125χρονη διαδρομή του, ο Γ.Σ.Ζ. διακρίθηκε σε εθνικούς, κοινωνικούς, πολιτιστικούς και αθλητικούς αγώνες και εδραιώθηκε ως ένας εκ των σημαντικότερων συλλόγων του τόπου.

Μέλος του ΣΕΓΑΣ, της ΤΕΣΚ και μετέπειτα ιδρυτικό μέλος της ΚΟΕΑΣ, ο Γ.Σ.Ζ. και εκατοντάδες μέλη και αθλητές του, με τη δράση και προσφορά τους, σημάδεψαν την ιστορία και προσέφεραν ανεκτίμητες υπηρεσίες στον αθλητισμό της πόλης του Ζήνωνα, της Κύπρου και του ευρύτερου ελληνισμού. Η Λάρνακα και ο κυπριακός αθλητισμός θα τους ευγνωμονούν για πάντα.

Σήμερα ο Γ.Σ.Ζ. βρίσκεται σε ανοδική αγωνιστική πορεία και δικαιούται να αισθάνεται περηφάνια και αισιοδοξία για τα αποτελέσματα της σκληρής και μεθοδικής εργασίας που επιτελείται στον Σύλλογο.

Συγχαίρω θερμά όσους συνέβαλαν στη δημιουργία του επετειακού αυτού λευκώματος, το οποίο θα μας θυμίζει τους αγώνες και την ιστορία του Γυμναστικού Συλλόγου «Ο Ζήνων».

Εκφράζω τα συγχαρητήριά μου στον πρόεδρο, στα μέλη του διοικητικού συμβουλίου και στους πρώην προέδρους και παράγοντες του Συλλόγου για την πολύχρονη, ανιδιοτελή προσφορά τους και εύχομαι στον Γ.Σ.Ζ. χρόνια πολλά, με περισσότερες και μεγαλύτερες επιτυχίες.

ΠΕΡΙΚΛΗΣ Α. ΜΑΡΚΑΡΗΣ
Πρόεδρος της Κυπριακής Ομοσπονδίας
Ερασιτεχνικού Αθλητισμού Στίβου (ΚΟΕΑΣ)

ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ

Προσφέρει στους νέους υγιή ενασχόληση

Με ιδιαίτερη χαρά χαιρετίζουμε την επετειακή έκδοση του λευκώματος για τον Γυμναστικό Σύλλογο «Ο Ζήνων» της Λάρνακας, με την ευκαιρία της συμπλήρωσης 125 χρόνων από την ίδρυσή του. Με την ευκαιρία αυτή συγχαίρουμε θερμά τον πρόεδρο και τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου του Συλλόγου γι' αυτή την πρωτοβουλία, καθώς και τους κοπιάσαντες και συγγράψαντες τον ανά χείρας τόμο.

Ο Γυμναστικός Σύλλογος «Ο Ζήνων» έχει διαδραματίσει σημαντικό ρόλο στα αθλητικά, κοινωνικά και πολιτιστικά δρώμενα της πόλης της Λάρνακας, αλλά και παγκύπρια. Ο Σύλλογος ήταν αποτέλεσμα της απαίτησης των κατοίκων της Λάρνακας για υγιή ενασχόληση των νέων της πόλης με τον αθλητισμό. Κατά τη διάρκεια της μακράς ιστορίας του, που αρχίζει το 1896 – με πρώτο πρόεδρο τον μετέπειτα δήμαρχο Λάρνακας Φίλιο Ζαννέτο – πολλοί αθλητές πέρασαν από τις τάξεις του και έλαβαν σημαντικές διακρίσεις.

Να μη λησμονούμε ότι οι αρχαίοι Έλληνες προωθούσαν την παράλληλη ανάπτυξη ψυχικών και σωματικών ικανοτήτων κι αυτό φαίνεται μέσα από το αρχαιοελληνικό ρητό «νοῦς ὑγιής ἐν σώματι ὑγιεῖ». Αλλά, και αργότερα, ο χριστιανισμός και η Ορθόδοξη Εκκλησία ποτέ δεν απέρριψαν την ανάγκη για άθληση του σώματος, ιδιαίτερα για τους νέους. Ο δε σύγχρονος Πατέρας της Εκκλησίας, Άγιος Νεκτάριος, ο οποίος υπήρξε και παιδαγωγός, σε ένα κείμενό του, αναλύοντας τα οφέλη της συνάθλησης των νέων στους Γυμναστικούς Συλλόγους, αναφέρει σχετικά: «Ο Γυμναστικός Σύλλογος προτίθεται διά της συνεχούς ομιλίας των εταίρων να συσφίγξη τους δεσμούς της φιλίας, να αδελφοποιήση την νεολαίαν, να διασκεδάση τας ταπεινάς αντιπαθείας και αντιζηλίας, να αποσπάση αυτήν των ματαίων και ανωφελών ασχολιών… να αναπτύξη την συγγενή άμιλλαν, να αυξήση την φιλοτιμίαν, να απομακρύνη την αργίαν, την γενέτειραν της ακηδίας, της χαυνότητος, της αμελείας και πάσης κακίας και να παρασκευάση άνδρας κρατερούς προς υπεράσπισιν των δικαίων της πατρίδος».

Εδώ αξίζει να υπογραμμίσουμε ότι πολλοί αθλητές, οι οποίοι ανδρώθηκαν στον Γυμναστικό Σύλλογο «Ο Ζήνων» αναδείχθηκαν μέλη τίμια τόσο της τοπικής όσο και της ευρύτερης κοινωνίας της Κύπρου. Μετ' ευγνωμοσύνης μνημονεύουμε τους Λαρνακείς αθλητές, μέλη του Συλλόγου, οι οποίοι θυσίασαν τη ζωή τους στους εθνικοαπελευθερωτικούς αγώνες της πατρίδας μας.

Τελειώνοντας, θα θέλαμε να ευχηθούμε ο Σύλλογος να συνεχίσει την πορεία του για πολλά ακόμα χρόνια, προσφέροντας υγιή ενασχόληση στους νέους της πόλης μας και να εξακολουθήσει να αναδεικνύει αξιόλογους αθλητές και πολίτες.

† Ο Μητροπολίτης Κιτίου Νεκτάριος

ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΙ

ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ

Παρακαταθήκη Ζωής για τη νέα γενιά

Ο Γυμναστικός Σύλλογος «Ο Ζήνων» δεν είναι απλώς ένας σύλλογος. Ο Γ.Σ.Ζ. είναι κάτι πολύ δυνατότερο και ουσιαστικότερο από μιαν ιδέα. Περικλείει όλο το αθλητικό και πολιτιστικό γίγνεσθαι της Λάρνακας.

Αποτελεί αθλητικό «φυτώριο», το οποίο από την έναρξη της λειτουργίας του πριν από 125 χρόνια μέχρι και σήμερα έχει αναδείξει πολλούς αθλητές υψηλού επίπεδου. Παράλληλα προσφέρει την ευκαιρία σε εκατοντάδες παιδιά να ασχολούνται με τον αναπτυξιακό αθλητισμό. Παραμένει ενεργός και συνεχίζει να εξυψώνει το αγωνιστικό φρόνημα, την καλλιέργεια του πνεύματος, της ενότητας και της συνεργασίας.

Ο αθλητισμός συνιστά σημαντικό μέρος του πολιτισμού που ενισχύει την καλλιέργεια προσωπικότητας και ήθους. Έχουμε χρέος απέναντι στη νεολαία μας να της προσφέρουμε δημιουργικές εξόδους στα μεγάλα αδιέξοδα της εποχής μας.

Μέσα από τις σελίδες του παρόντος επετειακού λευκώματος παρουσιάζονται η δράση και η πορεία του Γ.Σ.Ζ. και σκιαγραφείται η πραγματική διάστασή του. Η έκδοση αυτή αποτελεί σημαντικό τεκμήριο όχι μόνο για την ιστορική διαδρομή του Συλλόγου, αλλά και για την αθλητική και πολιτιστική κληρονομιά της πόλης μας. Με το πλούσιο περιεχόμενό του αποτελεί παρακαταθήκη για τις επόμενες γενιές.

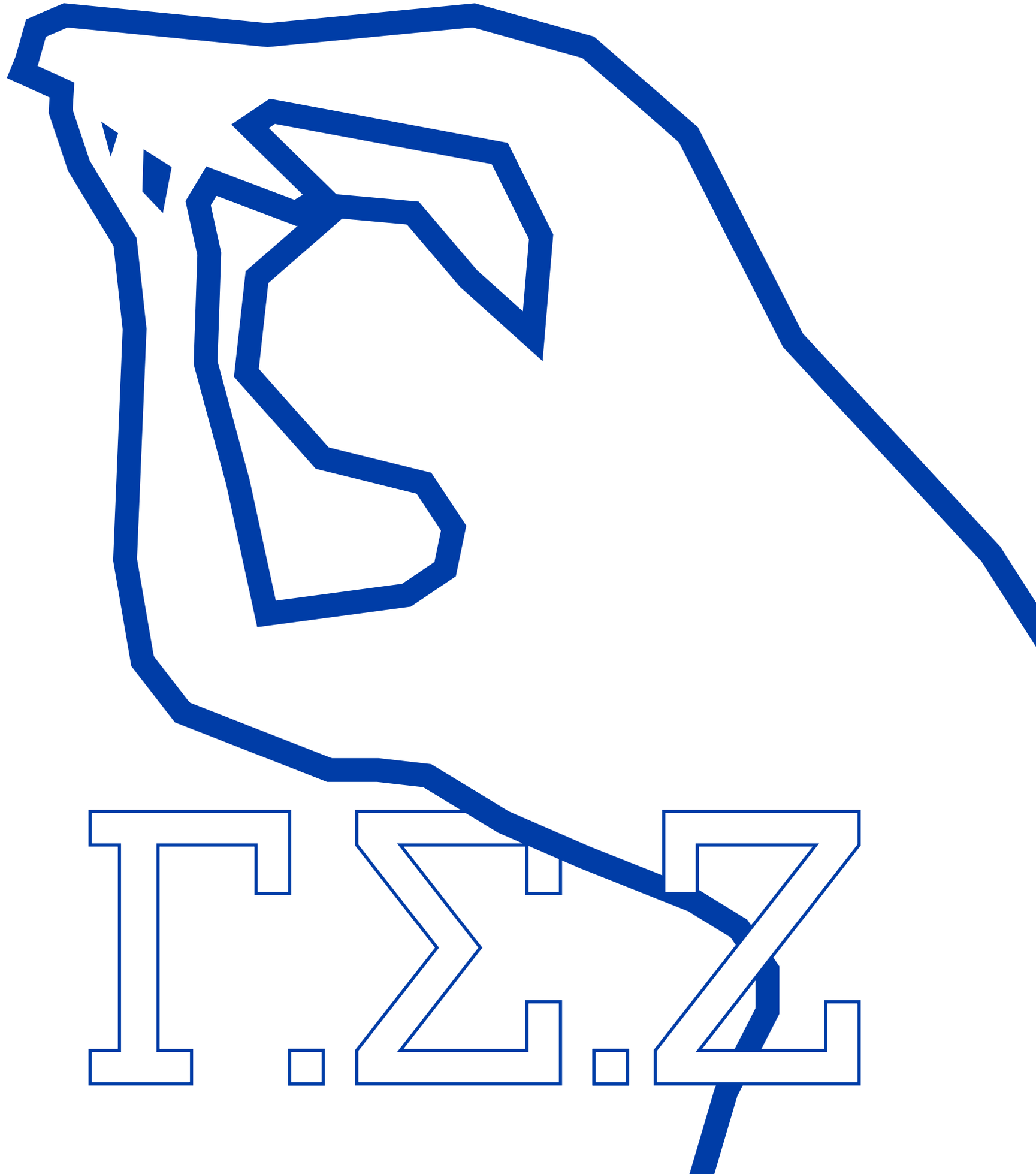
Η Επιτροπή Νεολαίας και Αθλητισμού του Δήμου Λάρνακας και γενικά ο Δήμος Λάρνακας, με τη στενή και άριστη συνεργασία που έχει με όλους τους φορείς του αθλητισμού, ιδιαίτερα με τον Κυπριακό Οργανισμό Αθλητισμού, δίνουν ιδιαίτερη έμφαση στον αθλητισμό και στον πολιτισμό. Οι τομείς αυτοί βρίσκονται ψηλά στις προτεραιότητές μας.

Εμείς, ως Τοπική Αρχή, στηρίζουμε στο μέτρο των δυνατοτήτων μας τη δράση του Γυμναστικού Συλλόγου «Ο Ζήνων» ώστε να υπάρχουν οι καλύτερες δυνατές συνθήκες άθλησης, τόσο στον μαζικό αθλητισμό, όσο και στον αγωνιστικό.

Συγχαίρω το διοικητικό συμβούλιο του Γυμναστικού Συλλόγου «Ο Ζήνων» για τη μέχρι τώρα πορεία του, αλλά και για όλες τις επιτυχίες που έχει σημειώσει. Με την παρουσία του προβάλλει τη Λάρνακα και καλλιεργεί κλίμα υγιούς άμιλλας, φιλίας και συναδέλφωσης.

Απευθύνω τα συγχαρητήριά μου προς τον Γυμναστικό Σύλλογο «Ο Ζήνων». Εύχομαι να συνεχίσει έτσι απρόσκοπτα το αξιόλογο έργο που επιτελεί και να συνεχίσει να αναδεικνύει αθλητές με άριστο ήθος και αποδόσεις.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΒΥΡΑΣ
Δήμαρχος Λάρνακας

ΓΣΖ

Αθησαύριστο πολύτιμο υλικό στα αρχεία του Γ.Σ.Ζ.

Φάκελοι κι άλλοι φάκελοι στοιβάζονταν στο γραφείο κάτω από την κεντρική κερκίδα του νέου σταδίου Γ.Σ.Ζ. στη Λάρνακα. Κάθε φορά με διακατείχε αδημονία και αγωνία. Τι θησαυρούς θα έκρυβε άραγε αυτή η νέα δόση φακέλων, που αγόγγυστα κουβαλούσαν οι λειτουργοί από την αποθήκη για να τους διεξέλθω;

Και πράγματι... Ήταν γεμάτοι οι φάκελοι με χειρόγραφες επιστολές σημαντικών προσωπικοτήτων, με ιστορικά ντοκουμέντα, αφίσες και φυλλάδια, προγράμματα αθλητικών αγώνων, αποτελέσματα, εκθέσεις, πρακτικά συνεδριάσεων κ.λπ. Θησαυροί για τον ερευνητή!

Η ιστορική έρευνα αποτελεί πάντοτε συναρπαστική εμπειρία. Αυτή τη φορά όμως, ομολογώ, ότι ήταν κάτι το ιδιαίτερο. Γι' αυτό αισθάνομαι απέραντη ευγνωμοσύνη προς τον Γ.Σ.Ζ. που μου εμπιστεύτηκε το έργο της έρευνας και συγγραφής επετειακού λευκώματος για τα 125 χρόνια από την ίδρυση του Γυμναστικού Συλλόγου «Ο Ζήνων» Λάρνακας. Θέλω επίσης να εκφράσω τα αισθήματα ευγνωμοσύνης που με διακατέχουν προς όλους εκείνους που μου παρείχαν κάθε είδους βοήθεια για την παρούσα έκδοση.

Ευχαριστώ πρωτίστως τον Γ.Σ.Ζ. και όλους τους συντελεστές του, τον πρόεδρο Ανδρέα Ζαχαρίου, τον αντιπρόεδρο Γεώργιο Λουρουτζιάτη, καθώς και όλα τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου, ιδιαιτέρως τον Σταύρο Μιχαήλ, την επιτροπή εκδηλώσεων, τους προπονητές και τους αθλητές, παλαιότερους και νεότερους, τα στελέχη του Συλλόγου, ιδιαιτέρως τη λειτουργό Ιωάννα Μιχαήλ, που ανταποκρινόταν πάντοτε πρόθυμα χωρίς να φείδεται κόπου και μόχθου. Συμμεριζόταν τη συγκίνηση για κάθε νέο εύρημα στο αρχείο και το Μουσείο του Γ.Σ.Ζ.

Βαθύτατα είναι τα αισθήματα ευγνωμοσύνης προς τον αγαπητό φίλο Λούη Περεντό, γνωστό σε όλους για τις ευαισθησίες που έχει ως ποιητής, συγγραφέας, ερευνητής, φωτογράφος. Με άσβεστο πάθος και ανεξάντλητο ενθουσιασμό φωτογράφισε, ψηφιοποίησε παλιές φωτογραφίες και ντοκουμέντα από το αρχείο και το Μουσείο Γ.Σ.Ζ., συνέλεξε μαρτυρίες από αθλητές και παράγοντες, κατέγραψε πτυχές της ιστορίας της Λάρνακας και των ανθρώπων της. Όλα αυτά τα μοιράστηκε απλόχερα μαζί μας για τις ανάγκες της έκδοσης, στην οποία συνέβαλε με πολλούς άλλους τρόπους. Πάντοτε γενναιόδωρος κι ανιδιοτελής...

Μεγάλο ευχαριστώ απευθύνω προς τους άριστους γνώστες του κυπριακού αθλητισμού, που ήταν στο πλευρό μας σε κάθε βήμα για την παρούσα έκδοση. Ο Αντώνης Δράκος, τέως πρόεδρος της ΚΟΕΑΣ, αφιέρωσε πολύτιμο χρόνο για να αναγνωρίσει πρόσωπα σε φωτογραφίες, να μας παρέχει πληροφορίες, να διαβάσει κείμενα και να διασταυρώσει στοιχεία. Αστείρευτη πηγή γνώσεων.

Ο Αντώνης Γεωργαλλίδης, γενικός διευθυντής της ΚΟΕΑΣ, ήταν κάθε στιγμή πρόθυμος να βοηθήσει σε ό,τι του ζητήσαμε, ακόμη και διακόπτοντας άλλες ασχολίες του. Ο Ευθύμιος Λοϊζή ήταν καθοδηγητική πυξίδα για την παρούσα έρευνα, με την καταπληκτική μνήμη του όσον αφορά το ποιος αθλητής, πού, πότε και ποιαν επίδοση είχε.

Πολλά οφείλουμε και στον Ανδρέα Χατζηβασιλείου. Εδώ και πολλά χρόνια μάς τροφοδοτεί με ανεκτίμητης αξίας ιστορικό υλικό για τον κυπριακό αθλητισμό. Κι όπως πάντοτε, ο Κωστής Κοκκινόφτας, διευθυντής του Κέντρου Μελετών της Ιεράς Μονής Κύκκου, ευρυμαθέστατος ερευνητής και εξαίρετος φίλος και συμπαραστάτης, έδωσε χρήσιμες συμβουλές για καθοδήγηση της έρευνας στην κυπρολογική βιβλιογραφία.

Λόγω του περιορισμένου χώρου, είναι αδύνατο να συνεχίσω με ονομαστική αναφορά. Όλοι όσοι παρείχαν βοήθεια με τον έναν ή τον άλλο τρόπο ξέρουν πολύ καλά ότι η ευγνωμοσύνη μου είναι ουσιαστική, για τον καθένα ξεχωριστά.

Παραδίδουμε την παρούσα έκδοση, που είναι αποτέλεσμα γόνιμης συνεργασίας μεταξύ Γ.Τ.Π. και Γ.Σ.Ζ. στην κρίση του αναγνωστικού κοινού, με την ενδόμυχη ελπίδα ότι θα αποτελέσει την πρώτη απόπειρα για καταγραφή της προσφοράς του Γ.Σ.Ζ. στον κυπριακό αθλητισμό και στην κοινωνία της Λάρνακας ειδικότερα.

Ευχόμαστε η έκδοση να καταστεί το έναυσμα για περαιτέρω έρευνα και ανάδειξη όλων των θησαυρών που διασώθηκαν στο αρχείο του Γ.Σ.Ζ. επί τόσες δεκαετίες. Εδώ παρουσιάζεται μόνο μικρό δείγμα.

Καταλήγοντας θα προσθέσουμε και το αυτονόητο: το αρχείο του Γ.Σ.Ζ. πρέπει να συντηρηθεί και να ψηφιοποιηθεί. Προφανώς ο ίδιος ο Γ.Σ.Ζ. δεν έχει αυτή τη δυνατότητα. Προς τιμήν του διατήρησε τα αρχεία του επί δεκαετίες, παρά τις δυσκολίες που αντιμετώπισε κατά καιρούς.

Επιβάλλεται λοιπόν, να γίνουν όλα όσα χρειάζονται για να καταστεί το αρχείο του Γ.Σ.Ζ. προσβάσιμο για τους μελετητές και τους ερευνητές, ώστε να αξιοποιηθεί κατάλληλα. Έχει τεράστια αξία όχι μόνο για την ιστορία του Γ.Σ.Ζ., αλλά και των υπόλοιπων γυμναστικών συλλόγων, ιδιαίτερα των προσφυγικών που απώλεσαν τα αρχεία τους λόγω της τουρκικής κατοχής. Έχει ανεκτίμητη αξία ευρύτερα για την ιστορία της Κύπρου.

Ιδού λοιπόν πεδίο δράσης λαμπρόν για κρατικούς και ιδιωτικούς φορείς, πανεπιστήμια και ερευνητικά κέντρα, που έχουν αποστολή και ευθύνη σ' αυτό τον τομέα.

Δρ ΧΡΥΣΑΝΘΟΣ ΧΡΥΣΑΝΘΟΥ
Ερευνητής - συγγραφέας

Η ομάδα του Γ.Σ.Ζ. παρελαύνει μπροστά από τις κατάμεστες κερκίδες του σταδίου Γ.Σ.Ζ. κατά τους Παγκυπρίους αγώνες το 1950.

Οι κυριότεροι σταθμοί στη μακρά πορεία του Γ.Σ.Ζ.

Ήταν γόνιμη, παραγωγική, πλούσια σε προσφορά, αλλά και πολυκύμαντη η μακρά πορεία του Γυμναστικού Συλλόγου «Ο Ζήνων» (Γ.Σ.Ζ.) Λάρνακας στα 125 χρόνια ζωής του. Ο Σύλλογος συνέβαλε τα μέγιστα στην ανάπτυξη του κυπριακού αθλητισμού και στην παραγωγή πολιτισμού. Είχε τεράστια συμβολή και στους αγώνες του κυπριακού λαού για ελευθερία και ευημερία.

Η ιστορική πορεία του Γ.Σ.Ζ. μπορεί να διαχωριστεί, συμβατικά, σε πέντε περιόδους. Αυτές σηματοδοτούνται από χρονιές που αποτέλεσαν σταθμό σε αυτή την πορεία και άνοιξαν νέο κεφάλαιο στη ζωή και τη δράση του Συλλόγου.

Η ίδρυση το 1896 και τα πρώτα δύσκολα βήματα

Η πρώτη περίοδος αρχίζει από την ίδρυση του Γ.Σ.Ζ., το 1896, κι ακόμη πιο πριν. Οι κινήσεις για τη σύσταση γυμναστικού συλλόγου στη Λάρνακα σημειώθηκαν στα τέλη του 19ου αιώνα, παράλληλα με ανάλογες κινήσεις σε διάφορες πόλεις του τόπου μας, κυρίως τη Λεμεσό και τη Λευκωσία.

Σκοπός όσων πρωτοστατούσαν προς αυτή την κατεύθυνση ήταν να συμβάλουν στην αναβάθμιση του μορφωτικού και πολιτιστικού επιπέδου των κατοίκων. Η Κύπρος βίωνε συνθήκες φτώχιας, ανέχειας και στερήσεων. Μόλις είχε αλλάξει το καθεστώς στο νησί μας. Μετά από μακραίωνη δουλεία υπό την Οθωμανική Αυτοκρατορία, το 1878 πέρασε στα χέρια των Βρετανών αποικιοκρατών. Οι ελπίδες των Κυπρίων ότι θα βελτιώνονταν οι συνθήκες ζωής και, κυρίως, ότι θα εκπληρωνόταν το όραμά τους για ένωση με την Ελλάδα, διαψεύστηκαν οικτρά. Γι' αυτό και απώτερος σκοπός των πλείστων συλλόγων, σωματείων, λεσχών και αναγνωστηρίων που ιδρύονταν εκείνη την περίοδο ήταν να αναδείξουν τις ελληνικές ρίζες στην ιστορία του νησιού και να ενδυναμώσουν την εθνική συνείδηση των Κυπρίων. Ορισμένοι νεοσύστατοι σύλλογοι επιδίωκαν, ανάμεσα σε άλλα, να καλλιεργήσουν τον κλασικό αθλητισμό, που γεννήθηκε στην αρχαία Ελλάδα.

Τους ίδιους σκοπούς είχε και η ίδρυση του Κιτιακού Συλλόγου στη Λάρνακα το 1892, με πρωτοστάτη τον Φίλιο Ζαννέτο, ο οποίος καταγόταν από τη Λακωνία της Πελοποννήσου. Ήταν νεαρός απόφοιτος Ιατρικής και είχε έρθει στην Κύπρο για να ασκήσει το λειτούργημα του γιατρού. Η ονομασία του Συλλόγου παρέπεμπε στην αρχαία πόλη Κίτιον που υπήρχε στον χώρο της σημερινής Λάρνακας.

Ωστόσο, ο Κιτιακός Σύλλογος ανέστειλε τη λειτουργία του τον επόμενο χρόνο, λόγω οικονομικών δυσχερειών. Ο σπόρος όμως είχε ριφθεί από το 1892. Γι' αυτό μετέπειτα αναφερόταν το 1892 ως έτος ίδρυσης του Γ.Σ.Ζ. σε πολλά έγγραφα, όπως στο καταστατικό του, ακόμη και στις μεταγενέστερες τροποποιήσεις του, σε επιστολόχαρτα, σε σφραγίδες κ.λπ.

Εν πάση περιπτώσει, επανιδρύθηκε ή επαναδραστηριοποιήθηκε ο γυμναστικός σύλλογος της Λάρνακας το 1896, με έναυσμα την πραγματοποίηση των Α' Παγκυπρίων αγώνων, καθώς επίσης των Α' Ολυμπιακών αγώνων της σύγχρονης εποχής στην Αθήνα την ίδια χρονιά.

Αρχικά στον σύλλογο δόθηκε η επωνυμία «Στάδιον», αλλά σύντομα μετονομάστηκε σε Κιτιακό Γυμναστικό Σύλλογο «Ο Ζήνων», προς τιμήν του περίφημου φιλόσοφου της αρχαιότητας, Ζήνωνος του Κιτιέως. Πρόεδρος του Συλλόγου ήταν ο Φίλιος Ζαννέτος.

Στην περίοδο που ακολούθησε ο Γ.Σ.Ζ., όπως επικράτησε να ονομάζεται, συμμετείχε στους Παγκυπρίους αγώνες, τους οποίους μάλιστα φιλοξένησε για πρώτη φορά το 1900 στο γυμναστήριό του στην περιοχή Καλογερά. Την ίδια περίοδο ο Γ.Σ.Ζ. έγινε μέλος του Συνδέσμου Ελληνικών Αθλητικών και Γυμναστικών Συλλόγων (ΣΕΑΓΣ, από το 1928 ΣΕΓΑΣ).

Ο Γ.Σ.Ζ. δεν περιορίστηκε σε δραστηριότητες στον κλασικό αθλητισμό. Προώθησε και άλλα αθλήματα. Ίδρυσε το 1902 ποδηλατικό και ποδοσφαιρικό όμιλο. Επεκτάθηκε και σε πολιτιστικές εκδηλώσεις. Συμμετείχε επίσης στους εθνικούς αγώνες, αφού μέλη και στελέχη του κατατάχθηκαν ως εθελοντές στον ελληνικό στρατό και πολέμησαν κατά τον ελληνοτουρκικό πόλεμο το 1897, κατά τους Βαλκανικούς πολέμους το 1912-1913 κ.λπ.

Ο κυπριακός λαός υπέφερε συνεχώς από την εκμετάλλευση και τις αυθαιρεσίες των Βρετανών αποικιοκρατών. Ο Γ.Σ.Ζ. και οι άλλοι γυμναστικοί σύλλογοι δεν αποτελούσαν εξαίρεση. Αυθαίρετη πράξη εκ μέρους των Βρετανών ήταν και η απέλαση του προέδρου του Γ.Σ.Ζ., Φίλιου Ζαννέτου, με το πρόσχημα ότι ήταν ξένος υπήκοος, ενώ ήταν εν ενεργεία εκλεγμένος δήμαρχος Λάρνακας. Στην πραγματικότητα οι Βρετανοί ήθελαν να τιμωρήσουν και να απαλλαγούν από έναν «ενοχλητικό» διεκδικητή των δικαιωμάτων του κυπριακού λαού.

Για τα επόμενα χρόνια τα μέλη του Γ.Σ.Ζ. εξέλεγαν στη θέση του προέδρου του Γ.Σ.Ζ. τον Φίλιο Ζαννέτο, ενώ αυτός διέμενε στην Αθήνα, μακριά από τη Λάρνακα. Πάντοτε όμως βρισκόταν στο πλευρό του Γ.Σ.Ζ. και τον εκπροσωπούσε στον ΣΕΑΓΣ. Χρέη προέδρου εκτελούσε ο αντιπρόεδρος του Γ.Σ.Ζ., Δημήτριος (ή Δημητρός) Ν. Δημητρίου.

Διαθέτοντας μεγάλη οικονομική επιφάνεια, ο Δημητρός Ν. Δημητρίου ερχόταν πάντοτε αρωγός για την επίλυση οικονομικών προβλημάτων που συχνά αντιμετώπιζε ο Γ.Σ.Ζ. Ο ίδιος ήταν που συνεισέφερε μεγάλα ποσά για την ανέγερση σταδίου σε χώρο παρά τη σημερινή λεωφόρο Αρτέμιδος.

Απογειώθηκε με την απόκτηση σταδίου το 1928

Η ανέγερση του σταδίου Γ.Σ.Ζ. με τα εμβληματικά προπύλαια το 1928 σηματοδότησε τη δεύτερη περίοδο στην ιστορία του Γ.Σ.Ζ. Πρόεδρος του Γ.Σ.Ζ. τότε ήταν ο Κλεόβουλος Μεσολογγίτης, από το 1926. Ο Σύλλογος είχε πλέον τον κατάλληλο χώρο για να ανοίξει τα φτερά του σε όλους τους τομείς.

Κατά τους Παγκυπρίους αγώνες που φιλοξένησε στο νεότευκτο

στάδιο Γ.Σ.Ζ. το 1928, ταυτόχρονα με τα εγκαίνιά του, ο Σύλλογος προέβη σε πολλές καινοτομίες. Για πρώτη φορά συμπεριλήφθηκε στο πρόγραμμα των αγώνων πρωτάθλημα πετόσφαιρας, καθώς επίσης αγωνίσματα γυναικών. Διεξήχθησαν ακόμη αθλήματα θαλάσσης, λεμβοδρομίες, κολύμβηση κ.λπ.

Ο Γ.Σ.Ζ. προκήρυξε και πρωταθλήματα ποδοσφαίρου, προτού ιδρυθεί η Κυπριακή Ομοσπονδία Ποδοσφαίρου (1934). Γενικά ο Γ.Σ.Ζ. είχε μεγάλη συμβολή στην ανάπτυξη και άλλων ομαδικών αθλημάτων, όπως το χόκεϊ, η υδατοσφαίριση, η καλαθόσφαιρα κ.λπ. Δεν απεμπολούσε τον αρχικό σκοπό του, που ήταν καλλιέργεια του κλασικού αθλητισμού. Θεωρούσε όμως ότι η ενασχόληση και με τα νεοφερμένα στην Κύπρο αθλήματα ήταν αναγκαία, προκειμένου να αγκαλιάσει τη νέα γενιά.

Το στάδιο Γ.Σ.Ζ. έγινε η έδρα των ποδοσφαιρικών, πετοσφαιρικών, καλαθοσφαιρικών και άλλων ομάδων, που διατηρούσαν σωματεία της Λάρνακας, ο ΑΜΟΛ, ο «Πεζοπορικός» Όμιλος Λάρνακας, η ΕΠΑ (Ένωση Πεζοπορικού ΑΜΟΛ), με τα οποία ο Σύλλογος ανέπτυξε αδιάρρηκτες σχέσεις. Επίσης, εδώ διεξάγονταν οι γιορτές των ανθεστηρίων, με εντυπωσιακά ανθοστόλιστα άρματα, οι εορτασμοί της εθνικής επετείου της 25ης Μαρτίου, προς τιμήν της Ελληνικής επανάστασης του 1821, με παραδοσιακούς χορούς, γυμναστικές επιδείξεις από μαθητές και μαθήτριες των σχολείων της Λάρνακας κ.λπ. Στην ιστορία καταγράφηκε και η εκδήλωση προς τιμήν των 70χρονων του λαϊκού μας βάρδου, Δημήτρη Λιπέρτη. Περίπου 1.500 θεατές συγκεντρώθηκαν στις κερκίδες του σταδίου Γ.Σ.Ζ. για να τιμήσουν τον ποιητή και να ακούσουν τον ίδιο να απαγγέλλει.

Ο Γ.Σ.Ζ. είχε πολλές περιπέτειες την περίοδο της παλμεροκρατίας, της στυγνής δικτατορίας που επιβλήθηκε ύστερα από την εξέγερση των Κυπρίων εναντίον των Βρετανών αποικιοκρατών το 1931.

Το 1939 αποτέλεσε χρονιά σταθμό για δύο λόγους. Από τη μια ξέσπασε ο Β' Παγκόσμιος πόλεμος, που βύθισε την ανθρωπότητα στη δίνη του ολέθρου. Την ίδια χρονιά απεβίωσε ο πρόεδρος του Γ.Σ.Ζ., Κλεόβουλος Μεσολογγίτης, εκδότης και δημοσιογράφος, τον οποίο διαδέχτηκε ο Δημητρός Ν. Δημητρίου, επιχειρηματίας και πολιτική προσωπικότητα Λάρνακας.

Θυσίες και αγώνες κατά της αποικιοκρατίας

Το νέο κεφάλαιο στην ιστορία του Γ.Σ.Ζ. σηματοδοτήθηκε από την στράτευση χιλιάδων Κυπρίων, μεταξύ των οποίων αθλητές και μέλη του Γ.Σ.Ζ., που κατατάχθηκαν ως εθελοντές για να πολεμήσουν εναντίον της φασιστικής Ιταλίας, που επιτέθηκε στην Ελλάδα στις 28 Οκτωβρίου 1940, και εναντίον της ναζιστικής Γερμανίας. Πρόεδρος του Συλλόγου εκείνη την περίοδο, από το 1943 μέχρι το 1948, ήταν ο Μιλτιάδης Οικονομάκης, τον οποίο διαδέχθηκε ο Ζήνων Δ. Πιερίδης.

Μετά το τέλος του Β' Παγκοσμίου πολέμου, ο Γ.Σ.Ζ. βίωσε το κλίμα διχασμού που διαπέρασε ολόκληρο τον αθλητικό κόσμο το 1948. Σημειώθηκαν τότε αποχωρήσεις ή διαγραφές αθλητών, μελών και στελεχών, που θεωρούνταν ως «μη εθνικώς σκεπτόμενοι», από σωματεία και γυμναστικούς συλλόγους. Αιτία κι αφορμή ήταν ο εμφύλιος πόλεμος στην Ελλάδα και ο διαχωρισμός της κυπριακής κοινωνίας σε δύο αντιμαχόμενα πολιτικά και ιδεολογικά στρατόπεδα, της Δεξιάς και της Αριστεράς. Ο Γ.Σ.Ζ. ενεπλάκη επίσης σε εκείνον τον κυκεώνα. Εφαρμόζοντας απόφαση της Τοπικής Επιτροπής ΣΕΓΑΣ Κύπρου (ΤΕΣΚ), απέκλεισε από το στάδιό του το νεοσύστατο σωματείο «Αλκή» Λάρνακας, που εθεωρείτο ότι ανήκε στην Αριστερά. Αυτή η κατάσταση κράτησε πέντε χρόνια, μέχρι την ένταξη των νέων σωματείων στην ΚΟΠ και την επανένωση του κυπριακού ποδοσφαίρου το 1953. Θα παρέμενε όμως το κλίμα αντιπαλότητας.

Αθλητές, προπονητές, μέλη και στελέχη του Γ.Σ.Ζ. συμμετείχαν ενεργά στην Εθνική Οργάνωση Κυπρίων Αγωνιστών (ΕΟΚΑ), που άρχισε ένοπλη δράση από την 1η Απριλίου 1955. Η οργάνωση είχε ως πολιτικό αρχηγό της τον Αρχιεπίσκοπο Μακάριο Γ' και στρατιωτικό αρχηγό τον απόστρατο συνταγματάρχη του ελληνικού στρατού, Κύπριο στην καταγωγή, Γεώργιο Γρίβα, ο οποίος χρησιμοποιούσε το ψευδώνυμο «Διγενής».

Ο απελευθερωτικός αγώνας κατά της βρετανικής αποικιοκρατίας έληξε το 1959 με την υπογραφή των συμφωνιών Ζυρίχης - Λονδίνου. Με αυτές δεν εκπληρωνόταν το όραμα για ένωση της Κύπρου με την Ελλάδα, αλλά τουλάχιστον η Κύπρος απαλλάγηκε από τη βρετανική αποικιοκρατία και απέκτησε την ελευθερία της. Στη βάση των συμφωνιών, εγκαθιδρύθηκε το 1960 ανεξάρτητο και κυρίαρχο κράτος, η Κυπριακή Δημοκρατία. Κι αυτό αποτελεί τον νέο σταθμό για την τέταρτη περίοδο στην ιστορία του Γ.Σ.Ζ.

Άνοιξε τα φτερά του μετά την ανεξαρτησία το 1960

Κατά τα πρώτα χρόνια της ανεξαρτησίας της Κύπρου, από το 1960, ο Γ.Σ.Ζ. ανέπτυξε αξιόλογη δράση στον αθλητικό τομέα, αναδεικνύοντας ταλαντούχους αθλητές, οι οποίοι πέτυχαν σημαντικές διακρίσεις σε πανελλήνιους αγώνες, καθώς επίσης σε άλλες διοργανώσεις.

Η ανοδική πορεία του Συλλόγου, όπως και της κυπριακής κοινωνίας γενικότερα, ανακοπτόταν κατά καιρούς από τις πολιτικές και άλλες εξελίξεις, όπως οι διακοινοτικές ταραχές το 1963-1964. Αθλητές, προπονητές, στελέχη και μέλη του Γ.Σ.Ζ. ανταποκρίθηκαν και πάλι στο κάλεσμα της Κύπρου, για την απόκρουση επαπειλούμενης στρατιωτικής επέμβασης από την Τουρκία.

Ο Γ.Σ.Ζ. ασφυκτιούσε στο στάδιο, που είχε ανεγερθεί το 1928. Εξακολουθούσε βέβαια να προσελκύει τους φιλάθλους, οι οποίοι συγκεντρώνονταν στις κερκίδες του σταδίου Γ.Σ.Ζ. για να παρακολουθήσουν ποδοσφαιρικούς, πετοσφαιρικούς, καλαθοσφαιρικούς και άλλους αγώνες, να απολαύσουν την παρέλαση των αρμάτων κατά τη γιορτή των ανθεστηρίων, καθώς επίσης τους παραδοσιακούς χορούς κατά τους εορτασμούς των εθνικών επετείων κ.λπ.

Δεν ικανοποιούσε όμως τις σύγχρονες ανάγκες του Συλλόγου το υφιστάμενο στάδιο Γ.Σ.Ζ. Γι' αυτό και το 1972 ο Σύλλογος αγόρασε τεμάχιο γης για την ανέγερση νέου σταδίου. Ωστόσο, οι σχεδιασμοί του ματαιώθηκαν λόγω της τραγωδίας που προκάλεσαν το προδοτικό πραξικόπημα και η τουρκική εισβολή το καλοκαίρι του 1974.

Ο Γ.Σ.Ζ. πρόθυμα διέθεσε το στάδιό του για τις ανάγκες των προσφυγικών σωματείων και συλλόγων, κυρίως της Αμμοχώστου, όπως ο Γυμναστικός Σύλλογος «Ευαγόρας» (Γ.Σ.Ε.), η «Ανόρθωσις», η «Νέα Σαλαμίς» κ.ά.

Στη σύγχρονη εποχή με νέο στάδιο το 1982

Ο στόχος για την ανέγερση νέου σταδίου επανήλθε στο προσκήνιο. Το 1980, επί θητείας του Κώστα Αλκίδα στην προεδρία του Γ.Σ.Ζ., συνομολογήθηκε συμφωνία με την κυπριακή κυβέρνηση και ειδικότερα τον

Κυπριακό Οργανισμό Αθλητισμού (ΚΟΑ). Στο πλαίσιο της συμφωνίας ο Γ.Σ.Ζ. παραχώρησε το παλιό του στάδιο στον ΚΟΑ, ο οποίος ανέλαβε, ως αντάλλαγμα, τη δαπάνη για την ανέγερση του νέου σταδίου Γ.Σ.Ζ.

Με την απόκτηση σύγχρονου νέου σταδίου το 1982, έστω και αν δεν υλοποιήθηκαν όλα τα έργα που προνοούσε η συμφωνία με τον ΚΟΑ, ο Γ.Σ.Ζ. πέρασε στη σύγχρονη εποχή.

Αυτό συνέπεσε και με μιαν άλλη καθοριστική για τον κυπριακό αθλητισμό εξέλιξη. Με την ίδρυση της Κυπριακής Ομοσπονδίας Ερασιτεχνικού Αθλητισμού Στίβου (ΚΟΕΑΣ) το 1983, ο κυπριακός αθλητισμός ανεξαρτητοποιήθηκε από τον ΣΕΓΑΣ και τον ελληνικό αθλητισμό.

Το νέο στάδιο Γ.Σ.Ζ. υπήρξε το εφαλτήριο ανάπτυξης για τον Σύλλογο στον τομέα του κλασικού αθλητισμού, αλλά αποτέλεσε και έδρα ποδοσφαιρικών ομάδων της Λάρνακας και όχι μόνο.

Με την έλευση του 2021 και τη συμπλήρωση 125 χρόνων αδιάλειπτης προσφοράς και δράσης, ο Γ.Σ.Ζ., με το νυν διοικητικό συμβούλιο υπό την προεδρία του Ανδρέα Ζαχαρίου, είναι αντιμέτωπος με νέες προκλήσεις. Καλείται να αντεπεξέλθει για να συνεχίσει να παρέχει στη νέα γενιά της πόλης και επαρχίας Λάρνακας το αγαθό της άθλησης και να διαδίδει την αθλητική ιδέα.

Τη μακρά πορεία του Γ.Σ.Ζ. από τα χρόνια της γένεσής του θα ιχνηλατήσουμε στις σελίδες που ακολουθούν, φέρνοντας στο φως για πρώτη φορά πολύτιμα ντοκουμέντα, καθώς επίσης κιτρινισμένες από τον καιρό φωτογραφίες. Σκοπός μας είναι να αναδείξουμε σημαντικά γεγονότα, εστιάζοντας σε ανθρώπους, αθλητές, προπονητές και παράγοντες που έγραψαν με τη δράση τους την ιστορία του Γ.Σ.Ζ.

Διατελέσαντες προέδροι του Γ.Σ.Ζ.

1896 - 1922 Φίλιος Ζαννέτος

1922 - 1926 Δημητρός Ν. Δημητρίου

1926 - 1939 Κλεόβουλος Μεσολογγίτης

1939 - 1943 Δημητρός Ν. Δημητρίου

1943 - 1948 Μιλτιάδης Οικονομάκης

1948 - 1967 Ζήνων Δ. Πιερίδης

1967 - 1989 Κώστας Αλκίδας

1989 - 2013 Γεώργιος Λουρουτζιάτης και Μιλτής Μιχαηλίδης

2013 - 2021 Ανδρέας Ζαχαρίου

* Μακρά ήταν η θητεία των περισσότερων προέδρων του Γ.Σ.Ζ., όπως φαίνεται από τον πιο πάνω πίνακα. Συγκεκριμένα, κράτησαν το πηδάλιο του Γ.Σ.Ζ. ο Φίλιος Ζαννέτος 26 χρόνια, οι Γεώργιος Λουρουτζιάτης και Μιλτής Μιχαηλίδης συνολικά 23 χρόνια (εκ περιτροπής ανά δύο χρόνια). Ο Κώστας Αλκίδας διετέλεσε πρόεδρος του Γ.Σ.Ζ. επί 22 χρόνια, ο Ζήνων Δ. Πιερίδης 19 χρόνια, ο Κλεόβουλος Μεσολογγίτης 13 χρόνια, ο Δημητρός Ν. Δημητρίου συνολικά 8 χρόνια και ο Μιλτιάδης Οικονομάκης 5 χρόνια. Σημειώνεται ότι την περίοδο 1922-1926 στη θέση του προέδρου του Γ.Σ.Ζ. εκλεγόταν συμβολικά ο Φίλιος Ζαννέτος, σε ένδειξη διαμαρτυρίας για την απέλασή του από τους Βρετανούς αποικιοκράτες το 1922 παρόλο που ήταν εκλεγμένος δήμαρχος Λάρνακας και πρόεδρος του Γ.Σ.Ζ. Ως εκ τούτου, χρέη προέδρου εκείνη την τετραετία εκτελούσε ο τότε αντιπρόεδρος, Δημητρός Ν. Δημητρίου. Ο νυν πρόεδρος του Γ.Σ.Ζ., Ανδρέας Ζαχαρίου, συμπληρώνει μέχρι σήμερα, το 2021, 8 χρόνια στην προεδρία.

Ο σκοπός του Γ.Σ.Ζ.

Παρέμεινε ουσιαστικά αναλλοίωτος στο διάβα του χρόνου μέχρι σήμερα, παρά τις τροποποιήσεις που επήλθαν στο καταστατικό του Συλλόγου κατά καιρούς. Όπως αναφέρεται στο τελευταίο καταστατικό του Γ.Σ.Ζ. που εγκρίθηκε από γενική συνέλευση μελών του Συλλόγου το 2018, σκοπός του Γ.Σ.Ζ. είναι:
«η διάδοση της Γυμναστικής, η ενίσχυση του αθλητικού πνεύματος, σύμφωνα με τις ελληνικές παραδόσεις, η διοργάνωση αθλητικών αγώνων, η άσκηση, με διάφορα αθλήματα, του σώματος, γενικά η προαγωγή της κοινωνικότητας και της συναδέλφωσης, σύμφωνα με τις αρχές του φίλαθλου πνεύματος».

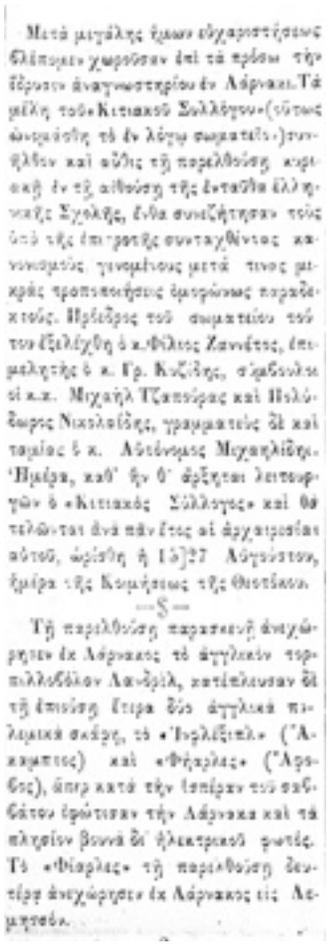
Αξίζει επίσης να τονιστεί ότι αναλλοίωτο παρέμεινε ουσιώδες άρθρο του καταστατικού (με τον αριθμό 3). Από τον καιρό της ίδρυσής του ο Γ.Σ.Ζ. ενστερνίστηκε αυτή την ιδέα: «Ο Σύλλογος, καίτοι Σωματείον Ελληνικόν, προσδέχεται ως μέλη του και μη Έλληνας».
Η αρχή αυτή έχει βαρύνουσα αυτονόητη σημασία στις σημερινές συνθήκες της πολυπολιτισμικότητας και του οράματος για απαλλαγή από την τουρκική κατοχή, για ελευθερία και ειρηνική συμβίωση στο πολύπαθο νησί μας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ

Α'

1892-1928

ΤΑ ΠΡΩΤΑ ΣΚΙΡΤΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΑΘΛΗΤΙΚΗΣ ΙΔΕΑΣ

Μετά μεγάλης ήμων ευχαριστήσεως βλέπομεν χωρούσαν επί τα πρόσω την ίδρυσιν αναγνωστηρίου εν Λάρνακι. Τα μέλη του «Κιτιακού Συλλόγου» (ούτως ωνομάσθη το εν λόγω σωματείον) συνήλθον και αύθις τη παρελθούση κυριακή εν τη αιθούση της ενταύθα ελληνικής Σχολής, ένθα συνεζήτησαν τους υπό της επιτροπής συνταχθέντας κανονισμούς γενομένους μετά τινος μικράς τροποποιήσεως ομοφώνως παραδεκτούς. Πρόεδρος του σωματείου τούτου εξελέγη ο κ. Φίλιος Ζαννέτος, επιμελητής ο κ. Γρ. Κυζίκης, σύμβουλοι οι κ.κ. Μιχαήλ Τζαπούρας και Ηλιόδωρος Νικολαΐδης, γραμματεύς δε και ταμίας ο κ. Αυτόνομος Μιχαηλίδης. Ήμέρα, καθ' ην θ' άρξηται λειτουργών ο «Κιτιακός Σύλλογος» και θα τελώνται ανά πάν έτος αι αρχαιρεσίαι αυτού, ωρίσθη η 15]27 Αυγούστου, ημέρα της Κοιμήσεως της Θεοτόκου.

—Σ—

Τη παρελθούση παρασκευή ανεχώρησεν εκ Λάρνακος το αγγλικόν τορπιλλοβόλον Λανδρίλ, κατέπλευσαν δε τη επιούση έτερα δύο αγγλικά πολεμικά σκάφη, το «Ινβλέξιπλ» ('Ακαμπτος) και «Φήαρλες» ('Αφοβος), άπερ κατά την επιθυμίαν του σαββάτου ώρμισαν την Λάρνακα και τα πλησίον βουνά δι' ηλεκτρικού φωτός. Το «Φίαρλες» τη παρελθούση δευτέρα ανεχώρησεν εκ Λάρνακος εις Λεμεσόν.

Η χαρμόσυνη είδηση για την ίδρυση του Κιτιακού Συλλόγου, όπως δημοσιεύθηκε στην εφημερίδα «Το Έθνος», στις 23/4.8.1892 (23 Ιουλίου, με το παλιό ημερολόγιο, 4 Αυγούστου με το νέο Ιουλιανό ημερολόγιο).

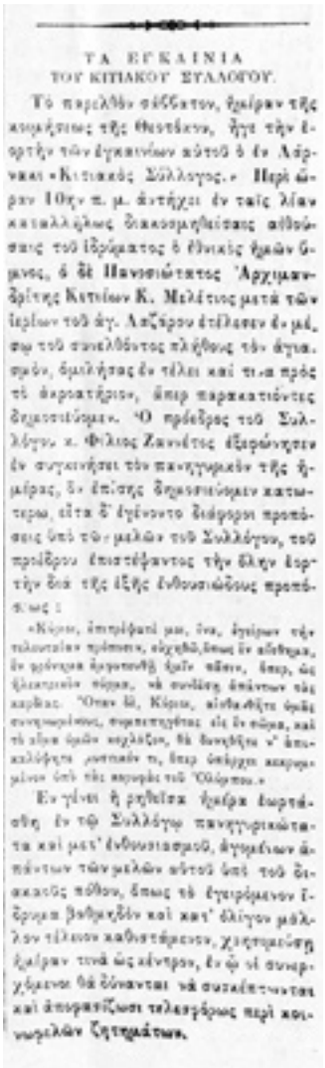
ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΙΣ.

Τῷ προσεχεῖ σαββάτῳ περὶ ὥραν 10ην π. μ. τελουμένων τῶν ἐγκαινίων τοῦ ἐν Λάρνακι ΚΙΤΙΑΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ, προσκαλεῖται τὸ ὁμοεθνὲς, ὅπως μετάσχῃ τῆς ἑορτῆς.

Ἐκ τοῦ γραφείου τοῦ Συλλόγου.

Ἐν ΛΑΡΝΑΚΙ τῇ 15/27 Αὐγούστου 1892.

Η ανακοίνωση - πρόσκληση για συμμετοχή στα εγκαίνια του Κιτιακού Συλλόγου, που επρόκειτο να πραγματοποιηθούν στις 15 Αυγούστου 1892, όπως παρουσιάστηκε στην εφημερίδα «Το Έθνος», στις 13/25.8.1892.

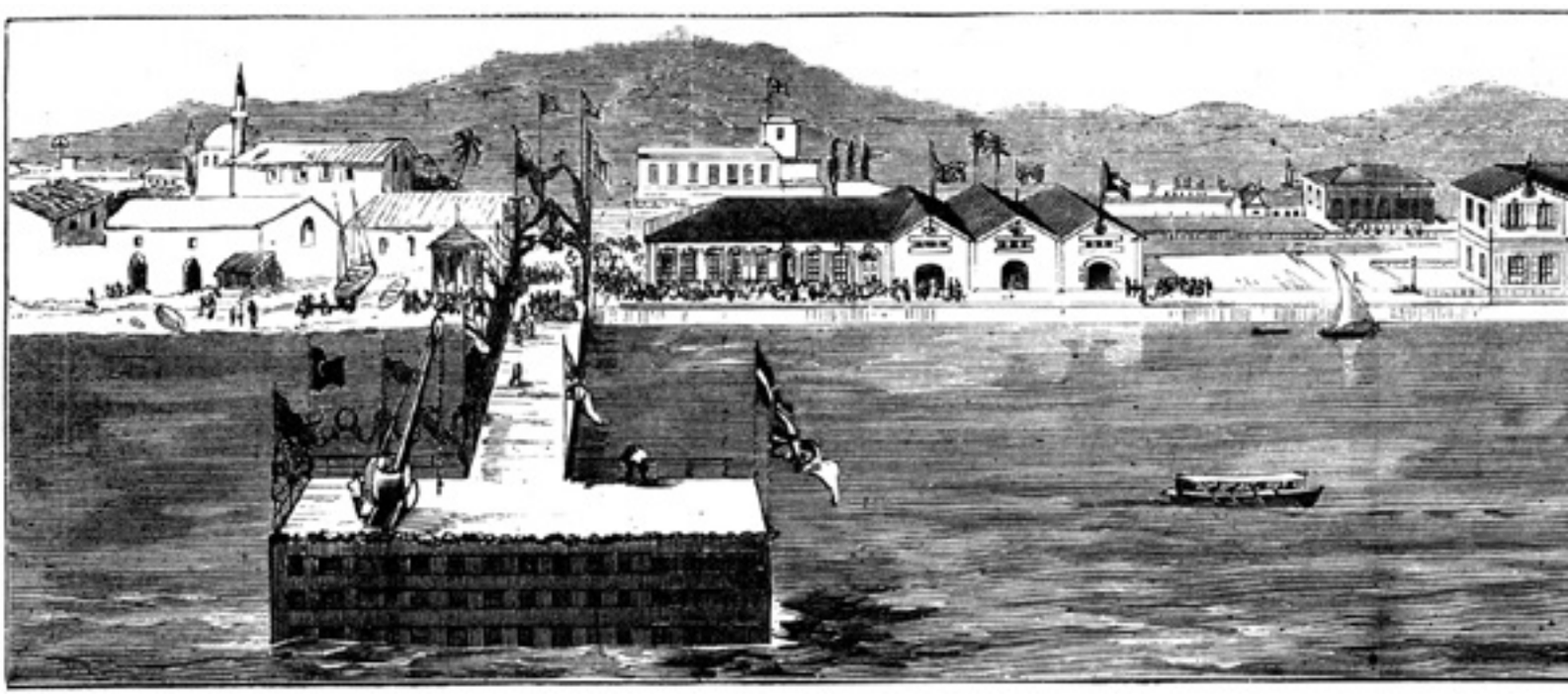
ΤΑ ΕΓΚΑΙΝΙΑ
ΤΟΥ ΚΙΤΙΑΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ.

Τὸ παρελθὸν σάββατον, ἡμέραν τῆς κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου, ἦγε τὴν ἑορτὴν τῶν ἐγκαινίων αὐτοῦ ὁ ἐν Λάρνακι «Κιτιακὸς Σύλλογος.» Περὶ ὥραν 10ην π. μ. ἀντήχει ἐν ταῖς λίαν κατηλλήλως διακοσμηθείσαις αἰθούσαις τοῦ ἱδρύματος ὁ ἐθνικὸς ἡμῶν ὕμνος, ὁ δὲ Πανιερώτατος Ἀρχιμανδρίτης Κιτίων Κ. Μελέτιος μετὰ τῶν ἱερέων τοῦ ἁγ. Λαζάρου ἐτέλεσεν ἐκ μέρους τοῦ συνελθόντος πλήθους τὸν ἁγιασμόν, ὁμιλήσας ἐν τέλει καὶ τιμᾶ πρὸς τὸ ἀφωσιτέριον, ἅπερ παρακατιόντες δημοσιεύομεν. Ὁ πρόεδρος τοῦ Συλλόγου, κ. Φίλιος Ζαννέτος ἐξεφώνησεν ἐν συγκινήσει τὸν πανηγυρικὸν τῆς ἡμέρας, ὃν ἐπίσης δημοσιεύομεν κατωτέρω, εἶτα δ' ἐγένοντο διάφοροι προπόσεις ὑπὸ τῶν μελῶν τοῦ Συλλόγου, τοῦ προέδρου ἐπιστέψαντος τὴν ὅλην ἑορτὴν διὰ τῆς ἑξῆς ἐνθουσιώδους προπόσεως :

«Κύριοι, ἐπιτρέψατε μοι, ὅπως, ἐγείρων τὴν τελευταίαν πρόποσιν, εὐχηθῶ, ὅπως ἐν αἰθέρια, ἐν μόνιμα ἀγαπανθῇ ἡμῖν αἴσθημα, ὅπερ, ὡς ἐλευθερίαν πάρα, νὰ συνδέσῃ ἁπάντων τὰς καρδίας. Ὅταν δέ, Κύριοι, αἰσθανθῆτε ὑμᾶς συνηνωμένους, συμπεπηγότας εἰς ἓν σῶμα, καὶ τὸ αἷμα ὑμῶν κοχλάζον, θὰ δυνηθῆτε ν' ἀποκαλύψητε μυστικόν τι, ὅπερ ὑπάρχει κεκρυμμένον ὑπὸ τὰς κορυφὰς τοῦ Ὀλύμπου.»

Ἐν γένει ἡ χθεσινὴ ἡμέρα ἐωρτάσθη ἐν τῷ Συλλόγῳ πανηγυρικώτατα καὶ μετ' ἐνθουσιασμοῦ, ἀγομένων ἁπάντων τῶν μελῶν αὐτοῦ ὑπὸ τοῦ ὁσίου πόθου, ὅπως τὸ ἐγειρόμενον ἵδρυμα βαθμηδὸν καὶ κατ' ὀλίγον μᾶλλον τέλειον καθιστήσουν, χειραγωγοῦσῃ ἡμῶν τυχὸν ὡς κέντρου, ἐν ᾧ οἱ συναρχόμενοι θὰ δύνανται νὰ συσκέπτωνται καὶ ἀποφασίζωσι τελεσφόρως περὶ κοινωφελῶν ζητημάτων.

Ρεπορτάζ στην εφημερίδα «Το Έθνος» στις 20/1.9.1892 για τα εγκαίνια του οικήματος του Κιτιακού Συλλόγου, ο οποίος στεγάστηκε στην παραθαλάσσια κατοικία του Μαρσέλλου. Αγιασμό τέλεσε ο αρχιμανδρίτης Κιτίου Μελέτιος, ενώ κύριος ομιλητής ήταν ο Φίλιος Ζαννέτος. Ήταν συγκινητικά φορτισμένη η ομιλία του:
«Όταν δε, κύριοι, αισθανθήτε υμάς συνηνωμένους, συμπεπηγότας εις έν σώμα, και το αίμα υμών κοχλάζον, θα δυνηθήτε ν' αποκαλύψητε μυστικόν τι, όπερ υπάρχει κεκρυμμένον υπό τας κορυφάς του Ολύμπου». («Όταν, μάλιστα, κύριοι, αισθανθείτε τους εαυτούς σας συνενωμένους, αφού συμπηχθείτε σε ένα σώμα, και το αίμα σας να κοχλάζει, θα μπορέσετε να ανακαλύψετε κάποιο μυστικό, που υπάρχει κρυμμένο κάτω από τις κορυφές του Ολύμπου»).

1892

Εν αρχή ήν ο Κιτιακός Σύλλογος

Ήταν ουσιαστικά ανύπαρκτη η συστηματική ανάπτυξη αθλητικών δραστηριοτήτων τη σκοτεινή εποχή της οθωμανοκρατίας στην Κύπρο (1571-1878). Τα πρώτα σκιρτήματα για άσκηση του αθλητισμού σε οργανωμένη βάση εμφανίστηκαν το 1892, λίγα χρόνια μετά από την αλλαγή του καθεστώτος, όταν η Κύπρος πέρασε από το 1878 στα χέρια νέων κυρίαρχων, των Βρετανών αποικιοκρατών.

Στη Λεμεσό ιδρύθηκε ο Γυμναστικός Σύλλογος «Τα Ολύμπια» (Γ.Σ.Ο.) το 1892, ενώ στη Λευκωσία ιδρύθηκε το 1894 ο Γυμναστικός Σύλλογος «Τα Παγκύπρια» (Γ.Σ.Π.), που είχε ως πρόδρομό του τον Κυπριακό Σύλλογο. Οι σύλλογοι αυτοί είχαν θέσει ως πρώτιστο στόχο τους την ενίσχυση της εθνικής ταυτότητας μέσω του κλασικού αθλητισμού, γενέτειρα του οποίου ήταν η αρχαία Ελλάδα.

Την ίδια περίοδο στη Λάρνακα κινητοποιήθηκαν νέοι επιστήμονες με στόχο την ίδρυση συλλόγου, που θα έθετε υπό την ομπρέλα του πολιτιστικές, επιμορφωτικές, αθλητικές και άλλες δραστηριότητες. Πρωτοστάτης σε αυτή την προσπάθεια ήταν ο Φίλιος Ζαννέτος, νεαρός γιατρός με καταγωγή από την Πελοπόννησο.

Αποτέλεσμα των διεργασιών ήταν η σύσταση Αναγνωστηρίου την 1η Αυγούστου 1892. Σε αυτό δόθηκε η ονομασία Κιτιακός Σύλλογος, που παρέπεμπε στην αρχαία πόλη-λιμάνι Κίτιον, η οποία άνθησε στον χώρο της σημερινής Λάρνακας. Η πόλη αυτή, με ιστορία πολιτισμού επί 32 αιώνες, έγινε γνωστή σε όλο τον κόσμο γιατί γόνος της ήταν ο στωικός φιλόσοφος Ζήνων ο Κιτιεύς.

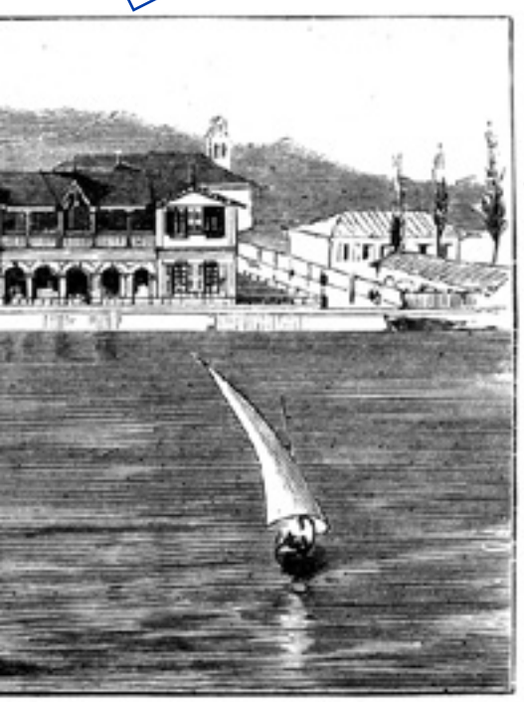
Ιδρυτικά μέλη του Κιτιακού Συλλόγου ήταν περίπου 80 φιλοπρόοδοι κάτοικοι της Λάρνακας. Στο πρώτο συμβούλιο του Συλλόγου εξελέγησαν οι Φίλιος Ζαννέτος, πρόεδρος, Γρηγόριος Κυζίδης, επιμελητής, Αυτόνομος Μιχαηλίδης, γραμματέας, Μιχαήλ Τζαπούρας και Πολύδωρος Νικολαΐδης, σύμβουλοι.

Σκοπός του Αναγνωστηρίου ήταν η ανάπτυξη ποικίλων δράσεων για την αναβάθμιση του πνευματικού επιπέδου των κατοίκων της Λάρνακας, εν καιρώ κοινωνικής υστέρησης και οικονομικής δυσπραγίας λόγω της μακραίωνης οθωμανικής κατοχής της Κύπρου.

Απώτερος στόχος όμως του Κιτιακού Συλλόγου ήταν η καλλιέργεια εθνικής συνείδησης και η υλοποίηση του οράματος για ένωση της Κύπρου με την Ελλάδα. Με την πάροδο του χρόνου οι ελληνικής καταγωγής κάτοικοι του νησιού έβλεπαν με απογοήτευση να διαψεύδονται οι ελπίδες τους ότι οι Βρετανοί θα ανταποκρίνονταν στην υλοποίηση του οράματος αυτού. Οι νέοι κυρίαρχοι τηρούσαν ανάλγητη στάση έναντι του λαού της Κύπρου.

Ο Κιτιακός Σύλλογος πραγματοποίησε τα εγκαίνια του οικήματός του τον Αύγουστο του 1892, ωστόσο περιέπεσε σχεδόν αμέσως σε μαρασμό, αφού δεν εξευρέθηκαν πόροι για τη συνέχιση της λειτουργίας του. Διαλύθηκε τον Οκτώβριο του 1893, ύστερα από την παραίτηση του Φίλιου Ζαννέτου από την προεδρία.

Ο Κιτιακός Σύλλογος θεωρείται πρόδρομος του σημερινού Γυμναστικού Συλλόγου «Ο Ζήνων», ο οποίος παρέλαβε τη σκυτάλη της ιστορίας για την ανάπτυξη του αθλητισμού στη Λάρνακα. Για τις επόμενες πολλές δεκαετίες ως έτος ίδρυσης του Γ.Σ.Ζ. εθεωρείτο το 1892, όπως διαπιστώνεται από διάφορα έγγραφα, επιστολόχαρτα, καταστατικά, σφραγίδες κ.λπ.

Γκραβούρα της σημερινής παραλιακής λεωφόρου Αθηνάς, όπου αργότερα φυτεύτηκαν οι φοινικούδες στη Λάρνακα. Δημοσιεύτηκε σε εφημερίδα του Λονδίνου, αφού οι Βρετανοί έθεσαν υπό τον έλεγχό τους την Κύπρο το 1878.

Ο οραματιστής Φίλιος Ζαννέτος

Είχε έρθει στην Κύπρο το 1888 γεμάτος πατριωτικό πάθος που πήγαζε από την καταγωγή του. Γεννήθηκε στο χωριό Βουτιάνοι της Λακωνίας στην Πελοπόννησο, λίγα χιλιόμετρα μακριά από τη Σπάρτη. Πρόγονοί του συμμετείχαν ενεργά στην Ελληνική Επανάσταση του 1821 εναντίον της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας. Σπούδασε Ιατρική στο Πανεπιστήμιο Αθηνών. Όταν πήρε το πτυχίο του, επέλεξε την Κύπρο για να προσφέρει ιατρικές υπηρεσίες, σε ένα νησί όπου δεν υπήρχαν ούτε νοσοκομεία, ούτε γιατροί, ούτε φάρμακα, παρά μόνο σε υποτυπώδη μορφή.

Ο Φίλιος Ζαννέτος, πνεύμα ανήσυχο και δημιουργικό, ενεπλάκη στα κοινά της Λάρνακας, όπου εγκαταστάθηκε. Διαδραμάτισε σημαντικό ρόλο ευρύτερα στο πολιτικό και κοινωνικό γίγνεσθαι στην Κύπρο. Πήρε την πρωτοβουλία το 1892 για την ίδρυση του Κιτιακού Συλλόγου, έθεσε τις βάσεις και δρομολόγησε τη λειτουργία του.

Ο Φίλιος Ζαννέτος σε μεταγενέστερη φωτογραφία του. Όταν πήρε την πρωτοβουλία για την ίδρυση γυμναστικού συλλόγου στη Λάρνακα, ήταν γύρω στα 30 του χρόνια.

Συνάντησε ωστόσο την αδιαφορία. Απογοητεύτηκε ο Φίλιος Ζαννέτος, γιατί τότε η Λάρνακα ήταν η πιο σημαντική πόλη της Κύπρου, με το λιμάνι και τα προξενεία που της προσέδιδαν κοσμοπολίτικο περιβάλλον. Περίμενε πιο πρόθυμη και ουσιαστική ανταπόκριση. Γεμάτος πικρία, θα έγραφε αργότερα (στον Γ' τόμο του βιβλίου του «Ιστορία της νήσου Κύπρου από της αγγλικής κατοχής μέχρι σήμερον», 1911, σελ. 86):

«Επανειλημμένως και αφ' ικανών ετών απεπειράθημεν την ίδρυσιν Γυμναστηρίου και εν Λάρνακι, αλλά μη τυγχάνοντες της δεούσης υποστηρίξεως, εναυαγήσαμεν»...

Το 1893 ο Φίλιος Ζαννέτος παραιτήθηκε από την προεδρία του Συλλόγου, ο οποίος ανέστειλε τη λειτουργία του ελλείψει πόρων. Αυτό όμως δεν ήταν το τέλος των προσπαθειών του, οι οποίες καρποφόρησαν το 1896. Θα παρέμενε πρόεδρος του Γ.Σ.Ζ. μέχρι το 1922, όταν τον απέλασαν οι Βρετανοί αποικιοκράτες, ενώ ήταν και εν ενεργεία εκλεγμένος δήμαρχος. Απεβίωσε το 1933 πικραμένος στην Αθήνα, μακριά από την προσφιλή του πόλη, τη Λάρνακα.

1896

Και εγένετο Γυμναστικός Σύλλογος!

Οι φωνές δυσαρέσκειας για την απουσία αθλητικής κίνησης στη Λάρνακα εντάθηκαν μετά που διεξήχθησαν οι Α' Παγκύπριοι αγώνες τον Φεβρουάριο 1896 στη Λεμεσό. Ανανεώθηκαν τότε οι ζυμώσεις για τη σύσταση γυμναστικού συλλόγου και στη Λάρνακα, αφού ήδη λειτουργούσαν γυμναστικοί σύλλογοι σε άλλες πόλεις, ο Γ.Σ. «Ολύμπια» στη Λεμεσό (από το 1892) και ο Γ.Σ. «Παγκύπρια» στη Λευκωσία (από το 1894). Αθλητές των δύο συλλόγων συμμετείχαν στους Α' Παγκυπρίους αγώνες, που προκηρύχθηκαν από τον Γ.Σ.Ο.

Σκοπός των αγώνων ήταν η επιλογή αθλητών που θα συμμετείχαν σε Πανελλήνιους αγώνες στο Καλλιμάρμαρο Παναθηναϊκό Στάδιο. Εκεί θα προκρίνονταν οι αθλητές, οι οποίοι θα συμπεριλαμβάνονταν στην ελληνική ολυμπιακή ομάδα. Οι Α' Παγκύπριοι αγώνες προσέλκυσαν έντονο ενδιαφέρον και αναπτέρωσαν τα εθνικά αισθήματα των ελληνικής καταγωγής κατοίκων της νήσου.

Στις ζυμώσεις για τη σύσταση γυμναστικού συλλόγου στη Λάρνακα πρωτοστατούσε η εφημερίδα «Νέον Έθνος», που εκδιδόταν στην ίδια πόλη από τον 24χρονο εκδότη και δημοσιογράφο Κλεόβουλο Μεσολογγίτη (1872-1939).

Στις 5/17 Μαΐου 1896 πραγματοποιήθηκε εν τέλει συνέλευση με πρωτοβουλία «φιλοτίμων νέων», όπως ανέφερε ο Φίλιος Ζαννέτος, για την ίδρυση γυμναστικού συλλόγου και στη Λάρνακα. Στον Σύλλογο αυτό αρχικά δόθηκε η ονομασία «Στάδιον». Εισαγωγική ομιλία κατά τη συνέλευση έκανε ο Ευάγγελος Χατζηιωάννου, ο οποίος εξελέγη γραμματέας του Συλλόγου. Πρόεδρος αναδείχθηκε ο Φίλιος Ζαννέτος, αντιπρόεδρος ο Δημήτριος Ζ. Πιερίδης, κοσμήτορες οι Αυτόνομος Μιχαηλίδης και Χαράλαμπος Τζιρκώτης, ενώ σύμβουλοι οι Νίκος Ι. Δημητρίου και Κωνσταντίνος Οικονομίδης.

Ο Σύλλογος ατύχησε, καθώς τον επόμενο χρόνο, το 1897, δεν δόθηκε συνέχεια στη διεξαγωγή Παγκυπρίων αγώνων, λόγω του πολέμου της Ελλάδας με την Οθωμανική Αυτοκρατορία. Ως εκ τούτου ο Σύλλογος δεν ανέπτυξε ιδιαίτερα εκείνη τη χρονιά κάποιες αθλητικές δραστηριότητες.

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ
ΓΥΜΝΑΣΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ

Προσκαλούνται τα μέλη του εν Λάρνακι Ελληνικού Γυμναστικού Συλλόγου, όπως προσέλθωσιν αύριον κυριακήν περί ώραν 4ην μ.μ. εν τη Ελληνική Σχολή, προς εκλογήν επι τροπείας του καταστατικού.

Ο κατάλογος προς εγγραφήν κείται ανοικτός εν τω Γραφείω του «Νέου Έθνους.

Λάρνακι τη 4)16 Μαΐου 1896.

Η ανακοίνωση στην εφημερίδα «Νέον Έθνος», με την οποία καλούνταν τα μέλη του Ελληνικού Γυμναστικού Συλλόγου Λάρνακας (στον οποίο δόθηκε αρχικά η ονομασία «Στάδιον») σε συνέλευση για την εκλογή επιτροπής. Χαρακτηριζόταν ως «Ελληνικός» ο Σύλλογος, αλλά θα δεχόταν στις τάξεις του αθλητές και μέλη από άλλες εθνότητες.

Ξενοδοχεία και αρχοντικά δέσποζαν στο παραλιακό μέτωπο της Λάρνακας, όπου έδρευαν και τα ξένα προξενεία στα τέλη του 19ου αιώνα.

Εθελοντές στον ελληνοτουρκικό πόλεμο

Όταν ξέσπασε ο ελληνοτουρκικός πόλεμος το 1897, πολλοί Κύπριοι φοιτητές στην Αθήνα έσπευσαν να καταταχθούν στον ελληνικό στρατό ως εθελοντές. Μεταξύ αυτών ήταν ο Ευάγγελος Χατζηιωάννου, φοιτητής Νομικής στην Αθήνα, ένας από τους πρωτεργάτες για την ίδρυση γυμναστικού συλλόγου στη Λάρνακα.

Ο Ευάγγελος Χατζηιωάννου μετέβη στην Κρήτη με τη Φοιτητική Φάλαγγα, στην οποία είχαν ενταχθεί και άλλοι Κύπριοι. Πολέμησε για την απελευθέρωση του νησιού από τους Οθωμανούς. Ο ελληνοτουρκικός πόλεμος είχε άδοξο τέλος για την Ελλάδα (εξού και χαρακτηρίστηκε ως «ατυχής»).

Λόγω πένθους, σε ένδειξη συμπαράστασης προς τον ελληνικό λαό, ακυρώθηκαν οι Β' Παγκύπριοι αγώνες, που είχαν προκηρυχθεί από τον Γ.Σ.Π. Έτσι δεν τελεσφόρησε η αναμενόμενη πρώτη συμμετοχή του Γυμναστικού Συλλόγου της Λάρνακας σε Παγκυπρίους αγώνες.

Αξίζει να αναφερθεί ότι ο Ευάγγελος Χατζηιωάννου (1870-1944), ο νεαρός που προήδρευσε της ιδρυτικής σύσκεψης του Γυμναστικού Συλλόγου της Λάρνακας, αναδείχθηκε σε σημαίνουσα προσωπικότητα. Διετέλεσε δήμαρχος της πόλης. Ήταν πολιτικός αντίπαλος του Φίλιου Ζαννέτου και αυτό βέβαια θα είχε αντίκτυπο στις δραστηριότητες και στη συμμετοχή τους στα αθλητικά πράγματα της Λάρνακας. Κατά τον «εθνικό διχασμό» ο Ευάγγελος Χατζηιωάννου ήταν από τους ηγήτορες των βενιζελικών μαζί με τον μητροπολίτη Κιτίου, Μελέτιο Μεταξάκη (μετέπειτα Οικουμενικό Πατριάρχη), ενώ ο Φίλιος Ζαννέτος ήταν ακραιφνής φιλοβασιλικός. Ούτε ο ένας ούτε ο άλλος, βέβαια, υστερούσε σε πατριωτισμό.

1897

Ο Ευάγγελος Χατζηιωάννου με τη στρατιωτική στολή. Πολέμησε ως εθελοντής με τη Φοιτητική Φάλαγγα στην Επανάσταση της Κρήτης το 1897.

1898

Έγινε μέλος του ΣΕΑΓΣ (ΣΕΓΑΣ)

Η προκήρυξη των Β' Παγκυπρίων αγώνων για το 1898 αποτέλεσε την αφορμή για την επανασύσταση - επαναδραστηριοποίηση του Κιτιακού Γυμναστικού Συλλόγου Λάρνακας, ο οποίος πήρε πλέον οριστικά την ονομασία «Ο Ζήνων». Με τον τρόπο αυτό αναδεικνυόταν η ιστορική σύνδεση της σύγχρονης πόλης με το αρχαίο Κίτιον, τη γενέτειρα του σπουδαίου στωικού φιλόσοφου, ο οποίος ήταν γνωστός ως Ζήνων ο Κιτιεύς.

Οι αγώνες πραγματοποιήθηκαν στη Λευκωσία, αφού είχαν προκηρυχθεί από το «Παγκύπριο Γυμναστήριο», όπως επίσης λεγόταν ο Γ.Σ.Π. Ωστόσο, η συμμετοχή αθλητών ήταν πενιχρή. Μάλιστα, οι αγώνες αμαυρώθηκαν από αντεγκλήσεις αθλητών και παραγόντων με την ελλανόδικο επιτροπή. Σημαδεύτηκαν επίσης από την αποχώρηση των εκ Λεμεσού αθλητών.

Δεν εντοπίζεται αναφορά για επίσημη συμμετοχή του Γ.Σ.Ζ. στους Β' Παγκυπρίους αγώνες. Εντούτοις, ανάμεσα στα ονόματα των νικητών καταγράφηκε και εκείνο του Α. Λοΐζου, από τη Λάρνακα, ο οποίος ήταν ακόμη μαθητής Γυμνασίου. Αυτός διακρίθηκε στην αναρρίχηση επί κάλω (σε σχοινί που κρεμόταν από ύψος 14 μ.). Αυτό ήταν ένα από τα οκτώ αγωνίσματα που διεξήχθησαν στους Α' Ολυμπιακούς αγώνες στην Αθήνα το 1896.

Προκειμένου να έχουν τη δυνατότητα να προπονούνται οι αθλητές της Λάρνακας, η επιτροπή του Γ.Σ.Ζ. εξασφάλισε χώρο για την κατασκευή γυμναστηρίου. Νεαροί Λαρνακείς οργάνωσαν διάφορες εκδηλώσεις, τα έσοδα από τις οποίες παραχωρήθηκαν για τις ανάγκες διαμόρφωσης του χώρου σε γυμναστήριο.

Παράλληλα, ο Γ.Σ.Ζ. κατέστη μέλος του Συνδέσμου Ελληνικών Αθλητικών και Γυμναστικών Συλλόγων (ΣΕΑΓΣ, μετέπειτα ΣΕΓΑΣ), μαζί με άλλους συλλόγους της Κύπρου και της Ελλάδας.

Ο θριαμβευτής μαραθωνοδρόμος

Στους Γ' Παγκύπριους αγώνες, ο Γ.Σ.Ζ. έδωσε το παρών του τόσο σε διάφορα αγωνίσματα, όσο και στην ελλανόδικο επιτροπή, στην οποία εκπροσωπήθηκε από τον Γ. Μ. Κωνσταντινίδη, ως πρόεδρο του Συλλόγου, όπως αναφέρει ο Φίλιος Ζαννέτος. Ο Γεώργιος Μιχαήλ Κωνσταντινίδης, ήταν σεβαστός εκπαιδευτικός, γόνος της Λάρνακας, με αξιοσημείωτο ιστοριογραφικό και άλλο συγγραφικό έργο. Οι αγώνες είχαν μεγάλη επιτυχία, καθώς στους συμμετέχοντες συμπεριλήφθηκε και ο νεοϊδρυθείς Γυμναστικός Σύλλογος «Κόροιβος» της Πάφου.

Καθόσον ήταν ουσιαστικά απροετοίμαστοι, οι αθλητές του Γ.Σ.Ζ. δεν είχαν ιδιαίτερες διακρίσεις στους Γ' Παγκυπρίους αγώνες που πραγματοποιήθηκαν στη Λεμεσό το 1899. Όλοι υστέρησαν, εκτός από έναν, ο οποίος δοξάστηκε όσο λίγοι. Πρόκειται για τον Χαράλαμπο Τζαπούρα, ο οποίος αναδείχθηκε νικητής στο πιο επίμοχθο αγώνισμα, τον μαραθώνιο δρόμο. Από τους 21 αθλητές που εκκίνησαν τερμάτισαν μόνο τρεις. Η είσοδος του Τζαπούρα στο γυμναστήριο της Λεμεσού ξεσήκωσε τον ενθουσιασμό των θεατών.

Μετά τη λήξη των αγώνων, ο Τζαπούρας έγινε δεκτός στη Λάρνακα ως θριαμβευτής. Επιδίδοντας ανθοδέσμη στον νικητή μαραθωνοδρόμο, ο Δημήτριος Ζ. Πιερίδης, του απήγγειλε τους στίχους που έγραψε ο Δημήτρης Λιπέρτης:

«Η δόξα σ' εκαμάρωσε, η νίκη σ' το κεφάλι στεφάνι σου εφόρεσε. Τα δοξασμένα χρόνια στην όψιν σου χαμογελούν και τα θωρούμε πάλι, αθάνατος ωσάν κι αυτά και συ θα ζεις αιώνια».

Όλοι οι ζηλωτές του αθλητισμού, σύμφωνα με τον Φίλιο Ζαννέτο, με αυτή την αφορμή ζητούσαν την τέλεση των επόμενων Παγκυπρίων αγώνων το 1900 από τον Γ.Σ.Ζ. στη Λάρνακα. Κι αυτό έδωσε το έναυσμα για προετοιμασίες, αφού για τη διοργάνωση αγώνων κλασικού αθλητισμού ήταν απαραίτητη η δημιουργία κατάλληλου χώρου.

Στην επόμενη γενική συνέλευση του Κιτιακού Γυμναστικού Συλλόγου «Ο Ζήνων», όπως επισήμως ονομαζόταν, εξελέγη πρόεδρος ο Φίλιος Ζαννέτος, γραμματέας ο Δημήτριος (ή Δημητρός, όπως ήταν περισσότερο γνωστός) Ν. Δημητρίου, και κοσμήτορας ο Νικόλαος Δ. Θεμιστοκλέους. Τα υπόλοιπα μέλη της επιτροπής ήταν οι Γεώργιος Μ. Κωνσταντινίδης, Δημήτριος Ζ. Πιερίδης και Κλεόβουλος Ν. Μεσολογγίτης.

Ο Γ.Σ.Ζ. αποτελούσε πλέον συστατικό μέρος του αθλητικού γίγνεσθαι στην Κύπρο. Συμμετείχε, μαζί με τον Γ.Σ.Π. και τον Γ.Σ.Ο., στη μεγαλειώδη αποστολή στην Αθήνα, όπου πραγματοποιήθηκαν αθλητικοί αγώνες και έκθεση κυπριακών προϊόντων στο Ζάππειο μέγαρο το 1901, που οργάνωσε ο Γεώργιος Φραγκούδης. Στους αγώνες που διεξήχθησαν στο Καλλιμάρμαρο Παναθηναϊκό Στάδιο ενώπιον χιλιάδων θεατών, οι αθλητές του Γ.Σ.Ζ. είχαν ως διακριτικό χρώμα το «τεφρόχρουν».

Ο ακατάβλητος μαραθωνοδρόμος Χαράλαμπος Τζαπούρας, ο πρώτος που δόξασε τον Γ.Σ.Ζ. και έγινε η αιτία να προκηρυχθεί από τον Σύλλογο η τέλεση των Δ' Παγκυπρίων αγώνων στη Λάρνακα το 1900.

Ο ΝΙΚΗΤΗΣ ΤΟΥ ΜΑΡΑΘΩΝΙΟΥ

Διήγερα τον γενικόν θαυμασμόν ή έκτακτος ωκυποδία καὶ ἀντοχὴ τοῦ ἐκ Λάρνακος νικητοῦ τοῦ Μαραθωνίου δρόμου κ. Χαραλ. Τζαπούρα. Μετὰ δρόμον 18 ὡρῶν μιλίων ἔφθασεν εἰς τὸ Στάδιον σώζων ἀκμαίας ἔτι τὰς δυνάμεις του καὶ ἔχων τὴν δύναμιν νὰ ὁμιλῇ. Εἶνε δύσκολος ἡ περιγραφὴ τοῦ Σταδίου κατὰ τὴν στιγμὴν τῆς ἀφίξεως του. Ἑκατοντάδες θεατῶν ἐξερράγησαν εἰς οὐρανομήκεις ἐπευφημίας, καὶ ὁ μετριόφρων νικητὴς ἐν ριπῇ ὀφθαλμοῦ κατεκαλύφθη ὑπὸ στεφάνων καὶ δώρων καὶ . . . φιλημάτων. Πολλοὶ ἀποθαυμάζοντες τὴν ἀντοχὴν του τὸν ἠζάλιζον ἐρωτῶντες πόσον δρόμον θὰ ἀντεῖχεν ἔτι νὰ διανύσῃ. "Ἀπὸ τοῦτον ὁ Θεὸς ἠξέρει„ ἀπήντα πάντοτε ὁ εὐσεβὴς νικητής: Λέγομεν εὐσεβῶς· ἀλλὰ πράγματι εἶναι τοσοῦτος ἀρκεῖ νὰ μάθητε ὅτι ἔχει πατέρα καὶ ἀδελφοὺς ἱερεῖς, οἱ ὁποῖοι παρεπρέθησαν καὶ αὐτοὶ εἰς τὴν νίκην του καὶ παρέμενον μετὰ συγκινητικῆς ὑπομονῆς νὰ τὸν περιπτυχθῶσιν ἀνάρπαστον γενόμενον ὑπὸ τῆς μανίας τοῦ πλήθους. Εἶνε ἐξ ἐπαγγέλματος γλύπτης τέμπλων Ἐκκλησίας.

Μετ' ἀγαθοῦ μειδιάματος διηγεῖται ὅτι γυνή τις καθ' ὁδὸν θέλουσα νὰ τοῦ φανῇ χρήσιμος τοῦ ἔχυσε κατὰ . . τῆς καρδίας ἄγγειον πλῆρες ψυχροῦ ὕδατος! Καὶ γελᾷ μειλιχίως μὲ τὴν ἀγαθότητα τῆς περιποιητικῆς γυναικός.

—Τοὺς περισσοτέρους στεφάνους ἔλαβεν ὁ κ. Μ. Δ. Ρωσσίδης. (5) λαβὼν ὡς ἐκ τούτου τὴν ἰδιαιτέραν ταινίαν τοῦ "Π. Σ. τῶν Καπρίων„ ἐν Ἀθήναις.

Με γλαφυρό τρόπο περιγράφει η εφημερίδα «Σάλπιγξ» της Λεμεσού τη νίκη του Χαράλαμπου Τζαπούρα στον μαραθώνιο το 1899: «Εκατοντάδες θεατών εξερράγησαν εις ουρανομήκεις επευφημίας, και ο μετριόφρων νικητής εν ριπή οφθαλμού κατεκαλύφθη υπό στεφάνων και δώρων και... φιλημάτων».

Τεχνάσματα των Βρετανών για υπονόμευση των αγώνων

1900

Για να φιλοξενηθούν οι Δ΄ Παγκύπριοι αγώνες στη Λάρνακα, ο Γ.Σ.Ζ. φρόντισε για την κατάλληλη διαμόρφωση του γυμναστηρίου του στην περιοχή Καλογερά, στο οποίο ανεγέρθηκαν υπόστεγο για την κάλυψη των γυμναστικών οργάνων, δωμάτιο αποδυτηρίων και ξύλινες κερκίδες που αποτελούνταν από 4-5 σειρές. Στην ετοιμασία του γυμναστηρίου προσέφερε πολύτιμες υπηρεσίες ο προπονητής Χαράλαμπος Νικολαΐδης, απόφοιτος της Γυμναστικής Σχολής στην Αθήνα.

Ο ηγούμενος Κύκκου Γεράσιμος προέβη σε δωρεά 200 δενδρυλλίων, κυρίως ευκαλύπτων, που φυτεύτηκαν στον χώρο του γυμναστηρίου του Γ.Σ.Ζ. στην περιοχή Καλογερά.

Στο γυμναστήριο διεξήχθησαν τον Φεβρουάριο του 1900 μαθητικοί αγώνες που αποτέλεσαν πόλο έλξης για όλο τον κόσμο της Λάρνακας. Ήταν το προοίμιο για τους Παγκυπρίους αγώνες, που όλοι ανέμεναν με αδημονία.

Οι Βρετανοί αποικιοκράτες επιχείρησαν με κάθε τρόπο να τορπιλίσουν τους αγώνες. Πρώτος τους στόχος ήταν να αποτρέψουν την προσέλευση των φιλάθλων, εγείροντας θέμα για την ασφάλεια των κερκίδων. Είχαν κατασκευαστεί ξύλινες κερκίδες με 4-5 σειρές καθίσματα, όπως ήδη αναφέρθηκε. Τελικά οι αγώνες πραγματοποιήθηκαν και είχαν πρωτοφανή προσέλευση, αφού ο κόσμος αγνόησε τις κινδυνολογίες των Βρετανών για τη στερεότητα των κερκίδων.

Στη συνέχεια οι Βρετανοί απαγόρευσαν τη φωταγώγηση της αποβάθρας (με φανούς, αφού δεν υπήρχε ακόμη ηλεκτρικό ρεύμα), γι΄ αυτό οι υπεύθυνοι του Γ.Σ.Ζ. φωταγώγησαν με φανούς δώδεκα λέμβους στη θάλασσα, γεγονός που προσέδωσε πανηγυρική όψη στη Λάρνακα. Την τελευταία μέρα, εντυπωσιακά πυροτεχνήματα φώτισαν τον ουρανό της παραθαλάσσιας πόλης. Όλα αυτά ήταν πρωτοφανή για την εποχή.

Η αφίσα με την προκήρυξη των Δ΄ Παγκυπρίων αγώνων από τον Γ.Σ.Ζ. το 1900. Ελλανοδίκες ήταν οι Φίλιος Ζαννέτος, πρόεδρος, Κλεόβουλος Μεσολογγίτης, Ανδρέας Θεμιστοκλέους, Θεοφάνης Θεοδότου και Ζαφείριος Μαλαματένιος. Αλυτάρχης ο Δημητρός Ν. Δημητρίου, γραμματέας ο Γεώργιος Μ. Κωνσταντινίδης και αφέτης ο Νικόλαος Δ. Θεμιστοκλέους. Ήδη ο Γ.Σ.Ζ. είχε τον δισκοβόλο του Μύρωνα ως το λογότυπό του.

Δ΄ ΠΑΓΚΥΠΡΙΑ

ΥΠΟ ΤΗΝ ΥΨΗΛΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΝ

ΤΗΣ Α. Β. Υ. ΤΟΥ ΔΙΑΔΟΧΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ

ΑΓΟΜΕΝΑ ΕΝ ΛΑΡΝΑΚΙ

ΚΑΤΑ ΤΗΝ 12ην, 14ην, 15ην ΚΑΙ 16ην ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1900.

ΤΗ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΚΑΙ ΦΡΟΝΤΙΔΙ

ΤΟΥ ΚΙΤΙΑΚΟΥ ΓΥΜΝΑΣΤΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ

«ΖΗΝΩΝΟΣ»

ΗΜΕΡΑ ΠΡΩΤΗ 13 ΑΠΡΙΛΙΟΥ

ΟΙ ΑΓΩΝΕΣ ΑΡΧΟΝΤΑΙ ΤΗΝ 2αν ΩΡΑΝ Μ.Μ.

Ήταν ξεχωριστή γιορτή για τη Λάρνακα

Οι προσπάθειες που κατέβαλε ο Γ.Σ.Ζ. απέδωσαν καρπούς. Οι Δ΄ Παγκύπριοι αγώνες μετατράπηκαν σε πραγματική γιορτή. Πλήθος κόσμου κατέκλυσε τις κερκίδες και τους γύρω χώρους κατά τις τέσσερις μέρες που διήρκεσαν οι αγώνες τη βδομάδα της Διακαινησίμου, 13-17 Απριλίου 1900. Στο πρόγραμμα των αγώνων είχαν περιληφθεί κι άλλα αγωνίσματα, εκτός από εκείνα του στίβου, όπως η κωπηλασία.

Η τεράστια επιτυχία των αγώνων ενόχλησε τους Βρετανούς αποικιοκράτες, οι οποίοι ζήτησαν και πέτυχαν την απομάκρυνση του πρόξενου της Ελλάδας στην Κύπρο, Γεώργιου Φιλήμονα, με το πρόσχημα ότι παραβίασε τα διπλωματικά θέσμια. Επικαλέστηκαν το γεγονός ότι ο Γ.Σ.Ζ. είχε ανακοινώσει πως οι αγώνες τελούσαν υπό την επίτιμη προστασία του διαδόχου του ελληνικού θρόνου, Κωνσταντίνου. Παράλληλα ασκήθηκαν πιέσεις και προς τον πρόεδρο του Γ.Σ.Ζ. Φίλιο Ζαννέτο, ο οποίος κλήθηκε από δικαστή να δώσει εξηγήσεις.

Διαφωνίες και στους κόλπους του Γ.Σ.Ζ.

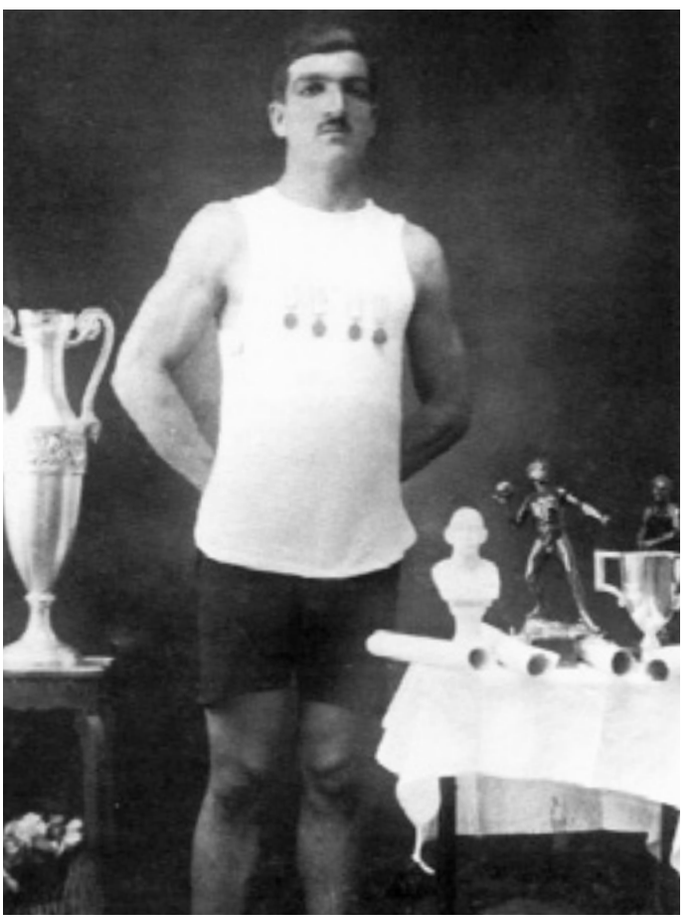
Οι Βρετανοί αποικιοκράτες πρόβαλαν κι άλλη απαίτηση σε σχέση με τους Δ΄ Παγκυπρίους αγώνες. Ζήτησαν να αναρτηθεί στο γυμναστήριο του Γ.Σ.Ζ. η βρετανική σημαία τις μέρες που θα διεξάγονταν οι αγώνες. Η απαίτηση αυτή προκάλεσε έντονες συζητήσεις και διαφωνίες στους κόλπους του Γ.Σ.Ζ.

Τελικά η βρετανική σημαία αναρτήθηκε, αλλά δεσπόζουσα θέση στο γυμναστήριο είχε η ελληνική σημαία, που ήταν πιο μεγάλη από τη βρετανική, προς ικανοποίηση του πλήθους που παρακολούθησε τους Δ΄ Παγκυπρίους αγώνες στο γυμναστήριο του Γ.Σ.Ζ. εκείνες τις ανοιξιάτικες μέρες του Απρίλη του 1900.

Μετά από λίγο καιρό, στις 9/22 Μαΐου 1900, απεβίωσε ο Αρχιεπίσκοπος Κύπρου Σωφρόνιος, γεγονός που αποτέλεσε την απαρχή οξύτατης ρήξης μεταξύ δύο παρατάξεων, των κιτιακών και των κυρηναϊκών. Η σύγκρουση επήλθε με αφορμή τη διεκδίκηση του αρχιεπισκοπικού θρόνου.

Οι μεν κιτιακοί υποστήριζαν τον μητροπολίτη Κιτίου, Κύριλλο Παπαδόπουλο (τον επονομαζόμενο Κυριλλάτσο, γιατί ήταν σωματώδης). Αυτή ήταν η παράταξη των αδιάλλακτων ενωτικών. Οι δε κυρηναϊκοί υποστήριζαν τον μητροπολίτη Κερύνειας, Κύριλλο Βασιλείου (τον οποίο αποκαλούσαν Κυριλλούδι, γιατί ήταν λεπτής σωματικής διάπλασης). Αυτή ήταν η παράταξη των διαλλακτικών. Υποστήριζαν και αυτοί την ένωση με την Ελλάδα, αλλά θεωρούσαν ότι το κοινό όραμα των ελληνικής καταγωγής κατοίκων του νησιού (που ήταν η συντριπτική πλειοψηφία) μπορούσε να επιτευχθεί μόνο σε συνεννόηση με τους Βρετανούς αποικιοκράτες.

Φαίνεται ότι η πλειοψηφία των μελών και των στελεχών του Γ.Σ.Ζ. συντάσσονταν με τους κιτιακούς. Η διαμάχη για τον χηρεύοντα αρχιεπισκοπικό θρόνο (γνωστή στην ιστορία ως «αρχιεπισκοπικό ζήτημα»), που δίχασε με έχθρα την κυπριακή κοινωνία, μαινόταν έντονα για σχεδόν μια δεκαετία.

Ο Ανδρέας Μητσάκης, ο αθλητής του Γ.Σ.Ζ. που κέρδισε την πρώτη θέση στο αγώνισμα του μονόζυγου «επί κανονικότητι», δηλαδή στην αρμονία των κινήσεων, κατά τους Δ΄ Παγκυπρίους αγώνες.

Στον χώρο πίσω από το εικονιζόμενο κτήριο του Δημοτικού Σχολείου Καλογερά είχε δημιουργηθεί το γυμναστήριο του Γ.Σ.Ζ., όπου τελέστηκαν οι Δ΄ Παγκύπριοι αγώνες το 1900. Το επιβλητικό σχολικό κτήριο ανεγέρθηκε πολύ αργότερα, το 1928. Οι αθλητές της φωτογραφίας, που λήφθηκε το 1928, ανήκαν στον Αθλητικό Μουσικό Όμιλο Λάρνακας (ΑΜΟΛ).

Αθλητές του ΑΜΟΛ ασκούνται στην περιοχή Καλογερά, όπου βρισκόταν αρχικά το γυμναστήριο του Γ.Σ.Ζ. Η φωτογραφία είναι μεταγενέστερη, του 1928.

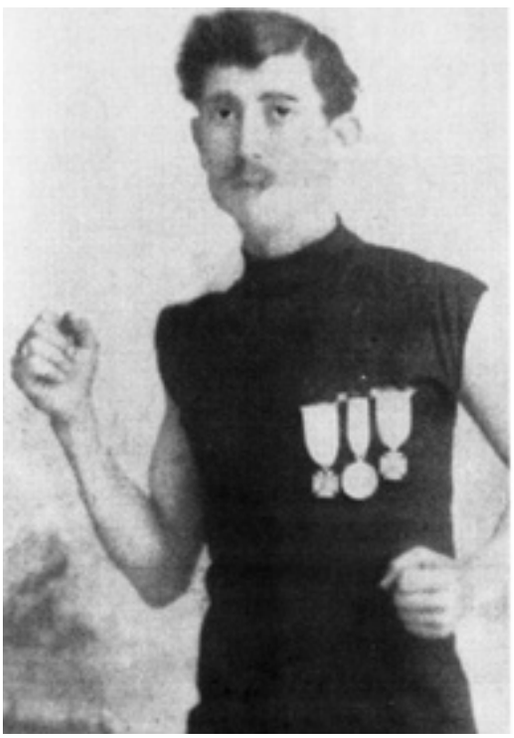

Ο Δημητρός Ν. Δημητρίου εκπροσώπησε τον Γ.Σ.Ζ. στην ελλανόδικο επιτροπή των Ε΄ Παγκυπρίων αγώνων που πραγματοποιήθηκαν στο νέο στάδιο του Γ.Σ.Π. το 1902. Διακρίνεται καθήμενος στην πρώτη σειρά, δεύτερος από αριστερά, κρατώντας σημαιούλα. Έχει εκ δεξιών του τον Χριστόδουλο Σώζο. Στη φωτογραφία αυτή απεικονίζονται και άλλες μεγάλες προσωπικότητες. Στην ίδια σειρά είναι τέταρτος ο Χαράλαμπος Νικολαΐδης και μετά ο Δημοσθένης Σεβέρης. Στη μεσαία σειρά από αριστερά είναι ο Νικόλαος Κλ. Λανίτης, ο Αχιλλέας Λιασίδης, ο Ιωάννης Βεργόπουλος, ο Θεοφάνης Θεοδότου, ο Αριστόδημος Φοινιεύς και ο Χαράλαμπος Μαραθεύτης. Στην πίσω σειρά είναι ο Αντώνιος Θεοδότου, ο Γεώργιος Μαρκίδης, ο Ευάγγελος Ευαγγελίδης και ο Νικόλαος Καταλάνος τέταρτος. Οι υπόλοιποι δεν αναγνωρίστηκαν.

1902

Ο Νικόλαος Φλωρίδης του Γ.Σ.Ζ. ήταν κυρίαρχος αθλητής στα αγωνίσματα δρόμου 1.500 μ., 800 μ. και 400 μ. κατά τους Παγκυπρίους αγώνες στα πρώτα χρόνια της δεκαετίας του 1900. Φορεί τη «συνήθη μέλαιναν στολήν» του Συλλόγου. Αργότερα υιοθετήθηκαν το λευκό και το γαλάζιο χρώμα για τις στολές των αθλητών του Γ.Σ.Ζ.

Αναδείχθηκε πολυνίκης σύλλογος

Ο Σύλλογος της Λάρνακας έγραψε ιστορία το 1902, αφού για πρώτη φορά αναδείχθηκε πολυνίκης σύλλογος κατά τους Ε' Παγκυπρίους αγώνες. Αυτοί είχαν πανηγυρικό χαρακτήρα γιατί πραγματοποιήθηκαν στο στάδιο του Γ.Σ.Π. στη Λευκωσία, το οποίο μόλις είχε κατασκευαστεί.

Το επίτευγμα του Γ.Σ.Ζ. ενθουσίασε τους πολυπληθείς φιλάθλους που μετέβησαν στη Λευκωσία από τη Λάρνακα, κρατώντας μικρές γαλανόλευκες σημαίες με τον δισκοβόλο του Μύρωνα και την επιγραφή «Ζήτω η ένωσις».

Ο Γ.Σ.Ζ. πήρε πρωτοβουλία το 1902 για την ίδρυση ποδηλατικού, ποδοσφαιρικού και εκδρομικού ομίλου στους κόλπους του. Το ποδόσφαιρο άρχιζε εκείνη την περίοδο να κάνει τα πρώτα του βήματα και στην Κύπρο, γι' αυτό η πρωτοβουλία του Γ.Σ.Ζ. συνέβαλε στην εξάπλωση του νέου αθλήματος που επρόκειτο να στεφθεί «βασιλιάς των σπορ».

Στην αρχή, τα νέα αθλήματα, που έφεραν στην Κύπρο οι Βρετανοί αποικιοκράτες, αντιμετωπίζονταν με επιφύλαξη και καχυποψία από την πλειοψηφία των Κυπρίων, οι οποίοι επιδίωκαν να κρατήσουν ανόθευτη την ελληνική τους καταγωγή και ατόφιες τις ιστορικές τους ρίζες.

Με σκοπό τη διάδοση του κλασικού αθλητισμού στην ύπαιθρο, ο Γ.Σ.Ζ. έθεσε υπό την αιγίδα του τους Α' Αγροτικούς αγώνες που προκηρύχθηκαν και πραγματοποιήθηκαν τον Ιούλιο του 1903 από τον σύλλογο «Διγενής Ακρίτας» Ορμήδειας.

Ο Γ.Σ.Ζ. προσέφερε το 1903 τη βοήθειά του για ίδρυση του Γυμναστικού Συλλόγου «Ευαγόρας» (Γ.Σ.Ε.) Αμμοχώστου, παρέχοντας το καταστατικό του, πάνω στο οποίο βασίστηκε ο καταρτισμός του καταστατικού του Γ.Σ.Ε.

Τον Σεπτέμβριο του 1903 διεξήχθησαν στη Λύση οι Β' Αγροτικοί αγώνες, με διοργανωτή τον τοπικό «Ριζοσπαστικό Σύλλογο», που εθεωρείτο τμήμα του Γ.Σ.Ζ.

Z' ΠΑΓΚΥΠΡΙΑ

ΑΓΩΜΕΝΑ ΕΝ ΛΑΡΝΑΚΙ

ΚΑΤΑ ΤΗΝ 1ην, 2αν, 3ην ΚΑΙ 4ην ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1904.

ΤΗ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΚΑΙ ΦΡΟΝΤΙΔΙ

ΤΟΥ ΚΙΤΙΑΚΟΥ ΓΥΜΝΑΣΤΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ

«Ο ΖΗΝΩΝ»

ΗΜΕΡΑ ΔΕΥΤΕΡΑ 2α ΑΠΡΙΛΙΟΥ

ΕΛΛΑΝΟΔΙΚΑΙ

Φ. Ζαννέτος, Πρόεδρος.
Κλεόβ. Ν. Μεσολογγίτης
Νικ. Κ. Λανίτης.
Θ. Θεοδότου.
Χαρ. Νικολάϊδης.

ΑΛΥΤΑΡΧΗΣ ΚΑΙ
ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ

Δημ. Ν. Δημητρίου.

ΑΦΕΤΗΣ

Νικολ. Δ. Θεοτοκλής.

ΟΙ ΑΓΩΝΕΣ ΑΡΧΟΝΤΑΙ ΤΗΝ 4ην ΩΡΑΝ Μ.Μ.

Αφίσα για τους Z' Παγκυπρίους αγώνες στη Λάρνακα. Πρόεδρος της ελλανοδίκου επιτροπής ήταν ο Φίλιος Ζαννέτος, ενώ αλυτάρχης και γενικός γραμματέας των αγώνων ήταν ο Δημητρός Ν. Δημητρίου.

Πήρε άριστα για τους Z' Παγκυπρίους

Σε γιορταστική ατμόσφαιρα, στην οποία κυριαρχούσαν το λευκό και το γαλάζιο, ο Γ.Σ.Ζ. διοργάνωσε σε τέσσερις μέρες, 1-4 Απριλίου 1904, στο γυμναστήριό του στη Λάρνακα τους Z' (7ους) Παγκυπρίους αγώνες. Οι τελετές έναρξης και λήξης των αγώνων ήταν εντυπωσιακές, με την παρέλαση των αθλητών, τις ολμοβολές, τα πυροτεχνήματα και τη φωταγώγηση του παραλιακού μετώπου.

Μαθητές παρουσίασαν πρόγραμμα ελευθέρων ασκήσεων και γυμναστικών συμπλεγμάτων, υπό την καθοδήγηση του γυμναστή Χαράλαμπου Νικολαΐδη, ο οποίος ήταν προπονητής του Γ.Σ.Π.

Οι αγώνες στέφθηκαν με επιτυχία από κάθε άποψη. Στο πλαίσιο των αγώνων δόθηκε καλλιτεχνική παράσταση στο θέατρο «Απόλλων». Η τέλεση των αγώνων είχε βέβαια ως κεντρικό άξονα τα μηνύματα για τους εθνικούς πόθους των Κυπρίων.

Ο Γ.Σ.Ζ. με την άψογη διοργάνωση των Z' Παγκυπρίων αγώνων αναβάθμισε τη Λάρνακα στα μάτια όλης της Κύπρου. Οι αγώνες αυτοί καταγράφηκαν μάλιστα με χρυσά γράμματα στην ιστορία του κυπριακού αθλητισμού, γιατί στη διάρκειά τους σημειώθηκαν νέες επιδόσεις σε πολλά αγωνίσματα.

1904

Ρεπορτάζ στην εφημερίδα «Νέον Έθνος» (που είχε ως διευθυντή και δημοσιογράφο τον Κλεόβουλο Μεσολογγίτη) στις 14/29 Απριλίου 1904 για τους Z' Παγκυπρίους αγώνες στο στάδιο Γ.Σ.Ζ.

ΕΤΟΣ ΙΑ'. ΕΝ ΛΑΡΝΑΚΙ (ΚΥΠΡΟΥ) 27)9 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1904. ΑΡΙΘ. 544

ΤΙΜΗ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ
Ἑνηλία ἐν Κύπρῳ Σελίνια..... ..... 8.
Ἐν τῷ ἐξωτερικῷ » 12

Πᾶσα αἴτησις δέον νὰ γίνηται ἐγγράφως πρὸς τὸν Διευθυντήν, ὡς καὶ πᾶσα ἀναλαγὴ πληρωμῆς δέον νὰ φέρῃ τὴν ὑπογραφὴν αὐτοῦ.

Διευθυντὴς καὶ Συντάκτης
ΚΑΒΟΣ. Ν. ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΤΗΣ.

ΝΕΟΝ ΕΘΝΟΣ

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΚΑΙ ΔΙΑΓΡΑΦΑΙ
Καταχωρίζονται κατ' ἀποκοπήν.

Ἄρθρα ὑφάπτοντα τῷ προγράμματι τοῦ «Νέου Ἔθνους» καταχωρίζονται δωρεάν.
Ἡ σύνταξις δὲν εὐθύνεται διὰ τὰς γνώμας τῶν ἀνταποκριτῶν της.
Τὰ χειρόγραφα δὲν ἐπιστρέφονται.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ
ΟΔΟΣ ΟΥΛΠΙΤ.

ΤΑ Ζ' ΠΑΓΚΥΠΡΙΑ

ΟΙ ΑΓΩΝΕΣ.

Μία μόνον ἡμέρα μᾶς χωρίζει τῶν ὡραίων ἡμερῶν τῶν ἀγώνων, ἃς ἀπὸ τινος διέρχεται ἡ Κύπρος καθ' ἕκαστον ἔτος καὶ ταχυείως δικαίως θεωρεῖ ὡς ἑορτὴν ἐν τῷ ἀνιαρῷ βίῳ, ἣν διάγει ὁ ξενοκρατούμενος κυπριακὸς λαός. Ὀλίγας ἡμέρας εἰσέτι καὶ ἡ Λάρνακ θὰ ὑποδέχηται ἀνοικτὰς ἀγκάλας τοὺς ἀθλητὰς τοὺς ἀθλητὰς ἐθνικῆς καὶ θὰ ξενίζῃ πλῆθος ἄλλων Κυπρίων παρουσιαζουσα οὕτω θέαμα μεγαλοπρεπὲς μὲ αἴνιγμα εἰς τὸ στάδιον, μὲ ζωὴν εἰς τοὺς περιπάτους, μὲ θόρυβον εἰς ὅλα τὰ κέντρα τῆς πόλεως. Ἐπὶ τέσσαρας ἡμέρας ὅλοι οἱ Κύπριοι, ἀναξαρτήτως κομμάτων, ἀρχῶν καὶ φρονημάτων, ὅλοι θὰ ἀδελφωθῶμεν στιγμὰς ὑψίστης χαρᾶς καὶ ἐνθουσιασμοῦ. Ἐπὶ τέσσαρας ἡμέρας θὰ λησμονήσωμεν τὸν ζυγόν, ὅστις μᾶς πιέζει, θὰ ἀποτινάξωμεν τοῦ στήθους μας τὸν Ἀγγλικὸν ἐφιάλτην, θὰ ἐνθουσιασθῶμεν καὶ θὰ ἐνθουσιάσωμεν, θὰ ἀναμνησθῶμεν ἀρχαίας ἀθλήσεις καὶ θὰ ἀντλήσωμεν θάρρος καὶ καρτερίαν διὰ τὸν καθημερινὸν ἀγῶνα κατὰ τοῦ φρικωδους καθεστῶτος. Καὶ τὴν ἐθνικὴν ταύτην πανήγυριν θὰ κατευγάσῃ καὶ θὰ λαμπρύνῃ ἡ παρουσία ἑκατὸν πενήντα ἐλευθέρων ἀδελφῶν ἐρχομένων ἐδῶ, ἵνα δείξωσιν ἡμῖν καὶ πάλιν, ὅτι παρακολουθοῦσιν ἡμᾶς ἐν τῷ ἐθνικῷ βίῳ καὶ ὅτι συμπάσχει μεθ' ἡμῶν ἡ Ἑλευθέρα Πατρίς.

ΤΟ ΣΤΑΔΙΟΝ.

Συνεπληρώθησαν ὅλαι αἱ ἐντὸς αὐτοῦ ἐργασίαι καὶ εἶναι καθ' ὅλα ἕτοιμον. Μεταξὺ τῶν δύο πυργίσκων τῶν θεωρείων κατασκευάζεται ἰδιαιτέρα κερκὶς διὰ τοὺς ἐπισήμους ξένους καὶ προσκεκλημένους. Τὸ κυλικεῖον θὰ εὑρίσκηται εἰς κατάλληλον μέρος ἀριστερᾷ τῷ εἰσερχομένῳ. Κατὰ τοὺς ἀγῶνας θὰ παιανίζῃ ὁ Ζερμανικὸς Μουσικὸς Θίασος, τοποθετούμενος εἰς τὸ κέντρον τοῦ σταδίου. Τὸ στάδιον θὰ εἶναι σημαιοστόλιστον καὶ θὰ πλήξῃ εἰς πέλαγος κυανολεύκων χρωμάτων παρουσιάζον λαμπρὸν θέαμα μὲ τὰ πέριξ θεωρεῖα καὶ τὰς ἐκ' αὐτῶν χιλιάδας θεατῶν.

ΟΙ ΑΘΛΗΤΑΙ ΤΟΥ «ΖΗΝΩΝΟΣ»

Περὶ τοὺς τεσσαράκοντα, ὅλοι εὐσταλεῖς καὶ κλῆρις ζωῆς, μεταξὺ τῶν ὁποίων διακρίνονται γνωστοὶ φυσιογνωμίαι παγκυπριονικῶν καὶ νέων ἀθλητῶν, ὡς ἡ τοῦ ἀρειμανίου δισκοβόλου, τῶν συμπαθητάτων ἅλτῶν καὶ δρομέων, τοῦ ἀκαμάτου ἀθλητοῦ τῶν «ρίκων» καὶ τῶν ἄλλων ἐρετῶν, πάντων μετὰ ζήλου προπονουμένων καὶ φιλοτιμουμένων νὰ τιμήσωσι τὸν Σύλλογον εἰς ὃν ἀνήκουσι καὶ τὴν γενέτειραν πάλιν των. Ὁ «Ζήνων» σημειώσας εἰς ὅλα τὰ ἀγωνίσματα ἐλπηρυντικὰς ἐπιδόσεις θὰ μετάσχῃ πάντων τῶν ἀγωνισμάτων παρατάσσων τοὺς καλυτέρους ἀθλητάς του καὶ σκοπῶν νὰ διαφιλονικήσῃ τὸ γέρας τῆς νίκης. Ἄβριον τελεῖ τοὺς προκριτικούς του, εἰς οὓς θὰ λάβωσι μέρος οἱ ἑπόμενοι :

Ν. Φλωρίδης, Δρόμοι 800, 1,500μ.
Ε. Τελλίδης, Κρίκοι.
Μ. Μιχαηλίδης, Ἅλμα ἐπὶ κοντῷ.
Δημ. Τσίπης, Ἅλμα εἰς ὕψος, δρόμος 110 μ.
Γιαννης Τσίπης Δρόμος 110 μ.
Α. Μιχάλλης, Δισκοβολία, λιθάρι, ἅρσις βαρῶν.
Μιλτ. Χαραλάμπους, 800, 1500
Φίλιππος Ἀναστασίου » »
καὶ Μαραθώνιος.
Χρ. Κληνιάδης, Δίζυγον.
Μ. Εὐστρατίου, »
Κ. Σαραφείμ, Ἅλμα ἀκόντιον.
Μεν. Μαρκούρης, δρόμος 400.
Ι. Μοδινός » »
Θ. Θεοχαρίδης, δρόμος 400, δαθήν.
Λαμπής Μιχαήλ, τρικλοῦν, 100, λιθάρι.
Χ' Κυριάκος Δημητρίου, Βαθήν.
Χρ. χ' Κυπρῆς, ποδηλατικὸς.
Π. χ' Λοΐζου, »
Δημ. Μητσάκης, Λιθάρι.
Π. Πιερίδης, »
Ν. Ἡλιάδης, Δρόμος 100 μ.
Φωτ. Γεωργιάδης, Δρόμος 1500 μ.
Γεώργιος Μιχαήλ, ἅρσις βαρῶν.
Α. Κασιουρῆς, Δρόμος 1500.
Χαράλαμπος Μιχαήλ, Δρόμος 100.
5 Ἀριστεῖς ἀντοχῆς.

ΠΛΗΡΩΜΑΤΑ :

Λέμβος «Σεμίραμις» : Κ. Κουκκᾶς, Χρ. Γεωργίου, Ἀλ. Τζιρώτης, Ἀντ. Στυλιανίδης (ἐρέται) Ν. Δ. Θεμιστοκλῆς (πηδαλιοῦχος). Λέμβος «Κύπρις» : Π. χ' Λοΐζου, Μιλτ. Κ. Οἰκονομίδης, Σοφοκλῆς Δημητρίου, Ἀθ. Θεοδωρίδης (ἐρέται). Γάστων Μαυρομμάτης (πηδαλιοῦχος).

Κατὰ τοὺς ἀγῶνας ἅπαντες οἱ τοῦ «Ζήνωνος» θὰ φέρωσι τὴν συνήθη μέλαιναν στολὴν τοῦ Συλλόγου των.

ΟΙ ΔΟΙΠΟΙ ΑΘΛΗΤΑΙ. ΑΙ ΚΑΘΗΡΩΣΕΙΣ.

Τὰ «Ὀλύμπια» ἕνεκα ἀπροόπτου κωλύματος δὲν κατώρθωσαν νὰ ἀποστείλωσι τὰς ὁριστικὰς δηλώσεις των ἐπιφυλαττόμενα νὰ πράξωσι τοῦτο τὴν προσεχῆ Δευτέραν, ὁπότε καὶ θὰ γίνωσιν αἱ κληρώσεις τῶν ἀθλητῶν ἐπὶ παρουσίᾳ ἀντιπροσώπων πάντων τῶν Γυμναστικῶν Συλλόγων τῆς Νήσου. Οἱ ἀθληταὶ τῶν Ὀλυμπίων», ὡς πληροφορούμεθα, φθάνουσιν ἐντεῦθεν τὴν προσεχῆ Δευτέραν μετὰ τῶν τοῦ «Κορυβάντος», τῶν δὲ «Παγκυπρίων» τὴν τετάρτην.

Η ΕΛΛΑΝΟΔΙΚΟΣ.

Τούτην δ' ἀπαρτίζωσιν οἱ κ.κ. Φ. Ζανιάτος, Κλειθ. Ν. Μεσολογγίτης («Ζήνων») Θ. Θεοδότου («Παγκύπριος») Ἀνδρ. Θεμιστοκλέους («Ὀλύμπιος») καὶ Χαρ. Παυλίδης («Κορυβάντος»). Ταύτης θὰ προεδρεύῃ ὁ πρόεδρος τοῦ τελοῦντος τοὺς Ἀγῶνας Συλλόγου κ. Ζανιάτος. Ἀλυτάρχης καὶ Γενικὸς Γραμματεὺς ὁ κ.Δ.Ν.Δημητρίου καὶ Ἀφέτης ὁ κ. Ν. Δ. Θεμιστοκλῆς.

ΑΙ ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑΙ.

Παντοῦ κίνησις, παντοῦ ζωή. Εἰς τὰς Λέσχας, τὰ καφενεῖα, τὰ Καταστήματα, τὰ θέατρα, τὰ ξενοδοχεῖα, τοὺς περιπάτους, παντοῦ τέλος δὲν ἐργάζεται καὶ δὲν πάσχεται ὁ κόσμος εἰμὴ διὰ τοὺς ἀγῶνας. Ὅλοι οἱ πολῖται, πλούσιοι καὶ πένητες, ἐπιστήμονες, ἔμποροι καὶ χειρώνακτες, ὅλοι προετοιμάζονται διὰ τὰ Ζ' Παγκύπρια καὶ ὅλοι μικροὶ καὶ μεγάλοι ἐργάζονται ὅπως συμβάλωσι τὰ κατὰ δύναμιν εἰς τὴν ἐπιτυχίαν τῶν Ἀγώνων. Ὅλαι τέλος αἱ ἐπιτροπαὶ τέλουν αἱ ἐπὶ τῆς διοργανώσεως τῶν ἀγώνων, ἴσον καὶ αἱ ἐπὶ τῆς ξενίσεως καὶ φυλαγωγίας τῶν ξένων, πυρετωδῶς ἐργάζονται.

Ο ΚΟΣΜΟΣ.

Ἀπὸ ὅλας τὰς πόλεις, τὴν Λευκωσίαν, τὴν Λεμεσὸν, τὴν Πάφον, τὴν Ἀμμόχωστον, τὴν Κυρηνείαν, μᾶς γράφουν, ὅτι θὰ ἔλθουν εἰς τοὺς ἀγῶνας. Ἐκ Λευκωσίας θὰ ἔχωμεν ἀληθῆ ἐκδρομὴν, προετοιμαζομένων πάντων τῶν μελῶν τῶν ἀθλητῶν Ἀναγνωστηρίων καὶ πλήθους ἄλλων Λευκωσιατῶν καὶ ἀναπληρούντων οὕτω τὸ ἀρειὸν τῶν ἀθλητῶν τοῦ Γυμναστικοῦ Συλλόγου των. Ἀλλὰ καὶ οἱ Λεμήσιοι ἑτοιμάζουσι πραγματικὴν ἐκστρατείαν ἀνταποδίδοντες τὴν περυσινὴν ἐπίσκεψιν τῶν Λαρνακέων. Οὕτω δὲ τὰ Ζ' Παγκύπρια θὰ σημειώσωσι τὴν ἀνωτάτην ἐπιτυχίαν ὑπὸ τὴν ἔκφυσιν τῆς συρροῆς τοῦ κόσμου. Διότι, πλὴν τῆς ἀληθοῦς πλημμύρας τῶν Κυπρίων, θὰ ἔχωμεν τὴν τιμὴν νὰ ξενίζωμεν καὶ 150 μέλη τοῦ ἐν Πειραιεῖ Ὁμίλου τῶν Ἐκδρομῶν, ἅτινα διήλθον ἐνταῦθα τὴν παραλλάσσουσαν τρίτην μεταβαίνοντα δι' Ἴδιον ἀτμόπλοιον εἰς Ἴσκηλαν καὶ θὰ ἐπανακάμψωσιν εἰς Λάρνακα τὴν προσεχῆ τετάρτην ἢ πέμπτην, ὅπως παραστῶσι κατὰ τοὺς ἀγῶνας τῆς πρώτης ἡμέρας.

Ο ΟΜΙΛΟΣ ΤΩΝ ΕΚΔΡΟΜΩΝ.

Μεταξὺ τῶν 150 ἐπιβατῶν τοῦ Ἀτμοπλοίου «Βασίλισσα Ὄλγα» εἶναι καὶ ὁ Μητροπολίτης Κρήτης, ὁ Ἐπίσκοπος Ρεθύμνου, οἱ τρεῖς Ἀρχιεπισκοποι Ζακύνθου, Ἄρτης καὶ Ἀργολίδος, οἱ ἐν τῷ Ἐθνικῷ Πανεπιστημίῳ καθηγηταὶ κ.κ. Μιστριώτης καὶ Καρολίδης, ὁ πρόεδρος τοῦ Ὁμίλου τῶν Ἐκδρομῶν κ. Παρασκευόπουλος καὶ πολλοὶ ἄλλοι ἐπιστήμονες, βιομήχανοι, ἔμποροι καὶ ἐκμισιγράφοι. Οἱ ἐκδρομεῖς θὰ ἐπανακάμψωσιν ἐξ Ἴσκηλας εἰς Λάρνακα διὰ τοὺς ἀγῶνας τὴν προσεχῆ Πέμπτην, ὁπότε θέλουσι συλλειτουργήσῃ ἐν τῷ Ναῷ τοῦ Ἁγίου Λαζάρου μετὰ τοῦ Ἁγίου Κιτίου καὶ οἱ πάντες προαναφερόμενοι Μητροπολῖται καὶ Ἐπίσκοποι. Τέσσαρ ἡ ἐπιβλητικὴ αὕτη λειτουργία, ἐπὶ τῆς ὁποίας θὰ γίνωσιν ὑπὸ τῶν διαπρεπῶν καθηγητῶν κ. κ. Μιστριώτου καὶ Καρολίδου, θὰ εἶναι πρωτοφανεῖς διὰ τὴν Κύπρον.

Η ΕΝΑΡΞΙΣ ΤΩΝ ΑΓΩΝΩΝ

Θὰ γίνῃ διὰ τοῦ συνήθους ἀγιασμοῦ, ὅστις ἅμα τελεσθέντος ἑρίτου ὑπὸ τῶν ἐνεστώτων κληρικῶν, τοῦ Ἁγ. Κιτίου καὶ τῶν πέντε Ἀρχιερατικῶν, Μητροπολιτῶν καὶ Ἐπισκόπων, θὰ ἔχῃ τὸ ἐξῆς ἐπιβλητικόν. Μετὰ τὸν Ἁγιασμὸν θὰ ὑψωθῇ ἐπὶ τοῦ μεγάλου ἱστοῦ ἡ κυανόλευκος χαμαιτζομένη δι' 21 ὑλμοβολιῶν καὶ τοῦ ἐθνικοῦ Ὕμνου. Μετὰ ταῦτα θὰ προφωνήσῃ τὰ πλήθη ὁ πρόεδρος τῶν Ἀγώνων καὶ δουλευτὴς κ. Ζανιάτος, ἀφοῦ δὲ γίνῃ ἡ παρέλασις πάντων τῶν ἀθλητῶν προηγουμένου τοῦ συμπλέγματος «Ζήνωνος», θὰ τελεσθῶσι συμφώνως τῷ προγράμματι τὰ ἀγωνίσματα.

ΤΟ ΣΥΜΠΛΕΓΜΑ ΤΟΥ ΖΗΝΩΝΟΣ.

Καίτοι ἀρτί, ἀπεφασίσθη ἡ εἰς τοὺς ἀγῶνας παρουσίασις συμπλέγματος ἐκ τεσσαράκοντα μαθητῶν φερόντων ὁμοειδεμόρφον στολήν. Αἱ προγυμνάσεις ἤρχισαν ἀπὸ δύο ἑβδομάδων καὶ προχωροῦσι καλῶς. Τὸ σύμπλεγμα τοῦτο θὰ κοσμήσῃ τοὺς ἀγῶνας δι' ὡραίων ἀσκήσεων καὶ εἰκόνων, τὰς ὁποίας θὰ ἐκτελέσῃ ὑπὸ τὰ πρόσταγμα τοῦ κ. Χρ. Ἰακωβίδου.

Ο ΔΕΜΒΟΔΡΟΜΙΚΟΣ.

Ἕνεκα τῆς δοξολογίας ἐπὶ τῇ ἐπετείῳ τῆς ἐθνικῆς Παλιγγενεσίας, ἧτις θέλει ἐπισχολήσει τὸν κόσμον τὴν πρωΐαν τῆς Κυριακῆς, ἀπεφασίσθη ὅπως ὁ λεμβοδρομικὸς ἀγὼν τελεσθῇ τὴν Παρασκευὴν κατὰ 11ην π. μ.

ΤΑ ΒΡΑΒΕΙΑ.

Ὑπὸ τῶν κυρίων τῆς Λάρνακος ἀνεφοσίθη τὰ δοθέντα τὰ τρία ἀργυρᾶ κύπελλα εἰς τοὺς τρεῖς νικητὰς τῆς διαπλοδρομίας, τοῦ δρόμου τῶν 1500 μέτρων καὶ τοῦ ἅλματος ἐπὶ κοντῷ. Οὕτω βραβεύονται ὅλοι οἱ κλάδοι τῶν ἀγωνισμάτων.

ΑΙ ΕΟΡΤΑΙ.

Ἀλλὰ πλὴν τῆς συρροῆς τοῦ κόσ-

Αθλητές κατά της «στυγεράς δουλείας»

Οι Λαρνακείς αγκάλιασαν με θέρμη τον Γ.Σ.Ζ. Έχοντας ως στόχο την οικονομική ενίσχυση του Συλλόγου ενόψει των Η' (8ων) Παγκυπρίων αγώνων, διοργανώθηκε μουσική εσπερίδα. Σε αυτή συμμετείχαν οι θυγατέρες του πρόξενου της Ελλάδας Ι. Καλούτση, καθώς επίσης η Ζωή Παλαιολόγου, η Ζωή Βαλσαμάκη, η Ζαριτίνη Κουππά, η Μαργαρίτα Maccani και το ζεύγος Απέγητου.

Στους Η' Παγκυπρίους αγώνες που πραγματοποιήθηκαν το 1905, οι αθλητές του Γ.Σ.Ζ. δικαίωσαν τις προσδοκίες των Λαρνακέων. Στο στάδιο της Λευκωσίας έλαμψε το άστρο του Ανδρέα Μικέλλη, ο οποίος τίμησε επάξια τον Γ.Σ.Ζ., αφού αναδείχθηκε πολυνίκης αθλητής.

Οι κάτοικοι της Λάρνακας επιφύλαξαν ενθουσιώδη υποδοχή στους στεφανωμένους αθλητές του Γ.Σ.Ζ. κατά την επιστροφή τους από τη Λευκωσία, ως «γενναίους στρατιώτας». Σε αυτούς η κοινωνία εναπόθεσε τις ελπίδες της «όπως καταρρίψωσι το βαρύ τείχος της στυγεράς δουλείας», όπως αναφέρθηκε σε δημοσίευμα της εφημερίδας «Νέον Έθνος».

Θέτοντας στόχο ακόμη μεγαλύτερες επιτυχίες, το νέο διοικητικό συμβούλιο του Γ.Σ.Ζ. εργάστηκε και πέτυχε τον διορισμό καθηγητή Γυμναστικής στο Γυμνάσιο της Λάρνακας. Αυτός θα είχε την ευθύνη και για την προπόνηση των αθλητών του Συλλόγου. Για την πλήρωση της θέσης επιλέγηκε ο Ελλαδίτης γυμναστής Διακάκης.

Όταν ήρθε η σειρά του Γ.Σ.Ζ., ο πρόεδρος του Συλλόγου, Φίλιος Ζαννέτος προκήρυξε Παγκυπρίους αγώνες για τη διοργάνωσή τους στη Λάρνακα. Οι αγώνες όμως επρόκειτο να μετατεθούν, από χρόνο σε χρόνο, λόγω των Βαλκανικών πολέμων.

Την ίδια περίοδο γινόταν συνεχώς λόγος για την εικόνα εγκατάλειψης που παρουσίαζε το γυμναστήριο του Γ.Σ.Ζ. Και πάλι προσέτρεξαν σε βοήθεια φίλοι του Συλλόγου που διοργάνωσαν μουσική εσπερίδα για τη συγκέντρωση χρημάτων, ώστε να καταστεί δυνατή η εκτέλεση βελτιωτικών έργων στο γυμναστήριο. Ο Γ.Σ.Ζ. περιορίστηκε στην τέλεση τοπικών αγώνων το 1914, χρονιά κατά την οποία ξέσπασε ο Α' Παγκόσμιος πόλεμος.

Ο χειροδύναμος αθλητής του Γ.Σ.Ζ., Ανδρέας Μικέλλης, ο οποίος αναδείχθηκε πολυνίκης αθλητής στους Η' (8ους) Παγκυπρίους αγώνες στη Λευκωσία, σκορπώντας ρίγη εθνικής συγκίνησης στους Λαρνακείς. Είχε απαράμιλλη ρώμη και οι επιδόσεις του στις ρίψεις ήταν αξεπέραστες.

Ντύθηκαν πάλι με στρατιωτική στολή

Αθλητές, παράγοντες, μέλη και φίλοι του Γ.Σ.Ζ. κατατάχθηκαν ως εθελοντές στον ελληνικό στρατό και πολέμησαν σε διάφορα μέτωπα για την απελευθέρωση της Μακεδονίας και άλλων εδαφών της Βόρειας Ελλάδας κατά τους Βαλκανικούς πολέμους το 1912-1913.

Ανάμεσα στους εθελοντές ήταν ο Ευάγγελος Χατζηιωάννου, από τους επιφανείς παράγοντες που συμμετείχαν στην ίδρυση του Γ.Σ.Ζ., μετέπειτα δήμαρχος Λάρνακας. Ήταν ήδη μπαρουτοκαπνισμένος, αφού είχε πολεμήσει και στην Κρήτη το 1897.

Άλλος σημαντικός παράγοντας του Γ.Σ.Ζ., με πολυετή προσφορά σε διάφορα πόστα, που κατατάχθηκε εθελοντικά στον ελληνικό στρατό, ήταν ο Μιλτιάδης Οικονομάκης. Θα υπηρετούσε τον Γ.Σ.Ζ. και από τη θέση του προέδρου, ενώ μαινόταν ο Β' Παγκόσμιος πόλεμος, το 1943-1946.

1912

Ο Μιλτιάδης Οικονομάκης με τη στολή του εθελοντή στους Βαλκανικούς πολέμους.

Προπονητής ο Δημοσθένης Συμεωνίδης

Σταθμός για την εκκόλαψη αθλητών στη Λάρνακα αποτέλεσε ο διορισμός του Δημοσθένη Συμεωνίδη στη θέση του καθηγητή Γυμναστικής στο Παγκύπριο Εμπορικό Λύκειο Λάρνακας το 1914. Ο Δημοσθένης Συμεωνίδης ήταν και ο ίδιος αθλητής με περγαμηνές, απόφοιτος του Παγκυπρίου Διδασκαλείου και αριστούχος απόφοιτος της Σχολής Γυμναστών στην Αθήνα. Ταυτόχρονα ανέλαβε και ως προπονητής όλων των αθλητών του Γ.Σ.Ζ., έτσι θα συνέβαλλε κατά τα επόμενα πέντε χρόνια (μέχρι τη μετεγκατάστασή του στην ελληνική παροικία της Αιγύπτου) σε αλματώδη βελτίωση των επιδόσεών τους.

Στο μεταξύ είχε αρχίσει ο Α' Παγκόσμιος πόλεμος, στον οποίο ενεπλάκη και η Ελλάδα. Πολλοί Κύπριοι, μεταξύ των οποίων κάτοικοι της Λάρνακας και μέλη του Γ.Σ.Ζ., κατατάχθηκαν και πάλι ως εθελοντές στον ελληνικό στρατό.

Ο Δημοσθένης Συμεωνίδης, ιστορική φυσιογνωμία του κυπριακού αθλητισμού, διετέλεσε προπονητής του Γ.Σ.Ζ. τη δεκαετία του 1910.

Νέα αθλήματα κέρδιζαν τους νέους

Μετά από συνεχείς αναβολές τεσσάρων χρόνων, ο προεδρεύων του Γ.Σ.Ζ., Ευάγγελος Χατζηιωάννου, προκήρυξε τους ΙΑ' (11ους) Παγκυπρίους αγώνες για τον Μάρτιο του 1915. Στο πρόγραμμα των αγώνων περιλήφθηκε και το άθλημα του ποδοσφαίρου, καθώς και αθλήματα θαλάσσης (ιστιοδρομία και κολύμβηση).

Για πρώτη φορά θα διεξαγόταν σε Παγκυπρίους αγώνες σκυταλοδρομία συνολικής απόστασης 1.428 μ. με συμμετοχή έξι δρομέων. Αυτό ακριβώς το αγώνισμα επρόκειτο να αποτελέσει το κακό αγκάθι στην ομαλή διεξαγωγή της διοργάνωσης.

Στο πλαίσιο των αγώνων προγραμματίστηκαν και πολιτιστικές εκδηλώσεις, με κυριότερη τη μουσική βραδιά, στην οποία θα συμμετείχαν οι Γ. Α. Διανέλλος, Άννα Βαλδασερίδου, Λίνα Ευαγγελίδου, Γεώργιος Ζήνων, Αριστείδης Ζήνων, χορωδία νέων κ.ά.

Για τη διεξαγωγή των αγώνων πραγματοποιήθηκαν βελτιωτικά έργα στο γυμναστήριο του Γ.Σ.Ζ. Επιδιορθώθηκε ο στίβος και κατασκευάστηκαν θεωρεία για τους θεατές.

Οι ΙΑ' Παγκύπριοι αγώνες αποτέλεσαν λαμπρή γιορτή που ανανέωσε τα εθνικά αισθήματα των Ελληνοκυπρίων. Σημειώνεται ότι στους εκάστοτε αγώνες συμμετείχαν και Τουρκοκύπριοι, Αρμένιοι, Μαρωνίτες, Λατίνοι και αθλητές άλλων εθνοτήτων.

Για την επίζηλη πρώτη θέση στη γενική βαθμολογία ήταν έντονος ο συναγωνισμός μεταξύ του Γ.Σ.Ο. και του Γ.Σ.Ζ., ο οποίος τελικά κατετάγη δεύτερος λόγω του μπερδέματος που προέκυψε στο νέο αγώνισμα, τη σκυταλοδρομία με συμμετοχή έξι αθλητών. Η ομάδα του Γ.Σ.Ζ. προηγείτο με μεγάλη διαφορά, αλλά οι κριτές άπλωσαν το νήμα στη γραμμή τερματισμού πριν τη συμπλήρωση της προκαθορισμένης απόστασης. Έτσι, έχοντας την εντύπωση ότι είχε τερματίσει, ο τελευταίος από τους έξι δρομείς του Γ.Σ.Ζ. έκοψε το νήμα και σταμάτησε, θεωρώντας ότι είχε τερματίσει. Απέμενε όμως ακόμη ένα γύρος, με συνέπεια να αποκλειστεί η ομάδα του Γ.Σ.Ζ.

Ο Ευάγγελος Χατζηιωάννου, ο οποίος διαδραμάτισε σημαντικό ρόλο στην επιτυχή διοργάνωση των Παγκυπρίων αγώνων από τον Γ.Σ.Ζ. το 1915. Μόλις τρία χρόνια προηγουμένως βρισκόταν στα πεδία των μαχών κατά τους Βαλκανικούς πολέμους.

Ήταν πολυσύνθετος αθλητής ο Πασχάλης Παντελίδης. Επιδόθηκε στο άλμα εις μήκος, στο άλμα τριπλούν, στο άλμα εις ύψος, και στον ακοντισμό, αγώνισμα στο οποίο κέρδισε χρυσό μετάλλιο το 1915.

1915

1915 Λάρνακος (Γ.Σ.Ζ.)

Αυτοί είναι οι αθλητές του Γ.Σ.Ζ. που διέπρεψαν στους ΙΑ' Παγκυπρίους αγώνες το 1915, υπό την καθοδήγηση του Δημοσθένη Συμεωνίδη, ο οποίος διακρίνεται να κάθεται με ικανοποίηση κρατώντας το ψάθινο καπέλο του. Διακρίνονται στην πίσω σειρά οι Στέφανος Στεφάνου και Βάσος Βενεδίκτου. Στη μεσαία σειρά είναι ο Μιχαλάκης Παυλίδης, ο Πασχάλης Παντελίδης και τέταρτος με τη λευκή φανέλα ο Γλαύκος Βαλδασερίδης. Μπροστά είναι ο Δημοσθένης Συμεωνίδης, τρίτος ο Γιωρκουλλάς Παντελή και δεξιά ο Οδυσσέας Ευρυβιάδης, παράγοντας του Γ.Σ.Ζ. Οι υπόλοιποι δεν αναγνωρίστηκαν.

Και Σύλλογος Αθλοπαιδιών «Ο Ζήνων»

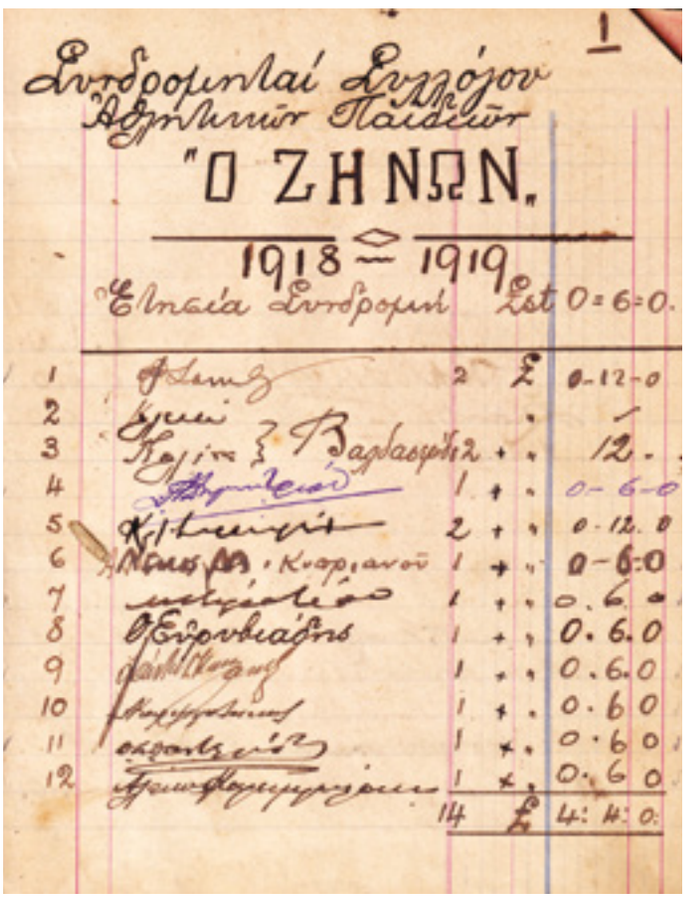
Ήταν περίοδος άνθησης για τον Γ.Σ.Ζ., τόσο στις αγωνιστικές του συμμετοχές, όσο και στην οικονομική του κατάσταση. Όπως ανέφερε ο ταμίας του Συλλόγου, Μιλτιάδης Οικονομάκης, κατά τον απολογισμό σε γενική συνέλευση το 1918, είχαν αποπληρωθεί όλα τα παλιά χρέη, αγοράστηκε οικόπεδο έναντι 20 λιρών, και το γυμναστήριο του Γ.Σ.Ζ. εξοπλίστηκε με τα απαραίτητα όργανα, όπως όργανα σουηδικής γυμναστικής κ.λπ.

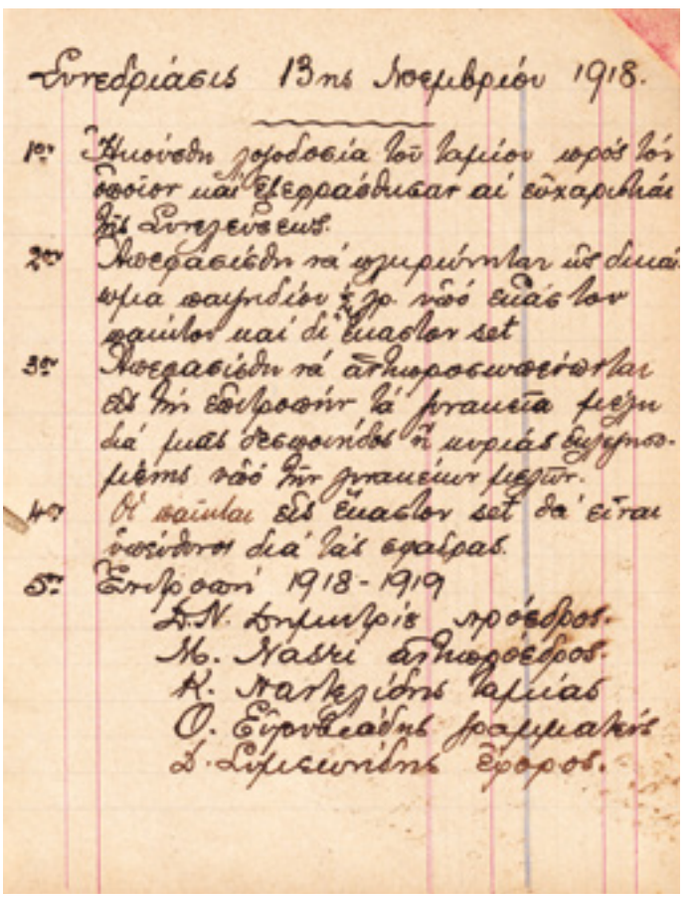
Ο αντιπρόεδρος του Γ.Σ.Ζ., Δημητρός Ν. Δημητρίου, ανακοίνωσε τότε την πρόθεσή του να παραχωρήσει δωρεά για την ανέγερση μόνιμων θεωρείων (κερκίδων) στο γυμναστήριο του Συλλόγου. Μέχρι τότε οι κερκίδες ήταν πρόχειρες ξύλινες κατασκευές.

Την ίδια περίοδο ιδρύθηκε Σύλλογος Αθλητικών Παιδιών (σ.σ. Αθλοπαιδιών) με την επωνυμία «Ο Ζήνων», στον οποίο συμμετείχαν και γυναίκες, για την ανάπτυξη διαφόρων αθλημάτων, όπως η αντισφαίριση (με τη συμμετοχή και γυναικών) και το ποδόσφαιρο.

Το βιβλίο πρακτικών κατά τις συνεδριάσεις του Συλλόγου Αθλητικών Παιδιών (σ.σ. Αθλοπαιδιών) «Ο Ζήνων» του 1918. Ας δοθεί ιδιαίτερη προσοχή όχι μόνο στη συμμετοχή γυναικών ως μελών, αλλά και στην απόφαση για συμπερίληψη γυναίκας ή δεσποινίδας στην επιτροπή, η οποία θα οριζόταν από τα γυναικεία μέλη με εκλογικές διαδικασίες. Φαίνεται να πρωτοπορούσε στο θέμα αυτό ο Γ.Σ.Ζ.

Συνδρομαὶ Συλλόγου Ἀθλητικῶν Παιδίων
"Ο ΖΗΝΩΝ"
1918 — 1919
Ἐλαία Συνδρομή £st 0=6=0.

Συνεδριάσις 13ης Νοεμβρίου 1918.

1ον Ἡνοίχθη ἡ συζήτησις τοῦ ταμίου πρὸς τὸν σκοπὸν καὶ ἐξεφράσθησαν αἱ εὐχαριστίαι διὰ τὴν ἔνεργειάν του.

2ον Ἀποφασίζεται νὰ γυμνάζωνται τὰ δύο μικρὰ παιδία τὴν Τρ. καὶ Παρ. καὶ τὰ ἄλλα τὴν Δευτέραν καὶ Πέμπτην ἀπὸ 5 ἕως 6 μ.μ.

3ον Ἀποφασίζεται νὰ ἀπηχογραφηθοῦν εἰς τὸν ἐπερχόμενον Φεβρουάριον τὰ γραμμένα μέχρι τοῦδε διὰ μιᾶς ἀπογραφικῆς πλακὸς ἢ μικρᾶς ἐγγραφομένης πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον.

4ον Τὰ παιδία εἰς ἄλλον set δὲν ἐπιτρέπονται διὰ λόγους ἐφέσεως.

5ον Ἐπιτροπὴ 1918-1919
Δ.Ν. Δημητρίου πρόεδρος.
Μ. Νάσση ἀντιπρόεδρος.
Κ. Μαρκεζίνης ταμίας
Ο. Ἐυαγγελάτης γραμματεὺς
Δ. Λυκιαρδόπουλος ἔφορος.

Πλήθος κόσμου σε εθνική διαδήλωση στο παραλιακό μέτωπο. Η φωτογραφία δημοσιεύτηκε από τον Φίλιο Ζαννέτο στο βιβλίο του «Η Κύπρος κατά τον αιώνα της παλιγγενεσίας, 1821-1930».

Ανέμεναν από ώρα σε ώρα την ένωση

Ενώ παρουσίαζε σημάδια ανάπτυξης ο αθλητισμός της Λάρνακας, επικρατούσε αναβρασμός μετά από τη λήξη του Α' Παγκοσμίου πολέμου. Ήταν πολύ έντονη η προσδοκία ότι οι νικητές σύμμαχοι, και ειδικότερα οι Βρετανοί, θα συγκατένευαν στην ένωση της Κύπρου με την Ελλάδα. Το κλίμα αυτό μεταφερόταν και στα στάδια, όπου διεξάγονταν αθλητικοί αγώνες.

Αντιπροσωπεία, με επικεφαλής τον Αρχιεπίσκοπο Κύπρου Κύριλλο Γ' (τον από Κυρηνείας, τον επονομαζόμενο Κυριλλούδι), θα αναχωρούσε για το Λονδίνο το 1918 προκειμένου να προωθήσει το αίτημα της ένωσης. Στην αντιπροσωπεία συμμετείχε και ο πρόεδρος του Γ.Σ.Ζ., μέλος του Νομοθετικού συμβουλίου (βουλευτής) και δήμαρχος Λάρνακας, Φίλιος Ζαννέτος. Μόλις τον προηγούμενο χρόνο, το 1917, ο Φίλιος Ζαννέτος είχε κερδίσει τις δημαρχιακές εκλογές με ανθυποψήφιο τον Ευάγγελο Χατζηιωάννου, που ήταν ο αντίπαλός του από την παράταξη των βενιζελικών.

Πλήθος κόσμου με ελληνικές σημαίες και σε κλίμα εθνικής έξαρσης ξεπροβόδισε το 1918 την αντιπροσωπεία. Επί δύο χρόνια η αντιπροσωπεία προέβαινε σε διαβήματα και διαβουλεύσεις στο εξωτερικό, αναμένοντας απάντηση από τους Βρετανούς, η οποία τελικά ήταν απογοητευτικά αρνητική.

1918

Με επικεφαλής τον αθλητή του Γ.Σ.Ζ. και προπονητή, Βύρωνα Χαχολιάδη, ιδρύθηκε το 1921 ο Ποδοσφαιρικός Όμιλος «Ο Ζήνων» Λάρνακας (ΠΟΖ).

Z
Z!
Z!
ΠΟΖ

Ο στυλοβάτης Βύρων Χαχολιάδης

Ο εξαίρετος αθλητής του Γ.Σ.Ζ. Βύρων Χαχολιάδης διακρινόταν από τα μαθητικά του χρόνια στα αγωνίσματα δρόμου ταχύτητας. Σάρωσε τα μετάλλια στους Παγκυπρίους αγώνες του 1919 στο στάδιο της Λευκωσίας. Όταν πήγε στην Αθήνα για σπουδές στη Γυμναστική Ακαδημία έδρεψε δάφνες δόξας σε πανελλήνιους αγώνες.

Μετά από την επιστροφή του στην Κύπρο το 1923, διορίστηκε καθηγητής Γυμναστικής και υπηρέτησε σε σχολεία της Λάρνακας, στο Παγκύπριο Εμπορικό Λύκειο, στην Αμερικανική Ακαδημία, από την οποία είχε αποφοιτήσει και ο ίδιος, καθώς επίσης στη Σχολή Καλογραιών. Είχε γεννηθεί στη Λεμεσό το 1900.

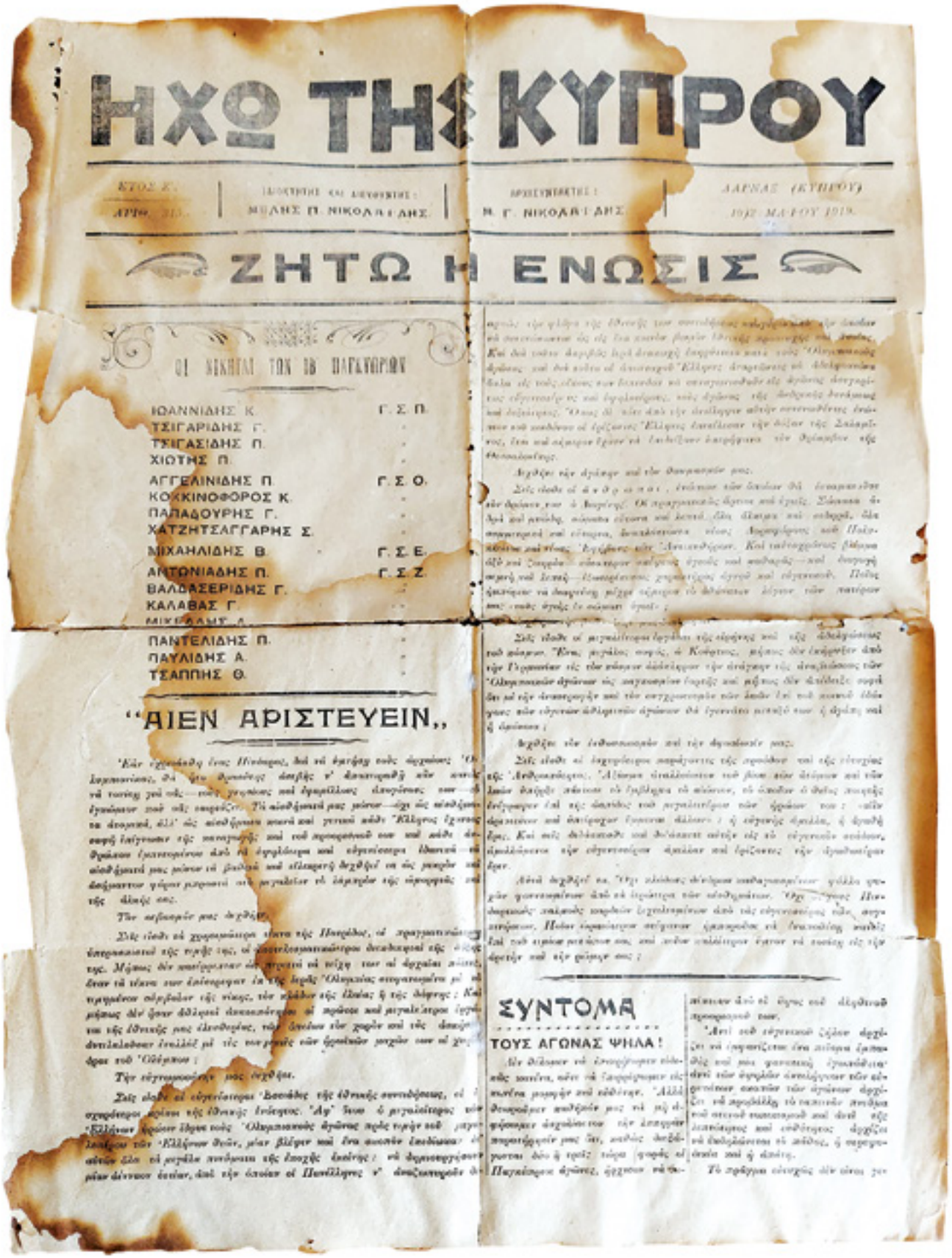
Ο Βύρων Χαχολιάδης αποτελούσε στυλοβάτη και τροφοδότη του Γ.Σ.Ζ., καθόσον υπήρξε μέντορας πάμπολλων αθλητών του Συλλόγου. Εντόπιζε ταλέντα στα σχολεία όπου εργαζόταν και προωθούσε τους επίδοξους νέους αθλητές για ενίσχυση της ομάδας του Γ.Σ.Ζ.

Ο Βύρων Χαχολιάδης ήταν ένας από τους οκτώ Κύπριους αθλητές που έγιναν κάτοχοι πανελληνίου ρεκόρ εκείνη την εποχή, τις πρώτες δεκαετίες του 20ού αιώνα. Είχε καταρρίψει το ρεκόρ στον αγώνα δρόμου 110 μ. με εμπόδια το 1923 με επίδοση 16"3/5.

Δικαίως πόζαραν υπερήφανοι, αφού η ομάδα τους αναδείχθηκε «Πολυνίκης Τάξις» σε μαθητικούς αγώνες, όπως αναγράφεται στην πλακέτα πάνω από το κύπελλο - έπαθλο. Στα δεξιά είναι ο Βύρων Χαχολιάδης, νεαρός καθηγητής, απόφοιτος της Γυμναστικής Ακαδημίας Αθηνών.

ΗΧΩ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

ΕΤΟΣ Ε΄ | ΑΡΙΘ. 313 | ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΜΕΛΗΣ Π. ΝΙΚΟΛΑΪΔΗΣ | ΑΡΧΙΣΥΝΤΑΚΤΗΣ: Μ. Γ. ΝΙΚΟΛΑΪΔΗΣ | ΛΑΡΝΑΞ (ΚΥΠΡΟΥ) ΤΗΣ ΜΑΪΟΥ 1919

ΖΗΤΩ Η ΕΝΩΣΙΣ

ΟΙ ΝΙΚΗΤΑΙ ΤΩΝ 13 ΠΑΓΚΥΠΡΙΩΝ

ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ Κ.	Γ. Σ. Π.
ΤΣΙΓΑΡΙΔΗΣ Γ.	»
ΤΣΙΓΑΣΙΔΗΣ Π.	»
ΧΙΩΤΗΣ Π.	»
ΑΓΓΕΛΙΝΙΔΗΣ Π.	Γ. Σ. Ο.
ΚΟΚΚΙΝΟΦΟΡΟΣ Κ.	»
ΠΑΠΑΔΟΥΡΗΣ Γ.	»
ΧΑΤΖΗΤΣΑΓΓΑΡΗΣ Σ.	»
ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ Β.	Γ. Σ. Ε.
ΑΝΤΩΝΙΑΔΗΣ Π.	Γ. Σ. Ζ.
ΒΑΛΔΑΣΕΡΙΔΗΣ Γ.	»
ΚΑΛΑΒΑΣ Γ.	»
ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ Α.	»
ΠΑΝΤΕΛΙΔΗΣ Π.	»
ΠΑΥΛΙΔΗΣ Α.	»
ΤΣΑΠΠΗΣ Θ.	»

"ΑΙΕΝ ΑΡΙΣΤΕΥΕΙΝ,,

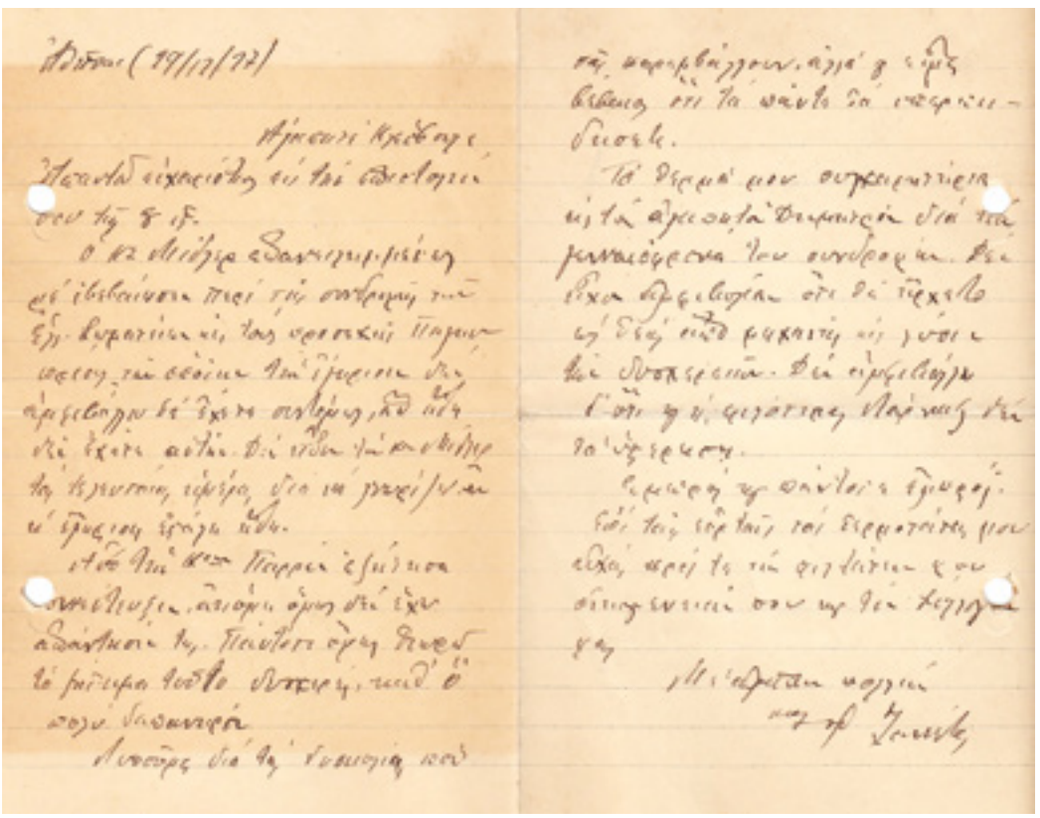
ΣΥΝΤΟΜΑ

ΤΟΥΣ ΑΓΩΝΑΣ ΨΗΛΑ!

Τα ονόματα των νικητών (εκ των οποίων οι επτά ήταν του Γ.Σ.Ζ.) στους Παγκυπρίους αγώνες δημοσίευσε στις 19/2.5.1919 στην πρώτη της σελίδα η εφημερίδα «Ηχώ της Κύπρου» που εκδιδόταν στη Λάρνακα από τον Μελή Π. Νικολαΐδη. Αρχισυντάκτης ήταν ο Μιχαήλ Γ. Νικολαΐδης. Αρθρογράφος της εφημερίδας εξέφρασε τη δυσαρέσκειά του για το ότι οι αγώνες άρχισαν «να εκπίπτουν από το ύψος του αληθινού προορισμού των» λόγω «φανατικής εγωπαθείας». «Αντί των υψηλών αντιλήψεων των ευγενικών σκοπών των αγώνων αρχίζει να προβάλλη το ταπεινόν πνεύμα του στενού τοπικισμού», έγραψε η εφημερίδα, η οποία εκτίθεται στο Μουσείο Γ.Σ.Ζ.

Επί θητείας του Φίλιου Ζαννέτου, και με την ουσιαστική συμβολή του αντιδημάρχου, επίσης γιατρού, Νεοκλή Κυριαζή, είχαν φυτευτεί οι φοινικούδες στο παραλιακό μέτωπο της Λάρνακας, που αποτελούν μέχρι σήμερα σήμα κατατεθέν για την πόλη του Ζήνωνα.

Επιστολή του Φίλιου Ζαννέτου προς τον διάδοχό του στην προεδρία του Γ.Σ.Ζ., Κλεόβουλο Μεσολογγίτη, η οποία διαπνέεται από την αγάπη του και την έγνοια του για τον Γ.Σ.Ζ. και τη Λάρνακα.

22

Απέλασαν προκλητικά τον Φίλιο Ζαννέτο

Με εμφανή πρόθεση να επιδείξουν την κυριαρχία τους επί της Κύπρου, οι Βρετανοί αποικιοκράτες προέβησαν στην απέλαση «ενοχλητικών» προσωπικοτήτων. Τον Απρίλιο του 1921 απέλασαν αρχικά τον πελοποννήσιο εκπαιδευτικό και δημοσιογράφο Νικόλαο Καταλάνο. Τον επόμενο χρόνο, τον Οκτώβριο του 1922, πήρε σειρά ο Φίλιος Ζαννέτος, πρόεδρος του Γ.Σ.Ζ. και εκλεγμένος δήμαρχος Λάρνακας, που επίσης καταγόταν από την Πελοπόννησο.

Ο Φίλιος Ζαννέτος είχε αρνηθεί να υπογράψει δήλωση υπακοής στον Νόμο, ο οποίος απαγόρευε σε μη Κύπριους υπηκόους να αναπτύσσουν πολιτική δράση. Μέχρι τότε είχε εκλεγεί επανειλημμένα βουλευτής, δηλαδή μέλος του Νομοθετικού Συμβουλίου. Η τελευταία θητεία του μάλιστα είχε λήξει μόλις τον προηγούμενο χρόνο, το 1921. Την ημέρα της απέλασής του στις 3 Νοεμβρίου 1922 ήταν εν ενεργεία δήμαρχος Λάρνακας.

Οι απανταχού Έλληνες συνέπασχαν εκείνη την περίοδο με την τραγωδία της μικρασιατικής καταστροφής. Στην Κύπρο είχαν αφιχθεί πρόσφυγες, ξεσπιτωμένοι, ταλαιπωρημένοι, δυστυχισμένοι, που είχαν ξεφύγει από τις τουρκικές σφαγές στη Σμύρνη και σε άλλες ελληνικές πόλεις στα παράλια της Μικράς Ασίας. Ούτε αυτό το έλαβαν υπόψη τους οι Βρετανοί, που ασκούσαν με σκαιό τρόπο την αποικιοκρατική τους δύναμη.

Τη στιγμή που ο Φίλιος Ζαννέτος επιβιβαζόταν σε ατμόπλοιο στο λιμάνι Λεμεσού για να αναχωρήσει στην Ελλάδα, συγκεντρώθηκε πλήθος κόσμου για να τον αποχαιρετήσει. Όλοι γονάτισαν, βλέποντας τη βάρκα να απομακρύνεται και φώναζαν «καλό κατευόδιο, γιατρέ!». Έχαιρε απεριόριστης εκτίμησης για τη συμβολή του σε όλο το φάσμα της κοινωνικής ζωής, από την πολιτική μέχρι τους τομείς της υγείας, της εκπαίδευσης, του αθλητισμού κ.λπ.

Το συμβούλιο του Γ.Σ.Ζ. αποφάσισε να μην πληρωθεί η θέση του προέδρου του Συλλόγου, σε ένδειξη τιμής προς τον Φίλιο Ζαννέτο, αφενός, αλλά και ως δήλωση διαμαρτυρίας για την ενέργεια των αποικιοκρατών, αφετέρου.

Ο Φίλιος Ζαννέτος, μετά την απέλασή του, εγκαταστάθηκε στην Αθήνα. Διατηρούσε συνεχώς επαφή με τον Γ.Σ.Ζ., αλλά και ευρύτερα με τη Λάρνακα, διά αλληλογραφίας. Εκπροσωπούσε μάλιστα τον Γ.Σ.Ζ. στον ΣΕΑΓΣ (Σύνδεσμος Ελληνικών Αθλητικών και Γυμναστικών Συλλόγων, ΣΕΓΑΣ από το 1928), που έδρευε στην Αθήνα και στον οποίο ήταν μέλη οι κυπριακοί γυμναστικοί σύλλογοι. Το 1926 ο Φίλιος Ζαννέτος ανακηρύχθηκε επίτιμος πρόεδρος του Γ.Σ.Ζ.

Άφησε το στίγμα του όχι μόνο στη Λάρνακα, αλλά και σε όλη την κυπριακή κοινωνία με τα έργα του ο Φίλιος Ζαννέτος.

Ο πρόεδρος του Γ.Σ.Ζ. και δήμαρχος Λάρνακας, Φίλιος Ζαννέτος, σε σκίτσο του Γιώργου Φασουλιώτη, το οποίο δημοσιεύτηκε στη σατιρική εφημερίδα «Πειρασμός».

Φαντασμαγορική τέλεση των αγώνων

Ο Δημητρός Ν. Δημητρίου, ο οποίος ανέλαβε χρέη προέδρου του Γ.Σ.Ζ. μετά την απέλαση του Φίλιου Ζαννέτου, σε σκίτσο στην εφημερίδα «Πειρασμός» το 1922.

Σε δύσκολη θέση βρέθηκε ο Γ.Σ.Ζ. όταν ο χώρος όπου βρισκόταν το γυμναστήριό του παραχωρήθηκε το 1923 από την Ιερά Μόνη Κύκκου, ιδιοκτήτρια του συγκεκριμένου τεμαχίου γης, για την ανέγερση νηπιαγωγείου. Το έργο χρηματοδοτήθηκε από το κληροδότημα του εκλιπόντος Κωνσταντίνου Καλογερά, μεγάλου ευεργέτη της εκπαίδευσης στη Λάρνακα.

Συμφωνήθηκε, ωστόσο, οι κατασκευαστικές εργασίες για το σχολικό κτήριο να αρχίσουν μετά την τέλεση των Παγκυπρίων αγώνων που θα φιλοξενούσε ο Γ.Σ.Ζ. την επόμενη χρονιά.

Όντως, σε εκείνον τον χώρο ο Γ.Σ.Ζ. διοργάνωσε τους ΙΕ' (15ους) Παγκυπρίους αγώνες στις 1-4 Μαΐου 1924. Ήταν η τέταρτη φορά (και τελευταία) που θα φιλοξενούσε Παγκυπρίους αγώνες στο γυμναστήριό του στον χώρο όπου στη συνέχεια κτίστηκε το νηπιαγωγείο Καλογερά.

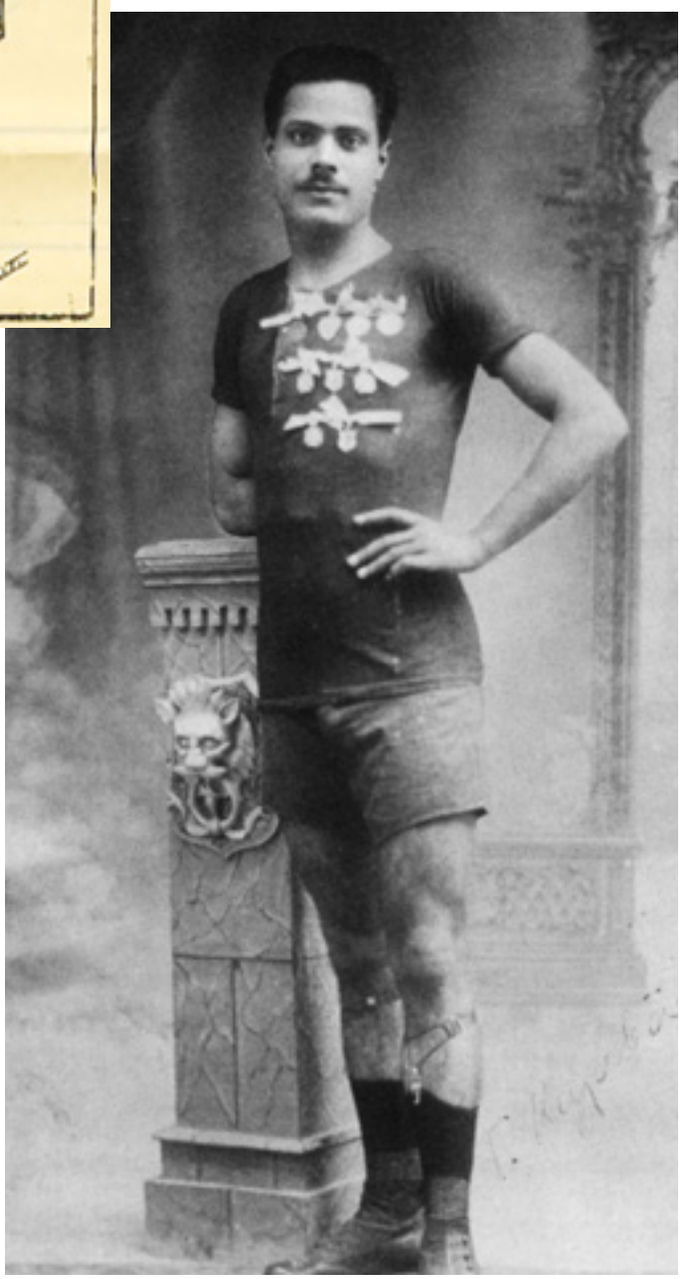
Στο πρόγραμμα των αγώνων περιλήφθηκαν και πάλι ομαδικά αθλήματα, όχι μόνο το ποδόσφαιρο, αλλά και το χόκεϊ. Νέο αγώνισμα στον στίβο αποτέλεσε επίσης η σφαιροβολία και με τα δύο χέρια (εναλλάξ με το κάθε χέρι). Το πρόγραμμα εμπλουτίστηκε και με αθλήματα θαλάσσης, με την κολύμβηση, την ιστιοδρομία και την κωπηλασία.

Οι ψυχαγωγικές εκδηλώσεις ήταν επίσης στην ημερήσια διάταξη, με συναυλίες, διαλέξεις, δεξιώσεις κ.λπ. Ιδιαίτερης μνείας αξίζει η εκδήλωση για τα 100χρονα από τον θάνατο του μεγάλου φιλέλληνα Άγγλου ποιητή, Λόρδου Βύρωνα.

Και πάλι, η παραλιακή οδός, όπου μόλις είχαν φυτευτεί οι φοινικούδες, φωταγωγήθηκε. Επίσης εκτοξεύθηκαν πυροτεχνήματα. Τα ξενοδοχεία της Λάρνακας προετοιμάστηκαν κατάλληλα για να φιλοξενήσουν το πλήθος των φιλάθλων που κατέφθασαν από άλλες πόλεις.

Κατά την τελετή έναρξης προσφώνησε τους επισήμους και τους θεατές, που κατέκλυσαν τις κερκίδες και τους γύρω χώρους, ο γραμματέας του Γ.Σ.Ζ., Κλεόβουλος Μεσολογγίτης.

Στο αγωνιστικό μέρος ο Γ.Σ.Ζ. κατετάγη δεύτερος στη γενική βαθμολογία, αλλά ομολογουμένως αρίστευσε στη διοργάνωση των αγώνων. Προέβαλλε όμως επιτακτικά η ανάγκη για δημιουργία νέου σταδίου, αφού ο Σύλλογος ήταν υποχρεωμένος να εγκαταλείψει το υφιστάμενο γυμναστήριο στην περιοχή Καλογερά.

Ένας από τους αθλητές τους Γ.Σ.Ζ. που κέρδισαν πολλά μετάλλια στους Παγκυπρίους αγώνες, ο Γεώργιος Καλαβάς. Οι διακρίσεις του ήταν κυρίως στη λιθοβολία και τη δισκοβολία. Έγινε γυμναστής και εργάστηκε στην εκπαίδευση της ελληνικής παροικίας στην Αλεξάνδρεια.

Ο Αρτέμης Κλεοβούλου, αθλητής στίβου του Γ.Σ.Ζ., αλλά επίσης χοκεΐστας και ποδοσφαιριστής, ήταν ένα από τα πιο πολυσυζητημένα πρόσωπα των Παγκυπρίων αγώνων το 1924 στο γυμναστήριο του Γ.Σ.Ζ. Αποκορύφωμα ήταν το συμβάν στον αγώνα δρόμου 1.500 μ., που εντασσόταν στο αγώνισμα του πεντάθλου. Ο αθλητής του Γ.Σ.Ζ. Αρτέμης Κλεοβούλου, που κατείχε την πρώτη θέση μετά από τα πρώτα τέσσερα αγωνίσματα, έπεσε λιπόθυμος από την υπερπροσπάθεια μπροστά στα έντρομα μάτια των θεατών, μόλις μερικές δεκάδες μέτρα προτού φτάσει στο νήμα τερματισμού. Όλοι ανέπνευσαν με ανακούφιση, όταν διαπιστώθηκε ότι η πτώση του δεν ήταν μοιραία...

1924

Από τον ΠΟΛ στον ΑΜΟΛ και την ΕΠΑ

Το 1924 είναι ιστορικό ορόσημο για τον αθλητισμό της πόλης του Ζήνωνα, καθόσον ιδρύθηκε ο «Πεζοπορικός» Όμιλος Λάρνακας (ΠΟΛ), στον οποίο συμμετείχαν και πολλοί αθλητές του Γ.Σ.Ζ. Οι περισσότεροι ήταν απόφοιτοι του Παγκυπρίου Εμπορικού Λυκείου Λάρνακας. Ο ΠΟΛ ασχολήθηκε με εκδρομές, πεζοπορίες κ.λπ., αλλά και με τον αθλητισμό, καταρτίζοντας ομάδες στίβου, θαλασσίων αθλημάτων, καθώς επίσης ομαδικών αθλημάτων, όπως το ποδόσφαιρο.

Στη συνέχεια ο ΠΟΛ πέρασε από χίλια μύρια κύματα, μέσα από διασπάσεις και επανενώσεις. Η πρώτη διάσπαση συνέβη το 1926, όταν ορισμένα μέλη του «Πεζοπορικού» αποχώρησαν και ίδρυσαν τον Αθλητικό Μουσικό Όμιλο Λάρνακας (ΑΜΟΛ). Πρωτοστάτησαν ο Αχιλλέας Φράνσις, ο Γιώργος Ζαρμάος, ο γνωστός μουσικός Ερμάν Ζιρίγκοβιτς κ.ά. Αργότερα τα δύο σωματεία συγχωνεύθηκαν στην ΕΠΑ (Ένωση ΠΟΛ - ΑΜΟΛ) το 1932, ενώ το 1937 επανασυστάθηκε ο ΠΟΛ, από αθλητές που αποχώρησαν από την ΕΠΑ. Τα σωματεία αυτά είχαν άρρηκτες σχέσεις με τον Γ.Σ.Ζ.

Ελληνικές σημαίες κυμάτιζαν στην προκυμαία της Λάρνακας, όπου πραγματοποιήθηκαν τα αποκαλυπτήρια της προτομής του Κίμωνα του Αθηναίου το 1927.

Κινδύνευε άμεσα η επιβίωση του Συλλόγου

Το 1925 ιδρύθηκε ο Αθλητικός Όμιλος Λάρνακας (ΑΟΛ), που είχε ως στόχο του τη διάδοση του αθλητισμού. Το πρώτο συμβούλιο αποτέλεσαν οι Μιλτιάδης Οικονομάκης, πρόεδρος, Μ. Καρεκλάς, ταμίας, και Οδυσσέας Ευρυβιάδης, γραμματέας. Σύμφωνα με την εξαγγελία, δεν θα αποδιδόταν οποιαδήποτε εθνική, πολιτική ή κομματική χροιά στις αθλητικές δραστηριότητες του Ομίλου. Παράλληλα παρεχόταν η διαβεβαίωση ότι ο Σύλλογος θα διατηρούσε στενή συνεργασία με τον Γ.Σ.Ζ. και θα συμμετείχε σε επίσημους αγώνες υπό τη σημαία του Γ.Σ.Ζ.

Η διευκρίνιση ήταν αναγκαία, γιατί οι πολιτικές αντιπαραθέσεις, καθώς επίσης οι προσωπικές αντιπαλότητες μεταφέρονταν και στον χώρο του αθλητισμού, με συνέπεια τον διχασμό, τα πάθη, τα μίση και τις διασπαστικές ενέργειες. Ο Γ.Σ.Ζ. είχε άλλες προτεραιότητες, ενόσω πλησίαζε η σειρά του να διοργανώσει τους Παγκυπρίους αγώνες το 1928.

Άλλοι σύλλογοι, ιδιαίτερα ο Γ.Σ.Ο. και ο Γ.Σ.Π., είχαν κάνει άλματα προόδου, ακόμη και με τη διοργάνωση Πανελληνίων αγώνων, στους οποίους συμμετείχαν αθλητές από συλλόγους της Ελλάδας και της παροικίας της Αιγύπτου.

Αντιθέτως, ο Γ.Σ.Ζ. θα έπρεπε να εγκαταλείψει τον χώρο που χρησιμοποιούσε ως γυμναστήριο και ως στάδιο για τη διεξαγωγή αγώνων, γεγονός που εγκυμονούσε σοβαρούς κινδύνους για την επιβίωσή του.

Ο δισκοβόλος του Γ.Σ.Ζ. Νικόλαος Σμένης, παγκυπριονίκης το 1924.

Ο Κλεόβουλος Μεσολογγίτης, με καταγωγή από το Μεσολόγγι, ήταν εκδότης και δημοσιογράφος της εφημερίδας «Νέον Έθνος».

1926

Ανέλαβε τα ηνία ο Κλεόβουλος Μεσολογγίτης

Ο Δημητρός Ν. Δημητρίου αποχώρησε το 1926 από τη θέση του αντιπροέδρου του Γ.Σ.Ζ., λόγω των πολλών υποχρεώσεών του ως δημάρχου Λάρνακας. Είχε ενεργό ανάμειξη στα διοικητικά πράγματα του Γ.Σ.Ζ. από την εποχή που ο Σύλλογος έκανε τα πρώτα του βήματα.

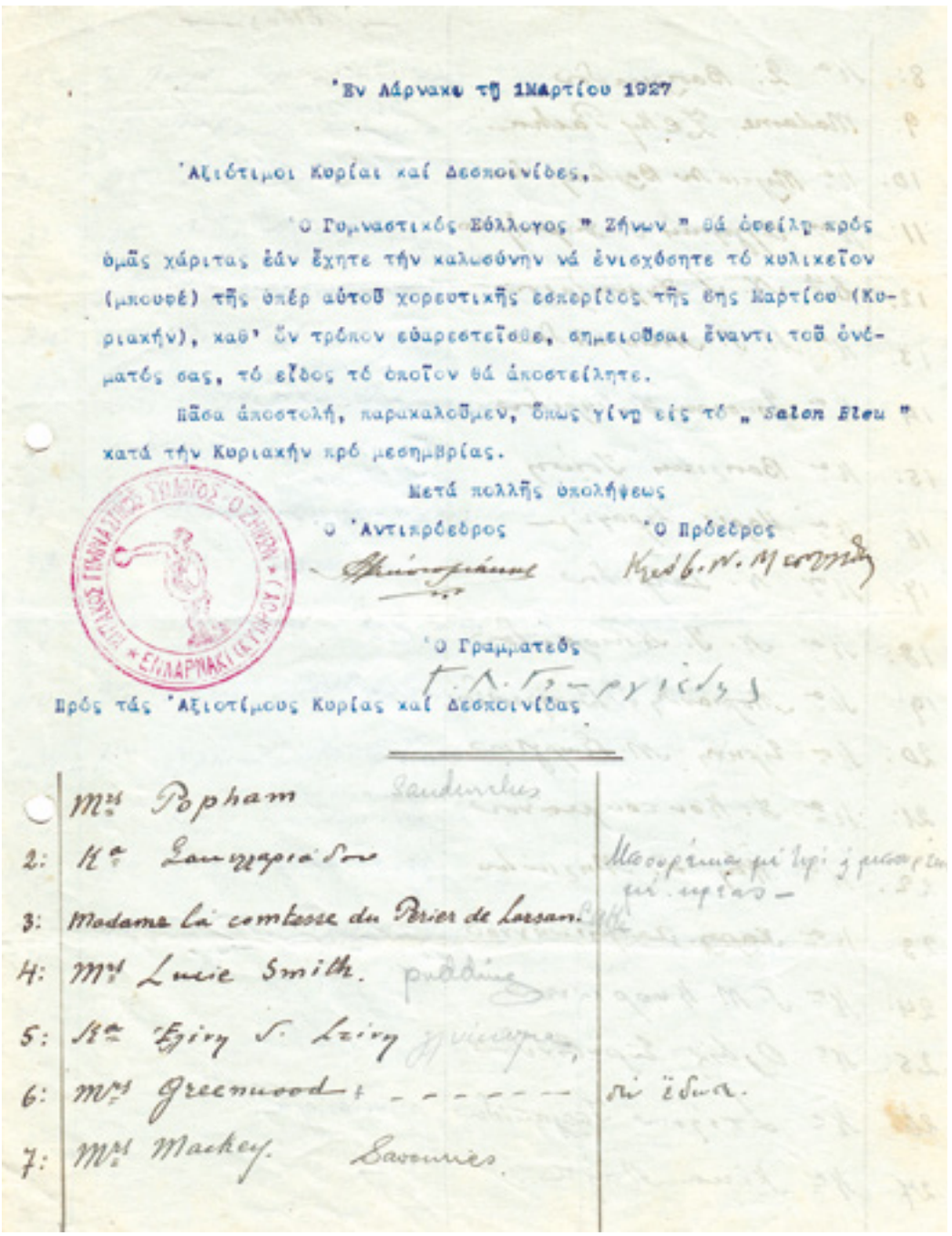
Από τον Νοέμβριο του 1922 ο Δημήτριος ή Δημητρός Ν. Δημητρίου (που ήταν επίσης γνωστός και ως Μάτσας) εκτελούσε και τα καθήκοντα του προέδρου του Γ.Σ.Ζ. λόγω της απέλασης του Φίλιου Ζαννέτου, τον οποίο διαδέχθηκε και στη δημαρχία της Λάρνακας. Το συμβούλιο του Γ.Σ.Ζ. είχε αποφασίσει να παραμείνει επ' ονόματι του Φίλιου Ζαννέτου η θέση του προέδρου του Γ.Σ.Ζ., ωστόσο αυτό προκαλούσε λειτουργικές δυσκολίες στον Σύλλογο.

Τη θέση του αντιπροέδρου του Γ.Σ.Ζ. ανέλαβε τότε ο Κλεόβουλος Μεσολογγίτης, τη θέση του γραμματέα ο Μιλτιάδης Οικονομάκης, ενώ τη θέση του ταμία ο Σπύρος Μ. Πετρακίδης.

Ο Γ.Σ.Ζ. αποφάσισε το 1926 να προωθήσει τροποποιήσεις στο καταστατικό του, με αλλαγές στον τρόπο εκλογής του συμβουλίου. Παράλληλα αποφάσισε να ανακηρύξει επίτιμο πρόεδρο τον Φίλιο Ζαννέτο και επίτιμο αντιπρόεδρο τον Δημητρό Ν. Δημητρίου (και αργότερα επίτιμο πρόεδρο) για τη σημαντική προσφορά τους στον Σύλλογο, δεδομένου ότι ήταν και από τους πρωτοστάτες για την ίδρυσή του.

Το συμβούλιο του Γ.Σ.Ζ., που θα οδηγούσε τον Σύλλογο στη νέα εποχή, αποτελούσαν οι Κλεόβουλος Μεσολογγίτης, πρόεδρος, Μιλτιάδης Οικονομάκης, αντιπρόεδρος, Γ. Λ. Γεωργιάδης, γραμματέας, Ν. Ι. Νικολαΐδης, ταμίας, Σπύρος Μ. Πετρακίδης, Οδυσσέας Ευρυβιάδης και Νικόλαος Σμένης, μέλη. Ενώπιόν του το συμβούλιο είχε μεγάλες προκλήσεις να αντιμετωπίσει.

Με αυτή την επιστολή, που έφερε τις υπογραφές του Κλεόβουλου Μεσολογγίτη και του Μιλτιάδη Οικονομάκη, ο Γ.Σ.Ζ., αποτάθηκε σε κυρίες και δεσποινίδες με την παράκληση να προμηθεύσουν διάφορα εδέσματα για τις ανάγκες της χοροεσπερίδας που διοργάνωσε το 1927. Μια από τις κυρίες ανταποκρίθηκε προσφέροντας μπουρέκια με τυρί και με κρέας.

Ἐν Λάρνακι τῇ 1Μαρτίου 1927

Ἀξιότιμοι Κυρίαι καί Δεσποινίδες,

Ὁ Γυμναστικός Σύλλογος " Ζήνων " θά ὀφείλῃ πρός ὑμᾶς χάριτας ἐάν ἔχητε τήν καλωσύνην νά ἐνισχύσητε τό κυλικεῖον (μπουφέ) τῆς ὑπέρ αὐτοῦ χορευτικῆς ἑσπερίδος τῆς 6ης Μαρτίου (Κυριακήν), καθ' ὅν τρόπον εὐαρεστεῖσθε, σημειοῦσαι ἔναντι τοῦ ὀνόματός σας, τό εἶδος τό ὁποῖον θά ἀποστείλητε.

Πᾶσα ἀποστολή, παρακαλοῦμεν, ὅπως γίνῃ εἰς τό " Salon Bleu " κατά τήν Κυριακήν πρό μεσημβρίας.

Μετά πολλῆς ὑπολήψεως

Ὁ Ἀντιπρόεδρος — Ὁ Πρόεδρος

Ὁ Γραμματεύς

Πρός τάς Ἀξιοτίμους Κυρίας καί Δεσποινίδας

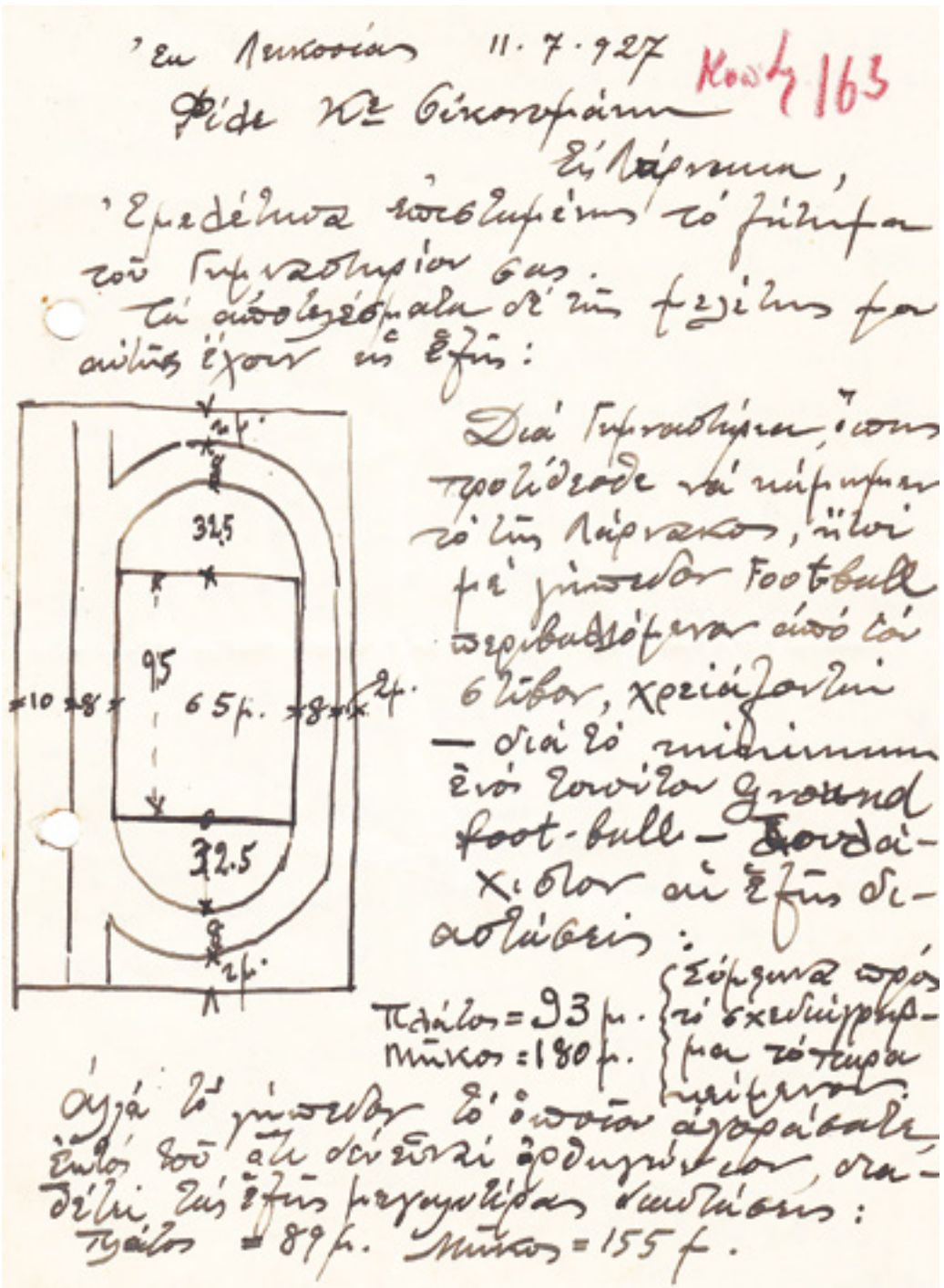
1:	Mrs Popham	Sandwiches
2:	Κα Σαμψαρίδου	Μπουρέκια μέ τυρί ή μέ κρέας
3:	Madame La comtesse du Perier de Larsan.	
4:	Mrs Lucie Smith.	pudding
5:	Κα Εφίγ. Σ. Λεβή	
6:	Mrs Greenwood + - - - - - -	λι ἔδωκα.
7:	Mrs Mackey.	Sandwiches.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ

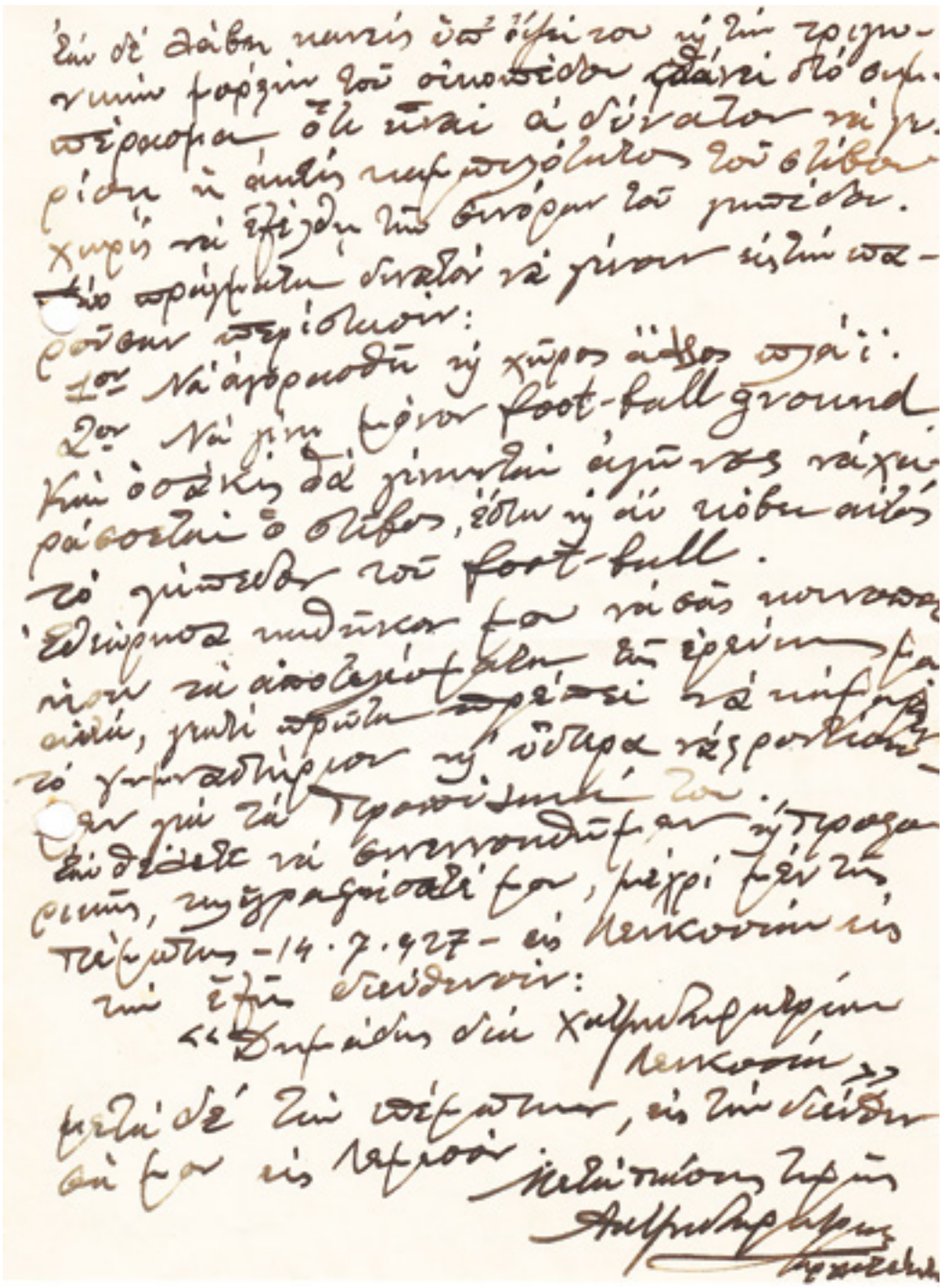
Β΄

1928-1939
ΑΛΜΑ ΠΡΟΟΔΟΥ ΣΕ ΝΕΟ ΣΤΑΔΙΟ

Η επιστολή του Λεμεσιανού αρχιτέκτονα, Ανδρέα Χατζηδημητρίου, προς τον πρόεδρο του Γ.Σ.Ζ. Κλεόβουλο Μεσολογγίτη. Στις 11 Ιουλίου 1927 πληροφόρησε τον Σύλλογο για τις δυσχέρειες στον σχεδιασμό του σταδίου, λόγω του σχήματος και των διαστάσεων του οικοπέδου.

Μεγαλεπήβολα σχέδια για το στάδιο Γ.Σ.Ζ.

Βρισκόταν σε ανοδική πορεία η δημόσια ζωή στη Λάρνακα και η πόλη σταδιακά άλλαζε όψη. Ο νέος δήμαρχος, Δημητρός Ν. Δημητρίου, υποσχόταν πολλά έργα, ορισμένα από τα οποία μάλιστα θα χρηματοδοτούσε ο ίδιος.

Τα εθνικά αισθήματα των ελληνικής καταγωγής κατοίκων αναπερώνονταν από γεγονότα όπως τα αποκαλυπτήρια της προτομής του Κίμωνος του Αθηναίου, που «και νεκρός ενίκα» στη ναυμαχία με τους Πέρσες τον 5ο αιώνα π.Χ. για την ελευθερία της Κύπρου. Η τελετή, με πλήθος ελληνικές σημαίες και ενθουσιώδεις πατριωτικές ομιλίες, έκανε τους Λαρνακείς να σκιρτήσουν από περηφάνια.

Όλα αυτά όμως έθεταν τον Γ.Σ.Ζ. ενώπιον σοβαρού καθήκοντος: να διοργανώσει με αντάξιο τρόπο τους επικείμενους Παγκυπρίους αγώνες το 1928, όπως είχε υποχρέωση. Οι προσπάθειες που καταβάλλονταν από το 1924 για ανέγερση νέου γυμναστηρίου σε ιδιόκτητο χώρο πίσω από το Ευρυβιάδειο Παρθεναγωγείο δεν έφεραν αποτέλεσμα.

Έπρεπε τότε να προωθηθούν επειγόντως οι διαδικασίες για την ανοικοδόμηση σύγχρονου σταδίου. Για τον σκοπό αυτό ο Γ.Σ.Ζ. αγόρασε τεμάχιο γης κοντά στον δημοτικό κήπο, επί της λεωφόρου Αρτέμιδος.

Ο Γ.Σ.Ζ. ανέθεσε την εκπόνηση των σχεδίων στον Λεμεσιανό αρχιτέκτονα Ανδρέα Χατζηδημητρίου. Του ζήτησε μάλιστα να συμπεριλάβει στα σχέδια για το στάδιο του Γ.Σ.Ζ. χώρους για διάφορα αθλήματα, γήπεδα ποδοσφαίρου και αντισφαίρισης, στίβο πέριξ του ποδοσφαιρικού γηπέδου, κερκίδες, υπόστεγο, αποδυτήρια και προπύλαια με οκτώ κίονες.

582

ΚΑΛΟΝ ΔΙΑ £ 10λ. - 0 - 0. - Sterling

Τὴν 31ην Μαΐου 1930, οἱ ὑποφαινόμενοι Μ. Χ. Οἰκονομάκης, Ν. Σ. Γιαννάκης, Ν. Α. Δρόσης, Ἐμπόρ. Διαχειρ., Στέφ. Κεφαλούκος, Θ. Ἐυαγγελάκης ἢ Γ. Ν. Ἰωαννίδης, μέλη Ἐπιτροπῆς Συμβολαίων τοῦ Ἐμπ. Συλλόγου Λάρνακος Ζήτησις, χρεωστοῦμεν ἀλληλεγγύης νὰ πληρώσωμεν εἰς τὴν διαταγὴν τῶν ἐν Λεμεσῷ κ. κ. **Ν. Π. ΛΑΝΙΤΗ & Σίας** τὸ ἄνω ποσὸν Λιρῶν Στερλινῶν **ἑκατὸν** - **πενήντα** ἀγγλικῶν _____ τὰ ὁποῖα ἐλάβομεν παρ' αὐτῶν ἐξ ἀναπλ. ἀξίας ἐπὶ βιλλέτων ἐκδοθέντων ἐν Λάρνακι ἢ ἐμπορευθέντων ἐν Λάρνακι ἢ ὑπὸ τοῦ Τύπου Βλοσκ, τῆς 1ης Ἀπρ. 1924, ἐκ δόσεως ἢ Κάπα Λανίτη

Ὑποχρεούμεθα μετὰ ἓν ἔτος _____ νὰ πληρώνωμεν τὸν συμφωνηθέντα τόκον πρὸς ἕνα τοῖς ἑκατόν καὶ ἐν περιπτώσει ἀγωγῆς θέλομεν πληρώνει ὅλα τὰ δικαστικά, δικηγορικὰ καὶ οἱαδήποτε ἄλλα ἔξοδα, καὶ εἰς ἔνδειξιν τῆς ἀληθείας δίδομεν τὴν παροῦσάν μας ἐπὶ παρουσίᾳ μαρτύρων.

Ἐν Λάρνακι τῇ 26 Μαΐου 1927

Οἱ Μάρτυρες

Ο Χρεώστης ἀλληλέγγυος.

£104 15. 0

Ἐγγυῶμαι ἀλληλεγγύως τὸ ἀνωτέρω ποσὸν μέχρι τελείας ἐξοφλήσεως

Οἱ Μάρτυρες

Αγόρασε επιπρόσθετα γειτονικό τεμάχιο

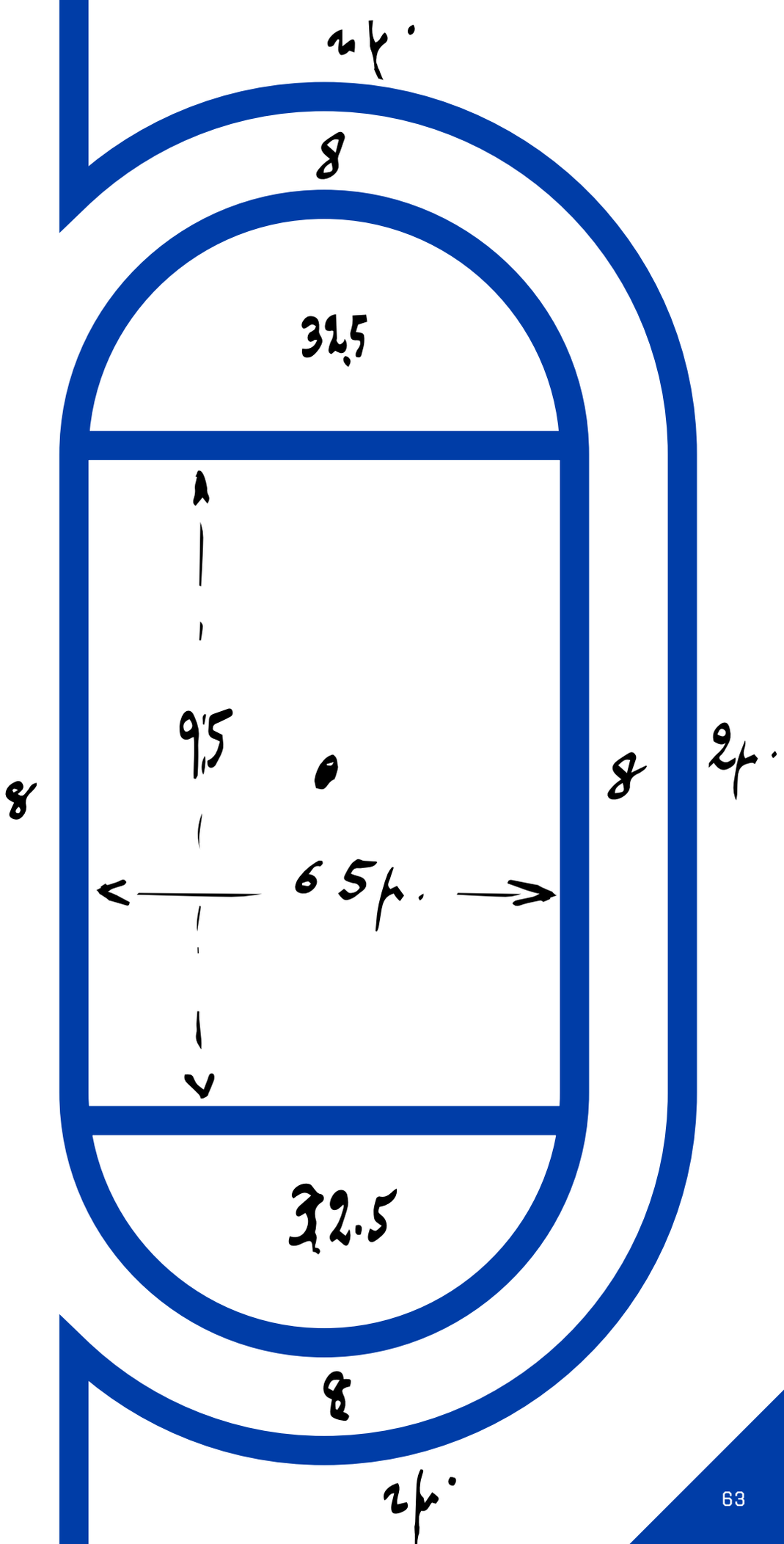
Ο αρχιτέκτονας Ανδρέας Χατζηδημητρίου εντόπισε ανυπέρβλητα προβλήματα, όταν άρχισε τη μελέτη για τον σχεδιασμό του σταδίου Γ.Σ.Ζ. Ενημέρωσε σχετικά τον Σύλλογο με επιστολή του ημερομηνίας 11 Ιουλίου 1927.

Ήταν αδύνατο να χωροθετηθούν όλες οι χρήσεις που φιλοδοξούσε να έχει στο στάδιό του ο Γ.Σ.Ζ. Εμπόδιο αποτελούσε το τριγωνικό σχήμα του οικοπέδου. Στην επιστολή του ο Ανδρέας Χατζηδημητρίου εισηγήθηκε την αγορά γειτνιάζοντος τεμαχίου γης.

Τότε τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου του Γ.Σ.Ζ. πήραν προσωπικό ρίσκο και υπέγραψαν ως εγγυητές το συμβόλαιο αγοράς του συγκεκριμένου τεμαχίου γης από την εταιρεία Ν. Π. Λανίτη.

Αφού έγιναν αυτά, ο Ανδρέας Χατζηδημητρίου ολοκλήρωσε τον σχεδιασμό του σταδίου Γ.Σ.Ζ. στη συμβολή τριών οδών, παρά τη λεωφόρο Αρτέμιδος. Στους λίγους μήνες που απέμεναν μέχρι την πραγματοποίηση των Παγκυπρίων αγώνων το 1928, ο Σύλλογος έπρεπε να προωθήσει με ταχείς ρυθμούς την κατασκευή του σταδίου, με τα πενιχρά τεχνικά μέσα της εποχής.

Αυτό είναι το ιστορικό έγγραφο για την αγορά οικοπέδου για την ανέγερση του σταδίου Γ.Σ.Ζ. από την εταιρεία Ν. Π. Λανίτη, έναντι του ποσού των 104 αγγλικών λιρών. Τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου υπέγραψαν ως εγγυητές για την αποπληρωμή.

Με τη βαριά, που φέρει την επιγραφή «έργα», απεικονίστηκε ο δήμαρχος της Λάρνακας και ηγέτης του Κόμματος των Έργων, Δημήτριος (ή Δημητρός, όπως τον φώναζαν) Ν. Δημητρίου. Στην κυπριακή διάλεκτο η βαριά λέγεται «μάτσα». Αυτή ήταν το έμβλημα του κόμματος, εξού και το παρατσούκλι που αποδόθηκε στον ηγέτη του: ο Μάτσας. Το σκίτσο του Γιώργου Φασουλιώτη δημοσιεύτηκε στη σατιρική εφημερίδα της Λεμεσού «Το Γέλιο» στις 16 Μαρτίου 1929.

Τέσσερις κίονες ιωνικού ρυθμού στηρίζουν το αέτωμα. Τα εμβληματικά προπύλαια του σταδίου Γ.Σ.Ζ. με «παραστάτες» στα αριστερά ένα πεύκο και στα δεξιά ένα κυπαρίσσι. Τόσο τα προπύλαια, όσο και ολόκληρο το στάδιο του Γ.Σ.Ζ. κατασκευάστηκαν το 1928 με σχέδια του αρχιτέκτονα Ανδρέα Χατζηδημητρίου.

Το όραμα έγινε πραγματικότητα

Καθοριστικό ρόλο στην προσπάθεια του Γ.Σ.Ζ. για την ανέγερση του νέου σταδίου διαδραμάτισε ο επίτιμος αντιπρόεδρος του Γ.Σ.Ζ. και δήμαρχος Λάρνακας, Δημητρός Ν. Δημητρίου. Ανακοίνωσε το 1927 ότι θα επιχορηγούσε την ανέγερση των κερκίδων.

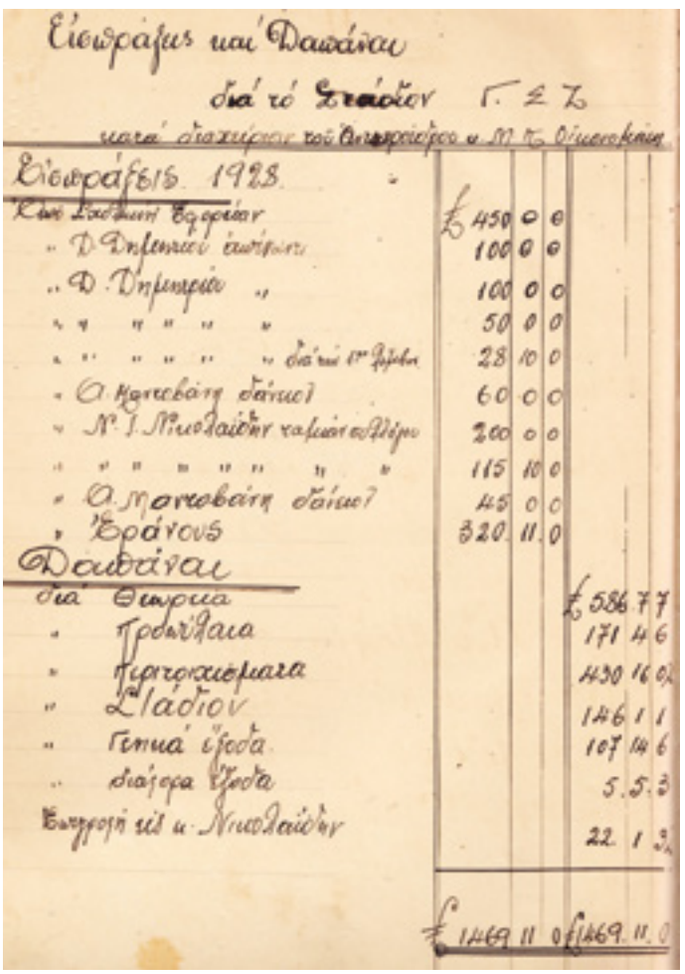
Συγκεκριμένα, υποσχέθηκε να εισφέρει ποσό ίσο με το ποσό που θα εισπραττόταν από έρανο που θα πραγματοποιούσε ο Σύλλογος. Έθεσε όμως και έναν όρο ο Δημητρός Ν. Δημητρίου. Ανέμενε ότι οι Λαρνακείς δεν θα τσιγκουνεύονταν και ότι το ποσό από τον έρανο θα υπερέβαινε τις 100 λίρες. Διαφορετικά θα ακύρωνε και τη δική του εισφορά...

Τελικά ο Δημητρός Ν. Δημητρίου έβαλε ακόμη πιο βαθιά το χέρι στην τσέπη, γιατί το ποσό που συγκεντρώθηκε από τον έρανο μεταξύ των Λαρνακέων ξεπέρασε κατά πολύ τις προσδοκίες του. Ανήλθε στις 300 λίρες. Ως εκ τούτου, ο ευεργέτης του Γ.Σ.Ζ. προσέφερε και ο ίδιος 300 λίρες δωρεά προς τον Σύλλογο, αντί 100 λιρών που ήταν η αρχική δωρεά του για την ανέγερση κερκίδων.

Ήταν περίοδος εκλογών. Ο Δημητρός Ν. Δημητρίου είχε εκλεγεί δήμαρχος Λάρνακας το 1923 και θα παρέμενε στη θέση αυτή για τρεις συνεχείς θητείες. Στις εκλογές του 1929 αντίπαλός του θα ήταν ο Λουκής Ζ. Πιερίδης. Εκπροσωπούσαν τις δύο ισχυρές αστικές οικογένειες της Λάρνακας.

Από τον οικονομικό απολογισμό του αντιπροέδρου του Γ.Σ.Ζ. Μιλτιάδη Οικονομάκη για το 1928, σε σχέση με τις εισπράξεις και τις δαπάνες για το στάδιο του Γ.Σ.Ζ., πληροφορούμαστε ότι το κόστος για την ανέγερση των κερκίδων ανήλθε σε 586 λίρες, 7 σελίνια και 7 γρόσια για την ακρίβεια, ενώ για το περιτείχισμα δαπανήθηκαν περίπου 430 λίρες. Για το στάδιο δαπανήθηκαν 166 λίρες, ενώ για τα προπύλαια απαιτήθηκε δαπάνη ύψους 171 λιρών. Φαίνεται επίσης ότι τα κυριότερα έσοδα του Συλλόγου προήλθαν από τη Σχολική Εφορεία (450 λίρες) και από εράνους (320 λίρες).

Ο οικονομικός απολογισμός του αντιπροέδρου του Γ.Σ.Ζ., Μιλτιάδη Οικονομάκη, από τον οποίο φαίνονται τα έσοδα και οι δαπάνες για την ανέγερση του σταδίου του Γ.Σ.Ζ. το 1928.

Εἰσπράξεις καὶ Δαπάναι

διὰ τὸ Στάδιον Γ. Σ. Ζ.

κατὰ διαχείρισιν τοῦ Ἀντιπροέδρου κ. Μ. Τ. Οἰκονομάκη

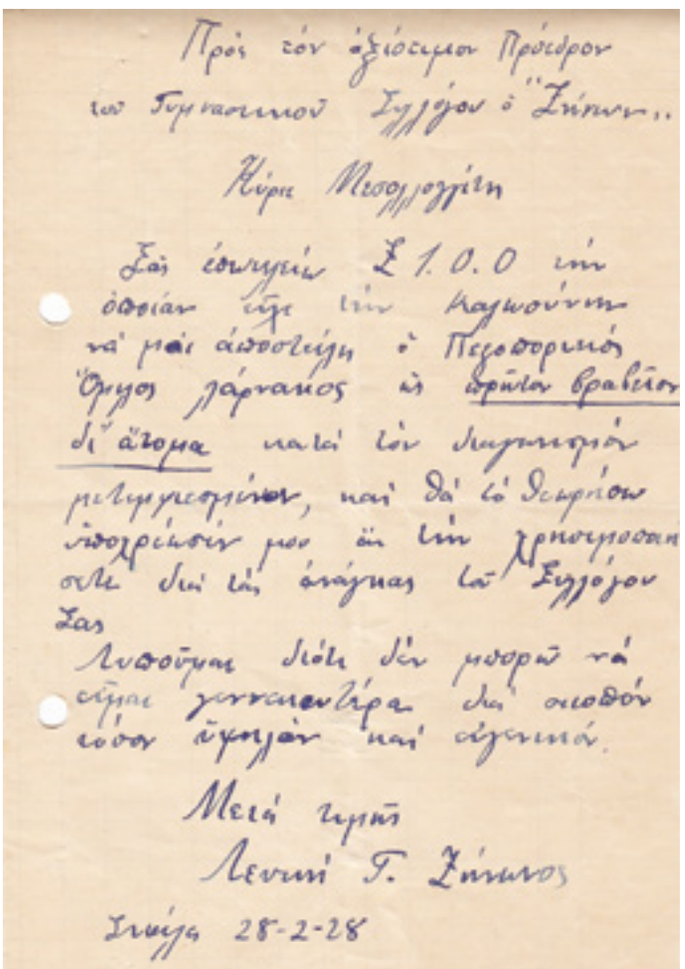
Εἰσπράξεις 1928.

Παρὰ Σχολικῆς Ἐφορείας	£ 450	0 0
" Δ. Δημητρίου ἐπιτρόπου	100	0 0
" Φ. Δημητρίου "	100	0 0
" " " " "	50	0 0
" " " " " διὰ τὰ Προπύλαια	28	10 0
" Α. Καπαβάκη δάνειον	60	0 0
" Ν. Ι. Νικολαΐδην ταμίαν σταδίου	200	0 0
" " " " " " "	115	10 0
" Α. Καπαβάκη δάνειον	45	0 0
" Ἐράνους	320	11 0

Δαπάναι

διὰ Θεωρεῖα	£ 586	7 7
" Προπύλαια	171	4 6
" Περιτοιχίσματα	430	16 0½
" Στάδιον	146	1 1
" Γενικὰ ἔξοδα	107	14 6
" διάφορα ἔξοδα	5	5 3
Ἐπιστροφὴ εἰς κ. Νικολαΐδην	22	1 3½
	£ 1469 11 0	£ 1469 11 0

Άκρως συγκινητική επιστολή της Λευκής Ζήνωνος προς τον πρόεδρο του Γ.Σ.Ζ. με ημερομηνία 28.2.1928. Στον φάκελο μαζί με την επιστολή της η νεαρή Σκαλιώτισσα επισύναψε μία λίρα, την οποία τής απέστειλε ο «Πεζοπορικός» Όμιλος Λάρνακας (ΠΟΛ), γιατί είχε κερδίσει το Α' βραβείο στον διαγωνισμό μεταμφιεσμένων που είχε προκηρύξει το σωματείο. «Λυπούμαι, διότι δεν μπορώ να είμαι γενναιωτέρα διά σκοπόν τόσον υψηλόν και ευγενικόν», κατέληγε η Λευκή Γ. Ζήνωνος.

Πρὸς τὸν ἀξιότιμον Πρόεδρον
τοῦ Γυμναστικοῦ Συλλόγου "Ζήνων"

Κύριε Πρόεδρε

Σᾶς ἐστέλλω £1.0.0 ἐκ
ἀφορμῆς τῆς ἐπὶ τῶν Καρνουάλ
καὶ μιᾶς ἀποτυχίας ὁ Πεζοπορικὸς
Ὅμιλος μόνος μου ἐν τῷ μέρει βραβεῖον
δι' ἄτομα καὶ ἐν τῷ διαγωνισμῷ
μεταμφιεσμένων, καὶ δὲ τὸ ἀνωτέρω
ποσόν μου ἐν τῷ χρησιμοποιήσατε
ὅπως δὶ' ἐν ἀπὸ τὰς ἀθλητικὰς τοῦ Συλλόγου
Σας
λυπούμαι διότι δὲν μπορῶ νὰ
εἶμαι γενναιοτέρα διὰ σκοπὸν
τόσον ὑψηλὸν καὶ εὐγενικόν.

Μετὰ τιμῆς
Λευκὴ Γ. Ζήνωνος

Λεύκα 28-2-28

Πολύτιμα στοιχεία σε τοπογραφικό σχέδιο

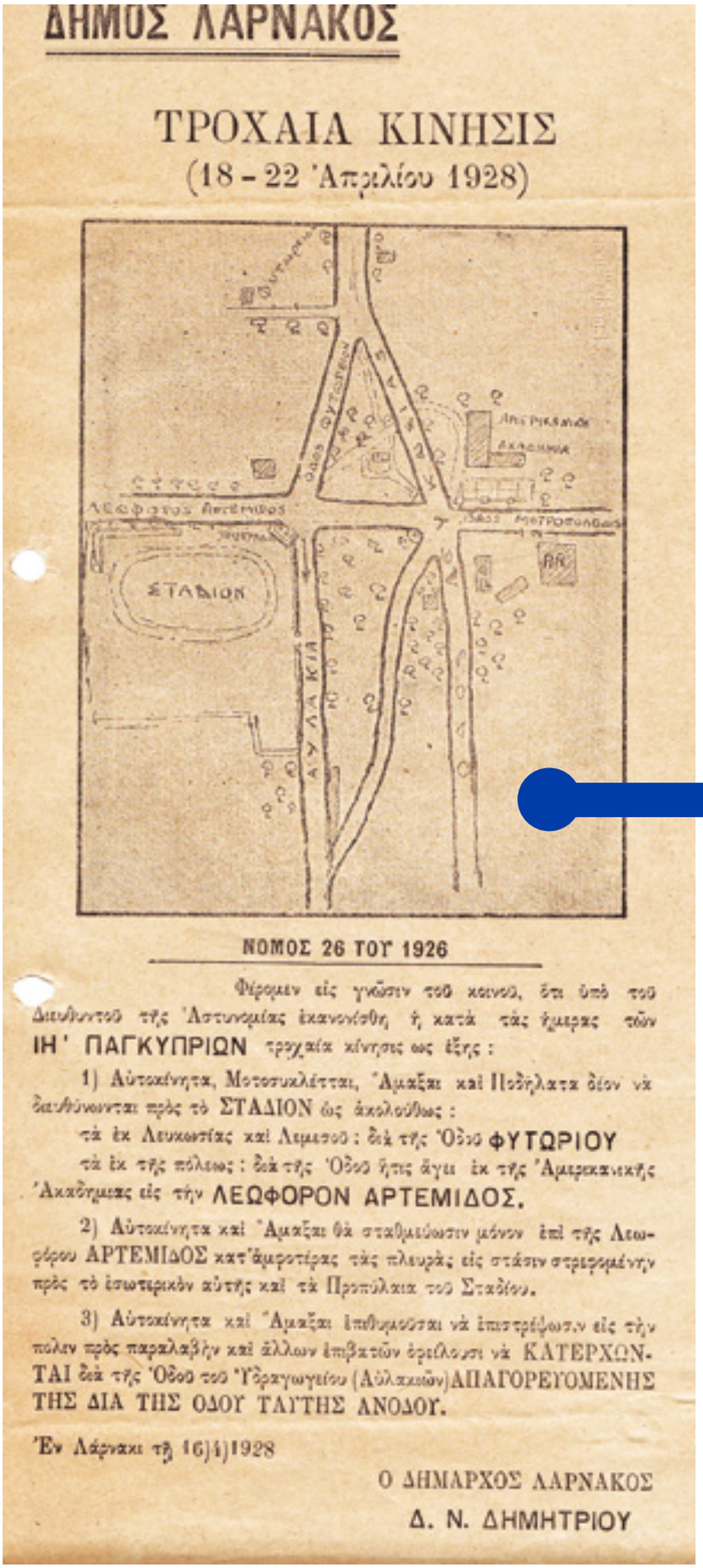
Πλησίαζε η πολυπόθητη μέρα για την τελετή των εγκαινίων του σταδίου Γ.Σ.Ζ. και την πραγματοποίηση των ΙΗ' (18ων) Παγκυπρίων αγώνων. Την παραμονή, στις 16 Απριλίου 1928, ο Δήμος Λάρνακας εξέδωσε φυλλάδιο με ανακοίνωσή του για τις κυκλοφοριακές διευθετήσεις. Αυτό το φυλλάδιο αποτελεί πολύτιμο τεκμήριο για την ιστορία του σταδίου Γ.Σ.Ζ. από το αρχείο του Συλλόγου, το οποίο ψηφιοποιήθηκε από τον ερευνητή Λούη Περεντό, όπως και πολλά άλλα σε αυτή την έκδοση.

Στο φυλλάδιο συμπεριλήφθηκε και τοπογραφικό σχέδιο της περιοχής. Το στάδιο Γ.Σ.Ζ. φαίνεται να περικλείεται από την οδό Αρτέμιδος, όπως μέχρι σήμερα ονομάζεται, και την οδό Υδραγωγείου ή τα Αυλάκια, όπως ονόμαζε τότε ο κόσμος τη σημερινή οδό Σταδίου. Στη συμβολή αυτών των δρόμων κτίστηκαν τα προπύλαια του σταδίου. Οι κερκίδες αρχικά ήταν σε σχήμα Γ και είχαν ανεγερθεί στη γωνία του σημείου τερματισμού κατά τα αγωνίσματα δρόμου. Η οδός Φυτωρίου σήμερα ονομάζεται οδός Λεωνίδα Κιούπη (που διετέλεσε δήμαρχος Λάρνακας), ενώ η σημερινή λεωφόρος Γρηγόρη Αυξεντίου έφερε τότε την ονομασία οδός Λευκωσίας.

Φαίνεται και από το σχεδιάγραμμα ότι η περιοχή ήταν κατάφυτη από δέντρα. Καταγράφτηκαν μάλιστα εμφανώς στο τοπογραφικό οι δενδροστοιχίες κατά μήκος των οδών. Το μόνο κτήριο που δέσποζε στην περιοχή ήταν εκείνο της Αμερικανικής Ακαδημίας (όχι το υφιστάμενο, αφού αυτό ανοικοδομήθηκε τη δεκαετία του 1950).

Από την ανακοίνωση προκύπτει και ποια ήταν τα κυριότερα μέσα μεταφοράς: αυτοκίνητα, μοτοσυκλέτες, ποδήλατα και βέβαια άμαξες.

Τα εγκαίνια του σταδίου επρόκειτο να πραγματοποιηθούν την Κυριακή του Πάσχα, αλλά αναβλήθηκαν εν αναμονή μεγάλης ομάδας προσκυνητών που είχαν μεταβεί από την Ελλάδα στους Αγίους Τόπους στα Ιεροσόλυμα, και θα έκαναν σταθμό στην Κύπρο κατά την επιστροφή τους.

ΔΗΜΟΣ ΛΑΡΝΑΚΟΣ

ΤΡΟΧΑΙΑ ΚΙΝΗΣΙΣ

(18 - 22 Απριλίου 1928)

ΝΟΜΟΣ 26 ΤΟΥ 1926

Φέρομεν εἰς γνῶσιν τοῦ κοινοῦ, ὅτι ὑπὸ τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Ἀστυνομίας ἐκανονίσθη ἡ κατὰ τὰς ἡμέρας τῶν ΙΗ' ΠΑΓΚΥΠΡΙΩΝ τροχαία κίνησις ως ἑξῆς :

1) Αὐτοκίνητα, Μοτοσυκλέτται, Ἅμαξαι καὶ Ποδήλατα δέον νὰ διευθύνωνται πρὸς τὸ ΣΤΑΔΙΟΝ ὡς ἀκολούθως :

τὰ ἐκ Λευκωσίας καὶ Λεμεσοῦ : διὰ τῆς Ὁδοῦ ΦΥΤΩΡΙΟΥ

τὰ ἐκ τῆς πόλεως : διὰ τῆς Ὁδοῦ ἥτις ἄγει ἐκ τῆς Ἀμερικανικῆς Ἀκαδημίας εἰς τὴν ΛΕΩΦΟΡΟΝ ΑΡΤΕΜΙΔΟΣ.

2) Αὐτοκίνητα καὶ Ἅμαξαι θὰ σταθμεύωσιν μόνον ἐπὶ τῆς Λεωφόρου ΑΡΤΕΜΙΔΟΣ κατ'ἀμφοτέρας τὰς πλευρὰς εἰς στάσιν στρεφομένην πρὸς τὸ ἐσωτερικὸν αὐτῆς καὶ τὰ Προπύλαια τοῦ Σταδίου.

3) Αὐτοκίνητα καὶ Ἅμαξαι ἐπιθυμοῦσαι νὰ ἐπιστρέψωσιν εἰς τὴν πόλιν πρὸς παραλαβὴν καὶ ἄλλων ἐπιβατῶν ὀφείλουσι νὰ ΚΑΤΕΡΧΩΝΤΑΙ διὰ τῆς Ὁδοῦ τοῦ Ὑδραγωγείου (Αὐλακιῶν) ΑΠΑΓΟΡΕΥΟΜΕΝΗΣ ΤΗΣ ΔΙΑ ΤΗΣ ΟΔΟΥ ΤΑΥΤΗΣ ΑΝΟΔΟΥ.

Ἐν Λάρνακι τῇ 16/4/1928

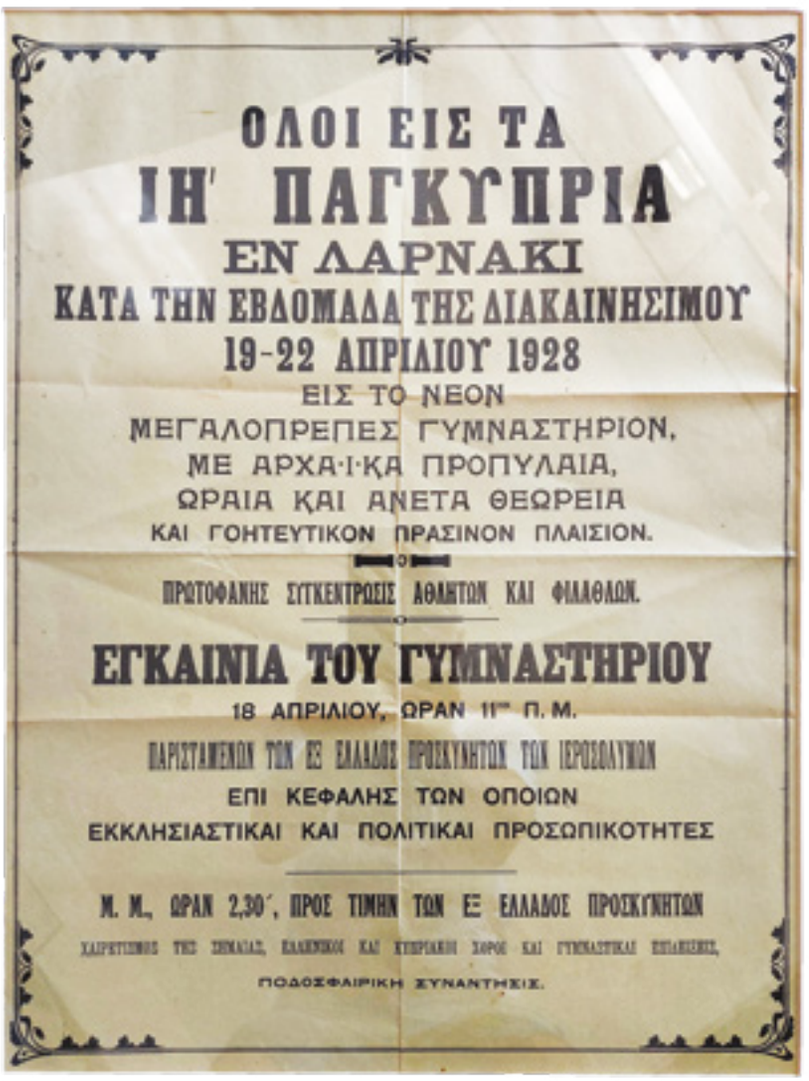
Ο ΔΗΜΑΡΧΟΣ ΛΑΡΝΑΚΟΣ

Δ. Ν. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

1928

Με μεγάλη αφίσα προσκαλούσε ο Γ.Σ.Ζ. στους ΙΗ' (18ους) Παγκυπρίους αγώνες, που θα διοργάνωνε στις 19-22 Απριλίου 1928 «εις το νέον, μεγαλοπρεπές γυμναστήριον, με αρχαϊκά προπύλαια, ωραία και άνετα θεωρεία, με γοητευτικόν πράσινον πλαίσιον». Πόλος έλξης αποτελούσαν επίσης οι εξ Ελλάδος προσκυνητές, οι οποίοι πραγματοποιούσαν ταξίδι στους Αγίους Τόπους, στα Ιεροσόλυμα. Επικεφαλής της ομάδας ήταν ο ναύαρχος Γ. Κακουλλίδης. Συμμετείχε επίσης ο μητροπολίτης Τραπεζούντος, Χρύσανθος, μετέπειτα Αρχιεπίσκοπος Αθηνών (από το 1938 μέχρι το 1941, όταν παύθηκε μετά που αρνήθηκε να ορκίσει τη δωσίλογη, εγκάθετη κατά τη ναζιστική κατοχή, κυβέρνηση Τσολάκογλου).

Το τοπογραφικό σχέδιο της περιοχής του νεότευκτου σταδίου Γ.Σ.Ζ., στο οποίο διακρίνονται τα προπύλαια και οι κερκίδες που αρχικά περιορίζονταν στο σημείο τερματισμού των αγώνων δρόμου.

ΟΛΟΙ ΕΙΣ ΤΑ

ΙΗ' ΠΑΓΚΥΠΡΙΑ

ΕΝ ΛΑΡΝΑΚΙ

ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΒΔΟΜΑΔΑ ΤΗΣ ΔΙΑΚΑΙΝΗΣΙΜΟΥ

19-22 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1928

ΕΙΣ ΤΟ ΝΕΟΝ

ΜΕΓΑΛΟΠΡΕΠΕΣ ΓΥΜΝΑΣΤΗΡΙΟΝ,

ΜΕ ΑΡΧΑ·Ι·ΚΑ ΠΡΟΠΥΛΑΙΑ,

ΩΡΑΙΑ ΚΑΙ ΑΝΕΤΑ ΘΕΩΡΕΙΑ

ΚΑΙ ΓΟΗΤΕΥΤΙΚΟΝ ΠΡΑΣΙΝΟΝ ΠΛΑΙΣΙΟΝ.

ΠΡΩΤΟΦΑΝΗΣ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΙΣ ΑΘΛΗΤΩΝ ΚΑΙ ΦΙΛΑΘΛΩΝ.

ΕΓΚΑΙΝΙΑ ΤΟΥ ΓΥΜΝΑΣΤΗΡΙΟΥ

18 ΑΠΡΙΛΙΟΥ, ΩΡΑΝ 11ην Π. Μ.

ΠΑΡΙΣΤΑΜΕΝΩΝ ΤΩΝ ΕΞ ΕΛΛΑΔΟΣ ΠΡΟΣΚΥΝΗΤΩΝ ΤΩΝ ΙΕΡΟΣΟΛΥΜΩΝ

ΕΠΙ ΚΕΦΑΛΗΣ ΤΩΝ ΟΠΟΙΩΝ

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑΙ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΑΙ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΤΗΤΕΣ

Μ. Μ., ΩΡΑΝ 2,30΄, ΠΡΟΣ ΤΙΜΗΝ ΤΩΝ ΕΞ ΕΛΛΑΔΟΣ ΠΡΟΣΚΥΝΗΤΩΝ

ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΣΗΜΑΙΑΣ, ΕΛΛΗΝΙΚΟΙ ΚΑΙ ΚΥΠΡΙΑΚΟΙ ΧΟΡΟΙ ΚΑΙ ΓΥΜΝΑΣΤΙΚΑΙ ΕΠΙΔΕΙΞΕΙΣ,

ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΙΚΗ ΣΥΝΑΝΤΗΣΙΣ.

Εν παρατάξει για την καθιερωμένη ορκωμοσία οι αθλητές που συμμετείχαν στους 18ους Παγκυπρίους αγώνες στο στάδιο Γ.Σ.Ζ. το 1928.

Χάρμα ιδέσθαι για τους θεατές στις κερκίδες οι μαθήτριες που παρουσίασαν κυπριακούς και ελληνικούς παραδοσιακούς χορούς στο πλαίσιο της τελετής των εγκαινίων του σταδίου Γ.Σ.Ζ. το 1928.

Η λαμπρή τελετή των εγκαινίων

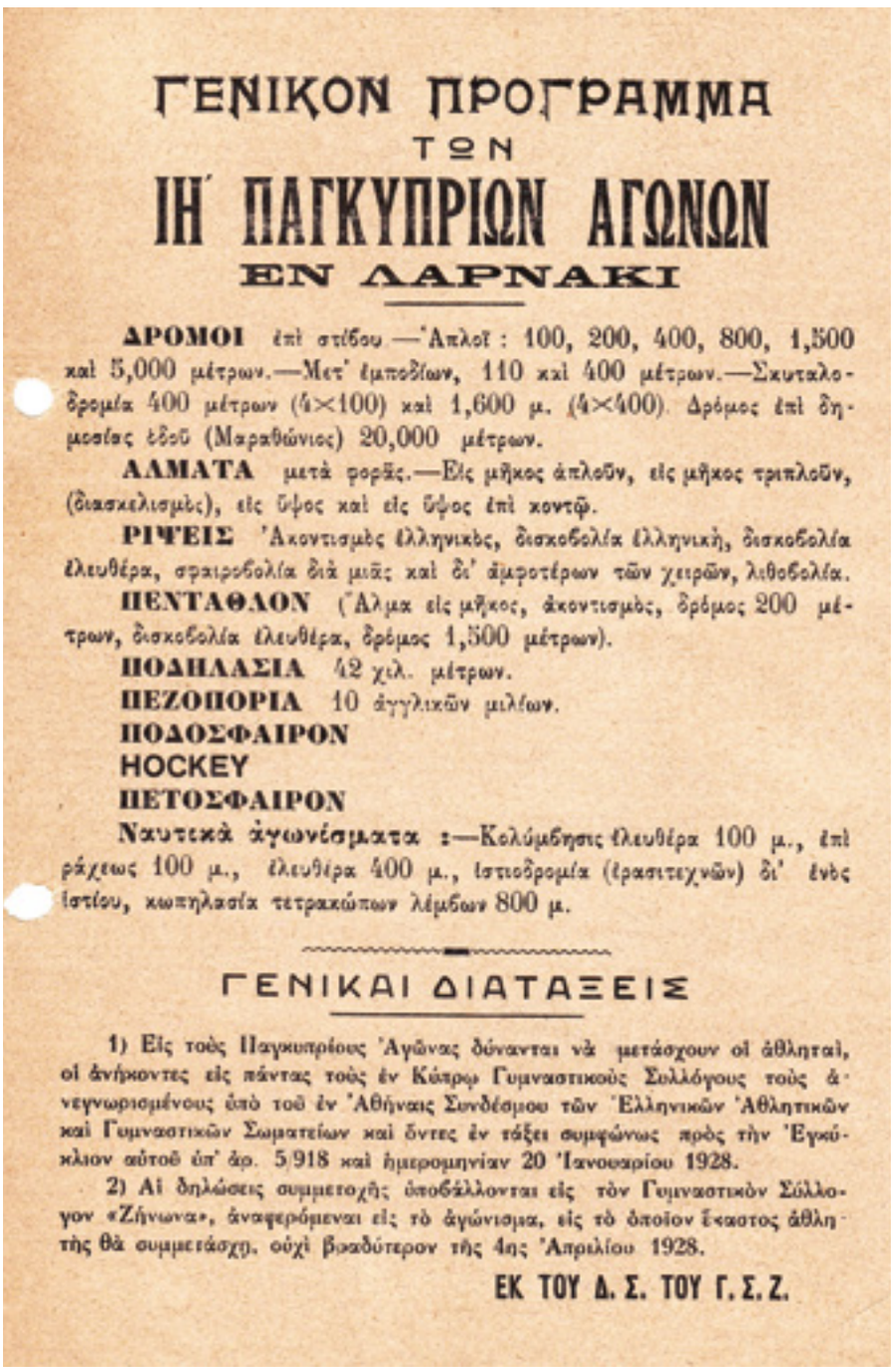
Η γιορτινή και ιστορική μέρα για τον Γ.Σ.Ζ. ξημέρωσε στις 18 Απριλίου 1928. Εκείνη τη μέρα πραγματοποιήθηκαν τα εγκαίνια του νεότευκτου σταδίου του Συλλόγου στον χώρο που εφάπτεται της λεωφόρου Αρτέμιδος. Τότε ήταν το Βουλεβάρτο, όπως ονομαζόταν ο δρόμος όπου έκαναν τον περίπατό τους οι κάτοικοι και οι επισκέπτες της πόλης.

Η ατμόσφαιρα ήταν πανηγυρική. Με πατριωτικό οίστρο απευθύνθηκαν προς το πλήθος στις ομιλίες τους ο πρόεδρος του Γ.Σ.Ζ., Κλεόβουλος Μεσολογγίτης, ενώ ο μητροπολίτης Τραπεζούντας, Χρύσανθος, πραγματοποίησε αγιασμό.

Στο πλαίσιο της τελετής έγινε παρέλαση και ορκωμοσία των αθλητών. Επίσης παρουσιάστηκαν κυπριακοί παραδοσιακοί χοροί από τις μαθήτριες του Παγκυπρίου Εμπορικού Λυκείου Λάρνακας, καθώς και ελληνικοί χοροί από ομάδα του Λυκείου Ελληνίδων Λεμεσού.

Υπήρχε και αθλητικό μέρος στην τελετή, κατά την οποία γράφτηκε μια νέα σελίδα στην ιστορία του κυπριακού αθλητισμού. Στο στάδιο Γ.Σ.Ζ. για πρώτη φορά σε Παγκυπρίους αγώνες (αλλά και πανελληνίως) διεξήχθη αγώνισμα κορασίδων. Συγκεκριμένα πραγματοποιήθηκε αγώνας δρόμου 60 μ., τον οποίο κέρδισε η Δομνίτσα Λανίτου του Γ.Σ.Ο. Σημειώνεται ότι ακριβώς την ίδια χρονιά, το 1928, συμμετείχαν γυναίκες για πρώτη φορά σε Ολυμπιάδα, η οποία πραγματοποιήθηκε στο Άμστερνταμ της Ολλανδίας.

Αυτό ήταν το πρόγραμμα των 18ων Παγκυπρίων αγώνων που πραγματοποίησε στο νέο του στάδιο ο Γ.Σ.Ζ. Για πρώτη φορά διεξήχθησαν και αγωνίσματα γυναικών σε Παγκυπρίους αγώνες, χωρίς να περιλαμβάνονται στο πρόγραμμα που ανανοινώθηκε. Αυτό όμως ήταν πλούσιο σε αθλήματα, ομαδικά και άλλα: ποδόσφαιρο, «πετόσφαιρον», χόκεϊ, ποδηλασία, πεζοπορία, κολύμβηση, κωπηλασία, ιστιοδρομία κλπ. Πρωτοπόρησε ο Γ.Σ.Ζ.

ΓΕΝΙΚΟΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΤΩΝ
ΙΗ΄ ΠΑΓΚΥΠΡΙΩΝ ΑΓΩΝΩΝ
ΕΝ ΛΑΡΝΑΚΙ

ΔΡΟΜΟΙ ἐπὶ στίβου.—Ἁπλοῖ: 100, 200, 400, 800, 1,500 καὶ 5,000 μέτρων.—Μετ' ἐμποδίων, 110 καὶ 400 μέτρων.—Σκυταλοδρομία 400 μέτρων (4×100) καὶ 1,600 μ. (4×400). Δρόμος ἐπὶ δημοσίας ὁδοῦ (Μαραθώνιος) 20,000 μέτρων.

ΑΛΜΑΤΑ μετὰ φορᾶς.—Εἰς μῆκος ἁπλοῦν, εἰς μῆκος τριπλοῦν, (διασκελισμὸς), εἰς ὕψος καὶ εἰς ὕψος ἐπὶ κοντῷ.

ΡΙΨΕΙΣ Ἀκοντισμὸς ἑλληνικὸς, δισκοβολία ἑλληνική, δισκοβολία ἐλευθέρα, σφαιροβολία διὰ μιᾶς καὶ δι' ἀμφοτέρων τῶν χειρῶν, λιθοβολία.

ΠΕΝΤΑΘΛΟΝ (Ἅλμα εἰς μῆκος, ἀκοντισμὸς, δρόμος 200 μέτρων, δισκοβολία ἐλευθέρα, δρόμος 1,500 μέτρων).

ΠΟΔΗΛΑΣΙΑ 42 χιλ. μέτρων.

ΠΕΖΟΠΟΡΙΑ 10 ἀγγλικῶν μιλίων.

ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΟΝ

HOCKEY

ΠΕΤΟΣΦΑΙΡΟΝ

Ναυτικὰ ἀγωνίσματα:—Κολύμβησις ἐλευθέρα 100 μ., ἐπὶ ράχεως 100 μ., ἐλευθέρα 400 μ., ἱστιοδρομία (ἐρασιτεχνῶν) δι' ἑνὸς ἱστίου, κωπηλασία τετρακώπων λέμβων 800 μ.

ΓΕΝΙΚΑΙ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

1) Εἰς τοὺς Παγκυπρίους Ἀγῶνας δύνανται νὰ μετάσχουν οἱ ἀθληταὶ, οἱ ἀνήκοντες εἰς πάντας τοὺς ἐν Κύπρῳ Γυμναστικοὺς Συλλόγους τοὺς ἀναγνωρισμένους ὑπὸ τοῦ ἐν Ἀθήναις Συνδέσμου τῶν Ἑλληνικῶν Ἀθλητικῶν καὶ Γυμναστικῶν Σωματείων καὶ ὄντες ἐν τάξει συμφώνως πρὸς τὴν Ἐγκύκλιον αὐτοῦ ὑπ' ἀρ. 5/918 καὶ ἡμερομηνίαν 20 Ἰανουαρίου 1928.

2) Αἱ δηλώσεις συμμετοχῆς ὑποβάλλονται εἰς τὸν Γυμναστικὸν Σύλλογον «Ζήνωνα», ἀναφερόμεναι εἰς τὸ ἀγώνισμα, εἰς τὸ ὁποῖον ἕκαστος ἀθλητὴς θὰ συμμετάσχῃ, οὐχὶ βραδύτερον τῆς 4ης Ἀπριλίου 1928.

ΕΚ ΤΟΥ Δ. Σ. ΤΟΥ Γ. Σ. Ζ.

Συναρπαστικοί αγώνες καθήλωσαν τους θεατές

Η ανεπανάληπτη γιορτή στο νέο στάδιο του Γ.Σ.Ζ. συνεχίστηκε και τις επόμενες μέρες, στις 19-22 Απριλίου 1928, όταν πραγματοποιήθηκαν οι 18οι Παγκύπριοι αγώνες. Την έναρξη των αγώνων κήρυξε ο μητροπολίτης Κιτίου Νικόδημος Μυλωνάς.

Η κοσμοσυρροή ήταν πρωτοφανής και το πρόγραμμα των αγώνων ήταν πλουσιότατο. Περιλάμβανε, εκτός από τα αγωνίσματα στίβου, και άλλα αθλήματα, όπως ποδηλασία 42 χιλιομέτρων, δηλαδή μαραθώνιο επί δύο τροχών, πεζοπορία 10 αγγλικών μιλίων, ποδόσφαιρο, χόκεϊ, «πετόσφαιρον» ή πετοσφαίριση θα λέγαμε σήμερα, καθώς επίσης ναυτικά αγωνίσματα: κολύμβηση 100 μ. και 400 μ. σε ελεύθερο στιλ, «ράχεως» (ύπτιο) 100 μ., ιστιοδρομία ερασιτεχνών και κωπηλασία τετρακώπων λέμβων σε απόσταση 800 μ.

Σημειώνεται το ιστορικό γεγονός ότι για πρώτη φορά εντάχθηκε στο πρόγραμμα των Παγκυπρίων αγώνων πρωτάθλημα πετοσφαίρισης. Μάλιστα νικήτρια αναδείχθηκε η ομάδα του Γ.Σ.Ζ. Αξιοσημείωτο επίσης είναι και το ότι συμπεριλήφθηκαν αγωνίσματα κορασίδων, καθώς και αγώνες αντισφαίρισης γυναικών.

Είχε δοθεί μεγάλη ώθηση στους κατοίκους της πόλης και της επαρχίας Λάρνακας να ασχοληθούν με τον αθλητισμό. Αυτό φάνηκε και στην τελική γενική βαθμολογία, όπου ο Γ.Σ.Ζ. κατετάγη δεύτερος.

Ενδιαφέρουσα πτυχή αποτελεί και το καλλιτεχνικό μέρος των 18ων Παγκυπρίων αγώνων. Στην αίθουσα Μακρίδη παρουσιάστηκε θεατρική παράσταση αρχαίου δράματος με την «Ηλέκτρα» του Ευριπίδη από μαθητές και μαθήτριες του Ιεροδιδασκαλείου, του Λυκείου Ελληνίδων και του Ανώτερου Παρθεναγωγείου Λάρνακας.

Κατάμεστες οι κερκίδες του σταδίου Γ.Σ.Ζ., με αξιοπρόσεκτη την έντονη και εντυπωσιακή παρουσία του γυναικείου φύλου. Στη φωτογραφία γύρω στα 1930, η οποία προέρχεται από τη Θάλεια Νικολάου, διακρίνονται στο κέντρο με γυαλιά και πλατύ χαμόγελο ο πατέρας της, Αντώνης Γεωργίου Λαδάς, η μητέρα της, Ελέγκω Λαδά, στα δεξιά, και η Μαρία Λαδά με μαύρο καπέλο.

Αριστερά ειναι ο Αρμένιος Πιξαξιάν και δεξιά ο Τζιαχίντ, αθλητές του Γ.Σ.Ζ. και της Αμερικανικής Ακαδημίας Λάρνακας, όπου φοιτούσαν.

Με μαύρες φανέλες και το γράμμα «Ζ» στο στήθος αγωνίστηκαν οι αθλητές του Γ.Σ.Ζ. στους 18ους Παγκυπρίους αγώνες. Στη φωτογραφία είναι ο Π. Κωνσταντινίδης, ο οποίος τερμάτισε πέμπτος στον αγώνα δρόμου 100 μ. Ο ανταγωνισμός ήταν έντονος και η αγωνία κριτών και παραγόντων κτυπούσε κόκκινο. Χαρακτηριστική είναι η κίνηση του αθλητή με πουλόβερ και καπέλο πίσω από τον Π. Κωνσταντινίδη.

Ο αθλητής του Γ.Σ.Ζ. Λεωνίδας Παναγιωτίδης που διακρίθηκε κατά τους Παγκυπρίους αγώνες το 1928 στο στάδιο Γ.Σ.Ζ. στη Λάρνακα.

1928

Επιτυχής η προσπάθεια του αθλητή του Γ.Σ.Ζ. Γεώργιου Τζιρκώτη στο άλμα εις ύψος. Δοξάστηκε επίσης ως ποδοσφαιριστής του «Πεζοπορικού».

Έφτασε πρώτη στο τέρμα η «Ρόδος»

Ήταν διακαής η επιθυμία των ανθρώπων του Γ.Σ.Ζ. να αναπτύξουν τα θαλάσσια αθλήματα. Χρειάζονταν όμως και τα ανάλογα σκάφη για λεμβοδρομίες, ιστιοδρομίες κ.λπ. Και σε αυτή την περίπτωση έδωσε τη λύση ο Δημητρός Ν. Δημητρίου, δήμαρχος Λάρνακας και επίτιμος πρόεδρος του Γ.Σ.Ζ.

Όπως είχε κάνει και στην περίπτωση της δωρεάς για τις κερκίδες του Γ.Σ.Ζ., ο Δημητρός Ν. Δημητρίου έθεσε όρο. Θα προέβαινε στη δωρεά μίας λέμβου, μόνο εφόσον ο Σύλλογος μεριμνούσε για την αγορά δεύτερης λέμβου με δικά του έξοδα.

Ο Γ.Σ.Ζ., υπό την προεδρία του Κλεόβουλου Μεσολογγίτη, κατάφερε να ανταποκριθεί. Έτσι ο Σύλλογος απέκτησε το 1928 δύο λέμβους, στις οποίες δόθηκαν οι ονομασίες «Κύπρος» και «Ρόδος». Η ονοματοδοσία έδινε προφανή μηνύματα. Τα δύο μεγάλα νησιά της Ανατολικής Μεσογείου προσδοκούσαν την ένωσή τους με την Ελλάδα.

Οι δύο λέμβοι του Γ.Σ.Ζ. συμμετείχαν στους 18ους Παγκυπρίους αγώνες το 1928. Νικήτρια του αγωνίσματος της λεμβοδρομίας 800 μ. αναδείχθηκε η λέμβος «Ρόδος».

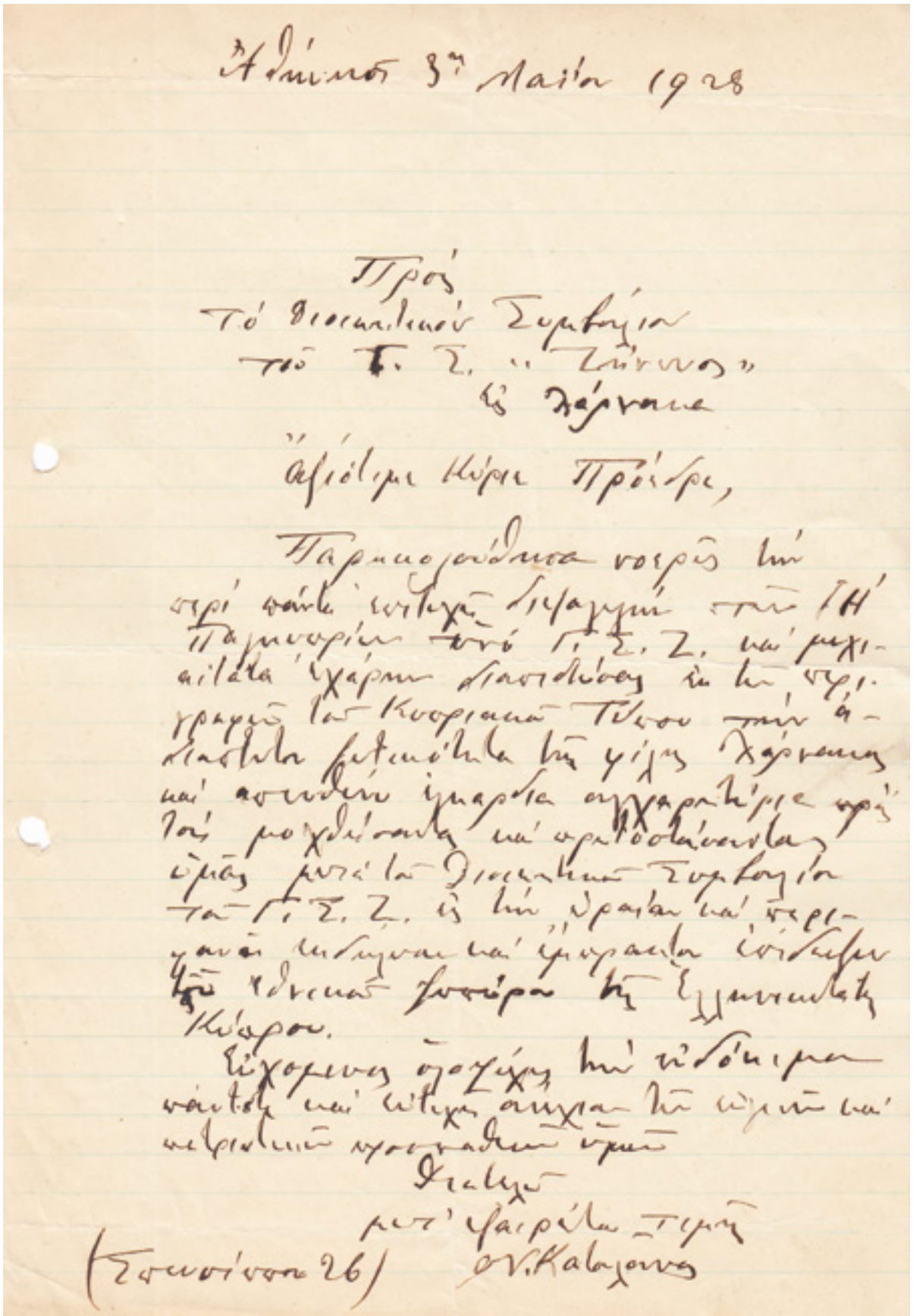
Η λέμβος «Ρόδος» του Γ.Σ.Ζ. με το πλήρωμά της. Πηδαλιούχος ο Μήτσος Καρεμφυλάκης και ερέτες οι Ξενής Αντωνιάδης, Νίκος Ζαβρός, Μιχαήλ Αντρόνικος και Ερνέστος Ράουχερ, αθλητές του ΑΜΟΛ. Κέρδισαν την πρώτη θέση στους 18ους Παγκυπρίους αγώνες.

Άξιζαν κάθε τιμής, τα μέλη του συμβουλίου και όλοι οι άνθρωποι του Γ.Σ.Ζ. που συνέβαλαν στην τόσο μεγάλη επιτυχία, στην έγκαιρη αποπεράτωση του νέου σταδίου και τη διοργάνωση των 18ων Παγκυπρίων αγώνων. Σε ένδειξη τιμής, ο περίφημος φωτογράφος της Λάρνακας, Λεοπόλδος Γκλάζνερ, σχημάτισε το 1928 τα αρχικά «ΓΣΖ» με τα πορτρέτα των μελών του Συλλόγου.

Ἀθήνησι 3ῃ Μαΐου 1928

Πρός
Τό Διοικητικόν Συμβούλιον
τοῦ Γ. Σ. "Ζήνων"
Ἐν Λάρνακι

"Αξιότιμε Κύριε Πρόεδρε,

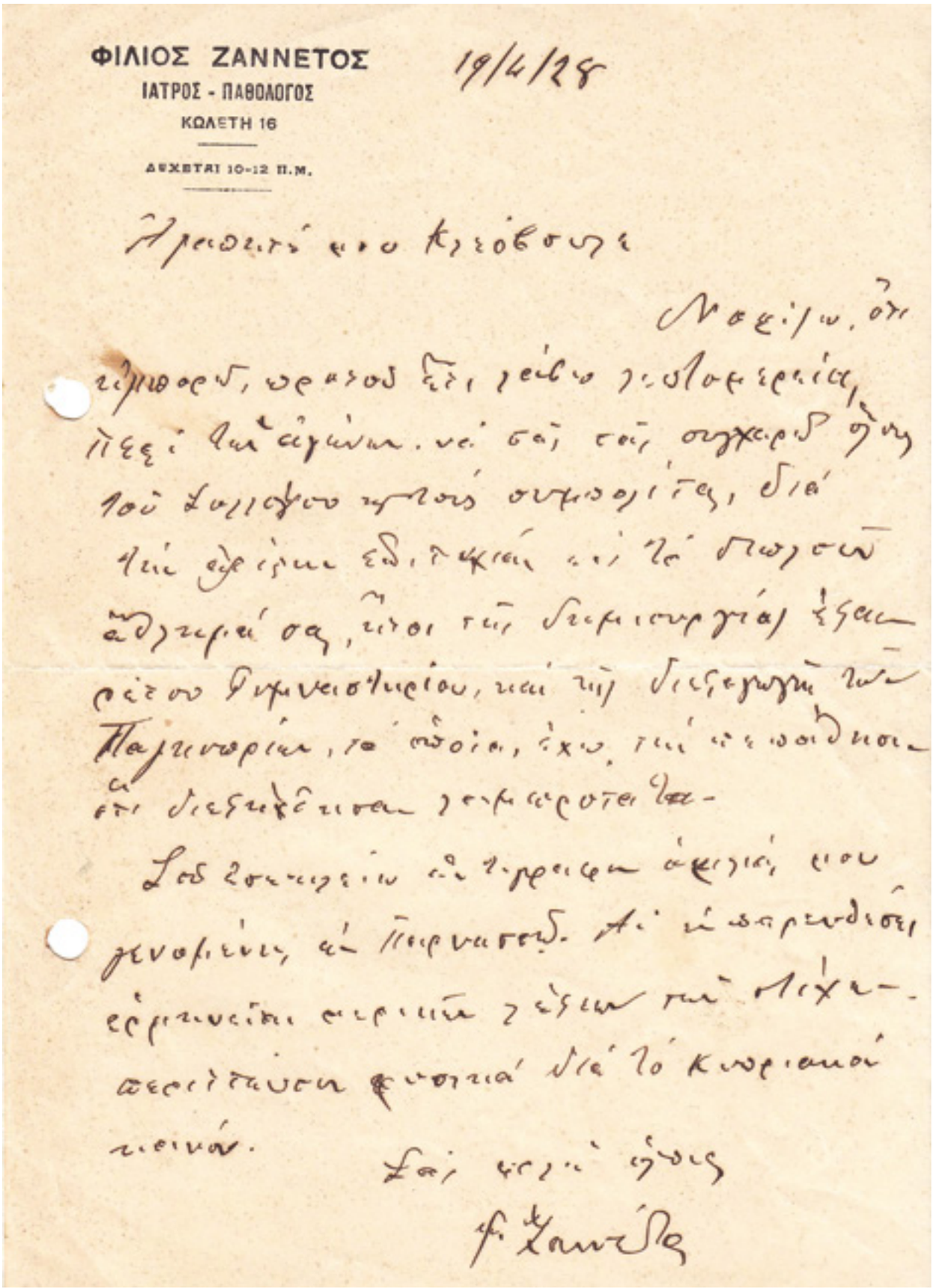
Παρηκολούθησα κατ' ἐξοχήν μέ
ἰδιαίτερη ἱκανοποίηση τούς ΙΗ'
Παγκυπρίους ἀγῶνες τοῦ Γ. Σ. Ζ. καί μέχρι
αἰτίας ἐχάρην διαπιστώσας ἐκ τῶν ἐφη-
μερίδων ἀπό Κυριακῆς Τέλους τήν ἀ-
ναπλάσσουσα ἐπιτυχίαν τῆς ἡμέρας
καί ἀσυνήθη ἐμφάσεις ἀγαλλιάσεως ἐφ'
ὅλου μοχθήσαντος καί ἀριστοκλεήσαντος
ὑμῶν μετά τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου
τοῦ Γ. Σ. Ζ. ἐξ ἐμοῦ "ἀραίας καί ἀκρι-
βοῦς εὐχῆς καί ἐπιθυμίας ἐσπάσθην
ἵνα τάχιστα ἐπιστρέψω ἐκ Ἑλληνικῆς
Κύπρου.

Εἶχομεν ἀποζήσῃ ἐπί τόσους μῆνας
ἀπόντες καί εἴχε ἀνάγκη ἡ ἕδρα καί
ἀνεπιτηδείως ἀποκαθήσθαι ἐνταῦθα

Διατελῶ
μετ' ἐξαιρέτου τιμῆς
Θ. Καλαμᾶς

(Ἐπιστάσης 26)

Ενθουσιώδης επιστολή του απελαθέντος εκπαιδευτικού και δημοσιογράφου, Νικόλαου Καταλάνου, προς τον πρόεδρο του Γ.Σ.Ζ. για την επιτυχία των 18ων Παγκυπρίων αγώνων.

ΦΙΛΙΟΣ ΖΑΝΝΕΤΟΣ
ΙΑΤΡΟΣ - ΠΑΘΟΛΟΓΟΣ
ΚΩΛΕΤΗ 16
ΔΕΧΕΤΑΙ 10-12 Π.Μ.

19/4/28

Αγαπητέ μου Κυπόβουλε

Μόλις ἔπαθα, ἀφοῦ ἔλαβα τὴν τηλεφωνικὴ σας περὶ τῶν ἀγώνων, νὰ σᾶς στείλω τὰ συγχαρητήριά μου γιὰ τὴν ἐξαίρετη ὀργάνωσή σας, διότι ἤμουν ἐνδιαφερόμενος καὶ ἀπὸ πρωτοβουλίαν ἀδημονοῦσα, ἀκόμη τὴν δημιουργίαν ἔχαμα σχέσιν Θυμνασιάρχου, καὶ τὴν διεξαγωγὴν τῶν Παγκυπρίων, τὰ ὁποῖα, ἔχω τὴν ἐντύπωσιν ὅτι διεξήχθησαν ἐπιτυχέστατα.

Δυστυχῶς δὲν ἠμπόρεσα ἀκόμη νὰ ἐπισκεφθῶ τὸ γενοφεῖον μὲ πόνους. Ἀλλὰ ἐπαναλαμβάνω ἐξαιρετικὰ συγχαρητήρια καὶ πολλὰ εὐχαριστῶ διὰ τὴν κομψὴν φωτογραφίαν.

Σᾶς ἀσπάζομαι

Φ. Ζαννέτος

Ο Φίλιος Ζαννέτος παρακολουθούσε μακρόθεν τις προσπάθειες του Γ.Σ.Ζ. και δεν παρέλειψε να αποστείλει αμέσως επιστολή με τα συγχαρητήριά του για την επιτυχία των Παγκυπρίων αγώνων που διοργάνωσε ο Σύλλογος στο νέο μεγαλοπρεπές στάδιό του το 1928. Η επιστολή αυτή φυλάσσεται στο αρχείο του Γ.Σ.Ζ., όπως και τα υπόλοιπα έγγραφα που δημοσιεύονται σε αυτή την έκδοση.

Πρωτοπόρησε και στο ποδόσφαιρο

Χωρίς να εγκαταλείπει την ιδέα για καλλιέργεια της εθνικής συνείδησης μέσω του κλασικού αθλητισμού, ο Γ.Σ.Ζ. έδινε έμφαση και στα νεοφερμένα ομαδικά αθλήματα. Ανταποκρινόταν έτσι στα κελεύσματα των καιρών.

Αγκάλιασε με ιδιαίτερη θέρμη το ποδόσφαιρο, λόγω της δημοτικότητας του νέου αθλήματος. Το 1902 δημιούργησε ποδοσφαιρικό όμιλο, όπως αναφέρθηκε. Αναπτύχθηκε στον τομέα αυτό, καταρτίζοντας σταδιακά ισχυρή ομάδα, η οποία αναδείχθηκε νικήτρια στο πρωτάθλημα ποδοσφαίρου στο πλαίσιο των 18ων Παγκυπρίων αγώνων. Ο τελικός πραγματοποιήθηκε αργότερα, στις 6 Μαΐου 1928, κατά τους εορτασμούς των ανθεστηρίων στο στάδιο Γ.Σ.Ζ. Η ομάδα του Γ.Σ.Ζ. υπερίσχυσε της ομάδας του Γ.Σ.Π. με 4-1 και κατέκτησε το τρόπαιο.

Όταν ο Αθλητικός Μουσικός Όμιλος Λάρνακας (ΑΜΟΛ) προκήρυξε παγκύπριους ποδοσφαιρικούς αγώνες Έξι καθ' ομάδα (Six-a-side) για τις 11 Νοεμβρίου 1928, ο Γ.Σ.Ζ. έθεσε τη διοργάνωση υπό την προστασία του. Έτσι έγραψε και πάλι ιστορία γιατί ήταν το πρώτο παγκύπριο τουρνουά ποδοσφαίρου. Συμμετείχαν οι ακόλουθες ομάδες: ΑΜΟΛ, ΑΠΟΕΛ, «Πεζοπορικός», Αθλητικός Όμιλος Πάφου, Ένωσις Νέων «Τραστ» Λευκωσίας, Γ.Σ.Ο., Παγκύπριο Λύκειο Λάρνακας και Ιεροδιδασκαλείο Λάρνακας. Το έπαθλο κατέκτησε ο ΑΠΟΕΛ, αφού νίκησε στον τελικό τον ΑΜΟΛ με 1-0.

Στιγμιότυπο από ποδοσφαιρικό αγώνα στο στάδιο Γ.Σ.Ζ.

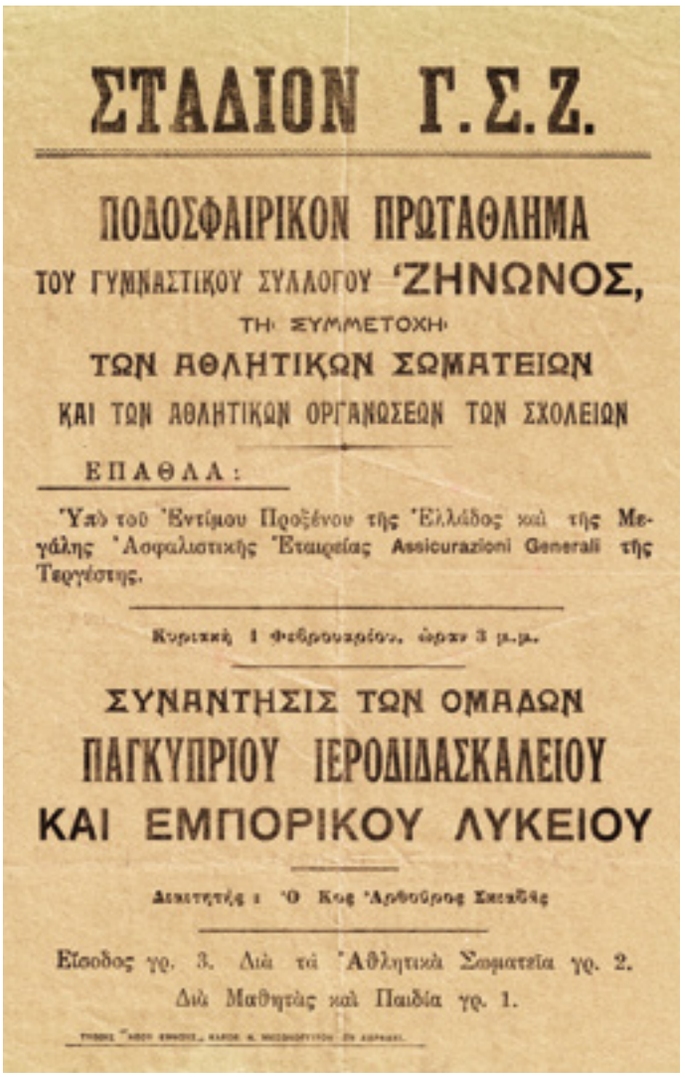

Κέρδισε το ποδοσφαιρικό έπαθλο «Δονόρα»

Πάταγο προκάλεσε η επιτυχία του Γ.Σ.Ζ. στο πρωτάθλημα ποδοσφαίρου «Δονόρα». Το πρωτάθλημα είχε προκηρυχθεί το 1929 από τον Γ.Σ.Π. και είχε αθλοθετηθεί από Κύπριους μετανάστες στην πόλη Δονόρα της Πενσυλβανίας των ΗΠΑ, εξού και η ονομασία που δόθηκε στη διοργάνωση.

Η ποδοσφαιρική ομάδα του Γ.Σ.Ζ. έφτασε μέχρι τον τελικό, μετά από επεισοδιακό αγώνα με τον Γ.Σ.Ε. Στον τελικό, ο οποίος διεξήχθη τον Μάρτιο του 1930 στη Λευκωσία, ο Γ.Σ.Ζ. υπερίσχυσε του Γ.Σ.Π. με 2-0 και κατέκτησε το επίζηλο βαρύτιμο έπαθλο.

Πάντως, τα συχνά επεισόδια, οι διαφωνίες για την εφαρμογή των κανονισμών και οι αντιζηλίες για τις μετεγγραφές έθεσαν ακόμη πιο έντονα το ζήτημα της σύστασης ποδοσφαιρικής ομοσπονδίας. Μέχρι τότε προκήρυσσαν πρωταθλήματα ή τουρνουά οι κατά τόπους σύλλογοι και σωματεία. Τελικά η Κυπριακή Ομοσπονδία Ποδοσφαίρου (ΚΟΠ) επρόκειτο να συσταθεί το 1934.

ΣΤΑΔΙΟΝ Γ.Σ.Ζ.

ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΙΚΟΝ ΠΡΩΤΑΘΛΗΜΑ

ΤΟΥ ΓΥΜΝΑΣΤΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ 'ΖΗΝΩΝΟΣ,

ΤΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ

ΤΩΝ ΑΘΛΗΤΙΚΩΝ ΣΩΜΑΤΕΙΩΝ

ΚΑΙ ΤΩΝ ΑΘΛΗΤΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΝ ΤΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ

ΕΠΑΘΛΑ:

Ὑπὸ τοῦ Ἐντίμου Προξένου τῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς Μεγάλης Ἀσφαλιστικῆς Ἑταιρείας Assicurazioni Generali τῆς Τεργέστης.

Κυριακὴ 1 Φεβρουαρίου, ὥραν 3 μ.μ.

ΣΥΝΑΝΤΗΣΙΣ ΤΩΝ ΟΜΑΔΩΝ

ΠΑΓΚΥΠΡΙΟΥ ΙΕΡΟΔΙΔΑΣΚΑΛΕΙΟΥ

ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

Διαιτητὴς: Ὁ Κὺρ Ἀρθοῦρος Σκιαδᾶς

Εἴσοδος γρ. 3. Διὰ τὰ Ἀθλητικὰ Σωματεῖα γρ. 2.

Διὰ Μαθητὰς καὶ Παιδία γρ. 1.

Η προκήρυξη ποδοσφαιρικού πρωταθλήματος από τον Γ.Σ.Ζ. το 1930, με τη συμμετοχή όχι μόνο αθλητικών σωματείων, αλλά και σχολείων, ήταν κατάλληλος τρόπος για να αγκαλιάσει τη νεολαία. Κι αυτή η αφίσα, από το αρχείο του Συλλόγου, αποτελεί αδιάψευστο τεκμήριο για τη συμβολή του Γ.Σ.Ζ. στην ανάπτυξη του κυπριακού ποδοσφαίρου.

Αρθούρος Σκιαδάς, Κώστας Ιακωβίδης και Κώστας Αλκίδας. Με την ποδοσφαιρική στολή του «Πεζοπορικού», αλλά ήταν επίσης αθλητές και ποδοσφαιριστές του Γ.Σ.Ζ.

ΤΟ ΠΑΓΚΥΠΡΙΟΝ ΠΡΩΤΑΘΛΗΜΑ

Η ΛΑΡΝΑΞ ΕΚΕΡΔΙΣΕ ΤΟ ΕΠΑΘΛΟΝ ΔΟΝΟΡΑΣ

Η ΤΕΛΙΚΗ ΣΥΝΑΝΤΗΣΙΣ Γ.Σ.Ζ. — Γ.Σ.Π.

ΑΘΛΗΤΙΚΑΙ ΕΙΔΗΣΕΙΣ

ΕΛΛΗΝΟΙΤΑΛΙΚΗ ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΙΚΗ ΣΥΝΑΝΤΗΣΙΣ

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ ΙΑΤΡΙΚΗ ΕΞΕΤΑΣΙΣ ΑΘΛΗΤΩΝ

Γλαφυρή περιγραφή της τελικής συνάντησης μεταξύ των δυο «ισχυροτέρων κυπριακών ομάδων» στο ποδόσφαιρο, του Γ.Σ.Ζ. και του Γ.Σ.Π., που πραγματοποιήθηκε στις 23 Μαρτίου 1930 στη Λευκωσία για το πρωτάθλημα «Δονόρα». Νικήτρια αναδείχθηκε με σκορ 2-0 η ομάδα του Γ.Σ.Ζ., την οποία απάρτιζαν οι Νέαρχος, Παυλίδης, Αλκίδας, Ιακωβίδης, Ανδρόνικος, Απόστολος, Αγγ. Σκιαδάς, Απέητος, Αρθ. Σκιαδάς, Ξενής και Αταλιάν, όπως έγραφε το περιοδικό «Αθλητική ηχώ» (το πρώτο αθλητικό περιοδικό στην Κύπρο).

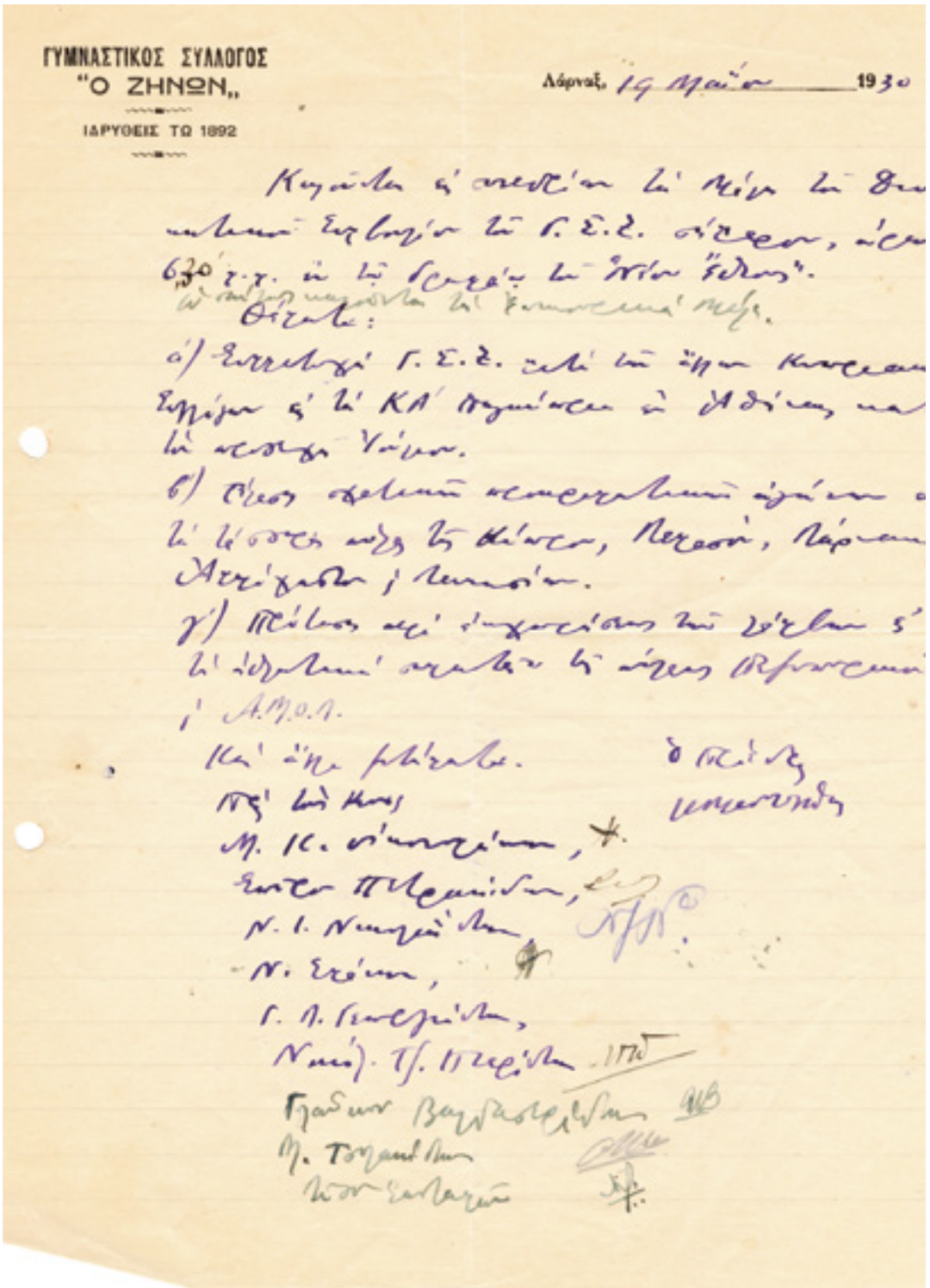
Αυτή είναι η ποδοσφαιρική ομάδα του Γ.Σ.Ζ. το 1929, η οποία κέρδισε τρόπαια και αποθεώθηκε.

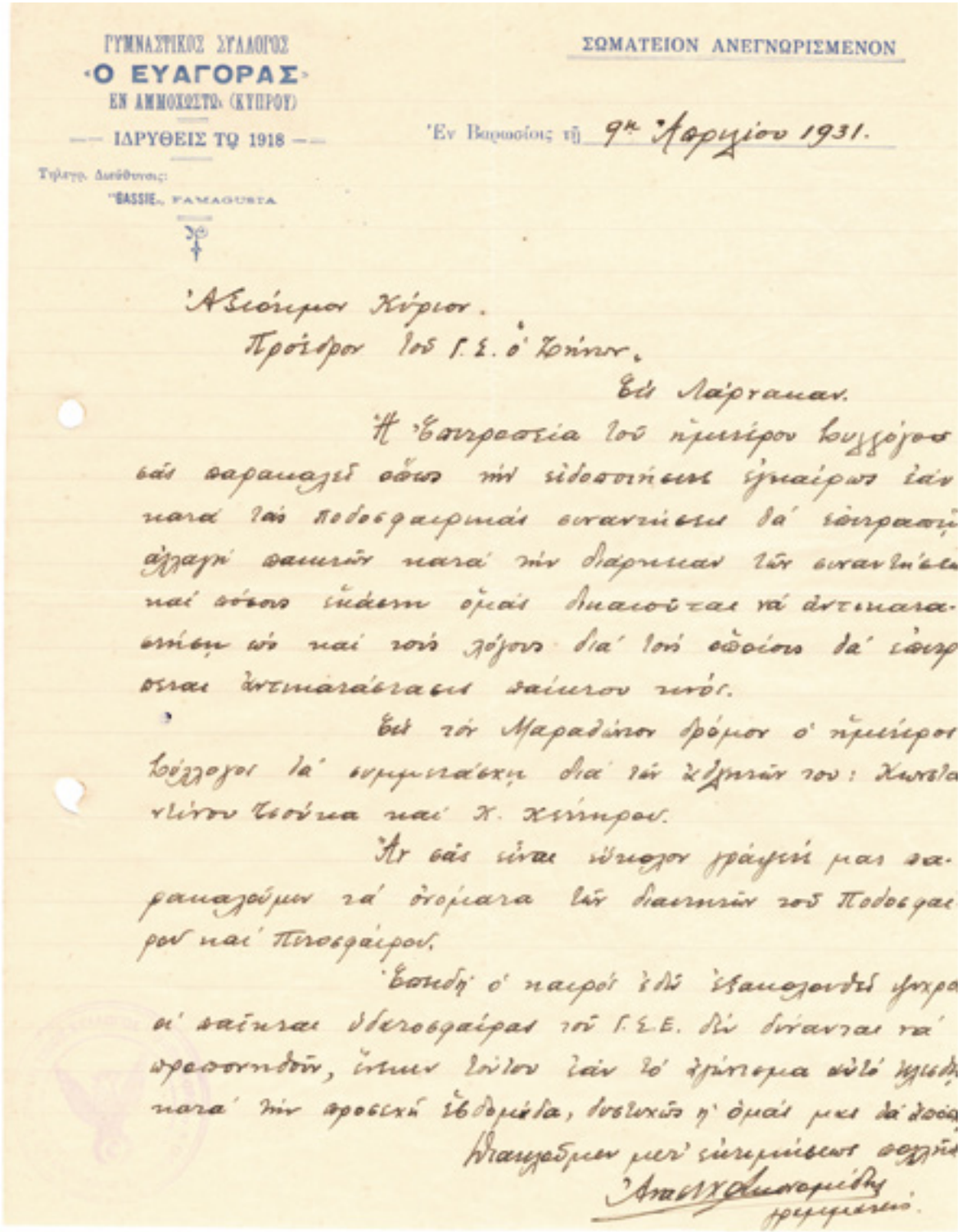
Αυτό είναι το έπαθλο που κέρδισε ο Γ.Σ.Ζ. στο πρωτάθλημα ποδοσφαίρου «Δονόρα», που αθλοθέτησαν Κύπριοι μετανάστες στην Πενσυλβανία των ΗΠΑ. Αποτελεί σήμερα έκθεμα σε περίοπτη θέση στο Μουσείο Γ.Σ.Ζ.

Επιστολή από τον Κλεόβουλο Μεσολογγίτη, πρόεδρο του Γ.Σ.Ζ., προς τα μέλη του συμβουλίου για συνεδρία, με ημερομηνία 19 Μαΐου 1930. Το αξιοσημείωτο είναι ότι στο επιστολόχαρτο αναφέρεται ως έτος ίδρυσης του Γ.Σ.Ζ. το 1892.

ΓΥΜΝΑΣΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ
"Ο ΖΗΝΩΝ"
ΙΔΡΥΘΕΙΣ ΤΩ 1892

Λάρνακι 19 Μαΐου 1930

ΓΥΜΝΑΣΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ
«Ο ΕΥΑΓΟΡΑΣ»
ΕΝ ΑΜΜΟΧΩΣΤΩ (ΚΥΠΡΟΥ)
ΙΔΡΥΘΕΙΣ ΤΩ 1918

Τηλεγρ. Διεύθυνσις:
"BASSIE", FAMAGUSTA

ΣΩΜΑΤΕΙΟΝ ΑΝΕΓΝΩΡΙΣΜΕΝΟΝ

Ἐν Βαρωσίοις τῇ 9ῃ Ἀπριλίου 1931.

Ἀξιότιμον Κύριον.
Πρόεδρον τοῦ Γ.Σ.Ζ. ὁ Τόπον.
Ἐν Λάρνακαν.

Ἡ Ἐπιτροπεία τοῦ ἡμετέρου Συλλόγου
μᾶς παρακαλεῖ ὅπως μὲ εἰδοποιήσωμεν ἡμαίρως ἐὰν
ναὶ ἢ ποδοσφαιρικαὶ συναντήσεις δὲ ἐπιτραπῇ
ἀγῶνι σωστῶν ναὶ μὲν διάρκειαν ἓν συναντήσεω
ναὶ ὅσον ἔχάστη ὁμὰς δικαιοῦται νὰ ἀντιπαρα-
στήσῃ ὡς ναὶ τὸν ἀριθμὸν διὰ τοὺς ὁποίους δὲ ἐπιτρ
ονται ἀντιπαράταξεις παίκτου τινός.

Ἐκ τοῦ Μαραθῶνος φρόντισον ὁ ἡμέτερος
Σύλλογος νὰ ἐνημερωθῇ διὰ τῶν χρημάτων του: Χωτλα
κλίνου Τσούκα ναὶ Χ. Χιλίπους.

Ἂν ἐὰς ἦναι ἐπιθυμητὸν μᾶς παρακαλοῦμεν νὰ ἀποφασίσῃ τῶν διαιτητῶν τοῦ Ποδοσφαι
ρου ναὶ Πετοσφαίρου.

Ἐπειδὴ ὁ καιρὸς ἐδὲν ἐπιτρέπει ἡμῖν
νὰ παίξωμεν ὑδατοσφαίραν τοῦ Γ.Σ.Ε. δὲν δυνάμεθα νὰ
προσδιορίσωμεν, ἔστω ἐὰν ἐπὶ τοῦ ἀγῶνος αὐτοῦ ἡμεῖς
ναὶ τὴν προσεχῆ ἑβδομάδα, ἀσφαλῶς ἡ ὁμὰς μας δὲ δύνα

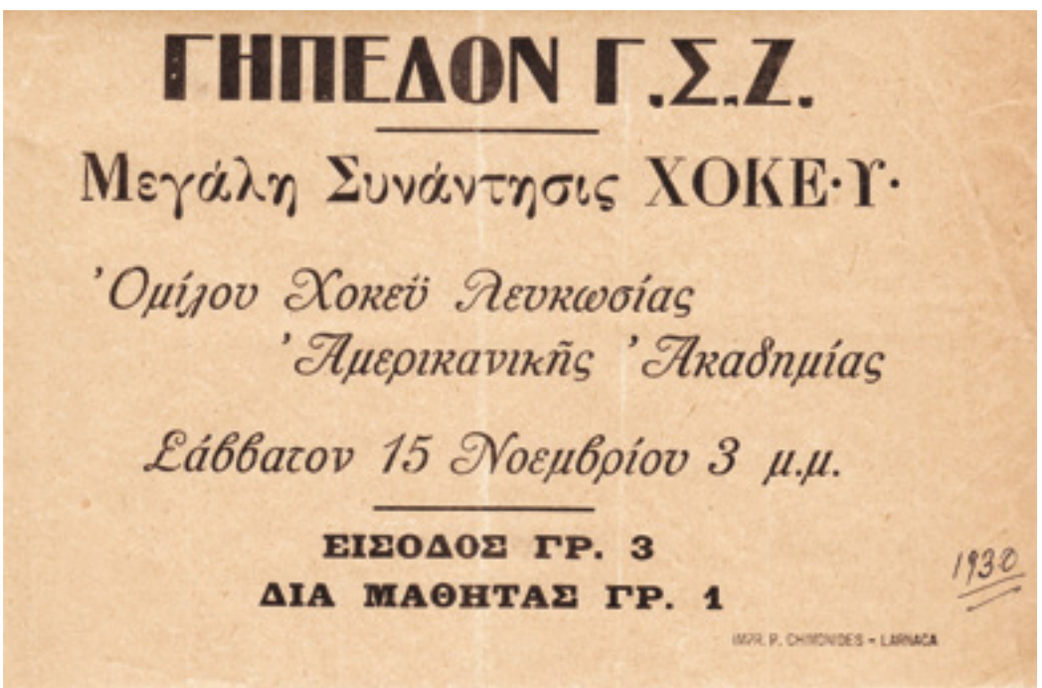
Παραμένομεν μετὰ ἐκτιμήσεως σεβασμοῦ

Ἀναστ. Οἰκονομίδης
γραμματεύς.

Τεκμήριο για την ανάπτυξη των ομαδικών αθλημάτων από τους γυμναστικούς συλλόγους. Σε απαντητική επιστολή του προς τον Γ.Σ.Ζ. με ημερομηνία 9 Απριλίου 1931, ο γραμματέας του Γ.Σ.Ε. Αμμοχώστου, Αναστάσιος Οικονομίδης, αναφέρεται σε θέματα ποδοσφαιρικών, πετοσφαιρικών και υδατοσφαιρικών συναντήσεων μεταξύ των συλλόγων. Η επιστολή αυτή φυλάσσεται στο αρχείο του Γ.Σ.Ζ., όπως και πολλά άλλα ιστορικά ντοκουμέντα, που αφορούν συλλόγους και σωματεία των υπό τουρκική κατοχή πόλεων και κοινοτήτων του τόπου μας.

Ένα από τα ομαδικά αθλήματα που καλλιέργησε ο Γ.Σ.Ζ. ήταν και το χόκεϊ, τόσο γυναικών, όσο και ανδρών. Αυτή είναι η ομάδα χόκεϊ του Γ.Σ.Ζ. όπως αγωνίστηκε στη Λεμεσό το 1929 και κέρδισε το πρωτάθλημα στους Πανελλαδικούς αγώνες. Προπονητής ήταν ο Βύρων Χαχολιάδης.

ΓΗΠΕΔΟΝ Γ.Σ.Ζ.

Μεγάλη Συνάντησις ΧΟΚΕΥ

'Ομίλου Χοκεΰ Λευκωσίας
'Αμερικανικῆς 'Ακαδημίας

Σάββατον 15 Νοεμβρίου 3 μ.μ.

ΕΙΣΟΔΟΣ ΓΡ. 3
ΔΙΑ ΜΑΘΗΤΑΣ ΓΡ. 1

1930

Τον Ιανουάριο του 1930 διοργανώθηκε στη Λάρνακα Παγκύπριο πρωτάθλημα χόκεϊ, που αθλοθέτησε ο δήμαρχος Δημητρός Ν. Δημητρίου, με διοργανώτρια την Αμερικανική Ακαδημία Λάρνακας. Ο Γ.Σ.Ζ. κατάφερε να φτάσει μέχρι τον τελικό, στον οποίο όμως έχασε από τον Γ.Σ.Ο. Το διαφημιστικό φυλλάδιο αφορά τον αγώνα χόκεϊ μεταξύ του Ομίλου Χόκεϊ Λευκωσίας και της Αμερικανικής Ακαδημίας, ο οποίος διεξήχθη στο στάδιο Γ.Σ.Ζ. στις 15 Νοεμβρίου 1930.

Οι κοπέλες της Λάρνακας συνέχιζαν να ασχολούνται με το χόκεϊ. Στη φωτογραφία διακρίνονται ανάμεσα σε άλλες οι Λούλλα, Σύλβα, Τερέζα, Κωνσταντίνα Βάρδα (μετέπειτα δικηγόρος και πρώτη γυναίκα βουλευτής, μέλος της Ελληνικής Κοινοτικής Συνέλευσης το 1960), Έλλη Μιχαηλίδου κ.ά.

ΣΤΑΔΙΟΝ Γ.Σ.Ζ.

Κυριακὴ 4 Μαΐου 1930, ὥραν 3ην—6ην μ. μ.

Α΄

ΑΝΘΕΣΤΗΡΙΑ

ΠΑΡΕΛΑΣΙΣ ΑΝΘΟΣΤΟΛΙΣΤΩΝ ΑΡΜΑΤΩΝ, ΟΜΑΔΩΝ, ΑΤΟΜΩΝ

Προκηρύσσεται διαγωνισμὸς ἀνθοστολίστων ἁρμάτων, ὁμάδων, ἀτόμων. (Τὰ ποδήλατα καὶ ἁμάξια ὑπάγονται εἰς τὴν τάξιν τῶν ἀτόμων).

Οἱ διαγωνισθησόμενοι θὰ συναντηθῶσιν ἐν τῷ Δημοτικῷ Κήπῳ, διὰ τῆς μεσημβρινῆς εἰσόδου, ὅθεν θὰ ἐκκινήσωσι κατὰ τὴν 3,40' μ.μ. ἀκριβῶς διὰ τὸ Στάδιον καὶ θὰ διέλθωσι διὰ τῆς 6' εἰσόδου, πρὸς διάκρισίν των δὲ θὰ φέρωσιν ἀριθμόν, ὁ ὁποῖος θὰ ἐπιδοθῇ αὐτοῖς κατὰ τὴν συγκέντρωσίν των ἐν τῷ Σταδίῳ.

ΠΑΡΕΛΑΣΙΣ ΔΙΑ ΤΟΥ ΣΤΙΒΟΥ, ὥραν 3,45' μ.μ. ἀκριβῶς.

Ἡ κρίσις θὰ ἐξενεχθῇ ὑπὸ Ἑλληνοδικοῦ Ἐπιτροπείας ἀποτελουμένης ἐκ τῶν Κυριῶν Ἕλλης Μ. Οἰκονομάκη, Ἀγγελικῆς Γ. Δημητρίου, Βασιλικῆς Ν. Τσέπη καὶ τῶν Κυρίων Μ. Γ. Νικολαΐδου, Γ. Σ. Βασιλειάδου, Θωμοπούλου Γλύπτου καὶ Διομαντᾶ Ζωνιάνου.

ΒΡΑΒΕΙΑ :

Διὰ τὸ ἐπιτυχέστερον ἅρμα	Δ.	3.0.0.
Διὰ τὴν ἐπιτυχεστέραν ὁμάδα	„	2.0.0.
Διὰ τὸ ἐπιτυχέστερον ἄτομον	„	1.0.0.

Β

ΜΕΓΑΣ ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΙΚΟΣ ΑΓΩΝ ΜΕΤΑΞΥ ΤΩΝ ΟΜΑΔΩΝ

Α. Μ. Ο. Δ.

ΠΕΖΟΠΟΡΙΚΟΥ

Εἰς τὴν νικήτριαν ὁμάδα προσφέρει πολύτιμον ἔπαθλον τὸ Παντοπωλεῖον τοῦ Κου Β. Σαββοπούλου.

ΤΙΜΑΙ ΕΙΣΟΔΟΥ :

Δι' Ἄνδρας καὶ Κυρίας	Γρ.	4 1/2
Διὰ τὰ μέλη τῶν Ἀθλητικῶν Σωματείων	»	3
Διὰ μαθητὰς καὶ παιδία	»	2

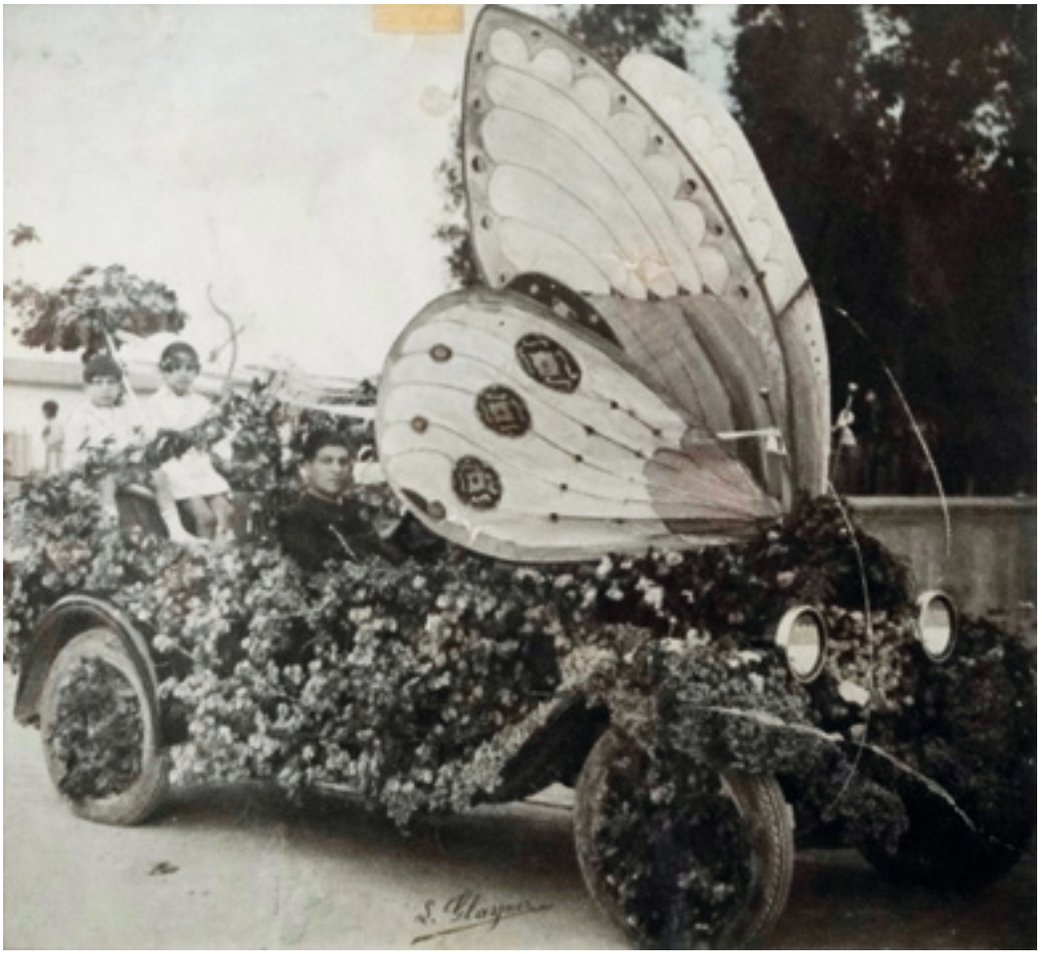
Σημ.—Ἡ συνάντησις τῶν ποδοσφαιρικῶν ὁμάδων ΓΣΠ. — ΓΣΖ. ἀναβάλλεται.

Διαφημιστικό φυλλάδιο για τα ανθεστήρια που πραγματοποιήθηκαν στις 4 Μαΐου 1930 στο στάδιο του Γ.Σ.Ζ. Σημειώνεται η συμμετοχή των επιφανών καλλιτεχνών Αδαμάντιου Διαμαντή και Ανδρέα Θυμόπουλου στην κριτική επιτροπή. Στο πλαίσιο των εορτασμών διεξήχθη ποδοσφαιρικός αγώνας μεταξύ των ομάδων του ΑΜΟΛ και του «Πεζοπορικού» (ΠΟΛ).

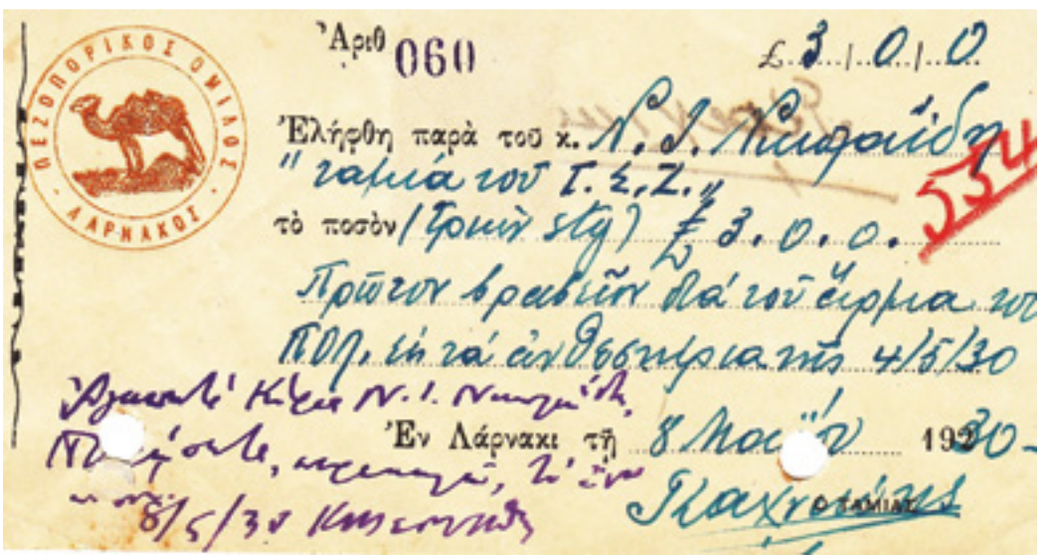

«Ενθύμιον παρά του συμμαθητού μου Μιχαήλ Κουδουνάρη, 1930, Δ΄ τάξις». Αυτά έγραψε η Πολίνα Κούτα στο πίσω μέρος της φωτογραφίας, που παραχωρήθηκε από την κόρη της, Λιζέτα (Λουίζα) Κούτα - Παπαδοπούλου. Εντυπωσιάζει η ανθοστόλιστη άμαξα που συμμετείχε στα ανθεστήρια εκείνης της χρονιάς στο στάδιο Γ.Σ.Ζ.

Φωτογραφημένο από τον μάγο του φακού, Λεοπόλδο Γκλάζνερ, το άρμα αυτό του ΑΜΟΛ, το οποίο βραβεύτηκε στα ανθεστήρια της Λάρνακας το 1928. Τα παιδιά δείχνουν να απολαμβάνουν τη συμμετοχή τους ταξιδεύοντας με το αυτοκίνητο που μετατράπηκε σε πεταλούδα. Η φωτογραφία παραχωρήθηκε από τον Λούη Περεντό και προέρχεται από το Ιστορικό Αρχείο του Δήμου Λάρνακας.

Η απόδειξη για την είσπραξη των 3 λιρών που ήταν το Α΄ βραβείο στα ανθεστήρια, τα οποία πραγματοποιήθηκαν στο στάδιο Γ.Σ.Ζ. το 1930.

Με τεχνητό κύκνο που μοιάζει ζωντανός συμμετείχαν τα παιδιά της οικογένειας Κυριαζή στη γιορτή των ανθεστηρίων, που διοργανώθηκαν στο στάδιο Γ.Σ.Ζ. στα μέσα της δεκαετίας του 1930. Η φωτογραφία παραχωρήθηκε από τον Λούη Κούτα. Ο νεαρός που αγγίζει τον κύκνο είναι ο Γιάγκος Κυριαζής, αθλητής του Γ.Σ.Ζ., ενώ με λευκό κοστούμι είναι ο πατέρας του, περίφημος γιατρός της Λάρνακας, ο οποίος διετέλεσε και αντιδήμαρχος, Νεοκλής Κυριαζής.

Το στάδιο του Γ.Σ.Ζ. χρησιμοποιούσαν για τις εκδηλώσεις τους τα σώματα Προσκόπων της Λάρνακας, οι δε ναυτοπρόσκοποι είχαν εδώ για πολλά χρόνια την έδρα τους.

1931

Γυμναστικές επιδείξεις και χορευτικές εκδηλώσεις πραγματοποιούσαν στο στάδιο Γ.Σ.Ζ. τα σχολεία της Λάρνακας. Η φωτογραφία ανάγεται στα 1931.

Είχαν την τιμητική τους τα καπέλα για τις κυρίες και τους κυρίους, ενώ για τους μαθητές τα πηλίκια ήταν υποχρεωτικό αξεσουάρ της σχολικής ενδυμασίας. Ο παιδονόμος με το άγρυπνο βλέμμα του δεν θα επέτρεπε την αφαίρεση του πηλικίου. Μαζεύτηκαν στις κερκίδες του Γ.Σ.Ζ. για να παρακολουθήσουν κάποια από τις πολλές εκδηλώσεις που διοργανώνονταν εκείνη την εποχή.

Η ομάδα του ΑΜΟΛ στο γήπεδο του Γ.Σ.Ζ. κατά τα πρώτα χρόνια της δεκαετίας του 1930.

Ποδοσφαιρικός αγώνας στο στάδιο Γ.Σ.Ζ. στις 18 Ιανουαρίου 1931,
μεταξύ του «Πεζοπορικού» Λάρνακας και της Αθλητικής Ένωσης Λεμεσού (ΑΕΛ).

Πετοσφαιρική ομάδα πριν από την έναρξη αγώνα στο γήπεδο χωμάτινης επιφάνειας με το φιλέ στο στάδιο Γ.Σ.Ζ.

Τέτοια διπλώματα απονέμονταν στους νικητές αθλητές το 1931. Το συγκεκριμένο απονεμήθηκε στον Γεώργιο (Κόκο) Μιχαηλίδη, μετέπειτα γιατρό από τη Λευκωσία.

Πρώτευσε στα αγωνίσματα θαλάσσης

Με την έλευση του 1931, ο Γ.Σ.Ζ. πήρε και πάλι σειρά να φιλοξενήσει τη μεγάλη γιορτή του αθλητισμού, όπως χαρακτηρίζονταν οι Παγκύπριοι αγώνες.

Για την ενίσχυση της εκπροσώπησης της Λάρνακας, ο Γ.Σ.Ζ. είχε πάρει πρωτοβουλία δύο χρόνια προηγουμένως. Μαζί με άλλα σωματεία ετοίμασαν το 1929 καταστατικό χάρτη, με βάση τον οποίο καθιερώθηκε η συμμετοχή των τοπικών σωματείων, καθώς επίσης των σχολείων, στους ετήσιους Επαρχιακούς αγώνες Λάρνακας.

Η συνεργασία δεν ήταν εκ προοιμίου δεδομένη. Περνούσε μέσα από τις συμπληγάδες της αντιπαλότητας, της αντιζηλίας και του ανταγωνισμού. Ο Γ.Σ.Ζ. δεν έμενε ανεπηρέαστος από αυτές τις τρικυμιώδεις σχέσεις παραγόντων, αθλητών και σωματείων της Λάρνακας (του ΠΟΛ, του ΑΜΟΛ και της ΕΠΑ κυρίως), αφού οι περισσότεροι αθλητές και παράγοντες ανήκαν και στις τάξεις του.

Αναλαμβάνοντας τη διοργάνωση των ΚΑ' (21ων) Παγκυπρίων αγώνων στις 16-19 Απριλίου 1931, ο Γ.Σ.Ζ. προέβη σε όλες τις απαραίτητες προετοιμασίες. Το πρόγραμμα ήταν και πάλι πλούσιο, με τη συμπερίληψη ομαδικών αθλημάτων. Οι αναμετρήσεις όμως σε αυτά τα αθλήματα (κυρίως στο χόκεϊ και την πετοσφαίριση) έριξαν σκιά στους Παγκυπρίους αγώνες, αφού σημαδεύτηκαν από φανατισμό, ένταση και επεισόδια.

Ο Γ.Σ.Ζ., εντούτοις, έδρεψε δάφνες δόξας. Στη γενική βαθμολογία κατατάχθηκε δεύτερος στα αγωνίσματα στίβου και πρώτος στα αγωνίσματα θαλάσσης.

Στη φωτογραφία είναι η ομάδα της υδατοσφαίρισης της Λάρνακας κατά την περίοδο 1931-1932. Θαλάσσια αγωνίσματα είχαν περιληφθεί και στους 21ους Παγκυπρίους αγώνες από τον Γ.Σ.Ζ.

Η εξέγερση εναντίον της αποικιοκρατίας

Ο Οκτώβρης του 1931 καταγράφηκε στην Ιστορία της Κύπρου λόγω της εξέγερσης που ξέσπασε εναντίον της ξένης κατοχής. Η οργή των κατοίκων του νησιού κορυφώθηκε όταν οι Βρετανοί αποικιοκράτες, με κυβερνήτη της Κύπρου τον Ρόναλντ Στορς, επέβαλαν δυσβάσταχτους φόρους και θέσπισαν πιο αυστηρό και καταπιεστικό ποινικό κώδικα.

Στην πορεία της εξέγερσης, που ήταν αυθόρμητη και ανοργάνωτη, προβλήθηκε το κύριο αίτημα της μεγάλης πλειοψηφίας των κατοίκων του νησιού για ένωση της Κύπρου με την Ελλάδα.

Η αρχή έγινε με μαχητική διαδήλωση που πραγματοποιήθηκε στη Λευκωσία στις 21 Οκτωβρίου 1931, κατά την οποία κάηκε το βρετανικό κυβερνείο. Οι ταραχές επεκτάθηκαν σε όλη την Κύπρο με πορείες, συγκεντρώσεις και άλλες εκδηλώσεις.

Πρωταγωνιστικό ρόλο διαδραμάτισε ο μητροπολίτης Κιτίου, Νικόδημος Μυλωνάς (1889-1937), ο οποίος διατηρούσε στενές σχέσεις με τον Γ.Σ.Ζ. και παρευρισκόταν στις σημαντικές εκδηλώσεις του Συλλόγου. Κυριότερος συμπαραστάτης του στη Λάρνακα ήταν ο δικηγόρος Μιχαήλ Γ. Νικολαΐδης, ο οποίος υπηρέτησε τον Γ.Σ.Ζ. από διάφορες θέσεις. Και οι δύο ήταν βουλευτές, δηλαδή μέλη του Νομοθετικού συμβουλίου, που συνιστούσε κοινοβουλευτικό θεσμό επί βρετανικής αποικιοκρατίας, άνευ όμως ουσιαστικών αρμοδιοτήτων. Η παραίτηση του μητροπολίτη Νικόδημου Μυλωνά από το Νομοθετικό συμβούλιο έδωσε το έναυσμα για την εξέγερση.

Πρωτοπόροι στον αθλητισμό, πρωταγωνιστές και στην πολιτική ζωή. Εικονίζονται, από αριστερά, ο πρόεδρος του Γ.Σ.Π. και πολιτευτής, Θεοφάνης Θεοδότου («επιτραπέζιος ρήτωρ», καθότι ήταν μικρού αναστήματος), ο πρόεδρος του Γ.Σ.Ο., Νικόλαος Κλ. Λανίτης, ο πρόεδρος του Γ.Σ.Ζ., Κλεόβουλος Μεσολογγίτης και ο ποιητής Δημήτρης Λιπέρτης. Το σατιρικό σκίτσο του Γιώργου Φασουλιώτη δημοσιεύτηκε στην εφημερίδα «Το Γέλιο» το 1929 με αφορμή τους Πανελλαδικούς αγώνες στη Λεμεσό.

ΣΚΙΤΣΑ

Η ΨΥΧΗ ΤΩΝ ΠΑΝΕΛΛΑ

ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΟΥΣ

Ο ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΤΗΣ
ΤΗΣ ΛΑΡΝΑΚΟΣ

Ἐν μᾶς ἐφοιτήσασιν οἱ μαῦροι τζιτζιν οἱ χρόνοι
Κάψιμον τζιμὰ παλλοϋκιωμὰν σφίξιμον τζιμὰ κρομμύδιν
Τὸ χαϊμὰν ἀποστόμωσιν πολλοὺς τζιμὰ ποστομώννει

Εν Δημητσάνῃ 6/1/929.

Κύριε Διοικητά,

Εἶμαι ἀναγκασμένος νὰ σᾶς γράψω τὸ παρὸν γράμμα μὲ τὴν ἐντολὴ τῆς ἀδελφότητος τοῦ Ἁγίου Δημητρίου Δημητσάνης, διὰ νὰ σᾶς παρακαλέσω τὰ ἑξῆς.

Ἐξαιτίας τῆς μεγάλης ἀνομβρίας τοῦ χειμῶνος τοῦ 1927 ἡ ἀδελφότης μας ἀναγκάσθηκε νὰ μὴ δώσῃ νὰ γεωργήσουν τὰ χωράφια τοῦ μοναστηριοῦ, ὅπως ἔκαναν καὶ τὰ προηγούμενα χρόνια. Ἔτσι ἡ ἀδελφότης μας ἔμεινε χωρὶς εἰσόδημα καὶ ἔτσι δὲν ἠμπορεῖ νὰ πληρώσῃ τὸν φόρον τοῦ 1927 καὶ τὸν φόρον τοῦ 1928. Ἐπειδὴ ὅμως ἡ ἀδελφότης μας ἔχει ἀνάγκη ἀπὸ τὰ χωράφια της, ἐπειδὴ ἀπὸ τὰ χωράφια αὐτὰ ἔχει τὸ μοναστήρι τὸ ψωμί του καὶ τὸ κρασί του, ἐπειδὴ ἀπὸ τὰ χωράφια αὐτὰ ἔχει τὸ μοναστήρι τὸ ξύλο τὸ καυσόξυλο καὶ τὸ κάρβουνο, ἐπειδὴ ἀπὸ τὰ χωράφια αὐτὰ ἔχει τὸ μοναστήρι τὸ χόρτο γιὰ τὰ ζῶα του καὶ τὰ ἐργατικὰ ζῶα γιὰ τὰ χωράφια, ἐπειδὴ ἀπὸ τὰ χωράφια αὐτὰ ἔχει τὸ μοναστήρι τὸ ἐμπόριο τοῦ σιταριοῦ καὶ τοῦ κριθαριοῦ καὶ τοῦ καλαμποκιοῦ καὶ τοῦ κρασιοῦ καὶ τοῦ λαδιοῦ καὶ τῶν ὀσπρίων καὶ τῶν ἄλλων γεννημάτων, ἐπειδὴ ἀπὸ τὰ χωράφια αὐτὰ ἔχει τὸ μοναστήρι τὰ ἔξοδα τῆς συντηρήσεως τῶν μοναχῶν καὶ τῶν ἐργατῶν καὶ τῶν ζώων καὶ τὰ ἔξοδα τῆς ἐκκλησίας καὶ τὰ ἔξοδα τῆς ἐλεημοσύνης καὶ τὰ ἔξοδα τῆς φιλοξενίας καὶ τὰ ἔξοδα τῆς ἀγάπης καὶ τὰ ἔξοδα τῆς ἀδελφότητος καὶ τὰ ἔξοδα τῆς ἀδελφότητος καὶ τὰ ἔξοδα τῆς ἀδελφότητος

Επέβαλαν στυγνή δικτατορία οι Βρετανοί

Οι Βρετανοί αποικιοκράτες έπνιξαν στο αίμα εντός λίγων ημερών την εξέγερση σε όλη την Κύπρο, αφού έφεραν στο νησί επιπρόσθετες στρατιωτικές δυνάμεις.

Ο Βρετανός διοικητής Λάρνακας κάλεσε στις 26 Οκτωβρίου 1931 τον Μιλτιάδη Οικονομάκη, δικηγόρο και γραμματέα του Γ.Σ.Ζ., καθώς επίσης τον Κλεόβουλο Μεσολογγίτη, εκδότη, δημοσιογράφο και πρόεδρο του Γ.Σ.Ζ., για να τους επιστήσει την προσοχή και να τους υποδείξει να αποφύγουν οποιεσδήποτε ενέργειες που θα αναζωπύρωναν την εξέγερση. Η απειλή ήταν ότι θα είχαν την ίδια τύχη όπως και ο Φίλιος Ζαννέτος, τέως πρόεδρος του Γ.Σ.Ζ. και δήμαρχος Λάρνακας, ο οποίος είχε απελαθεί πριν από μία δεκαετία.

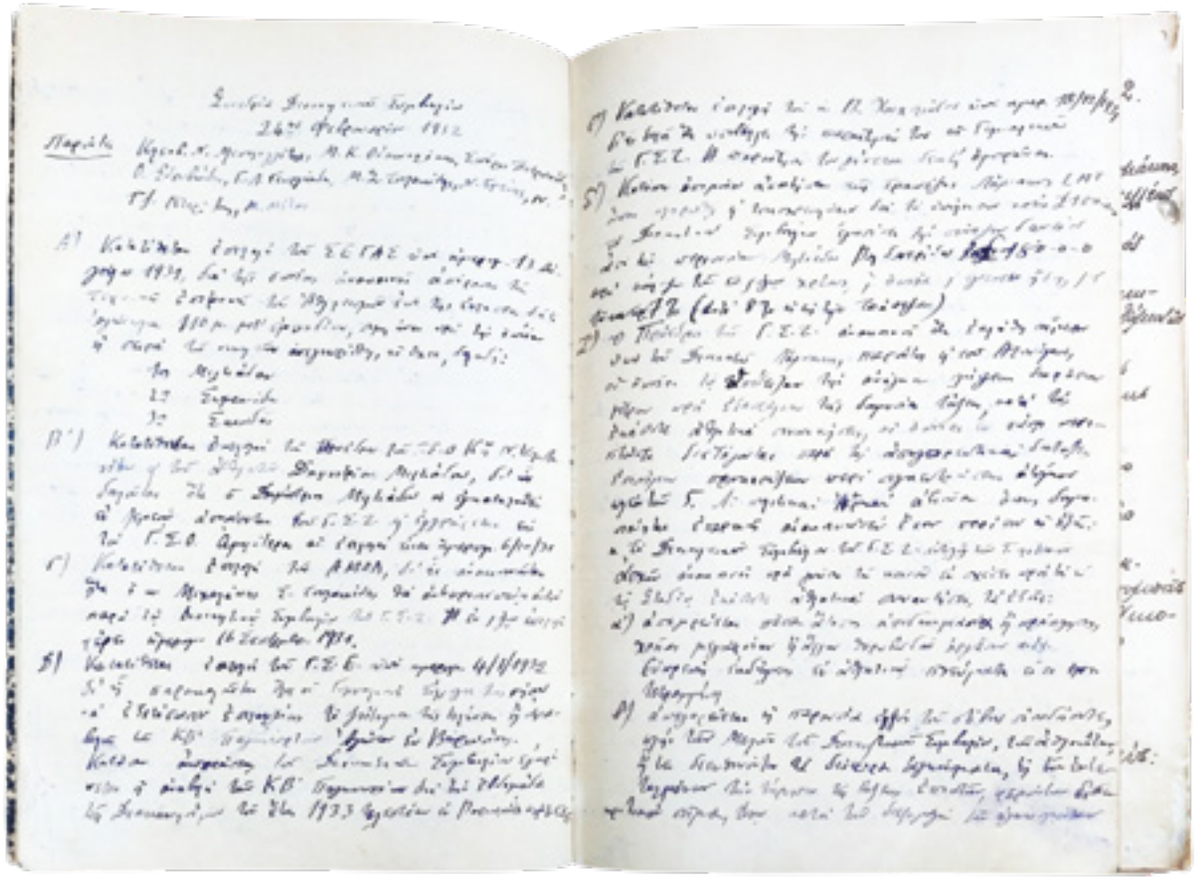
Παράλληλα, οι αποικιοκράτες προέβησαν σε διώξεις σε βάρος των πρωταγωνιστών της εξέγερσης. Συνέλαβαν και εξόρισαν, ανάμεσα σε άλλους, τον μητροπολίτη Κιτίου, Νικόδημο Μυλωνά, τον πρόεδρο του Γ.Σ.Π., Θεοφάνη Θεοδότου, και τον πρόεδρο του Γ.Σ.Ο., Νικόλαο Κλ. Λανίτη, που ήταν επίσης βουλευτές. Στον Νικόλαο Κλ. Λανίτη αρχικά επέβαλαν την ποινή του περιορισμού σε διάφορα μέρη της Κύπρου. Το 1932 τού επέτρεψαν να ταξιδέψει στην Αθήνα και μετά του απαγόρευσαν να επιστρέψει στην Κύπρο.

Κατά το επόμενο χρονικό διάστημα, μέχρι την έναρξη του Β' Παγκοσμίου πολέμου, ο κυπριακός λαός θα ζούσε κάτω από την μπότα στυγνού δικτατορικού καθεστώτος, με διοικητή τον αδίστακτο νέο κυβερνήτη της Κύπρου, Χέρμπερτ Ρίτσμοντ Πάλμερ (1933-1939). Εξού και η απεχθής ονομασία εκείνης της περιόδου: παλμεροκρατία.

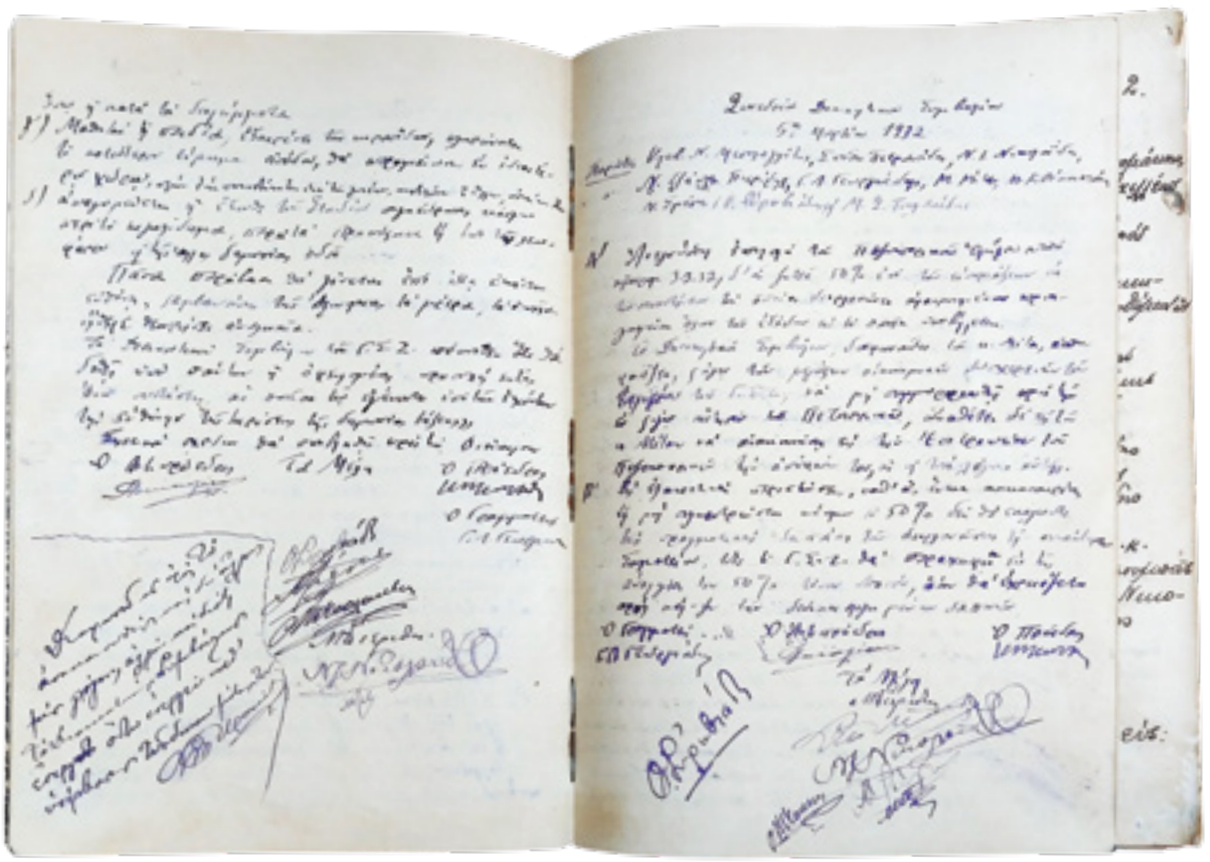
Ανέκαθεν οι παράγοντες του Γ.Σ.Ζ. στήριζαν με κάθε τρόπο την εκπαίδευση. Στη φωτογραφία είναι η Σχολική εφορεία του Παγκυπρίου Εμπορικού Λυκείου Λάρνακας γύρω στο 1930. Στην πρώτη σειρά στα δεξιά είναι ο πρόεδρος του Γ.Σ.Ζ., Κλεόβουλος Μεσολογγίτης, και αριστερά ο επίτιμος πρόεδρος του Συλλόγου και δήμαρχος Λάρνακας, Δημητρός Ν. Δημητρίου. Ανάμεσά τους είναι ο μητροπολίτης Κιτίου, Νικόδημος Μυλωνάς, που εξορίστηκε το 1931. Στην πίσω σειρά από αριστερά είναι ο Αλέξανδρος Τζιρκώτης, ο Γεώργιος Βασιλειάδης, ο Σ. Σεραφείμ και ο Οδυσσέας Ευρυβιάδης.

Ο βουλευτής και μητροπολίτης Κιτίου, Νικόδημος Μυλωνάς, διατηρούσε στενές σχέσεις με τον Γ.Σ.Ζ. Με επιστολή του ο μητροπολίτης ευχαρίστησε τον πρόεδρο του Γ.Σ.Ζ. για την πρόσκληση σε γεύμα που επρόκειτο να παρατεθεί προς τιμήν των ευεργετών του Συλλόγου τον Ιανουάριο του 1929. «Επείγουσες υποθέσεις», όπως ανέφερε, δεν του επέτρεπαν να παραστεί στο γεύμα.

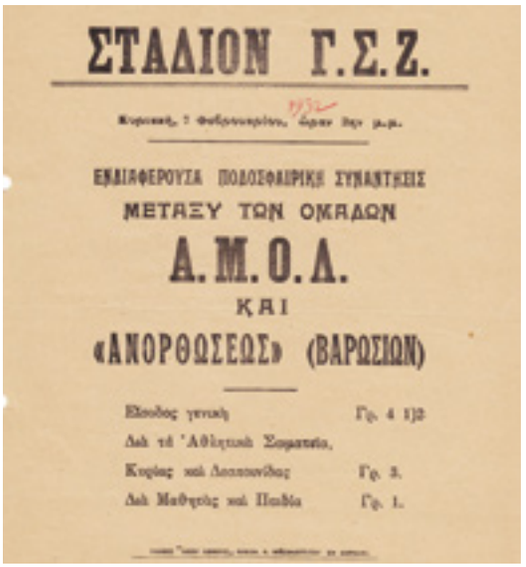
Τα πρακτικά της συνεδρίας του συμβουλίου του Γ.Σ.Ζ. στις 24 Φεβρουαρίου 1932 για το θέμα των απαγορεύσεων. Σημειώνεται και η συμμετοχή γυναίκας στο συμβούλιο του Γ.Σ.Ζ. (της Νεφέλης Τζιάπρα - Πιερίδου).

Στη μέγγενη των απαγορεύσεων

Ο Κλεόβουλος Μεσολογγίτης ενημέρωσε το διοικητικό συμβούλιο του Γ.Σ.Ζ. στις 24 Φεβρουαρίου 1932 για την ουδόλως ευχάριστη συνάντηση που είχε, όταν τον κάλεσε ο Βρετανός διοικητής Λάρνακας. Στην παρουσία του αστυνομικού διευθυντή, ο διοικητής υπέδειξε στον πρόεδρο του Γ.Σ.Ζ. ότι ο Σύλλογος έπρεπε να πάρει μέτρα για την τήρηση της τάξης κατά τους αθλητικούς αγώνες στο στάδιό του. Μάλιστα απαρίθμησε ο ίδιος ο κυβερνήτης τα μέτρα που απαιτούσε να ληφθούν από τον Γ.Σ.Ζ. Αναγκαστικά το συμβούλιο του Γ.Σ.Ζ. υιοθέτησε τις υποδείξεις του Βρετανού διοικητή, με μόνο μια ψήφο διαφωνίας.

Δεν είχε άλλη επιλογή, παρά να συμμορφωθεί στους νέους δρακόντειους νόμους που επέβαλαν οι Βρετανοί αποικιοκράτες. Το συμβούλιο, σε συνεδρία του τον Φεβρουάριο του 1932, αποφάσισε να προβεί σε συγκεκριμένες συστάσεις προς όλους όσοι χρησιμοποιούσαν το στάδιό του. Τα μέλη του συμβουλίου προσυπέγραψαν τις αποφάσεις, εκτός από ένα μέλος που έκρινε ότι το συμβούλιο ενεργούσε καθ' υπέρβαση των δικαιωμάτων του.

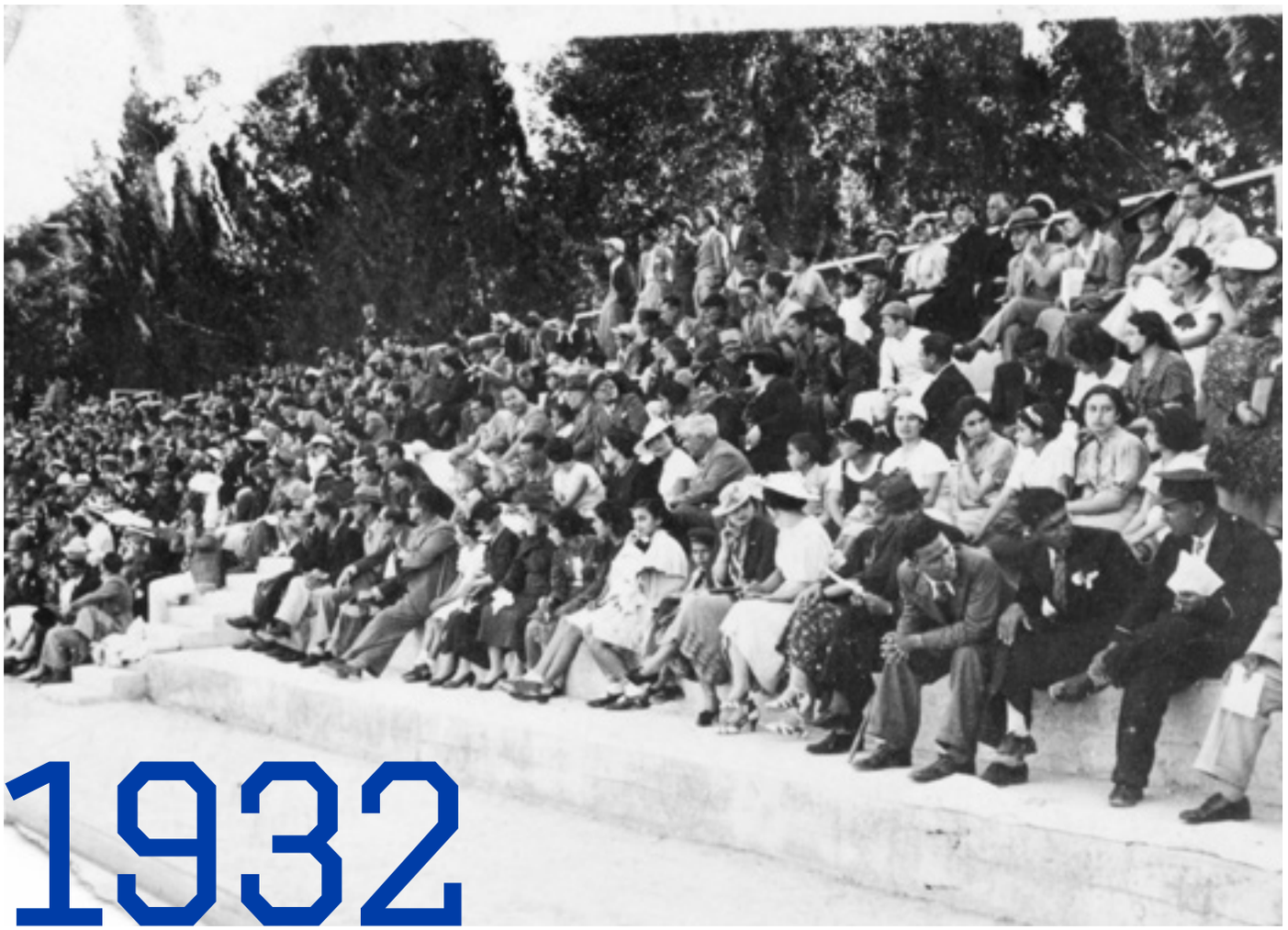
ΣΤΑΔΙΟΝ Γ.Σ.Ζ.

ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΥΣΑ ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΙΚΗ ΣΥΝΑΝΤΗΣΙΣ
ΜΕΤΑΞΥ ΤΩΝ ΟΜΑΔΩΝ
Α.Μ.Ο.Λ.
ΚΑΙ
«ΑΝΟΡΘΩΣΕΩΣ» (ΒΑΡΩΣΙΩΝ)

Διαφημιστικό φυλλάδιο για τον ποδοσφαιρικό αγώνα ΑΜΟΛ - «Ανόρθωσης» Αμμοχώστου στο στάδιο Γ.Σ.Ζ. το 1932. Από το αρχείο του Γ.Σ.Ζ.

Στις 29 Μαρτίου 1933 γέμισαν και πάλι από κόσμο οι κερκίδες του Γ.Σ.Ζ. για την αθλητική συνάντηση, υπό τη δαμόκλεια σπάθη των απαγορεύσεων από τους Βρετανούς αποικιοκράτες.

1932

Άτομα κάθε ηλικίας, νέοι, γέροι και παιδιά, γυναίκες και κορίτσια, συγκεντρώθηκαν στις κερκίδες του Γ.Σ.Ζ. για να παρακολουθήσουν την αθλητική εκδήλωση.

Πετοσφαιρική συνάντηση μεταξύ μαθητριών της Λάρνακας και της Αμμοχώστου το 1932.

Η πρώτη διεθνής νίκη στο ποδόσφαιρο

Ωρίμαζε πλέον ο καιρός και αύξανε η επιθυμία παραγόντων και αθλητών για να διαγωνιστούν μεταξύ τους με ομάδες άλλων πόλεων σε παγκύπρια ποδοσφαιρικά πρωταθλήματα, όπως συνέβαινε στις άλλες χώρες. Την πρωτοβουλία πήρε ο «Πεζοπορικός» Όμιλος Λάρνακας (ΠΟΛ), ο οποίος προκήρυξε το 1932 το πρώτο ποδοσφαιρικό πρωτάθλημα. Έδρα του «Πεζοπορικού», ο οποίος είχε στις τάξεις του και αθλητές του Γ.Σ.Ζ., ήταν το στάδιο Γ.Σ.Ζ.

Ενόψει της προκήρυξης παγκυπρίων πρωταθλημάτων πόλεων, όπως ονομάστηκαν, τα δύο σωματεία της Λάρνακας συγχωνεύθηκαν στην ΕΠΑ (Ένωσις «Πεζοπορικού» - ΑΜΟΛ) τον Οκτώβριο του 1932.

Η δικαίωση της συγχώνευσης ήρθε αμέσως. Η ΕΠΑ αντιμετώπισε την ισχυρή εβραϊκή ομάδα «Χάποελ» Τελ Αβίβ Παλαιστίνης (τότε ακόμη δεν είχε εγκαθιδρυθεί το κράτος του Ισραήλ). Προς ευχάριστη έκπληξη των ποδοσφαιρόφιλων, η ΕΠΑ πραγματοποίησε την πρώτη διεθνή νίκη κυπριακής ομάδας, έστω και σε φιλικό αγώνα. Η χρυσή αυτή σελίδα στην ιστορία του κυπριακού ποδοσφαίρου γράφτηκε στο στάδιο Γ.Σ.Ζ. στις 20 Νοεμβρίου 1932.

Καλόγουστα ντυμένες κάθισαν στις κερκίδες του Γ.Σ.Ζ. και χαμογέλασαν μπροστά στη φωτογραφική μηχανή οι νεαρές από τη Λάρνακα. Πρώτη από δεξιά είναι η Μαρίτσα Κυριαζή. Η φωτογραφία παραχωρήθηκε από τον Λούη Κούτα.

Η ομάδα της ΕΠΑ μετά την ίδρυση του σωματείου το 1932. Πρώτος ο τερματοφύλακας Νέαρχος Θεοδώρου, και ακολουθούν οι Αράμ Τουτουνζιάν, Κώστας Ιακωβίδης, Στέλιος Δημητρίου, Ξενής Αντωνιάδης, Θόμσον, Αρθούρος Σκιαδάς, Ρουπέν Περπεριάν, Βότσης Χριστοδουλίδης και Κώστας Αλκίδας, ο οποίος αργότερα υπηρέτησε για πολλά χρόνια από τη θέση του προέδρου του Γ.Σ.Ζ.

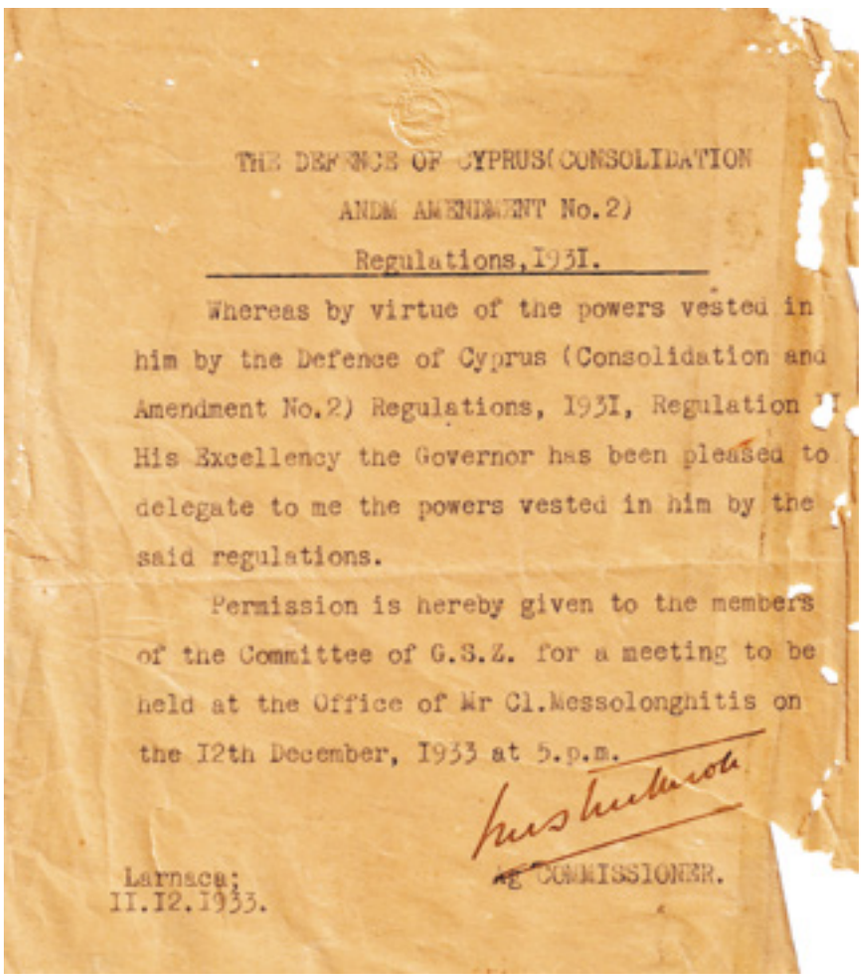
Ομάδα αθλητών του Γ.Σ.Ζ. με τον Δημήτρη Μιλτιάδους (στα δεξιά), που λεγόταν και «Μάντικας», γιατί το στιλ που έτρεχε θύμιζε τον περίφημο Ελλαδίτη αθλητή σε αγωνίσματα δρόμου με εμπόδια. Αριστερά είναι ο Γιάγκος Κυριαζής, δεύτερος ο Τζίμης και τρίτος ο Τοργκούτ.

Η πρωταθλήτρια ομάδα στο πρωτάθλημα πετόσφαιρας στο πλαίσιο των 22ων Παγκυπρίων αγώνων το 1933. Είναι η ομάδα του Γ.Σ.Ζ. Την αποτελούσαν, από αριστερά πίσω, οι Δημήτρης Γρηγορίου, Βύρων Χαχολιάδης και Λεωνίδας Παναγιωτίδης. Μπροστά οι Νικόλας Ευθυμίου, Κώστας Κυριαζής και Γιάγκος Κωνσταντίνου.

Ομάδα ποδοσφαίρας που συμμετείχε σε αγώνες στο στάδιο Γ.Σ.Ζ. Ανάμεσά τους και αθλητές στίβου του Συλλόγου της Λάρνακας.

THE DEFENCE OF CYPRUS(CONSOLIDATION
AND AMENDMENT No.2)
Regulations,1931.

Whereas by virtue of the powers vested in him by the Defence of Cyprus (Consolidation and Amendment No.2) Regulations, 1931, Regulation II His Excellency the Governor has been pleased to delegate to me the powers vested in him by the said regulations.

Permission is hereby given to the members of the Committee of G.S.Z. for a meeting to be held at the Office of Mr Cl.Messolonghitis on the 12th December, 1933 at 5.p.m.

COMMISSIONER.

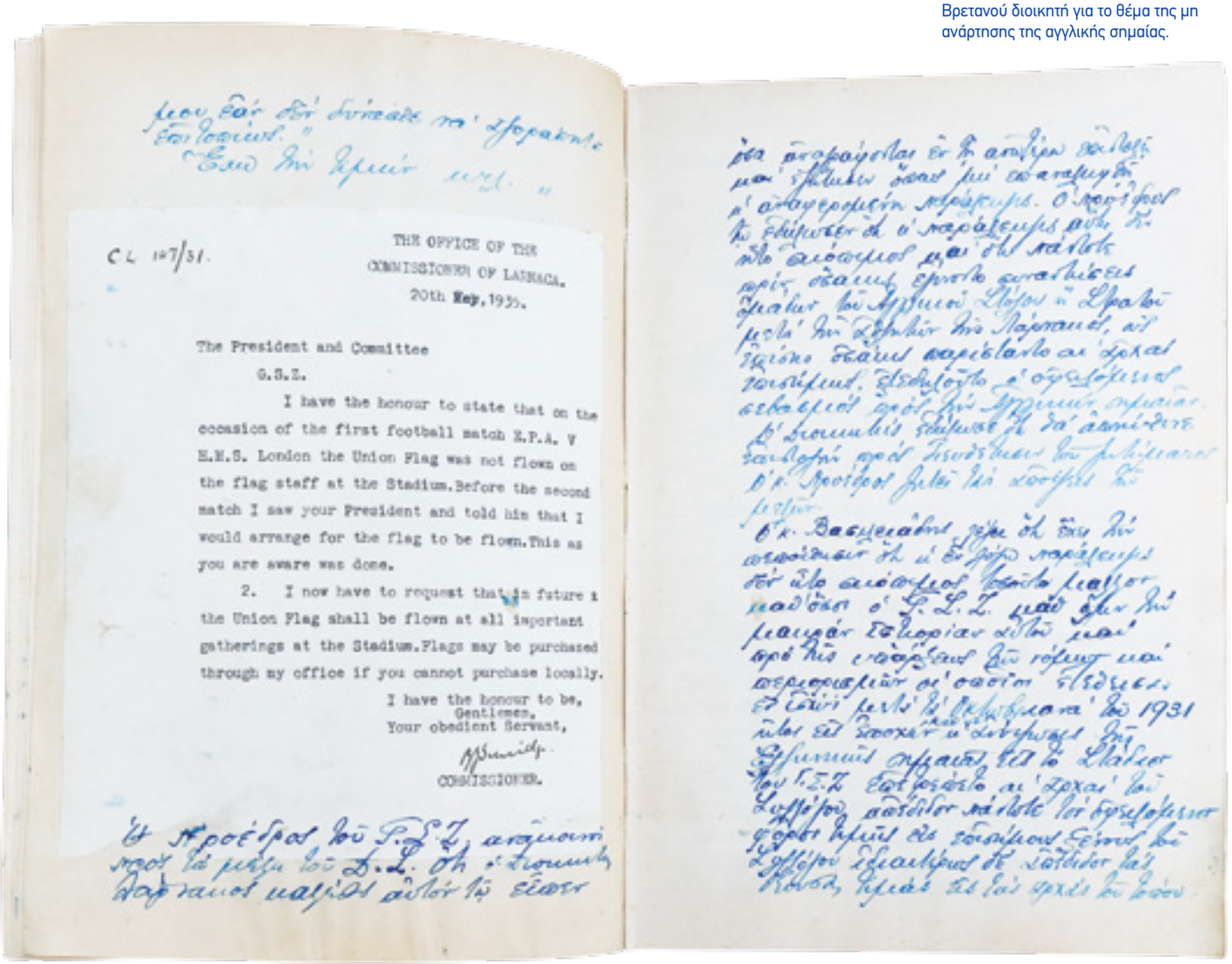
Larnaca;
11.12.1933.

Μέχρι και για τις συνεδρίες του συμβουλίου ήταν υποχρεωμένο να εξασφαλίσει άδεια ο Γ.Σ.Ζ., πόσω δε μάλλον για τις εκδηλώσεις που θα πραγματοποιούσε στο στάδιό του. Με το έγγραφο αυτό ο διοικητής Λάρνακας παραχώρησε άδεια στο συμβούλιο του Γ.Σ.Ζ. να συνεδριάσει στο γραφείο του Κλεόβουλου Μεσολογγίτη στις 12 Δεκεμβρίου 1933 στις 5:00 το απόγευμα.

Η ομάδα της ΕΠΑ που πλήγωσε τα αισθήματα των Βρετανών, αφού νίκησε με 5-1 ομάδα ποδοσφαιριστών του πλοίου «London» του πολεμικού ναυτικού.

Η επιστολή και οι προειδοποιήσεις του Βρετανού διοικητή για το θέμα της μη ανάρτησης της αγγλικής σημαίας.

CL 127/31.

THE OFFICE OF THE
COMMISSIONER OF LARNACA.
20th May, 1931.

The President and Committee
G.S.Z.

I have the honour to state that on the occasion of the first football match E.P.A. V H.M.S. London the Union Flag was not flown on the flag staff at the Stadium. Before the second match I saw your President and told him that I would arrange for the flag to be flown. This as you are aware was done.

2. I now have to request that in future the Union Flag shall be flown at all important gatherings at the Stadium. Flags may be purchased through my office if you cannot purchase locally.

I have the honour to be,
Gentlemen,
Your obedient Servant,

COMMISSIONER.

Χολώθηκαν για την ήττα οι Βρετανοί

Προτού κοπάσουν οι πανηγυρισμοί για τη νίκη της ΕΠΑ επί βρετανικής ποδοσφαιρικής ομάδας, ο Γ.Σ.Ζ. παρέλαβε επιστολή από τον Βρετανό διοικητή Λάρνακας, Σ. Σάριτς, με ημερομηνία 20 Μαΐου 1935. Στην επιστολή του ο εκπρόσωπος της αποικιοκρατίας επέπληξε αυστηρά την ηγεσία του Γ.Σ.Ζ., καθόσον κατά την ποδοσφαιρική συνάντηση που προηγήθηκε, τον Μάρτιο του 1935, μεταξύ της ΕΠΑ και ομάδας του βρετανικού καταδρομικού πλοίου «London», δεν είχε αναρτηθεί η βρετανική σημαία στο στάδιο.

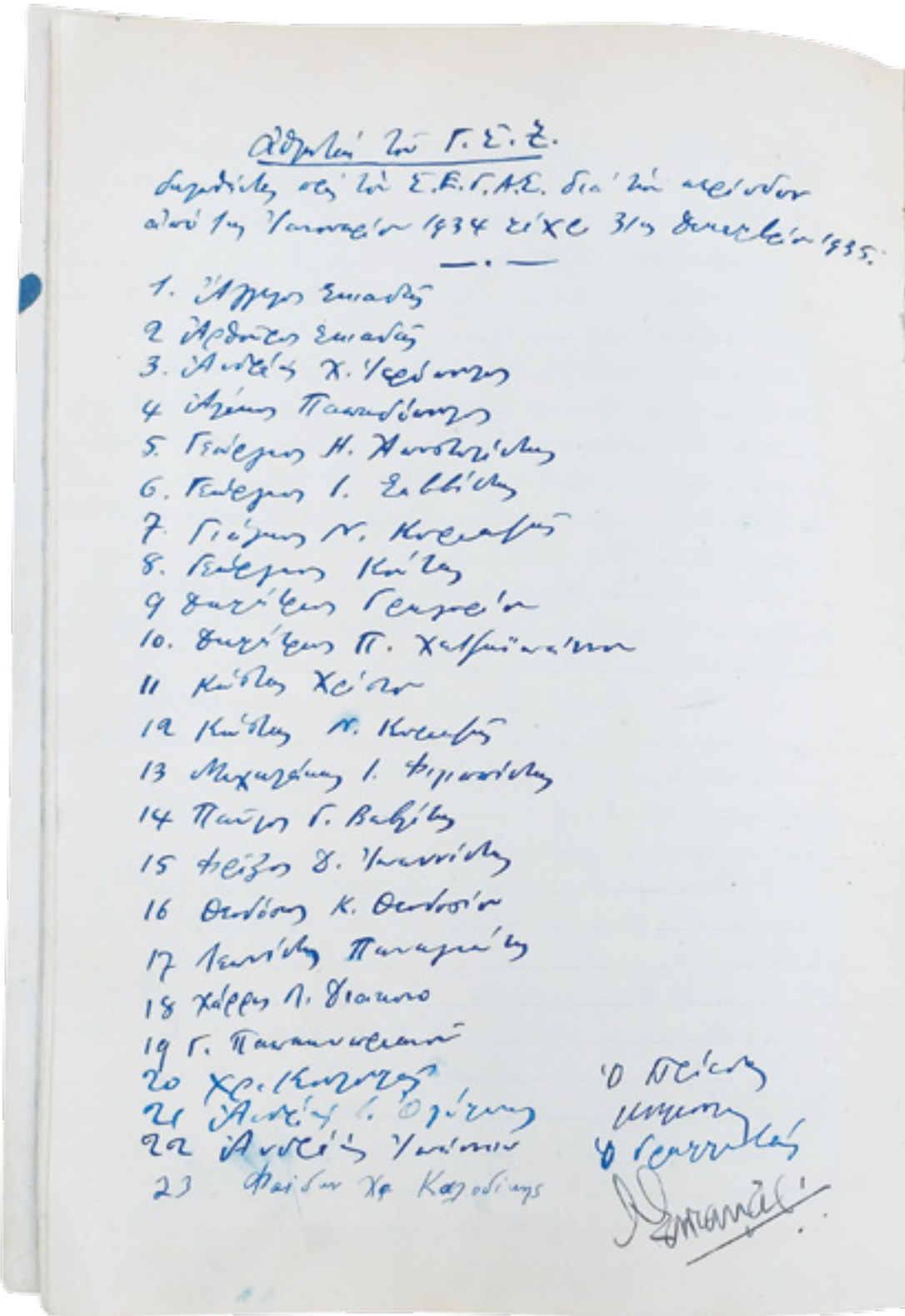
Όσοι έλαβαν γνώση για την επιστολή κατέληξαν στο συμπέρασμα ότι η ενέργεια αυτή του Βρετανού αξιωματούχου οφειλόταν στο γεγονός ότι η ομάδα του βρετανικού καταδρομικού «London» ηττήθηκε από την ΕΠΑ με το βαρύ σκορ 5-1.Τέτοια συνέβαιναν εν καιρώ παλμεροκρατίας...

Επιτυχημένο φαίνεται να είναι το άλμα του Γεώργιου Τζιρκώτη. Ήταν στους Παγκυπρίους αγώνες που πραγματοποιήθηκαν το 1936 στο στάδιο του Γ.Σ.Ζ.

Η Τεχνική Επιτροπή Αθλητισμού Κύπρου (ΤΕΑΚ), που ιδρύθηκε το 1935, αποφάσισε την καθιέρωση τοπικών αγώνων, με στόχο την ευρύτερη διάδοση του αθλητισμού. Στη Λάρνακα επρόκειτο να διεξαχθούν αγώνες υπό την ονομασία «Τα Κίτια» στις 26 Ιανουαρίου 1936.

Αθλητ. Ζ. Γ. Σ. Ζ.
διαγωνίσθη υπό τ. Σ.Κ.Γ.Α.Σ. διά τ. μετόνων
από 1ης Ιανουαρίου 1934 εώς 31ης Δεκεμβρίου 1935.

1. Άγγελος Σωκράτης
2. Αριστοτέλης Σωκράτης
3. Ανδρέας Χ. Ψυχάρης
4. Αχιλλεύς Παπαδόπουλος
5. Γεώργιος Η. Χατζηδημητρίου
6. Γεώργιος Ι. Σαββίδης
7. Γεώργιος Ν. Κουκουβίτης
8. Γεώργιος Κυβέλος
9. Δημήτριος Γεωργείου
10. Δημήτριος Π. Χατζηκωνσταντίνου
11. Κυβέλος Χείρων
12. Κυβέλος Ν. Κουκουβίτης
13. Μιχαηλίδης Ι. Φιλιππίδης
14. Παύλος Γ. Βαβούσης
15. Φαίδων Δ. Ιωαννίδης
16. Θεοδόσης Κ. Θεοδοσίου
17. Ιωαννίδης Παναγιώτης
18. Χάλεβας Λ. Θεοδώρου
19. Γ. Παπαναστασίου
20. Χρ. Κυπριώτης
21. Ανδρέας Ι. Θρύλος
22. Ανδρέας Ψυχάρης
23. Φαίδων Χρ. Καρδασίωνος

Ο Πρόεδρος
Ιππότης Γεωργιάδης

ΑΠΟΔΥΤΗΡΙΑ ΚΑΙ ΛΟΥΤΗΡΕΣ

Ἡ Ἐπιτροπὴ τοῦ γυμνασ. συλλόγου «Ὁ Ζήνων» ἐμελέτησε τὰ δύο ὑποβληθέντα σχέδια ἀποδυτηρίων καὶ λουτήρων, ἐνέκρινε δὲ ὁμοφώνως τὸ σχέδιον τοῦ ἀρχιτέκτονος κ. Τσαγγαρίδου, τὸ ὁποῖον παρουσιάζει ρυθμὸν συγχρόνου ἐποχῆ μὲ Ἑλληνικὰς γραμμὰς ἀρχιτεκτονικῆς. Τὸ ἀνεγερθησόμενον κτίριον περιλαμβάνει ἓξ αἰθούσας ἀποδυτηρίων καὶ δύο αἰθούσας λουτήρων, γραφεῖον, πύργον καὶ ὑπόστεγον 13.10 μέτρων ἐπὶ 5. Πρόκειται περὶ κτιρίου, τὸ ὁποῖον θὰ ἀποτελέσῃ ἀληθινὸν στόλισμα διὰ τὸν Γ.Σ.Ζ. Ἡ Ἐπιτροπὴ ζητεῖ ἀνεφαρμόστους προσφορὰς διὰ τὴν ἀνέγερσιν τοῦ κτιρίου τούτου, ὑποβληθησομένας εἰς τὸ Προεδρεῖον οὐχὶ βραδύτερον τῆς 21 Ἰανουαρίου 1933.

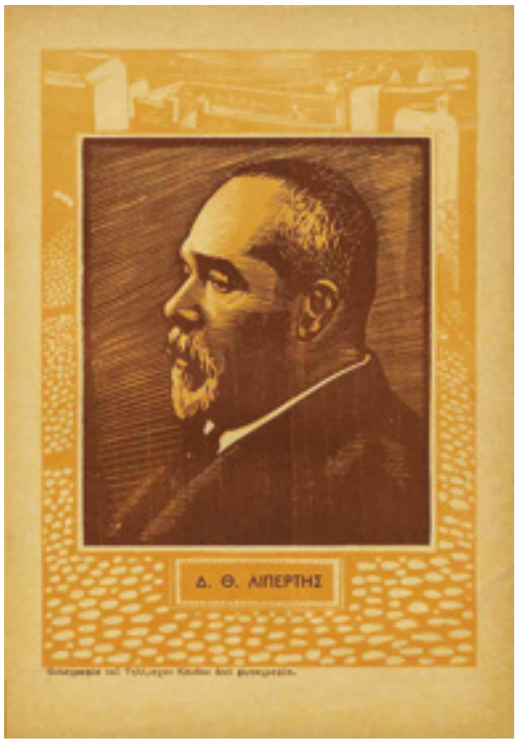
Ἀνεξαρτήτως τῶν ἀνωτέρω θὰ κατασκευασθῇ καὶ σειβὸς ἀντισφαιρίσεως, διὰ τὸν ὁποῖον ζητοῦνται ὡσαύτως μειοδοτικαὶ προσφοραὶ μέχρι τῆς 21 Ἰανουαρίου. Ὁ κ. Δ. Διανέλλος θὰ παραχωρήσῃ ἀτόκως πᾶν ποσόν, τὸ ὁποῖον ἤθελε δαπανηθῇ διὰ τὴν ἀνέγερσιν ἀποδυτηρίων.

Παρά τις δυσκολίες των καιρών, ένεκα των καταπιεστικών μέτρων μετά από τα Οκτωβριανά, ο Γ.Σ.Ζ. προωθούσε έργα στο στάδιό του. Το δημοσίευμα από εφημερίδα στα τέλη του 1932, όπου ο Σύλλογος ζήτησε προσφορές για την ανέγερση αποδυτηρίων και λουτήρων, με βάση σχέδια του αρχιτέκτονα Οδυσσέα Τσαγγαρίδη, σε «ρυθμόν συγχρόνου εποχής με Ελληνικάς γραμμάς αρχιτεκτονικής». Όπως αναφερόταν στο δημοσίευμα, «το ανεγερθησόμενον κτίριον θα αποτελέση αληθινόν στόλισμα διά τον Γ.Σ.Ζ.».

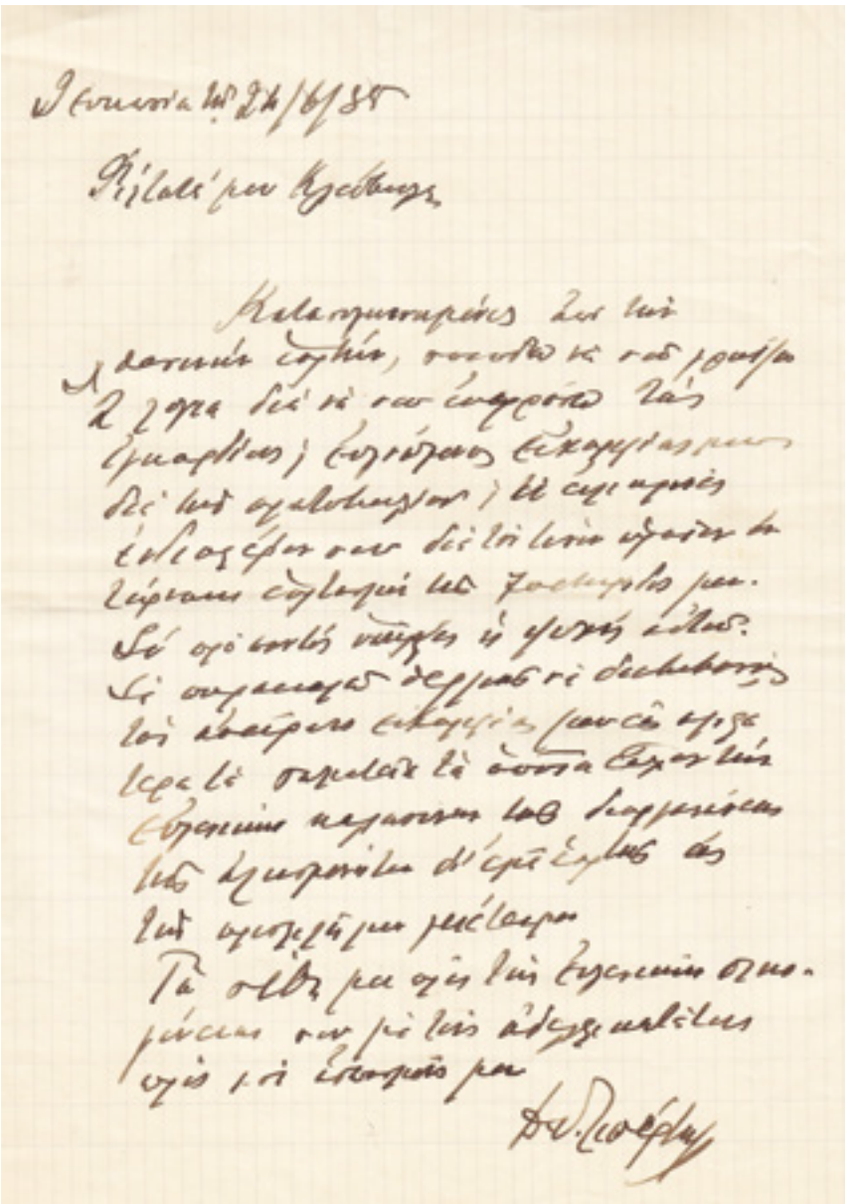
Από το βιβλίο πρακτικών συνεδριάσεων του Γ.Σ.Ζ. Αριστερά ο κατάλογος αθλητών το 1934 και δεξιά οι αποφάσεις για την επιλογή των σχεδίων για την κατασκευή λουτήρων που υπέβαλαν δύο σπουδαίοι αρχιτέκτονες της Κύπρου, ο Οδυσσέας Τσαγγαρίδης και ο Θεόδωρος Φωτιάδης.

Στο αγώνισμα της ελληνικής δισκοβολίας ο πολυνίκης αθλητής του Γ.Σ.Ζ, Φαίδων Καλοδίκης. Πέτυχε παγκύπρια ρεκόρ το 1935 και το 1940. Στην ελληνική δισκοβολία δεν επιτρεπόταν η περιφορά του ρίπτη (όπως ίσχυε στην αρχαιότητα σε αυτό το αγώνισμα), σε αντίθεση με την ελευθέρα δισκοβολία, που τελικά επικράτησε ως ολυμπιακό αγώνισμα.

1935

Μεγαλειώδης εκδήλωση για τον Λιπέρτη

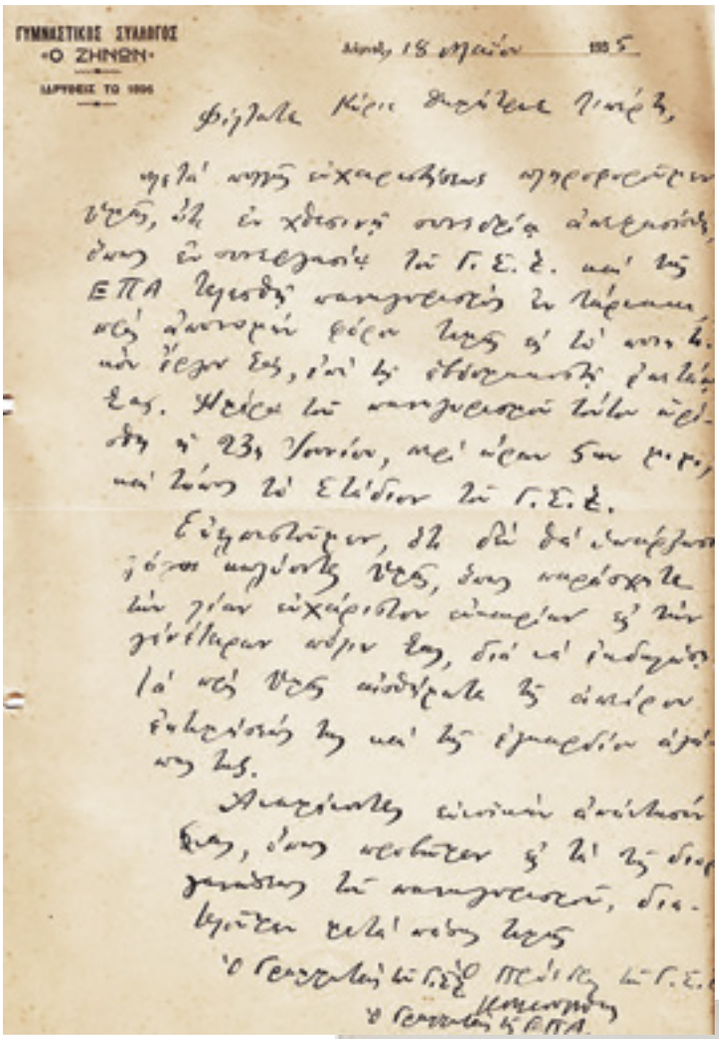
Καταγράφηκε στην ιστορία η εκδήλωση που διοργάνωσε ο Γ.Σ.Ζ. στις 23 Ιουνίου 1935 για να τιμήσει τα 70χρονα του λαϊκού μας βάρδου, Δημήτρη Λιπέρτη, γόνου της Λάρνακας.

Προκειμένου όμως να γίνει κατορθωτή η πραγματοποίηση της εκδήλωσης, ο Γ.Σ.Ζ. χρειάστηκε να περάσει την ψυχοφθόρο διαδικασία για την εξασφάλιση άδειας από τους Βρετανούς αποικιοκράτες.

Τελικά παραχωρήθηκε η άδεια και ο Γ.Σ.Ζ. προχώρησε στη διοργάνωση της εκδήλωσης. Ήταν παρών και ο ίδιος ο ποιητής, που αποθεώθηκε από σχεδόν όλη τη Λάρνακα. Στις κερκίδες του σταδίου Γ.Σ.Ζ. συγκεντρώθηκαν 1.500 άτομα, «του γυναικείου φύλου αντιπροσωπευθέντος επαρκώς», όπως έγραφε η εφημερίδα «Πρωινή» στις 25.6.1935. Ήταν γεγονός αξιοσημείωτο, γιατί οι γυναίκες δεν είχαν και πολλά περιθώρια για εξόδους.

Στην εκδήλωση έκανε εισαγωγική ομιλία ο πρόεδρος του Γ.Σ.Ζ. Κλεόβουλος Μεσολογγίτης και ακολούθησε εμβατήριο του Μουσικού Ομίλου Ερασιτεχνών Λάρνακας. Στη συνέχεια απηύθυνε προσφώνηση ο αρχιμανδρίτης Μακάριος Μαχαιριώτης. Μίλησαν επίσης ο Μιχαήλ Γ. Νικολαΐδης, ο Κλεόβουλος Παπακυριακού, ο Ξάνθος Λυσιώτης, που απήγγειλε ποιήματα, όπως επίσης ο Κόκος Μαυροΐδης και η Γαβριέλλα Μ. Γ. Νικολαΐδου. Μουσικό πρόγραμμα εκτέλεσε η ορχήστρα υπό τον Αρίσταρχο Δημητρίου.

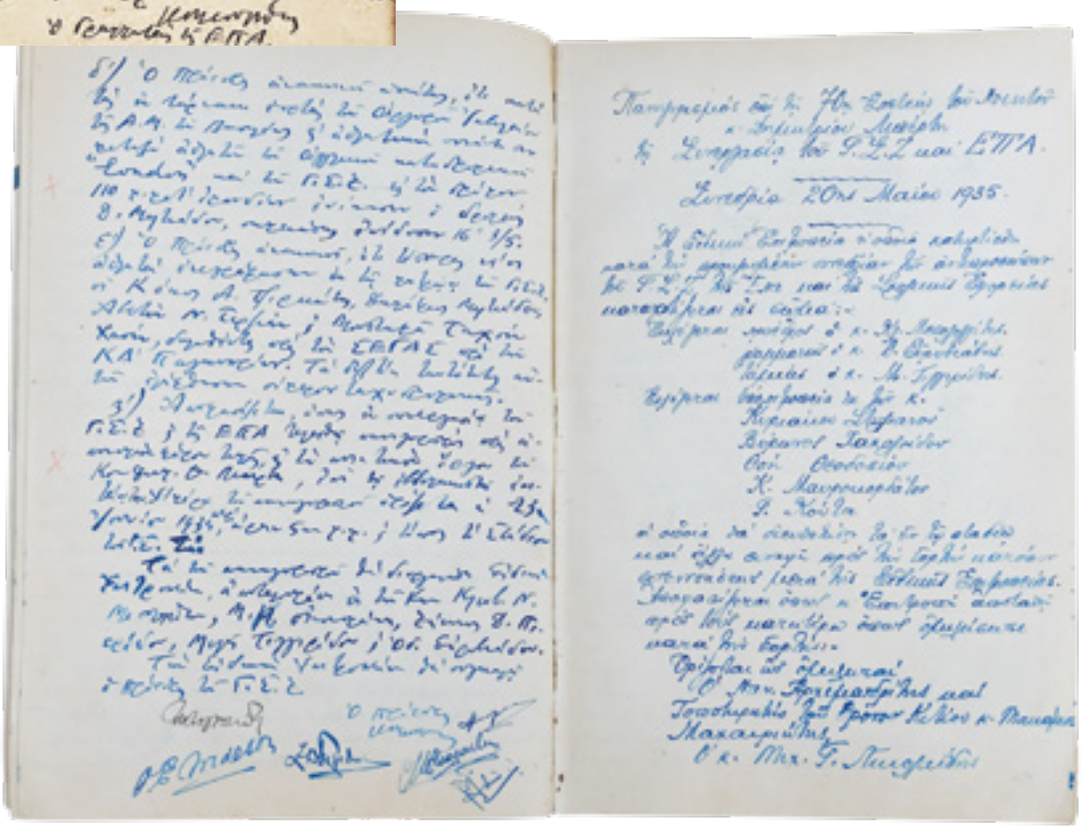
Ο «θαλερός ποιητής», όπως χαρακτήρισε η εφημερίδα τον 70χρονο Λιπέρτη, απήγγειλε ανάμεσα σε άλλα τα ποιήματά του «Η φτώσια», «Η αρκοντιά», «Από εν ακρόννεται γονιού, παρά γωνιάς ζιοιμάται», «Η Γιαλλουρού» κ.ά. Καταχειροκροτήθηκε για τους απολαυστικά καυστικούς και διδακτικούς στίχους του.

ΓΥΜΝΑΣΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ
«Ο ΖΗΝΩΝ»
ΙΔΡΥΘΕΙΣ ΤΟ 1896

Δευτέρα 18 Μαΐου 1935

Φίλτατε Κύριε Δημήτρη Λιπέρτη,

Στο αρχείο του Γ.Σ.Ζ. φυλάσσονται τεκμήρια από την ανταλλαγή επιστολών με τον Δημήτρη Λιπέρτη και άλλους με θέμα την πραγματοποίηση της τιμητικής εκδήλωσης για τα 70χρονα του ποιητή. Τα πολύτιμα αυτά έγγραφα ψηφιοποιήθηκαν από τον ακαταπόνητο Λούη Περεντό.

Οι καταγραφές στα πρακτικά συνεδριάσεων του συμβουλίου του Γ.Σ.Ζ. για τη διοργάνωση της εκδήλωσης για τα 70χρονα του Δημήτρη Λιπέρτη.

Διάσημοι παλαιστές στο ρινγκ του Γ.Σ.Ζ.

Κατασκευαζόταν εκτάκτως ρινγκ στο στάδιο Γ.Σ.Ζ. για τη διεξαγωγή παλαιστικών αγώνων, οι οποίοι προσέλκυαν πλήθος κόσμου στις κερκίδες.

Ένας τέτοιος αγώνας διεξήχθη στις 12 Ιανουαρίου 1936 με αντίπαλους τον πρωτοπαλαιστή της Κύπρου Θεόφιλο Τουμάζο και τον εξ Ελλάδος πρωταθλητή Τζιμ Παντζόπουλο. Νικητής αναδείχθηκε ο Θεόφιλος Τουμάζος μετά από 75 λεπτά πάλης. Ο Θεόφιλος Τουμάζος είχε δρέψει δάφνες δόξας και στις ΗΠΑ, όπου είχε μεταβεί για ένα διάστημα ως μετανάστης. Ήταν ο πατέρας του ήρωα της ΕΟΚΑ, Παναγιώτη Τουμάζου.

Σε παλαιστικούς αγώνες στο Γ.Σ.Ζ. συμμετείχαν πολλοί αθλητές και από άλλες χώρες, την Τουρκία, την Αίγυπτο, τη Γαλλία, από χώρες της Μέσης Ανατολής κ.λπ. Εννοείται ότι όταν ένας από τους αντιπάλους ήταν Τούρκος παλαιστής, ο αγώνας αποκτούσε ιδιαίτερο ενδιαφέρον.

Με άσπρο σακάκι είναι ο Ζήνων Δ. Πιερίδης, που διετέλεσε δήμαρχος Λάρνακας και πρόεδρος του Γ.Σ.Ζ. μαζί με άλλους επισήμους σε εκδήλωση στο στάδιο Γ.Σ.Ζ.

Ο Θεόφιλος Τουμάζος επιχειρεί λαβή για να καθυποτάξει αντίπαλό του σε έναν από τους πολλούς παλαιστικούς αγώνες που συμμετείχε.

Αριστερά στη φωτογραφία
διακρίνονται ορισμένοι από τους κριτές.

Έτοιμοι να ριχτούν στη μάχη για τα μετάλλια είναι οι αθλητές του Γ.Σ.Ζ. Στη δεύτερη σειρά στο μέσο είναι ο Γιάγκος Κυριαζής και πίσω του ο Γιώργος Κούτας, από τον γιο του οποίου, Λούη Κούτα, προέρχονται οι φωτογραφίες.

Οι κερκίδες του Γ.Σ.Ζ. προσέφεραν τη δυνατότητα για παρακολούθηση αθλητικών και άλλων εκδηλώσεων, αλλά ήταν και χώρος κοινωνικής συνάθροισης. Στη φωτογραφία καταγράφηκε παρέα φίλων να διαβαίνουν με στιλ μπροστά από τους θεατές.

Καλπάζει προς το τέρμα ο αθλητής του Γ.Σ.Ζ. και οι κριτές κρατούν όσο το δυνατό πιο τεντωμένο το νήμα για να χρονομετρηθεί με περισσότερη ακρίβεια η επίδοσή του. Ο παράγοντας με παπιγιόν είναι ο Δημήτρης Τσέπης.

Οι επετειακοί 25οι Παγκύπριοι αγώνες

Στον Γ.Σ.Ζ. έτυχε η σειρά να διοργανώσει τους 25ους Παγκυπρίους αγώνες στις 16-19 Απριλίου 1936, που ήταν επετειακοί, γιατί συμπληρώνονταν 40 χρόνια από τότε που τελέστηκαν οι πρώτοι Παγκύπριοι αγώνες το 1896. Σημειώνεται ότι το 1936 ήταν και ολυμπιακή χρονιά. Αυτό κέντρισε ακόμη περισσότερο το ενδιαφέρον για τον κλασικό αθλητισμό. Έχοντας προπαγανδιστικούς σκοπούς, το ναζιστικό καθεστώς της Γερμανίας επιχειρούσε να εντυπωσιάσει το παγκόσμιο κοινό με τη διοργάνωση των Ολυμπιακών αγώνων στο Βερολίνο.

Τους αθλητές και τους φιλάθλους καλωσόρισε στο στάδιο Γ.Σ.Ζ. ο γραμματέας του Συλλόγου, Λύσος Σανταμάς, αφού ο πρόεδρος, Κλεόβουλος Μεσολογγίτης, ασθενούσε σοβαρά. Το αγωνιστικό πρόγραμμα περιλάμβανε, εκτός από τα αγωνίσματα στίβου, και αγώνες αντισφαίρισης, καθώς επίσης ποδοσφαίρου.

Μπροστά στις κατάμεστες από φιλάθλους κερκίδες του σταδίου Γ.Σ.Ζ. παρέλασαν 31 αθλητές του Γ.Σ.Π., 30 αθλητές του Γ.Σ.Ζ., 25 αθλητές του Γ.Σ.Ο., 24 αθλητές του Γ.Σ.Ε. και 7 αθλητές του Γ.Σ.Κ. Μετά την ορκωμοσία και την τελετή έναρξης, οι αθλητές θα ρίχνονταν στους αγώνες για να διεκδικήσουν τα μετάλλια.

Οι αριθμοί αυτοί δείχνουν πόσο ευρέως καλλιεργούσε τον αθλητισμό εκείνη την περίοδο ο Γ.Σ.Ζ., σε σύγκριση με άλλες μεγαλύτερες πόλεις. Η Λάρνακα είχε υστερήσει σημαντικά σε ανάπτυξη σε σύγκριση με τη Λευκωσία, που ήταν το διοικητικό κέντρο, την Αμμόχωστο, που είχε αποκτήσει εκτός από λιμάνι και σιδηρόδρομο από το 1907, και τη Λεμεσό, που είχε αναπτύξει τον βιομηχανικό τομέα και τις εξαγωγές μέσω του λιμανιού της.

Οι αθλητές του Γ.Σ.Ζ., ωστόσο, δεν είχαν ιδιαίτερες επιτυχίες, με αποτέλεσμα ο Σύλλογος να καταταγεί τέταρτος στη γενική βαθμολογία κατά τους 25ους Παγκυπρίους αγώνες.

Προς τιμήν της επετείου των 40χρονων των Παγκυπρίων αγώνων πραγματοποιήθηκε εορταστική εκδήλωση στην αίθουσα «Σαλόν Ρουζ» στη Λάρνακα.

Με άψογο στιλ, σαν ζαρκάδι, ο Γιώργος Κυριαζής, αθλητής του Γ.Σ.Ζ., φαίνεται να περνά άνετα πάνω από το εμπόδιο. Ήταν γιος του Νεοκλή Κυριαζή, περιώνυμου γιατρού, εξαίρετου ιστοριοδίφη και κοινωνικού παράγοντα της Λάρνακας, που διετέλεσε και αντιδήμαρχος. Φωτογραφία από τον Μάριο Κυριαζή.

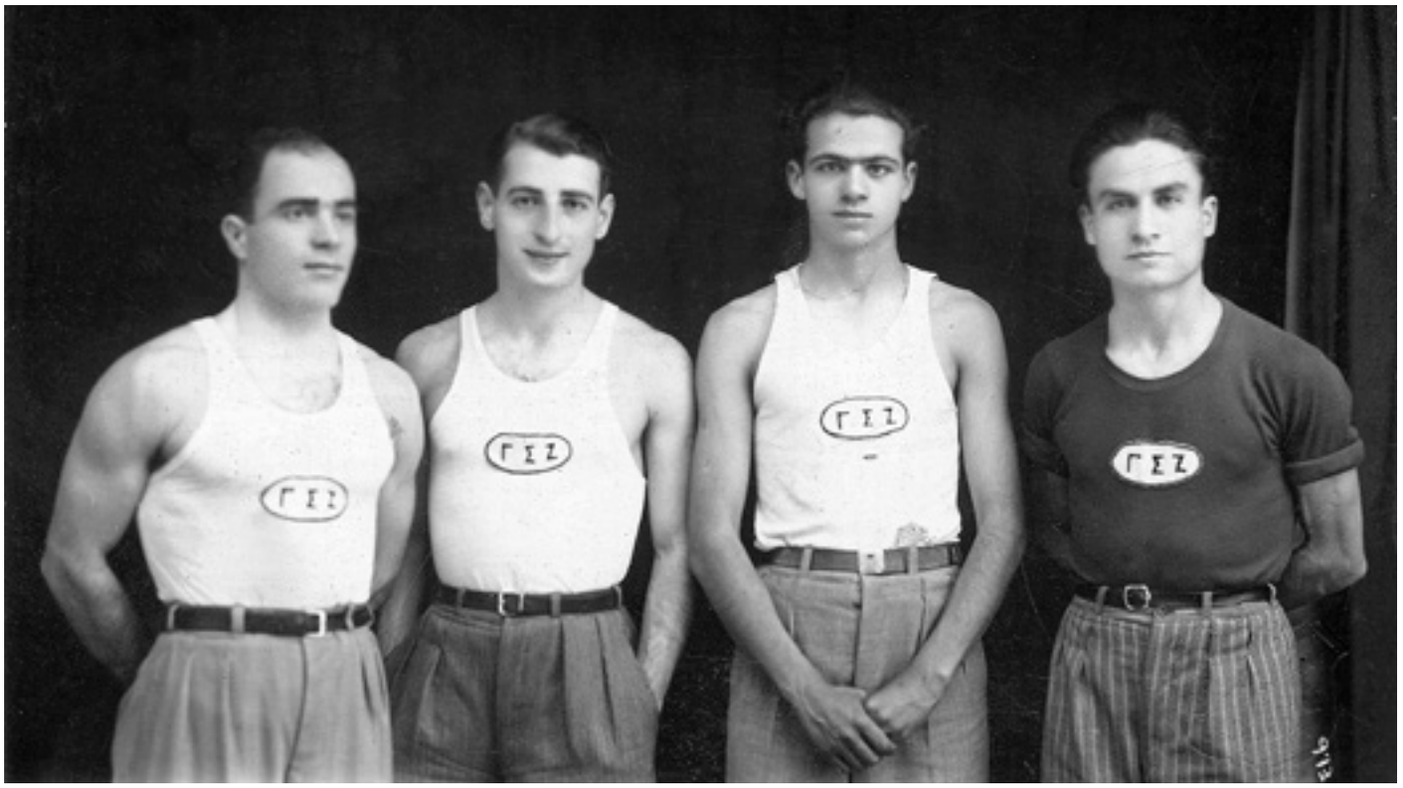
Το δίπλωμα που απονεμήθηκε στον Γιώργο Κυριαζή κατά τους 25ους Παγκυπρίους αγώνες που διοργανώθηκαν από τον Γ.Σ.Ζ. το 1936.

Με τη σκυτάλη ανά χείρας οι αθλητές του Γ.Σ.Ζ., από αριστερά, Δ. Δρουσιώτης, Γιώργος Κούτας, Μ. Φιερός και Γιάγκος Κυριαζής. Προπονήθηκαν σκληρά ενόψει των 25ων Παγκυπρίων αγώνων.

Ιπτάμενος ο Παύλος Βαβλίτης στο αγώνισμα του άλματος επί κοντώ κατά τους Παγκυπρίους Αγώνες το 1936.

Διακρίθηκαν στην κούρσα της σκυταλοδρομίας 400 μ. στους 25ους Παγκυπρίους αγώνες και θέλησαν να κρατήσουν ως ανάμνηση μια φωτογραφία. Γι' αυτό και επισκέφθηκαν φωτογραφικό στούντιο. Είναι, από αριστερά, οι Γιώργος Κούτας, Γιάγκος Κυριαζής, Σ. Δρουσιώτης και Μ. Φιερός.

Καλή παρέα στο στάδιο του Γ.Σ.Ζ. πριν την έναρξη ή στο διάλειμμα κάποιου αγώνα του «Πεζοπορικού», αν κρίνουμε από τα καπελάκια, που ήταν πράσινα, σύμφωνα με τον Λούη Κούτα, από τον οποίο προέρχεται η φωτογραφία. Στα δεξιά είναι η Στέλλα Κούτα.

Αμφίρροπη ήταν η έκβαση του αγώνα δρόμου στους 25ους Παγκυπρίους αγώνες. Οι κριτές ευθυγραμμίστηκαν στο σημείο τερματισμού για να επιβεβαιώσουν την κατάταξη και τις επιδόσεις των αθλητών. Με το κοστούμι και το παπιγιόν είναι ο Δημήτρης Τσέπης, σύμφωνα με τον Λούη Κούτα, ο οποίος παραχώρησε τη φωτογραφία.

Στον χώρο των επισήμων του Γ.Σ.Ζ. Αριστερά διακρίνεται ο Δημήτρης Τσέπης. Τρίτη είναι η Πολίνα Μαντοβάνη. Με το βλέμμα καρφωμένο στον φακό είναι ο μικρός Μιχαλάκης Σανταμάς. Πίσω από τις κυρίες διακρίνεται η Αλίκη Κλούνις. Φωτογραφία από τη Λήδα Σανταμά.

Με σατιρική διάθεση απεικόνισε στο σκίτσο του τον Βύρωνα Χαχολιάδη ο Γιώργος Φασουλιώτης στην εφημερίδα «Το Γέλιο». Παρά τα χρονάκια του έπαιζε ακόμη ποδόσφαιρο με την ομάδα του «Πεζοπορικού» (ΠΟΛ). Ο εκπαιδευτικός γυμναστής, αθλητής και προπονητής του Γ.Σ.Ζ. ήταν «ο αρχαιότερος ποδοσφαιριστής εν ενεργεία», όπως τον χαρακτήρισε ο σκιτσογράφος.

Δήλωση νέου αθλητή προς τον ΣΕΓΑΣ για την ένταξή του στον Γ.Σ.Ζ. το 1937. Πρόκειται για τον γνωστό εκπαιδευτικό και παράγοντα του αθλητισμού, Κλεάνθη Γεωργιάδη, ο οποίος είχε διοριστεί τότε φιλόλογος στο Παγκύπριο Εμπορικό Λύκειο Λάρνακας. Μάλιστα διέμενε στο οικοτροφείο του σχολείου. Η δήλωση εκτίθεται σε κορνίζα στο Μουσείο Γ.Σ.Ζ.

ΔΗΛΩΣΙΣ ΑΘΛΗΤΟΥ
ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΣΥΝΔΕΣΜΟΝ ΤΩΝ Ε.Γ.Α.Σ.

Ἀριθ. Μητρ. Σωμ. .....

Ἐπώνυμον Γεωργιάδης
Ὄνομα Κλεάνθης
Ὄνομα Πατρὸς Παναγῆς
Ἔτος γεννήσεως 1910
Κατοικία Οἰκοτροφεῖον Ἐμπ. Λυκείου Λάρνακος
Ἐπάγγελμα Φιλόλογος, καθηγητής
Σωματεῖον, εἰς ὃ ἐγγράφεται ὁ ἀθλητὴς Γ. Σ. Ζήνων
Παρατηρήσεις :

Ἐν Λάρνακι, τῇ 13/3 1937

Βεβαιῶ, ὅτι ἔλαβον γνῶσιν τοῦ Κανονισμοῦ περὶ ἐγγραφῆς ἀθλητοῦ εἰς Σωματεῖον καὶ τῶν πρὸς αὐτὸ, ὡς καὶ πρὸς τὸν Σύνδεσμον, ὑποχρεώσεών μου.
Ὑπογραφὴ ἀθλητοῦ Κ. Γεωργιάδης

Βεβαιοῦμεν τὸ γνήσιον τῆς ἄνω ὑπογραφῆς.
Ο ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ, Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ,

Ἡ Δήλωσις Ἀθλητοῦ δέον :
α') Νὰ εἶναι γεγραμμένη ἐξ ὁλοκλήρου ἰδιοχείρως ὑπὸ τοῦ ἀθλητοῦ καθαρῶς καὶ ἐν ὅλαις αὐτῆς ταῖς λεπτομερείαις (Κανονισμοῦ 14 § β' καὶ γ').
β') Ἐν περιπτώσει μεταγραφῆς ἀθλητοῦ ἀπὸ Σωματείου εἰς ἄλλο, δέον νὰ ἀναγράφηται ἐν τῇ δηλώσει «Παρατηρήσεις» ἡ ἀπὸ τοῦ πρώτου Σωματείου ἀποχώρησις (Κανον. 14 § ε').
γ') Ἑκάστη δήλωσις δέον νὰ συνοδεύηται μὲ δραχμὰς 10 ὡς δικαίωμα ἐγγραφῆς.

Με τη στολή του Γ.Σ.Ζ. είναι ο Ζήνων Δ. Πιερίδης, σε σχέδιο του Βίκτωρα Ιωαννίδη, του Λεμεσιανού εκπαιδευτικού, καθηγητή Τέχνης, ο οποίος εργάστηκε και σε σχολείο της Λάρνακας. Το σκίτσο δημοσιεύτηκε στην εφημερίδα «Το Γέλιο» το 1936 με αφορμή τους 25ους Παγκυπρίους αγώνες.

Ψυχή του γυναικείου αθλητισμού στη Λάρνακα, τόσο στα μαθητικά της χρόνια όσο και αργότερα, μετά που άρχισε να εργάζεται ως γυμνάστρια, ήταν η Ερασμία Μιχαηλίδου. Διακρίνεται στο κέντρο της φωτογραφίας σε αγώνα πετοσφαίρισης.

Εκδρομή του «Πεζοπορικού» Ομίλου Λάρνακας (ΠΟΛ), στον οποίο συμμετείχαν και αθλητές του Γ.Σ.Ζ. Στη σειρά των νεαρών που κρατούν καπέλα, δεύτερος από αριστερά είναι ο Γαϊτάνος (Νίνος) Κούτας, και τέταρτος ο αδελφός του, Γιώργος Κούτας. Στη σειρά εκείνων που κάθονται στα πόδια τους, πρώτος από αριστερά είναι ο Κώστας Κυριαζής, ο δεύτερος δεν αναγνωρίστηκε, ενώ τρίτος είναι ο Γιώργος Χαραλάμπους (ο επονομαζόμενος και Κάρκας), ο οποίος ήταν επαρχιακός επόπτης. Αριστερά στο αυτοκίνητο δεύτερος κάθεται ο Λεοπόλδος Γκλάζνερ, ο περίφημος φωτογράφος της Λάρνακας. Κρατεί μάλιστα και μια από τις γυάλινες πλάκες που χρησιμοποιούνταν για τις ξύλινες φωτογραφικές μηχανές. Ο επίσημα ντυμένος με κοστούμι και γραβάτα, με το μήλο στο δεξί του χέρι, αναγνωρίστηκε ως ο Νίκος Δημητρίου, που διετέλεσε πρόεδρος του ΠΟΛ και επίσης αντιπρόεδρος του Γ.Σ.Ζ. (και υπουργός την εποχή της ανεξαρτησίας). Η προσεκτική ματιά στο αυτοκίνητο αποκαλύπτει και την ονομασία του ως προφητεία: «Ανεξάρτητος».
Ο ΠΟΛ επανιδρύθηκε το 1937 από αθλητές και παράγοντες που αποχώρησαν λίγο προηγουμένως από την ΕΠΑ.

Διέταξαν το κλείσιμο του σταδίου Γ.Σ.Ζ.

Δεν έλειπαν τα επεισόδια σε ποδοσφαιρικούς αγώνες, που διεξάγονταν με πείσμα και φανατισμό στο στάδιο Γ.Σ.Ζ. Σε ορισμένες περιπτώσεις, μάλιστα, ο Σύλλογος έμπλεξε σε περιπέτειες εξαιτίας εκτρόπων, χωρίς ο ίδιος να έχει ευθύνες γι' αυτά. Πολλές φορές, όπως συμβαίνει συχνά και σήμερα, η διαιτησία αποτελούσε είτε την αιτία, είτε την αφορμή για επεισόδια.

Οι Βρετανοί αποικιοκράτες διέταξαν το κλείσιμο του σταδίου Γ.Σ.Ζ. στις 4 Μαΐου 1939 μέχρι το τέλος της ποδοσφαιρικής περιόδου, λόγω επεισοδίων που σημειώθηκαν στον αγώνα μεταξύ του «Πεζοπορικού» και της Τουρκικής Λέσχης μερικές μέρες προηγουμένως, στις 30 Απριλίου 1939.

Η αγγλική σημαία που κυμάτιζε στο στάδιο βρέθηκε αργότερα σκισμένη στην αυλή του Παγκυπρίου Εμπορικού Λυκείου Λάρνακας. Για να κατευνάσει την οργή των Βρετανών αποικιοκρατών, που απειλούσαν με τιμωρητικά μέτρα, ο πρόεδρος του Γ.Σ.Ζ., Κλεόβουλος Μεσολογγίτης, απέστειλε εκ μέρους του διοικητικού συμβουλίου απολογητική επιστολή, καταδικάζοντας την πράξη «κακοήθους βεβηλώσεως» κατά της αγγλικής σημαίας. Ωστόσο, αυτό δεν ήταν αρκετό για τους Βρετανούς, οι οποίοι για τιμωρία διέταξαν να κλείσει το στάδιο Γ.Σ.Ζ.

Για μεροληπτική στάση έψεγε ο Λεμεσιανός καλλιτέχνης Γιώργος Φασουλιώτης, εκδότης της εφημερίδας «Το Γέλιο», τον Οδυσσέα Ευρυβιάδη, γνωστό και ως Wideson, ο οποίος ήταν πολυπράγμων. Εκτός από φωτογράφος, δημοσιογράφος και αθλητικός ρεπόρτερ, ήταν και διαιτητής ποδοσφαίρου, καθώς επίσης παράγοντας του Γ.Σ.Ζ.

Πένθησε για τον πρόεδρό του

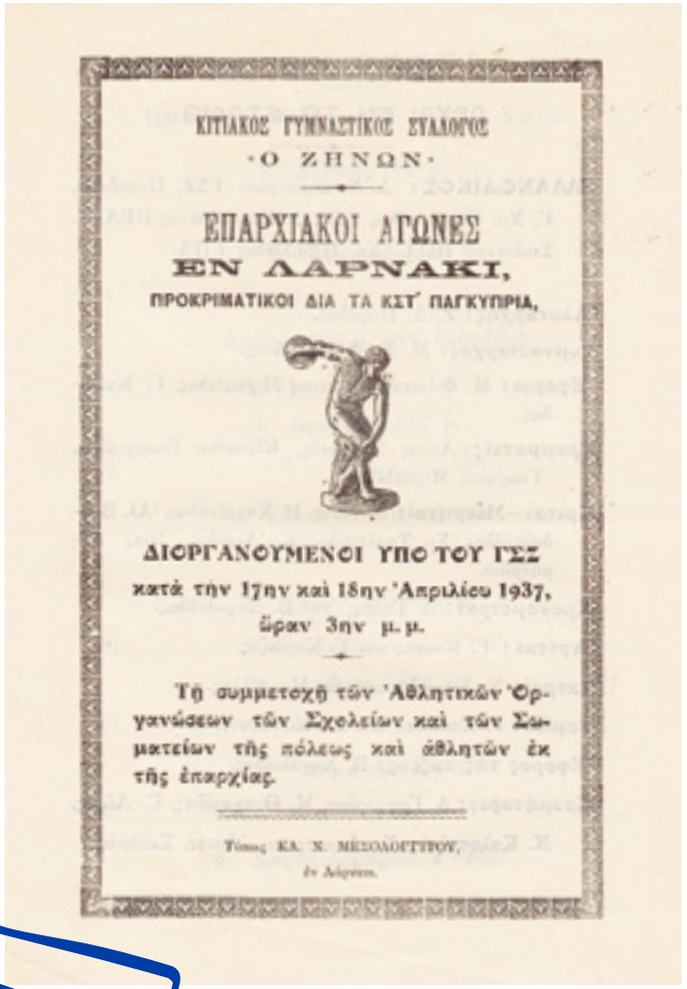
Στις 12 Ιουνίου 1939 υπέστη εγκεφαλικό επεισόδιο και απεβίωσε σε ηλικία 67 ετών ο Κλεόβουλος Μεσολογγίτης, ο οποίος υπηρετούσε τον Γ.Σ.Ζ. για πάρα πολλά χρόνια από διάφορα πόστα. Ήταν εν ενεργεία πρόεδρος του Συλλόγου από το 1926. Το άγγελμα του θανάτου του βύθισε σε θλίψη την αθλητική οικογένεια της Λάρνακας και όλης της Κύπρου, γιατί έχαιρε απεριόριστης εκτίμησης. Ήταν πιστός και ανιδιοτελής λάτρης της αθλητικής ιδέας. Η κηδεία του έγινε με δαπάνες του Γ.Σ.Ζ., της ΕΠΑ, του ΠΟΛ και της Τεκτονικής στοάς «Κίμων».

Ο εκλιπών πρόεδρος του Γ.Σ.Ζ. είχε καταστήσει την εφημερίδα του «Νέον Έθνος», που διεύθυνε για περίπου τέσσερις δεκαετίες (1893-1934), «πατριωτικόν βήμα» και «εκράτησε πάντοτε ψηλά την δημοσιογραφικήν του σημαίαν άσπιλον και αμόλυντον από κάθε ρύπον και ταπεινότητα. Απτόητος εις τας λαίλαπας, πιστός εις τας αρχάς και πεποιθήσεις του και προπαντός τίμιος», όπως ανέφερε ο Λοΐζος Φιλίππου στη δική του εφημερίδα «Πάφος» στις 15.6.1939, αγγέλλοντας τη θλιβερή είδηση του θανάτου του.

Ο Κλεόβουλος Μεσολογγίτης μόλις είχε ολοκληρώσει καταστατικό, στο οποίο θα βασιζόταν η ίδρυση Παγκύπριας Ένωσης Γυμναστικών Συλλόγων, με σκοπό να αναβαθμιστεί η οργάνωση στον τομέα του αθλητισμού. Το σχέδιο αυτό τελικά δεν πραγματοποιήθηκε. Μια από τις αιτίες ήταν και η έκρηξη του Β' Παγκοσμίου πολέμου.

Η λαίλαπα που ενέσκηψε από τα καθεστώτα του ναζισμού και του φασισμού ανέτρεψε και έριξε στο χάος τη ζωή των ανθρώπων σε όλο τον κόσμο, θέτοντας παράλληλα τροχοπέδη στην ανάπτυξη του αθλητισμού.

Ο Κλεόβουλος Μεσολογγίτης σε σκίτσο του Γιώργου Φασουλιώτη στην εφημερίδα «Το Γέλιο».

ΚΙΤΙΑΚΟΣ ΓΥΜΝΑΣΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ
·Ο ΖΗΝΩΝ·

ΕΠΑΡΧΙΑΚΟΙ ΑΓΩΝΕΣ
ΕΝ ΛΑΡΝΑΚΙ,
ΠΡΟΚΡΙΜΑΤΙΚΟΙ ΔΙΑ ΤΑ ΚΣΤ' ΠΑΓΚΥΠΡΙΑ,

ΔΙΟΡΓΑΝΟΥΜΕΝΟΙ ΥΠΟ ΤΟΥ ΓΣΣ
κατά την 17ην καὶ 18ην Ἀπριλίου 1937,
ὥραν 3ην μ. μ.

Τῇ συμμετοχῇ τῶν Ἀθλητικῶν Ὀργανώσεων τῶν Σχολείων καὶ τῶν Σωματείων τῆς πόλεως καὶ ἀθλητῶν ἐκ τῆς ἐπαρχίας.

Τύποις ΚΑ. Χ. ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΤΟΥ,
ἐν Λάρνακι.

Ο Γ.Σ.Ζ. επιδίωκε να ενθαρρύνει τον αθλητισμό, όχι μόνο στην πόλη της Λάρνακας, αλλά και στα χωριά της επαρχίας, όπως φαίνεται από την προκήρυξη των Επαρχιακών αγώνων το 1937. Διαπιστώνεται πάντως ότι το πρόγραμμα των αγώνων ήταν πενιχρό, προφανώς λόγω της παλμεροκρατίας. Την προκήρυξη υπογράφουν ο πρόεδρος Κλεόβουλος Μεσολογγίτης και ο γραμματέας Λύσος Σανταμάς, μετέπειτα δήμαρχος Λάρνακας.

1939

Ο πρόεδρος του Γ.Σ.Ζ. και διαχρονικός δωρητής του Συλλόγου, Δημητρός Ν. Δημητρίου.

Παρέλαβε τη σκυτάλη ο Δημητρός Ν. Δημητρίου

Τον αποθανόντα Κλεόβουλο Μεσολογγίτη διαδέχθηκε στην προεδρία του Γ.Σ.Ζ. ο Δημητρός Ν. Δημητρίου, διαχρονικά στέλεχος του Συλλόγου, αλλά και δωρητής. Παρά την κλονισμένη του υγεία επιθυμούσε διακαώς να συνεχίσει την προσφορά του στον Γ.Σ.Ζ.

Ο Δημήτριος Ν. Δημητρίου (ή Δημητρός, όπως ήταν ευρύτερα γνωστός), γεννήθηκε στη Λάρνακα το 1879. Καταγόταν από εύπορη οικογένεια, και ο ίδιος ασχολήθηκε με εμπορικές και τραπεζικές επιχειρήσεις. Διετέλεσε μάλιστα αντιπρόεδρος και ακολούθως πρόεδρος του Κυπριακού Εμπορικού Επιμελητηρίου (1935-1952), καθώς επίσης πρόξενος της Δανίας στην Κύπρο (1924-1961).

Είχε έντονη ανάμειξη στα πολιτικά πράγματα του τόπου. Διετέλεσε δημοτικός σύμβουλος Λάρνακας από το 1911 για αρκετές θητείες, αντιδήμαρχος το 1920-1922 και δήμαρχος, από το 1922 μέχρι το 1932 και κατόπιν για μια ακόμη θητεία, από το 1943 μέχρι το 1946.

Υπήρξε επίσης μέλος του Εκτελεστικού συμβουλίου από το 1923 μέχρι και το 1931. Ο θεσμός αυτός ήταν, κατά κάποιο τρόπο, κυβερνητικό σχήμα (αντίστοιχο με το σημερινό υπουργικό συμβούλιο) την εποχή της βρετανικής αποικιοκρατίας.

Ο Δημητρός Ν. Δημητρίου είχε μεγάλη συνεισφορά και στην εκπαίδευση. Υπήρξε έφορος και πρόεδρος της Εφορείας Ελληνικών Εκπαιδευτηρίων Λάρνακας. Συχνά προέβαινε σε δωρεές για τη στήριξη της εκπαίδευσης, των κατηχητικών σχολείων (ήταν και Θρονικός Επίτροπος Κιτίου), για την Παιδική Εξοχή Λάρνακας, για το Νοσοκομείο της Λάρνακας κ.λπ.

Ήταν επίσης μέγας ευεργέτης για τον Γ.Σ.Ζ., στα διοικητικά πράγματα του οποίου αναμείχθηκε από τα νεανικά του χρόνια. Ήταν αντιπρόεδρος του Συλλόγου, όταν οι Βρετανοί απέλασαν τον Φίλιο Ζαννέτο το 1922, γι' αυτό κατά τα επόμενα τέσσερα χρόνια εκτελούσε χρέη προέδρου. Το 1926 ανακηρύχθηκε επίτιμος αντιπρόεδρος του Γ.Σ.Ζ. και μετά επίτιμος πρόεδρος. Συχνά προέβαινε σε δωρεές προς τον Γ.Σ.Ζ. για την ανάπτυξη της υποδομής του Συλλόγου, για την απόκτηση λεμβών, για την ανάπτυξη της αθλητικής του δράσης κ.λπ.

Τη χρονιά που ανέλαβε την προεδρία του Γ.Σ.Ζ. το 1939, προέβη σε μια ακόμη δωρεά, με την οποία κατέστησαν ακόμη πιο επιβλητικά τα προπύλαια του σταδίου Γ.Σ.Ζ. με νέες προσθήκες. Στην προεδρία θα παρέμενε μέχρι το 1943, χρονιά κατά την οποία κέρδισε τις δημοτικές εκλογές και αναδείχθηκε δήμαρχος Λάρνακας.

Τότε διεξήχθησαν δημοτικές εκλογές για πρώτη φορά ύστερα από την κατάργησή τους το 1931 λόγω της εξέγερσης. Διορισμένος, από τον κυβερνήτη Πάλμερ, δήμαρχος Λάρνακας κατά την προηγούμενη περίοδο ήταν ο Γεώργιος Αραδιππιώτης.

Διετέλεσε δήμαρχος ο Δημητρός Ν. Δημητρίου έως το 1946, όταν κέρδισε τις εκλογές ο Λύσος Σανταμάς, που αναδείχθηκε νέος δήμαρχος Λάρνακας.

Ο Δημητρός Ν. Δημητρίου παρέμεινε άγαμος σε όλη του τη ζωή. Απεβίωσε το 1962, σε ηλικία 83 χρόνων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ

Γ΄

1940-1959
ΑΓΩΝΕΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΑΠΟΙΚΙΟΚΡΑΤΙΑΣ

1940

Στα μέτωπα του Β' Παγκοσμίου πολέμου

Όταν η ανθρωπότητα βρέθηκε στη δίνη του Β' Παγκοσμίου πολέμου, πολλοί αθλητές, παράγοντες, μέλη και φίλοι του Γ.Σ.Ζ. φόρεσαν τη χακί στολή ως εθελοντές και πολέμησαν σε διάφορα μέτωπα, στην Ελλάδα, καθώς επίσης σε άλλες χώρες της Ευρώπης, αλλά και της Αφρικής.

Η επίθεση της φασιστικής Ιταλίας του Μουσολίνι εναντίον της Ελλάδας στις 28 Οκτωβρίου 1940 κινητοποίησε τους Κύπριους. Πολλοί κατατάχθηκαν εθελοντικά στον ελληνικό στρατό, αλλά και στο Κυπριακό Σύνταγμα που συγκροτήθηκε από τον βρετανικό στρατό στην Κύπρο.

Ο Γ.Σ.Ζ. συμμετείχε δραστήρια στη διενέργεια εθνικών εράνων για ενίσχυση του στρατού της Ελλάδας και για ανακούφιση του ελληνικού λαού. Μάλιστα, ο πρόεδρος του Γ.Σ.Ζ. εκείνη την περίοδο, Δημητρός Ν. Δημητρίου, κατέθεσε μεγάλο ποσό (3.000 λίρες) ως δωρεά προς τον ελληνικό στρατό το 1941 για την αγορά πολεμικού αεροπλάνου, στο οποίο ζήτησε να δοθεί η ονομασία «Λάρναξ». Επίσης, συμπαραστάθηκε έμπρακτα σε πρόσφυγες που κατέφθαναν στην Κύπρο από τη Χίο και άλλα νησιά του Αιγαίου, μετά την κατάληψή τους από τα στρατεύματα της ναζιστικής Γερμανίας.

Η στράτευση μεγάλου μέρους του πληθυσμού, καθώς επίσης οι αεροπορικοί βομβαρδισμοί που υπέστη η Κύπρος ανέστειλαν σε μεγάλο βαθμό τις αθλητικές δραστηριότητες. Τον Αύγουστο του 1941 ιταλικό πολεμικό αεροπλάνο έριξε βόμβες πολύ κοντά στο στάδιο Γ.Σ.Ζ., και συγκεκριμένα στην τότε οδό Αγίου Γεωργίου (νυν λεωφόρο Γρίβα Διγενή, παρά το Γυμνάσιο Δροσιάς), προκαλώντας ευτυχώς μόνο υλικές ζημιές.

Υπό αυτές τις συνθήκες, κατά τη διάρκεια του Β' Παγκοσμίου πολέμου αναβάλλονταν κάθε χρόνο οι Παγκύπριοι αγώνες, καθώς επίσης οι διοργανώσεις σε άλλα αθλήματα, όπως το Παγκύπριο πρωτάθλημα ποδοσφαίρου της ΚΟΠ. Κατά τα επόμενα χρόνια διεξάγονταν μόνο σποραδικές αθλητικές εκδηλώσεις.

Μετά την επίθεση της φασιστικής Ιταλίας στην Ελλάδα στις 28 Οκτωβρίου 1940 ανταποκρίθηκαν περισσότερο οι Κύπριοι για να καταταχθούν ως εθελοντές στο Κυπριακό Σύνταγμα του βρετανικού στρατού.

Το ποδάλιο στα χέρια του Μιλτιάδη Οικονομάκη

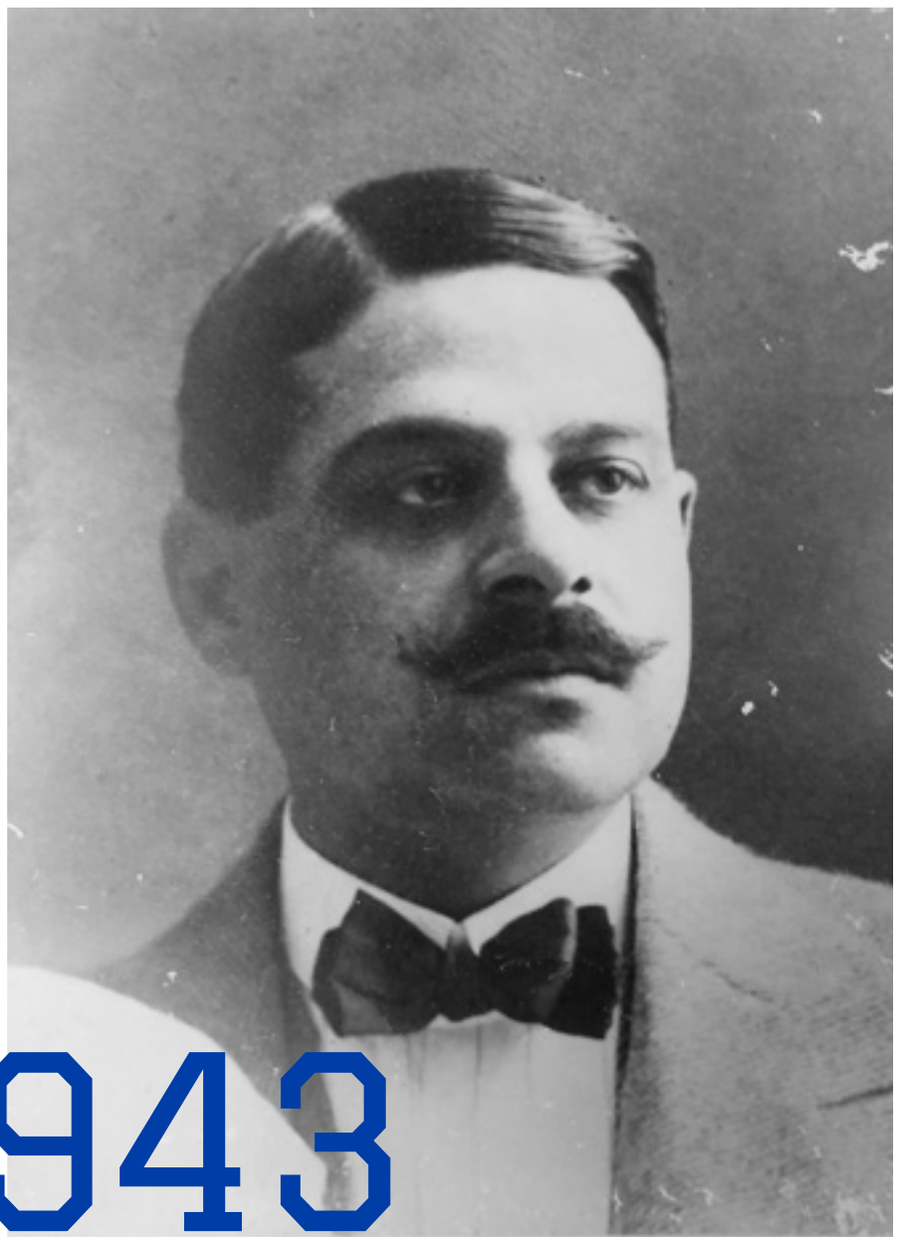
Αλλαγή φρουράς στην προεδρία του Γ.Σ.Ζ. σημειώθηκε το 1943. Τη θέση του προέδρου του Συλλόγου ανέλαβε ο Μιλτιάδης Οικονομάκης για θητεία που διήρκεσε περίπου πέντε χρόνια, μέχρι το 1948. Ήταν από τα βασικότερα στελέχη του Γ.Σ.Ζ. όλα τα προηγούμενα χρόνια, από διάφορες θέσεις. Είχε μάλιστα διαδραματίσει πρωτεύοντα ρόλο στην ανέγερση του σταδίου Γ.Σ.Ζ. το 1928.

Ήταν προσωπικότητα με μεγάλο εκτόπισμα στην κοινωνία της Λάρνακας. Ασκούσε το επάγγελμα του δικηγόρου, αφού είχε φοιτήσει στη Νομική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών. Γεννήθηκε το 1886 από πατέρα βιομήχανο, τον Κωνσταντίνο Οικονομάκη, ο οποίος καταγόταν από τη Θεσσαλία. Απεβίωσε το 1962, μετά από την ανεξαρτησία.

Διακατεχόμενος από πατριωτικά αισθήματα είχε καταταχθεί εθελοντής στον ελληνικό στρατό και πολέμησε κατά τους Βαλκανικούς πολέμους το 1912-1913. Η συμμετοχή του Μιλτιάδη Οικονομάκη στον ελληνικό στρατό προκαλούσε σε όλους θαυμασμό και εκτίμηση. Νυμφεύτηκε την Έλλη Βαλδασερίδη, κόρη του Μιχάλη Βαλδασερίδη και της Ευγενίας Βαλσαμάκη. Ήταν και οι δύο οικογένειες με μεγάλη οικονομική επιφάνεια. Η Έλλη ήταν αδελφή του ποιητή Παύλου Βαλδασερίδη, καθώς επίσης του Γλαύκου Βαλδασερίδη, ο οποίος ήταν αθλητής και παράγοντας του Γ.Σ.Ζ.

Πέρα από τη συμβολή του στα διοικητικά του Γ.Σ.Ζ., ο Μιλτιάδης Οικονομάκης και η σύζυγός του, Έλλη, είχαν έντονη δράση και σε άλλους τομείς με κοινωφελείς σκοπούς. Ήταν οι μεγάλοι ευεργέτες της Παιδικής Εξοχής Λάρνακας, η οποία αγκάλιασε πολλά άπορα παιδιά. Υπάρχει και δραστηριοποιείται μέχρι σήμερα ο φορέας αυτός, γεγονός που αποδεικνύει τη σημασία του.

Όντας πρόεδρος του Γ.Σ.Ζ. εν καιρώ Β' Παγκοσμίου πολέμου, ο Μιλτιάδης Οικονομάκης προσπαθούσε να κρατήσει ζωντανό τον Σύλλογο, αναμένοντας ότι κάποτε θα έληγε η αιματοχυσία από την οποία σπάραζε όλη η ανθρωπότητα, από την Ευρώπη μέχρι την Αφρική και την Ασία.

Ο Μιλτιάδης Οικονομάκης, δικηγόρος, ήταν από τους βασικούς στυλοβάτες του Γ.Σ.Ζ. εκείνη την εποχή. Ανέλαβε το ποδάλιο του Γ.Σ.Ζ., ενώ μαινόταν ο Β' Παγκόσμιος πόλεμος.

1943

ΣΤΑΔΙΟΝ Γ.Σ.Ζ.

Το Σάββατον και την Κυριακήν
Ιην και 2αν Maΐου 1943

ΠΑΓΚΥΠΡΙΟΙ ΑΓΩΝΕΣ ΣΤΙΒΟΥ

ΠΡΩΤΟΦΑΝΕΙΣ ΔΙΑ ΤΗΝ ΚΥΠΡΟΝ !

Διοργάνωσις ΠΕΖΟΠΟΡΙΚΟΥ ΟΜΙΛΟΥ Λάρνακος.

616 ΑΘΛΗΤΑΙ

ΤΩΝ ΔΥΝΑΜΕΩΝ ΤΗΣ Α.Μ. και τῶν Σωματείων: ΑΠΟΕΛ, ΑΝΟΡΘΩΣΙΣ, ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΕΛΛΗΝΩΝ ΑΠΟΦΟΙΤΩΝ ΑΝΩΤΕΡΩΝ ΣΧΟΛΩΝ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ, ΒΡΕΤΤΑΝΙΚΟΝ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟΝ ΛΕΜΕΣΟΥ, ΕΝΩΣΙΣ ΝΕΩΝ ΑΓΙΟΥ ΔΟΜΕΤΙΟΥ, ΜΕΣΑΟΡΙΑ ΠΡΑΣΤΕΙΟΥ, ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΣ ΞΥΛΟΤΥΜΒΟΥ, ΕΠΑ και ΠΕΖΟΠΟΡΙΚΟΣ.

18 ΑΓΩΝΙΣΜΑΤΑ

Δρόμοι ταχύτητος, δρόμοι ἀντοχῆς, ἅλματα, βολαί.

Ξαναζεῖ τὸ ἰδάνατο Ἀρχαῖο Ἑλληνικὸ Πνεῦμα τῆς Ὀλυμπίας

Ὥρα ἐνάρξεως: 2.30 μμ. [Προκριματικοὶ Σαββ. καὶ Κυριακῆς 9 πμ.]
(Τὸ Σάββατον ἡ παῤῥησία καὶ ἀρχαιὸς στὶς 1.45 μ.μ.)

Ἡ Α.Ε. ὁ Κυβερνήτης καὶ ἡ Λαίδη Γοῦρτ θὰ τιμήσουν τοὺς ἀγῶνας διὰ τῆς παρουσίας των, ἡ δὲ Λαίδη Γοῦρτ θὰ ἀπονείμῃ τὰ ἔπαθλα.

Τὸ Σάββατον στὴν Αἴθουσαν Μακρίδη ΜΕΓΑΣ ΧΟΡΟΣ

ΤΙΜΑΙ [illegible]

Διαφημιστικό φυλλάδιο για τους διασωματειακούς αθλητικούς αγώνες που πραγματοποιήθηκαν εν καιρώ πολέμου, τον Μάιο του 1943, στο στάδιο Γ.Σ.Ζ. Συμμετείχαν ακόμη και Ινδοί Σιχ των ειδικών δυνάμεων των βρετανικών στρατευμάτων.

616 αθλητές στο στάδιο Γ.Σ.Ζ.

Πρωτοφανής ήταν η συμμετοχή αθλητών στους Γ' Διασωματειακούς που προκήρυξε ο «Πεζοπορικός» για το Σαββατοκύριακο. 1-2 Μαΐου 1943. Το στάδιο Γ.Σ.Ζ. «έγινεν ακόμη μίαν φοράν τόπος μιας ιεράς αθλητικής μυσταγωγίας», όπως έγραφε η εφημερίδα «Εσπερινή». Και μάλιστα, εν μέσω Β' Παγκοσμίου πολέμου.

Στους αγώνες θα συμμετείχαν διάφορα αθλητικά σωματεία (όπως ο ΠΟΛ και η ΕΠΑ Λάρνακας, ο ΑΠΟΕΛ, η «Ανόρθωσις» Αμμοχώστου, ο Σύλλογος Αποφοίτων Ανωτέρων Σχολών Λευκωσίας, η Ένωσις Νέων Αγίου Δομετίου - ΕΝΑΔ, η «Μεσαορία» Πραστειού και ο «Ολυμπιακός» Ξυλοτύμβου), καθώς επίσης αθλητές «των Δυνάμεων της Α.Μ.», δηλαδή της «Αυτής Μεγαλειότητος», και αθλητές του Βρετανικού Ινστιτούτου Λεμεσού.

Επρόκειτο να πάρουν μέρος συνολικά 616 αθλητές, γεγονός που θα συνέβαινε για πρώτη φορά στην Κύπρο. Η υπερπληθώρα αθλητών ωστόσο είχε προκαλέσει οργανωτικά προβλήματα και κάποια αταξία στο στάδιο, όπως έγραφε ανταποκριτής στην εφημερίδα «Εσπερινή».

Οι Άγγλοι είχαν επιτάξει το γήπεδο του Γ.Σ.Ε. στην Αμμόχωστο, γι' αυτό και οι αθλητές του προπονούνταν στο στάδιο του Γ.Σ.Ζ. για να προετοιμαστούν κάπως για τους αγώνες. Οι περισσότεροι αθλητές ήταν εντελώς απροπόνητοι, εξού και οι επιδόσεις στα διάφορα αγωνίσματα δεν ήταν ιδιαίτερα υψηλές.

Πάντως, την πρώτη θέση στους αγώνες κατέκτησε η ομάδα των «σκληραγωγημένων και σφικτοδεμένων» Ινδών Σιχ που αποτελούσαν σώματα ειδικών δυνάμεων του βρετανικού στρατού. Τη δεύτερη θέση κατέλαβε η ομάδα του «Πεζοπορικού» Ομίλου Λάρνακας (ΠΟΛ).

Ο Γλαύκος Βαλδασερίδης. Ο παλαιός αθλητής του Γ.Σ.Ζ. ήταν από τα σημαντικά στελέχη του διοικητικού συμβουλίου τη δεκαετία του 1940. Υπηρετούσε από τη θέση του ταμία.

Συμμετείχε σε πρωτάθλημα τένις

Με σκοπό τη συγκέντρωση χρημάτων υπέρ του βρετανικού στρατού διεξήχθη στις 8-10 Ιουνίου 1944 πρωτάθλημα αντισφαίρισης (τένις). Σε αυτό συμμετείχε και ο Γ.Σ.Ζ. με δική του ομάδα, όπως επίσης οι γυμναστικοί σύλλογοι της Λευκωσίας και της Λεμεσού, καθώς και ομάδα του βρετανικού στρατού. Τα χρώματα του Γ.Σ.Ζ. υπερασπίστηκαν οι Αρθούρος Σκιαδάς, Κόκος Τσεριώτης, Γ. Σεραφείμ και Κ. Πετροσιάν.

1945

ΓΥΜΝΑΣΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ
"Ο ΖΗΝΩΝ"
ΕΝ ΛΑΡΝΑΚΙ

ΠΑΓΚΥΠΡΙΟΙ ΑΓΩΝΕΣ
ΕΝ ΛΑΡΝΑΚΙ

Λ! ΠΑΓΚΥΠΡΙΑ

Ο ΓΥΜΝΑΣΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ "ΖΗΝΩΝ" συνεχίζων τὰς Ἐθνικὰς καὶ Ἀθλητικὰς αὐτοῦ παραδόσεις μετ' εὐλόγου χαρᾶς προκηρύσσει τὴν τέλεσιν Παγκυπρίων Ἀγώνων ἐν Λάρνακι, οἵτινες ἀνεστάλησαν κατόπιν ὁμοφώνου ἀποφάσεως τῶν Κυπριακῶν Γυμναστικῶν Συλλόγων πρὸς ἔκδηλον συμμετοχὴν τοῦ βαρυτάτου πένθους, ὅπερ συνείχε τὰς καρδίας τῶν ἀπανταχοῦ Ἑλλήνων, καθ' ὃν χρόνον ἡ φιλτάτη Ἑλληνικὴ Πατρὶς καμφθεῖσα πρὸ τοῦ ὄγκου δύο ὑπούλων καὶ ἀνάνδρων αὐτοκρατοριῶν διετέλει ὑπὸ τὸν αἱμοσταγῆ καὶ μιασματικὸν αὐτῶν ζυγόν.

Νῦν δ' ὁπότε ἐβριάμβευσε τὸ δίκαιον καὶ τὸ φῶς τῆς Ἐλευθερίας ἀνέλαμψεν ἀνὰ τὸν γλαυκὸν Ἑλληνικὸν οὐρανὸν καὶ κατευγάζει σήμερον τὴν χώραν εἰς τὴν ὁποίαν ἐγεννήθη καὶ ἠνδρώθη ὁ κλασσικὸς ἀθλητισμός, ὁ ἡμέτερος Σύλλογος, συνεπὴς πρὸς τὰς ὑψηλὰς παραδόσεις καὶ τὴν ἱερὰν κληρονομίαν τῶν προγόνων μας, ἀγγέλλει μεθ' ὑπερηφανείας τὴν τέλεσιν τῶν Λ' Παγκυπρίων Ἀγώνων ἐν τῷ Σταδίῳ του κατὰ τὴν ἑβδομάδα τῆς Διακαινησίμου.

Καλεῖ τὴν ἀθλοῦσαν νεολαίαν, ὅπως κατέλθῃ διὰ τῶν οἰκείων αὐτῆς Συλλόγων εἰς τὸν στίβον τῆς εὐγενοῦς ἁμίλλης, ἵνα διεκδικήσῃ καὶ πάλιν τὸν τιμητικὸν τοῦ Καλλίνικου Στέφανον ὡς συνεχιστὴς τῶν ἀθλητῶν τῆς Ἱερᾶς Ἄλτεως.

Καλεῖ πάντας εἰς τὴν καθιερωμένην ταύτην Παγκύπριον Ἐθνικὴν Ἑορτήν, ἵνα ὅλοι ὁμοῦ συνεορτάσωμεν τὰ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ καὶ ἐκ βαθέων εὐχηθῶμεν, ὅπως ἡ χρυσοπόρφυρος τῆς Ἐθνικῆς Ἀναστάσεως αὐγὴ ροδίσῃ καὶ τὰς κορυφὰς τοῦ Κυπριακοῦ Ὀλύμπου.

Ἐν Λάρνακι τῇ 1ῃ Μαρτίου 1945.

Ὁ Γραμματεὺς — Ὁ Προεδρεύων τῶν Ἀγώνων — Ὁ Πρόεδρος
Ο. ΕΥΡΥΒΙΑΔΗΣ — Δ. Ν. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ — Μ. Κ. ΟΙΚΟΝΟΜΑΚΗΣ

ΣΗΜ.: Λεπτομέρειαι τῶν ἡμερομηνιῶν τῆς τελέσεως τῶν ἀγώνων θὰ ὁρισθοῦν κατόπιν κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Κυπριακῶν Γυμναστικῶν Συλλόγων.

ΤΥΠΟΙΣ ΟΛΑΜΠΙΑΣ ΛΑΡΝΑΚΑΣ

Αγώνες γιορτής με τη λήξη του πολέμου

Τα σοβιετικά στρατεύματα από τη μια και τα συμμαχικά στρατεύματα των δυτικών χωρών από την άλλη προωθούνταν προς το Βερολίνο στις αρχές του 1945. Διαφαινόταν ότι ο πόλεμος έβαινε προς τη λήξη του, παρόλο που το ναζιστικό καθεστώς του Αδόλφου Χίτλερ έριχνε στο μέτωπο κάθε διαθέσιμη εφεδρεία, προκαλώντας περαιτέρω αιματοχυσία.

Τον Ιανουάριο του 1945 εκλέγηκε νέο συμβούλιο του Γ.Σ.Ζ., που θα καθοδηγούσε τον Σύλλογο στη μεταπολεμική εποχή. Το συμβούλιο αποτελούσαν οι Μιλτιάδης Οικονομάκης, πρόεδρος, Ζήνων Δ. Πιερίδης, αντιπρόεδρος, Οδυσσέας Ευρυβιάδης - Γουάιτσον, γραμματέας, Γλαύκος Βαλδασερίδης, ταμίας, Στέλιος Δημητρίου, Γαϊτάνος (Νίνος) Κούτας και Δημητράκης Λάμπρου, μέλη.

Σχεδόν ταυτόχρονα με τη λήξη του Β' Παγκοσμίου πολέμου, στις 10-13 Μαΐου 1945 ο Γ.Σ.Ζ. φιλοξένησε στο στάδιό του τους Λ' (30ούς) Παγκυπρίους αγώνες. Το πρόγραμμα των αγώνων ήταν πιο πτωχό, σε σύγκριση με προηγούμενους αγώνες που διοργανώθηκαν από τον Γ.Σ.Ζ. Δεν διεξήχθησαν ούτε ομαδικά, ούτε θαλάσσια αθλήματα. Και αυτό φυσικά οφειλόταν στο γεγονός ότι οι περισσότεροι αθλητές είτε παρέμεναν ακόμη υπό στράτευση, είτε δεν είχαν τη δυνατότητα να προπονηθούν για να κατέλθουν στους αγώνες.

Στο κείμενο της προκήρυξης παρατίθεται και η εξήγηση για την αναστολή των Παγκυπρίων αγώνων τα προηγούμενα χρόνια: βαρύτατο πένθος «συνείχε τας καρδίας των απανταχού Ελλήνων, καθ' όν χρόνον η φιλτάτη Ελληνική Πατρίς, καμφθείσα προ του όγκου δύο υπούλων και ανάνδρων αυτοκρατοριών διετέλει υπό τον αιμοσταγή και μιασματικόν αυτών ζυγόν». Τη διακήρυξη υπέγραφαν ο πρόεδρος και ο γραμματέας του Γ.Σ.Ζ. αντίστοιχα, Μιλτιάδης Οικονομάκης και Οδυσσέας Ευρυβιάδης, καθώς επίσης ο «προεδρεύων των Παγκυπρίων αγώνων», Δημητρός Ν. Δημητρίου.

Ο Γ.Σ.Ζ. κατέλαβε την τρίτη θέση στη γενική βαθμολογία. Εντυπωσίασε η ομάδα βαλκανικής σκυταλοδρομίας του Γ.Σ.Ζ., η οποία κέρδισε με άνεση την κούρσα. Όπως έγραφε η εφημερίδα «Εσπερινή» (12.5.1945), «οι Λαρνακείς φίλαθλοι έξαλλοι από ενθουσιασμόν εχειροκρότησαν την τετράδα - Χατζηιωάννου, Σταύρου, Κιαμράν, Παπανικολάου - η οποία εχάρισεν εις τον Γ.Σ.Ζ. μιαν μεγαλειώδη και επιβλητικήν νίκην».

Η προκήρυξη για τους πρώτους Παγκυπρίους αγώνες ύστερα από τον Β' Παγκόσμιο πόλεμο στο στάδιο Γ.Σ.Ζ.

Ο Οδυσσέας Ποσκώτης, επιχειρεί άλμα στους Λ' (30ούς) Παγκυπρίους αγώνες στο στάδιο Γ.Σ.Ζ. το 1945. Αναδείχθηκε νικητής του αγωνίσματος άλματος εις ύψος με επίδοση 1.69½ μ.

Στο νήμα κρίθηκε η έκβαση του αγώνα δρόμου που πραγματοποιήθηκε στο στάδιο Γ.Σ.Ζ. το 1945.

Η στιγμή της ανταλλαγής λαβάρων μεταξύ των σωματείων της «Χάποελ» Τελ Αβίβ αριστερά και της ΕΠΑ δεξιά, στη φωτογραφία από τη Λιζέττα Παπαδοπούλου. Στο μέσο διακρίνεται με το λάβαρο στο χέρι ο Γαϊτάνος (Νίνος) Κούτας, αθλητικός παράγοντας της Λάρνακας. Με μαύρα σακάκια είναι παράγοντες της «Χάποελ».

Υποδέχθηκαν εβραϊκή ομάδα

Θεωρήθηκε τότε μέγα αθλητικό γεγονός η έλευση της ποδοσφαιρικής ομάδας «Χάποελ» Τελ Αβίβ Παλαιστίνης (προτού ιδρυθεί το κράτος του Ισραήλ) για φιλικούς αγώνες τον Απρίλιο του 1945. Ήταν πανίσχυρη ομάδα η φιλοξενούμενη. Έτσι τα αποτελέσματα θεωρήθηκαν φυσιολογικά όταν η «Χάποελ» επικράτησε της ΕΠΑ με 2-0 και του «Πεζοπορικού» με 6-4. Οι αγώνες διεξήχθησαν στο στάδιο Γ.Σ.Ζ. και, όπως ήταν αναμενόμενο, αποτέλεσαν πόλο έλξης για πλήθος ποδοσφαιρόφιλων.

Αξίζει να αναφερθεί ότι ήταν νωπά ακόμη τα εγκλήματα των Ναζί σε βάρος Εβραίων και άλλων, αριστερών αντιφασιστών, ομοφυλόφιλων κ.λπ. Τα ναζιστικά στρατόπεδα συγκέντρωσης είχαν ήδη απελευθερωθεί και έτσι αποκαλύφθηκαν απίστευτες φρικαλεότητες των Ναζί σε βάρος των κρατουμένων.

Κατά το επόμενο διάστημα, χιλιάδες ταλαιπωρημένοι Εβραίοι, που ταξίδευαν με πλοία προς την Παλαιστίνη, θα συλλαμβάνονταν από τους Βρετανούς αποικιοκράτες και θα κρατούνταν σε καραντίνα σε στρατόπεδα που είχαν ανεγερθεί στον Καράολο Αμμοχώστου και αλλού. Μέχρι που τελικά επιτράπηκε, κυρίως κατά τη διάρκεια του 1949, η σταδιακή μετάβασή τους στο κράτος του Ισραήλ, που εγκαθιδρύθηκε το 1948. Οι Κύπριοι επέδειξαν έμπρακτα αξιομνημόνευτο πνεύμα αλληλεγγύης προς τους Εβραίους έγκλειστους στα βρετανικά στρατόπεδα.

Κατά την ανταλλαγή των λαβάρων πριν από τη διεξαγωγή ποδοσφαιρικού αγώνα. Τρίτος από αριστερά είναι ο Δημητρός Ν. Δημητρίου και τέταρτος ο Νίκος Δημητρίου, ο οποίος διετέλεσε πρόεδρος του ΠΟΛ, καθώς επίσης αντιπρόεδρος του Γ.Σ.Ζ.

Ο Δημητρός Ν. Δημητρίου δίνει το εναρκτήριο λάκτισμα για ποδοσφαιρικό αγώνα στο στάδιο του Γ.Σ.Ζ.

Ο φωτογραφικός φακός κατέγραψε την υπερπροσπάθεια του τερματοφύλακα να αποκρούσει την μπάλα σε ποδοσφαιρική συνάντηση στο στάδιο Γ.Σ.Ζ. τα πρώτα χρόνια ύστερα από τον Β' Παγκόσμιο πόλεμο.

Στις κερκίδες του σταδίου Γ.Σ.Ζ.

Πανελλήνιοι αγώνες στην Κύπρο

1947

Πανηγυρική ήταν η ατμόσφαιρα στην Κύπρο τον Ιούνιο του 1947, όταν πραγματοποιήθηκαν Πανελλήνιοι αγώνες. Μέσα από αυτή την εκδήλωση οι Κύπριοι ήθελαν να μεταδώσουν σε όλους τους τόνους το μήνυμα ότι προσδοκούσαν και απαιτούσαν την ένωση της Κύπρου με την Ελλάδα. Ανέμεναν πως οι Βρετανοί αποικιοκράτες θα εκπλήρωναν τις έστω αόριστες υποσχέσεις τους ότι πολεμώντας με τον βρετανικό στρατό εναντίον της ναζιστικής Γερμανίας, οι Κύπριοι πολεμούσαν και για τη δική τους ελευθερία.

Τα επίσημα διαβήματα δεν απέδωσαν καρπούς. Οι Βρετανοί αποικιοκράτες εξακολουθούσαν να κωφεύουν επιδεικτικά. Αντιθέτως, τα Δωδεκάνησα, με τη Ρόδο και άλλα νησιά του Αιγαίου, παραδόθηκαν επίσημα στην Ελλάδα στις 7 Μαρτίου 1947. Αυτό το γεγονός αναπτέρωσε τις ελπίδες των ελληνικής καταγωγής κατοίκων της Κύπρου.

Για να πάρουν μέρος στους Πανελληνίους αγώνες ήρθαν στην Κύπρο μεγάλες ομάδες αθλητών, τόσο από την Ελλάδα, όσο και από την ελληνική παροικία της Αιγύπτου. Έγιναν όλοι δεκτοί με απέραντο ενθουσιασμό κατά την άφιξή τους στο λιμάνι Λεμεσού. Την πρώτη μέρα οι αγώνες διεξήχθησαν στο στάδιο Γ.Σ.Ο., ενώ τις επόμενες μέρες θα έπαιρναν σειρά τα στάδια σε άλλες πόλεις.

Ο Γ.Σ.Ζ. φιλοξένησε τους αθλητές από την Ελλάδα και την παροικία της Αιγύπτου στις 26-28 Ιουνίου 1947 με διάφορες εκδηλώσεις. Στο στάδιο Γ.Σ.Ζ. διεξήχθησαν ορισμένα από τα αγωνίσματα που περιλαμβάνονταν στο πρόγραμμα των Πανελληνίων αγώνων.

Παρέλαση των αθλητών κατά τους Πανελληνίους αγώνες του 1947. Προπορεύεται τυμπανιστής και ακολουθεί η ομάδα των γυμναστικών συλλόγων από την Ελλάδα.

Στη Λάρνακα ιδρύθηκε η ΤΕΣΚ

Με την ευκαιρία της παρουσίας αξιωματούχων του ΣΕΓΑΣ (του αντιπροέδρου, Γεώργιου Πάντζαρη, και του γραμματέα, Δημήτριου Ξηρουχάκη) συνήλθε στη Λάρνακα στις 28 Ιουνίου 1947 και συστάθηκε σε σώμα η Τοπική Επιτροπή ΣΕΓΑΣ Κύπρου (ΤΕΣΚ). Σε αυτήν εντάχθηκαν ο Γ.Σ.Ζ. και οι άλλοι γυμναστικοί σύλλογοι της Κύπρου. Εκπρόσωπος του Γ.Σ.Ζ. στην ΤΕΣΚ θα ήταν ο πρόεδρος του Συλλόγου, Μιλτιάδης Οικονομάκης.

Η ΤΕΣΚ θα είχε πλέον υπό την αιγίδα της τη διεξαγωγή των αθλητικών διοργανώσεων στην Κύπρο για τις επόμενες δεκαετίες, μέχρι τη σύσταση της Κυπριακής Ομοσπονδίας Ερασιτεχνικού Αθλητισμού Στίβου (ΚΟΕΑΣ) το 1983.

Ενθύμιο που έφερε μαζί του από την Αθήνα ο πρόεδρος του Γ.Σ.Ζ. Ο γενικός γραμματέας του ΣΕΓΑΣ, Δημήτριος Ξηρουχάκης, υπέγραψε στη φωτογραφία του Ζήνωνα Δ. Πιερίδη στις 15 Ιουλίου 1947: «Ανάμνησις από τους Πανελληνίους Αγώνας Κύπρου 1947. Γυμναστήριον Λάρνακος, 28 Ιουνίου 1947».

Η διάσπαση του αθλητισμού

Οι πολιτικές αντιπαραθέσεις και προστριβές διαπέρασαν όλη την κυπριακή κοινωνία, η οποία διαχωρίστηκε σε δύο αντιμαχόμενα πολιτικά και ιδεολογικά στρατόπεδα, εκείνα της Δεξιάς και της Αριστεράς. Η σύγκρουση αναζωπυρώθηκε από τη διεξαγωγή δημοτικών εκλογών.

Στη Λάρνακα επικράτησε στις δημοτικές εκλογές του 1946 η Αριστερά, με το ψηφοδέλτιο της οποίας αναδείχθηκε δήμαρχος ο δικηγόρος Λύσος Σανταμάς, που ήταν γραμματέας του Γ.Σ.Ζ. Αντίπαλός του ήταν ο Δημητρός Ν. Δημητρίου, μέχρι τότε δήμαρχος και επίτιμος πρόεδρος του Γ.Σ.Ζ.

Ο εμφύλιος πόλεμος στην Ελλάδα δίχασε ακόμη περισσότερο και την κυπριακή κοινωνία. Αποτέλεσε μάλιστα την αιτία για διαγραφές αθλητών και παραγόντων από υφιστάμενα σωματεία και γυμναστικούς συλλόγους το 1948. Ως αποτέλεσμα ιδρύθηκαν νέα σωματεία στη βάση της αριστερής ιδεολογίας (η «Νέα Σαλαμίς» στην Αμμόχωστο, ο «Ορφέας» και η «Ομόνοια» στη Λευκωσία κ.ά.).

Στη Λάρνακα ιδρύθηκε τον Απρίλιο του 1948 το σωματείο «Αλκή» από αθλητές και παράγοντες που διαγράφηκαν από την ΕΠΑ και τον «Πεζοπορικό» (ΠΟΛ). Της ιδρυτικής συνέλευσης προήδρευσε ο γιατρός Αννίβας Φράνσις, μετέπειτα δήμαρχος Λάρνακας.

Καταστατικές αλλαγές και διαγραφές

Ο Γ.Σ.Ζ. δεν έμεινε ανεπηρέαστος από τη διάσπαση του κυπριακού αθλητισμού. Το 1948 σοβούσε διοικητική κρίση, μετά από την παραίτηση ή τη λήξη της θητείας του διοικητικού συμβουλίου και του προέδρου Μιλτιάδη Οικονομάκη. Παράλληλα, τον Μάιο του 1948 εγκρίθηκαν από γενική συνέλευση τροποποιήσεις στο καταστατικό του Συλλόγου, που αφορούσαν πρόνοιες για διαγραφή μελών.

Έγιναν αλλεπάλληλες προσπάθειες για την πραγματοποίηση γενικής συνέλευσης, αλλά με πενιχρή προσέλευση, μέχρι που τελικά διεξήχθησαν στις 18 Ιουνίου 1948 εκλογές, κατά τις οποίες αναδείχθηκε πρόεδρος ο Ζήνων Δ. Πιερίδης.

Το νεοκλεγέν συμβούλιο του Γ.Σ.Ζ. καταρτίστηκε σε σώμα ως ακολούθως: Ζήνων Δ. Πιερίδης, πρόεδρος, Κώστας Αλκίδας, αντιπρόεδρος, Ανδρέας Γ. Κατωδρύτης, γραμματέας, Αγαμέμνων Καλλίδης, ταμίας, Φύτος Ολύμπιος, σύμβουλος επί των αθλητικών, Νίκος Χαραλάμπους, αποθηκάριος, και Γιάγκος Σεραφείμ, σύμβουλος εποπτείας και τάξεως.

Την ίδια χρονιά πραγματοποιήθηκε εκστρατεία για ενίσχυση των γραμμών του Γ.Σ.Ζ., λόγω του ότι πολύ λίγα ήταν τα ενεργά μέλη που ανταποκρίνονταν στις προσκλήσεις για γενική συνέλευση. Τελικά τον Ιούλιο του 1949 εγκρίθηκε από τη γενική συνέλευση η εγγραφή 61 νέων μελών.

Πάντως, οι αθλητικές επιδόσεις του Γ.Σ.Ζ. σημείωσαν μεγάλη ύφεση. Είναι χαρακτηριστικό το γεγονός ότι στους ΛΔ' (34ους) Παγκυπρίους αγώνες που πραγματοποιήθηκαν στη Λευκωσία το 1949, ο Σύλλογος της Λάρνακας συγκέντρωσε 0 (μηδέν) βαθμούς.

Κατά τη λογοδοσία του διοικητικού συμβουλίου στην 4η τακτική συνέλευση των μελών του Γ.Σ.Ζ. στις 4 Ιανουαρίου 1950 ο πρόεδρος του Γ.Σ.Ζ., Ζήνων Δ. Πιερίδης, εξήγησε τους λόγους, για τους οποίους το συμβούλιο είχε προβεί σε διαγραφές μελών του Συλλόγου:

«Ηναγκάσθημεν να διαγράψωμεν μέλη εκ του μητρώου, τους Λύσον Σανταμάν, Βάσον Κοντόπουλον, Οδυσσέαν Ευρυβιάδην, Κ. Π (δυσανάγνωστο), Ρ. Περπεριάν, διότι η στάσις των υπήρξεν αντίθετος προς τας εθνοπρεπείς αρχάς του σωματείου μας και του σχετικού άρθρου 7 του καταστατικού μας».

Όσον αφορά το θέμα της πολιτικής στο εθνικό θέμα, ο Ζήνων Πιερίδης τόνισε ότι γνώμονας του Γ.Σ.Ζ. ήταν «η αυστηρά προσήλωσις προς την γραμμήν της Εθναρχίας».

1948

Η πρώτη και η τελευταία σελίδα του τροποποιημένου καταστατικού του Γ.Σ.Ζ., όπως εγκρίθηκε από τη γενική συνέλευση των μελών του Συλλόγου στις 12 Μαΐου 1948. Οι τροποποιήσεις αφορούσαν πρόνοιες για διαγραφή μελών. Σε αυτές τις σελίδες έχουν επίσης ιστορική αξία οι αναφορές ότι έτος ίδρυσης του Γ.Σ.Ζ. θεωρούνταν το 1892.

ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟΝ ΓΥΜΝΑΣΤΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ " Ο ΖΗΝΩΝ " ΛΑΡΝΑΚΟΣ.

1). Ὁ Γυμναστικὸς Σύλλογος " ΖΗΝΩΝ " ἱδρυθεὶς ἐν Λάρνακι κατὰ τὸ 1892 , συνεχίζει τὸ ἔργον καὶ τὴν δρᾶσιν του βάσει τοῦ παρόντος καταστατικοῦ.

2). Ὁ Σύλλογος καίτοι Σωματεῖον Ἑλληνικὸν προσδέχεται ὡς μέλη αὐτοῦ καὶ μὴ Ἕλληνας.

3). Σκοπὸς τοῦ Συλλόγου εἶναι ἡ διάδοσις καὶ ἐπέκτασις, συμφώνως πρὸς τὰς Ἑλληνικὰς παραδόσεις , τῆς Γυμναστικῆς , ἀγωνιστικῆς καὶ παντὸς ἄλλου κλάδου σωματικῆς ἀγωγῆς . Τὸν σκοπὸν τοῦτον ἐπιδιώκει , ἰδίως ,
(α) διὰ τῆς ἐπικοινωνίας μετὰ διαφόρων Ἑλληνικῶν ἀθλητικῶν καὶ συνδήποτε ἄλλων, παρεμφερῶν ἐχόντων σκοπὸν, σωματείων τῆς πόλεως καὶ ἐπαρχίας Λάρνακος.
(β) διὰ τῆς τελέσεως ἀγώνων , ἑορτῶν καὶ ἀθλοπαιδιῶν κ.τ.λ. σύμφωνως τῶν κανονισμῶν τοῦ ΣΕΓΑΣ .
(γ) διὰ τῆς διατηρήσεως ἀθλητικῆς ὁμάδος , γυμναστηρίου, καὶ πάσης ἄλλης φύσεως ἀγωνιστικῶν ἐγκαταστάσεων καὶ ἀντικειμένων ἀθλητισμοῦ.
(δ) διὰ τῆς συνάψεως σχέσεων πρὸς ἄλλους Γυμναστικοὺς Συλλόγους καὶ Γυμναστικὰς ὀργανώσεις, καὶ διὰ τῆς συμμετοχῆς τοῦ Συλλόγου εἰς ἀγῶνας τελουμένους ἐντὸς ἢ ἐκτὸς τῆς Κύπρου.

4). Ὁ Σύλλογος ὑποχρεοῦται νὰ παραχωρῇ τὸ ἰδιόκτητον Γυμναστήριον του εἰς τὰ Ἑλληνικὰ Ἐκπαιδευτήρια τῆς πόλεως. Ἐπίσης τοῦτο θὰ χρησιμοποιεῖται καὶ ὑπὸ Σωματείων ἀναγνωρισμένων ὑπ' αὐτοῦ. Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον θὰ δικαιοῦται νὰ παραχωρῇ τὸ Γυμναστήριον καὶ εἰς ἄλλας μαθητικὰς ὁμάδας, ὡς καὶ εἰς Στρατιωτικὰς ἢ καὶ προσκοπικὰς τοιαύτας κατόπιν γραπτῆς αἰτήσεως των.

5). Ὁ Σύλλογος ἀποτελεῖται
α) ἐξ 104 τακτικῶν μελῶν ἐγγεγραμμένων εἰς τὸ Μητρῶον τοῦ Συλλόγου , ὡς τοῦτο ἐγκριθῇ ὑπὸ τῆς Ἐκτάκτου Γενικῆς Συνελεύσεως τῆς 26ης Ἀπριλίου 1948, νοουμένου ὅτι τὰ τοιαῦτα μέλη ἤθελον κανονίσει τὰς συνδρομὰς των βάσει τοῦ παρόντος καταστατικοῦ.
β) ἐκ νέων μελῶν τὰ ὁποῖα ἤθελον ἐγγραφεῖ , συμφώνως τοῦ ἄρθρου 6.

6). Νέα μέλη ἐγγράφονται κατόπιν γραπτῆς αἰτήσεως των πρὸς τὸ Δ.Σ. Αἰτήσεις νέων μελῶν ἐγκριθεῖσαι ὑπὸ τοῦ Δ. Σ. , παραπέμπονται πρὸς ἐκλογὴν διὰ μυστικῆς ψηφοφορίας ὑπὸ τῶν τακτικῶν μελῶν εἰς τὴν ἀμέσως προσεχῆ Τακτικὴν Γενικὴν Συνέλευσιν . Τοιαῦται Τακτικαὶ Γενικαὶ Συνελεύσεις θὰ συγκροτοῦνται δὶς τοῦ ἔτους , ἤ μία κατὰ τὸ Δεύτερον δεκαπενθήμερον τοῦ μηνὸς Δεκεμβρίου καὶ ἡ ἄλλη κατὰ τὸ Δεύτερον δεκαπενθήμερον τοῦ μηνὸς Μαΐου. Ἐκλεγέντα μέλη θεωροῦνται ὅσοι κατὰ τὴν μυστικὴν ψηφοφορίαν λάβωσιν λευκὰς ψήφους ἴσας πρὸς τὰ 3/4 τῶν ψηφισάντων μελῶν πλέον μίας , καὶ προκληρώσωσι τὴν συνδρομήν των .

7). Πᾶν μέλος τοῦ ὁποίου ἡ διαγωγή, ἣ ἡ ἐν γένει συμπεριφορά, ὑπὸ οἱανδήποτε ἰδιότητα, ἤθελε θεωρηθῇ κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Δ. Σ. ὡς θίγουσα τὰ ἐθνικὰ αἰσθήματα , ἢ τὴν ἐν γένει ἀξιοπρέπειαν τοῦ συλλόγου , διαγράφεται προσωρινῶς μὲν ὑπὸ τοῦ Δ.Σ. διὰ περίοδον μέχρις ἓξ μηνῶν , ὁριστικῶς δὲ ὑπὸ Ἐκτάκτου Γενικῆς Συνελεύσεως τῶν μελῶν , εἰδικῶς πρὸς τοῦτο συγκαλουμένης , διὰ μυστικῆς ψηφοφορίας.

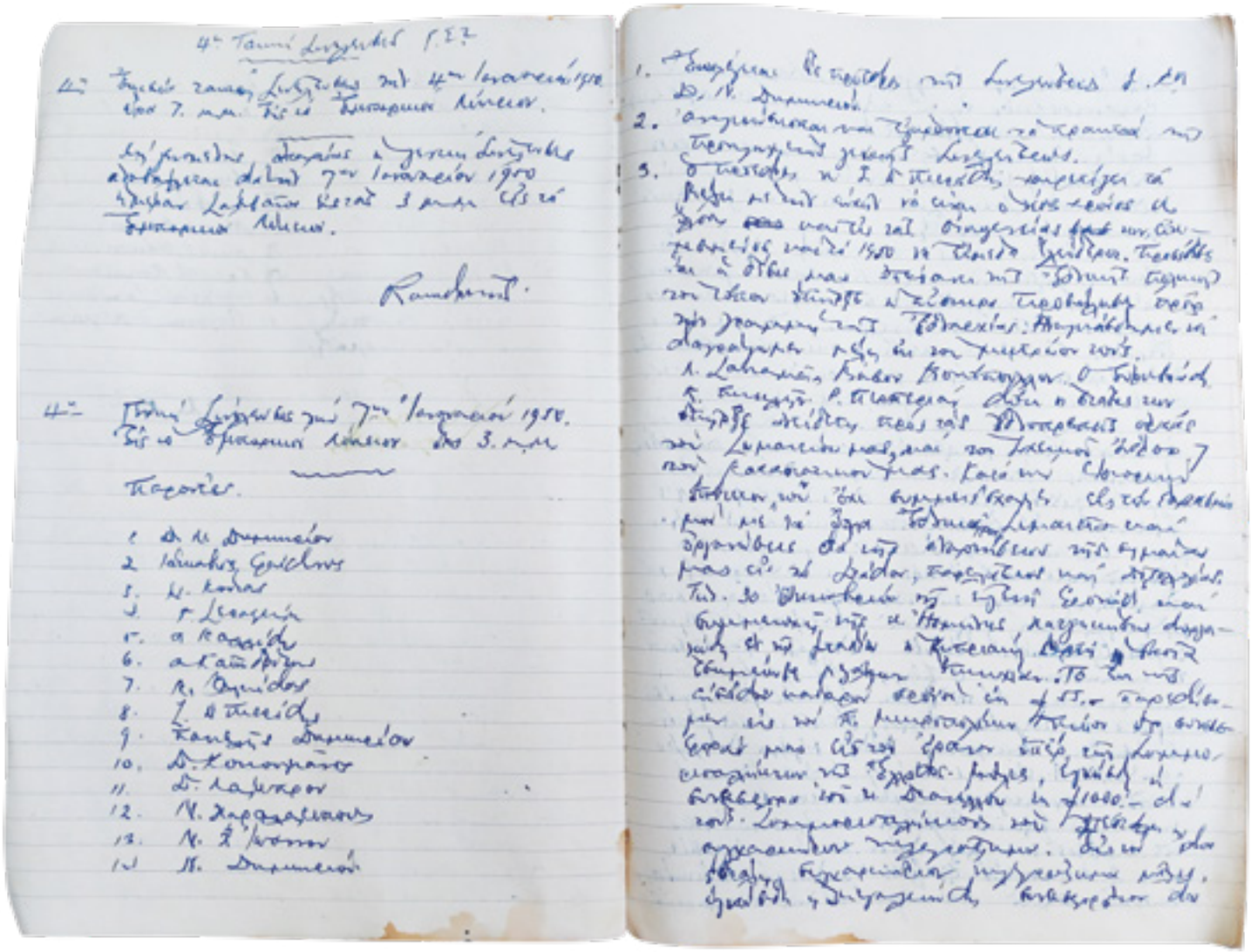
29). α) Ἄρθρον τι τροποποιεῖται , ἐὰν κατὰ τὴν σχετικὴν ψηφοφορίαν ἐγκριθῇ ὑπὸ τῶν ⅔ πλέον ἑνὸς τῶν ψηφισάντων παρόντων μελῶν. Οἱαδήποτε πρότασις τροποποιήσεως ἄρθρου ἢ ἄρθρων τοῦ Καταστατικοῦ δέον νὰ ὑποβάλληται γραπτῶς εἰς τὸ Δ.Σ. 15 τουλάχιστον ἡμέρας πρὸ τῆς Γενικῆς Τακτικῆς Συνελεύσεως τοῦ Δεκεμβρίου.

β) Τὰ ἄρθρα 7 καὶ 16 τροποποιοῦνται μόνον κατόπιν ὁμοφώνου ἀποφάσεως Τακτικῆς Γενικῆς Συνελεύσεως.

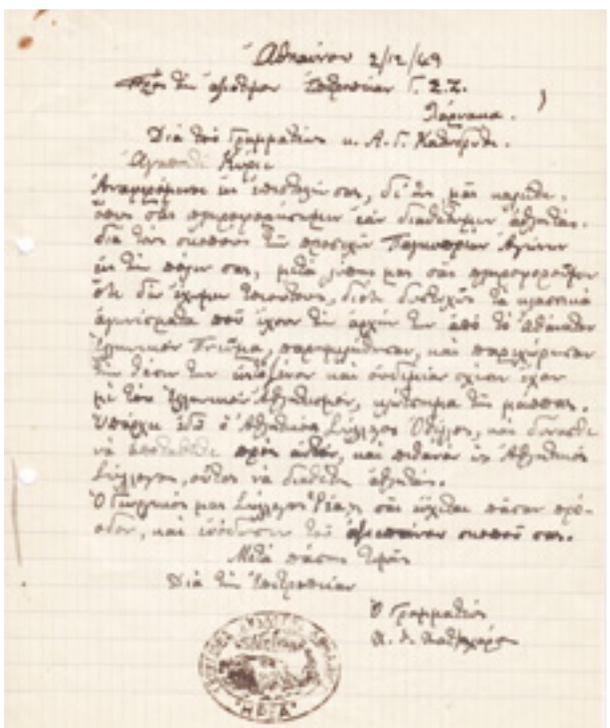
30). Ὁ Σύλλογος κέκτηται σφραγῖδα φέρουσαν ἐν τῷ μέσῳ δισκοβόλον κέρις δὲ τὰς λέξεις "ΚΙΤΙΑΚΟΣ ΓΥΜΝΑΣΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ Ο ΖΗΝΩΝ" ἱδρυθεὶς τῷ 1892 ἐν ΛΑΡΝΑΚΙ (ΚΥΠΡΟΥ).

31). Τὸ παρὸν Καταστατικὸν ἐξ ἄρθρων"31" (Τριάκοντα ἑνὸς) ψηφισθὲν ἐν τῇ παρούσῃ Γενικῇ Συνελεύσει τίθεται ἀμέσως ἐν ἰσχύει, καὶ ἀποστέλλεται εἰς τὸν ΣΕΓΑΣ πρὸς ἔγκρισιν.

Ἐν Λάρνακι, τῇ 12ῃ Μαΐου ,1948.

Οι σελίδες από τα πρακτικά του Γ.Σ.Ζ., που αφορούν τη γενική συνέλευση του Συλλόγου στις 7 Ιανουαρίου 1950, όταν ο Ζήνων Δ. Πιερίδης ενημέρωσε τα μέλη για τις διαγραφές μελών του Γ.Σ.Ζ. κατά την προηγηθείσα περίοδο. Μεταξύ των διαγραφέντων ήταν και ο δήμαρχος Λύσος Σανταμάς, ο οποίος διετέλεσε υψηλόβαθμο στέλεχος του Συλλόγου.

Ο Γ.Σ.Ζ. έκανε εκστρατεία το 1949 για την εξεύρεση αθλητών στίβου και αποτάθηκε σε τοπικούς συλλόγους. Ο γραμματέας του Γεωργικού Συλλόγου Αθηνέου «ΗΡΕΑ», Χ. Χατζηχάρος, απάντησε με πόνο ψυχής, σε επιστολή του που φυλάσσεται στο αρχείο του Γ.Σ.Ζ.:

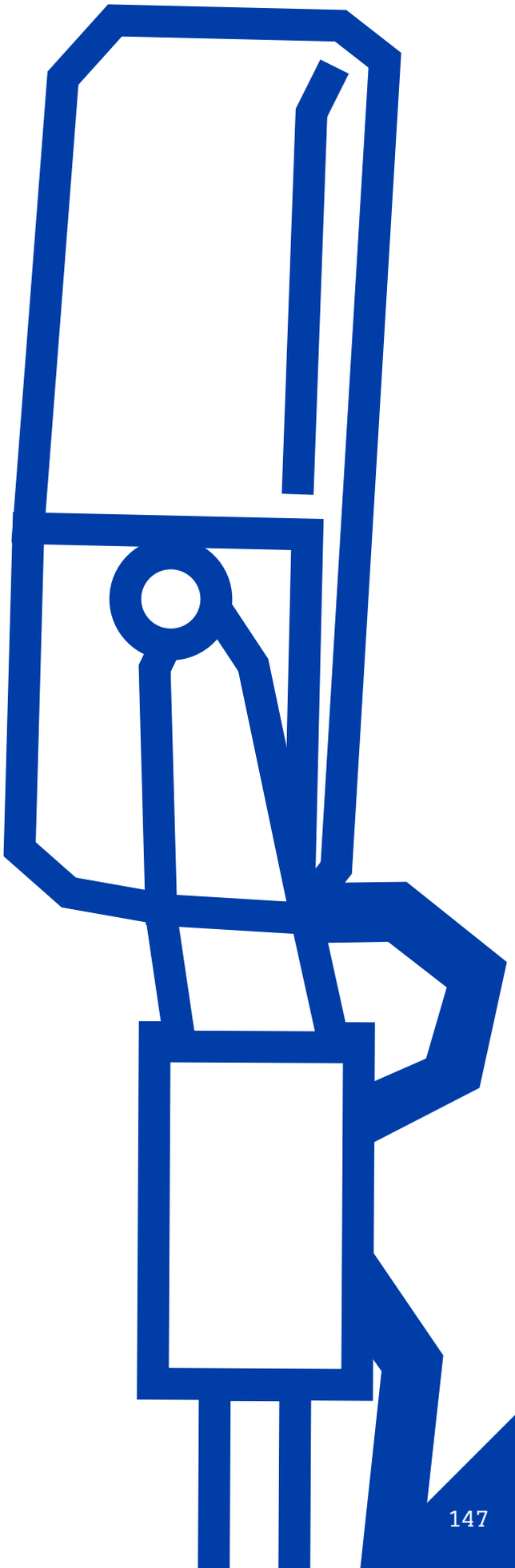
«Μετά λύπης μας σας πληροφορούμεν ότι δεν έχωμεν τοιούτους, διότι δυστυχώς τα κλασσικά αγωνίσματα, που έχουν την αρχήν των από το αθάνατον ελληνικόν πνεύμα, παρημελήθησαν και παρεχώρησαν την θέσιν των εις το ξένον και ουδεμίαν σχέσιν έχον με τον ελληνικόν αθλητισμόν, κλώτσημα της μάππας»!

Αθλητές παρελαύνουν στο στάδιο Γ.Σ.Ζ. τον Μάιο του 1948 στη διάρκεια αθλητικών αγώνων.

Ο Ζήνων Δ. Πιερίδης απευθύνει χαιρετισμό στους Παγκυπρίους αγώνες που πραγματοποιήθηκαν στο στάδιο Γ.Σ.Ζ. το 1950. Η θητεία του στην προεδρία του Γ.Σ.Ζ. κράτησε σχεδόν δύο δεκαετίες.

Ο νέος πρόεδρος Ζήνων Δ. Πιερίδης

Είχε υπηρετήσει στον Γ.Σ.Ζ. για πολλά χρόνια ο Ζήνων Δ. Πιερίδης, από διάφορα πόστα, όταν το 1948, εν μέσω της πολιτικής αναταραχής και της σύγκρουσης στον χώρο του αθλητισμού, εξελέγη νέος πρόεδρος του Γ.Σ.Ζ., διαδεχόμενος τον Μιλτιάδη Οικονομάκη.

Ήταν μέλος μιας από τις πιο επιφανείς οικογένειες της πόλης. Γεννήθηκε το 1900 στη Λάρνακα και μετά από τις γυμνασιακές του σπουδές, απέκτησε πτυχίο Νομικής και Οικονομικών στο Λονδίνο. Με την επιστροφή του στην Κύπρο άρχισε να ασκεί το επάγγελμα του δικηγόρου και να ασχολείται με επιχειρηματικές δραστηριότητες. Υπήρξε ναυτιλιακός πράκτορας, καθώς επίσης υποπρόξενος ή πρόξενος ξένων χωρών (της Σουηδίας και της Γερμανίας) από τη δεκαετία του 1920, γεγονός που του προσέδιδε μεγάλο κύρος στην τοπική κοινωνία.

Από τα νεανικά του χρόνια επέδειξε ιδιαίτερο ενδιαφέρον για τον αθλητισμό και είχε έντονη εμπλοκή στις δραστηριότητες του Γ.Σ.Ζ. από διοικητικές θέσεις. Το 1937, επί παλμεροκρατίας, διορίστηκε αντιδήμαρχος Λάρνακας, θέση στην οποία παρέμεινε μέχρι που αποκαταστάθηκε η διεξαγωγή δημαρχιακών εκλογών το 1943. Τότε εκλέγηκε δήμαρχος ο Δημητρός Ν. Δημητρίου (Μάτσας), με τον οποίο ο Ζήνων Δ. Πιερίδης βρισκόταν σε πολιτική αντιπαλότητα.

Το 1949 ο Ζήνων Δ. Πιερίδης κατήλθε ως υποψήφιος στις δημοτικές εκλογές, με το ψηφοδέλτιο της Λαϊκής Εθνικής Παράταξης που εντασσόταν στον χώρο τη Δεξιάς. Έχασε για λίγες ψήφους από τον συνδυασμό της Αριστεράς, επικεφαλής του οποίου ήταν ο Λύσος Σανταμάς, που αναδείχθηκε δήμαρχος Λάρνακας για δεύτερη θητεία.

Ο Ζήνων Δ. Πιερίδης διορίστηκε δήμαρχος επί ανεξαρτησίας, το 1965, και παρέμεινε στον δημαρχιακό θώκο της Λάρνακας μέχρι τον θάνατό του το 1967. Υπηρέτησε τον Γ.Σ.Ζ. από τη θέση του προέδρου του Συλλόγου, επί σχεδόν δύο δεκαετίες.

Ο αθλητής που είπε όχι στους Βρετανούς

Προκάλεσε αίσθηση στο κοινό η είδηση που δημοσιεύτηκε στην εφημερίδα «Ελευθερία» στις 25 Απριλίου 1948: «Κύπριος επιλοχίας εις τους Ολυμπιακούς αγώνας». Διευκρινιζόταν μάλιστα ότι επρόκειτο για τον Ανδρέα Δημητρίου, αθλητή του Γ.Σ.Ζ., από το χωριό Λύμπια, ο οποίος είχε κερδίσει στο παραδοσιακό αγώνισμα διτζίμι (άρση βαριάς πέτρας) στους Παγκυπρίους αγώνες του 1931 στο στάδιο Γ.Σ.Ζ. Είχε σηκώσει βάρος 185 οκάδων.

Ο Ανδρέας Δημητρίου, όπως αναφέρεται στο δημοσίευμα, γεννήθηκε στην Τριμίκλινη το 1912 και νυμφεύτηκε στα Λύμπια, εξού και το επίθετο Ολύμπιος. Η οικογένειά του καταγόταν από το Μονάγρι, γι' αυτό και ήταν επίσης γνωστός ως Μοναγρίτης. Ήταν γιος του δασκάλου και λαϊκού ποιητή Ιωάννη Μοναγρίτη.

Κατά τον Β' Παγκόσμιο πόλεμο, τον Δεκέμβριο του 1940 κατατάχθηκε ως εθελοντής και έγινε επιλοχίας του λόχου Σκαπανέων του Κυπριακού Συντάγματος. Υπηρέτησε για τρία χρόνια στην έρημο της Αιγύπτου.

Επειδή είχε σχεδόν υπερφυσικές δυνάμεις, όντως οι Βρετανοί πρότειναν στον Ανδρέα Ι. Ολύμπιο - Μοναγρίτη να πάρει μέρος, υπό τη σημαία της Βρετανίας, στους Ολυμπιακούς αγώνες που θα διεξάγονταν στο Λονδίνο το 1948, όπως ανάφερε η εφημερίδα «Ελευθερία». Ωστόσο, ο αθλητής του Γ.Σ.Ζ. απέρριψε την πρόταση, γιατί ήθελε να αγωνιστεί με τα ελληνικά χρώματα, αν θα συμμετείχε στην Ολυμπιάδα.

Ο αθλητής του Γ.Σ.Ζ. Ανδρέας Ολύμπιος - Μοναγρίτης, από τα Λύμπια, μπορούσε να σηκώσει μεγάλα βάρη και ιδού στη φωτογραφία η απόδειξη. Γι' αυτό και οι Βρετανοί ήθελαν να τον εντάξουν στην ολυμπιακή τους ομάδα.

ΚΑ' ΠΑΓΚΥΠΡΙΑ

ΤΕΛΕΣΘΕΝΤΑ ΕΝ ΛΑΡΝΑΚΙ

ΚΙΤΙΑΚΟΥ ΓΥΜΝΑΣΤΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ

"Ο ΖΗΝΩΝ"

ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ

ΛΕΥΚΩΣΙΑ (ΚΥΠΡΟΣ) — ΚΥΡΙΑΚΗ 11 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1948 — ΕΤΟΣ

ΚΥΠΡΙΟΣ ΕΠΙΛΟΧΙΑΣ ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΟΛΥΜΠ. ΑΓΩΝΑΣ

ΛΑΡΝΑΞ, 10 (Ψ).—Φροντίδι τῶν Στρατιωτικῶν Ἀρχῶν, ὁ Ἐπιλοχίας τοῦ 100ῦ Λόχου Σκαπανέων τοῦ Κυπριακοῦ Συνταγματος καὶ ἀθλητὴς τοῦ Γ.Σ.Σ., κ. Ἀνδρέας Α. Δημητρίου, ἐκ τοῦ χωρίου Λύμπια, θὰ συνοδεύσῃ τὸ ἀγωνιστικὸν συνεργεῖον βαρῶν κατὰ τοὺς προσεχεῖς Ὀλυμπιακοὺς ἀγῶνας τοῦ Λονδίνου. Ὁ μηχανικὸς Δημητρίου δύναται νὰ ἁρῃ βάρος 130 χιλιογράμμων δι' ἀμφοτέρων τῶν χειρῶν καὶ 93 χιλιογράμμων διὰ τῆς μιᾶς χειρός.

Ὁ Ἐπιλοχίας Δημητρίου κατετάχθη εἰς τὰ Κυπριακὰ Σύνταγμα τὴν 9 Δεκεμβρίου 1940, ὑπηρέτησε δὲ ἐπὶ τρία ἔτη εἰς τὴν Ἔρημον μὲ τὴν Ὀγδόην Στρατιάν.

Είχε σίγουρες νίκες στους Παγκυπρίους αγώνες ο χειροδύναμος Ανδρέας Ολύμπιος - Μοναγρίτης. Αυτό είναι το δίπλωμα για τη νίκη του το 1931. Το δημοσίευμα αναφέρεται στην πρόταση που έγινε στον αθλητή του Γ.Σ.Ζ. για συμμετοχή στους Ολυμπιακούς αγώνες του 1948.

Ομάδα αθλητών του Γ.Σ.Ζ. με μπροστάρη το λάβαρο, που κρατά στιβαρά ο Ανδρέας Παπαδόπουλος. Αναγνωρίστηκαν από αριστερά οι Σπύρος Στυλιανού, ο Στέλιος Λειβαδιώτης και ο Μιλτής Μιχαηλίδης. Αριστερά, δίπλα από τον ναυτοπρόσκοπο είναι ο Ζήνων Πιερίδης.

Οι ομάδες των γυμναστικών συλλόγων σε παράταξη πίσω από τα λάβαρά τους κατά την τελετή της ορκωμοσίας στους Παγκυπρίους αγώνες στο στάδιο Γ.Σ.Ζ. το 1950.

Συμβολή στο ενωτικό δημοψήφισμα

Με στόχο να δοθούν μηνύματα στους Βρετανούς αποικιοκράτες, αλλά και στη διεθνή κοινότητα, η Εθναρχία αποφάσισε τη διεξαγωγή ιδιότυπου δημοψηφίσματος, δηλαδή τη συλλογή υπογραφών σε διακήρυξη με αίτημα την ένωση της Κύπρου με την Ελλάδα.

Με βάση απόφαση της ΤΕΣΚ, ο Γ.Σ.Ζ. και οι άλλοι γυμναστικοί σύλλογοι συμμετείχαν ενεργά στο ενωτικό δημοψήφισμα, που άρχισε στις 15 Ιανουαρίου 1950.

Σε κλίμα εθνικής έξαρσης φιλοξενήθηκαν στο στάδιο Γ.Σ.Ζ. στις 20-21 και 27-28 Μαΐου 1950 οι ΛΕ' (35οι) Παγκύπριοι αγώνες, στην τιμητική παρουσία του Αρχιεπισκόπου Μακαρίου Β' και του μητροπολίτη Κιτίου Μακάριου, μετέπειτα Αρχιεπισκόπου Μακαρίου Γ'.

Συγκινητική στιγμή κατά την τελετή έναρξης των αγώνων ήταν όταν αφέθηκαν να πετάξουν πάνω από το στάδιο Γ.Σ.Ζ. λευκά περιστέρια. Οι κερκίδες του σταδίου είχαν κατακλυστεί από χιλιάδες φιλάθλους που χειροκρότησαν με ενθουσιασμό τα λόγια του Ζήνωνα Δ. Πιερίδη:

«Σας ελευθερώνω, λευκά μου περιστέρια, γιατί ξέρουμε πόσο βαριά είναι η σκλαβιά... Ζητούμεν την ελευθερίαν μας, την Ένωσιν και μόνον Ένωσιν».

1950

Στιγμιότυπο από την τελετή έναρξης των Παγκυπρίων αγώνων στο στάδιο Γ.Σ.Ζ. το 1950, με τον Ζήνωνα Πιερίδη να απευθύνει χαιρετισμό προς αθλητές, παράγοντες, επίσημους προσκεκλημένους και θεατές.

Η ιερή στιγμή του όρκου των αθλητών. Στο βάθος διακρίνεται η ομάδα του Συλλόγου της Λάρνακας πίσω από το λάβαρο του Γ.Σ.Ζ. Το ιστορικό αυτό κειμήλιο αποτελεί σήμερα πολύτιμο έκθεμα στο Μουσείο Γ.Σ.Ζ. Σύμφωνα με τις εφημερίδες της εποχής, κατά τους ΛΕ' (35ους) Παγκυπρίους αγώνες, το 1950, τον όρκο εκφώνησε ο Άριστος Καϊσίδης.

Η φιλαρμονική έδινε τον ρυθμό για την παρέλαση των αθλητών στους Παγκυπρίους αγώνες που πραγματοποιήθηκαν στο στάδιο Γ.Σ.Ζ.

Η ομάδα του Γ.Σ.Ζ. ενώ παρελαύνει μπροστά από τους θεατές.

Μπροστά είναι οι Κερυνειώτες αθλητές με σημαιοφόρο τον Ανδρέα Χατζηβασιλείου και ακολουθούν οι αθλήτριες του Γ.Σ.Ζ. πίσω από τον σημαιοφόρο στους Παγκυπρίους αγώνες του 1950 στο στάδιο Γ.Σ.Ζ.

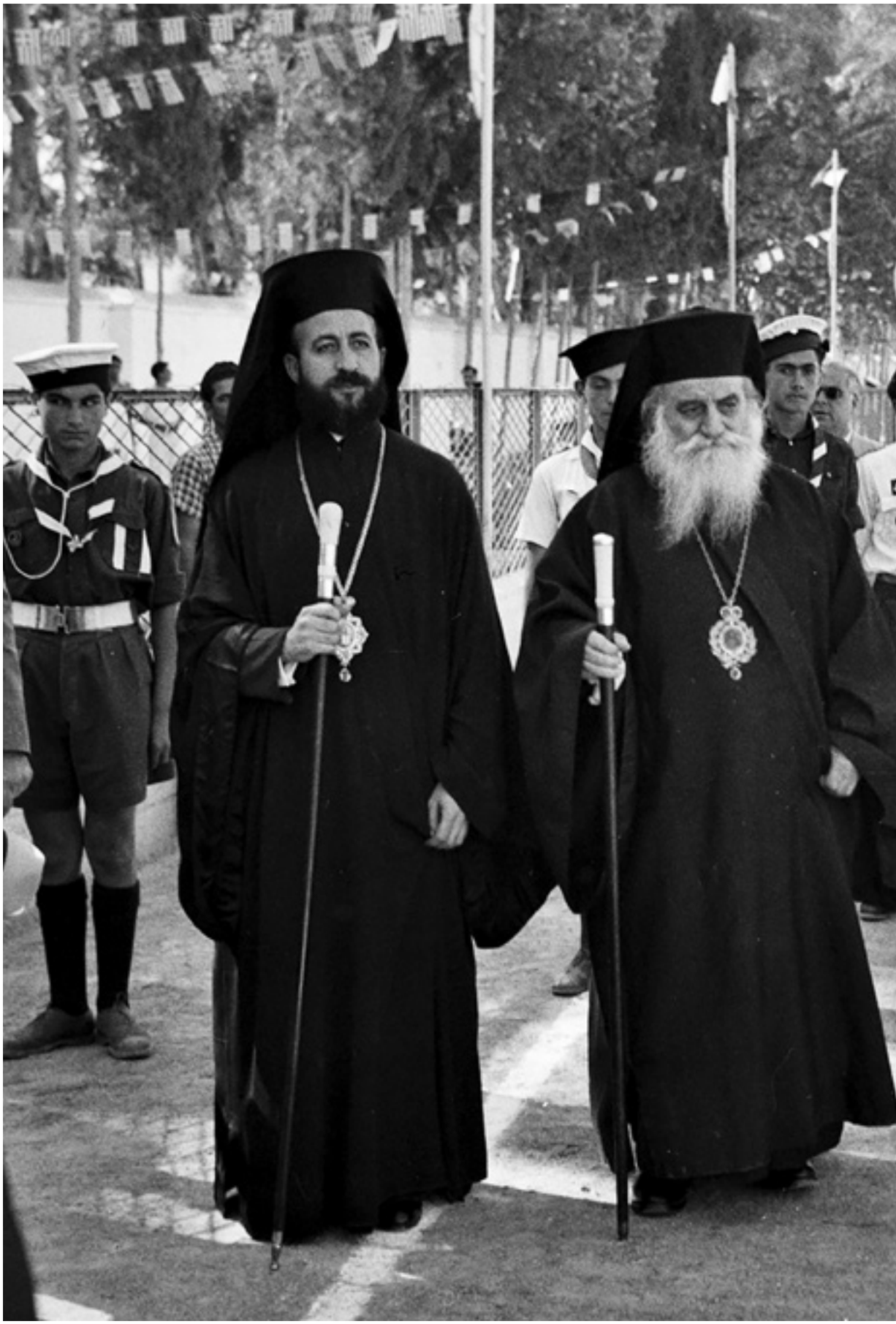
Μπροστά στο κοινό των Παγκυπρίων αγώνων παρέλασαν οι αθλήτριες του Γ.Σ.Ζ. το 1950. Πίσω τους ακολουθούσαν οι αθλητές και ο συνοδός της ομάδας, γυμναστής εκπαιδευτικός Βύρων Χαχολιάδης, προπονητής του Γ.Σ.Ζ.

Την τελευταία μέρα των Παγκυπρίων αγώνων στο στάδιο Γ.Σ.Ζ. το 1950, τιμήθηκε ο ακάματος σκαπανέας του αθλητισμού, Δημοσθένης Συμεωνίδης, ο οποίος στο παρελθόν, τη δεκαετία του 1910, είχε διατελέσει προπονητής του Γ.Σ.Ζ. Ο Δημοσθένης Συμεωνίδης ήταν τότε εκπρόσωπος του ΣΕΓΑΣ στην Κύπρο. Παρόντες ήταν πολλοί αθλητικοί παράγοντες, εκπρόσωποι γυμναστικών συλλόγων και σωματείων. Στην τελετή συμμετείχε και ο πρόξενος της Ελλάδας στην Κύπρο, Αλέξανδρος Λιάτης, ο οποίος απένειμε στον Δημοσθένη Συμεωνίδη το παράσημο «Χρυσός Σταυρός του Φοίνικα», για τις υπηρεσίες του στην εκπαίδευση της ελληνικής παροικίας της Αιγύπτου.

Πανοραμική άποψη του σταδίου Γ.Σ.Ζ. κατά την τελετή έναρξης των 35ων Παγκυπρίων αγώνων. Προπορεύεται λαμπαδηφόρος. Πίσω είναι η ομάδα του Γ.Σ.Ζ. (με μαύρα παντελονάκια).

Ιστορική φωτογραφία. Ο τότε Αρχιεπίσκοπος Μακάριος Β' (ο από Κυρηνείας, με το επίθετο Μυριανθεύς) και ο τότε μητροπολίτης Κιτίου, Μακάριος Κυκκώτης, κατά την προσέλευσή τους στο στάδιο Γ.Σ.Ζ., όπου επρόκειτο να αρχίσουν οι 35οι Παγκύπριοι αγώνες τον Μάιο του 1950, την εβδομάδα μετά από το Πάσχα. Τον επόμενο μήνα, στις 28 Ιουνίου 1950, ο Αρχιεπίσκοπος Μακάριος Β' απεβίωσε. Τον Οκτώβριο του ίδιου χρόνου τον διαδέχθηκε ο εικονιζόμενος στα αριστερά μητροπολίτης Κιτίου Μακάριος, ο οποίος έμεινε στην Ιστορία ως Αρχιεπίσκοπος Μακάριος Γ'. Δεξιά στη φωτογραφία διακρίνεται ο πρόεδρος του Γ.Σ.Ζ., Ζήνων Δ. Πιερίδης. Η φωτογραφία αυτή, όπως και οι υπόλοιπες των Παγκυπρίων αγώνων του 1950, είναι του Φέλιξ Γιαξή από το αρχείο του Γ.Τ.Π.

Στη φωτογραφία είναι η ομάδα των αθλητριών του Γ.Σ.Ζ. που συμμετείχαν στα αγωνίσματα γυναικών στο πλαίσιο των Παγκυπρίων αγώνων το 1950 στο στάδιο Γ.Σ.Ζ. Ο Σύλλογος της Λάρνακας θα συμμετείχε με την ομάδα του και στους Α' Παγκυπρίους αγώνες γυναικών στην Αμμόχωστο το 1952.

1952

Παρούσες στο ραντεβού με την Ιστορία

Ο Γ.Σ.Ζ. συνέβαλε με τη συμμετοχή του στη νέα σελίδα που γράφτηκε στον κυπριακό αθλητισμό στις 5 Απριλίου 1952, όταν πραγματοποιήθηκαν στο στάδιο του Γ.Σ.Ε. οι Α' Παγκύπριοι αγώνες γυναικών.

Οι αθλήτριες του Γ.Σ.Ζ. που διακρίθηκαν ήταν η Ζωή Κυριάκου, δεύτερη στη δισκοβολία, η Ευαγγελία Καλοζώη, δεύτερη στο άλμα εις ύψος, η Λένια Καϊσίδου, τρίτη στο αγώνισμα δρόμου 60 μ., και η Ευτυχία Παναγιώτου, επίσης τρίτη στο αγώνισμα δρόμου 80 μ. με εμπόδια.

Στους Β' Παγκυπρίους αγώνες γυναικών, που πραγματοποιήθηκαν στη Λευκωσία τον Απρίλιο του 1953, διακρίθηκαν οι αθλήτριες του Γ.Σ.Ζ. Μαρούλα Ζαρμάου, δεύτερη στο αγώνισμα δρόμου 80 μ. νεανίδων, Ευαγγελία Καλοζώη, τρίτη στο ίδιο αγώνισμα, Λήδα Φιλίππου, τρίτη στη δισκοβολία νεανίδων, ενώ η ομάδα σκυταλοδρομίας 4Χ50 μ. κορασίδων του Γ.Σ.Ζ κατέλαβε την πρώτη θέση.

Έτσι ο Γ.Σ.Ζ. συνέβαλε στη στερέωση των θεμελίων για την ανάπτυξη και του γυναικείου κλασικού αθλητισμού στη Λάρνακα, και κατ' επέκταση στην Κύπρο.

Σπανίως στα χρονικά του το στάδιο Γ.Σ.Ζ. παρουσίασε τέτοια όψη. Χιόνισε! Κατάλευκο πέπλο σκέπασε όλη τη Λάρνακα κάποια χειμωνιάτικη μέρα του 1950. Πολλοί ήταν εκείνοι που προτίμησαν να τρέξουν στο στάδιο Γ.Σ.Ζ. για να παίξουν με το χιόνι.

Με κάθε ευκαιρία πολύς κόσμος συγκεντρωνόταν στις κερκίδες του Γ.Σ.Ζ. για να παρακολουθήσει είτε εορτασμούς, είτε αθλητικούς αγώνες.

Γυμναστικές επιδείξεις στο στάδιο Γ.Σ.Ζ. από μαθήτριες της Λάρνακας.

Σχολικοί αγώνες στο στάδιο Γ.Σ.Ζ. τη δεκαετία του 1950. Μπροστά στο τραπέζι με τα κύπελλα είναι μαθητές του Παγκυπρίου Εμπορικού Λυκείου Λάρνακας με τα επιβαλλόμενα πηλήκια της μαθητικής τους στολής.

Πανηγύρισε πρωτάθλημα στο μπάσκετ

Ο Γ.Σ.Ζ. εξακολουθούσε να προσθέτει το δικό του λιθαράκι στη διάδοση των ομαδικών αθλημάτων, όπως η καλαθόσφαιρα και η πετοσφαίριση. Το 1952 συμμετείχε με δικές του ομάδες στο παγκύπριο πρωτάθλημα αθλοπαιδιών, μαζί με τις αντίστοιχες ομάδες τριών άλλων γυμναστικών συλλόγων (Γ.Σ.Π., Γ.Σ.Ο. και Γ.Σ.Ε.). Οι διοργανώσεις αυτές (αθλοπαιδιών, γυμναστικής πάλης κ.λπ.) τελούσαν υπό τη δικαιοδοσία του ΣΕΓΑΣ, μέσω της ΤΕΣΚ.

Το πρωτάθλημα καλαθόσφαιρας (μάλλον τουρνουά θα μπορούσε να χαρακτηριστεί) πραγματοποιήθηκε στη Λευκωσία τον Ιανουάριο του 1952, ενώ εκείνο της πετοσφαίρισης φιλοξενήθηκε τον Μάρτιο του ίδιου χρόνου στο στάδιο Γ.Σ.Ζ. στη Λάρνακα.

Και στα δύο πρωταθλήματα οι ομάδες του Γ.Σ.Ζ. είχαν αξιοπρεπή παρουσία, σημειώνοντας ορισμένες νίκες, αλλά δεν κατάφεραν να φτάσουν μέχρι την κατάκτηση τρόπαιου είτε στην πετοσφαίριση είτε στην καλαθόσφαιρα.

Πανηγύρισε όμως τον επόμενο χρόνο. Η ομάδα του Γ.Σ.Ζ. κατέκτησε το πρωτάθλημα καλαθόσφαιρας που πραγματοποιήθηκε τον Μάρτιο του 1953 στην Αμμόχωστο με τη συμμετοχή επίσης ομάδων του Γ.Σ.Ε. και του Γ.Σ.Π. Τη νικήτρια ομάδα αποτελούσαν οι Καρώ, Σαρατζιάν, Νικήτας, Βαρκές και Πετρός (δηλαδή οι τέσσερις από τους πέντε ήταν Αρμένιοι).

Για να παρακολουθήσουν εκδήλωση που πραγματοποιήθηκε στο στάδιο Γ.Σ.Ζ. τη δεκαετία του 1950 συγκεντρώθηκαν θεατές κάθε ηλικίας.

1948

Η επανένωση του ποδοσφαίρου

Ύστερα από την ενοποίηση του κυπριακού ποδοσφαίρου, το στάδιο Γ.Σ.Ζ. έγινε η έδρα για την ποδοσφαιρική ομάδα ενός ακόμη σωματείου, της «Αλκής», η οποία είχε ιδρυθεί το 1948, τη χρονιά της διάσπασης.

Πέντε χρόνια συνεχιζόταν η τραγελαφική κατάσταση με τη διοργάνωση δύο χωριστών ποδοσφαιρικών πρωταθλημάτων μετά από τη διάσπαση του 1948. Τελικά επικράτησε η λογική και τα νέα σωματεία έγιναν δεκτά στους κόλπους της ΚΟΠ. Μεταξύ αυτών και η «Αλκή» Λάρνακας.

Μετέπειτα, το στάδιο Γ.Σ.Ζ. έγινε η έδρα και της «Αλκής», παράλληλα με τα παλαιότερα σωματεία της πόλης, τον ΠΟΛ («Πεζοπορικό» Όμιλο Λάρνακας) και την ΕΠΑ (Ένωση «Πεζοπορικού» - ΑΜΟΛ).

Οι ποδοσφαιρικές συναντήσεις μεταξύ των τριών αυτών σωματείων σήμαναν συναγερμό ανάμεσα στους λάτρεις του αθλήματος, που κατέκλυζαν τις κερκίδες του σταδίου Γ.Σ.Ζ. με σημαίες, πανό, λάβαρα, κασκόλ, τρακατρούκες και άλλα σύνεργα, για να ενθαρρύνουν και να υποστηρίξουν την ομάδα τους.

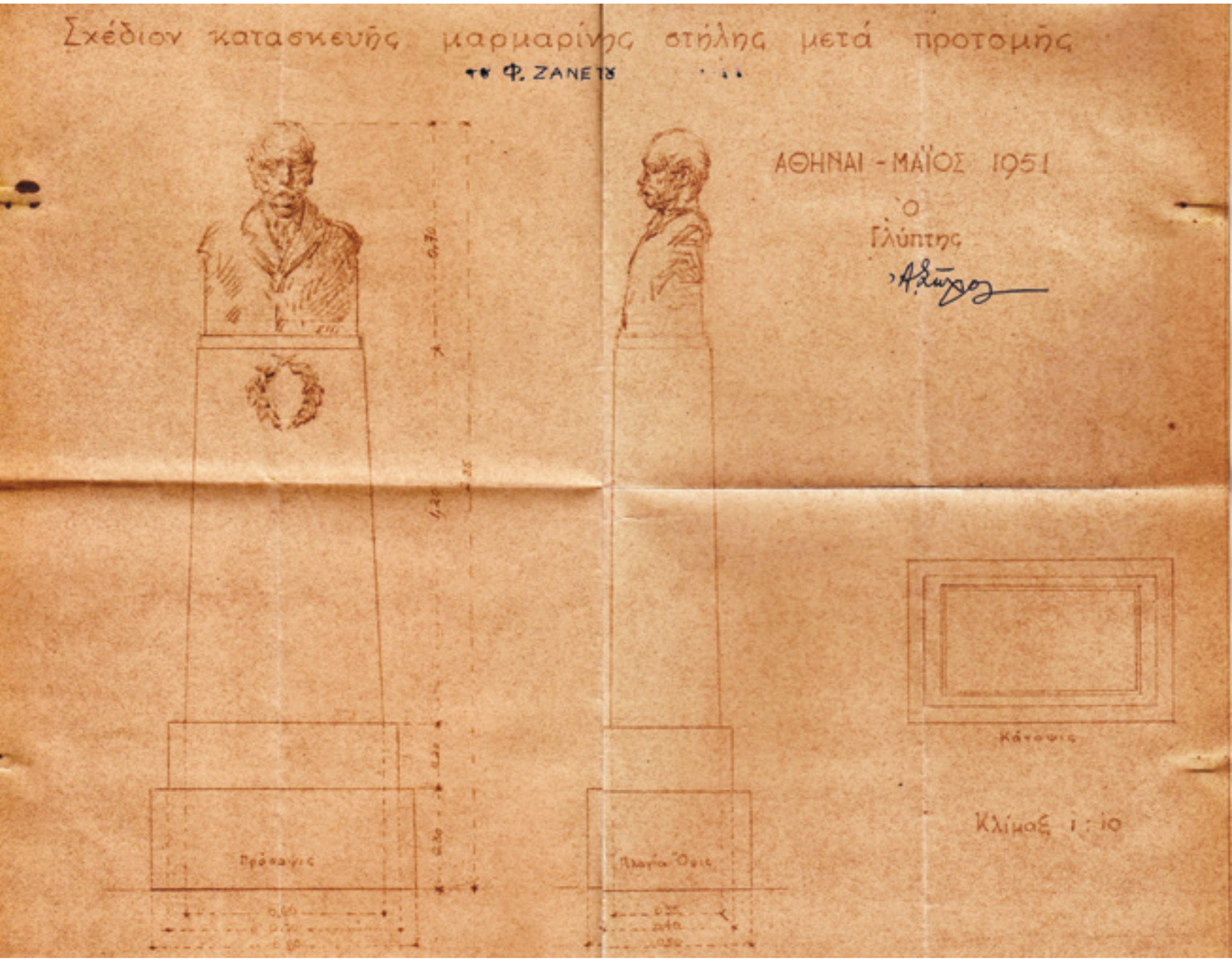
Η ποδοσφαιρική ομάδα του Παγκυπρίου Εμπορικού Λυκείου Λάρνακας το 1951-1952. Προπονητής της ομάδας, όπως και του Γ.Σ.Ζ., ήταν ο Βύρων Χαχολιάδης, στην πίσω σειρά πρώτος από δεξιά, ο οποίος ήταν στυλοβάτης του Γ.Σ.Ζ. και του αθλητισμού στη Λάρνακα, ως προπονητής και γυμναστής. Η φωτογραφία είναι σημαντική, γιατί σε αυτή απεικονίζονται επίσης δύο συμμαθητές αθλητές, που μετέπειτα υπηρέτησαν τον Γ.Σ.Ζ. από τη θέση του προέδρου του Συλλόγου, οι Μιλτής Μιχαηλίδης, τρίτος από αριστερά στην πίσω σειρά, και Γεώργιος Λουρουτζιάτης, πρώτος από αριστερά στη μεσαία σειρά.

Ο Κώστας Πύργος, αθλητής του ΠΟΛ και του Γ.Σ.Ζ., παραλαμβάνει από τον μητροπολίτη Κιτίου, Άνθιμο, το έπαθλο που κέρδισε ως πρώτος νικητής στον αγώνα δρόμου 100 μ. κατά τους Επαρχιακούς αγώνες Λάρνακας που διοργανώθηκαν από τον Γ.Σ.Ζ. στις 25 Μαρτίου 1953.

Στη φωτογραφία είναι αθλήτριες της πετόσφαιρας με τη γυμνάστρια Ερασμία Μιχαηλίδου, η οποία ήταν σκαπανέας του γυναικείου αθλητισμού στη Λάρνακα. Από τη συγκέντρωση τόσων πολλών θεατών, εικάζεται ότι επρόκειτο να διεξαχθεί ενδιαφέρων αγώνας κατά το 1954-1955.

Τα σχέδια του γλύπτη Α. Σώχου για τη φιλοτέχνηση προτομής του Φίλιου Ζαννέτου, τα οποία ωστόσο τελικά φαίνεται ότι δεν υλοποιήθηκαν. Τα σχέδια υπάρχουν στο αρχείο του Γ.Σ.Ζ.

Αποκαλυπτήρια προτομής του Φίλιου Ζαννέτου

Η Κύπρος ήταν ήδη καζάνι που έβραζε εκείνη την περίοδο, με αποκορύφωμα τις μαθητικές διαδηλώσεις τον Δεκέμβριο του 1954, οι οποίες πυροδοτήθηκαν από την απόρριψη του αιτήματος του κυπριακού λαού για αυτοδιάθεση.

Ο Γ.Σ.Ζ. αιτήθηκε άδειας για την εγκατάσταση μεγαφώνων στο στάδιό του, αλλά ο αποικιοκρατικός διοικητής Λάρνακας έθεσε ως όρο από αυτά να μεταδίδονταν μόνο αποτελέσματα αθλητικών αγώνων και όχι οτιδήποτε άλλο, όπως ομιλίες, συνθήματα, μουσική κ.λπ.

Το 1954 στο στάδιο Γ.Σ.Ζ. διεξήχθησαν Παγκύπριοι μαθητικοί αγώνες. Την ίδια χρονιά, στις 30 Μαΐου 1954, τελέστηκαν τα αποκαλυπτήρια της προτομής του αείμνηστου προέδρου του Γ.Σ.Ζ., Φίλιου Ζαννέτου. Η προτομή τοποθετήθηκε στο προαύλιο της Ιεράς Μονής του Αγίου Γεωργίου Κοντού, που ήταν τότε λίγο έξω από το δομημένο περιβάλλον της πόλης.

Αυτή είναι η προτομή του Φίλιου Ζαννέτου, τα αποκαλυπτήρια της οποίας τελέστηκαν το 1954 στους χώρους της Ιεράς Μονής Αγίου Γεωργίου Κοντού. Είναι έργο του γλύπτη Ιωάννη Νοταρά.

1954

Χαμογελαστός κοιτάζει τον φακό ο αθλητής του Γ.Σ.Ζ., και μετέπειτα πρόεδρος του Συλλόγου, Μιλτής Μιχαηλίδης, στο βάθρο των νικητών κατά τους Παγκυπρίους αγώνες στη Λευκωσία το 1954. Με τον αριθμό 43 στη δεύτερη θέση είναι ο Ανδρέας Παπαδόπουλος, επίσης αθλητής του Γ.Σ.Ζ. Διέπρεψαν στο αγώνισμα δρόμου 110 μ. με εμπόδια.

Στο ψηλότερο σκαλοπάτι του βάθρου στους Παγκυπρίους αγώνες του 1954 είναι ο αθλητής του Γ.Σ.Ζ. Τίτος Παπαγεωργίου, ο οποίος παρέλαβε το έπαθλο για τη νίκη της ομάδας του Συλλόγου στη βαλκανική σκυταλοδρομία (800Χ400Χ200Χ100 μ.). Ο Τίτος Παπαγεωργίου αργότερα υπηρέτησε τον Γ.Σ.Ζ. από τη θέση του προπονητή.

Ακόμη μια επιτυχία για τον Γ.Σ.Ζ. Ο Σπύρος Στυλιανού, στα δεξιά στη φωτογραφία από το αρχείο του Γ.Τ.Π., ενώ περιμένει να παραλάβει από τον πρόεδρο του Γ.Σ.Π., Γεώργιο Πούλια, το δίπλωμα για την τρίτη θέση που κατέκτησε η ομάδα του Γ.Σ.Ζ. στη σκυταλοδρομία 4Χ400 μ. στους Παγκυπρίους αγώνες το 1954.

Περιμένουν το πρόσταγμα για να αρχίσει η παρέλαση των αρμάτων για τη γιορτή των ανθεστηρίων το 1953-1954.

Γυμναστικές ασκήσεις στο στάδιο Γ.Σ.Ζ. από μαθήτριες της Λάρνακας, στις φωτογραφίες από τη Λήδα Αχιλλέως Σανταμά.

Πολλές φορές τα άρματα που παρέλαυναν στη γιορτή των ανθεστηρίων στο στάδιο Γ.Σ.Ζ. παρέπεμπαν σε αρχαιοελληνικές εικόνες.

ΤΟ Γ.Σ.Π. ΠΡΟΗΓΕΙΤΑΙ ΚΑΙ ΜΕΤΑ ΤΗΝ Β' ΗΜΕΡΑΝ ΤΩΝ ΑΓΩΝΩΝ

Τὸ ἀπόγευμα τῆς παρελθούσης Κυριακῆς συνεχίσθησαν εἰς τὸ στάδιον ΓΣΖ οἱ ΜΑ' Παγκύπριοι ἀγῶνες. Τὰ τεχνικὰ ἀποτελέσματα ἔχουν ὡς ἑξῆς:

"Αλμα εἰς μῆκος. 1) Λ. Ροδίκης ΓΣΠ 6.77 μ. 2) Πάρις Χριστοδουλίδης ΓΣΠ 6.55 μ. 3) Α. Φιλιππούσης ΓΣΠ 6.20½ μ.

Δρόμος 110 μ. μετ' ἐμποδίων: 1) Μάριος Ἀγαθαγγέλου ΓΣΟ 16''4. 2) Γ. Οἰκονομίδης ΓΣΠ 16''9. 3) Μ. Μιχαηλίδης ΓΣΖ 17''5.

Ἀκοντισμός: 1) Γ. Κωνσταντίνου ΓΣΕ 54.78 μ. 2) Λ. Ἀλεξάνδρου ΓΣΟ 44.16 μ. 3) Πιερῆς Ζαφειρίδης ΓΣΕ 44.02 μ.

Δρόμος 10 χιλιομέτρων: 1) Θ. Πέτρου ΓΣΕ 36'7''. 2) Λ. Παπακωνσταντίνου ΓΣΠ 36'37''. 3) Πρ. Στυλιανοῦ ΓΣΕ 37'28''.

Δρόμος 400 μ.: 1) Ν. Μουσταφᾶς ΓΣΕ 52''9. 2) Μιλτ. Μιχαηλίδης ΓΣΖ 53''5. 3) Σπ. Κυπριανοῦ ΓΣΖ 53''6.

Ἡ βαθμολογία τῆς 1ης καὶ 2ας ἡμέρας ἔχει ὡς ἑξῆς: ΓΣΠ 90 βαθμοί, ΓΣΕ 76, ΓΣΖ 46, ΓΣΟ 30, ΓΣΚ 6 καὶ Γ.Σ. Πρ. 4.

ΜΟΡΦΟΥ, 23 (Τοῦ ἀνταποκριτοῦ μας). — Τὸ ἀπόγευμα τῆς χθὲς ἐτελέσθησαν ἐν τῷ προαυλίῳ τοῦ Ἀρρεναγωγείου Μόρφου αἱ ἐτήσιαι γυμναστικαὶ ἐπιδείξεις τῶν ἐνταῦθα δημοτικῶν σχολείων ἐνώπιον πολλοῦ κόσμου. Τὸ πρόγραμμα τῶν ἐπιδείξεων περιελάμβανεν ἀγωνίσματα στίβου, γυμναστικὰς ἀσκήσεις μαθητῶν καὶ μαθητριῶν καὶ χορούς μαθητριῶν φερουσῶν ἀρχαίους τοπικὰς ἐνδυμασίας, αἵτινες κατεχειροκροτήθησαν. Τὴν ἔναρξιν τῶν ἐπιδείξεων ἐκήρυξεν ὁ Διευθυντὴς τοῦ προτύπου Ἀρρεναγωγείου Μόρφου κ. Σ. Λιθέρης διὰ συντόμου ὁμιλίας, τονίσας τὰ ἀγαθὰ τῆς γυμναστικῆς καὶ τῶν ἀγώνων. Ὁ κ. Λιθέρης πρόσχαρίστησε καὶ τοὺς πολυπληθεῖς ἀθλοθέτας τῶν ἀγώνων. Μετὰ τὴν λῆξιν τῶν ἐπιδείξεων τὸ κοινὸν ἐπεσκέφθη τὴν ἔκθεσιν τεχνῶν, ἥτις ἤνοιξεν ἀπὸ τοῦ Σαββάτου εἰς τὰς αἰθούσας τοῦ Ἀρρεναγωγείου. Εἰς ταύτην ὑπάρχει πλῆθος ἐκθεμάτων ἰδίως ζωγραφικῆς καὶ χειροτεχνίας, μερικὰ τῶν ὁποίων εἶναι πραγματικὰ δημιουργήματα. Ἡ ἔκθεσις παρέμεινεν ἀνοικτὴ μέχρι τοῦ ἀπογεύματος τῆς σήμερον.

Ὁ πρόεδρος τοῦ ΓΣΖ κ. Ζήνων Πιερίδης συνοδεύων τὸν Γενικὸν Πρόξενον καὶ τὴν κ. Παππᾶ μετὰ τοῦ κ. Δημ. Ἀντωνιάδη εἰς τὸ στάδιον.

Ἡ παρέλασις τῶν ἀθλητῶν. (Φωτογραφίαι ΓΙΑΞΗ)

Στρατεύτηκαν για τον απελευθερωτικό αγώνα

Πολλοί αθλητές, παράγοντες, μέλη και φίλοι του Γ.Σ.Ζ., εντάχθηκαν στην ΕΟΚΑ, με όλους τους κινδύνους που συνεπαγόταν αυτό. Η ΕΟΚΑ (Εθνική Οργάνωση Κυπρίων Αγωνιστών) σηματοδότησε την έναρξη ένοπλης δράσης λίγο μετά τα μεσάνυχτα, όταν ξημέρωνε η 1η Απριλίου 1955, με εκκωφαντικές εκρήξεις βομβών και άλλες δυναμικές ενέργειες σε όλη την Κύπρο.

Σκοπός της οργάνωσης ήταν η απαλλαγή από τα δεσμά της αποικιοκρατίας και η ένωση της Κύπρου με την Ελλάδα. Εμπνευστής και δημιουργός της ΕΟΚΑ ήταν ο Αρχιεπίσκοπος Μακάριος Γ', ενώ στρατιωτικός αρχηγός ήταν ο κυπριακής καταγωγής απόστρατος συνταγματάρχης του ελληνικού στρατού, Γεώργιος Γρίβας, ο οποίος υιοθέτησε το ψευδώνυμο Διγενής. Με αυτό υπέγραφε τις προκηρύξεις της οργάνωσης. Βέβαια όλα αυτά τότε καλύπτονταν από άκρα μυστικότητα, καθόσον οι Βρετανοί αποικιοκράτες μετέρχονταν κάθε μέσου για την εξάρθρωση της οργάνωσης και τη σύλληψη των μελών της.

Μετά από τις πρώτες δυναμικές ενέργειες της οργάνωσης στη Λάρνακα, οι Βρετανοί αποικιοκράτες, ύστερα από προδοσία, προέβησαν στη σύλληψη των κυριότερων τοπικών στελεχών. Ορισμένοι από τους πέντε συλληφθέντες ήταν αθλητικοί παράγοντες, που είχαν εμπλοκή στα διοικητικά πράγματα σωματείων της Λάρνακας, με επικεφαλής τον Σταύρο Ποσκώτη, τομεάρχη της ΕΟΚΑ, που ήταν ανώτερος διοικητικός παράγοντας του «Πεζοπορικού», υπήρξε και μέλος του Γ.Σ.Ζ. (και μετέπειτα βουλευτής επί ανεξαρτησίας).

Ρεπορτάζ στην εφημερίδα «Έθνος» στις 24.5.1955 για τους Παγκυπρίους αγώνες που διεξάγονταν στο στάδιο Γ.Σ.Ζ.

Το βιβλιαράκι με το πρόγραμμα των 41ων Παγκυπρίων αγώνων το 1955, όπως καταρτίστηκε με έγκριση του ΣΕΓΑΣ.

1955

Στο στάδιο Γ.Σ.Ζ. πολλοί αθλητές που έδρασαν στην ΕΟΚΑ

Δύο μήνες αργότερα, στις 21-22 και 28-29 Μαΐου 1955, πραγματοποιήθηκαν στο στάδιο Γ.Σ.Ζ. οι ΜΑ' (41οι) Παγκύπριοι αγώνες.

Πολλοί από τους αθλητές του Γ.Σ.Ζ., καθώς επίσης των υπόλοιπων γυμναστικών συλλόγων της Κύπρου, οι οποίοι συμμετείχαν στους Παγκυπρίους αγώνες στη Λάρνακα, κατά τα επόμενα χρόνια ήταν ενεργά μέλη της ΕΟΚΑ. Άλλοι ήταν καταζητούμενοι αντάρτες της ΕΟΚΑ, άλλοι βρέθηκαν στα κελιά των φυλακών και τα κρατητήρια της βρετανικής αποικιοκρατίας και άλλοι συνέχιζαν ασύλληπτοι να συμμετέχουν στην παράνομη και ριψοκίνδυνη δράση για την ελευθερία της Κύπρου. Χαρακτηριστικά μπορούν να αναφερθούν ο Μιχαλάκης Καραολής, ο Ευαγόρας Παλληκαρίδης, ο Αντώνης Παπαδόπουλος κ.ά.

Όσον αφορά το αγωνιστικό μέρος των Παγκυπρίων αγώνων του 1955, ο Γ.Σ.Ζ. παρουσίασε ανάκαμψη, αφού κατέλαβε την τρίτη θέση στη γενική βαθμολογία με 92 βαθμούς. Μεγάλη επιτυχία σημείωσε η ομάδα βαλκανικής σκυταλοδρομίας 800Χ400Χ200Χ100 μ. του Γ.Σ.Ζ., η οποία κατέρριψε το παγκύπριο ρεκόρ. Την ομάδα αποτελούσαν οι Σπύρος Στυλιανού, Μιλτής Μιχαηλίδης, Στέλιος Λειβαδιώτης και Μυρίστης.

ΤΗΝ ΤΕΤΑΡΤΗΝ ΣΤΟ ΓΣΠ: Η ΤΙΤΑΝΟΜΑΧΙΑ ΑΠΟΕΛ - ΤΣΕΤΤΙΝ ΚΑΓΙΑ

Α.Α.Α. AUTODRIVERS ASSOCIATION

ΑΘΛΗΤΙΚΗ

Η ΑΘΛΗΤΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΜΕ ΤΗ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΗ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

ΤΑ ΑΛΚΙΜΑ ΚΥΠΡΙΑΚΑ ΝΕΙΑΤΑ ΣΤΟΝ ΣΤΙΒΟΝ ΤΗΣ ΕΥΓΕΝΙΚΗΣ ΑΘΛΗΤΙΚΗΣ ΑΜΙΛΛΑΣ

ΚΑΤΑ ΤΙΣ ΔΥΟ ΤΕΛΕΥΤΑΙΕΣ ΗΜΕΡΕΣ ΤΩΝ ΜΑ' ΠΑΓΚΥΠΡΙΩΝ ΑΓΩΝΩΝ ΔΙΕΞΗΧΘΗ

ΣΚΛΗΡΗ ΜΟΝΟΜΑΧΙΑ ΜΕΤΑΞΥ ΤΟΥ ΓΣΠ ΚΑΙ ΓΣΕ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΚΡΑΤΗΣΗ

Ο ΓΣΠ ΑΝΕΔΕΙΧΘΗ ΤΕΛΙΚΑ ΠΟΛΥΝΙΚΗΣ ΜΕ 171 ΒΑΘΜΟΥΣ ΕΝΑΝΤΙ 169 ΤΟΥ ΓΣΕ. — ΠΟΛΥΝΙΚΗΣ ΑΘΛΗΤΗΣ ΑΝΕΔΕΙΧΘΗ Ο ΑΝΔΡΕΑΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΤΟΥ ΓΣΟ ΜΕ 23 ΒΑΘΜΟΥΣ. — ΟΜΑΔΑ ΤΗΣ ΒΑΛΚΑΝΙΚΗΣ ΣΚΥΤΑΛΟΔΡΟΜΙΑΣ ΤΟΥ ΓΣΖ ΚΑΤΕΡΡΙΨΕ ΤΗΝ ΠΑΓΚΥΠΡΙΑ ΕΠΙΔΟΣΗ. — Ο ΥΠΕΡΟΧΟΣ ΑΘΛΗΤΗΣ ΤΟΥ ΓΣΖ ΣΠΥΡΟΣ ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ ΚΑΤΕΡΡΙΨΕ ΤΟ ΠΑΓΚΥΠΡΙΟ ΡΕ-ΚΟΡ ΤΟΥ ΚΙΝΑ ΣΤΑ 800 Μ. ΜΕ 2'1''2. — Ο ΜΕΛΗΣ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥΣ ΤΟΥ ΓΣΟ ΕΚΕΡΔΙΣΕ ΤΟΝ ΜΑΡΑΘΩΝΙΟ. — Η ΤΕΛΙΚΗ ΚΑΤΑΤΑΞΗ ΤΩΝ ΣΥΛΛΟΓΩΝ ΕΧΕΙ ΩΣ ΕΞΗΣ: ΓΣΠ 171, ΓΣΕ 169, ΓΣΖ 92, ΓΣΟ 60, ΓΣΚ 19 ΚΑΙ Γ.Σ.ΠΡ. 10. — ΟΙ ΜΒ' ΠΑΓΚΥΠΡΙΟΙ ΑΓΩΝΕΣ ΘΑ ΔΙΕΞΑΧΘΟΥΝ ΣΤΗΝ ΚΕΡΥΝΕΙΑ.

ΛΑΡΝΑΚΑ.

ΔΗΜΟΦΙΛΕΙΑ

ΑΛΚΗ ΤΡΙΠΙΛΟΥΣΗ

Πρωτοσέλιδο δημοσίευμα στην εφημερίδα «Αθλητική» για τους 41ους Παγκυπρίους αγώνες που πραγματοποιήθηκαν τον Μάιο του 1955 στη Λάρνακα. Αριστερά είναι η ομάδα σκυταλοδρομίας 4Χ400 μ. του Γ.Σ.Ζ., η οποία αναδείχθηκε νικήτρια. Η εφημερίδα σε κορνίζα εκτίθεται στο Μουσείο Γ.Σ.Ζ.

ΜΑ' ΠΑΓΚΥΠΡΙΑ

ΤΕΛΕΣΘΕΝΤΑ ΕΝ ΛΑΡΝΑΚΙ

Τη 21η 22α και 28η 29η Μαΐου 1955

ΚΙΤΙΑΚΟΥ ΓΥΜΝΑΣΤΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ

"Ο ΖΗΝΩΝ"

Το δίπλωμα που απονεμήθηκε στην ομάδα σκυταλοδρομίας του Γ.Σ.Ζ. για τη νίκη της στους 41ους Παγκυπρίους αγώνες και το οποίο εκτίθεται επίσης στο Μουσείο Γ.Σ.Ζ.

ΕΛΗΞΑΝ ΤΗΝ ΠΑΡΕΛΘ. ΚΥΡΙΑΚΗΝ ΟΙ ΜΑ' ΠΑΓΚΥΠΡΙΟΙ ΑΓΩΝΕΣ ΣΤΙΒΟΥ

Πελυνίκης Σύλλογος ανεδείχθη ὁ Γ.Σ.Π. μὲ 171 βαθμοὺς ἐναντι 169 τοῦ Γ.Σ.Ε. — Νέα παγκύπριος ἐπίδοσις εἰς τὸν δρόμον 800 μέτρων.

ΛΑΡΝΑΞ, 30 (W.). — Ἐσυνεχίσθησαν χθὲς ἐν τῷ Σταδίῳ τοῦ Γ.Σ.Ζ. καὶ ἔληξαν οἱ ΜΑ' Παγκύπριοι Ἀγῶνες. Χθὲς παρηκολούθησαν τούτους ὁ Μ. Ἀρχιεπίσκοπος κ. Μακάριος, οἱ Σεβ. Μητροπολῖται Πάφου, Κιτίου καὶ Κυρηνείας κ.κ. Φώτιος, Ἄνθιμος καὶ Κυπριανός, ὁ Θ. Χωρεπίσκοπος Σαλαμῖνος κ. Γενναδίος, ὁ Πανοσ. Ἡγούμενος Κύκκου κ. Χρυσόστομος, ὁ Γενικὸς Ἐπίτροπος τῆς Ἑλλάδος κ. Παππᾶς, ὁ Γραμματεὺς τοῦ Προξενείου κ. Δ. Ἀντωνιάδης καὶ πολὺς κόσμος. Κατὰ τὴν ἀφιξίν καὶ ἀναχώρησίν των ἐκ τοῦ Σταδίου ὁ Μ. Ἀρχιεπίσκοπος, οἱ Συνοδικοὶ καὶ ὁ κ. Παππᾶς ἐγένοντο ἀντικείμενον ἐνθουσιωδῶν ἐκδηλώσεων ἐκ μέρους τῶν θεατῶν.

Τὰ τεχνικὰ ἀποτελέσματα ἔχουν ὡς ἀκολούθως:

Δρόμος 400 μ. μετ' ἐμποδίων: 1) Μιλτ. Μιχαηλίδης (ΓΣΖ) 57'', 7, 2) Μάριος Ἀγαθαγγέλου (ΓΣΟ), 3) Β. Ἀλετράρης (ΓΣΠ).

Ἀκοντισμός: 1) Ι. Ἀντωνιάδης (ΓΣΚ) 18.50 μ., 2) Ι. Κωνσταντίνου (ΓΣΕ) 17,48 μ., 3) Χρ. Κάναλης (ΓΣΠ) 17,33 μ.

Δρόμος 800 μ.: Σπύρος Στυλιανοῦ (ΓΣΖ) 2'.1''.7 (νέα ταχυδρομος ἐπίδοσις), 2) Ἀργ. Χατζηβασιλείου (ΓΣΠ) 2'4'', 3) Ν. Χιώτης (ΓΣΠ).

Ὑψος τριπλοῦν: 1) Α. Ροδίκης (ΓΣΠ) 13,55 μ., 2) Παναγ. Πιερῆς (ΓΣΕ) 13,54 μ., 3) Μ. Χαουσέτη (ΓΣΖ) 13,18 μ.

Μαραθώνιος δρόμος (30 χιλιόμετρα): 1) Μελὴς Χαραλάμπους (ΓΣΟ) 2 ὥρ. 29''.6, 2) Ι. Φα-60, 5) Γ. Σ. «Κέρυνθος» 19, καὶ 6) Γ. Σ. «Πρόοδος» 10.

Πολυνίκης ἀθλητὴς ἀναδείχθη ὁ Α. Ἀλεξάνδρου τοῦ Γ.Σ.Ο. μὲ 23 βαθμούς.

Μετὰ τὸ τέρας τῶν ἀγώνων ὁ Μ. Ἀρχιεπίσκοπος Κύπρου ἀπένειμεν εἰς τοὺς νικητὰς 36 κύπελλα ἀθλοθετηθέντα ὑπὸ ἐταιρειῶν, ὀργανώσεων, σωματείων ἰδιωτῶν κλπ. καὶ εἰς τὸν πολυνίκην Σύλλογον (ΓΣΠ) τὴν ἐπὶ δεκαετίαν ἐταμειθεμένην ἀσπίδα τῆς ἐφημερίδος «Βραδυνὴ» τῶν Ἀθηνῶν. Ἐπὶ τῆς ἀσπίδος ὑπάρχει ἀργυρᾶ ἀνάγλυφος παράστασις τοῦ Παρθενῶνος καὶ τῆς Κύπρου. Ἐπίσης ἀπενεμήθησαν διπλώματα καὶ μετάλλια ἐπιδόσεως εἰς τοὺς ἀθλητὰς Α. Ροδίκην καὶ Α. Χατζηβασιλείου τοῦ ΓΣΠ, Μιχαηλίδην τοῦ ΓΣΕ καὶ Α. Ἀλεξάνδρου τοῦ ΓΣΟ. Εἰς τὸν ἐκ τῶν ἀθλητῶν τοῦ ΓΣΠ Περικλῆν Δημητρίου ἀπενεμήθη δίπλωμα μετ' ἀναμνηστικοῦ μεταλλίου διὰ τὴν ἐπὶ 25ετίαν ἀφοσίωσίν του εἰς τὸν κλασσικὸν ἀθλητισμὸν καὶ τὸ ἀθλητικὸν ἐνεδυμα, τὸ ὁποῖον ἐνέδυε κατ' ὅλον τὸ διάστημα τούτο.

Μετὰ τὴν ἀπονομὴν τῶν ἐπάθλων ὁ κ. Κλεάνθης Γεωργιάδης προσηρμυξεν ἐκ μέρους τοῦ Γ.Σ. «Πρόοδος» τοὺς Μ.Β' Παγκυπρίους Ἀγῶνας, οἱ ὁποῖοι θὰ διεξαχθοῦν κα-

Πιο ψηλά από όλους ο αθλητής του Γ.Σ.Ζ. Σπύρος Στυλιανού, στη φωτογραφία που διάνθισε το δημοσίευμα της εφημερίδας «Ελευθερία» στις 31.5.1950 για τη λήξη των 41ων Παγκυπρίων αγώνων στο στάδιο Γ.Σ.Ζ.

Το κύπελλο που κέρδισε η ομάδα σκυταλοδρομίας του Γ.Σ.Ζ. στους Παγκυπρίους αγώνες το 1955. Είχε αθλοθετηθεί από την εταιρεία Ν. Π. Λανίτη. Μπορούν να το δουν από κοντά οι επισκέπτες του Μουσείου Γ.Σ.Ζ., όπου φυλάσσεται.

Μάχη στήθος με στήθος μεταξύ του αθλητή του Γ.Σ.Ζ. Μιλτή Μιχαηλίδη, στα αριστερά, και του αθλητή του Γ.Σ.Ο. Μ. Αγαθαγγέλου κατά τον τερματισμό στον αγώνα δρόμου 400 μ. με εμπόδια στους 41ους Παγκυπρίους αγώνες το 1955.

Αφήνοντας πίσω σε αρκετή απόσταση τους υπόλοιπους αθλητές τερμάτισε πρώτος ο Μιλτής Μιχαηλίδης στους 41ους Παγκυπρίους αγώνες που πραγματοποιήθηκαν στο στάδιο Γ.Σ.Ζ.

Ο Μιλτής Μιχαηλίδης στάθηκε περήφανος μπροστά στον φωτογραφικό φακό με τα κύπελλα που κέρδισε στους 41ους Παγκυπρίους αγώνες. Αριστερά διακρίνεται ο Αρχιεπίσκοπος Μακάριος Γ'.

Ιστορικό τεκμήριο για τη συμμετοχή του Ευαγόρα Παλληκαρίδη στους Παγκυπρίους αγώνες το 1955 στο στάδιο Γ.Σ.Ζ. Το όνομά του φιγουράρει στον αριθμό 8 με τις επιδόσεις του στο αγώνισμα του άλματος τριπλού.

Το Δελτίο Αγωνισμάτων για τα αποτελέσματα της κούρσας 800 μ. στους 41ους Παγκυπρίους αγώνες στο στάδιο Γ.Σ.Ζ. το 1955. Τέταρτος τερμάτισε ο Μ. Καραολίδης του Γ.Σ.Π. Δεν είναι άλλος από τον απαγχονισθέντα ήρωα της ΕΟΚΑ, Μιχαλάκη Καραολή. Τα σχετικά τεκμήρια φυλάσσονται στο αρχείο και το Μουσείο του Γ.Σ.Ζ.

Ο 17χρονος αθλητής του Γ.Σ.Κ. Πάφου, Ευαγόρας Παλληκαρίδης, ετοιμάζεται να ρίξει τον δίσκο στο αγώνισμα της δισκοβολίας.

Γ. Σ. «Ο ΖΗΝΩΝ»

ΔΕΛΤΙΟΝ ΑΓΩΝΙΣΜΑΤΩΝ

ΑΓΩΝΙΣΜΑ Άλμα Τριπλούν

Εν Λάρνακι τη 29/5/1955

ΑΓΩΝΕΣ ΜΑ' ΠΑΓΚΥΠΡΙΟΙ

ΣΤΑΔΙΟΝ Γ.Σ.Ζ.

Αύξων αριθ.	Κλήρος	Ονοματεπώνυμον αθλητού	Σύλλογος	Προσπάθειαι						
1	1	Γ. Θεοδωρίδης	ΓΣΠ	12.94	12.79	12.40	12.79	-	12.99	
2	2	Γ. Γρηγορίου	ΓΣΕ	12.74	12.12	12.74				
3	3	Μ. Χριστίν	ΓΣΖ	13.00	12.96	13.18	13.27	12.76	13.09	13.00
4	4	Σ. Παπαδόπουλος	ΓΣΖ	11.83	12.06	12.32				
5	5	Π. Χαραλάμπους	ΓΣΖ	12.67	12.23	-				
6	6	Φ. Νικηφόρου	ΓΣΟ	12.34	-	-				
7	7	Α. Κουκουλλής	ΓΣΚ	11.03	-	12.09				
8	8	Ε. Χατζηαναστάσης	ΓΣΚ	11.54	11.09	12.54				
9	9	Ν. Γεωργίου	ΓΣΠ	12.59	-	13.05	12.86	-	-	13.00
10	10	Γ. Κυπριανού	ΓΣΕ	11.52	-	-				
11	11	Μ. Μαυρομμάτης	ΓΣΕ	-	-	12.21				
12	12	Λ. Ροδινός	ΓΣΠ	13.31	-	13.25	-	13.05	-	13.25
13	13	Λ. Ξενοφώντος	ΓΣΝ	12.00	11.29	-				
14	14	Ξ. Μιντζούρης	ΓΣΠ	12.54	12.69	12.69	12.57	12.57		13.00
15	15	Χ. Νικολάου	ΓΣΠ	-	12.09	-				
16	16	Π. Πιερής	ΓΣΒ	12.23	13.32	-	12.33	-	-	13.00
17										

Γ. Σ. «Ο ΖΗΝΩΝ»

ΔΕΛΤΙΟΝ ΑΓΩΝΙΣΜΑΤΩΝ

ΑΓΩΝΙΣΜΑ Δρόμος 800 μ.

Εν Λάρνακι τη 29/5/1955

ΑΓΩΝΕΣ ΜΑ' ΠΑΓΚ[illegible]ΡΙΟΙ

ΣΤΑΔΙΟΝ Γ.Σ.Ζ.

Αύξων αριθ.	Κλήρος	Ονοματεπώνυμον αθλητού	Σύλλογος
1	1	Μ. Φ[illegible]ιώτου	ΓΣΕ
2	2	Ν. Χειώτης	ΓΣΠ
3	3	Η. Παπαγιάς	ΓΣΕ
4	4	Χ. Ζαχαρίας	ΓΣΕ
5	5	Μ. Καραολίδης	ΓΣΠ
6	6	Σ. Ιλιγιάνου	ΓΣΖ
7	7	Θ. Γεωργιάδης	ΓΣΟ
8	8	Κ. Κανθηλίδης	ΓΣΠ
9	9	Π. Χαραλάμπους	ΓΣΖ
10	10	Χ. Ιωάννου	ΓΣΟ
11	11	Β. Αγαθαρχή	ΓΣΠ
12	12	Μ. Δημοσθένης	ΓΣΠ
13	13	Π. Βουλγαρής	ΓΣΕ
14	14	Δρ. Χαλκιδιάρης	ΓΣΠ
15			
16			
17			
18			

ΝΙΚΗΤΑΙ

Σειρά	Ονοματεπώνυμον νικητού	Σύλλογος	Χρόνος	Βαθμοί
1ος	Επ. Ιλιγιάνου	Γ.Σ.Ζ.	2' 1"/10	6
2ος	Άγ. Σ[illegible]ιανίων	Γ.Σ.Π.	2' 4"	5
3ος	Ν. Χειώτης	"		4
4ος	Μ. Καραολίδης	"		3
5ος	Μ. Δημοσθένους	"		2
6ος	Π. Χαραλάμπους	Γ.Σ.Ζ.		1

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΚΡΙΤΑΙ ΧΡΟΝΟΜΕΤΡΑΙ ΜΕΤΡΗΤΑΙ ΑΛΥΤΑΡΧΗΣ

Καραολής και Παλληκαρίδης συμμετείχαν στους αγώνες στο στάδιο Γ.Σ.Ζ.

Ήταν κι αυτοί αθλητές, όπως όλοι οι άλλοι που συμμετείχαν στους Παγκυπρίους αγώνες τον Μάιο του 1955 στο στάδιο Γ.Σ.Ζ. Κανείς δεν μπορούσε να γνωρίζει τι τους επιφύλασσε η αγωνιστική τους δράση στην ΕΟΚΑ.

Ο Μιχαλάκης Καραολής, που τότε υπογραφόταν ως Καραολίδης, αθλητής του Γυμναστικού Συλλόγου «Τα Παγκύπρια» (Γ.Σ.Π.) Λευκωσίας, συμμετείχε σε αγωνίσματα δρόμου (800 μ., 400 μ., 200 μ., ίσως και στη σκυταλοδρομία), όπως τεκμηριώνεται από ανάλογα έγγραφα στο αρχείο και το Μουσείο του Γ.Σ.Ζ. Κυρίαρχος στα αγωνίσματα δρόμου ήταν ο αθλητής του Γ.Σ.Ζ., Σπύρος Στυλιανού, ο οποίος μάλιστα κατέρριψε το παγκύπριο ρεκόρ στα 800 μ.

Έναν χρόνο αργότερα, στις 10 Μαΐου 1956, ο Μιχαλάκης Καραολής οδηγήθηκε στην αγχόνη από τους Βρετανούς αποικιοκράτες. Καταδικάστηκε σε θάνατο για τη δράση του στην ΕΟΚΑ, και μάλιστα με βάση ψευδείς μαρτυρίες. Ο απαγχονισμός του είχε προκαλέσει σάλο σε όλο τον κόσμο και έκρηξη οργής του λαού στην Κύπρο.

Ο μαθητής Ευαγόρας Παλληκαρίδης ήταν αθλητής του Γυμναστικού Συλλόγου «Κόροιβος» (Γ.Σ.Κ.) Πάφου. Συμμετείχε σε διάφορα αγωνίσματα αλμάτων και ρίψεων. Αξίζει να σημειωθεί ότι στο αγώνισμα του άλματος τριπλούν, στο οποίο πήρε μέρος ο Ευαγόρας Παλληκαρίδης, συμμετείχε και ο Τουρκοκύπριος αθλητής του Γ.Σ.Ζ., Μεχμέτ Χουσεΐν, ο οποίος κέρδισε την τρίτη θέση και το χάλκινο μετάλλιο. Είχε και άλλο Τουρκοκύπριο αθλητή στις τάξεις του ο Γ.Σ.Ζ., τον δρομέα Οσκάν, ο οποίος όμως δεν είχε κάποια αξιόλογη επίδοση στους Παγκυπρίους αγώνες.

Ο Ευαγόρας Παλληκαρίδης συμμετείχε επίσης, εκτός από το αγώνισμα του άλματος τριπλούν, στην ελευθέρα δισκοβολία και στο άλμα εις μήκος. Είχε δηλωθεί και για τη σφαιροβολία, αλλά απεχώρησε.

Στις 17 Μαρτίου 1957, σε ηλικία 19 χρόνων, ο Ευαγόρας Παλληκαρίδης απαγχονίστηκε από τους Βρετανούς αποικιοκράτες, γιατί είχε όραμα που μετουσίωσε σε στίχους: «Θα πάρω μιαν ανηφοριά / θα πάρω μονοπάτια / θα βρω τα σκαλοπάτια / που παν' στη λευτεριά»...

Στους Παγκυπρίους αγώνες το 1955 στο στάδιο Γ.Σ.Ζ. συμμετείχε επίσης ο συναγωνιστής και φίλος του Γρηγόρη Αυξεντίου, Αντώνης Παπαδόπουλος, αθλητής του Γ.Σ.Ε., το όνομα του οποίου συνδέθηκε με τη Λάρνακα. Το προσφυγικό σωματείο «Ανόρθωσις» Αμμοχώστου ονόμασε προς τιμήν του το ποδοσφαιρικό γήπεδο που ανήγειρε στη Λάρνακα ως προσωρινή του έδρα.

Εννοείται ότι εκείνες τις μέρες των Παγκυπρίων αγώνων στο στάδιο Γ.Σ.Ζ. δεν γνώριζε ο ένας για τη δράση του άλλου, αφού η ΕΟΚΑ λειτουργούσε με πάσα μυστικότητα.

Ο Μιχαλάκης Καραολής διακρίνεται να τερματίζει δεύτερος στους Παγκυπρίους αγώνες που πραγματοποιήθηκαν το 1954 στο στάδιο Γ.Σ.Π., πίσω από τον Σπύρο Στυλιανού, αθλητή του Γ.Σ.Ζ. Οι δύο αθλητές συμμετείχαν στο ίδιο αγώνισμα δρόμου και την επόμενη χρονιά, το 1955, στο στάδιο Γ.Σ.Ζ.

ΜΑΖΙΚΕΣ ΣΥΛΛΗΨΕΙΣ ΣΤΗ ΛΑΡΝΑΚΑ

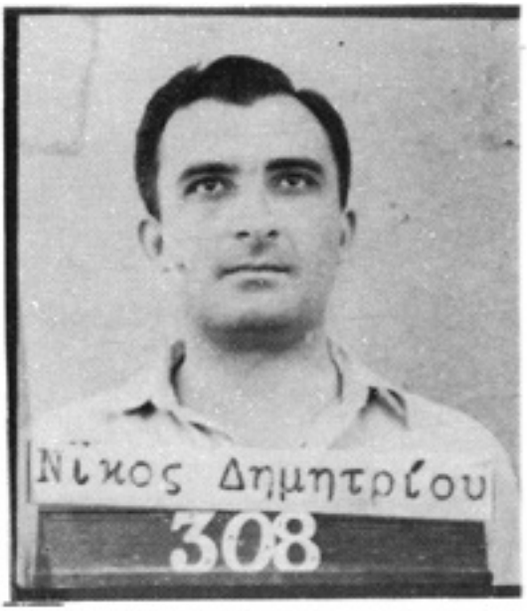
Ο Ἐθναρχικὸς Σύμβουλος Νῖκος Γ. Δημητρίου, ἄλλοι ἔμποροι καὶ Δικηγόροι μετα φέρθηκαν στὴν Κοκκινοτριμιθιά

ΛΑΡΝΑΚΑ, 3 (Τοῦ ἀνταποκριτῆ μας). — Δυνόμεις ἀσφαλείας συνέλαβαν ψὲς τοὺς Ἀλκὴ Ι. Δημητρίου, δικηγόρο, Νίκο Γ. Δημητρίου Ἔμπορο καὶ Ἐθναρχικὸ Σύμβουλο, Βάσο Ἀχιλλέως, Ἔμπορο, Μιχαλάκη Ι. Χατζηλιάδη Ἔμπορο καὶ τὸν υἱό του Ἀνδρέα 20 χρόνων. Ὅλοι ἔχουν μεταφερθεῖ στὸ στρατόπεδο Κοκκινοτριμιθιᾶς γιὰ ἀνάκριση.

Ἐπίσης, σήμερα τὸ πρωῒ συνελήφθησαν ἡ Γεωργία Β. Ἀχιλλέως, ἡ Μαίτη Μαντοβάνη, 20 χρόνων, καὶ ἡ Ἄλκης Κ. Κωνσταντινίδης 15 χρόνων, υἱὸς τοῦ διευθυντῆ τοῦ ὑποκαταστήματος τῆς Ὀθωμανικῆς Τράπεζας στὴν πόλη μας. Ὅλοι ἔχουν μεταφερθεῖ στὰ κρατητήρια Ὀρμορίτας γιὰ ἀνάκριση.

—Ἀνακοινώθηκε ἐπίσημα ὅτι ὁ κ. Νίκος Δημητρίου ἔχει συμπληρωθεῖ μὲ ἔδρη τὸ νόμο περὶ προσωποκράτησης.

Η είδηση στην εφημερίδα «Χαραυγή» στις 4.5.1956 για τις μαζικές συλλήψεις στη Λάρνακα. Μεταξύ των συλληφθέντων και ο Νίκος Γ. Δημητρίου, μέλος του Εθναρχικού συμβουλίου, αντιπρόεδρος του Γ.Σ.Ζ. και πρόεδρος του «Πεζοπορικού».

Ο πολιτικός κρατούμενος αρ. 308, Νίκος Γ. Δημητρίου, όπως τον φωτογράφισαν οι Βρετανοί για τα αρχεία τους.

Κύμα διαμαρτυριών για τα καταπιεστικά μέτρα

Όσο οι Βρετανοί επέβαλλαν ολοένα και πιο αυστηρά καταπιεστικά μέτρα, άλλο τόσο αυξανόταν το κύμα οργής και αγανάκτησης του κυπριακού λαού.

Η Τοπική Επιτροπή ΣΕΓΑΣ Κύπρου (ΤΕΣΚ), στην οποία ανήκαν οι κυπριακοί γυμναστικοί σύλλογοι, συμπεριλαμβανομένου του Γ.Σ.Ζ., ανέστειλε τη διεξαγωγή των Παγκυπρίων αγώνων και άλλων αθλητικών διοργανώσεων. Αυτή η απόφαση συνιστούσε πράξη καταγγελίας για τις συλλήψεις αθλητών και παραγόντων του αθλητισμού σε όλη την Κύπρο.

Στις 22 Ιουνίου 1955, εκδόθηκε από το Κουκουργιοδικείο καταδικαστική απόφαση για πέντε μέλη της ΕΟΚΑ, που έδρασαν στη Λάρνακα την 1η Απριλίου 1955. Επιβλήθηκαν ποινές από τρία μέχρι εννέα χρόνια φυλάκισης. Η πιο μεγάλη ποινή επιβλήθηκε στον τομεάρχη της Λάρνακας, Σταύρο Ποσκώτη. Οι άλλοι τέσσερις καταδικασθέντες ήταν ο Ξάνθος Ιακωβίδης, ο Ιάκωβος Καϊσερλίδης (και οι δύο ποδοσφαιριστές του «Πεζοπορικού»), ο Γεώργιος Λυκούργος (μετέπειτα δήμαρχος Λάρνακας) και ο Μιχαλάκης Παρίδης, ο οποίος αργότερα απέδρασε από τις φυλακές, εντάχθηκε στο αντάρτικο και σκοτώθηκε σε μάχη με βρετανικά στρατεύματα.

Μετά την καταδίκη τους ο Σταύρος Ποσκώτης, εκ μέρους και των άλλων αγωνιστών της ΕΟΚΑ, τόνισε ενώπιον του δικαστηρίου από το εδώλιο του κατηγορουμένου: «Δεν τη φοβίζουν την αδούλωτη ψυχή των Ελλήνων ούτε οι φυλακίσεις, ούτε οι καταπιέσεις, ούτε οι οποιεσδήποτε των οποιωνδήποτε τιμωρίες. Μέσα στα στήθη μας πάλλουν ελληνικές οι καρδιές μας».

Το όνομα του Μιχαλάκη Παρίδη περιλήφθηκε στον κατάλογο των αθλητών-ηρώων του απελευθερωτικού αγώνα 1955-1959, που τιμήθηκαν στη μεγάλη εκδήλωση των έκτακτων Παγκυπρίων αγώνων «Τα Ελευθέρια», που πραγματοποιήθηκαν στο στάδιο Γ.Σ.Π. στις 20-21 Ιουνίου 1959.

ΕΚΤΕΛΕΣΘΕΝΤΕΣ ΚΑΙ ΠΕΣΟΝΤΕΣ ΚΥΠΡΙΟΙ ΑΘΛΗΤΑΙ
ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΤΙΚΩΝ ΑΓΩΝΑ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ
1955 — 1959

«ΤΕΘΝΑΜΕΝΑΙ ΓΑΡ ΚΑΛΟΝ
ΕΝΙ ΠΡΟΜΑΧΟΙΣΙ ΠΕΣΟΝΤΑ».

Ἐκτελεσθέντες

ΜΙΧΑΗΛ ΚΑΡΑΟΛΗΣ	ἐκ Βαλαντρώνος,	10. 5.56.
ΑΝΔΡΕΑΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ	ἐξ Ἁγίου Μάμαντος,	10. 5.56.
ΣΤΕΛΙΟΣ ΜΑΥΡΟΜΜΑΤΗΣ	ἐκ Λάρνακος τῆς Λεμεσσοῦ,	22. 9.56.
ΕΥΑΓΟΡΑΣ ΠΑΛΛΙΚΑΡΙΔΗΣ	ἐκ Κυθρέας,	14. 3.57.

Πεσόντες

ΙΩΑΝΝΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΥ	ἐκ Γερίου,	31. 5.56.
ΑΝΔΡΕΑΣ ΠΑΛΜΗΣ	ἐκ Βουνίου,	20.11.56.
ΓΡΗΓΟΡΗΣ ΑΥΞΕΝΤΙΟΥ	ἐκ Λύσης,	3. 3.57.
ΕΥΣΤΑΘΙΟΣ ΞΕΝΟΦΩΝΤΟΣ	ἐκ Φαρίου,	23. 3.57.
ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ ΧΡ. ΛΕΝΑΣ	ἐκ Χανδριῶν,	28. 3.57.
ΕΥΑΓΟΡΑΣ ΠΑΠΑΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΥ	ἐκ Κάτω Ἀρακάπου,	8.12.57.
ΒΑΝΤΕΛΗΣ ΚΑΤΕΛΑΡΗΣ.	ἐξ Ἐπισκοπειῶ,	18. 1.58.
ΜΙΧΑΛΑΚΗΣ ΠΑΡΙΔΗΣ	ἐξ Ἀναφωτίας,	27. 6.58.
ΝΙΚΟΣ ΕΥΑΓΟΡΟΥ	ἐκ Βαλλήνης,	14.10.58.
ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΣΥΜΕΟΥ	ἐκ Βάγνας,	23.11.58.

Οργανωτής διαδηλώσεων ο προπονητής Α. Πετρίδης

Με διάταγμα του Βρετανού κυβερνήτη Τζον Χάρντινγκ αναστάληκε η λειτουργία του Παγκυπρίου Εμπορικού Λυκείου Λάρνακας, με αφορμή την έκρηξη που σημειώθηκε την ώρα που περίπολος στρατιωτών της αποικιοκρατίας περνούσε έξω από το κτήριο του σχολείου. Το Λύκειο θα παρέμενε κλειστό για 14 μήνες.

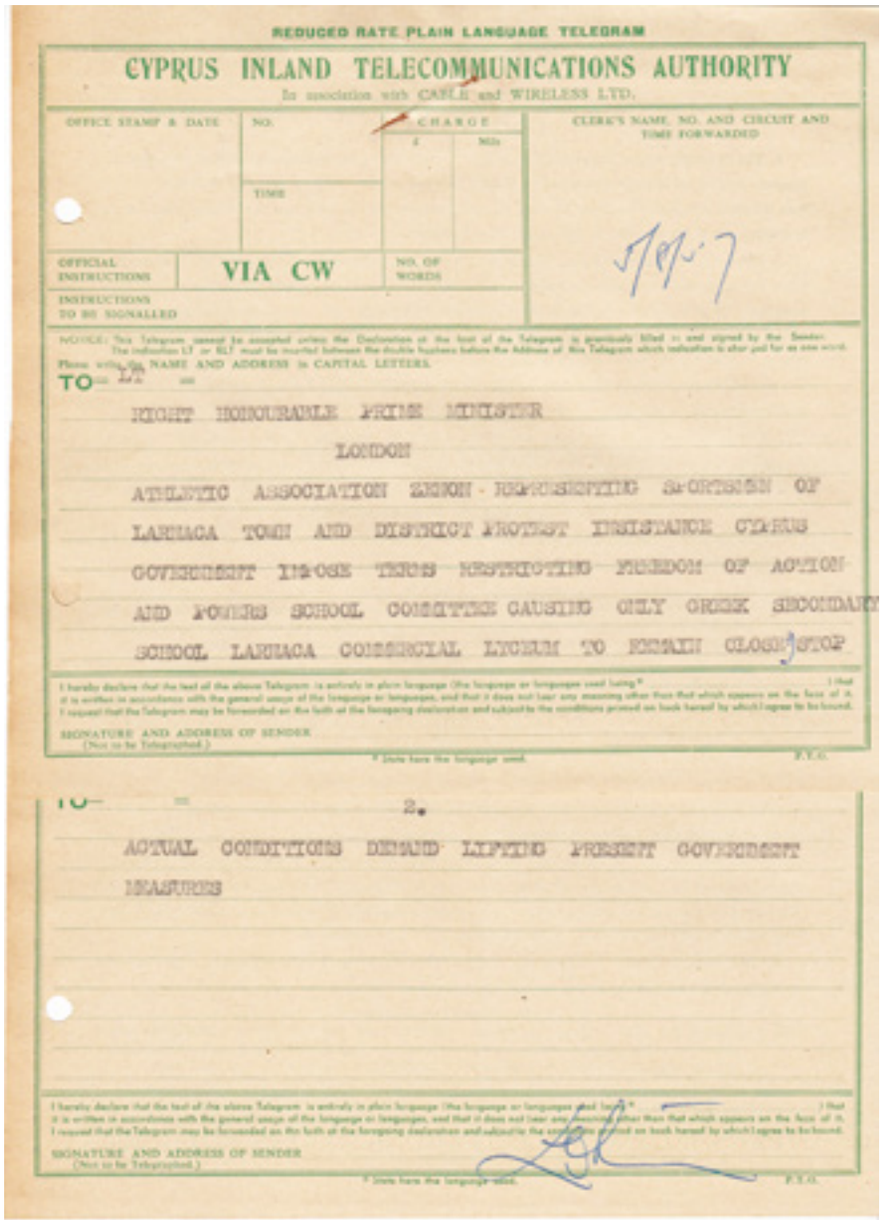
Τους μαθητές είχε οργανώσει ο νεαρός γυμναστής και προπονητής του Γ.Σ.Ζ. Ανδρέας Πετρίδης, ο οποίος είχε αποκτήσει πολύ φιλικές σχέσεις με τους μαθητές, αφού διέμενε στο ίδιο οικοτροφείο μαζί τους. Κέρδισε την εκτίμηση και την εμπιστοσύνη τους, λόγω του χαρακτήρα του. Αργότερα συνελήφθη για τη δράση του από τους Βρετανούς αποικιοκράτες και διετέλεσε κρατούμενος για κάποιο διάστημα. Ήταν από τους πιο σημαντικούς στυλοβάτες της ΕΟΚΑ στη Λάρνακα.

Ο Ανδρέας Πετρίδης, αριστερά, στο μάθημα της Γυμναστικής στο στάδιο Γ.Σ.Ζ.

Παραγγέλματα από τον γυμναστή Ανδρέα Πετρίδη εκτελούν οι μαθητές στο στάδιο Γ.Σ.Ζ.

REDUCED RATE PLAIN LANGUAGE TELEGRAM

CYPRUS INLAND TELECOMMUNICATIONS AUTHORITY

In association with CABLE and WIRELESS LTD.

OFFICE STAMP & DATE | NO. | CHARGE | CLERK'S NAME, NO. AND CIRCUIT AND TIME FORWARDED

OFFICIAL INSTRUCTIONS: VIA CW | NO. OF WORDS

INSTRUCTIONS TO BE SIGNALLED

NOTICE: This Telegram cannot be accepted unless the Declaration at the foot of the Telegram is practically filled in and signed by the Sender. The indication LT or RLT must be inserted between the double hyphens before the Address of this Telegram which indication is also paid for as one word.

Please write the NAME AND ADDRESS in CAPITAL LETTERS.

TO

RIGHT HONOURABLE PRIME MINISTER

LONDON

ATHLETIC ASSOCIATION SENDS GREETINGS AND EXPRESSION OF

LARNACA TOMI AND DISTRICT PROTEST INSISTANCE CYPRUS

GOVERNMENT IMPOSE TERMS RESTRICTING FREEDOM OF ACTION

AND POWERS SCHOOL COMMITTEE CAUSING ONLY GREEK SECONDARY

SCHOOL LARNACA COMMERCIAL LYCEUM TO REMAIN CLOSED STOP

I hereby declare that the text of the above Telegram is entirely in plain language (the language or languages used being *_____) that it is written in accordance with the general usage of the language or languages, and that it does not bear any meaning other than that which appears on the face of it. I request that the Telegram may be forwarded on the faith of the foregoing declaration and subject to the conditions printed on back hereof by which I agree to be bound.

SIGNATURE AND ADDRESS OF SENDER (Not to be Telegraphed.)

* State here the language used. P.T.O.

TO— — 2.

ACTUAL CONDITIONS DEMAND LIFTING PRESENT GOVERNMENT

MEASURES

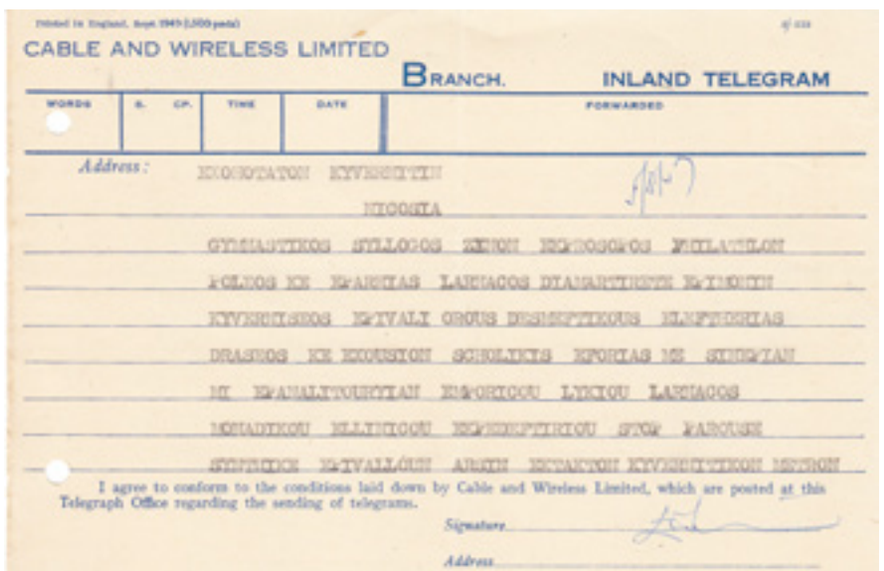
I hereby declare that the text of the above Telegram is entirely in plain language (the language or languages used being *_____) that it is written in accordance with the general usage of the language or languages, and that it does not bear any meaning other than that which appears on the face of it. I request that the Telegram may be forwarded on the faith of the foregoing declaration and subject to the conditions printed on back hereof by which I agree to be bound.

SIGNATURE AND ADDRESS OF SENDER (Not to be Telegraphed.)

* State here the language used. P.T.O.

Ο Γ.Σ.Ζ., όπως και πολλοί άλλοι φορείς και παράγοντες, απέστειλε τον Αύγουστο του 1957 τηλεγράφημα διαμαρτυρίας προς τον Βρετανό κυβερνήτη της Κύπρου, καθώς επίσης στον πρωθυπουργό της Βρετανίας, ζητώντας την άρση των μέτρων σε βάρος του μοναδικού ελληνικού εκπαιδευτηρίου στη Λάρνακα, του Παγκυπρίου Εμπορικού Λυκείου.

Μια σελίδα από τα πρακτικά της γενικής συνέλευσης του Γ.Σ.Ζ., στις 30 Σεπτεμβρίου 1956, που αντικατοπτρίζει την τραγικότητα εκείνων των ημερών. Ο αντιπρόεδρος του Συλλόγου, Νίκος Γ. Δημητρίου, βρισκόταν δέσμιος στα κρατητήρια Κοκκινοτριμιθιάς, ο δε πρόεδρος, Ζήνων Πιερίδης, απουσίαζε, γι' αυτό ήταν αδύνατο να συγκληθεί γενική συνέλευση στην ημερομηνία που προνοούσε το καταστατικό. Τα παριστάμενα μέλη τήρησαν μονόλεπτη σιγή «εις μνήμην του δολοφονηθέντος υπό τραγικάς συνθήκας πρώην αθλητού του Συλλόγου Σωφρόνιου Χριστοδούλου». Αυτός βρέθηκε δολοφονημένος στο αυτοκίνητό του μαζί με τον συνεπιβάτη του. Υπήρξαν διάφορες εκδοχές για τους δράστες. Η Ελενίτσα Σεραφείμ, τομεάρχης της ΕΟΚΑ στη Λάρνακα, απέδωσε τη δολοφονία του σε Τούρκους εξτρεμιστές της οργάνωσης ΤΜΤ, οι οποίοι ήθελαν να πάρουν εκδίκηση γιατί ο Σωφρόνης Χριστοδούλου είχε συμβάλει στην απόκρουση επίθεσης Τουρκοκυπρίων ενόπλων στη Λάρνακα λίγο καιρό προηγουμένως.

Printed in England. Sept. 1949 (1,500 pads) 9/111

CABLE AND WIRELESS LIMITED

BRANCH. INLAND TELEGRAM

WORDS | S. CP. | TIME | DATE | FORWARDED

Address: ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ

ΝΙΚΟΣΙΑ

ΓΥΜΝΑΣΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΧΕΝΟΙ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΣ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ

ΚΑΛΟΣ ΚΑΙ ΕΛΑΦΡΑΣ ΛΑΡΝΑΚΑΣ ΔΙΑΔΗΛΩΝΕΙ ΕΝΤΟΝΗ

ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΟΣ ΕΝΤΑΛΙ ΟΡΟΥΣ ΠΕΡΙΟΡΙΣΤΙΚΟΥΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ

ΔΡΑΣΕΩΣ ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΙΝ ΣΟΒΑΡΑΣ ΕΠΙΘΕΣΕΩΣ ΕΝΑΝΤΙΟΝ

ΜΕ ΕΦΑΛΛΗΤΟΥΡΓΙΑΝ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ ΛΑΡΝΑΚΑΣ

ΜΟΝΑΔΙΚΟΝ ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗΡΙΟΝ ΣΤΟΝ ΚΑΘΟΥΣΗ

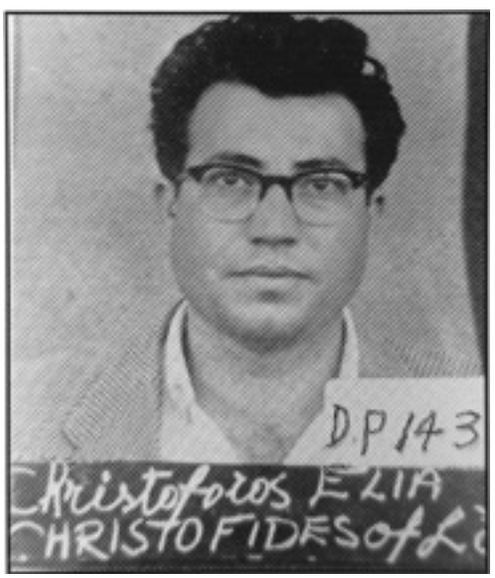
ΣΤΕΡΗΣΙΝ ΕΝΤΑΛΛΟΥΣ ΑΦΕΣΗ ΕΚΠΛΗΞΙΝ ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΗΝ ΜΕΤΡΗΣΙΝ

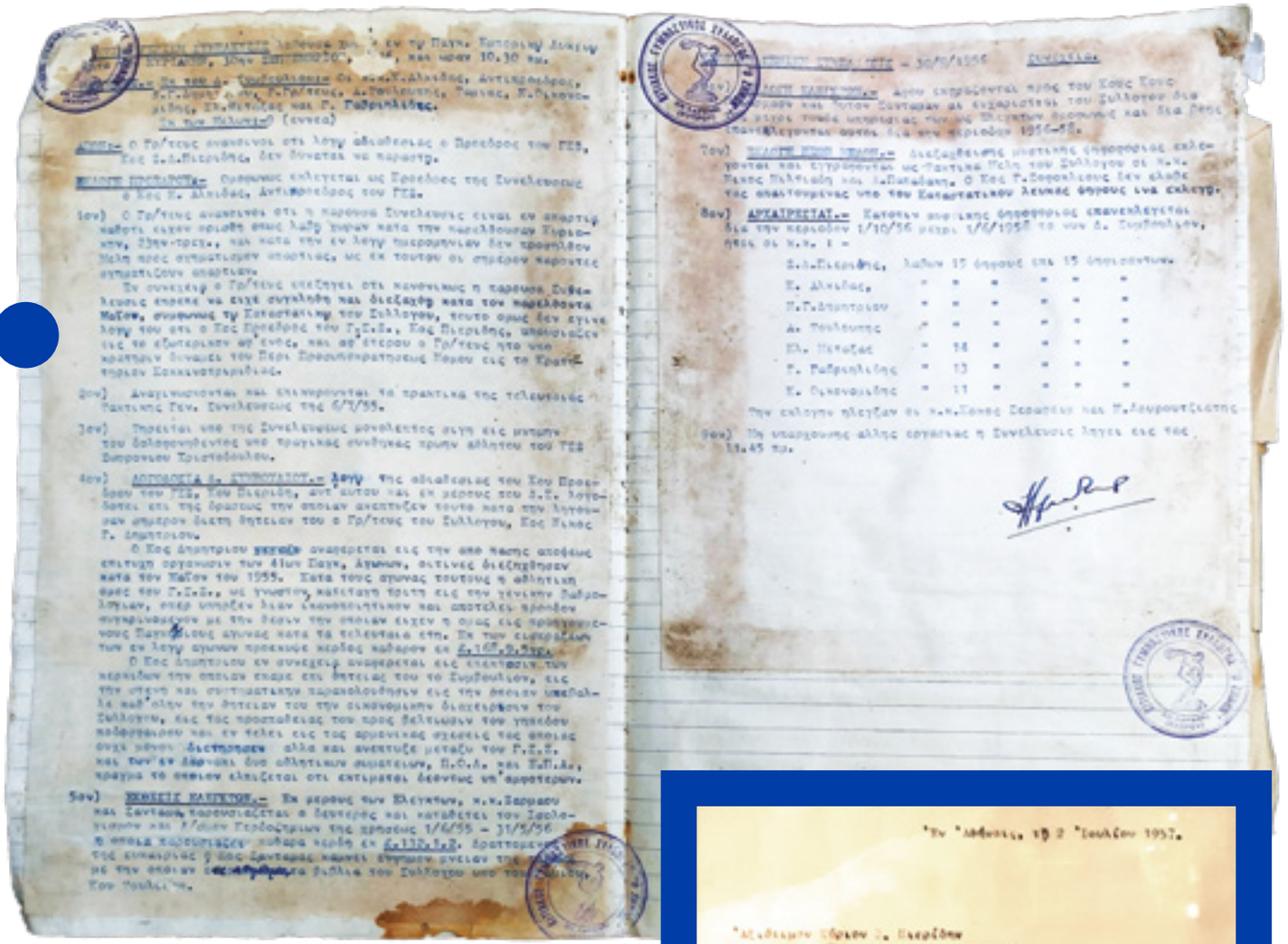
I agree to conform to the conditions laid down by Cable and Wireless Limited, which are posted at this Telegraph Office regarding the sending of telegrams.

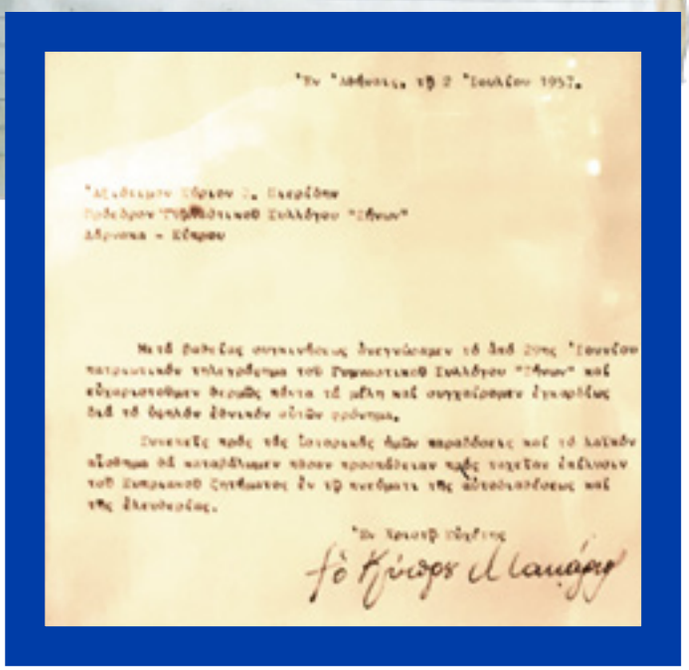
Signature

Address

Έτσι καταχώρησαν στα αρχεία τους οι Βρετανοί (με το νούμερο DP 143) τον συλληφθέντα αθλητή και αργότερα έφορο του Γ.Σ.Ζ., Χριστόφορο Χριστοφίδη, ο οποίος είχε σπουδάσει οδοντιατρική και μετά την ανεξαρτησία διετέλεσε βουλευτής και υπουργός.

Απαντητική επιστολή του Αρχιεπισκόπου Μακαρίου Γ΄ προς τον πρόεδρο του Γ.Σ.Ζ., Ζήνωνα Δ. Πιερίδη, στις 2 Ιουλίου 1957, με την οποία συνεχάρη τα μέλη του Συλλόγου «εγκαρδίως διά το υψηλόν εθνικόν αυτών φρόνημα».

Ακόμη ένα ντοκουμέντο από τη συμβολή του Γ.Σ.Ζ. και των ανθρώπων του στον απελευθερωτικό αγώνα 1955-1959. Στη φωτογραφία είναι ο κρατούμενος με αριθμό 2105, Κώστας Πύργος, αθλητής του Γ.Σ.Ζ. και μετέπειτα για πολλά χρόνια στέλεχος, έφορος του Συλλόγου.

Σημειώθηκε κοσμοσυρροή στο στάδιο Γ.Σ.Ζ. για την ποδοσφαιρική συνάντηση με τη συμμετοχή του περίφημου Ούγγρου ποδοσφαιριστή, Φέρεντς Πούσκας, που αγωνίστηκε με τη φανέλα του «Πεζοπορικού», στις 22 Ιουνίου 1957. Είχε έρθει στη Λάρνακα, για να συναντήσει τον πορπονητή του «Πεζοπορικού», Γκιούλα Ζένγκελερ, που ήταν ο μέντοράς του. Παρέμεινε στην Κύπρο για περίπου ένα μήνα, συμμετέχοντας σε φιλικές ποδοσφαιρικές συναντήσεις σε όλες τις μεγάλες πόλεις, προς μεγάλη χαρά των ποδοσφαιρόφιλων.

Στη σέντρα για την έναρξη του αγώνα, με τον Φέρεντς Πούσκας να βρίσκεται στο επίκεντρο της προσοχής όλων. Οι ποδοσφαιρόφιλοι κατέκλυσαν όχι μόνο τις κερκίδες, αλλά κατέλαβαν και το γήπεδο κατά το ένα τρίτο. Ο αγώνας συνεχίστηκε για λίγο στα υπόλοιπα δύο τρίτα του γηπέδου. Παρά τις εκκλήσεις του Πούσκας και του διαιτητή, οι φίλαθλοι δεν αποχώρησαν από τον αγωνιστικό χώρο και έτσι ο διαιτητής διέκοψε τον αγώνα. Το σκορ εκείνη τη στιγμή ήταν ΠΟΛ - «Ανόρθωσις» 3-2.

Αγκαλιά με τον διάσημο Φέρεντς Πούσκας είναι ο Μιλτής Μιχαηλίδης, ποδοσφαιριστής του «Πεζοπορικού» και αθλητής του Γ.Σ.Ζ.

«Εορτάσθη λαμπρώς» η εθνική επέτειος

Η τύχη της Κύπρου βρισκόταν στην κόψη του ξυραφιού το 1958, αφού οι Βρετανοί προωθούσαν το διχοτομικό σχέδιο Μακμίλλαν, εκβιάζοντας τον κυπριακό λαό.

Σε αυτό το κλίμα η εθνική επέτειος «εορτάσθη τόσον λαμπρώς» όσο ποτέ προηγουμένως στη Λάρνακα, ανέφεραν οι εφημερίδες για τους εορτασμούς που πραγματοποιήθηκαν στις 25 Μαρτίου 1958 στο στάδιο Γ.Σ.Ζ.

Οι εορτασμοί άρχισαν με την ανάρτηση της ελληνικής σημαίας στο στάδιο Γ.Σ.Ζ. υπό τους ήχους της φιλαρμονικής. Ακολούθησε παρέλαση στους δρόμους της πόλης και δοξολογία στον ιερό ναό του Αγίου Λαζάρου. Το πρόγραμμα περιλάμβανε όχι μόνο ομιλίες και παρελάσεις, αλλά επίσης παραδοσιακούς χορούς, από μαθητές και μαθήτριες του Παγκυπρίου Εμπορικού Λυκείου Λάρνακας, και αγώνες στίβου.

Στις 27 Αυγούστου 1958 θυσιάσε τη ζωή του για την ελευθερία της Κύπρου ο Μιχαλάκης Παρίδης, από την Αναφωτία, απόφοιτος του Παγκυπρίου Εμπορικού Λυκείου Λάρνακας, ποιητής. Σκοτώθηκε σε μάχη ανταρτικής ομάδας της ΕΟΚΑ με Βρετανούς στρατιώτες στο χωριό Βάβλα.

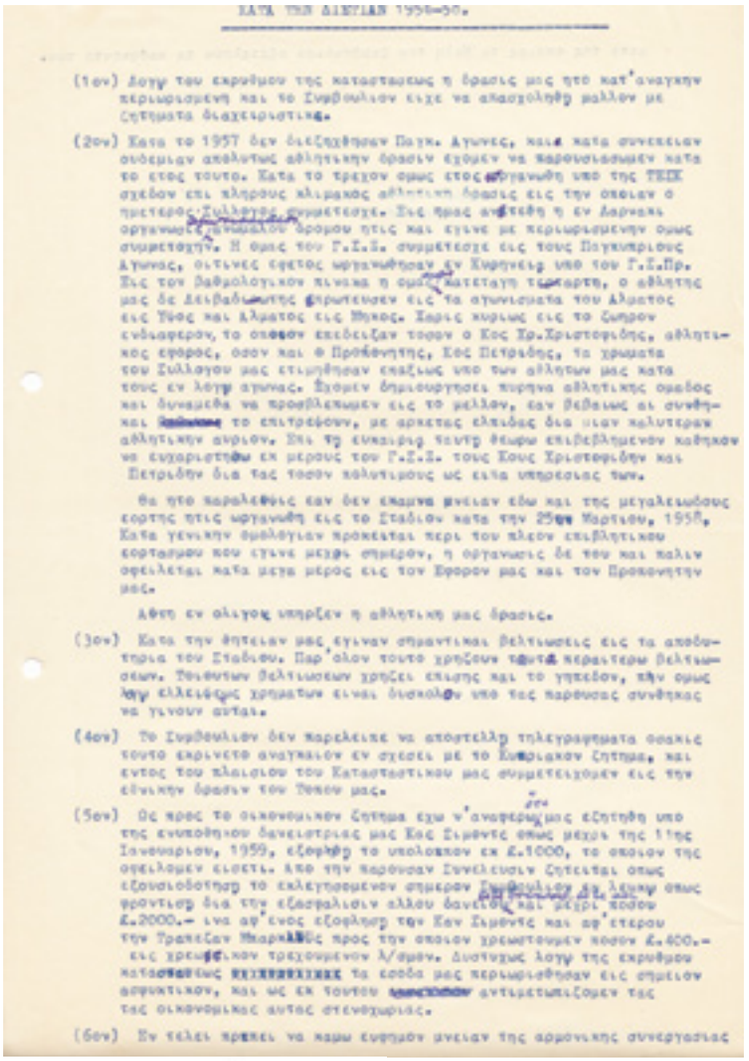
Άλλοι με καταγωγή από την επαρχία Λάρνακας που θυσιάστηκαν στον αγώνα ήταν ο Αρτέμος Φραντζέσκου και ο Παναγιώτης Τουμάζος (γιος του παλαιστή Θεόφιλου Τουμάζου), από την Αθηένου, ο Ανδρέας Σουρουκλής, από τους Τρούλλους, ο Χαράλαμπος Μιχαήλ, από την Καλοψίδα και ο Πετράκης Κυπριανού, από τη Λάρνακα, ο οποίος ήταν αδελφός της γυμνάστριας Μαλβίνας Κυπριανού-Τερζή.

Πολυνίκης αθλητής στους Παγκυπρίους αγώνες στην Κερύνεια αναδείχθηκε ο αθλητής του Γ.Σ.Ζ., Στέλιος Λειβαδιώτης.

Στο κατάμεστο στάδιο Γ.Σ.Ζ. επιχειρεί άλμα ο αθλητής του Συλλόγου, Στέλιος Λειβαδιώτης. Είναι ο ίδιος που καταξιώθηκε στους Παγκυπρίους αγώνες το 1958 στην Κερύνεια.

ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΔΙΕΤΙΑΝ 1956-58.

(1ον) Λογῳ του εκρυθμου της καταστασεως η δρασις μας ητο κατ'αναγκην περιωρισμενη και το Συμβουλιον ειχε να απασχοληθῃ μαλλον με ζητηματα διαχειριστικα.

(2ον) Κατα το 1957 δεν διεξηχθησαν Παγκ. Αγωνες, και κατα συνεπειαν ουδεμιαν απολυτως αθλητικην δρασιν εχομεν να παρουσιασωμεν κατα το ετος τουτο. Κατα το τρεχον ομως ετος οργανωθη υπο της ΤΕΦΚ σχεδον επι πληρους κλιμακος αθλητικη δρασις εις την οποιαν ο ημετερος Συλλογος συμμετεσχε. Εις ημας ανηκεν η εν Δαρνακι οργανωσις τριημερου δρομου ητις και εγινε με περιωρισμενην ομως συμμετοχην. Η ομας του Γ.Σ.Σ. συμμετεσχε εις τους Παγκυπριους Αγωνας, οιτινες εφετος ωργανωθησαν εν Κυρηνειᾳ υπο του Γ.Σ.Πρ. Εις τον βαθμολογικον πινακα η ομας κατεταγη τεταρτη, ο αθλητης μας δε Δειβαδ[illegible] επρωτευσεν εις τα αγωνισματα του Αλματος εις Υψος και Αλματος εις Μηκος. Ιδιαις κυριως εις το ζωηρον ενδιαφερον, το οποιον επεδειξαν τορον ο Κος Χρ.Χριστοφιδης, αθλητικος εφορος, οσον και ο Προεδρευων, Κος Πετριδης, τα χρωματα του Συλλογου μας ετιμηθησαν εκαζιως υπο των αθλητων μας κατα τους εν λογῳ αγωνας. Εχομεν δημιουργησει πυρηνα αθλητικης ομαδος και δυναμεθα να προβλεπωμεν εις το μελλον, εαν βεβαιως αι συνθηκαι [illegible] το επιτρεψουν, με αρκετας ελπιδας δια νεαν καλυτεραν αθλητικην ανθισιν. Επι τῃ ευκαιριᾳ ταυτῃ θεωρω επιβεβλημενον καθηκον να ευχαριστησω εκ μερους του Γ.Σ.Σ. τους Κους Χριστοφιδην και Πετριδην δια τας τοσον καλυτερους ως εκ της υπηρεσιας των.

Θα ητο παραλειψις εαν δεν εκαμνα μνειαν εδω και της μεγαλειωδους εορτης ητις ωργανωθη εις το Σταδιον κατα την 25ην Μαρτιου, 1958. Κατα γενικην ομολογιαν προκειται περι του πλεον επιβλητικου εορτασμου που εγινε μεχρι σημερον, η οργανωσις δε του και παλιν οφειλεται κατα μεγα μερος εις τον Εφορον μας και τον Προεδρευοντην μας.

Δεν ειμαι εν θεσει να αναφερω ποσον εκερδισε το Ταμειον εκ της εορτης ταυτης, αλλα ειμαι βεβαιος οτι το ποσον τουτο θα ειναι ικανοποιητικον.

Αθτη εν ολιγοις υπηρξεν η αθλητικη μας δρασις.

(3ον) Κατα την θητειαν μας εγιναν σημαντικαι βελτιωσεις εις τα αποδυτηρια του Σταδιου. Παρ'ολιγον τουτο χρηζουν ταυτα περαιτερω βελτιωσεων. Τοιουτων βελτιωσεων χρηζει επισης και το γηπεδον, την ομως λογῳ ελλειψεως χρηματων ειναι δυσκολον υπο τας παρουσας συνθηκας να γινουν αυται.

(4ον) Το Συμβουλιον δεν παρελειπε να αποστελλῃ τηλεγραφηματα σοβαρας φυσεως εκαστοτε αναγκαιων εν σχεσει με το Κυπριακον ζητημα, και εντος του πλαισιου του Καταστατικου μας συμμετειχομεν εις την εθνικην δρασιν του Τοπου μας.

(5ον) Ως προς το οικονομικον ζητημα εχω ν'αναφερω μονος εζητηθη υπο της ευυπολογιστου δανειστριας μας Κος Σιμωνης οπως μεχρι της 11ης Ιανουαριου, 1959, εξοφλῃθῃ το υπολοιπον εκ £.1000, το οποιον της οφειλομεν εισετι. Απο την παρουσαν Συνελευσιν ζητειται οπως εξουσιοδοτησῃ το εκλεγησομενον σημερον Συμβουλιον οπως προντισῃ δια την εξασφαλισιν αλλου δανειου και μεχρι ποσου £.2000.- ινα αφ'ενος εξοφλῃθῃ την Κον Σιμωνης και αφ'ετερου την Τραπεζαν Μαρκου προς την οποιαν χρεωστουμεν ποσον £.400.- εις χρεωστικον τρεχουμενον λ/σμον. Δυστυχως λογῳ της εκρυθμου κατασταθεως [illegible] τα εσοδα μας περιωρισθησαν εις σημειον ασφυκτικον, και ως εκ τουτου [illegible] αντιμετωπιζομεν τας τας οικονομικας αυτας στενοχωριας.

(6ον) Εν τελει πρεπει να καμω ευρημον μνειαν της αρμονικης συνεργασιας

Η λογοδοσία του προέδρου του Γ.Σ.Σ., η οποία κατατέθηκε στη γενική συνέλευση του Συλλόγου το 1958.

Ο Χριστόφορος Χριστοφίδης, δεξιά, μαζί με συναθλητές του και τον προπονητή τους, όταν σπούδαζε στην Οδοντιατρική Σχολή Αθηνών. Είχε αναδειχθεί πανελλαδονίκης στο αγώνισμα του άλματος εις ύψος.

ΕΚΤΑΚΤΟΣ ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΙΣ λαβουσα χωραν εν τ... Εμπ. Λυκειῳ κατα την ΚΥΡΙΑΚΗΝ 10ην Νοεμβριου, 1958, και ωρ... 11ην πμ.

ΠΑΡΟΝΤΕΣ:- Εκ τ... Συμβουλιου:- οι κ.κ.Κ. Αλκιδας, Αντιπροεδρος, Ν.Γ. Δημητρ...υ, Γρ/τευς, Α.Τουλουπης, Ταμιας, και Κ.Οικονομιδης, Κλ. Μεταξας, και Γ.Γαβριηλιδης.

Εκ των Μελων:- Οι κ.κ.Φυτος Σανταμας, Στελιος Ι.Δημητριου, Α.Καμ...κλιδης, Δ.Γ.Δημητριου, Α.Βαβλιτης, Ν.Μιλτιαδου, Χρ. Χριστοφιδης.

ΕΚ... ΠΡΟΕΔΡΟΥ:- Ομοφωνως εκλεγεται ως Προεδρος της Συνελευσεως ο Κος Κ.Αλκιδας, Αντιπροεδρος του Γ.Σ.Ζ.

1ον) Ο Γρ/τευς ανακοινοι οτι ο Προεδρος του Γ.Σ.Ζ., Κος Ζ.Δ.Πιεριδης, δεν παριστατα διοτι συνεβη χθες δυστυχημα εις την συζυγον του εξ αιτιας του οποιου υπεστη αυτη θλασιν του οστου του μυρου της. Ομοφωνως η Συνελευσις αποφασιζει οπως εκφρασθωσι προς τον Κον Πιεριδη η λυπη και συμπαθεια της.

2ον) Ο Γρ/τευς ανακοινοι εν συνεχειᾳ οτι η παρουσα Συνελευσις ειναι εν απαρτιᾳ καθοτι ειχεν ορισθη αυτη οπως λαβῃ χωραν κατα την παρελθουσαν Κυριακην, 9ην τρεχ., αλλα λογῳ μη επαρκους προσελευσεως Μελων δεν εσχηματισθη απαρτια. Κατα συνεπειαν οσα Μελη παρισταντα σημερον θεωρουνται ως σχηματιζοντα απαρτιαν.

Ακολουθως επεξηγει οτι κανονικως η παρουσα Συνελευσις ωφειλε να εγινετο τον παρελθοντα Ιουνιον, λογῳ ομως της εκρυθμου πολιτικης καταστασεως δεν κατεστη δυνατη η συγκλησις της.

3ον) ΕΠΙΚΥΡΩΣΙΣ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ.- Αναγινωσκονται και επικυρουνται τα Πρακτικα της προηγουμενης Συνελευσεως, ητις ελαβε χωραν την 30ην Σεπτεμβριου, 1956.

4ον) ΛΟΓΟΔΟΣΙΑ.- Απουσιαζοντος του Προεδρου, Κου Πιεριδη, λογοδοτει επι των πεπραγμενων του καταβεβτοντος σημερον την αρχην Δ.Συμβουλιου κατα την περιοδον της θητειας του, ητοι, 1956-58. Μεταξυ αλλων αναφερεται εν τῃ λογοδοσιᾳ οτι η δρασις του Συμβουλιου ητο μαλλον διαχειριστικη ενεκα της περιωρισμενης αθλητικης δρασεως εξ αιτιας της εκρυθμου πολιτικης καταστασεως. Παρα ταυτα ομως κατα το 1958 εγιναν εις την Κυρηνειαν οι 42οι Παγκ. Αγωνες και κατ'αυτους το Γ.Σ.Ζ. εξησφαλισε δια του αθλητου του, Λειβαδιωτη, δυο πρωτας νικας εις το Αλμα εις Υψος και Αλμα εις Μηκος. Εις τον βαθμολογικον πινακα κατεταγη τεταρτος. Ιδιαιτερα μνεια γινεται των υπηρεσιων του Κου Χριστοφιδη, Αθλητικου Εφορου, και του Προπονητου, Κου Πετριδη, εν σχεσει με την εν γενει οργανωσιν και προπονησιν των αθλητικης ομαδος του Γ.Σ.Ζ.

Εν τῃ λογοδοσιᾳ αναφερεται ωσαυτως η μεγαλεωδης εορτη ητις ωργανωθη εν τῳ Γηπεδῳ Γ.Σ.Ζ. κατα την 25ην Μαρτιου, αι επηνεχθεισαι εις τα αποδυτηρια και το κυγκλιδωμα του Σταδιου βελτιωσεις, η αποστολη τηλ/ματων εν σχεσει με το Κυπριακον ζητημα εκ μερους του Δ.Σ. του Γ.Σ.Ζ. και εν τελει θιγεται το ζητημα της αποπληρωμης του ενυποθηκου χρεους του Γ.Σ.Ζ. προς την Καν Σιμοντς, και ζητειται παρα της Συνελευσσως οπως εξουσιοδοτησῃ αυτη εν λευκῳ το εκλεγησομενον σημερον Συμβουλιον οπως εξασφαλισῃ ειτε ενυποθηκως ειτε εν τρεχουμενῳ δανειον μεχρι ποσου £.2000, ινα εξοφλησῃ αφ'ενος το εν λογῳ χρεος κατα την 11ην Ιανουαριου, 1959, και αφ'ετερου τον χρεωστικον τρεχουμενον λ/σμον παρα τῃ Τραπεζῃ Μπαρκλεϋς, οστις ανερχεται εις £.400., το υπολοιπον δε εκ £.2000 χρησιμοποιησῃ δια ενδεχομενας βελτιωσεις του γηπεδου του Γ.Σ.Ζ.

Σχολιαζων την λογοδοσιαν ο Κος Χριστοφιδης, Αθλητικος Εφορος, εκφραζει την πληρη του ικανοποιησιν εκ της παρασχεθεισης προς αυτον και τον Προπονητην, Κον Πετριδην, συνεργασιας εκ μερους

ΤΑΚΤΙΚΗ ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΙΣ - 16/11/58 - συνεχεια -

του Δ.Συμβουλιου του Γ.Σ.Ζ., εισηγειται δε οπως το νεον Συμβουλιον συνεχισῃ φροντιζων με το αυτο πνευμα δια την αθλητικην δρασιν του Συλλογου και οπως καταβληθῃ προσπαθεια οπως κατα την 25ην Μαρτιου οργανωθουν αγωνες στιβου μεταξυ των εν Λαρνακι αθλητικων Σωματειων, τοσουτῳ μαλλον καθοσον εφετος δεν υπαρχει ποδοσφαιρον.

5ον) ΕΚΘΕΣΙΣ ΕΛΕΓΚΤΩΝ.- Εκ μερους των Ελεγκτων, κ.κ.Σανταμα και Ζαρμαου, παρουσιαζεται ο πρωτος και καταθετει την εκθεσιν του επι της διαχειρησεως του Δ.Σ. απο της 1/6/56 μεχρι της 31/5/58. Κατα την εν λογῳ χρησιν προεκυψε κερδος καθαρον εκ £.295.-. Ο Κος Σανταμας εκφραζει την πληρη ικανοποιησιν των Ελεγκτων εκ της τ[illegible] μετα της οποιας εκρατηθησαν τα βιβλια του Συλλογου και χαινει ευφημον μνειαν του Ταμιου, Κου Τουλουπη.

Η Συνελευσις ομοφωνως εκφραζει τας ευχαριστιας της προς τους Ελεγκτας καθως και την συμπαθειαν της προς τον ΚονΖαρμαον οστις δεν παρεστη εις την Συνελευσιν λογῳ δυστυχηματος, το οποιον υπεστη τελευταιως και εξ αιτιας του οποιου εφονευθη ο αδελφος του.

6ον) ΕΚΛΟΓΗ ΕΛΕΓΚΤΩΝ.- Ομοφωνως επανεκλεγονται δια βοης ως Ελεγκται δια την περιοδον 1958-60 οι κ.κ.Νεοφυτος Σανταμας και Γ.Ζαρμαος.

7ον) ΤΡΕΧΟΥΜΕΝΟΣ ΠΑΡΑ ΤΡΑΠΕΖΗ ΜΠΑΡΚΛΕΥΣ.- Ομοφωνως εγκρινεται υπο της Συνελευσεως η αυξησις μεχρι £.400.- (Λιρων Τετρακοσιων) του χρεωστικου υπολοιπου του παρα τῃ Τραπεζῃ Μπαρκλεῦς τρεχουμενου λ/σμου του Γ.Σ.Ζ. τῃ προσωπικῃ εγγυησει των Μελων του Δ.Σ.

8ον) ΔΑΠΑΝΑΙ ΔΙΑ ΒΕΛΤΙΩΣΕΙΣ.- Ο Κος Καναικλιδης σχολιαζει τας γενομενας δια βελτιωσεις των αποδυτηριων και του κυγκλιδωματος δαπανας, αιτινες συνολικως ανηλθον εις £.500.- περιπου, και εκφραζει την αποψιν οτι λογῳ των χρεων του Γ.Σ.Ζ. δεν επρεπε να ειχαν γινει αυται, αλλα το ποσον τουτων να κατετιθετο απεναντι των οφειλων μας. Τοσον ο Αντιπροεδρος οσον και ο Γρ/τευς οσον και αλλα Μελη του Συμβουλιου, ητοι οι κ.κ.Κ.Οικονομιδης, Μεταξας και Γαβριηλιδης, επεξηγουν με στοιχεια και αριθμους προς τον Κον Καναικλιδην οτι αι γενομεναι βελτιωσεις ησαν απαραιτητοι και δεν υπηρξαν περιττη πολυτελεια. Ωσαυτως τονιζεται προς τον Κον Καναικλιδην οτι αμφοτερα τα Σωματεια, Επα και ΠΟΛ, εξεφρασαν την πληρη των ικανοποιησιν με την αισθητως βελτιωθεισαν καταστασιν των αποδυτηριων των. Ο Κος Καναικλιδης εκφραζει την ευαρεσκειαν του με τας δοθεισας προς αυτον επεξηγησεις.

9ον) ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΗΣΙΣ ΔΙΑ ΣΥΝΑΨΙΝ ΔΑΝΕΙΟΥ.- Κατοπιν συζητησεως ομοφωνως η παρουσα Συνελευσις εξουσιοδοτει εν λευκῳ το εκλεγησομενον σημερον Δ.Συμβουλιον οπως εν αναγκῃ διαπραγματευθῃ και συναψῃ ειτε εναντι υποθηκης της κτηματικης περιουσιας του Γ.Σ.Ζ. ειτε εν χρεωστικῳ τρεχουμενῳ τῃ προσωπικῃ εγγυησει των Μελων του Συμβουλιου δανειον μεχρι ποσου £.2000.- (Λιρων Δυο Χιλιαδων) προς :-

(α') Εξοφλησιν κατα την 11ην Ιανουαριου, 1959, του προς την Καν Σιμοντς ενυποθηκου χρεους εκ £.1000.-, πλεον των τοκων,
(β') Εξοφλησιν του εν χρεωστικῳ τρεχουμενῳ λ/σμῳ χρεους του Συλλογου προς την Τραπεζαν Μπαρκλεῦς ανερχομενου σημερον εις £.400.-.
(γ') Επιδιορθωσιν και βελτιωσιν του γηπεδου ποδοσφαιρου του Γ.Σ.Ζ.

10ον) ΣΥΝΔΡΟΜΗ.- Ο Κος Στελιος Ι.Δημητριου εισηγειται οπως το νεον Συμβουλιον μελετησῃ το ζητημα της αυξησεως της ετησιας συνδρομης

Τα πρακτικά της γενικής συνέλευσης του Γ.Σ.Ζ. στις 16 Νοεμβρίου 1958, η οποία πραγματοποιήθηκε στο κτήριο του Παγκυπρίου Εμπορικού Λυκείου Λάρνακας. Στη λογοδοσία προς τα μέλη του Συλλόγου παρατίθενται πολλά ενδιαφέροντα θέματα. Αξιοσημείωτοι είναι οι έπαινοι προς τον προπονητή Ανδρέα Πετρίδη και τον έφορο Χριστόφορο Χριστοφίδη, χάρη στους οποίους έγινε κατορθωτή η καλή παρουσία του Γ.Σ.Ζ. στους Παγκυπρίους αγώνες το 1958 στην Κερύνεια. Και οι δύο ήταν προηγουμένως έγκλειστοι στα κρατητήρια της αποικιοκρατίας.

(*Law No. 7 of 1958.—Section 4 (1).*)

Permit for an Assembly.

Permit is hereby granted to the persons whose names are set out in the Schedule hereto for the holding of an assembly at Larnaca (*town ~~or village~~*) solely for the purpose of :

(a) A football match between EPA and ALKI both teams of L/ca
(b) Pancyprian Pentathlon Sports meeting.

2. The assembly shall be held at the G.S.Z. football ground (*place*) and no other place, on 7th and 8th June respectively (*date*) at 5 & 4 p.m. respectively (*time*) and at no other time. Police Officers may attend.

3. The permit is granted subject to the following conditions :

CONDITIONS FOR MEETINGS

(a) The assembly and all persons taking part therein shall comply with paragraphs 1 and 2 of this permit.

(b) No person taking part in the assembly shall conduct himself in a disorderly manner or in any manner likely to cause a breach of the peace.

(c) No slogans or banners in support of an illegal organisation or inciting to violence shall be carried or shown.

(d) All persons taking part in the assembly shall comply with any instruction given by any Police Officer or any person authorised in that behalf by the Commissioner.

SCHEDULE.

Names of persons to whom the permit is issued :

Mr. Nicos G. Dimitriou and other members of the G.S.Z. Committee, Larnaca. of Larnaca.
..... of .....
..... of .....
..... of .....

COMMISSIONER OF LARNACA

Issued this 3rd day of ~~May~~ June, 1958.

Commissioner of Larnaca.

NOTE.—Particular attention is directed to the following :—

(1) The persons whose names appear above are responsible for the due observance of all the conditions of this permit.

(2) Persons to whom this permit is issued are liable to imprisonment not exceeding three years or to a fine of four hundred pounds or to both if the assembly or any members thereof deviate from the conditions set out herein.

(3) Assemblies which infringe the conditions of the permit under which they are held, or deviate from their declared purpose, may be dispersed by force by the Police and persons who make resistance are liable to the same punishment as in paragraph (2) hereinbefore.

(4) The Commissioner may at any time cancel or withdraw this permit.

Ο γυμναστής και προπονητής του Γ.Σ.Ζ. Ανδρέας Πετρίδης, στη διάρκεια μαθήματος στο στάδιο Γ.Σ.Ζ., είχε μεγάλη συμβολή για την επιτυχή συμμετοχή του Συλλόγου στους Παγκυπρίους αγώνες του 1958 στην Κερύνεια.

Για τη διεξαγωγή του ποδοσφαιρικού αγώνα ΕΠΑ - «Αλκής», καθώς επίσης του πρωταθλήματος πεντάθλου τον Ιούνιο του 1958 στο στάδιο Γ.Σ.Ζ., ήταν απαραίτητη η παραχώρηση άδειας από τις αποικιοκρατικές αρχές. Η άδεια εκδόθηκε στο όνομα του Νίκου Γ. Δημητρίου. Οι αποικιοκράτες έθεσαν τέσσερις αυστηρούς όρους, υπό την απειλή τιμωρίας, με σκοπό να αποτρέψουν εκδηλώσεις διαμαρτυρίας (όπως «όχι συνθήματα ή πανό υποστήριξης προς παράνομη οργάνωση», εννοώντας την ΕΟΚΑ).

Στις 25 Μαρτίου 1958, μέρα εορτασμού της εθνικής επετείου της Ελληνικής Επανάστασης, πραγματοποιήθηκαν στο στάδιο Γ.Σ.Ζ. οι ετήσιοι Επαρχιακοί αγώνες. Στο πρόγραμμα περιλαμβανόταν και ποδοσφαιρικός αγώνας μεταξύ της ΕΠΑ και του «Πεζοπορικού».

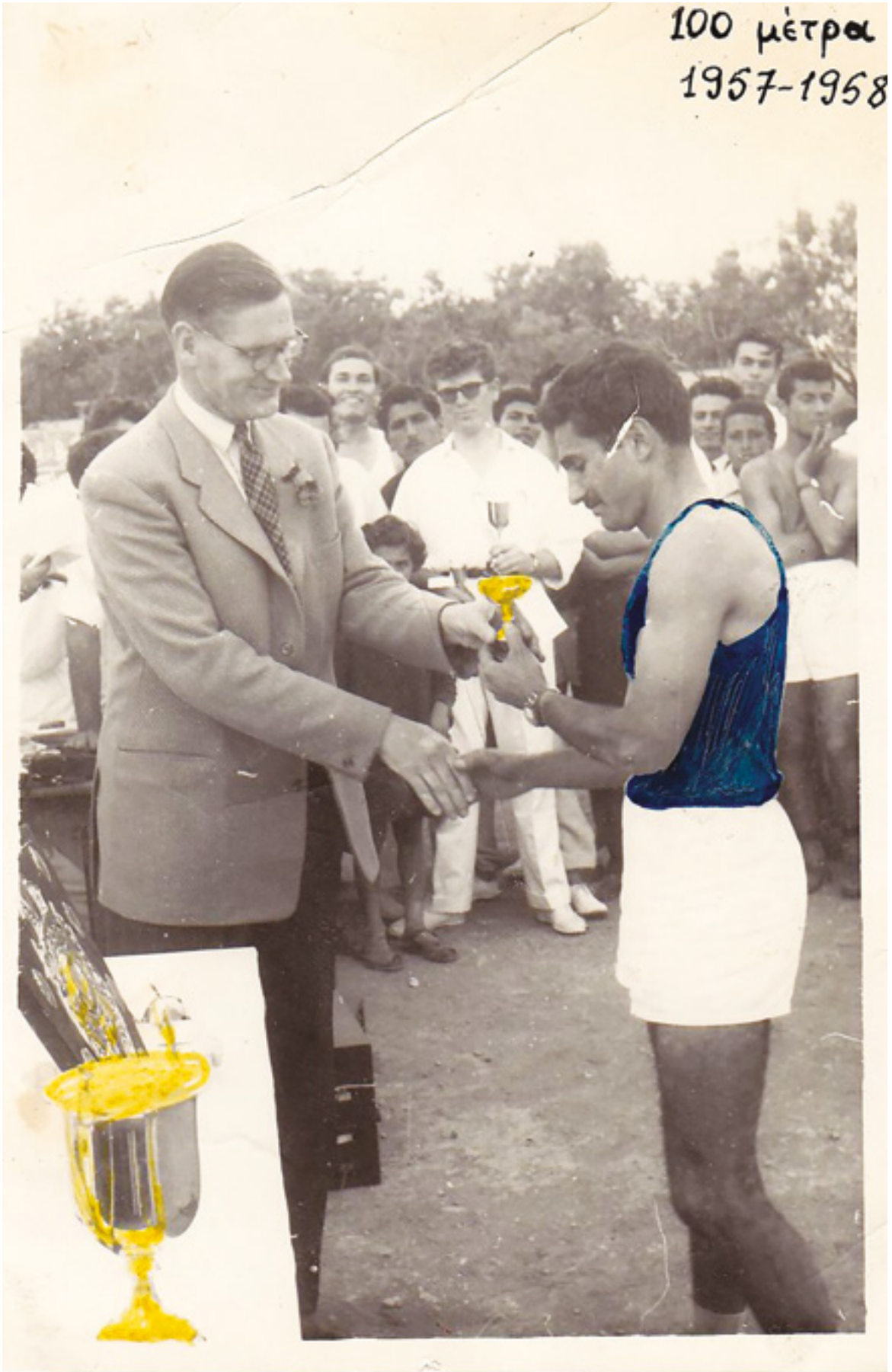

Η ομάδα της «Αλκής» που αναδείχθηκε πρωταθλήτρια Β' Κατηγορίας και εξασφάλισε την άνοδό της στην Α' κατηγορία το 1959.

Ο αθλητής του Γ.Σ.Ζ. Κώστας Πύργος παραλαμβάνει το κύπελλο που κέρδισε στο αγώνισμα του δρόμου 100 μ. το 1957-1958.

Με τη γαλάζια φανέλα είναι ο αθλητής του Γ.Σ.Ζ., Κώστας Πύργος, ο οποίος διακρίθηκε το 1958 σε αγωνίσματα δρόμου.

100 μέτρα
1957-1958

Έσπασαν τα αποικιοκρατικά δεσμά

Σύσσωμος ο κυπριακός λαός πανηγύρισε τον Φεβρουάριο του 1959, όταν ανακοινώθηκε η υπογραφή των συμφωνιών Ζυρίχης - Λονδίνου, με τις οποίες η Κύπρος απαλλάγηκε από τα δεσμά της αποικιοκρατίας. Με εκείνες τις συμφωνίες δεν εκπληρωνόταν μεν το όραμα για ένωση με την Ελλάδα, αλλά τουλάχιστον η Κύπρος θα αποκτούσε την ανεξαρτησία της και την ελευθερία της. Βέβαια οι συμφωνίες είχαν πολλά δικαστικά στοιχεία και έσπερναν τον σπόρο της αντιπαράθεσης μεταξύ των δύο κοινοτήτων της Κύπρου, της ελληνοκυπριακής και της τουρκοκυπριακής.

Το στάδιο Γ.Σ.Ζ. ήταν το επίκεντρο των εκδηλώσεων για τις εθνικές επετείους της 25ης Μαρτίου και της 1ης Απριλίου το 1959, εκδηλώσεις οι οποίες ήταν ιδιαίτερα μαζικές και πανηγυρικές.

Σε συνεδρία του στις 21 Απριλίου 1959 το διοικητικό συμβούλιο του Γ.Σ.Ζ. αποφάσισε να ανακηρύξει τον Αρχιεπίσκοπο Κύπρου Μακάριο Γ' και τον στρατηγό ε.α. Γεώργιο Γρίβα σε επίτιμους προέδρους του Συλλόγου, σε ένδειξη τιμής για τη συμβολή τους στον απελευθερωτικό αγώνα 1955-1959.

Στις πρώτες προεδρικές εκλογές που πραγματοποιήθηκαν στις 13 Δεκεμβρίου 1959, η πλειοψηφία των μελών του Γ.Σ.Ζ. υποστήριξε την υποψηφιότητα του Αρχιεπισκόπου Μακαρίου Γ', ο οποίος με μεγάλη διαφορά αναδείχθηκε πρώτος Πρόεδρος της Κυπριακής Δημοκρατίας. Εξ αρχής σχηματίστηκε αντιπολιτευτική παράταξη εναντίον του Αρχιεπισκόπου Μακαρίου από τη μερίδα εκείνη των αγωνιστών της ΕΟΚΑ και άλλους, οι οποίοι θεώρησαν απαράδεκτη την υπογραφή των Συμφωνιών Ζυρίχης - Λονδίνου, γιατί με αυτές «απεμπολήθηκε το όραμα της ένωσης», όπως υποστήριζαν.

Στη συντριπτική του πλειοψηφία, ο κυπριακός λαός συμπαρατάχθηκε με τον Αρχιεπίσκοπο Μακάριο, με την ελπίδα για επικράτηση της ειρήνης, της προόδου και της ευημερίας στο νησί, θεωρώντας ότι κάποια στιγμή μπορούσε να ευοδωθεί και το όραμα της ένωσης.

Είχαν λόγο να χαίρονται οι θεατές στις κερκίδες του σταδίου Γ.Σ.Ζ. Κάθε εκδήλωση ήταν γιορτή.

Μαθήτριες της Λάρνακας, καλλονές με τις παραδοσιακές τους στολές, κρατούν σταθερά τους ιστούς με τις τεράστιες ελληνικές σημαίες στο στάδιο Γ.Σ.Ζ.

Χαρακτηριστική εικόνα από τους εορτασμούς για τις εθνικές επετείους στο στάδιο Γ.Σ.Ζ. Παντού ελληνικές σημαίες, μικρές και μεγάλες, κόσμος πολύς σε κάθε γωνιά, και μαθήτριες ντυμένες με παραδοσιακές στολές περιμένουν να έρθει η σειρά τους για να παρουσιάσουν ελληνικούς χορούς, τον καλαματιανό, τον γυναικείο αντικριστό κ.λπ.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΟΡΤΑΣΜΟΥ 25ης ΜΑΡΤΙΟΥ 1959

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ 24η ΜΑΡΤΙΟΥ :

α) Γενικὸς σημαιοστολισμὸς τῆς πόλεως.

β) Ἐνδοσχολικοὶ ἑορτασμοὶ ὑπὸ τῶν Ἑλληνικῶν Ἐκπαιδευτηρίων τῆς πόλεως.

γ) Ἐνδοσωματειακοὶ Πανηγυρικοὶ ἑορτασμοὶ ὑπὸ τῶν Σωματείων καὶ Ὀργανώσεων τῆς πόλεως, τὸ ἀπόγευμα.

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΝ 25η ΜΑΡΤΙΟΥ :

α) Ὥρα 5 π.μ. Ἐωθινὸν ὑπὸ τῆς Φιλαρμονικῆς, τῶν Προσκόπων καὶ τοῦ Παγκυπρίου Ἐμπορικοῦ Λυκείου.

β) Ὥρα 6.30 π.μ. Ἔπαρσις τῆς σημαίας εἰς τὸ Στάδιον Γ.Σ.Ζ. παρισταμένων τῶν Σωματείων καὶ Ὀργανώσεων μετὰ τῶν λαβάρων των. Γενικὴ Κωδωνοκρουσία.

γ) Ὥρα 9.30. Συγκέντρωσις τῶν Ἑλληνικῶν Ἐκπαιδευτηρίων, Σωματείων καὶ Ὀργανώσεων μετὰ τῶν λαβάρων των ἐμπροσθεν τοῦ Παγκυπρίου Ἐμπορικοῦ Λυκείου διὰ τὴν παρέλασιν.

δ) Ὥρα 10.30. Παρέλασις διὰ τῶν ὁδῶν Σχολείων, Πλατεῖα Δικαστηρίων, Ἀθηνῶν, Ἀρχ. Κυπριανοῦ, Ν. Ρώσσου, Πλατεῖα ἁγ. Λαζάρου.

ε) Ὥρα 11 π.μ. Δοξολογία ἐν τῷ ἱερῷ ναῷ Ἁγ. Λαζάρου. Τὸν πανηγυρικὸν θὰ ἐκφωνήσῃ ὁ Λυκειάρχης κ. Χαρ. Παταΐδης.

στ) Ὥρα 12 μ. Παρέλασις πρὸς τὴν Ἱερὰν Μητρόπολιν. – Στέψις τοῦ ἀνδρειάντος τοῦ ἀειμνήστου Νικοδήμου Μιλωνᾶ, ὑπὸ τοῦ πρώην πολιτικοῦ καταδίκου κ. Ξάνθου Ἰακωβίδη. – Διάλυσις.

ΣΤΑΔΙΟΝ Γ.Σ.Ζ.

Ὥρα 3.30 μ.μ. Παρέλασις τῶν Ναυτοπροσκόπων, μαθητῶν καὶ μαθητριῶν τοῦ Π.Ε.Λ. τῶν Ἀθλητῶν τοῦ Γ.Σ.Ζ. καὶ τῶν Ἀθλητικῶν Ὁμάδων ΕΠΑ καὶ Πεζοπορικοῦ. Θὰ ἀκολουθήσουν ἀγῶνες κλασσικοῦ ἀθλητισμοῦ τῶν ἀθλητῶν τοῦ Γ.Σ.Ζ. καὶ Ἑλληνικοὶ Χοροὶ ὑπὸ μαθητῶν καὶ μαθητριῶν τοῦ Π.Ε.Λ.

ΕΙΣΟΔΟΣ :

α) Διὰ τοὺς μαθητὰς καὶ μαθητρίας Δωρεάν.

β) Διὰ τὸ κοινὸν 2|- ὑπὲρ τῆς Π.Ε.Λ.Π.

ΘΕΑΤΡΟΝ ΜΑΚΡΙΔΗ *(Εἴσοδος Ἐλευθέρα)*

Ὥρα 7 μ.μ. Κοινὸς ἑορτασμὸς ὑφ' ὅλων τῶν Ὀργανώσεων καὶ Σωματείων δοτις θὰ περιλαμβάνῃ : Χαιρετισμὸν α) Ὑπὸ τοῦ ἐντίμου Δημάρχου.
β) » ἐκπροσώπου τοῦ ΕΛΕΜ.
Σκέτς ὑπὸ τῶν Νέων Συντεχνιῶν – Ἀπαγγελίαι καὶ ᾄσματα. Τὸν πανηγυρικὸν θὰ ἐκφωνήσῃ ὁ πρώην πολιτικὸς ἐξόριστος κ. Σταῦρος Ποσκώτης. Τὴν ἑορτὴν θὰ κλείσῃ ὁ Ἐθνικὸς Ὕμνος.

Καλεῖται ὁ Λαὸς τῆς Λάρνακος ὅπως μετάσχῃ σύσσωμος τοῦ Ἐθνικοῦ πανηγυρισμοῦ τῆς μεγάλης Ἐπετείου.

ΕΚ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΚΙΤΙΟΥ.

Ἐκτύπωσις: ΑΝΔΡΕΑ Κ. ΑΝΤΩΝΙΑΔΗ, Λάρνακα.

Το πρόγραμμα των εορτασμών της 25ης Μαρτίου 1959 στη Λάρνακα, περιλάμβανε και εκδηλώσεις στο στάδιο Γ.Σ.Ζ. Φυλάσσεται και αυτό στο αρχείο και το Μουσείο Γ.Σ.Ζ.

Μαθητές και μαθήτριες, αθλητές και αθλήτριες, στάθηκαν με τα λάβαρα των σχολείων και των σωματείων τους ενώπιον του πλήθους που κατέκλυσε τις κερκίδες.

Με μελόντικες, όπως ονομάζονται αυτά τα μουσικά όργανα, ερμήνευσαν τραγούδια οι μαθητές του Δημοτικού Σχολείου Καλογερά κατά τους εορτασμούς για την εθνική επέτειο στο στάδιο Γ.Σ.Ζ. Στη φωτογραφία, από τον γιατρό Γεώργιο Α. Θεοδούλου, διακρίνεται στα αριστερά ο δάσκαλος Μουσικής Γιάννης Γεωργιάδης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ

Δ΄

1960-1981
ΣΤΗΝ ΑΦΕΤΗΡΙΑ ΤΗΣ ΑΝΕΞΑΡΤΗΣΙΑΣ

Γιορτή των ανθεστηρίων στο στάδιο Γ.Σ.Ζ. Το εντυπωσιακό ανθοστόλιστο άρμα πλαισιώνουν, μεταξύ άλλων οι μαθήτριες Ίδη Χατζοπούλου, Έλενα Κυπριανού, Άννα Αντωνιάδου (μετέπειτα Τζιρκώτη, από τη συλλογή της οποίας προέρχεται η φωτογραφία), οι αδελφές Τερέζα και Αγγέλω Δημητρίου, Μαρία Παυλίδου και Ξάνθη Ξενοφώντος.

Ευδιάθετες σέρνουν τον καλαματιανό στο στάδιο Γ.Σ.Ζ. μαθήτριες της Λάρνακας κατά τον εορτασμό εθνικής επετείου.

Η εγκαθίδρυση νέου κράτους και θεσμών

Η ανακήρυξη του νέου ανεξάρτητου κράτους, της Κυπριακής Δημοκρατίας, διαφοροποίησε ριζικά τις πολιτικές και κοινωνικές συνθήκες. Σε αυτό το πλαίσιο συστάθηκαν νέες κρατικές δομές, πολιτειακά σώματα και άλλοι φορείς. Ωστόσο, ο κλασικός αθλητισμός και οι γυμναστικοί σύλλογοι της Κύπρου παρέμεναν ενταγμένοι στον ΣΕΓΑΣ.

Ο κυπριακός αθλητισμός ακολούθησε πορεία ραγδαίας προόδου, με αφετηρία την απαλλαγή από τα δεσμά της αποικιοκρατίας. Κι αυτό, παρά τις φουρτούνες που προκάλεσαν κατά καιρούς οι πολιτικές καταστάσεις, από τις διακοινοτικές ταραχές του 1963-1964 και τις απειλές της Τουρκίας για στρατιωτική επέμβαση, μέχρι το χουντοφασιστικό πραξικόπημα και την τουρκική εισβολή που ακολούθησε το 1974.

Στα χρόνια μετά από το 1960 πολλοί σπουδασμένοι γυμναστές εντάχθηκαν στα σχολεία, όπου εντόπιζαν ταλέντα και τα προωθούσαν σε γυμναστικούς συλλόγους και αθλητικά σωματεία.

Παράλληλα, το κράτος άρχισε να αναπτύσσει τις απαραίτητες υποδομές σε όλους τους τομείς, δίνοντας αρχικά έμφαση στο αεροδρόμιο Λευκωσίας, τα λιμάνια, το οδικό δίχτυο και την εκπαίδευση, με την ανέγερση νέων σχολικών κτηρίων. Ακολούθως έπαιρναν σειρά οι αθλητικοί χώροι.

Το στάδιο του Γ.Σ.Ζ. παρέμενε το επίκεντρο αθλητικών και πολιτιστικών δραστηριοτήτων για την πόλη της Λάρνακας, με τη διοργάνωση αγώνων στίβου, ποδοσφαίρου, καλαθόσφαιρας, γυμναστικών επιδείξεων, παρελάσεων, ανθεστηρίων, συναυλιών κ.λπ. Τέτοιες μέρες το στάδιο Γ.Σ.Ζ. ήταν κατάμεστο από κόσμο και ζούσε πανηγυρική ατμόσφαιρα.

Ειδικά το 1960 ήταν ανεπανάληπτες οι εκδηλώσεις που πραγματοποιήθηκαν για τους εορτασμούς των εθνικών επετείων της 25ης Μαρτίου και της 1ης Απριλίου. Επίσης τα πλήθη έσπευσαν να παρακολουθήσουν τους αθλητές που διαγωνίστηκαν στους Επαρχιακούς αγώνες, καθώς και στους Παγκυπρίους εφηβικούς αγώνες με τη συμμετοχή των πέντε γυμναστικών συλλόγων.

Παραδοσιακούς χορούς παρουσίασαν μαθήτριες της Λάρνακας στους πολυπληθείς θεατές που κατέκλυσαν τις κερκίδες του σταδίου Γ.Σ.Ζ. για να γιορτάσουν την εθνική επέτειο και την απαλλαγή από τα αποικιακά δεσμά.

Οι εικονιζόμενες είναι αθλήτριες σχολείων της Λάρνακας και της Λεμεσού, με βάση στοιχεία από τον Ανδρέα Χατζηβασιλείου. Μπροστά από αριστερά είναι οι Μαρούλα Χριστοφίδου, Λεμεσός, Λουκία Σοφοκλέους-Φιλοκύπρου, Λάρνακα, Μαρούλα Θεοδώρου-Μυλωνά, Λάρνακα, Ρίτσα Λάμπρου-Κουτσούδη, Λεμεσός, Ειρηνούλα Ρωσσίδου-Λοΐζου, Λάρνακα, Ντία Πετρίδου-Παπαμιχαήλ, Μαρούλα Κυριακίδου, Λάρνακα και Μυροφόρα Χριστοφίδου. Πίσω είναι οι Ρένα Έλληνα-Λουρουτζιάτη, Λάρνακα, Νάνα Καζαμία-Κώστα, Λεμεσός, Νάτια Τομάζου-Βάκη, Λάρνακα, Αλίκη Νεοκλέους-Λιμνάτη, Λεμεσός, Ζωή Κυριάκου, Λάρνακα, Λευκή Δρουσιώτου-Πετρίδου, Λεμεσός, Μαρούλα Ζαρμάου, Λάρνακα, Σούλα Βλάχου-Μαραγκού, Λεμεσός, και Χρύσω Μούσκου-Γκίγκα, Λάρνακα.

Ο Γ.Σ.Ζ. φιλοξένησε στο στάδιό του τους ΣΤ' Παγκυπρίους αγώνες γυναικών στις 21 Μαΐου 1961, ενώ η Κύπρος προσπαθούσε ακόμη να βρει τρόπο, μέσα από μύριες δυσκολίες και αντιφάσεις, να λειτουργήσει ως ανεξάρτητο κράτος μετά από αιώνες δουλείας. Πάντως η ατμόσφαιρα στο στάδιο Γ.Σ.Ζ. ήταν χαρμόσυνη. Οι φωτογραφίες είναι του Γιώργου Βατυλιώτη από το αρχείο του Γ.Τ.Π.

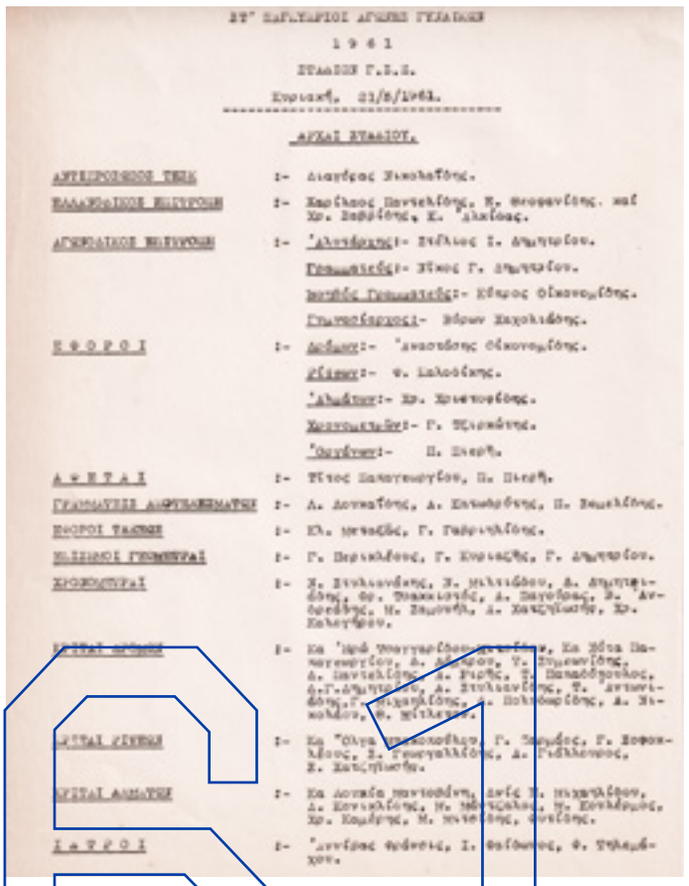
Με ενδιαφέρον παρακολουθούν οι θεατές στις κερκίδες την έκβαση του αγωνίσματος δρόμου με εμπόδια κατά τους Παγκυπρίους αγώνες γυναικών στο στάδιο Γ.Σ.Ζ. το 1961.

Οι νικήτριες του αγωνίσματος δρόμου 80 μ. με εμπόδια παραλαμβάνουν τα έπαθλά τους. Δύο από αυτές ανήκαν στο δυναμικό του Γ.Σ.Ζ. Πρόκειται για τη Νίνα Ιωάννου που κατέλαβε τη δεύτερη θέση και την Ε. Γαβριηλίδου, που τερμάτισε στην τρίτη θέση.

Σημαντικές προσωπικότητες του κυπριακού αθλητισμού κατάρτισαν τις διάφορες επιτροπές για τη διεξαγωγή των ΣΤ' Παγκυπρίων αγώνων γυναικών στο στάδιο Γ.Σ.Ζ. το 1961. Το έγγραφο προέρχεται από το αρχείο του Γ.Σ.Ζ.

ΣΤ' ΠΑΓΚΥΠΡΙΟΙ ΑΓΩΝΕΣ ΓΥΝΑΙΚΩΝ

1 9 6 1

ΣΤΑΔΙΟΝ Γ.Σ.Ζ.

Κυριακή, 22/8/1961.

ΑΡΧΑΙ ΣΤΑΔΙΟΥ.

ΑΡΧΗΓΟΣΥΝΟΔΟΣ ΤΕΛ: :- Διαιτέρας Νικολαΐδης.

ΒΑΛΑΝΤΙΝΙΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΣ :- Καρόλιος Παντελίδης, Η. Θεοφανίδης, καί Χρ. Σαββίδης, Κ. Δικέος.

ΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΣ :- Διευθυντής:- Στέλιος Σ. Δημητρίου.
Γραμματεύς:- Νίκος Γ. Δημητρίου.
Βοηθός Γραμματέως:- Κύπρος Οἰκονομίδης.
Γυμναστήριον:- Νίκων Χαχολίδης.

Ε Φ Ο Ρ Ο Ι :- Δρόμων:- Ἀναστάσης Οἰκονομίδης.
Ρίψεων:- Φ. Καλοσίδης.
Ἀλμάτων:- Χρ. Χριστοφίδης.
Χειροσφαιρίσεων:- Γ. Ψιλιανάκης.
Ὑψηλῶν:- Π. Πετρή.

Α Φ Ε Τ Α Ι :- Νίτσος Παναγιωτίδου, Π. Πετρή.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ :- Α. Δονατίδης, Α. Ἐλευθερίου, Π. Παμπίδης.

ΚΡΙΤΑΙ ΤΕΛΟΥΣ :- Ελ. Μενελάου, Γ. Γαβριηλίδης.

ΚΡΙΤΑΙ ΔΙΑΔΡΟΜΗΣ :- Γ. Περικλέους, Γ. Ευριπίδης, Γ. Δημητρίου.

ΚΡΙΤΑΙ ΑΛΜΑΤΩΝ :- Χ. Στυλιανίδης, Χ. Μιλτιάδου, Δ. Δημητριάδης, Θ. Θεοδωρίδης, Α. Παγώδας, Χ. Ἀνδρεάδης, Μ. Σαμψών, Α. Χατζηλιάση, Χρ. Καλογήρου.

ΚΡΙΤΑΙ ΡΙΨΕΩΝ :- Κα Ἰφιγ. Παπαγεωργίου-Φανέλλου, Κα Ζέτα Παπαγεωργίου, Δ. Δέμερτζης, Γ. Σταμπουλίδης, Δ. Παντελίδης, Α. Ρίζος, Γ. Παπαδόπουλος, Θ.Γ.Δημητρίου, Α. Στυλιανίδης, Γ. Ἀντωνιάδης, Γ. Μιχαηλίδης, Α. Πολυκάρπου, Δ. Νικολάου, Φ. Μίλτιος.

ΚΡΙΤΑΙ ΥΨΗΛΩΝ :- Κα Ὄλγα Μιχαηλίδου, Γ. Τερψίδος, Γ. Σοφοκλέους, Σ. Γεωργαλλίδης, Δ. Γεθλέεμος, Σ. Ζαπετίδης.

ΚΡΙΤΑΙ ΑΛΜΑΤΩΝ :- Κα Δουκία Παντοφλά, Δαΐς Χ. Μιχαήλου, Δ. Κονιαλίδης, Η. Ἰωαννίδου, Μ. Κυπριανίδου, Χρ. Κομάρης, Μ. Μιχαήλης, Φυλίδης.

Σ Α Ρ Ρ Ο Ι :- Διευθυντής Φάσσης, Ι. Φωτίου, Φ. Ψιλιανάκου.

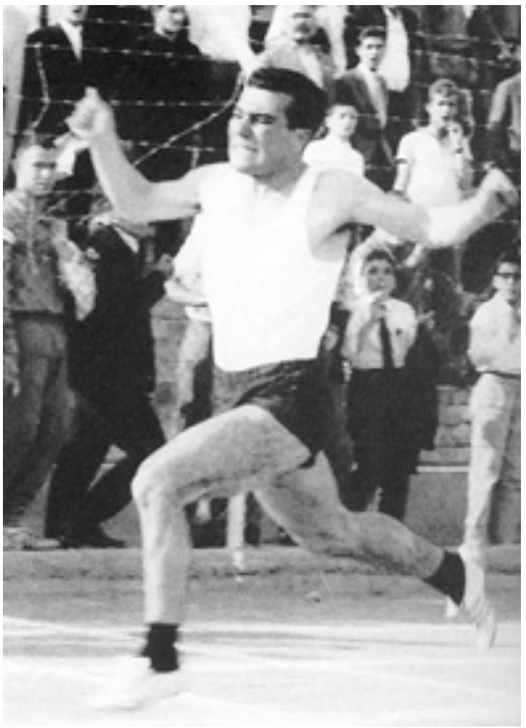
1961

Ο Κωστάκης Λουκαΐδης κόβει πρώτος το νήμα στο αγώνισμα δρόμου 1.500 μ. το 1962. Χαρακτηριστική για το στάδιο Γ.Σ.Ζ. η μορφή των ναυτοπροσκόπων (δεξιά στη φωτογραφία), που είχαν την έδρα τους εντός του σταδίου. Συμμετείχαν και στη διοργάνωση διαφόρων αθλητικών αγώνων και άλλων εκδηλώσεων.

Οι νικητές του αγωνίσματος δρόμου 1.500 μ. το 1962 στο στάδιο Γ.Σ.Ζ. Στο ψηλότερο σκαλοπάτι ο Κωστάκης Λουκαΐδης, δεύτερος ο Στέλιος Στυλιανού και τρίτος ο Στέλιος Χατζηστυλλής.

Πολύ υψηλού επιπέδου αθλητής ήταν ο Αντώνης Δημητρίου. Το 1963 στο στάδιο Γ.Σ.Ζ. πέτυχε τρία παγκύπρια ρεκόρ και κέρδισε αντίστοιχα τρεις πρώτες νίκες (στα αγωνίσματα δρόμου 100 μ., 200 μ. και 400 μ.) κατά τους Παγκυπρίους αγώνες. Αναδείχθηκε πολυνίκης αθλητής. Κι ήταν ακόμη μαθητής...

Στον βατήρα του σταδίου Γ.Σ.Ζ. για το αγώνισμα της σφαιροβολίας ο Παύλος Κυριακίδης, ο οποίος το 1963 είχε πετύχει παγκύπριο ρεκόρ εφήβων.

Απονομή βραβείων στους νικητές αθλητές στη δισκοβολία κατά τους Επαρχιακούς αγώνες που πραγματοποιήθηκαν στο στάδιο Γ.Σ.Ζ. το 1963. Στο ψηλότερο σκαλοπάτι είναι ο Φίλιππος (Φίλιος) Κυριακίδης, δεύτερος ο Παύλος Κυριακίδης και τρίτος ο Μιχάλης Κυριακίδης (αδέλφια ο Παύλος και ο Μιχάλης).

Το πρόγραμμα των Παγκυπρίων αγώνων που πραγματοποιήθηκαν στο στάδιο Γ.Σ.Ζ. στις 24-26 Μαΐου 1963. Έδωσε το παρών του και ο Αρχιεπίσκοπος Μακάριος Γ΄ στις κερκίδες. Αυτό το γεγονός ήταν επιπρόσθετος λόγος για να κατακλυστεί το στάδιο από θεατές. Το πρόγραμμα υπάρχει στο αρχείο του Γ.Σ.Ζ.

ΣΤΑΔΙΟΝ Γ.Σ.Ζ.

ΜΖ' (47ον) ΠΑΓΚΥΠΡΙΟΙ ΑΓΩΝΕΣ ΣΤΙΒΟΥ

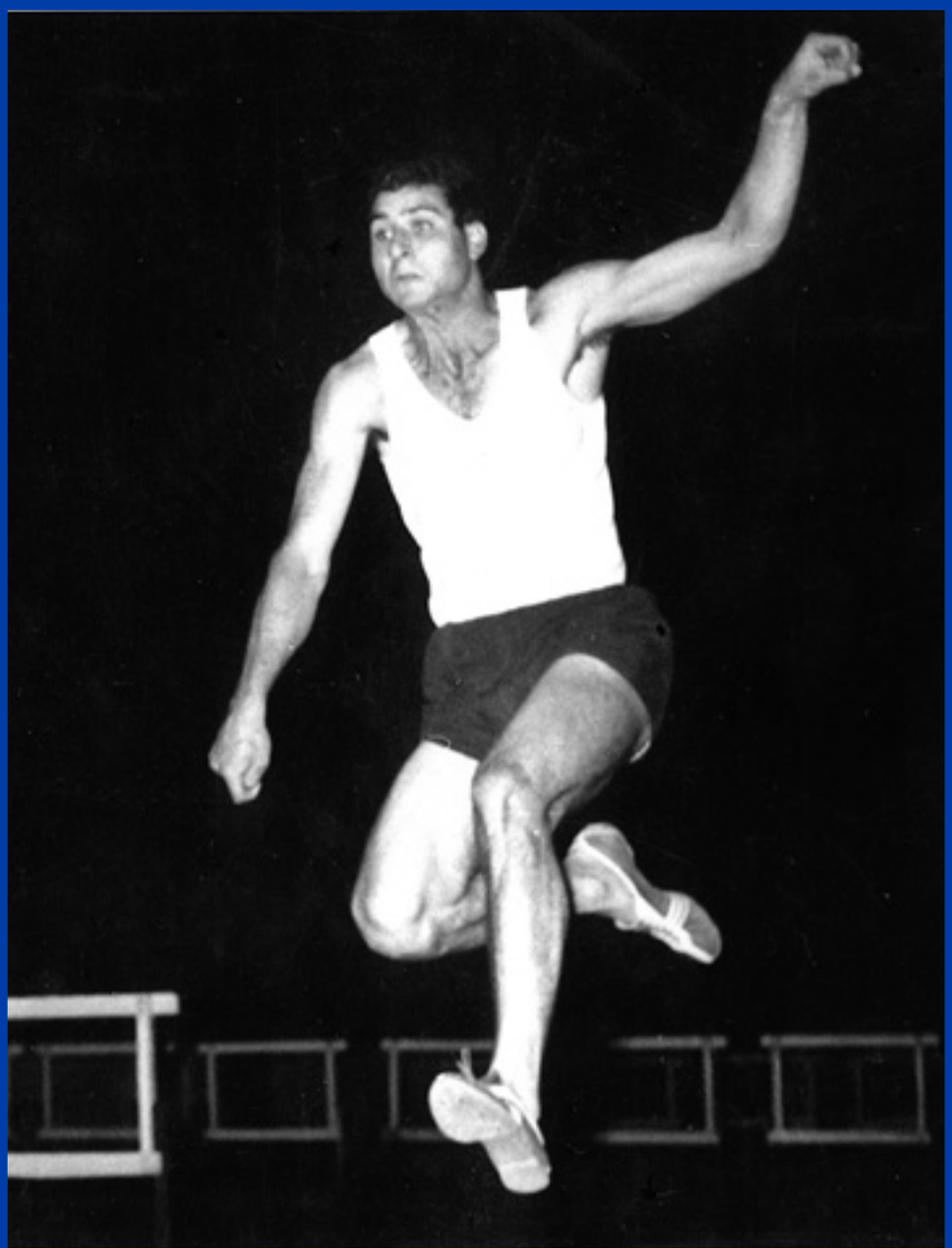
ΤΕΛΟΥΜΕΝΟΥ ΤΟΥ ΕΠΙΚΡΑΤΟΥΣ ΤΟΥ ΣΤΙΒΟΥ ΥΠΟ ΤΟΥ ΓΥΜΝΑΣΤΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ

«Ο ΖΗΝΩΝ»

ΓΣΟ. ΓΣΠ. ΓΣΖ. ΓΣΕ. ΓΣΚ. ΓΣΒ.

ΤΗΝ 24, 25, ΚΑΙ 26 ΜΑΪΟΥ 1963

ΩΡΑ 4 Μ.Μ.

Σε μια προσπάθειά του στο άλμα τριπλούν ο Παναγιώτης Πιερής. Αλλά αυτό δεν ήταν το μόνο αγώνισμα με το οποίο ασχολήθηκε. Δικαίως χαρακτηρίστηκε ως ένας από τους πληρέστερους αθλητές στην Κύπρο. Ήταν πρωταθλητής σε τρία αθλήματα, τον στίβο, το ποδόσφαιρο και την καλαθόσφαιρα!

ΤΟ ΜΠΑΣΚΕΤ-ΜΠΟΛ

Τὴν 27)2)63, στὴν Ἀμερικανικὴ Λέσχη Λευκωσίας, διεξήχθη φιλικὸς ἀγώνας καλαθοσφαίρας μεταξὺ τῶν ἐμάδων τοῦ ΓΣΠ καὶ ΓΣΖ. Ὕστερα ἀπὸ ἕνα ἀμφίρροπο ἀγώνα, γεμάτο ἀπὸ συναρπαστικὲς φάσεις, νικήτρια ἀνεδείχθη ἡ ἑμάς τοῦ ΓΣΠ μὲ 63—60. Ἡ διακύμανσις τοῦ ἀποτελέσματος κρατοῦσε σὲ διαρκῆ ἀγωνία τοὺς φιλάθλους, καὶ ἐπανειλημμένως ἡ μία ἑμάς προσπερνοῦσε τὴν ἄλλη μὲ 2—3 πόντους. Σκορὲρ τοῦ ΓΣΠ, ὁ Σταυρινίδης (27) καὶ τοῦ ΓΣΖ, ὁ Πιερῆς (39).

Σύνθεσις ΓΣΠ:— Γαλατόπουλος, Σταυρινίδης, Κληρίδης, Λυρακίδης, Ζερμάνος, Φιλιππίδης, Κυριάκου, Γεωργιάδης, Παπαέλληνας, Δράκος, Παναγιώτου, Δημητρίου καὶ Κασιανίδης. Σύνθεσις ΓΣΖ: Στυλιανοῦ Σ., Σώτος, Πιερῆς, Χριστοῦ, Στυλιανοῦ Δ., Πετάσης, Γεωργίου, Παναγιώτου, Ἀντωνίου.

Δημοσίευμα στο περιοδικό «Νέα Εποχή» για τον φιλικό αγώνα που διεξήχθη στις 27 Φεβρουαρίου 1963 μαρτυρεί ότι τότε ο Γ.Σ.Ζ. και ο Γ.Σ.Π., όπως και άλλοι γυμναστικοί σύλλογοι, διέθεταν ομάδες καλαθόσφαιρας. Τον αγώνα κέρδισε η ομάδα του Γ.Σ.Π. με το στενό σκορ 63-60. Τους περισσότερους πόντους για τον Γ.Σ.Ζ. πέτυχε ο Παναγιώτης Πιερής. Στο δημοσίευμα αναφέρονται και οι συνθέσεις των δύο ομάδων. Οι περισσότεροι καλαθοσφαιριστές ήταν και αθλητές στίβου.

Συναρπαστική φάση στον αγώνα μεταξύ του «Πεζοπορικού» και της «Ανόρθωσης» Αμμοχώστου στο στάδιο Γ.Σ.Ζ. Ο τέταρτος από αριστερά είναι ο Παναγιώτης Πιερής, ο οποίος υπήρξε αθλητής και μετά προπονητής του Γ.Σ.Ζ.

Ποδοσφαιριστές της ΕΠΑ και του «Πεζοπορικού» όπως παρατάχθηκαν πριν από τη διεξαγωγή ποδοσφαιρικού αγώνα επτά καθ' ομάδα (σέβεν-α-σάιτ, όπως καθιερώθηκε στην καθομιλουμένη), στις 25 Μαρτίου 1963 στο στάδιο Γ.Σ.Ζ. Ο αγώνας ήταν φιλικός, γι' αυτό συμφωνήθηκε η κάθε μια από τις δύο ομάδες να έχει ποδοσφαιριστές και από τα δύο σωματεία. Στη φωτογραφία προστέθηκε κίτρινο χρώμα από τον Κώστα Πύργο, ο οποίος ήταν ποδοσφαιριστής της ΕΠΑ και αθλητής του Γ.Σ.Ζ.

Μικτή ποδοσφαιρική ομάδα της Λάρνακας αντιμετώπισε την περίφημη ομάδα της «Στεάουα» Βουκουρεστίου. Αριστερά είναι ο αρχηγός της ομάδας και της «Αλκής» Παναής, ο οποίος ανταλλάσει λάβαρα με τον αρχηγό της ρουμανικής ομάδας, Κονσταντίν, ενώ παρακολουθούν ο διαιτητής Μ. Κυριακίδης και ο επόπτης γραμμών Ριρής.

Η τροπαιούχος ομάδα της ΕΠΑ, όπως στήθηκε στο στάδιο Γ.Σ.Ζ. για αναμνηστική φωτογράφιση

Εν μέσω ταραχών και αιματοχυσίας

Αντί να γιορτάσει Χριστούγεννα στο τέλος του 1963, η Κύπρος βυθίστηκε στο χάος και την αιματοχυσία. Αφορμή αποτέλεσε φονικό περιστατικό που σημειώθηκε στην παλιά Λευκωσία τα ξημερώματα της 21ης Δεκεμβρίου 1963 και πυροδότησε διακοινοτικές ταραχές.

Επιδιώκοντας την κατάρρευση του νεοσύστατου κράτους της Κυπριακής Δημοκρατίας, με πρόφαση τις ταραχές, η τουρκοκυπριακή ηγεσία προχώρησε σε αποσχιστικές ενέργειες. Οι εκπρόσωποί της αποχώρησαν από τις θέσεις που κατείχαν σε πολιτειακά σώματα και αξιώματα. Το ίδιο έπραξαν και οι δημόσιοι υπάλληλοι. Χωριά και συνοικίες με τουρκοκυπριακό πληθυσμό περιχαρακώθηκαν στους λεγόμενους θύλακες.

Η κατάσταση αυτή είχε αρνητικό αντίκτυπο και στον αθλητισμό. Στη μεγάλη τους πλειοψηφία οι Τουρκοκύπριοι αθλητές έπαψαν να συμμετέχουν σε γυμναστικούς συλλόγους και αθλητικά σωματεία από κοινού με Ελληνοκύπριους. Είτε δεν επιθυμούσαν είτε παρεμποδίζονταν να συμμετέχουν λόγω του φορτισμένου κλίματος και της δράσης εξτρεμιστικών στοιχείων και στις δύο κοινότητες.

Οι Τουρκοκύπριοι που διακήρυτταν την ειρηνική συμβίωση με τους Ελληνοκύπριους κινδύνευαν από το μένος της εθνικιστικής τρομοκρατικής οργάνωσης ΤΜΤ, η οποία είχε καθοδήγηση από την Τουρκία.

Όπως ήδη έχει αναφερθεί, ο Γ.Σ.Ζ. είχε μέχρι τότε στις τάξεις του Τουρκοκύπριους αθλητές, αφού έκανε πράξη την πρόνοια του καταστατικού του ότι ήταν μεν ελληνικός σύλλογος, αλλά μπορούσαν να γίνουν δεκτοί και μη Έλληνες ως μέλη ή ως αθλητές. Τμήμα του πληθυσμού της Λάρνακας ήταν Τουρκοκύπριοι.

Επικαλούμενη τις διακοινοτικές ταραχές, η Τουρκία απειλούσε με στρατιωτική επέμβαση στην Κύπρο, δήθεν για να παρέχει προστασία στους Τουρκοκύπριους. Ωστόσο, τελικά οι επιθετικές προθέσεις της Άγκυρας αποκρούστηκαν και η προδιαγραφόμενη τουρκική εισβολή αποφεύχθηκε.

Εθελοντές της Λάρνακας, το 1963-1964, ανάμεσά του αθλητές και παράγοντες του Γ.Σ.Ζ. Ένας από αυτούς ήταν ο Γεώργιος Λουρουτζιάτης, από τον οποίο προέρχεται η φωτογραφία.

1963-

1964

ΕΘΝΙΚΟΝ ΜΝΗΜΟΣΥΝΟΝ

Ὑπὸ τῆς Ἐθνικῆς Φρουρᾶς Λάρνακος τελεῖται αὔριον Κυριακὴν 20ὴν Σεπτεμβρίου 1964 καὶ ὥραν 9.30 π.μ. ἐν τῷ Μη-τροπολιτικῷ Ναῷ Σωτῆρος Λάρνακος 40ὥρημερον μνημόσυνον τῶν πεσόντων εἰς τὰς μάχας Τηλλυρίας

ΑΝΔΡΕΑ Θ. ΣΤΡΟΥΘΙΔΟΥ

ΜΙΧΑΛΑΚΗ Ε. ΒΡΑΧΙΜΗ

ΛΑΖΑΡΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ

ΝΙΚΟΥ ΘΕΟΦΑΝΟΥΣ

ΚΑΙ

ΠΑΝΤΕΛΗ ΚΟΝΤΟΥ

καὶ καλοῦμεν πάντας τοὺς τιμῶντας τὴν μνήμην των ὅπως παρασταθοῦν καὶ δεηθῶσιν μεθ' ἡμῶν ὑπὲρ ἀναπαύσεως τῆς ψυχῆς των.

Ἐκ τῆς Ἐθνικῆς Φρουρᾶς

ΧΡΙΣΤΑΚΗ Ν. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ

Η Λάρνακα τίμησε με μνημόσυνο, που τελέστηκε την Κυριακή, 20 Σεπτεμβρίου 1964, τους Λαρνακείς πεσόντες στη μάχη της Τηλλυρίας τον Αύγουστο του ίδιου χρόνου. Ανάμεσά τους ήταν και νεαροί που ασχολήθηκαν με το ποδόσφαιρο και άλλα αθλήματα.

Παγκύπριο μαθητικό ρεκόρ στην ελευθέρα δισκοβολία, με επίδοση 49.90 μ., πέτυχε ο αθλητής του Γ.Σ.Ζ. Φίλιππος (Φίλιος) Κυριακίδης στους Παγκυπρίους μαθητικούς αγώνες που πραγματοποιήθηκαν στο στάδιο Γ.Σ.Ζ. το 1964.

Σε εκδήλωση στο στάδιο Γ.Σ.Ζ. στις 27 Οκτωβρίου 1964, που ήταν αφιερωμένη στην επέτειο του «Όχι» του 1940. Αριστερά είναι ο τότε μητροπολίτης Κιτίου Άνθιμος (που καθαιρέθηκε το 1973) και δεξιά ο πρόεδρος του Γ.Σ.Ζ., Ζήνων Δ. Πιερίδης.

Μια ομάδα αθλητών του Γ.Σ.Ζ. που έγραψαν ιστορία τη δεκαετία του 1960. Είναι μπροστά, από αριστερά, ο Παναγιώτης Πιερής, αθλητής σε πολλά αγωνίσματα, κυρίως αλμάτων, μετέπειτα γυμναστής και προπονητής του Γ.Σ.Ζ., ο Θεόδωρος Χατζηαντώνης, αθλητής στο άλμα εις μήκος, ο Φίλιππος (Φίλιος) Κυριακίδης, σφαιροβόλος και δισκοβόλος, και ο Αντώνης Δημητρίου, δρομέας ταχύτητας. Πίσω τους είναι ο δρομέας αντοχής Παντελής (το επίθετο του οποίου δεν εξακριβώθηκε) και ο εμποδιστής Κωστάκης Λουκαΐδης, εμποδιστής, μετέπειτα προπονητής του Γ.Σ.Ζ..

Παρέλαση μαθητριών στο στάδιο Γ.Σ.Ζ. για τον εορτασμό εθνικής επετείου.

Σημαιοφόρος στην παρέλαση των αθλητών κατά τους Επαρχιακούς αγώνες Λάρνακας στις 25 Μαρτίου 1966 στο στάδιο Γ.Σ.Ζ. ήταν ο σφαιροβόλος Παύλος Κυριακίδης. Πίσω με γυαλιά διακρίνεται ο Κυριάκος Σεραφείμ και δεξιά σε πρώτο πλάνο ο Μιχάλης Κυριακίδης, αδελφός του Παύλου.

Κατά την τελετή της απονομής των επάθλων στους νικητές του αγωνίσματος 110 μ. με εμπόδια, στις 25 Μαρτίου 1965, στο στάδιο Γ.Σ.Ζ. Πρώτος αναδείχθηκε ο Χριστάκης Μαρίου, δεύτερος ο Χάρης Θεοχάρους και τρίτος ο Κυριάκος Σεραφείμ. Την απονομή έκανε ο αντιπρόεδρος του Γ.Σ.Ζ., Κύπρος Οικονομίδης. Αριστερά είναι ο Γεώργιος (Κόκος) Τζιρκώτης, παλιός αθλητής και παράγοντας του Γ.Σ.Ζ.

Η ομάδα του Γ.Σ.Ζ. σε αθλητικούς αγώνες το 1966 στο στάδιο Γ.Σ.Π. Αριστερά του σημαιοφόρου είναι ο Ανδρέας Καλόγηρος και πίσω από τον σημαιοφόρο ο Νίκος Νεοφύτου. Στη δεξιά σειρά είναι οι Ευθύμιος Αντωνίου, Κλείτος Ιεροδιακόνου και Φώτης Φωτιάδης.

Στον Κώστα Αλκίδα το χρίσμα του προέδρου του Γ.Σ.Ζ.

Με θλιβερό γεγονός σημαδεύτηκε το 1967 για τον Γ.Σ.Ζ. Έφυγε από τη ζωή ο επί σχεδόν δύο δεκαετίες πρόεδρος του Συλλόγου, Ζήνων Δ. Πιερίδης, εν ενεργεία δήμαρχος της πόλης.

Στη θέση του προέδρου του Γ.Σ.Ζ. αναδείχθηκε άνθρωπος εξίσου έμπειρος στην αθλητική ζωή και δράση, ο Κώστας Αλκίδας, ο οποίος είχε διατελέσει αθλητής και ποδοσφαιριστής, καθώς επίσης διοικητικός παράγοντας του Γ.Σ.Ζ.

Ο Κώστας Αλκίδας γεννήθηκε στη Λευκωσία το 1910. Ο πατέρας του, Αλέξανδρος Αλκίδας, ήταν καθηγητής αγγλικών στην Αγγλική Σχολή στη Λευκωσία. Ήταν συνάδελφος και πολύ στενός φίλος με τον ποιητή Δημήτρη Λιπέρτη.

Ως εκ τούτου, ο Κώστας Αλκίδας φοίτησε στην Αγγλική Σχολή. Επαγγελματικά απασχολήθηκε στο τηλεγραφείο της εταιρείας Cable and Wireless επί αγγλοκρατίας και στη συνέχεια στην Αρχή Τηλεπικοινωνιών Κύπρου, η οποία ιδρύθηκε το 1961, μετά την απόκτηση της ανεξαρτησίας της Κύπρου.

Νυμφεύτηκε τη Χρύσω Δημητρίου, από τη Λάρνακα, με την οποία απέκτησαν δύο παιδιά, τον Αλέξανδρο και την Έλενα. Αυτή παντρεύτηκε τον Ανδρέα Χαχολιάδη, ο οποίος διετέλεσε πρόεδρος του «Πεζοπορικού» Ομίλου Λάρνακας (ΠΟΛ).

Στα νεανικά του χρόνια, ο Κώστας Αλκίδας, έχοντας έφεση στον αθλητισμό, εντάχθηκε στη δύναμη του Γ.Σ.Ζ. ως αθλητής και ως ποδοσφαιριστής. Αναδείχθηκε μάλιστα πρωταθλητής με την ομάδα του Γ.Σ.Ζ., η οποία κέρδισε το τρόπαιο του πρωταθλήματος «Δονόρα» το 1929-1930. Ήταν επίσης ποδοσφαιριστής της ΕΠΑ, όταν αυτή ιδρύθηκε το 1932 με την ένωση των σωματείων ΠΟΛ και ΑΜΟΛ. Συμμετείχε στην επανίδρυση του ΠΟΛ το 1937.

Όταν τερμάτισε την αθλητική του δράση, ο Κώστας Αλκίδας προσέφερε στον Γ.Σ.Ζ. από διάφορα πόστα στο διοικητικό συμβούλιο. Διετέλεσε μάλιστα αντιπρόεδρος του Συλλόγου. Το 1967 πήρε το χρίσμα του προέδρου του Γ.Σ.Ζ. Θα βρισκόταν στο πηδάλιο του Γ.Σ.Ζ., για τα επόμενα 22 χρόνια, μέχρι τον θάνατό του το 1989. Επί θητείας του τοποθετήθηκε χορτοτάπητας στο παλιό στάδιο Γ.Σ.Ζ. και ανεγέρθηκε, μετά από πολλά διαβήματα, το νέο στάδιο Γ.Σ.Ζ. το 1982.

Εκτός από τον Γ.Σ.Ζ., ο Κώστας Αλκίδας ανέπτυξε δράση και στον Ροταριανό Όμιλο, ενώ διετέλεσε και αρχηγός των προσκόπων. Άλλος τομέας των ενδιαφερόντων του ήταν η ορνιθολογία. Μάλιστα ήταν από τα ιδρυτικά μέλη του Ορνιθολογικού Ομίλου.

Ο Κώστας Αλκίδας άφησε πίσω του μνήμες σεβασμού. Όλοι όσοι είχαν την ευκαιρία να συνεργαστούν μαζί του, τον εκτιμούσαν γιατί ήταν άνθρωπος με θετική διάθεση και δημιουργικό πνεύμα.

Ο Κώστας Αλκίδας. Στη διάρκεια της προεδρίας του (1967-1989) ο Γ.Σ.Ζ. βίωσε τα τραγικά γεγονότα του 1974 και έκανε τη μετάβαση στη σύγχρονη εποχή.

1967

Ο Κυριάκος Σεραφείμ φαίνεται να υπερίπταται του εμποδίου. Κατείχε τα σκήπτρα ως εμποδιστής, αναδείχθηκε μάλιστα και πανελληνιονίκης. Υπήρξε επίσης πρωταθλητής καλαθοσφαιριστής με την ομάδα του «Πεζοπορικού». Ήταν από τους πλέον διαπρεπείς αθλητές του Γ.Σ.Ζ. Στη φωτογραφία είναι η κούρσα των 400 μ. με εμπόδια κατά τους Επαρχιακούς αγώνες που πραγματοποιήθηκαν στο στάδιο Γ.Σ.Ζ. στις 25 Μαρτίου 1970. Αριστερά είναι ο Δανιήλ Καπλάν, που υπήρξε επίσης παγκυπριονίκης και εργάστηκε ως καθηγητής της Αμερικανικής Ακαδημίας Λάρνακας, ενώ πιο πίσω διακρίνεται ο Χριστάκης Μαρίου.

Παράταξη αθλητών κατά τους τοπικούς αγώνες στο στάδιο Γ.Σ.Ζ. στις 25 Μαρτίου 1968. Είναι από αριστερά στην πρώτη σειρά οι Κυριάκος Σεραφείμ, Γιώργος Χατζηαντώνη και Σωτήρης Χατζηδημητρίου. Στη δεύτερη σειρά διακρίνονται οι Γιώργος Δημητρίου και Φώτος Γιασεμίδης. Πίσω τους είναι οι Μάριος Φράγκος και Δημήτρης Τακούσιης, πίσω από τον οποίο βρίσκεται ο Χάρης Αναστασίου.

Πανευτυχείς οι αθλητές σκυταλοδρόμοι 4Χ400 μ. του Γ.Σ.Ζ. Στις 11:00 βράδυ διεξήχθη ο τελικός στο Πανελλήνιο εαρινό πρωτάθλημα στο στάδιο Γεώργιος Καραϊσκάκης στην Αθήνα το 1978 ή το 1979, όπως θυμάται ο Γιάννης Χρίστου, από τον οποίο προέρχεται η φωτογραφία. Οι σκυταλοδρόμοι είναι, από αριστερά, ο Χριστάκης Βαγιανός, ο Στέλιος Αδάμου, ο Παναγιώτης Παπαπαναγιώτου και ο Γιάννης Χρίστου. Κατέλαβαν την τρίτη θέση και κέρδισαν το χάλκινο μετάλλιο.

Μετρά με το βλέμμα της την απόσταση η Ιωσηφίνα (Τζόζη) Φράνσις, για να ρίξει όσο το δυνατόν πιο μακριά το ακόντιο στο στάδιο Γ.Σ.Ζ. Υπήρξε παγκυπριονίκης το 1967.

Αθλήτριες του Γ.Σ.Ζ. Ανάμεσά τους είναι η Ανδρούλλα Τζιαρρή, η Χαριτίνη Τζιρκώτη, η Γιαννούλα Δρουσιώτη και η Μαρία Ζαρμάου.

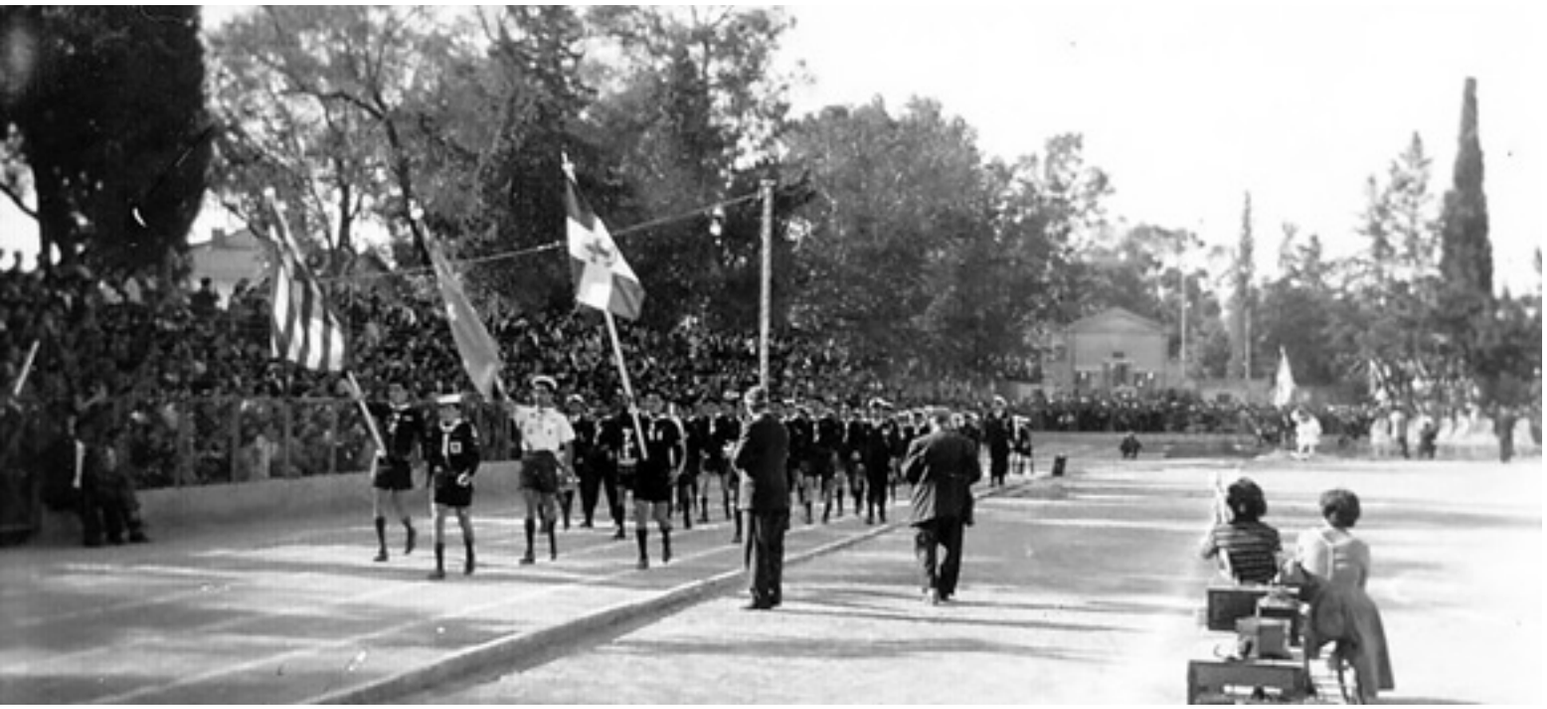
Ο Μιχάλης Κυριακίδης σε μια προσπάθειά του στον ακοντισμό κατά τους Επαρχιακούς αγώνες που πραγματοποιήθηκαν στις 25 Μαρτίου 1970 στο στάδιο Γ.Σ.Ζ.

Παρέλαση για μαθητικούς αγώνες στο στάδιο Γ.Σ.Ζ.

Σε παράταξη οι αθλητές του Γ.Σ.Ζ. με σημαιοφόρο τον Παύλο Κυριακίδη. Δεξιά, δίπλα από τον τυμπανιστή είναι ο αδελφός του, Μιχάλης Κυριακίδης. Με άσπρο χρώμα στην αθλητική φόρμα είναι ο Άκης Ευθυμίου, επίσης σφαιροβόλος. Πιο πίσω με γυαλιά διακρίνεται ο Κυριάκος Σεραφείμ, αθλητής αγωνισμάτων δρόμου. Το στιγμιότυπο είναι από τους Επαρχιακούς αγώνες στο στάδιο Γ.Σ.Ζ. στις 25 Μαρτίου 1970.

Οι ναυτοπρόσκοποι με τα λάβαρά τους σε εκδήλωση που πραγματοποιήθηκε στο στάδιο Γ.Σ.Ζ.

Μια ακόμη μεγάλη γιορτή του κλασικού αθλητισμού άρχιζε στο στάδιο του Γ.Σ.Ζ. Απόδειξη για την επιτυχία των αγώνων αποτελεί το πλήθος που κατέκλυσε τις κερκίδες.

Μαθητές αθλητές στο στάδιο Γ.Σ.Ζ. Δεύτερος από αριστερά είναι ο Ανδρέας Κασπαρής, ο οποίος υπήρξε και ποδοσφαιριστής της ΕΠΑ.

Αναμνηστική φωτογραφία της ομάδας του «Πεζοπορικού», που αναδείχθηκε δευτεραθλήτρια το 1967. Στο στάδιο Γ.Σ.Ζ. παρατάχθηκαν μπροστά, από αριστερά, οι καλαθοσφαιριστές Αλέξανδρος Τζιρκώτης και Αλέξανδρος Σελλάς, πίσω οι Σώτος Αυξεντίου, Δώρος Στυλιανού, Νέλσον, Τίτος Παπαγεωργίου, αθλητής και προπονητής του Γ.Σ.Ζ., Παναγιώτης Πιερής, επίσης αθλητής και προπονητής του Γ.Σ.Ζ., και Αντώνης Αντωνίου. Φωτογραφήθηκαν μαζί τους οι Δήμος Ρωσσίδης και Ανδρέας Ρώσσος.

Το ανοικτό γήπεδο για καλαθόσφαιρα και πετοσφαίριση στο στάδιο Γ.Σ.Ζ. ήταν διαθέσιμο και για σχολικές ομάδες. Στη φωτογραφία είναι η ομάδα του Παγκυπρίου Λυκείου Λάρνακας του 1967. Είναι, από αριστερά, οι Φωτάκης Φωτιάδης, Αλέξανδρος Σελλάς, Αντώνης Αντωνίου, Λούκας Νεοκλέους, Αλέξανδρος Τζιρκώτης, Μιχαλάκης Φράγκος, Νικόλας Μικελλίδης και ο καθηγητής Γυμναστικής, Γιάννης Σαββίδης.

Παράταξη ποδοσφαιριστών στο στάδιο Γ.Σ.Ζ. κατά τη διάρκεια και των αθλητικών αγώνων και των εορτασμών για την επέτειο της 25ης Μαρτίου. Η φωτογραφία, στην οποία δεσπόζει το λάβαρο της ΕΠΑ, ανάγεται στα 1967-1969 και προέρχεται από τον Παναγιώτη Θεοδώρου.

Οι ποδοσφαιριστές της «Αλκής» Λάρνακας σπεύδουν προς την κερκίδα των οπαδών της ομάδας για να πανηγυρίσουν μαζί τους κάποιο τέρμα. Η «Αλκή» είχε επίσης ως έδρα της το παλιό στάδιο Γ.Σ.Ζ.

Αθλητές του Γ.Σ.Ζ. φωτογραφήθηκαν με ποδοσφαιριστές του «Πεζοπορικού» Ομίλου Λάρνακας (ΠΟΛ), το λάβαρο του οποίου κρατά ο Μιχάλης Κυριακίδης, που για πολλά χρόνια έπαιξε τερματοφύλακας στον «Πεζοπορικό», ενώ ήταν και αθλητής του Γ.Σ.Ζ. Με κοστούμι είναι ο Στέλιος Βλάχος, επίτροπος του ΠΟΛ.

Κρατώντας την ελληνική σημαία εισήλθαν στο στάδιο Γ.Σ.Ζ. οι δύο ποδοσφαιρικές ομάδες, του «Παναθηναϊκού» και του «Πεζοπορικού» το 1968. Μπροστά είναι οι αρχηγοί, από αριστερά, Μίμης Δομάζος και Σταυρινός Κωνσταντίνου, αντίστοιχα.

Ο πιο δραματικός ποδοσφαιρικός αγώνας που παρακολούθησαν θεατές στο στάδιο Γ.Σ.Ζ. ήταν ίσως εκείνος της ΕΠΑ με την «Ομόνοια» Λευκωσίας στις 29 Μαρτίου 1970. Οι δύο ομάδες εξήλθαν ισόπαλες 3-3, αποτέλεσμα με το οποίο η ΕΠΑ κέρδισε με το σπαθί της το πρωτάθλημα από την ανταγωνίστριά της ομάδα της Λευκωσίας. Η ΕΠΑ είχε ισοφαρίσει λίγα λεπτά πριν από το φινάλε. Εάν ο αγώνας τέλειωνε με νίκη της «Ομόνοιας», αυτή θα αναδεικνυόταν πρωταθλήτρια. Ενώ, εάν το αποτέλεσμα ήταν 4-4, το τρόπαιο θα κατέληγε μεν στη Λάρνακα, όχι όμως στην ΕΠΑ, αλλά στον... «Πεζοπορικό»! Το δημοσίευμα της εφημερίδας «Φίλαθλος» στις 30 Μαρτίου 1970 περιγράφει, με ζωηρούς τίτλους και εκδηλωτικές φωτογραφίες, τον ποδοσφαιρικό αγώνα θρίλερ, ο οποίος έκρινε την τύχη του πρωταθλήματος υπέρ της ΕΠΑ.

ΑΠΟΕΛ 4
ΑΡΗΣ 1

ΣΑΛΑΜΙΝΑ 3
ΠΑΡΑΛΙΜΝΙ 0

ΓΙΝΟΝΤΑΙ ΑΠΟΨΕ ΟΙ ΚΛΗΡΩΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ ΚΥΠΕΛΛΟ ΚΥΠΡΟΥ

ΦΙΛΑΘΛΟΣ

Φθάνει σήμερον βράδυ
Ο ΠΑΝΑΘΗΝΑΪΚΟΣ
μετ' αντιπαίζει μεθαύριον
ΤΟ Α.Π.Ο.Ε.Λ.

ΜΕΤΑ ΑΠΟ 25 ΟΛΟΚΛΗΡΑ ΧΡΟΝΙΑ ΞΑΝΑΖΗΣΕ Ο ΘΡΥΛΟΣ ΚΑΙ Η ΔΟΞΑ

Η ΕΠΑ ΑΝΕΚΗΡΥΧΘΗ ΠΡΩΤΑΘΛΗΤΡΙΑ 69-70

ΙΣΟΠΑΛΟΣ ΤΗΣ ΟΜΟΝΟΙΑΣ 3-3

ΤΟ 3-3 ΕΠΕΤΕΥΧΘΗ ΚΑΤΟ ΑΠΟ ΔΡΑΜΑΤΙΚΕΣ ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΚΑΙ ΥΣΤΕΡΑ ΑΠΟ ΑΥΣΤΗΡΗ ΜΑΧΗ, ΠΟΥ ΗΤΟ Η ΣΥΓΚΛΟΝΙΣΤΙΚΟΤΕΡΗ ΤΙΣ ΤΕΛΕΥΤΑΙΕΣ ΔΕΚΑΕΤΙΕΣ. Η ΕΠΑ ΚΕΡΔΙΣΕ ΑΠΟΛΥΤΑ ΤΟΥ ΘΡΙΑΜΒΟΥ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΜΕΝΑ ΠΑΝΗΓΥΡΙΣΕ ΜΕ ΕΝΘΟΥΣΙΑΣΜΟ ΤΗΝ ΤΡΙΤΗ ΚΑΤΑΚΤΗΣΗ ΤΟΥ ΠΡΩΤΑΘΛΗΜΑΤΟΣ ΣΤΗΝ ΕΝΔΟΞΗ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ

Η ΟΜΟΝΟΙΑ ΠΡΩΤΑΘΛΗΤΡΙΑ ΑΝΑΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΩΝ ΟΜΑΔΩΝ

Οπαδοί στριμωγμένοι στις κερκίδες του σταδίου Γ.Σ.Ζ. με το λάβαρο της ΕΠΑ πάνω από τα κεφάλια τους. Προκαλεί εντύπωση το γεγονός ότι οι οπαδοί ήταν ντυμένοι με κοστούμια και γραβάτες. Η παρακολούθηση ποδοσφαιρικού αγώνα εκείνα τα χρόνια ήταν γιορτή, με τον ανάλογο ενδυματολογικό κώδικα για τους παρευρισκόμενους.

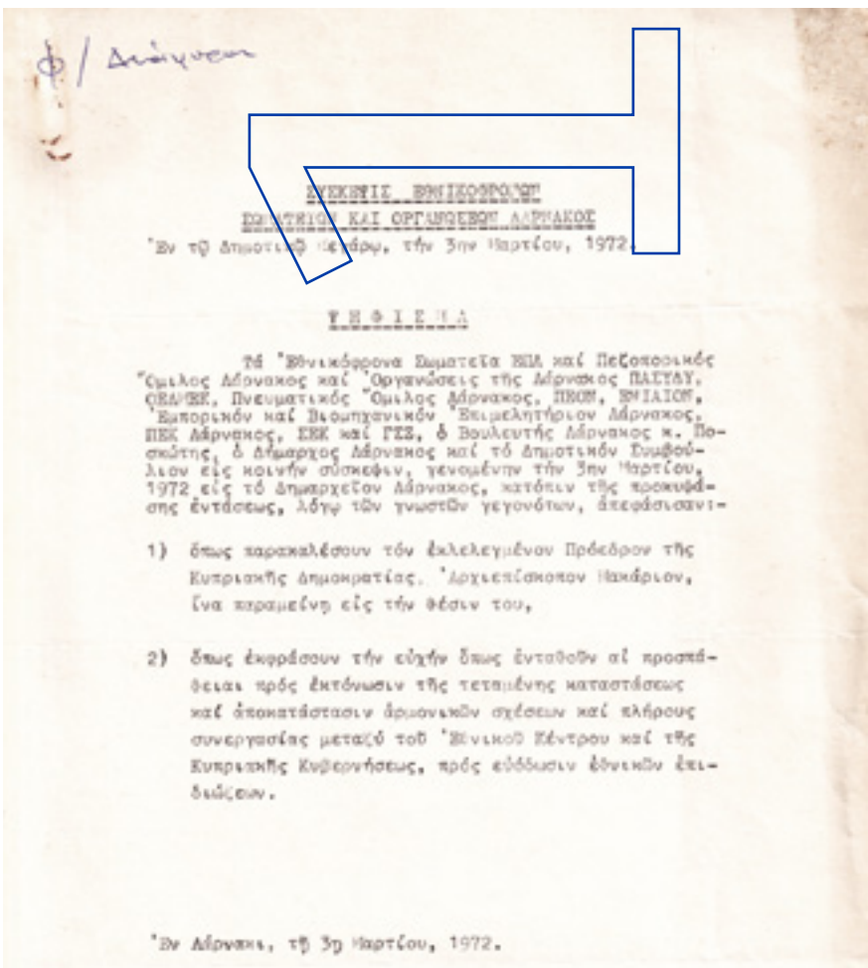
Η αφίσα των Παγκυπρίων αγώνων, που φιλοξένησε στο στάδιό του ο Γ.Σ.Ζ. τον Ιούλιο του 1971.

Παγκύπριοι αγώνες με πέντε νέα ρεκόρ

Αξιοσημείωτοι είναι οι Παγκύπριοι αγώνες που διοργάνωσε ο Γ.Σ.Ζ. στο στάδιό του το 1971. Πρόκειται για τους 53ους Παγκυπρίους αγώνες ανδρών και τους 14ους Παγκυπρίους αγώνες γυναικών, που πραγματοποιήθηκαν στις αρχές Ιουλίου 1971. Έμειναν στην ιστορία, γιατί τότε είχαν καταγραφεί πέντε νέα παγκύπρια ρεκόρ σε διάφορα αγωνίσματα.

Στα θετικά των αγώνων ήταν και η μαζική προσέλευση θεατών. Στις κερκίδες του σταδίου Γ.Σ.Ζ. κάθισε και ο Αρχιεπίσκοπος Μακάριος στις 4 Ιουλίου 1971 για να παρακολουθήσει τους Παγκυπρίους αγώνες.

Για την καλύτερη διοργάνωση των αγώνων ο Γ.Σ.Ζ. φρόντισε να επιδιορθωθεί ο στίβος, με τη βοήθεια του ΚΟΑ, και να καλλωπιστεί το στάδιο. Έγιναν μάλιστα διευθετήσεις για την κατασκευή στεγάστρου στο τμήμα της κερκίδας που φιλοξενούνταν οι επίσημοι. Στους αγώνες δηλώθηκαν 284 αθλητές. Η τιμή για το εισιτήριο εισόδου ήταν 200 μιλς, ενώ για τους στρατιώτες ήταν 50 μιλς (η λίρα υποδιαιρούνταν σε 1.000 μιλς).

Υπέρ του Αρχιεπισκόπου Μακαρίου τάχθηκε και ο Γ.Σ.Ζ., όταν οι τρεις μητροπολίτες επιχείρησαν την καθαίρεσή του το 1972. Το ψήφισμα πολιτικών παραγόντων, τοπικών αρχόντων, σωματείων και οργανώσεων της Λάρνακας με ημερομηνία 3 Μαρτίου 1972, φυλάσσεται στο αρχείο του Γ.Σ.Ζ.

Ήταν η τελευταία μέρα των Παγκυπρίων αγώνων στις 4 Ιουλίου 1971 και ο Γ.Σ.Ζ. υποδέχθηκε υψηλούς προσκεκλημένους, με επικεφαλής τον Αρχιεπίσκοπο Μακάριο.

Στη φωτογραφία είναι ο Αρχιεπίσκοπος Μακάριος, που κρατά στα χέρια του το πρόγραμμα των Παγκυπρίων αγώνων του 1971. Στα αριστερά του κάθεται ο γιατρός Αννίβας Φράνσις, δήμαρχος Λάρνακας, ενώ στα δεξιά του ο μητροπολίτης Κιτίου Άνθιμος (ο οποίος μετά από ακριβώς δύο χρόνια καθαιρέθηκε) και ο έπαρχος Λάρνακας, Ζήνων Βρυωνίδης. Πίσω τους είναι το ιερατείο της Λάρνακας, μεταξύ των οποίων ο αρχιμανδρίτης Άνθιμος και ο παπά Σταύρος Σπανός. Στα αριστερά (με μουστάκι) διακρίνεται ο διευθυντής του προεδρικού γραφείου, Χάρης Βωβίδης, Λαρνακέας και μέλος του Γ.Σ.Ζ.

Στον τερματισμό σε μαθητικούς αγώνες. Δεξιά είναι η γυμνάστρια Μαλβίνα Κυπριανού-Τερζή. Όπως πάντα, παρότρυνε με πάθος τις αθλήτριες.

Κάτοχος του παγκυπρίου ρεκόρ στο αγώνισμα δρόμου 800 μ. υπήρξε η Γαβριέλλα Κυριάκου.

Λυγερόκορμες μαθήτριες του Παγκυπρίου Λυκείου Λάρνακας παρελαύνουν στο στάδιο Γ.Σ.Ζ. όπου πραγματοποιήθηκαν εορτασμοί και αθλητικοί αγώνες στις 25 Μαρτίου 1972. Σημαιοφόρος είναι η αείμνηστη Λούλα Κυριακίδου-Χατζηπαντελή.

Ντυνόταν με γαλανόλευκα χρώματα το στάδιο Γ.Σ.Ζ. όποτε εορταζόταν εθνική επέτειος. Μαθητές και μαθήτριες ψυχαγωγούσαν τους θεατές με την εκτέλεση παραδοσιακών κυπριακών και ελληνικών χορών. Η φωτογραφία είναι από την εκδήλωση που έγινε στο στάδιο Γ.Σ.Ζ. στις 25 Μαρτίου 1972.

Καταστατικόν Γυμναστικού Συλλόγου "Ο ΖΗΝΩΝ".

1) Ὁ Γυμναστικός Σύλλογος ΖΗΝΩΝ Λάρνακος ἱδρυθείς ἐν Λάρνακι κατά τό 1892, συνεχίζει τό ἔργον καί τήν ὁράσιν του βάσει τοῦ παρόντος καταστατικοῦ.

2) Σκοπός τοῦ Συλλόγου εἶναι ἡ διάδοσις καί ἐπέκτασις, συμφώνως πρός τάς Ἑλληνικάς παραδόσεις, τῆς Γυμναστικῆς, ἀγωνιστικῆς καί παντός ἄλλου καλοῦ σωματικῆς ἀγωγῆς. Τόν σκοπόν τοῦτον ἐπιδιώκει κυρίως,

Α) Διά τῆς ἐπικοινωνίας μετά τῶν διαφόρων Ἑλληνικῶν ἀθλητικῶν καί οἱονδήποτε ἄλλων, παραπλησίου ἐχόντων σκοπόν, Σωματείων τῆς πόλεως καί Ἐπαρχίας Λάρνακος.

Β) Διά τῆς τελέσεως ἀγώνων, ἑορτῶν καί ἀθλοπαιδιῶν κ.τ.λ. συμφώνως τῶν κανονισμῶν τοῦ ΣΓΑΣ.

Γ) Διά τῆς διατηρήσεως ἀθλητικῆς Ὁμάδος, Γυμναστηρίου, καί πάσης ἄλλης φύσεως ἀγωνιστικῶν ἐγκαταστάσεων καί ἀντικειμένων.

Δ) Διά τῆς συνάψεως σχέσεων πρός ἄλλους Γυμναστικούς Συλλόγους καί Γυμναστικάς ὀργανώσεις καί διά τῆς συμμετοχῆς τοῦ Συλλόγου εἰς ἀγῶνας τελουμένους ἐντός ἢ ἐκτός τῆς Κύπρου.

3) Ὁ Σύλλογος καίτοι Σωματεῖον Ἑλληνικόν προσδέχεται ὡς μέλη του καί μή Ἕλληνας.

4) Ὁ Σύλλογος διαθέτει ἰδιόκτητον Στάδιον εἰς Λάρνακα. Ὁ Σύλλογος δικαιοῦται νά παραχωρῇ τό ἰδιόκτητον Στάδιον του εἰς τά Ἑλληνικά Ἐκπαιδευτήρια τῆς πόλεως. Ἐπίσης τοῦτο νά χρησιμοποιεῖται καί ὑπό Σωματείων ἀναγνωρισμένων ὑπ' αὐτοῦ. Τό Διοικητικόν Συμβούλιον δέ δικαιοῦται νά παραχωρῇ τό Στάδιον καί εἰς ἄλλας μαθητικάς ὁμάδος ὡς καί Στρατιωτικάς ἢ καί προσκοπικάς κατόπιν γραπτῆς αἰτήσεως.

5) Ὁ Σύλλογος ἀποτελεῖται:-
Α) Ἐκ τακτικῶν μελῶν ἐγγεγραμμένων εἰς τό Μητρῶον τοῦ Συλλόγου ὡς τοῦτο ἐνεκρίθη ὑπό τῆς Ἐκτάκτου Γενικῆς Συνελεύσεως τῆς 26ης Ἀπριλίου 1948, νοουμένου ὅτι τά τοιαῦτα μέλη ἤθελον πανονίση τάς συνδρομάς των βάσει τοῦ παρόντος καταστατικοῦ.

Β) Ἐκ νέων Μελῶν τά ὁποῖα ἤθελον ἐγγραφῇ συμφώνως τοῦ ἄρθρου 6.

Γ) Ἐπίτιμα μέλη. Ἐπίτιμα μέλη δύνανται νά ἀναρηχθοῦν τοιαῦτα κατόπιν εἰσηγήσεως ὑπό τοῦ Δ. Συμβουλίου καί ἀποφάσεως τῶν τακτικῶν αὐτοῦ Μελῶν, ληφθείσης εἰς Γενικήν Συνέλευσιν αὐτῶν, πρόσωπα τά ὁποῖα προσέφεραν μεγάλας ὑπηρεσίας εἰς τόν Σύλλογον, ἢ μεγάλην οἰκονομικήν βοήθειαν. Τά ἐπίτιμα μέλη δέν ἔχουν τό δικαίωμα τοῦ ἐκλέγειν καί ἐκλέγεσθαι ἐκτός ἐάν εἶναι ταυτοχρόνως καί τακτικά μέλη τοῦ Συλλόγου.

6) Νέα μέλη ἐγγράφονται κατόπιν γραπτῆς αἰτήσεως των πρός τό Δ.Σ. Αἰτήσεις νέων Μελῶν ἐγκριθεῖσαι ὑπό τοῦ Δ.Σ. παραπέμπονται πρός ἐκλογήν διά μυστικῆς ψηφοφορίας ὑπό τῶν Τακτικῶν μελῶν εἰς τήν ἀμέσως προσεχῆ Τακτικήν Γενικήν Συνέλευσιν. Τοιαῦται Τακτικαί Γενικαί Συνελεύσεις θά συγκροτοῦνται δύο τοῦ ἔτους, ἡ μία κατά τό πρῶτον δεκαπενθήμερον τοῦ μηνός Μαρτίου καί ἡ ἄλλη κατά τό πρῶτον δεκαπενθήμερον τοῦ μηνός Σεπτεμβρίου.

- 5 -

27) Ἐτησία συνδρομὴ ὁρίζεται πρὸς £1.000 μίλς ἐτησίως καὶ ἄρχεται ἀπὸ τὴν 1/1 τοῦ ἔτους μέχρι 31/12 ἑκάστου ἔτους. Δικαίωμα ἐγγραφῆς . δικαίωμα αἰτήσεως πρὸς ἐγγραφὴν ὁρίζεται £0.500 ποσὸν τὸ ὁποῖον δὲν ἐπιστρέφεται εἰς τὸν αἰτοῦντα ἐν περιπτώσει μὴ ἐκλογῆς τούτου.

28) Κανὲν ποσὸν ἀπὸ τὰ ἔσοδα τοῦ Συλλόγου ἐπιτρέπεται νὰ δαπανῆται δι' ἄλλους σκοποὺς, ἐκτὸς διὰ σκοποὺς συμπεριλαμβανομένους εἰς τὸ παρὸν καταστατικόν.

Λ) Κανὲν ποσὸν δὲ διατίθεται ὑπὸ οἱανδήποτε προϋπόθεσιν ὡς μέρισμα εἰς τὸ Μέλη του.

29) Ἄρθρον τι τροποποιεῖται ἐὰν κατὰ τὴν σχετικὴν ψηφοφορίαν ἐγκριθῇ ὑπὸ τῶν 3/4 πλέον ἑνὸς τῶν ψηφισάντων, παρόντων Μελῶν. Οἱαδήποτε πρότασις τροποποιήσεως ἄρθρου ἢ ἄρθρων δέον νὰ ὑποβληθῇ γραπτῶς εἰς τὸ Δ.Σ. 15 τοὐλάχιστον ἡμέρας πρὸ τῆς Γενικῆς Συνελεύσεως.

Β) Τὰ ἄρθρα 2, 7, 16 καὶ 30 δὲν τροποποιοῦνται ἐν οὐδεμίᾳ περιπτώσει καὶ παραμένουν ὡς βασικὰ τοιαῦτα.

30) Τὸ Γ.Σ.Ζ. δὲν διαλύεται ἐφ' ὅσον ὑπάρχουν τοὐλάχιστον 11 Ταμτικὰ Μέλη αὐτοῦ. Ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει καὶ ὁ Σύλλογος ἠθέλε διαλυθῇ τότε αὐτομάτως ἡ περιουσία αὐτοῦ ἀφοῦ πρῶτον πληρωθοῦν ὅλαι αἱ ὑποχρεώσεις αὐτοῦ, περιέρχεται εἰς τὴν Ἱερὰν Μητρόπολιν Κιτίου, καὶ διατίθεται ὑπ' αὐτῆς μόνον πρὸς ὄφελος τῆς Κοινότητος πόλεως Λάρνακος, ἡ ὁποία ἐνεργοῦσα ὡς ἐντολοδόχος διαχειριστὴς διαφυλάττει ταύτην διὰ περίοδον 3 τοὐλάχιστον ἐτῶν ὡς ἔχει.

Ἐν περιπτώσει ἐπανασυστάσεως τοῦ Γ.Σ.Ζ. μὲ συμμετοχὴν 11 παλαιῶν αὐτοῦ Μελῶν, τότε ἐπιστρέφεται ἡ περιουσία αὐτὴ εἰς τὸν Νεοσυσταθέντα Σύλλογον.

31) Διὰ πᾶν μὴ προβλεπόμενον ὑπὸ τοῦ παρόντος καταστατικοῦ θέμα, ἀποφαίνεται τὸ Δ.Σ. τοῦ Γ.Σ.Ζ. λαμβάνον ὑπ' ὄψιν τὸ πνεῦμα τοῦ παρόντος καταστατικοῦ, τὰς διατάξεις τῶν νόμων καὶ τὰς κατευθυντηρίους τῶν τάξεων καὶ διατάξεων γραμμάς.

32) Ὁ Σύλλογος ἔχει σφραγῖδα φέρουσαν ἐν τῷ μέσῳ δισκοβόλον, πέριξ δὲ τὰς λέξεις "ΚΙΤΙΑΚΟΣ ΓΥΜΝΑΣΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ Ο ΖΗΝΩΝ" ἰδρυθεὶς τὸ 1892 ἐν Λάρνακι Κύπρου.

33) Τὸ παρὸν καταστατικὸν ἐξ ἄρθρων 33 (τριάκοντα τριῶν) ἐνεκρίθη εἰς τὴν Συνέλευσιν τῆς 26ης Ἀπριλίου, 1948 καὶ εἰς μεταγενεστέρας τροποποιήσεις ὡς καὶ εἰς τὴν Καταστατικὴν Γενικὴν Συνέλευσιν τῆς 3/10/1973 τίθεται ἀμέσως ἐν ἰσχύῃ.

Ἐν Λάρνακι τῇ 3ῃ Ὀκτωβρίου, 1973.

Το καταστατικό του Γ.Σ.Ζ., το οποίο έτυχε τροποποιήσεων από γενική συνέλευση στις 3 Οκτωβρίου 1973. Μέχρι τότε ίσχυε το καταστατικό που είχε εγκριθεί το 1948. Στο τροποποιημένο καταστατικό αναφέρεται ως Γυμναστικός Σύλλογος «Ο Ζήνων» (παραλείπεται το «Κιτιακός») και σημειώνεται ότι αυτός ιδρύθηκε το 1892. Σε ένα από τα άρθρα του καταστατικού σημειωνόταν ότι ο Σύλλογος χρησιμοποιούσε σφραγίδα, στην οποία περιλαμβανόταν η λέξη «Κιτιακός» και αναγραφόταν ως έτος ίδρυσης το 1892.

Χιλιάδες πρόσφυγες διέμεναν για πολύ καιρό σε αντίσκηνα στην Άχνα, γειτονικό προς τη Λάρνακα χωριό, μικρά παιδιά, νέοι και νέοι, γυναίκες κάθε ηλικίας. Ξεσπιτωμένοι, κυνηγημένοι από τον «Αττίλα»...

Αβάσταχτος πόνος για την τραγωδία

Φωτιά, θάνατο και προσφυγιά προκάλεσαν στον κυπριακό λαό το προδοτικό πραξικόπημα στις 15 Ιουλίου 1974, καθώς και η τουρκική εισβολή που ακολούθησε στις 20 Ιουλίου 1974. Η Κύπρος ντύθηκε στα μαύρα καλοκαιριάτικα... Αμέτρητοι οι νεκροί, οι αγνοούμενοι, οι πρόσφυγες που ξεσπιτώθηκαν, λόγω του βάρβαρου «Αττίλα».

Οι στρατεύσιμοι αθλητές και παράγοντες του Γ.Σ.Ζ. ντύθηκαν στο χακί για να πολεμήσουν τον εισβολέα, που είχε αποβιβάσει πανίσχυρα στρατεύματα στα παράλια της Κερύνειας. Μάχες διεξήχθησαν και στη Λάρνακα, όπου υπήρχε μεγάλη τουρκοκυπριακή συνοικία.

Τον Αύγουστο του 1974 ο 2ος Λόχος του 226 ΤΕ, που είχε την έδρα του σε κτήριο απέναντι από το στάδιο Γ.Σ.Ζ., διατάχθηκε να προβεί σε εκκαθάριση της λεγόμενης πράσινης πολυκατοικίας, όπου είχαν οχυρωθεί Τούρκοι και Τουρκοκύπριοι ένοπλοι. Για την υλοποίηση της διαταγής δόθηκε αιματηρή μάχη, με πολλές απώλειες μεταξύ των Τουρκοκυπρίων ενόπλων.

74

Στο πλευρό προσφυγικών συλλόγων και σωματείων

Η Λάρνακα συνέπασχε με τον πόνο των προσφύγων, οι οποίοι απελπισμένοι και κυνηγημένοι είχαν βρει καταφύγιο στην πόλη του Ζήνωνα. Ο Γ.Σ.Ζ. αποτέλεσε αποκούμπι για προσφυγικούς συλλόγους και σωματεία, όπως ο Γυμναστικός Σύλλογος «Ευαγόρας» Αμμοχώστου (Γ.Σ.Ε.), τα σωματεία «Ανόρθωσις» και «Νέα Σαλαμίς» Αμμοχώστου κ.ά. Παραχώρησε πρόθυμα τις εγκαταστάσεις του για να προπονούνται οι αθλητές τους και για να πραγματοποιούν τους αθλητικούς τους αγώνες. Ήταν κι αυτό ελάχιστη παρηγοριά, που απάλυνε τον αβάσταχτο πόνο...

Η τραγωδία του 1974 φρέναρε τα σχέδια του Γ.Σ.Ζ. για αλματώδη αναβάθμιση. Ο Σύλλογος αγόρασε από τη Μητρόπολη Κιτίου το 1972 τεμάχιο γης, έκτασης 125 σκαλών (μια σκάλα ισούται με 1.337 τετραγωνικά μέτρα), με σκοπό την ανέγερση νέου σταδίου. Ο στόχος αυτός τέθηκε αναγκαστικά στο περιθώριο μετά από τον όλεθρο που έπληξε την Κύπρο το 1974.

Αλησμόνητες συναυλίες στο στάδιο Γ.Σ.Ζ.

Πολλές ήταν οι συναυλίες που πραγματοποιήθηκαν στο στάδιο Γ.Σ.Ζ. Οι παλαιότεροι θυμούνται μέχρι σήμερα τις συναυλίες που έδωσαν δημοφιλείς τραγουδιστές της εποχής, όπως η Μαρινέλα, που ήταν γνωστή και από τις μαυρόασπρες ελληνικές ταινίες, ο Γιώργος Νταλάρας με την καμπανιστή φωνή, ο Γιάννης Πάριος, που όλοι τον θεωρούσαν τραγουδιστή του έρωτα.

Η πιο εμβληματική συναυλία όμως ήταν εκείνη του Μίκη Θεοδωράκη, λίγο ύστερα από τη λαίλαπα της τουρκικής εισβολής του 1974. Τα μάτια βούρκωναν και ανατριχίλα διαπερνούσε τους χιλιάδες θεατές που στριμώχτηκαν στις κερκίδες του Γ.Σ.Ζ., τραγουδώντας μαζί του τη «Ρωμιοσύνη μην την κλαις»...

Ο Μίκης Θεοδωράκης έδινε πολλές συναυλίες για την Κύπρο ύστερα από την τουρκική εισβολή, όπως αυτή στο Παναθηναϊκό στάδιο.

Πρώτη τερματίζει η Ελένη Οικονομίδου με τη σκυτάλη στο χέρι σε αγώνες στο στάδιο Γ.Σ.Ζ. το 1974, ενώ την παροτρύνει με πάθος η γυμνάστρια Μαλβίνα Κυπριανού-Τερζή, στα δεξιά.

Τρεις φορές παγκυπριονίκης αναδείχθηκε η δρομέας του Γ.Σ.Ζ., Ελένη Οικονομίδου.

Υπήρξε και αθλητής του Γ.Σ.Ζ. στον ακοντισμό. Είχε όμως μεγάλη συμβολή στον αθλητισμό της Λάρνακας ως εκπαιδευτικός γυμναστής και προπονητής αθλητών, ο Ανδρέας Ελευθεριάδης.

Η βολή του Πέτρου Αρέστη ήταν επιτυχημένη στους Πανελληνίους αγώνες το 1976. Κατέκτησε την τρίτη θέση και το χάλκινο μετάλλιο ο ακοντιστής του Γ.Σ.Ζ.

Ο ακοντιστής του Γ.Σ.Ζ., σήμερα έφορος αθλητισμού και υπεύθυνος για τους αθλητές και τους προπονητές του Συλλόγου, Πέτρος Αρέστης, παραλαμβάνει από τον τότε δήμαρχο Λάρνακας, Λεωνίδα Κιούππη, το έπαθλο που κέρδισε στους τοπικούς αγώνες «Βυρώνεια» στις 25 Μαρτίου 1975. Τα «Βυρώνεια» είχαν καθιερωθεί εις μνήμην του επιφανούς αθλητή και προπονητή του Γ.Σ.Ζ. για πολλά χρόνια, Βύρωνα Χαχολιάδη.

Σε αθλητική εκδήλωση στο στάδιο Γ.Σ.Ζ. Δεξιά με μαύρα γυαλιά διακρίνεται ο Νίκος Δημητρίου, που διετέλεσε αντιπρόεδρος του Γ.Σ.Ζ.

Ανάμεσα σε όλο εκείνο το πλήθος των αθλητριών από την Κύπρο και όλη την Ελλάδα, ξεχώρισαν οι αθλήτριες του Γ.Σ.Ζ. Ήταν στους Πανελλήνιους αγώνες κορασίδων που πραγματοποιήθηκαν στην Καλογρέζα το 1976. Στον αγώνα ανωμάλου δρόμου έκοψε πρώτη το νήμα η Μαριλένα Μελή, με τον αριθμό 343 στα αριστερά. Η Μαρία Σωκράτους με τη ριγέ φανέλα και τον αριθμό 34 κατετάγη τρίτη. Αριστερά της είναι η αδελφή της Μαριλένας, Αντζέλικα Μελή, με τον αριθμό 344 πιο μπροστά, που κατετάγη δέκατη. Στην ομάδα συμμετείχε και η Ελίνα Παντελίδου που δεν διακρίνεται στη φωτογραφία. Με τις επιδόσεις τους οι αθλήτριες του Γ.Σ.Ζ. οδήγησαν τον Σύλλογο της Λάρνακας στο ψηλότερο σκαλοπάτι του βάθρου. Μεγάλη επιτυχία το χρυσό μετάλλιο σε Πανελλήνιους αγώνες.

Ευτυχείς για τη νίκη τους στους Πανελλήνιους αγώνες κορασίδων το 1976 η Μαριλένα Μελή, αριστερά, η οποία τερμάτισε πρώτη, η Αντζέλικα Μελή και η Μαρία Σωκράτους.

Στο στάδιο Γ.Σ.Ζ. φωτογραφήθηκαν το 1975 οι Αντζέλικα Μελή, Ελένη Οικονομίδου, Μαλβίνα Κυπριανού-Τερζή (γυμνάστρια), Μαρία Σωκράτους, Κοραλλία Οικονομίδου και Σκεύη. Μπροστά τους κάθονται δεύτερη από αριστερά η Μαριλένα Μελή και τρίτη η Λουίζα Οικονομίδου. Η πρώτη δεν αναγνωρίστηκε.

Οι αθλήτριες από τη Λάρνακα με μεγάλη συγκίνηση επισκέφθηκαν για προσκύνημα την αρχαία Ολυμπία, όταν βρέθηκαν στην Ελλάδα για να πάρουν μέρος σε Πανελλήνιους αγώνες στα μέσα της δεκαετίας του 1970. Διακρίνονται ανάμεσα σε άλλες, από αριστερά, η Ελένη Πάρτου, τέταρτη η Μαριλένα Μελή, πέμπτη η Μαρίτσα Νικολάου, έκτη η Ελίνα Παντελίδου, η οποία έγινε αργότερα γυμνάστρια. Υπηρετεί κατά το 2021 ως διευθύντρια στο Λύκειο Αραδίππου «Τάσος Μητσόπουλος».

Η γυναικεία ομάδα στίβου του Γ.Σ.Ζ. το 1977. Είναι, από αριστερά, οι Μαριλένα Μελή, Αντζέλικα Μελή, Ελίνα Παντελίδου, Μαρίτσα Νικολάου, Φρόσω Ιωάννου, Αρχοντία Γεωργίου, Μαλβίνα Κυπριανού-Τερζή, γυμνάστρια, Λουίζα Οικονομίδου και Μαρία Σωκράτους. Κάθονται οι Ελένη Πάρτου, Ελένη Κωνσταντινίδου, Χριστίνα Πίστη, Αθηνοδώρου, Σκεύη (δεν εξακριβώθηκε το επίθετό της) και Κοραλλία Οικονομίδου.

Τό ΓΣΖ ξανά Πρωταθλητής

Η ομάδα ανωμάλου δρόμου γυναικών του ΓΣΖ που κέρδισε στό όμαδικό στούς Παγκυπρίους άνωμάλους της Κυριακής. Είναι ή τρίτη αϊ συνέχεια χρονιά πού τό ΓΣΖ άναδεικνύεται στίς γυναίκες πρωταθλήτής. Μέ τόν άριθμό 40 ή νικήτρια τού άγωνίσματος Μελή Μαρούλλα.

Τη νίκη του Γ.Σ.Ζ. στο Παγκύπριο πρωτάθλημα ανωμάλου δρόμου εξήραν οι εφημερίδες σε δημοσιεύματά τους.

Στο αγώνισμα της σκυταλοδρομίας σε μαθητικούς αγώνες, με τη συμμετοχή και του Δημοτικού Σχολείου Καλογερά.

Ενδοσχολικός αγώνας ανωμάλου δρόμου στο Λύκειο Αγίου Γεωργίου, που ήταν φυτώριο αθλητριών για τον Γ.Σ.Ζ. λόγω της γυμνάστριας Μαλβίνας Κυπριανού-Τερζή. Μπροστά διακρίνεται πιο ψηλή από τις υπόλοιπες αθλήτριες η Αντζέλικα Μελή του Γ.Σ.Ζ. και στα αριστερά της η Άντρη Αβραάμ. Με πράσινες φόρμες είναι η Φρόσω Ιωάννου, η οποία επιδιδόταν και στο αγώνισμα του άλματος εις μήκος. Δίπλα της η Παρασκευή Πύργου του Γ.Σ.Ζ., που διέπρεπε και σε αγωνίσματα δρόμου ταχύτητας.

Ο Γ.Σ.Ζ. κράτησε εν ζωή την καλαθόσφαιρα στη Λάρνακα

Η Λάρνακα θα έμενε χωρίς εκπροσώπηση στο παγκύπριο πρωτάθλημα καλαθόσφαιρας, αφού, λόγω των οικονομικών προβλημάτων λίγα χρόνια μετά από την τουρκική εισβολή του 1974, ο «Πεζοπορικός» αποφάσισε να διαλύσει την ομάδα του και να αναστείλει τη συμμετοχή του στο πρωτάθλημα της Κυπριακής Ομοσπονδίας Καλαθόσφαιρας.

Ο Γ.Σ.Ζ. έσπευσε τότε να αναπληρώσει το κενό. Σύστησε δική του καλαθοσφαιρική ομάδα, τόσο από καλαθοσφαιριστές της Λάρνακας, όσο και από αθλητές πρόσφυγες, κυρίως από την Αμμόχωστο. Ο Χρίστος Πουπάζης, ο οποίος, εκτός από παίκτης, είχε αναλάβει ρόλο συντονιστή και προπονητή της ομάδας, αναφέρει:

«Αφού κρατήθηκε εν ζωή η καλαθόσφαιρα στη Λάρνακα, στη συνέχεια δημιούργησαν δικές τους ομάδες τόσο ο «Πεζοπορικός», όσο και η ΕΠΑ, καθώς επίσης η «Ανόρθωσις» Αμμοχώστου».

Στη φωτογραφία είναι μικτή ομάδα καλαθοσφαιριστών της Λάρνακας και προσφύγων από την Αμμόχωστο, που συγκροτήθηκε για να αντιμετωπίσει την ομάδα του «Παναθηναϊκού» σε φιλικό αγώνα το 1977 στο στάδιο Γ.Σ.Ζ. Ανάμεσά τους είναι ο Χρίστος Πουπάζης και άλλοι αθλητές που συνέδεσαν το όνομά τους με τον Γ.Σ.Ζ. Αξίζει να μνημονεύσουμε και τον νεαρό με τον αριθμό 7. Εναι ο μετέπειτα καθηγητής του Πανεπιστημίου Κύπρου, Γιώργος Σαμάρας, μαθητής τότε, πρόσφυγας από την Αμμόχωστο, που έφυγε τόσο πρόωρα από τη ζωή.

1980

Οι τελευταίοι Παγκύπριοι στο παλιό στάδιο Γ.Σ.Ζ.

Αν και βρισκόταν σε πολύ κακή κατάσταση, το παλιό στάδιο Γ.Σ.Ζ. φιλοξένησε το 1980 τους Παγκυπρίους αγώνες ανδρών και γυναικών. Έμελλε να ήταν η τελευταία φορά. Ίσως το γεγονός αυτό μάλιστα να συνέβαλε στην προώθηση του αιτήματος για ανέγερση νέου σταδίου, γιατί όλοι πλέον διαπίστωσαν ιδίοις όμμασι ότι παραγνωρίστηκε και αδικήθηκε η Λάρνακα στον τομέα του αθλητισμού. Στη Λευκωσία και τη Λεμεσό είχαν ανεγερθεί νέα στάδια (το Μακάρειο και το Τσίρειο, αντίστοιχα). Ο Γ.Σ.Ζ προέβαινε συνεχώς σε διαβήματα, απαιτώντας την ανέγερση νέου σταδίου.

Την ίδια χρονιά, το 1980, πραγματοποιήθηκαν και Πανελλήνιοι αγώνες στη Λευκωσία, στο Μακάρειο στάδιο. Με αυτή την αφορμή οι προπονητές του Γ.Σ.Ζ., Κωστάκης Λουκαΐδης, Πάμπος Χαραλάμπους και Μαλβίνα Τερζή, υπέβαλαν προς το συμβούλιο του Συλλόγου έκθεση πεπραγμένων, αλλά και των δέον γενέσθαι.

Στη χειρόγραφη έκθεσή τους, που φυλάσσεται στο αρχείο του Γ.Σ.Ζ., οι προπονητές επισήμαναν, ανάμεσα σε άλλα, το ανυπέρβλητο εμπόδιο που αντιμετώπιζε ο Γ.Σ.Ζ.: δεν μπορούσε να διατηρήσει στις τάξεις του τους αθλητές του μετά την αποφοίτησή τους από το σχολείο, σε αντίθεση με άλλους συλλόγους. Χανόταν η επαφή με τους αθλητές κατά τη διάρκεια ή μετά από τη στρατιωτική τους θητεία. Στην έκθεση αναφέρονταν και συγκεκριμένα παραδείγματα αθλητών.

Ο Σύλλογος της Λάρνακας είχε πολλές δυνατότητες, σύμφωνα με τους τρεις προπονητές, οι οποίοι επικαλέστηκαν ενδεικτικά την τρίτη θέση που κατέλαβε ο Γ.Σ.Ζ. στους Παγκυπρίους εφηβικούς αγώνες το 1979, καθώς επίσης τη δεύτερη θέση στο Πανελλήνιο πρωτάθλημα ανωμάλου δρόμου εφήβων.

Αξιοσημείωτο επίσης ήταν το γεγονός ότι το 1980, για πρώτη φορά στα χρονικά του, ο Γ.Σ.Ζ. είχε τρεις αθλητές στις εθνικές ομάδες Ελλάδας. Θεωρούνταν απόδειξη καταξίωσης για έναν αθλητή η συμπερίληψή του στην ελληνική εθνική ομάδα στίβου. Δεν αναφέρονται στην έκθεση τα ονόματά τους, αλλά οι αθλητές του Γ.Σ.Ζ. εκείνη την περίοδο που έπαιρναν κλήση για τις προεθνικές ή τις εθνικές ομάδες της Ελλάδας ήταν η Ελένη Οικονομίδου, ο Στέλιος Αδάμου, ο Πέτρος Αρέστης, ο Λουκής Λουκαΐδης κ.ά.

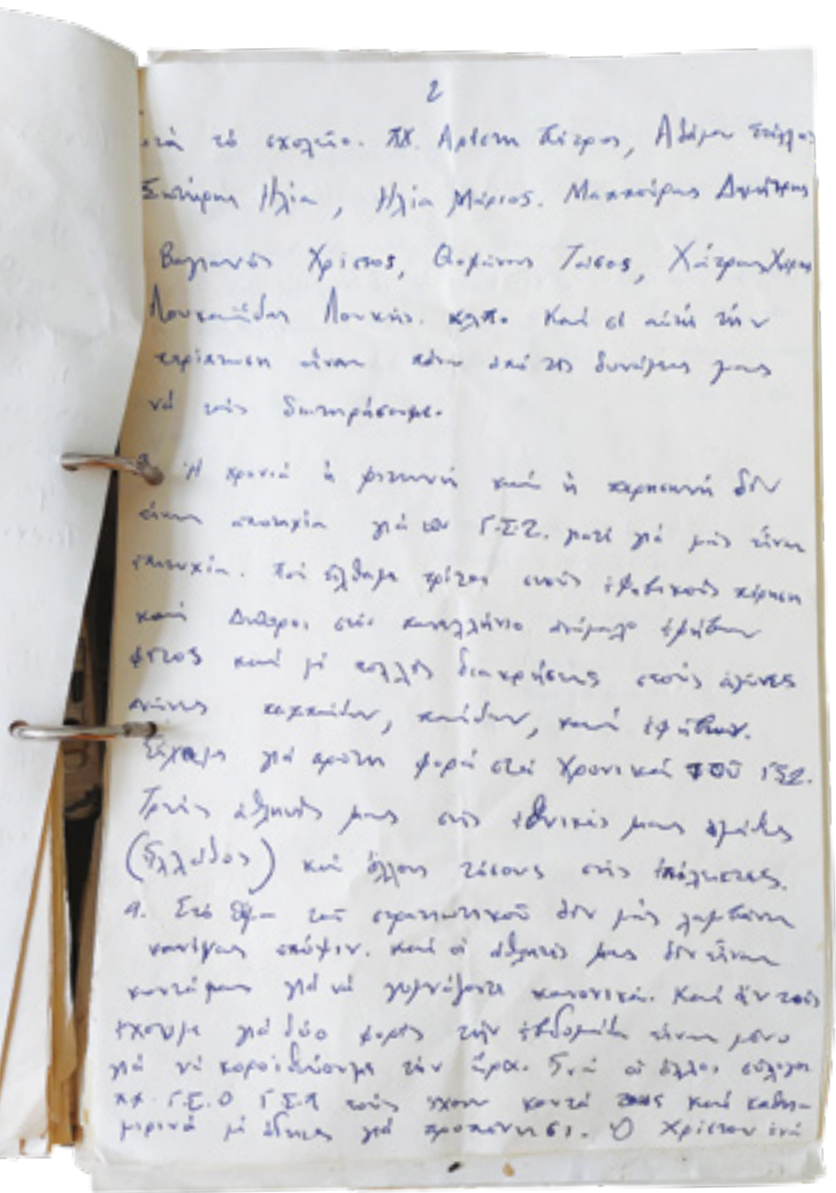
Εάν επιλυόταν το πρόβλημα και παρέμεναν οι αθλητές στις τάξεις του Γ.Σ.Ζ. μετά την αποπεράτωση των γυμνασιακών τους σπουδών, σύμφωνα με τους τρεις προπονητές, ο Γ.Σ.Ζ. θα μπορούσε να είχε πολύ περισσότερες επιτυχίες.

Επτά φορές παγκυπριονίκης αναδείχθηκε ο εμποδιστής του Γ.Σ.Ζ., Γιανάκης Ιωάννου, μετέπειτα γυμναστής. Ήταν νικητής και το 1980 στους Παγκυπρίους αγώνες στο παλιό στάδιο Γ.Σ.Ζ.

Το εξώφυλλο του προγράμματος για τους Παγκυπρίους αγώνες το 1980. Για τελευταία φορά πραγματοποιήθηκαν στο παλιό στάδιο Γ.Σ.Ζ.

Σελίδα από τη χειρόγραφη έκθεση των τριών προπονητών του Γ.Σ.Ζ. (Κωστάκη Λουκαΐδη, Πάμπου Χαραλάμπους και Μαλβίνας Τερζή) για τα προβλήματα και τις προοπτικές ανάπτυξης του Γ.Σ.Ζ. το 1980.

ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ
ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΓΥΜΝΑΣΤΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΚΩΝ ΣΩΜΑΤΕΙΩΝ
(Σ. Ε. Γ. Α. Σ.)

ΑΠΟΝΕΜΕΤΑΙ ΤΟΔΕ ΤΟ ΔΙΠΛΩΜΑ

ΕΙΣ ΤΟΝ _____

ΝΙΚΗΣΑΝΤΑ ΝΙΚΗΝ ΔΕΥΤΕΡΑΝ ΟΝΑΔΙΚΗΝ

ΣΤΟ ΔΡΟΜΟ 6.000 ΜΕΤΡΩΝ ΕΦΗΒΩΝ ΚΑΤΑ ΤΟ ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟ ΠΡΩΤΑΘΛΗΜΑ
ΑΝΩΜΑΛΟΥ ΔΡΟΜΟΥ ΣΤΟ ΝΑΥΠΛΙΟ.

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΤΗ 17 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 1980

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
Γ. ΜΑΡΣΕΛΛΟΣ

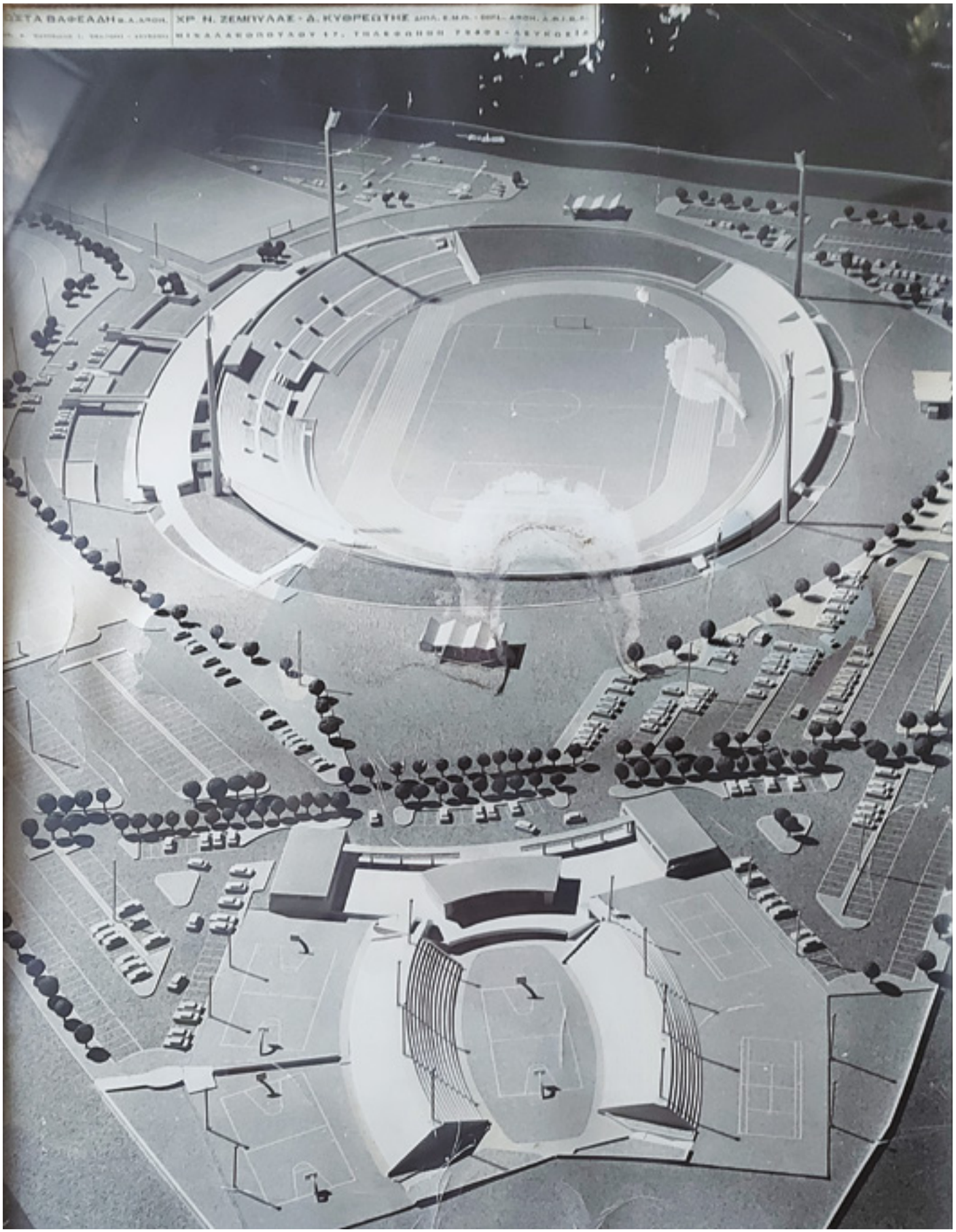
Ο ΓΕΝ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ
ΕΛ. ΑΝΑΓΝΩΣΤΑΚΗΣ

Το δίπλωμα που κέρδισε επάξια η ομάδα εφήβων του Γ.Σ.Ζ. στο αγώνισμα δρόμου 6.000 μ. κατά το Πανελλήνιο πρωτάθλημα ανωμάλου δρόμου που διεξήχθη στο Ναύπλιο στις 17 Φεβρουαρίου 1980, με την υπογραφή του προέδρου του ΣΕΓΑΣ, θρυλικού αθλητή της Ελλάδας, Γεώργιου Μαρσέλλου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ

Ε'

1982-2021
Η ΜΕΤΑΒΑΣΗ ΤΟΥ Γ.Σ.Ζ. ΣΤΗ ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΕΠΟΧΗ

1982

Επιτέλους απέκτησε νέο στάδιο

Σταθμό στην ιστορία του Γυμναστικού Συλλόγου «Ο Ζήνων» αποτελεί το 1982, γιατί τότε ανεγέρθηκε και λειτούργησε, έστω με ουσιώδεις ελλείψεις, το νέο στάδιο Γ.Σ.Ζ. Το κυριότερο πρόβλημα ήταν ότι δεν κατασκευάστηκε εξαρχής οδικό δίκτυο και για τον λόγο αυτό ήταν δυσχερής η πρόσβαση των φιλάθλων. Επίσης για πολλά χρόνια το νέο στάδιο Γ.Σ.Ζ. δεν διέθετε ταρτάν (πλαστική επιφάνεια κατάλληλη για τα αγωνίσματα δρόμου). Ως εκ τούτου δεν μπορούσαν να πραγματοποιηθούν αγώνες στίβου. Οι αθλητές του Γ.Σ.Ζ. προπονούνταν σε χωμάτινη επιφάνεια και αγωνίζονταν σε ταρτάν, το οποίο υπήρχε σε άλλα στάδια της Κύπρου και του εξωτερικού.

Για να φτάσει όμως μέχρι την υλοποίηση του πολυπόθητου στόχου για την ανέγερση νέου σταδίου, ο Γ.Σ.Ζ. χρειάστηκε να κάνει διαβήματα επί διαβημάτων. Τον χώρο αγόρασε ο Γ.Σ.Ζ. το 1972 από τη Μητρόπολη Κιτίου, αλλά η προώθηση του έργου καθυστέρησε λόγω της καταστροφής που προκάλεσαν το προδοτικό πραξικόπημα και η τουρκική εισβολή εκείνο το μαύρο καλοκαίρι του 1974.

Τελικά μετά από πολλές διαβουλεύσεις, επιτεύχθηκε συμφωνία το 1980 με την κυπριακή κυβέρνηση για την ανταλλαγή του παλιού σταδίου Γ.Σ.Ζ. Αυτό παραχωρήθηκε στο κράτος, το οποίο ανέλαβε, ως αντάλλαγμα, τη δαπάνη για την ανέγερση του νέου σταδίου Γ.Σ.Ζ. Η σχετική συμφωνία υπογράφτηκε από τον Γ.Σ.Ζ. και τον ΚΟΑ. Αργότερα, το 1992, ο Γ.Σ.Ζ. παραχώρησε επίσης, με τη μορφή εκμίσθωσης έναντι συμβολικού ενοικίου για 33 χρόνια, μεγάλο τεμάχιο γης για ανέγερση κολυμβητηρίου, όπου βρίσκεται σήμερα το Κίτιον Αθλητικό Κέντρο.

Η συμφωνία υπογράφτηκε στις 12.5.1992.

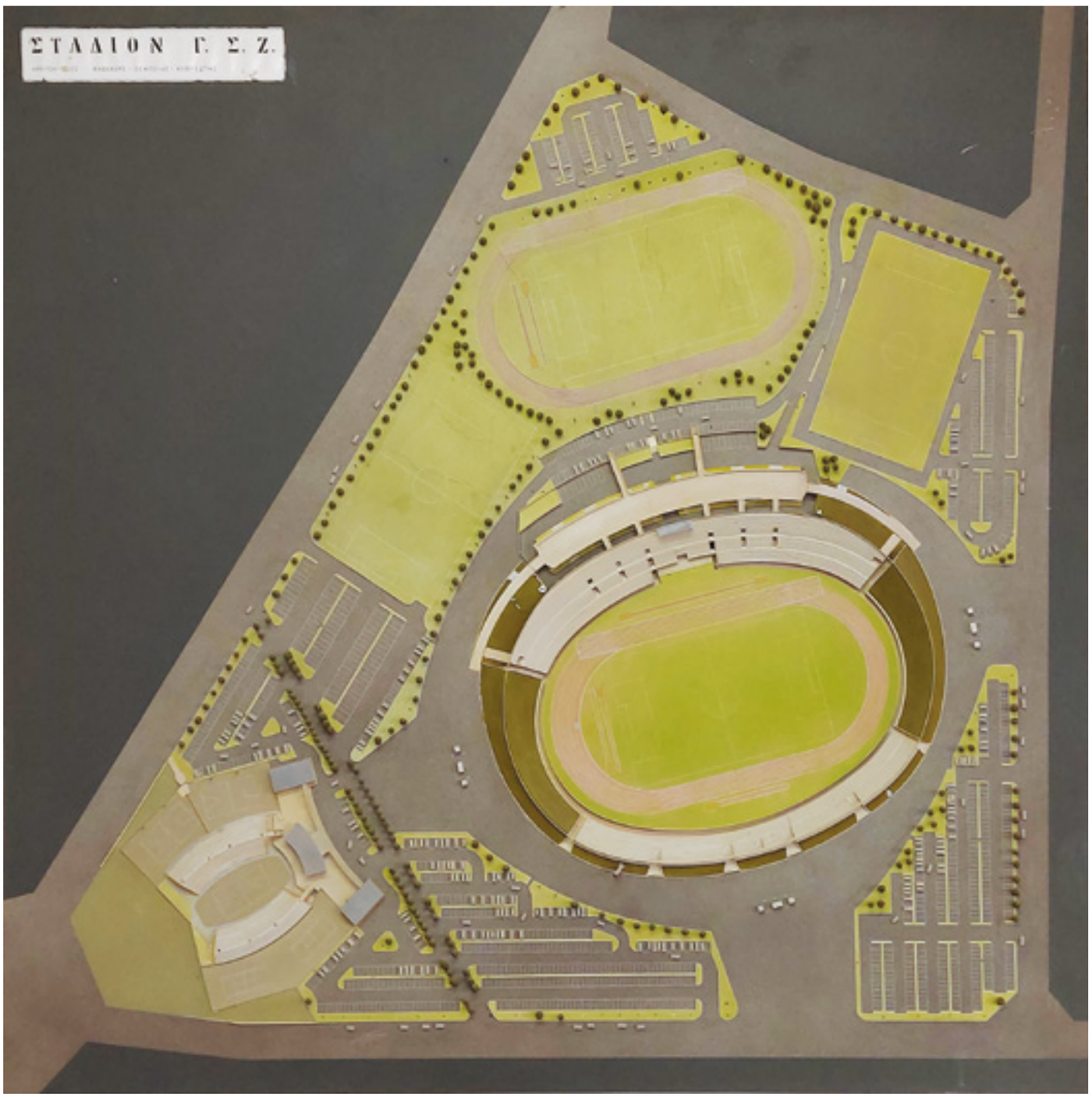
Οι κατασκευαστικές εργασίες για την ανέγερση του νέου σταδίου Γ.Σ.Ζ. άρχισαν το 1980 και ολοκληρώθηκαν το 1982. Η δαπάνη ανήλθε σχεδόν στο ένα εκατομμύριο λίρες (1.700.000 ευρώ).

Το νέο στάδιο Γ.Σ.Ζ., στην πρώτη φάση εκτέλεσης του έργου, διέθετε κερκίδες χωρητικότητας 8.000 καθήμενων θεατών, αλλά προβλεπόταν η ταχεία επέκτασή τους στο διπλάσιο. Υπήρξε πρόνοια για γήπεδο ποδοσφαίρου, δύο γήπεδα προπονήσεων με ξεχωριστά αποδυτήρια, στίβο 400 μέτρων με οκτώ διαδρόμους επιστρωμένους με νταμαρόχωμα, σκάμματα για τα αγωνίσματα αλμάτων, αποδυτήρια, δύο κυλικεία για τους θεατές, ιατρείο, αίθουσες για επισήμους, αστυνομικούς, επιτηρητές, διαιτητές, προπονητές, δημοσιογράφους κ.λπ. Στα αρχιτεκτονικά σχέδια υπήρχε επίσης πρόνοια για μεγάλους χώρους στάθμευσης, για ανοικτό γήπεδο καλαθόσφαιρας και πετοσφαίρισης και πολλά άλλα. Θα έπρεπε να υπάρχει ακόμη ένα γήπεδο στίβου, με βάση τη συμφωνία. Το στάδιο παρέμενε ουσιαστικά ημιτελές. Η προσθήκη νέων κερκίδων έγινε πολύ αργότερα, στα μέσα της δεκαετίας του 1990, ενώ πιο ύστερα προστέθηκαν και καθίσματα για τους θεατές. Άλλα προβλεπόμενα έργα στα σχέδια δεν έγιναν ποτέ μέχρι σήμερα.

Πάντως, το νέο στάδιο Γ.Σ.Ζ. είχε στην πρώτη του φάση αξιοσημείωτο πλεονέκτημα: Διέθετε έκτοτε στέγαστρο σε τμήμα των κερκίδων με 800 θέσεις, κάτι που δεν είχαν ούτε το Τσίρειο στάδιο στη Λεμεσό, ούτε το νεόκτιστο Μακάρειο στάδιο στη Λευκωσία. Ελάχιστα όμως αξιοποιήθηκε αυτό το πλεονέκτημα από αθλητικούς φορείς.

Τα αρχιτεκτονικά σχέδια προνοούσαν και ανοικτό γήπεδο καλαθόσφαιρας - πετοσφαίρισης, ξεχωριστό χώρο για αγωνίσματα στίβου, καθώς επίσης χώρους στάθμευσης με τοπιοτέχνηση κ.λπ.

Άλλο η μακέτα των αρχιτεκτόνων Κώστα Βαφεάδη, Χρ. Ν. Ζεμπύλα και Δ. Κυθρεώτη, και άλλο το έργο όπως υλοποιήθηκε. Δεν εκτελέστηκαν όλα όσα προνοούνταν στα αρχιτεκτονικά σχέδια, με βάση τα συμβόλαια που είχαν υπογραφεί μεταξύ Γ.Σ.Ζ. και ΚΟΑ για την ανέγερση του νέου σταδίου Γ.Σ.Ζ.

Οι εικονιζόμενοι αποτελούσαν το διοικητικό συμβούλιο του Γ.Σ.Ζ. όταν υλοποιήθηκε το όραμα για την ανέγερση νέου σταδίου. Δικαίως αισθάνονταν υπερήφανοι. Είναι, από αριστερά, οι Ανδρέας Θεμιστοκλέους, Δημητράκης Χαχολιάδης, Μιλτής Μιχαηλίδης, Ανδρέας Τουλούππης, Κώστας Αλκίδας, Αλέκος Κανικλίδης, Κύπρος Οικονομίδης, Παύλος Σεμελίδης, Χαράλαμπος Σολωμού και Γεώργιος Λουρουτζιάτης. Απουσιάζει ο Ερρίκος Αντωνιάδης, που ήταν επίσης μέλος του συμβουλίου εκείνη την περίοδο.

Το νέο στάδιο Γ.Σ.Ζ. μετά την προσθήκη κερκίδων. Αριστερά διακρίνεται η κεντρική κερκίδα με το στέγαστρο, τους χώρους για τους επισήμους, τους δημοσιογράφους κ.λπ.

ΤΟΝΙΣΤΗΚΕ ΣΤΗ Γ.Σ. ΓΣΖ

Να γίνει προσπάθεια για τις προσβάσεις στο νέο στάδιο Λ/κας

ΛΑΡΝΑΚΑ, (Του ανταποκριτή μας). - Πραγματοποιήθηκε στη Βιβλιοθήκη του Παγκυπρίου Εμπορικού Λυκείου, η Ετήσια Γενική Συνέλευση του Γυμναστικού Συλλόγου «ΖΗΝΩΝ» της Λάρνακας με ευρεία συμμετοχή των μελών του.

Ο Πρόεδρος του ΓΣΖ κ. Κωνσταντίνος Αλκίδας ανέλυσε τα πεπραγμένα της 2ετίας 1983 - 84 και 1984 - 85 και ακολούθως έγινε η κατάθεση της Ταμειακής έκθεσης.

Η Γεν. Συνέλευση εξουσιοδότησε το νέο Δ.Σ. να καταβάλει κάθε προσπάθεια για την επίλυση του επίμαχου θέματος των «προσβάσεων» προς το Αθλητικό Κέντρο ο Γ.Σ. «Ζήνων» το οποίο ακόμη δεν επιλύθηκε με την Ιερή Μητρόπολη Κιτίου και την Διαχειριστική Επιτροπή Αγ. Γεωργίου Κοντού, ιδιοκτήτες της έκτασης γης δίπλα στο Αθλητικό Κέντρο. Διότι για να εκδοθεί «άδεια οικοδομής» και να μπορέσει η ΑΗΚ να ηλεκτροδοτήσει το Κέντρο για να αποκτήσει ηλεκτροφωτισμό ο Στίβος και το γήπεδο του, πρέπει να λυθεί νομικά και τελεσίδικα το θέμα των προσβάσεων. Η γενική Συνέλευση ζήτησε την τελική διευθέτηση του όλου προβλήματος σε σύντομο χρονικό διάστημα. Στη συνέχεια εξελέγησαν σαν νέα μέλη του Συλλόγου οι κ.κ. Παναγιώτης Πιερής και Κώστας Πύργος. Επανεξελέγησαν επίσης οι ελεγκές κ.κ. Νάκης Σπανούδης, Αντώνης Χ'' Παναγής και Φύτος Σανταμάς.

Στις αρχαιρεσίες για την ανάδειξη του νέου Δ.Σ. του ΓΣΖ δεν υπήρξαν ανθυποφήφιοι. Έτσι τα μέλη του απελθόντος Δ.Σ. θα συνέλθουν την ερχόμενη Τετάρτη για να καταρτισθούν σε σώμα. Πρόκειται για τους κ.κ. Κ. Αλκίδα, Γ. Λουρουτζάτη, Π. Σεμελίδη, Μ. Μιχαηλίδη, Α. Τουλούπη, Α. Ρώσσο, Δ. Χαχολιάδη, Α. Κωμοδρόμο, Α. Καινεκλίδη, Α. Θεμιστοκλέους και Χρ. Σολωμού.

Άγονα πέρασε και το 1985, χωρίς να εκτελεστούν τα απαραίτητα έργα (οδικό δίκτυο και επαρκείς χώροι στάθμευσης) στο νέο στάδιο Γ.Σ.Ζ. Το διοικητικό συμβούλιο του Συλλόγου δεν κουραζόταν να προβαίνει σε διαβήματα, όπως αναφέρεται και σε αυτό το δημοσίευμα της εφημερίδας «Απογευματινή» στις 14.12.1985.

ΣΗΜΕΡΑ ΣΤΗ ΛΑΡΝΑΚΑ

Παγκύπριοι ἀγῶνες παίδων καί κορασίδων

ΜΕ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΟΛΩΝ ΤΩΝ ΚΟΡΑΣΙΔΩΝ

ΛΑΡΝΑΚΑ, 15 (Λάρνακα Πρές)

Ὁ Γ.Σ. «ΖΗΝΩΝ» συνέχισε ἐντατικά ὅλη τήν ἑβδομάδα τίς προετοιμασίες του γιά τήν ὅσο τό δυνατόν μεγαλύτερα ἐπιτυχία τῶν Παγκυπρίων Ἀγώνων Παίδων καί Κορασίδων πού θά γίνουν σήμερα Κυριακή στό νέο Στάδιο του καί θά εἶναι ἡ πρώτη ἐπίσημη ἐκδήλωση σ' αὐτό ἀπό τότε πού κατασκευάστηκε.

Τήν Πέμπτη μέλη τοῦ Δ.Σ. του καί ὁ Καθηγητής κ. Ν. Ἀβρασμίδης πῆγαν ἐπί τόπου καί ἔγινε ἡ χάραξη τῶν γραμμῶν στό στίβο του δεδομένου ὅτι εἶναι οἱ πρῶτοι ἀγῶνες πού γίνονται καί ἡ προεργασία αὐτή ἔπρεπε νά γίνει. Τό μόνο πρόβλημα πού ἐξακολουθεῖ νά ὑπάρχει εἶναι ἡ ἔλλειψη προσβάσεων πρός τό νέο Στάδιο πού θά ἐκλείψει μόνον ὅταν λυθεῖ ἡ διαφορά μεταξύ τῶν ἅμεσα ὑπευθύνων σωμάτων πού εἶναι ὁ ΚΟΑ καί ἡ Διαχειριστική Ἐπιτροπή Ἁγίου Γεωργίου Κοντοῦ ἐνῶ ὁ Γ.Σ «ΖΗΝΩΝ» ἐξακολουθεῖ νά εἶναι ὁ ἅμεσα πρῶτος ἐνδιαφερόμενος πού θέλει νά δεῖ τό πρόβλημα νά λύεται.

Ἀνακοίνωση τοῦ ΓΣΖ ἀναφέρει ὅτι τούς σημερινούς ἀγῶνες ἀθλοθέτησαν: Ἡ Ἱερά Μητρόπολη Κιτίου, ὁ ΚΟΑ, ἡ ΤΕΣΚ, ἡ Σχολική Ἐφορεία ὁ Δῆμος Λάρνακος, ὁ Πρόεδρος τοῦ ΓΣΖ κ. Κ. Ἀλκίδας, ὁ Ἀντιπρόεδρος τοῦ ΓΣΖ κ. Κ. Οἰκονομίδης, ὁ Οἶκος Ν.Ι. Δημητρίου ΛΤΔ., ἡ «Φοῖβος Τράβελ» ἡ Ἀφροϋφαντουργία ΡΕΞ, ἡ «Θέος Μότορς - αὐτοκίνητα ΤΟΓΙΟΤΑ», «Α. Τρικωμίτης ΛΤΔ - αὐτοκίνητα ΣΟΥΖΟΥΚΙ, Φίλιππος Φιλίππου - μοτοσυκλέττες ΣΟΥΖΟΥΚΙ, ΓΣΠ, ΓΣΟ, ΓΣΕ, ΓΣ ΠΡ, ΓΣΚ, ΓΣΖ, Πεζοπορικός, ΕΠΑ, Νέα Σαλαμίνα, Ἀνόρθωση καί ΑΛΚΗ.

Δημοσίευμα της εφημερίδας «Ο Φιλελεύθερος» στις 17.10.1982 για τους πρώτους αθλητικούς αγώνες στο νέο στάδιο Γ.Σ.Ζ. και για τα προβλήματα που αντιμετωπίζονταν, αφού δεν είχαν εκτελεστεί έργα για πρόσβαση των φιλάθλων στο νέο στάδιο.

Οι πρώτοι αθλητικοί αγώνες

Η κανονική λειτουργία του νέου σταδίου Γ.Σ.Ζ. πέρασε μέσα από συμπληγάδες, καθώς δεν είχε κατασκευαστεί το απαραίτητο οδικό δίκτυο, με αποτέλεσμα να προκύπτουν δυσχέρειες για την πρόσβαση των φιλάθλων στο στάδιο. Πάντως η έναρξη της λειτουργίας του σηματοδοτήθηκε με φιλικό ποδοσφαιρικό αγώνα μεταξύ δύο ομάδων της Λάρνακας, του «Πεζοπορικού» και της ΕΠΑ, τον Απρίλιο του 1982.

Οι πρώτοι επίσημοι αθλητικοί αγώνες στο νέο στάδιο Γ.Σ.Ζ. πραγματοποιήθηκαν τον Οκτώβριο του 1982. Πρόκειται για τους Παγκυπρίους αγώνες παίδων και κορασίδων. Τις παραμονές μόλις της έναρξης των αγώνων χαράχθηκαν οι γραμμές στη χωμάτινη επιφάνεια του στίβου για τα αγωνίσματα δρόμου.

Η επίσημη τελετή των εγκαινίων

Υπό τους ήχους της φιλαρμονικής και με αρκετό κόσμο στο στεγασμένο μέρος της κεντρικής κερκίδας πραγματοποιήθηκαν τα εγκαίνια του νέου σταδίου Γ.Σ.Ζ. στις 29 Ιανουαρίου 1983. Στο μέσο διακρίνεται ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, Σπύρος Κυπριανού. Δεξιά του είναι ο Μητροπολίτης Κιτίου, Χρυσόστομος, και ο Υπουργός Εσωτερικών, Ντίνος Μιχαηλίδης. Στα δεξιά της φωτογραφίας διακρίνεται ο πρόεδρος του ΚΟΑ, Κίκης Λαζαρίδης. Μιλώντας κατά την τελετή, ο Πρόεδρος Κυπριανού χαρακτήρισε την ανέγερση του αθλητικού συγκροτήματος του Γ.Σ.Ζ. ως «θεμελιακό έργο υποδομής».

Η στιγμή που ο Πρόεδρος Κυπριανού κόβει την κορδέλα κατά την τελετή των εγκαινίων του νέου σταδίου Γ.Σ.Ζ. Πίσω του διακρίνεται (με γυαλιά) ο πρόεδρος του Γ.Σ.Ζ., Κώστας Αλκίδας.

Οι επίσημοι εισέρχονται στο στάδιο για την τέλεση των εγκαινίων, με επικεφαλής τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας Σπύρο Κυπριανού.

Η αυτονόμηση του κυπριακού στίβου

Η ανέγερση του νέου σταδίου Γ.Σ.Ζ. συνέπεσε χρονικά με καθοριστική εξέλιξη, που αποτέλεσε σταθμό για τον κυπριακό αθλητισμό στο σύνολό του. Την ίδια περίοδο προωθήθηκε η ανεξαρτητοποίηση του κυπριακού στίβου από τον ελληνικό. Αυτό συνέβη ενόψει των αποσχιστικών ενεργειών του κατοχικού καθεστώτος που επιχειρούσε να εγγράψει δικές του αθλητικές ομοσπονδίες, παράνομα συσταθείσες, σε διεθνείς οργανισμούς.

Ο κίνδυνος έγινε ακόμη πιο ορατός όταν το τουρκικό κατοχικό καθεστώς, υπό την καθοδήγηση της Άγκυρας, προχώρησε το 1983 στην ανακήρυξη της ούτω καλούμενης «Τουρκικής Δημοκρατίας Βόρειας Κύπρου», παραβιάζοντας κατάφωρα το διεθνές δίκαιο.

Ως εκ τούτου, το 1983 συστάθηκε η Κυπριακή Ομοσπονδία Ερασιτεχνικού Αθλητισμού Στίβου (ΚΟΕΑΣ), η οποία υπέβαλε αίτηση στη Διεθνή Ομοσπονδία Αθλητισμού Στίβου (IAAF) για την εγγραφή της ως μέλους. Αυτό έγινε σε συνεννόηση τόσο με την κυπριακή κυβέρνηση, όσο και με τον ΣΕΓΑΣ, στον οποίο ανήκαν μέχρι τότε οι κυπριακοί γυμναστικοί σύλλογοι μαζί με εκείνους της Ελλάδας. Η αίτηση έγινε αποδεκτή και έτσι από το 1984 η ΚΟΕΑΣ ανέλαβε τα ηνία στον κυπριακό στίβο.

Την ίδια χρονιά, το 1984, στο Λος Άντζελες Κύπριοι αθλητές στίβου συμμετείχαν για πρώτη φορά υπό την κυπριακή σημαία σε Ολυμπιάδα, αντί υπό την ελληνική σημαία όπως συνέβαινε από το 1896. Σημειώνεται ότι η πρώτη συμμετοχή της Κύπρου ως ανεξάρτητου κράτους ήταν στην Ολυμπιάδα της Μόσχας το 1980, ωστόσο με αθλητές εκτός του στίβου.

Έκτοτε ο κυπριακός κλασικός αθλητισμός λειτουργεί και δραστηριοποιείται σε εντελώς διαφορετική βάση, αυτόνομα και ανεξάρτητα, υπό την ομπρέλα της ΚΟΕΑΣ, στην οποία ανήκει και ο Γ.Σ.Ζ. από τη μέρα της ίδρυσής του.

Συνεδρία της ΚΟΕΑΣ. Στο κέντρο είναι ο Γεώργιος Λουρουτζιάτης, ο οποίος εκπροσωπούσε για πολλά χρόνια τον Γ.Σ.Ζ. στο συμβούλιο της Ομοσπονδίας. Δεξιά του είναι ο Κλεάνθης Γεωργιάδης και αριστερά του ο Αντώνης Δράκος.

Οι δρομείς, αφού πήραν το πρόσταγμα για την εκκίνηση σε αγώνα για το Παγκύπριο πρωτάθλημα ανωμάλου δρόμου, συντονίζουν τα χρονόμετρά τους. Ανάμεσά τους είναι και αθλητές του Γ.Σ.Ζ., Γιώργος Λουκαΐδης και Χαράλαμπος Παύλου. Η φωτογραφία είναι από την ομάδα «Παλαίμαχοι Αθλητές Γ.Σ. Ζήνων 1980 - 1990» στο Facebook.

1989

Η διαδοχή στην προεδρία του Γ.Σ.Ζ.

Ο Γ.Σ.Ζ. αποχαιρέτησε τον πρόεδρό του επί 22 χρόνια, Κώστα Αλκίδα, ο οποίος έφυγε από τη ζωή το 1989 σε ηλικία 79 χρόνων. Βαθύτατη θλίψη προκάλεσε το άγγελμα του θανάτου του, γιατί ο Κώστας Αλκίδας συνέδεσε το όνομά του τόσο με τον κλασικό αθλητισμό της Λάρνακας, όσο και με το ποδόσφαιρο. Επί θητείας του έγινε κατορθωτή η ανέγερση του νέου σταδίου του Γ.Σ.Ζ.

Αποφασίστηκε τότε, με στόχο την καλύτερη αξιοποίηση των αθλητικών δυνάμεων της Λάρνακας, να αναλάβουν τα ηνία του Γ.Σ.Ζ. εκ περιτροπής εκπρόσωποι των δύο σωματείων που εκπροσωπούνταν στο διοικητικό συμβούλιο. Έτσι, ο Σύλλογος θα πορευόταν για τα επόμενα 14 χρόνια με τους Γεώργιο Λουρουτζιάτη και Μιλτή Μιχαηλίδη να εναλλάσσονται στην προεδρία του Γ.Σ.Ζ. κάθε δύο χρόνια. Ο πρώτος προερχόταν από τις τάξεις της ΕΠΑ και ο δεύτερος από τον «Πεζοπορικό». Ήταν ταυτόχρονα στελέχη και των σωματείων τους, αλλά είχαν και κοινές εμπειρίες ως συμμαθητές στο Παγκύπριο Εμπορικό Λύκειο Λάρνακας, όπου γυμναστής τους ήταν ο Βύρων Χαχολιάδης.

Το σύστημα λειτούργησε αποδοτικά, όπως κρίνεται εκ των υστέρων, αφού ο Γ.Σ.Ζ. έφερε σε πέρας με επιτυχία τη διοργάνωση τριών Παγκυπρίων αγώνων στο νέο του στάδιο (1991, 1995 και 1999), ανέδειξε νέα ταλέντα στον κλασικό αθλητισμό και συνέχισε να καλλιεργεί την αθλητική ιδέα.

Ο τότε πρόεδρος του Γ.Σ.Ζ., Γεώργιος Λουρουτζιάτης, τρίτος από αριστερά εν ώρα συνεδρίας. Σήμερα παραμένει επί των επάλξεων του Γ.Σ.Ζ., τον οποίο υπηρετεί από τη θέση του αντιπροέδρου.

Προσφέρει για δεκαετίες ο Γεώργιος Λουρουτζιάτης

Είχε ήδη μακρά πείρα στα διοικητικά πράγματα του αθλητισμού ο Γεώργιος Λουρουτζιάτης, όταν ανέλαβε την προεδρία του Γ.Σ.Ζ. το 1989, διαδεχόμενος τον αείμνηστο Κώστα Αλκίδα. Τότε ήταν 55 χρόνων.

Ο Γεώργιος Λουρουτζιάτης γεννήθηκε το 1934. Φοίτησε στο Παγκύπριο Εμπορικό Λύκειο Λάρνακας. Στα νεανικά του χρόνια ήταν ποδοσφαιριστής της ΕΠΑ. Η αγάπη του για τον αθλητισμό δεν έσβησε μετά τη λήξη της δράσης του στα γήπεδα. Προσέφερε ως διοικητικό στέλεχος της ΕΠΑ, καθώς επίσης του Γ.Σ.Ζ., τον οποίο υπηρέτησε από τη θέση του προέδρου εναλλάξ με τον Μιλτή Μιχαηλίδη. Παράλληλα υπηρέτησε και σε άλλα σώματα του κυπριακού αθλητισμού.

Κάνοντας απολογισμό της προσφοράς του, είναι αξιοσημείωτο το γεγονός ότι ο Γεώργιος Λουρουτζιάτης υπηρέτησε στο διοικητικό συμβούλιο του Γ.Σ.Ζ. για 60 χρόνια, στην Κυπριακή Ομοσπονδία Ποδοσφαίρου (ΚΟΠ) για 30 χρόνια, στην Επιτροπή Διαιτησίας για 7 χρόνια και στην Κυπριακή Ομοσπονδία Ερασιτεχνικού Αθλητισμού Στίβου (ΚΟΕΑΣ) για 25 χρόνια! Και συνεχίζει ακόμη από τη θέση του αντιπροέδρου του Γ.Σ.Ζ.

Ως δραστήριος άνθρωπος, που ήθελε να προσφέρει, ο Γεώργιος Λουρουτζιάτης διετέλεσε και πρόεδρος του Συνδέσμου Εκτελωνιστών, που ήταν ο επαγγελματικός του κλάδος. Είχε ανάμειξη και στην πολιτική ζωή. Υπήρξε από τα ιδρυτικά μέλη του Ενιαίου Κόμματος το 1969 και του Δημοκρατικού Συναγερμού το 1976. Εξελέγη μάλιστα στο πρώτο 100μελές συμβούλιο του κόμματος.

Μέχρι σήμερα, το 2021, ο Γεώργιος Λουρουτζιάτης, αντιπρόεδρος του Γ.Σ.Ζ., διανύοντας το 87ο έτος της ηλικίας του, δίνει το παρών του σχεδόν καθημερινά στα γραφεία του Γ.Σ.Ζ., έτοιμος να προσφέρει με τις γνώσεις και την πείρα του στον αθλητισμό.

Από τον στίβο στην προεδρία ο Μιλτής Μιχαηλίδης

Ήταν ήδη ευρύτατα γνωστός και έχαιρε ιδιαίτερης εκτίμησης στους αθλητικούς κύκλους ο Μιλτής (Μιλτιάδης) Μιχαηλίδης, προτού ακόμη αναλάβει την προεδρία του Γ.Σ.Ζ., εναλλάξ με τον Γεώργιο Λουρουτζιάτη από το 1989 μέχρι το 2013. Κι αυτό όχι τυχαία... Η αθλητική του δράση ήταν μακρά και ευδόκιμη. Είχε πολλές διακρίσεις, ως παγκυπριονίκης στον στίβο και ως πρωταθλητής ποδοσφαιριστής.

Γεννήθηκε το 1934. Από τα μαθητικά του χρόνια, όταν φοιτούσε στο Παγκύπριο Εμπορικό Λύκειο Λάρνακας, ο Μιλτής Μιχαηλίδης διακρίθηκε στον αθλητισμό. Στους Παγκυπρίους μαθητικούς αγώνες το 1954 στη Λάρνακα κέρδισε δύο πρώτες νίκες στα αγωνίσματα δρόμου 400 μ. και 400 μ. με εμπόδια. Επανέλαβε την επιτυχία του και στους Παγκυπρίους αγώνες το 1955, που επίσης διεξήχθησαν στο στάδιο Γ.Σ.Ζ. στη Λάρνακα. Αγωνίστηκε και στο Παναθηναϊκό στάδιο το 1955. Εκεί κατέκτησε τη δεύτερη θέση στο αγώνισμα δρόμου 400 μ. με εμπόδια.

Ήταν και εξαιρετικός ποδοσφαιριστής, αγωνιζόμενος αρχικά με τα χρώματα της ΕΠΑ και στη συνέχεια του «Πεζοπορικού». Ήταν επίσης μέλος της πρώτης εθνικής (μικτής, όπως λεγόταν) Κύπρου στο ποδόσφαιρο. Έπαιξε ακόμη καλαθόσφαιρα και πετοσφαίριση.

Στον επαγγελματικό τομέα ο Μιλτής Μιχαηλίδης απασχολήθηκε ως λογιστής στην Ιερά Μητρόπολη Κιτίου για 17 χρόνια και αργότερα στη Λαϊκή Τράπεζα για 22 χρόνια, μέχρι την αφυπηρέτησή του.

Αφού τερμάτισε την αθλητική του καριέρα το 1963, διετέλεσε γενικός γραμματέας του «Πεζοπορικού» και υπηρέτησε για πολλά χρόνια ως μέλος του διοικητικού συμβουλίου της ΚΟΕΑΣ. Συμμετείχε ενεργά και στην ανάπτυξη του αθλήματος της σκοποβολής, ιδρύοντας το Σκοπευτήριο Λάρνακας, του οποίου διετέλεσε πρόεδρος.

Ο Μιλτής Μιχαηλίδης αγάπησε τον Γ.Σ.Ζ. και προσπαθούσε με πάθος για την ανάπτυξη και επέκτασή του, ώστε να αγκαλιάσει τις νέες γενιές της Λάρνακας. Είχε μάλιστα τη χαρά να δει και την κόρη του, Στέλλα Μιχαηλίδου, να αγωνίζεται με τη φανέλα του Γ.Σ.Ζ. και να ανεβαίνει στο βάθρο των νικητών.

Ο Μιλτής Μιχαηλίδης, πρώτος από αριστερά στη δεύτερη σειρά στη φωτογραφία, όταν ήταν συνοδός της κυπριακής εθνικής ομάδας στη Μάλτα το 1993, όπου πραγματοποιήθηκαν οι Αγώνες Μικρών Κρατών Ευρώπης (ΑΜΚΕ).

Ο παγκυπριονίκης εμποδιστής Γιώργος Γεωργίου. Ήταν από τους αθλητές του Γ.Σ.Ζ. που κατέγραφαν διακρίσεις σε αγώνες εκείνη την περίοδο.

Σε αυτό τον αγώνα ανωμάλου δρόμου στα μέσα της δεκαετίας του 1980 φαίνεται να προηγείται ο αθλητής του Γ.Σ.Ζ., Βάσος Βασιλείου, ακολουθούμενος από τους αθλητές του Γ.Σ.Π., Σπύρο Σπύρου και Ευθύμιο Λοϊζή (με τους αριθμούς 12 και 4, αντιστοίχως).

Ομάδα αθλητών του Γ.Σ.Ζ. στήθηκε μπροστά από τον φωτογραφικό φακό με καλή διάθεση. Είναι από αριστερά στην πίσω σειρά, οι Γιώργος Λουκαΐδης, Μιχάλης (αθλητής του Γ.Σ.Ε., εμποδιστής 400 μ.), Γιάννος Καπράρας, δρομέας 800 μ. και 1.500 μ., Στέλιος Αδάμου, προπονητής του Γ.Σ.Ζ., Σταύρος Παναγιώτου, δρομέας μεγάλων αποστάσεων, ο επόμενος δεν αναγνωρίστηκε, Σωτήρης, Εύρος, δρομέας μεσαίων και μεγάλων αποστάσεων, και Νίκος Αναστασίου. Μπροστά καθήμενοι είναι οι Άκης Λακκοτρύπης (επιστάτης του σταδίου Γ.Σ.Ζ., γιος του Ανδρέα Λακκοτρύπη, που ήταν επίσης επιστάτης του σταδίου), Ανδρέας Αναστασίου, Χαράλαμπος Παύλου, δρομέας μεσαίων και μεγάλων αποστάσεων, νυν προπονητής του Γ.Σ.Ζ., Βάσος Καβαλλάρης, δρομέας 400 μ. και 800 μ., και Μάριος, επίσης δρομέας.

Περίμενα τό ρεκόρ

Ο,ΤΙ ΖΗΤΗΣΑ ΜΟΥ ΤΟΔΩΣΕ Ο ΓΣΖ

Απόγευμα της παρασκευής Πίμπτης από Μακάριο δπου διεξάγεται τό τελευταίο άγώνισμα τοῦ δεκάθλου. Πρόκειται γιά τά 800 μ. καί πραγματική άγωνία μεταξύ τῶν άθλητικῶν παραγόντων τοῦ τόπου μας άλλά ίδιαίτερα γιά τόν άθλητή τοῦ ΓΣΖ Κάπελλο Ἀνδρέα ὁ ὁποῖος ἐπιθύμοῦσε καί νά πετύχει Νέο Παγκύπριο ρεκόρ.

Σέ λίγο ἡ ἀγωνία τοῦ λαμπροῦ αὐτοῦ ἀθλητῆ τελειώνει ὅφοῦ τερματίζει θριαμβευτικά ἐπιτυγχάνοντας Νέο Παγκύπριο ρεκόρ μέ 6853 β. Δέν θά ἦταν ὑπερβολή νά ἀναφέρουμε ὅτι ὁ Κάπελλος συνέτριψε καρολεκτικά τό προηγούμενο ρεκόρ πού κατεῖχε ὁ Ἀνδρέας Νικολάου τοῦ ΓΣΠρ. μέ 6793 β. γιατί ἡ φετινή χρονομέτρηση ἀπόκτησε δρόμους ἄνω ἠλεκτρονική.

Ἀφοῦ δέχθηκε τά συγχαρητήρια τῶν ὑπευθύνων τῆς ΚΟΕΑΣ κ.κ. Ἰ.Ο. Γεωργιάδη καί Ἀντώνη Δρύμου καθώς καί τοῦ προπονητοῦ του στήν Κύπρο κ. Ἰωάννου Ἀντώνη βρέθηκα τήν εὐκαιρία νά πάρω μιά συνέντευξη χάρη τῶν διαγωνιστῶν τοῦ «Α.Α.». Χαρούμενος γιά τήν μεγάλη του ἐπιτυχία μπαίνουμε ἀμέσως στήν οὐσία τοῦ θέματος.

ΠΕΡΙΜΕΝΑ ΤΟ ΡΕΚΟΡ

"Ὑποβάλλοντας τήν πρώτη μου ἐρώτηση ὁ πρωτεθλητής τοῦ Δεκάθλου Κάππελος ἄρχισε νά μοῦ λέει «Τό σημερινό ρεκόρ τό περίμενα τόσο ἐγώ ὅσο καί ὁ προπονητής μου στήν Ἑλλάδα κ. Κουρέλλας καθώς καί ὁ προπονητής μου στήν Κύπρο κ. Ἀντώνης Ἰωάννου. Μέλλοντα χωρίς νά ὑπερβάλλω προσωπικά πίστευα σέ πολύ καλύτερες ἐπιδόσεις τούλάχιστον σέ μερικά ἀγωνίσματα καί φυσικά καλύτερο ρεκόρ.»

ΚΑΙΡΙΚΕΣ ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΚΑΙ ΧΡΟΝΟΣ ΔΙΕΞΑΓΩΓΗΣ

Σέ ἐρώτησή μου γιατί ἦταν αἰσιόδοξος γιά τό ρεκόρ καί ποιοί παράγοντες ἐπιδρασαν ὥστε νά μή πετύχει τούς χρόνους πού ἐπιθύμοῦσε ὁ λαμπρός ἀθλητής τοῦ ΓΣΖ ἀπάντησε ὡς ἑξῆς «Κάτω ἀπό τήν ἐπίβλεψη τοῦ προπονητοῦ μου κ. Κουρέλλου ἔκανα μιά πολύ καλή προετοιμασία στήν Ἀθήνα. Δουλέψαμε σκληρά καί μεθοδικά καί ἀφοῦ ὅλα πήγαιναν καλά δέν [illegible] ἤταν ἡ προσωπική μου [illegible] λίο δέ θά ἔκανα Νέο Παγκύπριο ρεκόρ. Τώρα δσον ἀφορᾶ τούς παράγοντες πού ἐπέδρασαν δυσμενῶς στήν ἀπόδοσή μου ἦταν τό γεγονός ὅτι τό 1080μ διεξήχθη κάπως γρήγορα, ἐνῶ κατά τήν διάρκεια τῶν δυό ἡμερῶν οἱ καιρικές συνθῆκες ἀπό Μακάρι ἦταν δυσμενές. Ἀπό τήν μιά ἡ ὑγρασία ἀρκετά ὑψηλή πού ἔφθανε σχεδόν τούς 30 β. καί ἀπό τήν ἄλλη ὁ δυνατός ἄνεμος ἦσαν δυό βασικοί παράγοντες πού ἐπέδρασαν δυσμενῶς σέ ὅλους τούς ἀθλητές πού πῆραν μέρος ἀπό 1080μ.

Ο ΓΣΖ ΜΟΥ ΕΔΩΣΕ Ο,ΤΙ ΗΘΕΛΑ

"Ἀναφέρόλα "Ανδρέα ἡ σημερινή ἐπιτυχία σου τήν τιμᾶ τόσο ἐσένα ὅσο καί τούς προπονητές σου Κουρέλλο καί Ἰωάννου, ἀλλά ἰδιαίτερα τόν Γυμναστικό Σύλλογο Ζήνωνα μέ τά χρώματα τοῦ ὁποίου ἀγωνίζεσαι. Τί ἤρεις νά μᾶς πεῖς γιά τούς προπονητές σου ἀλλά κυρίως γιά τό Διοικητικό Συμβούλιο τοῦ ΓΣΖ;» «Εὐχαριστῶ γιά τήν ἐρώτησή σας αὐτή γιατί μοῦ δίδεται ἡ εὐκαιρία νά εὐχαριστήσω καί μέσω τοῦ τύπου τόσο τόν τωρινό προπονητή μου κ. Κουρέλλο ὅσο καί τόν πρώην προπονητή μου κ. Α. Ἰωάννου. "Αφησα τελευταῖο τόν Σύλλογο μου ΓΣΖ. Τοῦτο μόνο θέλω νά γράψω. "Ο,τι ἄθλια ἀπό τή Δ.Σ. τοῦ ΓΣΖ μοῦ τό ἔδωσε. Πολύπλευρη ἡ βοήθεια πρός τό ἄτομό μου δέν τό κρύβω δέν αἰσθάνομαι ἐθνική ἰκανοποίηση γιατί τούς ἀντάμειψα κατά τόν καλύτερο τρόπο. Θετική πάντα ἡ συμπαράσταση τους καί εὐχάριστες ἦταν τά δυό γυμνάσιά πού μέ ἔκαναν νά νοιώθω ὑπερεκτιμώμενος ἀπέναντι τους. Σᾶς διαβεβαιώ ὅτι θά συνεχίσω μέ τόν ἴδιο ζῆλο καί ἀπό μέλλον τόσο γιά τό καλό τοῦ Κυπριακοῦ «λιασικοῦ ἀθλητισμοῦ ἀλλά καί τοῦ Συλλόγου μου».

ΕΠΙΣΤΡΕΦΕΙ ΤΟ ΚΑΛΟΚΑΙΡΙ

"Ο "Ανδρέας Κάπελλος εἰσάγεται στό ὕπαρτο καί τελευταῖο ἔτος στήν Γ' ὑμναστική "Ακαδημία "Αθηνῶν ὅπου εἰδικεύεται στό Χάντσμλλ. Ρωτῶ τόν πρωταθλητή μας γιά τά μελλοντικά του σχέδια ὁ ἄνθρωπος ἀπαντᾶ ὡς ἑξῆς«Τό καλοκαίρι θά γυρίσω στήν Κύπρο ὅπου φυσικά θά ἐγκατασταθῶ στήν Λάρνακα. Θά συνεχίσω νά ἀσχολοῦμαι μέ τό 1080μ. ἐνῶ δέν ἔχω ἀπόφαση ἀκόμη ἄν θά ἀσχολοῦμαι καί μέ τό Χάντσμλλ. πού ὅπως πληροφοροῦμαι ἄρχισε νά καλλιεργεῖται σέ βάθος στήν Κύπρο. Αὐτό θά ἐξαρτηθεῖ ἀπό τή δουλειά μου. Γιατί ἡ ἀλήθεια νά λέγεται τό ἀγώνισμα τοῦ 1080μ χρειάζεται σκληρή καί προγραμματισμένη δουλειά. Χαίρομαι γιατί γυρίζοντας στήν Λάρνακα θά συνεργασθῶ ξανά μέ τόν πρώην προπονητή μου κ. Ἀντώνη Ἰωάννου. Καί ἄν. Ἀντώνης πού παρακολουθεῖ τήν συζήτηση μέ χαρά μᾶς δηλώνει «Καί βεβαίως θά συνεργασθοῦμε».

Ο ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ ΤΗΣ ΚΟΕΑΣ

"Ἀνησυχία δπως βλέπεις ἡ ΚΟΕΑΣ ἔχει διορίσει τόν πρωταθλητή Σπύρο Σπύρου σάν συντονιστή τῶν Κυπρίων "Αθλητῶν πού βρίσκονται στήν "Ελλάδα. Πῶς βλέπεις τήν ἐνέργεια αὐτή; «Προσωπικά δέν τό ἄξερα αὐτό ἀλλά ἦταν μιά πολύ καλή ἐνέργεια ἀπό πλευρᾶς τῆς ΚΟΕΑΣ. "Οπωσδήποτε ἡ ἀπόφαση αὐτή ἦ' ἀποδώσει καρπούς.

Μέ τή σειρά μου εὐχαριστήσαμε τόν Πρωταθλητή τοῦ ΓΣΖ μέ τήν εὐχή ὅπως «ὅλα ἐπιθυμεῖ τοῦ ἐκπληρωθῆ.

Α. ΠΑΦ.
Κ. ΑΝΔΡΕΟΥ

Ο Κάπελλος (δεξιά) μαζί μέ τόν άθλητικό μας συνεργάτη Α. Παφίτη.

Σε συνέντευξή του ο Ανδρέας Κάππελος εξήρε τη βοήθεια που του παρείχε ο Γ.Σ.Ζ. προκειμένου να μπορέσει να πετύχει τους υψηλούς στόχους που έθεσε στο δέκαθλο (εφημερίδα «Αγών», 21.4.1985).

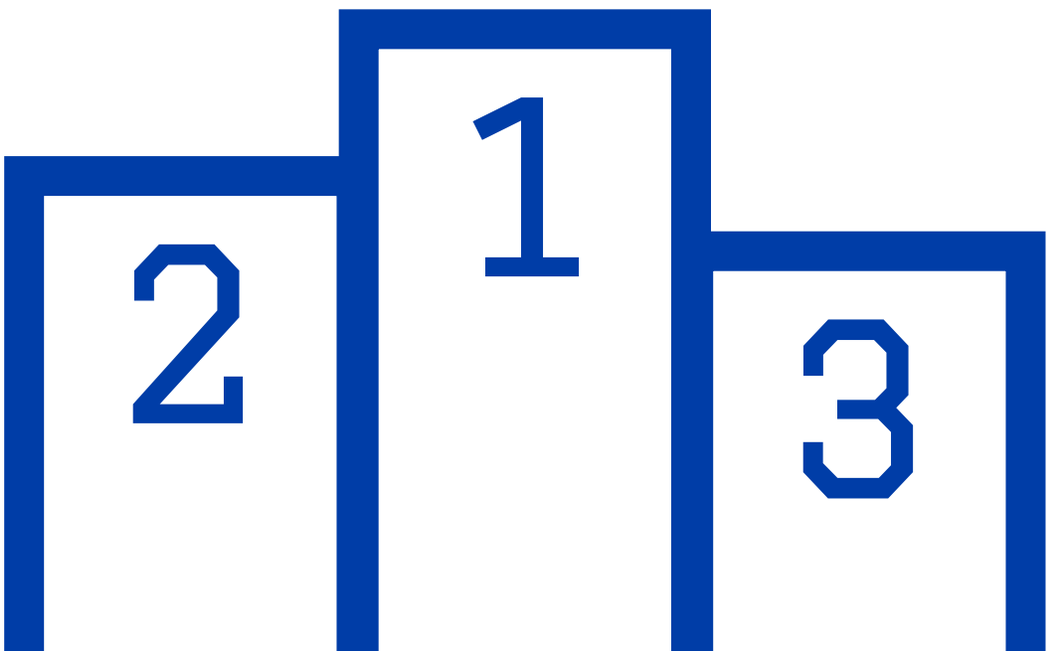
Παγκυπριονίκης με τα χρώματα του Γ.Σ.Ζ. στο δέκαθλο ο Ανδρέας Κάππελος. Διετέλεσε και προπονητής αθλητών του Συλλόγου, οι οποίοι είχαν καταγράψει σημαντικές επιτυχίες.

Ο Νίκος Βασιλείου, αθλητής του Γ.Σ.Ζ., κατέγραψε στο ενεργητικό του πολλές νίκες σε Παγκυπρίους αγώνες, κυριαρχώντας στο αγώνισμα δρόμου 5.000 μ.

Πλήθος κόσμου συγκεντρώθηκε για να παρακολουθήσει την προσπάθεια των αθλητών στο αγώνισμα ανωμάλου δρόμου. Μπροστά είναι και ο αθλητής του Γ.Σ.Ζ. Νίκος Βασιλείου. Ο αγώνας πραγματοποιήθηκε στην Καλογρέζα στην Αθήνα, εκεί που σήμερα βρίσκεται το Ολυμπιακό στάδιο.

Η ώρα της απονομής σε μαθητικούς αγώνες στο παλιό στάδιο Γ.Σ.Ζ. στα τέλη της δεκαετίας του 1980.

Γιορτή αποτελούσαν οι μαθητικοί αγώνες στο παλιό στάδιο Γ.Σ.Ζ., το οποίο βρισκόταν ακόμη σε χρήση στα τέλη της δεκαετίας του 1980, παρόλο που είχε ανεγερθεί το νέο στάδιο, για μαθητικούς αγώνες, για προπονήσεις κ.λπ.

Ο Χαράλαμπος Παύλου, δρομέας στο αγώνισμα δρόμου 3.000 μ. με φυσικά εμπόδια (στιπλ), σήμερα προπονητής του Γ.Σ.Ζ. Ξεχώριζε με το δυνατό του «φίνις», όπως λέγεται στην αθλητική αργκώ η επιτάχυνση του αθλητή κατά τον τερματισμό.

Ο δισκοβόλος Σάββας Αρέστης σε αγώνες στο Τσίρειο στάδιο στη Λεμεσό. Αναδείχθηκε νικητής σε Πανευρωπαϊκούς αγώνες στην κατηγορία U18 (αθλητές κάτω των 18 ετών), που πραγματοποιήθηκαν στην Ιταλία το 2005.

Η πρωταθλήτρια ομάδα του Γ.Σ.Ζ. σε παγκύπριο πρωτάθλημα ανωμάλου δρόμου στην Πάφο. Κατέκτησε την πρώτη θέση τόσο στην κατηγορία των παίδων, όσο και των εφήβων, ενώ στην κατηγορία ανδρών νικητής αναδείχθηκε ο Νίκος Βασιλείου. Στη φωτογραφία είναι από αριστερά πίσω οι Εύρος Βασιλείου, Νίκος Βασιλείου, Σταύρος Παναγιώτου, Γιάννος Καπράρας, Γιώργος Λουκαΐδης, Μάριος Ευαγγέλου, Παναγιώτης Χαϊλής, Χαράλαμπος Παύλου, Στέλιος Αδάμου, προπονητής, Κωνσταντίνος Παπαλεοντίου και Χρίστος Βωνιάτης. Μπροστά είναι οι Ανδρέας Ζήνωνος, Σωτήρης Θεμιστοκλέους, Βάσος Καβαλάρης, Χρυσούλης Σιαηλής και Κωνσταντίνος Αντωνιάδης.

Ο Κωστάκης Λουκαΐδης, παλιός αθλητής του Γ.Σ.Ζ. και προπονητής, με τα σύνεργά του, πάντοτε πρόθυμος να βοηθήσει στη διεξαγωγή αθλητικών αγώνων.

Ο Βασιλείου του ΓΣΖ φαβορί στον τελικό των 10.000 μ.

Πέντε τελικοί σήμερα στην έναρξη των Παγκύπριων

ΜΕ ΤΕΛΙΚΟΥΣ πέντε αγωνισμάτων αλλά με αρκετούς προκριματικούς αρχίζουν σήμερα οι Παγκύπριοι αγώνες στίβου στο νέο ΓΣΖ στη Λάρνακα. Φυσικά όπως και κάθε χρόνο οι παγκύπριοι αγώνες ξεκινούν πολύ πριν μπροστά με τη διεξαγωγή του Μαραθωνίου δρόμου και των αγωνισμάτων του δεκάθλου ανδρών και του επτάθλου γυναικών. Ηδη με τη διεξαγωγή των αγωνισμάτων αυτών στη βαθμολογία ανδρών προηγείται ο ΓΣΠ και στη βαθμολογία γυναικών ο ΓΣΟ.

Στη σημερινή πρώτη μερά των αγώνων το πρόγραμμα περιλαμβάνει τους τελικούς τριών αγωνισμάτων, δυο ανδρών και τριών γυναικών. Στους άνδρες έχουμε τελικούς στη σφαιροβολία και τα 10000μ. και στις γυναίκες στη δισκοβολία, στο τριπλούν και τα 3000μ.

Οι αγώνες παρουσιάζουν μεγάλο ενδιαφέρον αφού σ' αυτούς θα συμμετάσχουν όλα τα γνωστά ονόματα του στίβου μας τόσο αυτά που βρίσκονται στην Κύπρο όσο και αυτά που βρίσκονται στο εξωτερικό. Αναμένεται λοιπόν ότι σε πολύ αγωνίσματα ο συναγωνισμός θα είναι μεγάλος και οι επιδόσεις ψηλές.

Επαμειβόμενα Επάθλα

Στο φετινό Παγκύπριο Πρωτάθλημα Στίβου εγκαινιάζεται ένας νέος θεσμός, ο θεσμός των επαμειβόμενων επάθλων για διάφορα αγωνίσματα, με πρώτο αγώνισμα το άλμα επί κοντώ στη μνήμη του αείμνηστου Αντώνη Παπαδόπουλου.

Το αγώνισμα του επί κοντώ θα βαθμολογείται με βαρύτιμο κύπελλο η εταιρία «Σάλαμις Τουρς». Το έπαθλο που θα είναι ένα μεγάλο κύπελλο όλο ασήμι θα φέρει ανάγλυφη τη μορφή του αείμνηστου Αντώνη Παπαδόπουλου.

Το κύπελλο θα φυλάττεται στην Ομοσπονδία και θα παρουσιάζεται κάθε χρόνο στο ίδιο Εθνικό Πρωτάθλημα για το νικητή του αλματος επι κοντώ. Η ΚΟΕΑΣ εκφράζει την ευαρέσκειά της και δημόσια που με τη βοήθεια της εταιρίας «Σάλαμις Τουρς» υλοποιείται ένας θεσμός ο οποίος είναι ευρύτατα διαδεδομένος διεθνώς.

Ο διοργανωτής σύλλογος ΓΣΖ εργάζεται συνεχώς για μια άρτια διοργάνωση εδώ και αρκετό καιρό και φιλοδοξεί σε συνεργασία με την ΚΟΕΑΣ να δώσει στο Παγκύπριο Πρωτάθλημα Στίβου την παλιά του αίγλη.

Το πρόγραμμα

Αναλυτικά το σημερινό πρόγραμμα έχει ως εξής:

5.00μ.μ. ΣΦΥΡΟΒΟΛΙΑ (Α) ΤΕΛΙΚΟΣ.
6.00μ.μ. 400μ. εμπόδια (Γ) ΠΡΟΚΡΙΜΑΤΙΚΟΣ, δισκοβολία (Γ) ΤΕΛΙΚΟΣ, τριπλούν (Γ) ΤΕΛΙΚΟΣ.
6.15μ.μ. 400μ. εμπόδια (Α) ΠΡΟΚΡΙΜΑΤΙΚΟΣ
6.30μ.μ. 200μ. (Γ) ΠΡΟΚΡΙΜΑΤΙΚΟΣ
6.45μ.μ. 200μ. (Α) ΠΡΟΚΡΙΜΑΤΙΚΟΣ
7.00μ.μ. 800μ. (Γ) ΠΡΟΚΡΙΜΑΤΙΚΟΣ
7.15μ.μ. 800μ. (Α) ΠΡΟΚΡΙΜΑΤΙΚΟΣ
7.30μ.μ. 3000μ. (Γ) ΤΕΛΙΚΟΣ
7.45μ.μ. 10000μ. (Α) ΤΕΛΙΚΟΣ
8.25μ.μ. 100μ. εμπόδια (Γ) ΠΡΟΚΡΙΜΑΤΙΚΟΣ
8.40μ.μ. 110μ. εμπόδια (Α) ΠΡΟΚΡΙΜΑΤΙΚΟΣ

Για πρώτη φορά φιλοξένησε Παγκυπρίους αγώνες

Χρειάστηκε να παρέλθει περίπου μια δεκαετία από την ανέγερση του νέου σταδίου Γ.Σ.Ζ. για να διοργανωθούν σε αυτό Παγκύπριοι αγώνες ανδρών και γυναικών. Η τελευταία φορά που ο Γ.Σ.Ζ. φιλοξένησε Παγκυπρίους αγώνες ήταν το 1980 στο παλιό στάδιο Γ.Σ.Ζ.

Ο πρόεδρος του Συλλόγου, Γεώργιος Λουρουτζιάτης, ήταν καυστικός στην ομιλία του για την κήρυξη των Παγκυπρίων αγώνων το 1991, που δημοσιεύτηκε στο σχετικό πρόγραμμα:

«Επιτέλους ύστερα από 11 χρόνια ξαναγίνονται Παγκύπριοι Αγώνες στην πόλη μας. Βέβαια δεν φέρομεν εμείς γι' αυτό ευθύνη, αλλά η πολιτική να παραγνωρίζεται συστηματικά η Λάρνακα, σε διάφορους τομείς. Ας ελπίσομεν ότι μελλοντικά θα γίνουν και τα υπόλοιπα έργα που έχουν προγραμματιστεί πριν από δεκαπέντε χρόνια, για να μπορούμεν επιτέλους ν' ατενίζομεν προς το μέλλον. Με την κατασκευήν του ταρτάν από τον Οργανισμόν (τον ΚΟΑ), δίδεται σήμερα η ευκαιρία να κηρύξομεν την έναρξιν των 73ων Παγκυπρίων αγώνων ανδρών και των 35ων Παγκυπρίων αγώνων γυναικών».

Στο νέο στάδιο Γ.Σ.Ζ επρόκειτο να πραγματοποιηθούν ακόμη μόνο δύο φορές Παγκύπριοι αγώνες, το 1995 και το 1999. Έκτοτε το νέο στάδιο Γ.Σ.Ζ. περιορίστηκε σε τοπικούς και σχολικούς αγώνες στίβου, καθώς και στις προπονήσεις αθλητών. Οι Παγκύπριοι αγώνες πραγματοποιούνται κυρίως στο Εθνικό στάδιο στίβου στη Λευκωσία.

Η ιστορία όμως επαναλαμβάνεται και εν έτει 2021. Το στάδιο Γ.Σ.Ζ. σήμερα δεν μπορεί να φιλοξενήσει αγώνες στίβου, λόγω των φθορών που έχουν υποστεί με την πάροδο του χρόνου διάφορες εγκαταστάσεις, όπως το ταρτάν.

1991

Δημοσίευμα για τους Παγκυπρίους αγώνες που επρόκειτο να πραγματοποιηθούν για πρώτη φορά στο νέο στάδιο Γ.Σ.Ζ. το 1991 («Σημερινή», 6.7.1991). Συμπεριλήφθηκε και φωτογραφία του αθλητή του Γ.Σ.Ζ. Νίκου Βασιλείου.

Διθύραμβοι στις εφημερίδες για την εντυπωσιακή νίκη του αθλητή του Γ.Σ.Ζ. Γιώργου Λουκαΐδη το 1991. Χαρακτηρίστηκε ως η πιο μεγάλη επιτυχία Κύπριου αθλητή μέχρι εκείνη τη χρονιά.

Πρώτος με νέο ρεκόρ Πανευρωπαϊκών αγώνων 8.49.24

«ΧΡΥΣΟΣ ΕΥΡΩΠΑΙΟΣ»

ο έφηβος Γιώργος Λουκαΐδης

* Του Δ. Δημητρίου

Η ΚΥΠΡΙΑΚΗ σημαία ευρύτατου περήφανη το βράδυ του Σαββάτου στο «Καυταντζόγλειο» στάδιο της Θεσσαλονίκης, ενώ ο Ελληνικός Εθνικός Ύμνος ακουγόταν από τα μεγάφωνα του σταδίου. Στο βάθρο του νικητή ο νεαρός αθλητής του Γ.Σ.Ζ. Γιώργος Λουκαΐδης χάραζε στην Κύπρο ακόμα μια λαμπρή και ευκοσμολόγητη επιτυχία. Πρώτος στα 3.000 στιπλ των Πανευρωπαϊκών Αγώνων με χρόνο 8.49.24 που αποτελεί και νέο ρεκόρ πανευρωπαϊκών αγώνων!

Ο 18χρονος αθλοφόρος — απολύεται σε λίγες μέρες — έκανε μια εκπληκτική σε τακτική κούρσα. Έχοντας να αντιμετωπίσει όλο το μεγαλείο ανόμματα του ευρωπαϊκού στίβου, ο Γιώργος Λουκαΐδης δείχνε πολύ καλά στα πρώτα να φέρει από την αρχή την κούρσα στο μέτρο του. Αφού ξεπέρασε τις πρώτες δυσκολίες και το σπριντάρισμα, μπήκε στο γκρουπ των πρωτοπόρων και περίμενε τις τελευταίες στάδιο της κούρσας για να κάνει την απόδειξη.

Ο χρυσός νικητής των Πανευρωπαϊκών αγώνων Γιώργος Λουκαΐδης σε δύο στιγμιότυπα από τον αγωνιστικό του δρόμο. Δεξιότερα

ΠΑΝΕΥΡΩΠΑΪΚΟΙ

Κυπριακός θρίαμβος στα 3.000 στιπλ

Ο Γιώργος Λουκαΐδης (δεν 45) τερμάτισε ένα ένα τα εμπόδια, φυσικά και ανθρώπινα, κατορθώνοντας την πρώτη θέση στα 3.000 μ. στιπλ των Πανευρωπαϊκών Αγώνων στίβου.

Ο ΛΟΥΚΑΙΔΗΣ ΠΡΩΤΟΣ

ΚΑΙ ΜΕ ΡΕΚΟΡ

ΑΓΩΝΩΝ 8.49.24

ΣΕΛ. 40

4ος στα 400 ο Κεντερης με 47.03

Στριμωγμένος από άλλους αθλητές, με τον αριθμό 45, είναι ο Γιώργος Λουκαΐδης στην εξέλιξη της κούρσας. Στο τέλος κατάφερε να κόψει πρώτος το νήμα στο αγώνισμα των 3.000 μ. με φυσικά εμπόδια (στιπλ) στους Πανευρωπαϊκούς αγώνες εφήβων στη Θεσσαλονίκη το 1991, κερδίζοντας το χρυσό μετάλλιο. Μεγάλο επίτευγμα.

Συμμετείχε και στους Ολυμπιακούς αγώνες στο Σίδνεϊ το 2000 ο Γιώργος Ανδρέου, παγκυπριονίκης στο δέκαθλο.

Η Ελένη Χατζηβασίλη, πρωταθλήτρια του Γ.Σ.Ζ. σε αγώνες δρόμου ημιαντοχής το 1991 και 1992.

Πρωταθλητές του Γ.Σ.Ζ. που συμμετείχαν με την εθνική ομάδα της Κύπρου στην ευρωπαϊκή διοργάνωση «Μπρούνο Ζάουλι» το 1994 στην Κωνσταντινούπολη, στο στάδιο «Ατατούρκ». Είναι, από αριστερά, η Γεωργία Ρωτοκλή, ο Γιώργος Λουκαΐδης, ο Χαράλαμπος Παύλου, η Τατιάνα Κυριακίδου και ο Γιώργος Ανδρέου.

Παγκυπριονίκης στο αγώνισμα του άλματος εις ύψος ήταν η αθλήτρια του Γ.Σ.Ζ. Τατιάνα Κυριακίδου το 1994 και το 1995. Κέρδισε και χάλκινο μετάλλιο στην ευρωπαϊκή διοργάνωση «Μπρούνο Ζάουλι» το 1994 στην Κωνσταντινούπολη.

Η Σπυρούλα Χατζηβασίλη ήταν μια από τις αθλήτριες που χειροκροτήθηκαν στους Παγκυπρίους αγώνες που πραγματοποιήθηκαν στο νέο στάδιο Γ.Σ.Ζ. το 1995. Κέρδισε στο αγώνισμα δρόμου 800 μ.

Οι δύο από τις τρεις αδελφές Εκπέ, που ήταν αθλήτριες του Γ.Σ.Ζ. Η Βιολέττα, παγκυπριονίκης στα 800 μ. το 1996, και η Ντανιέλα, επίσης δρομέας στα 400 μ.

Η Περσεφόνη Εκπέ, αθλήτρια του Γ.Σ.Ζ. Παγκυπριονίκης στα 400 μ. το 1997.

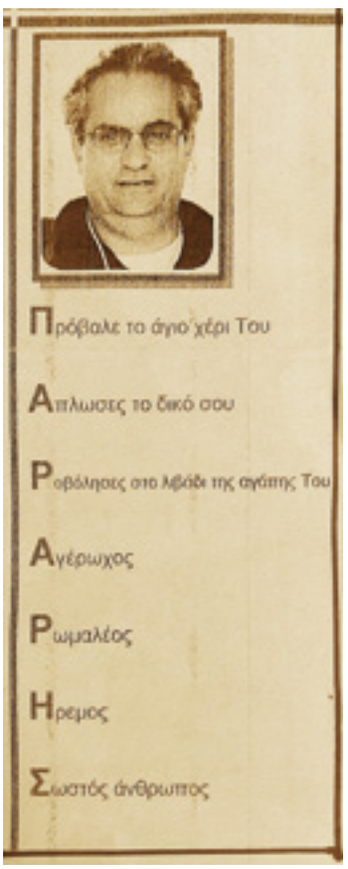

Για επτά συνεχόμενες φορές η Μόρφω Μπαούρδα κατέρριψε το ρεκόρ στο αγώνισμα δρόμου 100 μ. με εμπόδια γυναικών. Το 2009 η επίδοσή της ήταν 13.25, με την οποία η αθλήτρια του Γ.Σ.Ζ. κατέχει, μέχρι σήμερα που σύρονται αυτές οι γραμμές, το παγκύπριο ρεκόρ.

Η αθλήτρια του Γ.Σ.Ζ., Μαρία Τσαγγαρίδου, η οποία διακρίθηκε και σε Πανελλήνιους μαθητικούς αγώνες στο αγώνισμα δρόμου 400 μ. με εμπόδια.

Ο Γιώργος Παραρής ήταν πολύ αγαπητός, τόσο στους μαθητές του, όσο και στους αθλητές που προπονούσε. Ανέλαβε προπονητής ρίψεων του Γ.Σ.Ζ., όταν διορίστηκε γυμναστής σε σχολείο της Λάρνακας. Δυστυχώς έφυγε από τη ζωή πολύ πρόωρα το 2002, σε ηλικία 45 χρόνων.

Πρόβαλε το άγιο χέρι Του

Απλωσες το δικό σου

Ροβόλησες στο λβάδι της αγάπης Του

Αγέρωχος

Ρωμαλέος

Ηρεμος

Σωστός άνθρωπος

Κύπελλο για τη νικήτρια του αγωνίσματος του άλματος επί κοντώ στη διοργάνωση «Τα Βυρώνεια», που πραγματοποίησε ο Γ.Σ.Ζ. στις 25 Μαρτίου 2007.

Τίμησαν την Κύπρο και τον Γ.Σ.Ζ. στους Πανελλήνιους μαθητικούς αγώνες το 2004 στην Καστοριά. Από αριστερά είναι ο Πρόδρομος Ευθυμίου, με αργυρό μετάλλιο στο αγώνισμα δρόμου 1.000 μ. Γυμνασίων, η Κλέα Γεωργίου, με χρυσό μετάλλιο στο αγώνισμα δρόμου 1.500 μ. Λυκείων, ο προπονητής Χαράλαμπος Παύλου, και η Κατερίνα Αντωνίου, με χάλκινο μετάλλιο στο αγώνισμα δρόμου 1.000 μ. Γυμνασίων.

Στους Πανελλήνιους αγώνες U23 (αθλητές κάτω των 23 ετών) το 2006 στη Λάρισα. Ο αθλητής του Γ.Σ.Ζ., Γιώργος Χριστοφόρου, κατέκτησε το χάλκινο μετάλλιο στο αγώνισμα δρόμου 100 μ., παρόλο που το κύριο αγώνισμά του ήταν εκείνο του δρόμου 400 μ.

Ο Αλέξανδρος Σταυρίδης. Πέτυχε παγκύπριο ρεκόρ το 2009 στο αγώνισμα δρόμου 110 μ. με εμπόδια στην κατηγορία U23, που ήταν ταυτόχρονα και ρεκόρ στην κατηγορία ανδρών.

Ο αθλητής που φαίνεται να προηγείται στη φωτογραφία τον αγώνα δρόμου είναι ο Γιώργος Χριστοφόρου, σήμερα προπονητής του Γ.Σ.Ζ.

Είναι κάτοχος παγκυπρίων ρεκόρ μέχρι σήμερα ο Αμίν Χατίρι, δρομέας μεγάλων αποστάσεων του Γ.Σ.Ζ. Αναδείχθηκε 17 φορές παγκυπριονίκης και είχε επίσης μεγάλες διεθνείς επιτυχίες. Από τους πλέον διακριθέντες αθλητές του Συλλόγου.

Αλληλοϋποστήριξη αθλητριών της ομάδας σκυταλοδρομίας του Γ.Σ.Ζ. Αριστερά είναι η Μαρία Σάββα και δεξιά η Θεοδοσία Χρίστου. Υπήρξε πανελληνιονίκης σε μαθητικούς αγώνες.

Σε μια προσπάθειά του στο άλμα εις ύψος ο αθλητής του Γ.Σ.Ζ. Βασίλης Νεοφύτου.

Ο ακοντιστής του Γ.Σ.Ζ., Σπύρος Αντωνίου, κατέλαβε τη δεύτερη θέση στο αγώνισμα κατά τους Παγκυπρίους αγώνες το 2017.

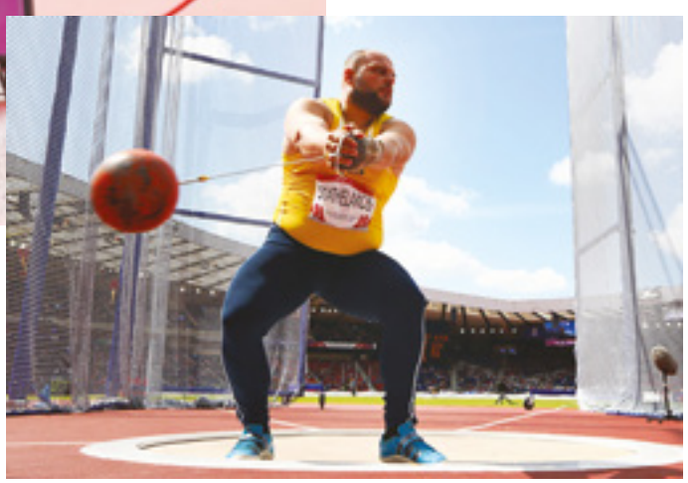
Η ακοντίστρια Αναστασία (Νατάσα) Μουρατίδου είχε καταρρίψει τα παγκύπρια ρεκόρ σε νεανικές κατηγορίες, το 2007 και το 2010.

Η Σκεύη Θεοδώρου κατάφερε με τις επιδόσεις της στη σφυροβολία να αγωνιστεί και στην Ολυμπιάδα του Πεκίνου το 2008.

Ο Κωνσταντίνος Σταθελάκος, αθλητής του Γ.Σ.Ζ. στη σφυροβολία, αγωνίστηκε και στην Ολυμπιάδα του Λονδίνου το 2012 με τα χρώματα της Κύπρου.

Έφτασε μέχρι και τους τελικούς των Κοινοπολιτειακών αγώνων το 2010 στην Ινδία, όπου κατέλαβε την έκτη θέση. Ο σφαιροβόλος Γιώργος Αρέστης, σήμερα προπονητής του Γ.Σ.Ζ., συμμετείχε επίσης στο Πανευρωπαϊκό πρωτάθλημα στίβου στη Βαρκελώνη το 2010.

Ο Γιώργος Αρέστης κέρδιζε αλλεπάλληλα μετάλλια σε Παγκυπρίους αγώνες, από την κατηγορία των παίδων μέχρι την κατηγορία των ανδρών, τόσο στη σφαιροβολία, όσο και στη δισκοβολία.

Δύο μεγάλοι ρίπτες του Γ.Σ.Ζ. και σήμερα καταξιωμένοι προπονητές: ο Κωνσταντίνος Σταθελάκος και ο Γιώργος Αρέστης.

Στο παλιό στάδιο Γ.Σ.Ζ. διεξάγονταν σημαντικοί αγώνες μέχρι και τη δεκαετία του 1980. Το στιγμιότυπο είναι από τον αγώνα μεταξύ των ομάδων της «Ομόνοιας» Λευκωσίας και της ΕΠΑ Λάρνακας. Φαίνονται να διεκδικούν την μπάλα οι ποδοσφαιριστές Γιώργος Σαββίδης της «Ομόνοιας» και Λεμέσιος της ΕΠΑ.

Η ΕΠΑ αντιμετώπισε το 1987 στο νέο στάδιο Γ.Σ.Ζ. για το Κύπελλο UEFA τη «Βικτόρια» Βουκουρεστίου της Ρουμανίας, από την οποία ηττήθηκε με 0-1.

Ναός για τους ποδοσφαιρόφιλους

Εκτός από τον στίβο, το νέο στάδιο Γ.Σ.Ζ. μετατρεπόταν και σε ναό για τους ποδοσφαιρόφιλους, που έσπευδαν να παρακολουθήσουν και να υποστηρίξουν με πάθος την αγαπημένη τους ομάδα.

Η πρώτη επίσημη ποδοσφαιρική συνάντηση στο νέο στάδιο Γ.Σ.Ζ. έγινε μόλις τον Φεβρουάριο του 1983, δηλαδή αρκετούς μήνες ύστερα από την ολοκλήρωση των κατασκευαστικών έργων. Αναμετρήθηκαν ο «Πεζοπορικός» με τον «Ολυμπιακό» Λευκωσίας. Οι φίλαθλοι στις κερκίδες δεν είχαν την ευκαιρία να πανηγυρίσουν κάποιο τέρμα, γιατί ο αγώνας έληξε ισόπαλος 0-0.

Το νέο στάδιο Γ.Σ.Ζ υπήρξε εξαρχής η έδρα των ποδοσφαιρικών ομάδων της Λάρνακας, δηλαδή της ΕΠΑ, του «Πεζοπορικού», της «Αλκής» και της ΑΕΚ, μετά από την ίδρυσή της, αφού το 1994 συνενώθηκαν η ΕΠΑ και ο «Πεζοπορικός». Αυτό συνεχίστηκε μέχρι το 2016, οπόταν το νέο σωματείο κατασκεύασε το ιδιόκτητο γήπεδο «ΑΕΚ Αρένα - Γιώργος Καραπατάκης», ακριβώς δίπλα από το νέο στάδιο Γ.Σ.Ζ.

Τα προσφυγικά σωματεία «Ανόρθωσις» Αμμοχώστου και «Νέα Σαλαμίς» Αμμοχώστου είχαν επίσης έδρα τους το νέο στάδιο Γ.Σ.Ζ., μέχρι που απέκτησαν ιδιόκτητα γήπεδα στη Λάρνακα, το 1986 και το 1991, αντίστοιχα. Αυτά αποτελούν την προσωρινή τους έδρα, έως ότου αποκατασταθεί το διεθνές δίκαιο, το οποίο παραβιάζεται από το τουρκικό κατοχικό καθεστώς, και επιστρέψουν στην αγαπημένη Αμμόχωστο.

Μέχρι πρόσφατα, και για κάποιο διάστημα, το νέο στάδιο Γ.Σ.Ζ. ήταν η έδρα των ποδοσφαιρικών ομάδων της «Καρμιώτισσας» Κάτω Πολεμιδιών και του «Ερμή» Αραδίππου. Κατά το 2019 ήταν η έδρα μόνο του προσφυγικού σωματείου ΑΣΙΛ Λύσης, που αγωνιζόταν στη Β' Κατηγορία του πρωταθλήματος της ΚΟΠ.

Θα ήταν παράλειψη να μην αναφερθεί ότι το νέο στάδιο Γ.Σ.Ζ. φιλοξένησε πέντε τελικούς του Κυπέλλου Κύπρου της ΚΟΠ. Αυτό συνέβη για πρώτη φορά το 2006, και μάλιστα με φιναλίστρια ομάδα την ΑΕΚ Λάρνακας.

Επίσης στο στάδιο Γ.Σ.Ζ. διεξήχθησαν ευρωπαϊκοί και διεθνείς ποδοσφαιρικοί αγώνες, τόσο της ΑΕΚ, όσο και άλλων ομάδων, εθνικών συγκροτημάτων της Κύπρου κ.λπ.

Ωστόσο, όταν η ΑΕΚ έγινε η πρώτη κυπριακή ομάδα που κατάφερε να προκριθεί σε ομίλους του Europa League, το 2011-2012, το νέο στάδιο Γ.Σ.Ζ. δεν πήρε έγκριση από την UEFA για διεξαγωγή αγώνων της συγκεκριμένης διοργάνωσης, καθώς δεν πληρούσε τις απαιτούμενες προδιαγραφές.

Μέχρι και στο περιτείχισμα, αφού τότε δεν είχαν ανεγερθεί οι νότιες κερκίδες στο νέο Γ.Σ.Ζ. κάθισαν φίλαθλοι για να παρακολουθήσουν τον αγώνα του «Πεζοπορικού» με την «Γκέτενμπεργκ» Σουηδίας για το Κύπελλο πρωταθλητριών Ευρώπης το 1988. Είχαν κοπεί 5.500 εισιτήρια. Για την ιστορία να αναφέρουμε ότι ο «Πεζοπορικός» έχασε με το στενό σκορ 1-2. Το γκολ της λαρνακιώτικης ομάδας σημείωσε ο Λιβαθηνός.

Ιστορική μέρα για το νέο στάδιο Γ.Σ.Ζ. στις 12 Σεπτεμβρίου 1996, όταν η ΑΕΚ υποδέχθηκε την περίφημη ομάδα της Ισπανίας «Μπαρσελόνα» για τον επαναληπτικό αγώνα στην ευρωπαϊκή διοργάνωση του Κυπέλλου Κυπελλούχων. Στη φωτογραφία οι αρχηγοί των δύο ομάδων με τους διαιτητές. Για την ΑΕΚ ήταν ο Λάρκος Λάρκου.

Στιγμιότυπο από τον αγώνα ΑΕΚ - «Μπαρσελόνα» το 1996. Ο αγώνας έληξε ισόπαλος 0-0, ωστόσο προκρίθηκε η ομάδα των Καταλονών που είχε κερδίσει στην πρώτη αναμέτρηση στο στάδιο «Καμπ Νόου» της Βαρκελώνης με σκορ 2-0.

Πανηγυρικό στιγμιότυπο για την κατάκτηση του κυπέλλου Κύπρου το 2004 από την ΑΕΚ, η οποία είχε τότε ως έδρα της το στάδιο Γ.Σ.Ζ. Ήταν το πρώτο τρόπαιο που κατέκτησε το νέο σωματείο της Λάρνακας, ακριβώς μια δεκαετία μετά από την ίδρυσή του. Στο κέντρο διακρίνεται ο γενικός αρχηγός της ΑΕΚ και μέλος του διοικητικού συμβουλίου του Γ.Σ.Ζ., Νίκος Αναγνώστου, αριστερά ο Μάριος Παστελλίδης, έφορος ποδοσφαίρου της ΑΕΚ, και δεξιά ο ποδοσφαιριστής της ΑΕΚ, Ντράγκοσλαβ Μούσιτς, ο οποίος έγραψε τη δική του ποδοσφαιρική ιστορία στο στάδιο Γ.Σ.Ζ.

Μερικά από τα έπαθλα που κοσμούν τα γραφεία του Γ.Σ.Ζ. Αριστερά είναι αναμνηστικός ευχαριστήριος δίσκος που απονεμήθηκε το 2010 στον Γ.Σ.Ζ. από την Αθλητική Ένωση «Κίτιον» (ΑΕΚ) Λάρνακας.

Εικόνες από το νέο στάδιο Γ.Σ.Ζ., όπου διεξήχθη το 2006 ο τελικός Κυπέλλου Κύπρου της ΚΟΠ, στον οποίο φιναλίστ ήταν η ΑΕΚ Λάρνακας και ο ΑΠΟΕΛ. Εξού και οι κερκίδες του νέου σταδίου Γ.Σ.Ζ. ντύθηκαν με τα χρώματα του σωματείου της Λάρνακας. Το τρόπαιο κατέκτησε η ομάδα της Λευκωσίας, αφού κέρδισε τον αγώνα με 3-2 στην παράταση.

Για την επιλογή του χώρου διεξαγωγής του τελικού είχε πραγματοποιηθεί κλήρωση, με ανθυποψήφιο το νεόκτιστο στάδιο Γ.Σ.Π. Η τύχη χαμογέλασε τελικά στο νέο στάδιο Γ.Σ.Ζ. Είχε ήδη άνω των 20 χρόνων ζωής, αλλά και τότε, όπως και σήμερα, λέγεται «νέο» για σκοπούς διευκρίνισης σε σχέση με το παλιό στάδιο Γ.Σ.Ζ.

Αλλαγή σκυτάλης στην ηγεσία του Γ.Σ.Ζ.

Η παλιά φρουρά του Γ.Σ.Ζ. παρέδωσε τη σκυτάλη της ηγεσίας του Συλλόγου στο νέο διοικητικό συμβούλιο, πρόεδρος του οποίου αναδείχθηκε ο δικηγόρος Ανδρέας Ζαχαρίου, διαδεχόμενος τον Μιλτή Μιχαηλίδη.

Είχε ήδη εμπειρία στα διοικητικά πράγματα του αθλητισμού ο Ανδρέας Ζαχαρίου, αφού υπήρξε μέλος του διοικητικού συμβουλίου του Γ.Σ.Ζ. για αρκετά χρόνια. Διετέλεσε επίσης γενικός γραμματέας και αντιπρόεδρος του «Πεζοπορικού» Ομίλου Λάρνακας (ΠΟΛ), την εποχή που η καλαθοσφαιρική ομάδα του σωματείου μεσουρανούσε. Διαβλέποντας την ανάγκη για πιο δυνατή εκπροσώπηση της Λάρνακας στις αθλητικές διοργανώσεις, ο Ανδρέας Ζαχαρίου ήταν ένας από τους πρωτοστάτες για την ένωση δύο μεγάλων σωματείων, της ΕΠΑ και του ΠΟΛ, και την ίδρυση της Αθλητικής Ένωσης «Κίτιον» (ΑΕΚ) το 1994.

Αγαπά τον αθλητισμό, παρόλο που δεν υπήρξε αθλητής. Γεννήθηκε το 1955. Επέλεξε να σπουδάσει νομικά στο Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών και άρχισε να ασκεί το επάγγελμα του δικηγόρου από το 1981. Έκτοτε έχει ενεργό συμμετοχή στα κοινά. Διετέλεσε αντιπρόεδρος του Παγκυπρίου Δικηγορικού Συλλόγου, πρόεδρος του Δικηγορικού Συλλόγου Λάρνακας, μέλος του Νομικού Συμβουλίου Κύπρου, καθώς επίσης πρόεδρος διαφόρων άλλων νομικών και αθλητικών επιτροπών.

Ορισμένα στελέχη από την παλαιά φρουρά του Γ.Σ.Ζ. που συνέχιζαν αδιάλειπτα να προσφέρουν στον Σύλλογο. Πίσω ιστάμενοι από αριστερά είναι οι Παναγιώτης Αντωνίου και Ανδρέας Θεμιστοκλέους. Μπροστά οι Νίκος Αναγνώστου, Μιλτής Μιχαηλίδης και Γεώργιος Λουρουτζιάτης.

Ο πρόεδρος του Γ.Σ.Ζ. από το 2013, δικηγόρος Ανδρέας Ζαχαρίου.

Στη δίνη πρωτόγνωρης οικονομικής κρίσης

Η ανάληψη της προεδρίας του Γ.Σ.Ζ. από τον Ανδρέα Ζαχαρίου συνέπεσε με την περίοδο της πρωτόγνωρης οικονομικής κρίσης που έπληξε την Κύπρο, μετά από το «κούρεμα» καταθέσεων και την κατάρρευση του τραπεζικού συστήματος το 2013. «Ήταν περίοδος δύσκολη, για όλο το φάσμα της κοινωνίας. Ο αθλητισμός δεν μπορούσε να αποτελέσει εξαίρεση. Καταφέραμε όμως να κρατήσουμε τον Σύλλογο με πολλές προσπάθειες και θυσίες από όλους μας, από το διοικητικό συμβούλιο μέχρι το προσωπικό, τους προπονητές και τους αθλητές», αναφέρει ο ίδιος ο πρόεδρος του Γ.Σ.Ζ.

Πράγματι, ο Σύλλογος κρατήθηκε γερά στα πόδια του. Μάλιστα επρόκειτο να καταγράψει κατά την επόμενη περίοδο μια σημαντική πρωτιά, την ίδρυση και λειτουργία του Μουσείου Γ.Σ.Ζ., του πρώτου αθλητικού μουσείου στην Κύπρο που συστάθηκε και τέθηκε σε λειτουργία από γυμναστικό σύλλογο ή από αθλητικό σωματείο. Αυτό στεγάζεται σε χώρο κάτω από την ανατολική κερκίδα στο νέο στάδιο Γ.Σ.Ζ.

Ωστόσο, το Μουσείο Γ.Σ.Ζ. δεν είναι ο μόνος μάρτυρας της μακράς ιστορίας του Συλλόγου. Διατηρούνται ακόμη αγέρωχα, για σχεδόν έναν αιώνα, τα προπύλαια στο παλαιό στάδιο Γ.Σ.Ζ.

Το στάδιο Γ.Σ.Ζ. όπως αποτυπώθηκε από δορυφόρο του Google earth το 2013.

Νέα πνοή στο παλιό στάδιο Γ.Σ.Ζ.

Τα ιστορικά προπύλαια του παλαιού σταδίου Γ.Σ.Ζ., που είχαν ανεγερθεί το 1928, αποτελούν σήμα κατατεθέν για την πόλη. Θυμίζουν τη λαμπρά ιστορία του Συλλόγου, αλλά και τα γεγονότα με τα οποία συνδέεται όλη η ζωή της Λάρνακας, αθλητική, πολιτιστική και γενικότερα κοινωνική.

Το περιτείχισμα, οι κερκίδες και άλλες κατασκευές κατεδαφίστηκαν για την ανάπλαση του χώρου. «Εκείνες τις μέρες, ένιωσα μέσα μου την ανάγκη να πάω και να πάρω ένα κομμάτι από τα χαλάσματα για ενθύμιο γιατί εκεί περάσαμε υπέροχη νεανική ζωή. Εκεί ήταν όχι μόνο ο χώρος για προπόνηση και για αγώνες, αλλά και για συναναστροφή με τους φίλους μας. Πολλές φορές πηγαίναμε πολύ πιο νωρίς από την ώρα της προπόνησης για να κάτσουμε να τα πούμε μεταξύ μας. Εκεί δίναμε ραντεβού για να πάμε μετά για παγωτό ή να κατεβούμε για βόλτα στον παραλιακό των φοινικούδων», αναφέρει ο Γιώργος Λουκαΐδης. Τις ίδες αναμνήσεις συμμερίζονται όλοι οι παλαιότεροι αθλητές του Γ.Σ.Ζ.

Σήμερα το παλαιό στάδιο Γ.Σ.Ζ. λειτουργεί ως πολυχώρος αθλητισμού στο πλαίσιο του προγράμματος Αθλητισμός για Όλους (ΑΓΟ) υπό την αιγίδα του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού (ΚΟΑ). Η επίσημη τελετή έναρξης ως πολυχώρου αθλητισμού πραγματοποιήθηκε τον Μάρτιο του 2015 με «αθλητική πανδαισία», όπως χαρακτηρίστηκε η εορταστική εκδήλωση για τα 30χρονα του ΑΓΟ.

Στον χώρο του παλαιού σταδίου Γ.Σ.Ζ. υπάρχουν τέσσερα γήπεδα futsal, δύο γήπεδα τένις, δύο γήπεδα beach volley, δύο κλειστές αίθουσες γυμναστικής, ανοικτός χώρος για παρουσιάσεις, δύο εξωτερικοί διάδρομοι για τρέξιμο και βάδην, καθώς επίσης παιδότοπος, καντίνα και κλειστός χώρος εστίασης.

Τα σχέδια ανάπλασης του παλιού σταδίου Γ.Σ.Ζ. εκπονήθηκαν από το Αρχιτεκτονικό Γραφείο Αδελφοί Σανταμά.

Το 2021 άρχισαν να εκτελούνται εργασίες συντήρησης και ευπρεπισμού των προπυλαίων του Γ.Σ.Ζ. με δαπάνες του ΚΟΑ. Οι εργασίες, σύμφωνα με επίσημη ανακοίνωση, περιλαμβάνουν «καθαρισμό, συντήρηση και επιδιόρθωση υφιστάμενης λιθοδομής, αποκατάσταση όλων των διακοσμητικών στοιχείων λιθοδομής που έχουν υποστεί φθορά, επιδιόρθωση και στεγάνωση δίκλινης στέγης, αφαίρεση και αντικατάσταση ταβανιού, αφαίρεση υφιστάμενου δαπέδου και σκαλοπατιών, επιδιόρθωση υποστρώματος και τοποθέτηση καινούργιων μαρμάρων, συντήρηση μεταλλικών θυρών προπυλαίων, ηλεκτρολογικές εργασίες και φωτισμό σε πεζοδρόμιο και εργασίες τοπιοτέχνησης».

Στις φωτογραφίες είναι στιγμιότυπα από την εκδήλωση που πραγματοποιήθηκε το 2015 για την έναρξη της λειτουργίας του παλαιού σταδίου Γ.Σ.Ζ. υπό τη νέα του μορφή ως πολυχώρου αθλητισμού. Τα σχέδια ανάπλασης εκπονήθηκαν από το Αρχιτεκτονικό Γραφείο Αδελφοί Σανταμά.

Κιβωτός της ιστορίας το Μουσείο Γ.Σ.Ζ.

Η περιδιάβαση στον χώρο προκαλεί αισθήματα δέους μπροστά από τα εκθέματα του Μουσείου Γ.Σ.Ζ. Περιλαμβάνουν έπαθλα, ασπίδες, κύπελλα και μετάλλια που κατέκτησαν αθλητές του Συλλόγου με κόπο, μόχθο και υπερπροσπάθεια, γεμίζοντας με υπερηφάνεια τους Λαρνακείς. Περιλαμβάνουν επίσης ιστορικές αφίσες για τη διεξαγωγή αθλητικών αγώνων, εθνικών εορτασμών, ανθεστηρίων και άλλων εκδηλώσεων. Περιλαμβάνουν ακόμη επιστολές υπογραμμένες από σπουδαίες προσωπικότητες του αθλητισμού, της κοινωνίας ευρύτερα, τόσο της Λάρνακας, όσο και της Κύπρου, αλλά και της Ελλάδας. Εκτίθενται και πολλά άλλα τεκμήρια της ιστορίας, όπως γραφομηχανές, πιστόλια που χρησιμοποιούσαν οι αφέτες σε αγωνίσματα δρόμου, βιβλία πρακτικών σε συνεδριάσεις, εφημερίδες, φωτογραφίες κ.λπ.

Τα εγκαίνια του Μουσείου Γ.Σ.Ζ. πραγματοποιήθηκαν στις 14 Δεκεμβρίου 2015 από τον τότε υπουργό Παιδείας, Κώστα Καδή. Ο πρόεδρος του Γ.Σ.Ζ., Ανδρέας Ζαχαρίου, μιλώντας κατά την τελετή, τόνισε ότι στο Μουσείο Γ.Σ.Ζ. παρουσιάζεται η σύγχρονη ιστορία όχι μόνο του Συλλόγου της Λάρνακας, αλλά και του κυπριακού αθλητισμού στο σύνολό του.

Καθώς η τελετή των εγκαινίων του Μουσείου Γ.Σ.Ζ. συνέπεσε με τη συμπλήρωση 80 χρόνων από τότε που ο Γ.Σ.Ζ. τίμησε σε μεγαλειώδη εκδήλωση στο στάδιό του (στις 23 Ιουνίου 1935) τα 70χρονα του Δημήτρη Λιπέρτη, ο δραστήριος ερευνητής και λογοτέχνης Λούης Περεντός μίλησε για τη σχέση του λαϊκού μας βάρδου με τον Γ.Σ.Ζ. και τη Λάρνακα.

Το πλήθος των φίλων του Γ.Σ.Ζ. και οι επίσημοι προσκεκλημένοι που παραβρέθηκαν στην εκδήλωση απόλαυσαν και καλλιτεχνικό πρόγραμμα από ομάδα μαθητών του Μουσικού Λυκείου Λάρνακας. Αξίζει επίσης να σημειωθεί ότι τα εδέσματα της δεξίωσης παρασκευάστηκαν από μαθητές της Ξενοδοχειακής Σχολής / Τεχνικής Λάρνακας.

Το Μουσείο Γ.Σ.Ζ. στεγάζεται σε χώρο κάτω από την ανατολική κερκίδα του νέου σταδίου Γ.Σ.Ζ., σε έναν περιορισμένο, αλλά μεστό χώρο και δίνει συνοπτική εικόνα για την ιστορική πορεία του Συλλόγου. Για τη διαμόρφωσή του εργάστηκαν με ενθουσιασμό και αφοσίωση η ακάματη λειτουργός του Συλλόγου, Ιωάννα Μιχαήλ, καθώς επίσης ο ενθουσιώδης και ανιδιοτελής λάτρης και ερευνητής της ιστορίας της Λάρνακας, Λούης Περεντός. Αυτός ήταν που ανακινούσε συνεχώς το θέμα και προέβαινε σε διαβήματα προς κάθε κατεύθυνση, τονίζοντας την ανάγκη να αναδειχθεί το πλούσιο αρχειακό και μουσειακό υλικό που διαθέτει ο Γ.Σ.Ζ. Το τελικό αποτέλεσμα με τη δημιουργία του Μουσείου Γ.Σ.Ζ. δικαίωσε τις προσπάθειές τους, αλλά και τις προσδοκίες όλων.

Η στιγμή, κατά την οποία το Μουσείο Γ.Σ.Ζ. άνοιξε επίσημα τις πύλες του για το κοινό, με τη συμβολική κοπή της κορδέλας από τον Υπουργό Παιδείας, Κώστα Καδή, στα δεξιά. Αριστερά διακρίνεται ο Λούης Περεντός, που είχε αναλάβει πρωτοβουλία για τη σύσταση του Μουσείου Γ.Σ.Ζ. Ανάμεσά τους είναι ο πρόεδρος του Γ.Σ.Ζ., Ανδρέας Ζαχαρίου.

Ο Υπουργός Παιδείας, Κώστας Καδής, απευθύνει χαιρετισμό κατά την τελετή των εγκαινίων του Μουσείου Γ.Σ.Ζ. το 2015.

Στο βήμα ο πρόεδρος του Γ.Σ.Ζ., Ανδρέας Ζαχαρίου.

Ρόλο συντονιστή στην τελετή των εγκαινίων ανέλαβε η λειτουργός του Γ.Σ.Ζ., Ιωάννα Μιχαήλ.

Κάθε αντικείμενο, κάθε έκθεμα στο Μουσείο Γ.Σ.Ζ. αποτελεί τεκμήριο της ιστορίας του Συλλόγου. Περίπου 4.000 έγγραφα του αρχείου του Γ.Σ.Ζ. ψηφιοποιήθηκαν από τον Λούη Περεντό, ο οποίος εργάστηκε εθελοντικά. Παραμένουν όμως πολύ περισσότερα έγγραφα, των οποίων η ψηφιοποίηση και συντήρηση επείγει και πρέπει να γίνει σύντομα, αν θέλουμε να αντέξουν για άλλα 100 χρόνια και περισσότερα.

Εν μέσω προβλημάτων και δυσχερειών, ο Γ.Σ.Ζ. πρόθυμα συμμετέχει δραστήρια σε φιλανθρωπικές, πολιτιστικές και άλλες εκδηλώσεις, συνεχίζοντας την ιστορική του παράδοση. Το 2017 ο Γ.Σ.Ζ. παραχώρησε δωρεάν το στάδιό του για την πραγματοποίηση φιλανθρωπικής εκδήλωσης από το σωματείο «Ηλιακτίδα Ζωής», πρόεδρος του οποίου είναι ο γνωστός βετεράνος ποδοσφαιριστής Πανίκος Ξιούρουππας. Στις φωτογραφίες είναι στιγμιότυπα από την εκδήλωση, στην οποία συμμετείχαν καταδρομείς και νέοι. Η εκδήλωση ήταν αφιερωμένη στα άτομα με ειδικές ανάγκες.

Μεγάλη εντυπωσιακή συναυλία πραγματοποιήθηκε στο στάδιο Γ.Σ.Ζ. το 2018, όταν πλήθος κόσμου έσπευσε να απολαύσει τους αγαπημένους του τραγουδιστές, Αντώνη Ρέμο, Έλενα Παπαρίζου και Νατάσα Θεοδωρίδου. Η ατμόσφαιρα που επικρατούσε στο στάδιο αποτυπώθηκε και στις φωτογραφίες. Τα τελευταία χρόνια έδωσαν συναυλίες στο στάδιο Γ.Σ.Ζ. και άλλοι γνωστοί τραγουδιστές, όπως ο Νότης Σφακιανάκης.

Στο δάσος Αθαλάσσας βρέθηκαν οι αθλητές και οι αθλήτριες του Γ.Σ.Ζ. για να πάρουν μέρος σε αγώνα ανωμάλου δρόμου.

Η σφυροβόλος του Γ.Σ.Ζ., Ηλιάνα Ευαγγέλου, κατάφερε να κερδίσει χρυσό μετάλλιο στη 16η Παγκόσμια Γυμνασιάδα, η οποία μάλιστα πραγματοποιήθηκε το 2016 στην Τραπεζούντα στην Τουρκία.

Πριν από την προπόνηση φωτογραφήθηκαν αθλητές και αθλήτριες του Γ.Σ.Ζ. με τον προπονητή Χαράλαμπο Παύλου.

Κατέρριψε το παγκύπριο ρεκόρ κλειστού στίβου στην κατηγορία U18 ο Παναγιώτης Μυλωνάς. Αγώνισμά του το άλμα εις μήκος.

Ο εμποδιστής Αναστάσιος Βασιλείου, αναδείχθηκε δύο φορές παγκυπριονίκης, το 2015 και το 2018. Είναι από τους εν ενεργεία αθλητές, στους οποίους προσβλέπει και στηρίζεται ο Γ.Σ.Ζ. για διακρίσεις.

Ιδανική ήταν η παρουσία της Δάφνης Γεωργίου στο Βαλκανικό πρωτάθλημα νεανίδων το 2018, αφού όχι μόνο κατέκτησε το χρυσό μετάλλιο, αλλά ταυτόχρονα κατέρριψε το παγκύπριο ρεκόρ στο αγώνισμα δρόμου 100 μ. με εμπόδια. Η αθλήτρια του Γ.Σ.Ζ. πέτυχε χρόνο 13.63.

Στις παράδοξες συνθήκες που προκάλεσε η πανδημία, οι αθλητές του Γ.Σ.Ζ. συμμετείχαν στους Παγκυπρίους αγώνες, που πραγματοποιήθηκαν στο Εθνικό στάδιο στίβου στη Λευκωσία το 2020. Στη φωτογραφία είναι η Χαριτίνη Παύλου.

Χάρηκε με τον προπονητή της, Γιώργο Αρέστη, τη νίκη της στο Παγκύπριο πρωτάθλημα παίδων και κορασίδων το 2020 η Βαλεντίνα Σάββα, αθλήτρια του Γ.Σ.Ζ. Έριξε τη σφύρα (των τριών κιλών) σε απόσταση 65,82 μ., που αποτελούσε νέα επίδοση αγώνων στην κατηγορία U16. Ήταν το προοίμιο νέων φανταστικών επιτυχιών, που θα την οδηγούσαν στην κορυφή του κόσμου κατά τον επόμενο χρόνο.

Ο Λευτέρης Κοντονικόλας σε μια προσπάθειά του στον ακοντισμό στους τελευταίους Παγκυπρίους αγώνες το 2020.

Ο Φοίβος Κωνσταντίνου, δρομέας μεγάλων αποστάσεων, τιμά τον Γ.Σ.Ζ. ακόμη και σήμερα ως βετεράνος αθλητής.

Ο Κωνσταντίνος Αλεξιάδης είναι από τους ικανούς ρίπτες του Γ.Σ.Ζ., με προπονητή τον Γιώργο Αρέστη.

110 αθλητές και αθλήτριες στο δυναμικό του Γ.Σ.Ζ.

Περίπου 110 αθλητές και αθλήτριες, διαφόρων ηλικιακών κατηγοριών, ανήκουν σήμερα στο δυναμικό του Γ.Σ.Ζ. και εκπροσωπούν τον Σύλλογο σε αθλητικές διοργανώσεις. Επίσης στην Ακαδημία του Γ.Σ.Ζ. αθλούνται περίπου 30 παιδιά 8-9 χρόνων, ενώ στο πλαίσιο του προγράμματος Ε.Σ.Υ.Α.Α. (Εθνικό Σχέδιο Υποστήριξης Αναπτυξιακού Αθλητισμού) του ΚΟΑ αθλούνται περίπου 50 παιδιά ηλικίας 10-12 χρόνων.

Υπεύθυνος για τους αθλητές και τους προπονητές του Γ.Σ.Ζ., ως έφορος αθλητισμού στίβου, είναι ο Πέτρος Αρέστης, ο οποίος είναι άριστος γνώστης του αντικειμένου, καθόσον υπήρξε αθλητής και προπονητής του Συλλόγου. Προπονητές του Γ.Σ.Ζ. είναι οι ακόλουθοι:

- Χαράλαμπος Παύλου
- Γιώργος Αρέστης
- Δαβίδ Γεωργίου
- Σταύρος Λουκαΐδης
- Ανδρέας Νικολάου
- Ορέστης Σοφοκλέους
- Γιώργος Χριστοφόρου
- Χρύσα Γκουντενούδη

Ο Πέτρος Αρέστης, αριστερά, είναι έφορος αθλητισμού στίβου, υπεύθυνος για τους προπονητές και τους αθλητές του Γ.Σ.Ζ. Στη φωτογραφία είναι με τους τρεις γιους του, οι οποίοι διακρίθηκαν στον αθλητισμό, τον Σάββα, τον Αλέξανδρο και τον Γιώργο Αρέστη. Κλασικό παράδειγμα αθλητικής οικογένειας.

Στο στάδιο Γ.Σ.Ζ. για προπόνηση κάποια ηλιόλουστη μέρα που προσφερόταν και για φωτογράφηση. Οι αθλητές και οι αθλήτριες πλαισιώνονται από τον προπονητή Δαβίδ Γεωργίου, αριστερά, και την προπονήτρια, Χρύσα Γκουντενούδη, η οποία είχε πάρει μέρος σε δύο Ολυμπιάδες με την εθνική Ελλάδας.

Στο στάδιο Γ.Σ.Ζ. πραγματοποιούνται εκπαιδευτικές επισκέψεις, καθώς επίσης και αθλητικοί αγώνες από σχολεία της πόλης και επαρχίας Λάρνακας.

Διάφορα όργανα γυμναστικής, βάρη κ.ά. είναι στη διάθεση των αθλητών στο γυμναστήριο του σταδίου Γ.Σ.Ζ. Για μεγάλο διάστημα, λόγω πανδημίας, το γυμναστήριο παρέμεινε κλειστό.

Στο γυμναστήριο του σταδίου Γ.Σ.Ζ., το οποίο χρησιμοποιούν και άλλοι αθλητές εκτός από εκείνους του Συλλόγου.

ΓΣΖ
CLEVELAND

ΓΣΖ

Ποδοσφαιρικοί αγώνες γυναικών

Το στάδιο Γ.Σ.Ζ. φιλοξενεί κατά καιρούς και ποδοσφαιρικούς αγώνες μεταξύ γυναικείων ομάδων, μάλιστα σε διεθνές επίπεδο. Ωστόσο, στο πλαίσιο της διοργάνωσης Cyprus Women's Cup το 2020 διεξήχθη μόνο ο αγώνας μεταξύ των γυναικείων ποδοσφαιρικών ομάδων της Σλοβακίας και της Φινλανδίας (που έληξε με σκορ 2-4) στις 11 Μαρτίου 2020. Οι υπόλοιποι αγώνες ακυρώθηκαν, αφού αναστάληκαν οι αεροπορικές πτήσεις λόγω της πανδημίας. Η διοργάνωση, στην οποία συμμετέχουν γυναικείες ποδοσφαιρικές εθνικές ομάδες από διάφορες χώρες, αποσκοπεί στην προβολή της Κύπρου ως τουριστικού και αθλητικού προορισμού.

Κατά τη διάρκεια του 2020 πραγματοποιήθηκαν στο στάδιο Γ.Σ.Ζ. φιλικοί ποδοσφαιρικοί αγώνες, καθώς επίσης αγώνες για τη Β' Κατηγορία ανδρών του πρωταθλήματος της ΚΟΠ.

Η τελευταία επίσημη ποδοσφαιρική συνάντηση που διεξήχθη στο στάδιο Γ.Σ.Ζ. ήταν στις 4 Νοεμβρίου 2020, πριν από το δεύτερο «λοκντάουν», όπως ονομάστηκαν οι απαγορεύσεις λόγω πανδημίας από τον ιό covid-19. Αντιμέτωπες ήταν οι ομάδες Apollon Ladies Λεμεσού και Swansea Ladies Ουαλίας για τη διοργάνωση Champions League Γυναικών της UEFA. Ο αγώνας έληξε με 3-0 υπέρ της λεμεσιανής ομάδας.

Έκτοτε, μέχρι και τις αρχές του 2021, το στάδιο Γ.Σ.Ζ. βρισκόταν στην αναμονή για την άρση των απαγορευτικών μέτρων λόγω της πανδημίας, ώστε να καταστεί δυνατή η διεξαγωγή γυναικείων αγώνων ποδοσφαίρου.

Σε πανηγυρικό στιγμιότυπο η Linda Sallstrom, ποδοσφαιρίστρια της φινλανδικής ομάδας που συμμετείχε στον αγώνα με την αντίστοιχη ομάδα της Σλοβακίας στο στάδιο Γ.Σ.Ζ. στις 11 Μαρτίου 2020.

Στο στάδιο Γ.Σ.Ζ. παρατάχθηκαν οι ομάδες Apollon Ladies και Swansea Ladies για τον μεταξύ τους αγώνα στις 4 Νοεμβρίου 2020.

Ο στόχος του νέου συμβουλίου του Γ.Σ.Ζ.

Ενόψει των σοβαρών προβλημάτων που ταλανίζουν τον Γ.Σ.Ζ. και ευρύτερα τον κυπριακό αθλητισμό, το νέο διοικητικό συμβούλιο του Συλλόγου έχει θέσει ως βασικό του στόχο να δώσει αποφασιστικά τη μάχη για την επιβίωση του Συλλόγου. Οι επισκέπτες στα γραφεία του Γ.Σ.Ζ. μπορεί να συναντήσουν ανά πάσα στιγμή μέλη του συμβουλίου, όπως για παράδειγμα τον Γεώργιο Λουρουτζιάτη, τον Νίκο Αναγνώστου, τον Πέτρο Αρέστη, τον Χρίστο Ερωτοκρίτου και άλλους, που προσπαθούν να επιλύσουν τρέχοντα προβλήματα.

Εκπρόσωποι του Γ.Σ.Ζ. στο διοικητικό συμβούλιο της ΚΟΕΑΣ είναι οι Κυριάκος Μιχαήλ και Μάριος Χατζημιτσής, που επίσης συμβάλλουν στην επίλυση προβλημάτων και στην ανάπτυξη του κυπριακού κλασικού αθλητισμού γενικότερα.

Ο Σύλλογος έχει εγγεγραμμένα 101 μέλη. Το νέο διοικητικό συμβούλιο του Γ.Σ.Ζ., το οποίο αναδείχθηκε κατά την τελευταία εκλογική συνέλευση των μελών τον Σεπτέμβριο του 2020, καταρτίστηκε σε σώμα ως ακολούθως:

- Ανδρέας Ζαχαρίου, πρόεδρος
- Γεώργιος Λουρουτζιάτης, αντιπρόεδρος
- Μάριος Χατζημιτσής, γενικός γραμματέας
- Σταύρος Μιχαήλ, σύμβουλος διοίκησης και διαχείρισης οικονομικών
- Νίκος Αναγνώστου, γενικός συντονιστής επιτροπών
- δρ Χρίστος Μηνά, ταμίας
- Χρήστος Ερωτοκρίτου, σύμβουλος εγκαταστάσεων/ σταδίου
- Κυριάκος Μιχαήλ, σύμβουλος δημοσίων σχέσεων και εκπρόσωπος Τύπου
- Μιχάλης Καλοπετρίδης, βοηθός γραμματέας
- Κωνσταντίνος Κάκουλας, βοηθός ταμίας
- Πέτρος Αρέστης, έφορος αθλητισμού στίβου

Σε πρωτόγνωρες συνθήκες πραγματοποιήθηκε γενική συνέλευση των μελών του Γ.Σ.Ζ. το 2020. Τηρήθηκαν πρωτόκολλα που ίσχυαν εκείνη την περίοδο και είχαν στόχο την αποτροπή της εξάπλωσης του κορωνοϊού.

Κατά την τελετή έναρξης των Παγκυπρίων αγώνων το 2020, των αγώνων «της μάσκας», όπως χαρακτηρίστηκαν, λόγω των πρωτοκόλλων που εφαρμόστηκαν για λόγους προστασίας από την πανδημία. Με το λάβαρο του Γ.Σ.Ζ. είναι η σφυροβόλος Βαλεντίνα Σάββα.

Τίμησε με τον καλύτερο τρόπο τη σημαντική επέτειο των 125 χρόνων του Γ.Σ.Ζ. η Βαλεντίνα Σάββα, το ανερχόμενο αστέρι του Συλλόγου της Λάρνακας, αλλά και ολόκληρου του κυπριακού αθλητισμού. Με βολή 72,03 μ. (με τη σφύρα των τριών κιλών) το 2021 όχι μόνο πέτυχε παγκύπριο ρεκόρ στην κατηγορία U18, αλλά και την καλύτερη επίδοση στον κόσμο! Είναι μόλις 16 χρόνων. Η Βαλεντίνα Σάββα (στη φωτογραφία με την προπονητή της, Γιώργο Αρέστη) αποτελεί φως ελπίδας στην καταχνιά της πανδημίας και αποδεικνύει ότι ο Γ.Σ.Ζ. έχει μπροστά του λαμπρό μέλλον.

Απολογισμός αγώνων και θυσιών

Με αισθήματα περηφάνιας (και δικαίως, όπως μπορεί να διαπιστώσει κανείς από την ανασκόπηση που προηγήθηκε) ο Γ.Σ.Ζ. γιορτάζει φέτος σημαντική επέτειο: 125 χρόνια από τον ίδρυσή του το 1896. Συμπληρωματικά πρέπει να σημειωθεί κι εδώ ότι το 2022 συμπληρώνονται 130 χρόνια από την ίδρυση του Κιτιακού Συλλόγου το 1892, που ήταν ο πρόδρομος του Γ.Σ.Ζ.

Ο απολογισμός, με την ευκαιρία αυτής της επετείου, προκαλεί δέος. Όλα αυτά τα χρόνια ζωής του Γ.Σ.Ζ. είναι μεστά από αγώνες σε ευρύτατο φάσμα. Ο Γ.Σ.Ζ. συμμετείχε στους εθνικούς αγώνες. Κατέθεσε θυσίες στον βωμό για την ελευθερία της Κύπρου και για την εκπλήρωση των οραμάτων του κυπριακού λαού. Διοργάνωσε αθλητικούς αγώνες, καθώς επίσης πολιτιστικές, κοινωνικές και άλλες δραστηριότητες.

Μοναδικός γνώμονας των ανθρώπων που υπηρέτησαν από τα μετερίζια του Γ.Σ.Ζ. ήταν και είναι η προσφορά προς τον τόπο. Ο Γ.Σ.Ζ. πέρασε μέσα από συμπληγάδες πέτρες, με εφόδια τη μνήμη για εκείνους που έφυγαν και άφησαν πίσω τους έργα πολλά, αλλά και με το βλέμμα στραμμένο στο μέλλον και στη νέα γενιά.

2021

Τα πιεστικά προβλήματα του σήμερα

Σε ποια κατάσταση βρίσκεται σε αυτή τη φάση της ιστορίας του ο Γ.Σ.Ζ. και γενικά ο κλασικός αθλητισμός στην Κύπρο; Ο πρόεδρος του Γ.Σ.Ζ., Ανδρέας Ζαχαρίου, διατυπώνει σοβαρές ανησυχίες:

«Το παρόν είναι ζοφερό και το μέλλον προδιαγράφεται δυσοίωνο. Μετά από το μεγάλο πλήγμα που υπέστη η κοινωνία μας στο σύνολό της με την οικονομική κρίση και το κούρεμα καταθέσεων το 2013, βρεθήκαμε αντιμέτωποι το 2020 με μιαν άλλου είδους κρίση, εντελώς αναπάντεχη. Αναφέρομαι στην πανδημία από τον ιό covid-19. Εξαιτίας της πανδημίας, αναστάληκαν όλες οι εκδηλώσεις στο στάδιο Γ.Σ.Ζ. και συνεπώς όχι απλώς μειώθηκαν, αλλά ισοπεδώθηκαν στο μηδέν τα έσοδα του συλλόγου. Το στάδιο Γ.Σ.Ζ. ήταν παλαιότερα η έδρα τριών ποδοσφαιρικών ομάδων, ύστερα μόνο μίας, ενώ τώρα είναι... καμίας! Οι δαπάνες όμως τρέχουν, γιατί πρέπει να συνεχίσουμε τη λειτουργία του Συλλόγου, να φροντίζουμε για την ομάδα των αθλητών και των προπονητών μας, να συντηρούμε το στάδιο κ.λπ. Ας σημειωθεί ότι παραχωρούμε το στάδιο Γ.Σ.Ζ. εντελώς δωρεάν για τις ανάγκες άλλων γυμναστικών συλλόγων, συγκεκριμένα του προσφυγικού Γυμναστικού Συλλόγου «Ευαγόρας» Αμμοχώστου, με μεγάλη μας χαρά και προθυμία βέβαια, όπως επίσης για τις δραστηριότητες του σχολικού αθλητισμού. Οι εγκαταστάσεις του Γ.Σ.Ζ. είναι οι μόνες που υπάρχουν στη Λάρνακα για τον κλασικό αθλητισμό. Φτάσαμε όμως μέχρι του σημείου να μην μπορούμε να διοργανώσουμε αγώνες στίβου, γιατί το ταρτάν του σταδίου Γ.Σ.Ζ. είναι σε άσχημη κατάσταση. Παρά τα διαβήματά μας, δεν έχουμε τύχει μέχρι τώρα της απαραίτητης οικονομικής στήριξης για βελτιωτικά έργα».

Οι επισημάνσεις αυτές παραπέμπουν στα όσα είχαν προηγηθεί κατά την ανέγερση του νέου σταδίου Γ.Σ.Ζ. το 1982, όταν ήταν αδύνατο να πραγματοποιηθούν αγώνες στίβου, γιατί το απαραίτητο ταρτάν για τα αγωνίσματα δρόμου τοποθετήθηκε μετά από μια ολόκληρη δεκαετία. Προκύπτει ότι δεν είναι αβάσιμη, αλλά, αντιθέτως, απολύτως τεκμηριωμένη η ζοφερή εικόνα που σκιαγραφείται για τη σημερινή κατάσταση του Γ.Σ.Ζ. και ευρύτερα του κλασικού αθλητισμού στην Κύπρο. Συμμερίζονται αυτές τις ανησυχίες όλοι όσοι τον υπηρετούν. Εκπρόσωποι του Συλλόγου τονίζουν:

«Θέλουμε όχι μόνο να διατηρήσουμε, αλλά να καταστήσουμε το στάδιό μας ζηλευτό, αφού στον περιβάλλοντα χώρο του διαθέτει εγκαταστάσεις για προσέλκυση αθλητικού τουρισμού. Η απόσταση από το Διεθνές Αεροδρόμιο Λάρνακας αποτελεί πλεονέκτημα, ενώ και οι καιρικές συνθήκες της Κύπρου είναι ιδανικές για την προετοιμασία αθλητικών ομάδων σε διάφορα αθλήματα. Συντηρούμε το στάδιο όπως μπορούμε, χρειάζεται όμως να γίνουν σημαντικά βελτιωτικά έργα. Λαμβάνουμε χορηγίες από τον ΚΟΑ, εντούτοις δεν επαρκούν για να προβούμε σε ριζική θεραπεία των προβλημάτων που αντιμετωπίζουμε. Καταθέσαμε στις 19 Ιουλίου 2019 την τεχνοοικονομική μελέτη για τον πλαστικό τάπητα στίβου και έχουμε διαβεβαιώσεις από τον ΚΟΑ ότι το έργο θα ολοκληρωθεί το αργότερο μέχρι τις αρχές του 2022. Ευελπιστούμε ότι αυτό θα γίνει πραγματικότητα στα χρονοδιαγράμματα που έχουν τεθεί».

Η ιστορία πηγή δύναμης για το μέλλον

Ο Γ.Σ.Ζ. δεν έχει σταυρώσει τα χέρια μπροστά στα προβλήματα, αλλά αγωνίζεται να αντεπεξέλθει με όλες του τις δυνάμεις.

«Προσπαθούμε να στηρίξουμε με κάθε τρόπο τους αθλητές μας, να μη στερηθούν οτιδήποτε, παρόλο που δεν έχουμε τους οικονομικούς πόρους. Ορισμένες φορές που παρουσιάστηκε επείγουσα ανάγκη, μέλη του διοικητικού συμβουλίου έβαλαν το χέρι στην τσέπη, διακριτικά και αθόρυβα, για οικονομική βοήθεια προς άπορους αθλητές μας, ούτως ώστε να καλύψουν τα οδοιπορικά τους και άλλα τους έξοδα», σημειώνει η λειτουργός του Γ.Σ.Ζ., Ιωάννα Μιχαήλ, η οποία βιώνει κάθε μέρα και κάθε ώρα τα προβλήματα και τις προσπάθειες του Συλλόγου της Λάρνακας.

Σημαντική διάσταση στους προβληματισμούς για το μέλλον του κλασικού αθλητισμού είναι ο έντονος ανταγωνισμός από άλλα αθλήματα, κυρίως το ποδόσφαιρο και την καλαθόσφαιρα. Αυτά τα αθλήματα βρίσκονται σε θέση ισχύος, καθόσον στους αθλητές τους προσφέρονται περισσότερα ωφελήματα και ευρύτερη δημοσιότητα. Γι' αυτό και είναι δύσκολο για τους γυμναστικούς συλλόγους να προσελκύσουν νέα παιδιά στον κλασικό αθλητισμό και ειδικότερα στον στίβο.

Ο Ανδρέας Ζαχαρίου είναι σαφής και κατηγορηματικός, κρούοντας τον κώδωνα: «Αν δεν δοθούν λύσεις στα προβλήματα, αν η πολιτεία δεν έρθει, με έμπρακτα μέτρα και όχι με ευχολόγια, να στηρίξει τον Σύλλογο, ο κλασικός αθλητισμός στη Λάρνακα, που πνέει ήδη τα λοίσθια, είναι καταδικασμένος σε αργό θάνατο».

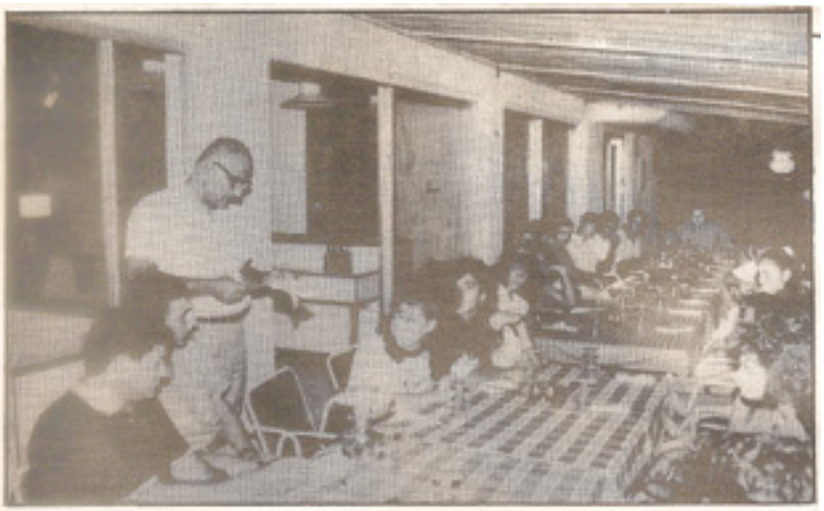
Είναι λυπηρό που παρίσταται η ανάγκη να διατυπώνονται τέτοιες δυσοίωνες προβλέψεις, τη χρονιά που ο Γ.Σ.Ζ. γιορτάζει, εν μέσω πανδημίας, μια τόσο σημαντική και σημαδιακή επέτειο.

Είναι ενθαρρυντικό όμως, από την άλλη, το στοιχείο που προκύπτει από την ανασκόπηση της ιστορίας του Συλλόγου, η οποία παρελαύνει μέσα από τις σελίδες του ανά χείρας επετειακού λευκώματος. Ο Γ.Σ.Ζ., και γενικά ο κλασικός αθλητισμός στην Κύπρο, πέρασε μεγάλες φουρτούνες. Αντιμετώπισε κατά καιρούς ανυπέρβλητες δυσκολίες, αλλά επιβίωσε επί 125 συναπτά έτη.

Ο Γυμναστικός Σύλλογος «Ο Ζήνων» Λάρνακας είναι εδώ, λειτουργεί, έχει στις τάξεις του 101 μέλη, 110 αθλητές διαφόρων ηλικιακών κατηγοριών και οκτώ προπονητές, προσφέρει στη νέα γενιά και θα συνεχίσει το έργο του από τα μετερίζια, στα οποία τον έταξαν οι ιδρυτές του εν έτει 1896, όταν ακόμη η Κύπρος δεν ήξερε τι είναι το ηλεκτρικό ρεύμα. Στηριζόμενος στη μακρά ιστορία του ο Γ.Σ.Ζ. προσβλέπει στο μέλλον και αγωνίζεται για να ανατείλουν καλύτερες μέρες.

Είναι αδιανόητο ένα τέτοιο στάδιο, για το οποίο απαιτήθηκε μεγάλη επένδυση, να παραμένει εν πολλοίς αναξιοποίητο, γιατί λόγω φθορών δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί, παρόλο που είναι ο μόνος αθλητικός χώρος στη Λάρνακα με πρόνοιες για αγώνες στίβου.

Ο Προεδρεύων του ΓΣΖ κ. Λουρουτζιάτης μιλά στη συνεστίαση των αθλητών

ΓΙΑ ΤΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΟΥΣ

Τίμησε αθλητές και αθλήτριες ο ΓΣΖ

ΛΑΡΝΑΚΑ (Του ανταποκριτή μας) —Ο Γ.Σ. «Ζήνων» τίμησε με συνεστίαση στο κέντρο ΑΡΓΩ στη Λάρνακα, τους αθλητές και τις αθλήτριές του για τις προσπάθειες που κατέβαλαν κατά την τελευταία αγωνιστική περίοδο στο Στίβο.

Ο Προεδρεύων του ΓΣΖ κ. Γ. Λουρουτζιάτης στην ομιλία του τόνισε ότι όλοι οι αθλητές και οι αθλήτριες του ΓΣΖ είναι νεαρά ταλέντα με ανοικτό το μέλλον γι' αυτούς αλλά για να προχωρήσουν χρειάζεται σκληρή και επίμονη δουλειά.

Αξιολογώντας τα αποτελέσματα των αθλητών ανέφερε ότι αυτά δεν ήσαν ευχάριστα και θα έπρεπε να ήσαν περισσότερα. Χρειάζεται ως εκ τούτου εμπλουτισμός σε έμψυχο υλικό με περισσότερα ταλέντα ούτως ώστε η συμμετοχή του ΓΣΖ να είναι εμφανής και να γίνεται μεγαλύτερη συγκομιδή βαθμών. Τόνισε επίσης ότι περιθώρια υπάρχουν και στις Νεάνιδες.

Ο Προεδρεύων του ΓΣΖ εξήρε τις επιδόσεις που πέτυχαν οι αθλητές Βασιλείου, Λουκαΐδης, Παύλου, Καβαλλάρης και οι αθλήτριες Χ'' Βασίλη και Ρωτοκλή.

Στη συνέχεια ο κ. Λουρουτζιάνης απένειμε έπαθλο στον αθλητή του ΓΣΖ Γιώργο Λουκαΐδη για τις επιδόσεις του κατά τον χρόνο που πέρασε τόσο στο εξωτερικό όσον και στο εσωτερικό και «για να τον αποζημιώσουμε για την αδικία που του έγινε να μη βγει αθλητής της χρονιάς» κατέληξε.

Ο Γ.Σ.Ζ. δεν παρέλειπε διαχρονικά να εκφράζει ευχαριστίες και να απονέμει τα εύσημα στους αθλητές που τίμησαν τον Σύλλογο. Το δημοσίευμα αναφέρεται σε εκδήλωση που πραγματοποιήθηκε το 1989.

Διαπρέψαντες αθλητές του Γ.Σ.Ζ.

Αξίζουν κάθε τιμής όλοι οι αθλητές

Αμέτρητοι ήταν οι αθλητές που τίμησαν (και τιμούν μέχρι σήμερα) τη φανέλα του Γ.Σ.Ζ. στα 125 χρόνια της ιστορίας του, με τις προσπάθειές τους, τη συνέπειά τους, το ήθος τους και την αφοσίωσή τους στον Σύλλογο. Σε όλους αξίζει κάθε έπαινος, γιατί πρεσβεύουμε την αρχαία ελληνική ρήση «ού το νικάν, αλλά το ευ αγωνίζεσθαι». Μεταξύ τους ήταν και πολλοί αθλητές που πέτυχαν σημαντικές διακρίσεις και ανέβασαν ψηλά τον Γ.Σ.Ζ.

Ακολουθεί ονομαστικός κατάλογος διακριθέντων αθλητών του Γ.Σ.Ζ., με βασικό κριτήριο επιλογής την ανάδειξή τους σε παγκυπριονίκες στις κατηγορίες ανδρών/ γυναικών, τις επιτυχίες τους σε μεγάλους διεθνείς, ευρωπαϊκούς, κοινοπολιτειακούς, μεσογειακούς, βαλκανικούς κ.ά. αγώνες, και την κατάρριψη ρεκόρ σε άλλες κατηγορίες. Εννοείται ότι δεν σημαίνει ότι ο κατάλογος αυτός είναι πλήρης ως προς τα ονόματα των αθλητών ή ως προς τις επιτυχίες καθενός απ' αυτούς.

ΑΔΑΜΟΥ ΣΤΕΛΙΟΣ
Κέρδισε πρώτη νίκη σε Πανελλήνιους εφηβικούς αγώνες το 1974 στο στάδιο Καραϊσκάκη στο αγώνισμα δρόμου 200 μ. καθώς επίσης δεύτερη νίκη στο αγώνισμα δρόμου 400 μ. Συμπεριλήφθηκε στην Εθνική εφήβων της Ελλάδας. Στο αγώνισμα δρόμου 400 μ. είχε ατομική επίδοση 48.60. Προπονητές του ήταν ο Παναγιώτης Πιερής και ο Κωστάκης Λουκαΐδης. Μετά τη στρατιωτική του θητεία, πήγε για σπουδές στην Ελλάδα και επέστρεψε στην Κύπρο με πτυχίο γυμναστή. Εργάστηκε και ως προπονητής του Γ.Σ.Ζ. για πολλά χρόνια. Πολλοί από τους αθλητές του Γ.Σ.Ζ., μεταξύ των οποίων ο Γιώργος Λουκαΐδης, η Ελένη Χατζηβασίλη κ.ά., οφείλουν σε αυτόν τις επιτυχίες τους. Ήταν μέντορας πάνω από όλα ως προπονητής αθλητών στίβου.

ΑΛΑΜΠΡΙΤΗΣ ΔΗΜΗΤΡΗΣ
Κατέλαβε την πρώτη θέση στο αγώνισμα του επτάθλου στους Πανελλήνιους αγώνες ανδρών κλειστού στίβου το 2014.

ΑΛΕΞΙΑΔΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ
Διακρίνεται σε αγωνίσματα ρίψεων (σφαιροβολία και δισκοβολία), με προοπτικές για ακόμη πιο μεγάλες επιτυχίες, έχοντας ως προπονητή τον Γιώργο Αρέστη. Το 2019 κατέκτησε δύο χρυσά (στη δισκοβολία και τη σφυροβολία) στην κατηγορία U18. Είναι ένας από τους εν ενεργεία αθλητές, στους οποίους στηρίζει πολλές ελπίδες ο Γ.Σ.Ζ. Το 2019 κατέκτησε την πρώτη θέση στη σφαιροβολία στο Πανελλήνιο σχολικό πρωτάθλημα στίβου που πραγματοποιήθηκε στα Ιωάννινα με βολή 16,60 μ. Κατά τους Παγκυπρίους αγώνες το 2020 κατέκτησε αργυρό μετάλλιο. Το 2021 πέτυχε νέο παγκύπριο ρεκόρ εφήβων (με σφαίρα έξι κιλών). Η επίδοσή του ήταν 19,13 μ. Ο Κωνσταντίνος Αλεξιάδης κέρδισε τους Παγκυπρίους αγώνες ανδρών το 2021 με βολή 17,16 μ. και έλαβε μέρος στους Πανευρωπαϊκούς αγώνες εφήβων U20 στο Ταλίν της Εσθονίας, όπου πέρασε στον τελικό του αγωνίσματος της σφαιροβολίας και κατέλαβε την 9η θέση. Αφού κατάφερε να περάσει το όριο, πήρε μέρος και στους Παγκοσμίους αγώνες εφήβων U20, που πραγματοποιήθηκαν το 2021 στο Ναϊρόμπι της Κένυας. Μεγάλες διακρίσεις... Και προβλέπεται ακόμη πιο ελπιδοφόρο μέλλον για τον αθλητή του Γ.Σ.Ζ.

ΑΝΔΡΕΟΥ ΓΙΩΡΓΟΣ
Κατέρριψε το παγκύπριο ρεκόρ στο δέκαθλο και κέρδισε πρώτες νίκες σε Παγκυπρίους αγώνες τη δεκαετία του 1990, στους οποίους διακρίθηκε όχι μόνο στο δέκαθλο, αλλά και στα αγωνίσματα του άλματος επί κοντώ και του άλματος εις μήκος. Ήταν οκτώ φορές παγκυπριονίκης στο δέκαθλο και μια φορά στο άλμα επί κοντώ. Ήταν ένας από τους τρεις αθλητές του Γ.Σ.Ζ. που αγωνίστηκαν σε Ολυμπιάδα, στο Σίδνεϊ της Αυστραλίας το 2000 στο δέκαθλο. Κατέχει μέχρι σήμερα το παγκύπριο ρεκόρ εφήβων U20 (κάτω των 20 ετών) που πέτυχε το 1993 στο Παγκόσμιο στρατιωτικό πρωτάθλημα στο Τουρ της Γαλλίας με 6.720 βαθμούς. Είναι μέχρι σήμερα επίσης κάτοχος του παγκυπρίου ρεκόρ στο δέκαθλο, με τη συγκέντρωση 7.802 βαθμών που πέτυχε στους Πανελλήνιους αγώνες ανδρών στον Βόλο το 2000. Επίσης είναι κάτοχος του παγκυπρίου ρεκόρ κλειστού στίβου στο έπταθλο με 5.895 βαθμούς.

ΑΝΤΑΧΟΠΟΥΛΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ
Διακρίθηκε σε αγωνίσματα ρίψεων, ιδιαίτερα στη λιθοβολία. Το 1915 κατέκτησε την πρώτη θέση τους Παγκυπρίους αγώνες.

ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΣ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ
Παγκυπριονίκης το 1902 σε αγωνίσματα δρόμου ημιαντοχής 800 μ. και 1.500 μ.

ΑΡΕΣΤΗΣ ΓΙΩΡΓΟΣ
Μέλος αθλητικής οικογένειας, γιος του Πέτρου Αρέστη, που ήταν επίσης αθλητής και προπονητής του Γ.Σ.Ζ. Στα παιδικά του χρόνια ασχολήθηκε με την κολύμβηση και την καλαθόσφαιρα, αλλά τον κέρδισε ο στίβος, συγκεκριμένα οι ρίψεις. Τον παρότρυνε ο πατέρας του, Πέτρος Αρέστης να δοκιμάσει τις δυνάμεις του στη σφαιροβολία. Εξαρχής διαφάνηκαν οι μεγάλες δυνατότητες και προοπτικές που είχε, αφού από τα μαθητικά του χρόνια είχε αρκετές επιτυχίες, όπως η πρώτη θέση σε Πανελλήνιους μαθητικούς αγώνες το 1998 στην πόλη του, τη Λάρνακα, η πρώτη θέση σε συνάντηση παίδων Ελλάδας - Κύπρου, η πρώτη θέση σε Πενταεθνείς αγώνες εφήβων, η πέμπτη θέση σε Παγκόσμια Γυμνασιάδα και η έβδομη θέση σε Παγκόσμιους αγώνες U18. Για περίπου 15 χρόνια ανέβαινε στο ψηλότερο σκαλοπάτι του βάθρου σε Παγκυπρίους αγώνες: 19 φορές στη σφαιροβολία και 3 φορές στη δισκοβολία. Ήταν ο αθλητής που το 2009 κατέρριψε το παγκύπριο ρεκόρ κλειστού στίβου στη σφαιροβολία, το οποίο κατείχε για πολλά χρόνια ο Λουκάς Λουκά. Πέτυχε επίδοση 19,43 μ. Μεγάλες του επιτυχίες ήταν επίσης η συμμετοχή στους τελικούς των Κοινοπολιτειακών αγώνων στην Ινδία το 2010, καθώς και η συμμετοχή σε Παγκόσμιους και Πανευρωπαϊκούς αγώνες στίβου, αλλά και τα τέσσερα χρυσά μετάλλια σε Αγώνες Μικρών Κρατών Ευρώπης (ΑΜΚΕ). Ατύχησε, γιατί σοβαρός τραυματισμός τον εμπόδισε να πάρει μέρος σε Ολυμπιάδα. Εργάζεται από το 2012 ως προπονητής αθλητών του Γ.Σ.Ζ, αφού σπούδασε γυμναστής στο Πανεπιστήμιο Αθηνών. Πραγματοποίησε και μεταπτυχιακές σπουδές στο Ευρω-

παϊκό Πανεπιστήμιο Κύπρου. Για τα αποτελέσματα της δουλειάς του είναι αδιάψευστοι μάρτυρες οι διεθνείς διακρίσεις αθλητών που προπονεί, της Ηλιάνας Ευαγγέλου, του Κωνσταντίνου Αλεξιάδη, της Βαλεντίνας Σάββα κ.ά.

ΑΡΕΣΤΗΣ ΠΕΤΡΟΣ
Ήταν αθλητής όχι μόνο του στίβου, αλλά και της κολύμβησης, στην οποία μάλιστα είχε επίσης επιτυχίες. Στον χώρο του στίβου επιδόθηκε στον ακοντισμό. Πρωταγωνιστές στον αθλητισμό ήταν και τρία παιδιά του. Ο Αλέξανδρος ασχολήθηκε με την κολύμβηση και είχε συμμετοχή σε δύο Ολυμπιάδες (το 2000 στο Σίδνεϊ και το 2004 στην Αθήνα). Ο Σάββας και ο Γιώργος επιδόθηκαν σε αγωνίσματα ρίψεων. Ήταν και αυτοί αθλητές υψηλών επιδόσεων. Ο Πέτρος Αρέστης σπούδασε στην Ακαδημία Σωματικής Αγωγής στην Αθήνα και όταν επέστρεψε στην Κύπρο άρχισε να εργάζεται ως γυμναστής. Υπήρξε προπονητής του Γ.Σ.Ζ. για πολλά χρόνια και προσφέρει τις υπηρεσίες του μέχρι σήμερα ως μέλος του διοικητικού συμβουλίου του Γ.Σ.Ζ., έφορος αθλητισμού στίβου και γενικός υπεύθυνος για τους αθλητές και τους προπονητές του Συλλόγου.

ΑΡΕΣΤΗΣ ΣΑΒΒΑΣ
Ακολουθώντας τα χνάρια του πατέρα του, όπως και τα αδέλφια του, από πολύ μικρή ηλικία πέτυχε διακρίσεις που για πολλούς αποτελούν μακρινό όνειρο. Δύο φορές κέρδισε Πανελλήνιους μαθητικούς αγώνες, το 2004 και το 2005. Αναδείχθηκε νικητής Πανευρωπαϊκών αγώνων για αθλητές U18 (κάτω των 18 ετών) στην Ιταλία, στο αγώνισμα της δισκοβολίας. Έφτασε μέχρι και τον τελικό Παγκοσμίου πρωταθλήματος για αθλητές κάτω των 18 ετών στο ίδιο αγώνισμα στο Μαρακές το 2005 στη δισκοβολία. Κατετάγη 5ος και μάλιστα με παγκύπριο ρεκόρ. Ανοίγονταν τεράστιοι ορίζοντες μπροστά του, αλλά δεν συνέχισε στον αθλητισμό, αφού έφυγε για σπουδές.

ΒΑΒΛΙΤΗΣ ΠΑΥΛΟΣ
Επικοντιστής υψηλών προδιαγραφών. Ανέβηκε στο βάθρο του πρώτου νικητή σε Παγκυπρίους αγώνες το 1930 και το 1936.

ΒΑΛΔΑΣΕΡΙΔΗΣ ΓΛΑΥΚΟΣ
Παγκυπριονίκης το 1919 στο άλμα εις μήκος και στο άλμα εις ύψος άνευ φοράς, ενώ το 1924 στη λιθοβολία. Η προσφορά του στον κυπριακό αθλητισμό επεκτάθηκε πέραν των αθλητικών χώρων. Όταν τερμάτισε την αγωνιστική του δράση, υπηρέτησε ως γραμματέας του Γ.Σ.Ζ. και διετέλεσε μέλος της Τοπικής Επιτροπής ΣΕΓΑΣ Κύπρου (ΤΕΣΚ).

ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ (ΤΑΣΟΣ)
Αθλητής σε αγωνίσματα δρόμου 110 μ. με εμπόδια και 400 μ. με εμπόδια. Κέρδισε πρώτη θέση στους Παγκυπρίους αγώνες το 2015 με επίδοση 53.84 και το 2018 με επίδοση 56.03. Στους τελευταίους Παγκυπρίους αγώνες το 2020 πάλι κέρδισε χρυσό μετάλλιο στο αγώνισμα δρόμου 400 μ. με εμπόδια (με χρόνο 55.10), ενώ πήρε και το αργυρό στον δρόμο 110 μ. με εμπόδια (με χρόνο 14.76). Προηγήθηκαν άλλες διακρίσεις που ήταν οι ακόλουθες: Κατετάγη 7ος στους Ολυμπιακούς αγώνες νέων το 2013. Την επόμενη χρονιά στους Ευρωπαϊκούς αγώνες U17 κατετάγη 9ος και κέρδισε το αργυρό μετάλλιο στους Βαλκανικούς αγώνες U17. Το 2019 είχε συμμετοχή στο Ευρωπαϊκό πρωτάθλημα U23 στα αγωνίσματα δρόμου 110 μ. με εμπόδια και 400 μ. με εμπόδια. Την ίδια χρονιά συμμετείχε στους Ευρωπαϊκούς Ολυμπιακούς αγώνες στο Μινσκ και στους ΑΜΚΕ, όπου κατέλαβε τη δεύτερη θέση στο αγώνισμα δρόμου 400 μ. με εμπόδια. Προπονητής του είναι ο Κυριάκος Κυριάκου.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΒΑΣΟΣ
Αναδείχθηκε νικητής στους Παγκυπρίους αγώνες το 1986 στο αγώνισμα δρόμου 10.000 μ. Είχε καλύτερη επίδοση 14.49.5 στο αγώνισμα δρόμου 5.000 μ. Το 1986 κατέκτησε την πρώτη θέση σε αγώνα δρόμου 10 μιλίων, που είχε αφετηρία τη Δεκέλεια επί δημοσίας οδού.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΝΙΚΟΣ
Δρομέας μεσαίων αποστάσεων (νεότερος αδελφός του Βάσου Βασιλείου) που πέτυχε πρώτες νίκες τη δεκαετία του 1980 σε Παγκυπρίους αγώνες. Από μικρή ηλικία, στις κατηγορίες των παίδων και των εφήβων, ήταν πάντοτε ανάμεσα στους διακριθέντες σε αγώνες είτε στην Κύπρο είτε στην Ελλάδα. Ακόμη και σε τριεθνείς αγώνες συμπεριλαμβανόταν στην τριάδα των νικητών. Μάλιστα κατέκτησε το χάλκινο μετάλλιο το 1982 στους Βαλκανικούς αγώνες εφήβων, που πραγματοποιήθηκαν στη Θεσσαλονίκη στο αγώνισμα δρόμου 5.000 μ. Από τις πιο μεγάλες του επιτυχίες ήταν στους ΑΜΚΕ (το 1987 στο Μονακό πρώτος στο αγώνισμα δρόμου 1.500 μ. και δεύτερος στο αγώνισμα δρόμου 10.000 μ. με χρόνο 29.59.03, ενώ το 1989 στην Κύπρο πρώτος στο αγώνισμα δρόμου 5.000 μ. και δεύτερος στο αγώνισμα δρόμου 1.500 μ.). Αποκορύφωμα της καριέρας του ήταν το Ευρωπαϊκό κύπελλο «Μπρούνο Ζάουλι» στην Αθήνα το 1987, όταν κατέκτησε το χάλκινο μετάλλιο. Πέτυχε παγκύπριο ρεκόρ εφήβων στο αγώνισμα δρόμου 3.000 μ. και στο αγώνισμα δρόμου 5.000 μ. με χρόνο 14.02.84. Διετέλεσε μέλος της εθνικής ομάδας της Ελλάδας το 1981-1982.

ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΓΙΩΡΓΟΣ
Σε δύο συνεχόμενους Παγκυπρίους αγώνες (το 1984 και το 1985) ανέβηκε στο ψηλότερο βάθρο των νικητών στο αγώνισμα δρόμου 400 μ. με εμπόδια.

ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΓΙΩΡΓΟΣ
Δρομέας του αγωνίσματος ταχύτητας 100 μ. Ήταν μέλος την κυπριακής ομάδας σκυταλοδρομίας 4Χ100 μ. στο Κροσέττο της Ιταλίας στο Παγκόσμιο πρωτάθλημα εφήβων το 2004, η οποία πέτυχε χρόνο 40.44 και κατέχει το παγκύπριο ρεκόρ μέχρι σήμερα.

ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΔΑΦΝΗ
Η αθλήτρια που επιδίδεται στο αγώνισμα 100 μ. με εμπόδια, είχε συμμετοχή τους Ολυμπιακούς νέων το 2015. Το 2016 και το 2017 κατέλαβε την πρώτη θέση στους Πανελλήνιους μαθητικούς αγώνες. Συμμετείχε στην Παγκόσμια Γυμνασιάδα το 2016 και κέρδισε χρυσό μετάλλιο στο Βαλκανικό πρωτάθλημα νεανίδων το 2017. Την ίδια χρονιά κατέγραψε συμμετοχή στους Ευρωπαϊκούς αγώνες για αθλητές U20 (κάτω των 20 ετών). Γεμάτο επιτυχίες ήταν το 2018 για την αθλήτρια του Γ.Σ.Ζ. Κατέλαβε την πρώτη θέση στην Πενταεθνή συνάντηση νεανίδων, κέρδισε χρυσό μετάλλιο τόσο στους ΑΜΚΕ όσο και στο Βαλκανικό πρωτάθλημα νεανίδων, ενώ είχε και συμμετοχή στο Παγκόσμιο πρωτάθλημα

νεανίδων. Το 2019 κατέκτησε την πρώτη θέση στους Παγκυπρίους αγώνες και συμμετείχε στο Ευρωπαϊκό πρωτάθλημα U23. Είναι κάτοχος του παγκυπρίου ρεκόρ νεανίδων στο αγώνισμα δρόμου 100 μ. με εμπόδια με χρόνο 13.64. Αναδείχθηκε κορυφαία νεάνιδα αθλήτρια το 2018. Προπονητής της είναι ο Κυριάκος Κυριάκου. Σπουδάζει στις ΗΠΑ.

ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΚΛΕΑ
Σε ηλικία μόλις 16 χρόνων κέρδισε Παγκυπρίους αγώνες το 2004 στα αγωνίσματα δρόμου 1.500 μ. και 5.000 μ. Κέρδισε πανελλήνια σχολικά πρωταθλήματα Λυκείων και Γυμνασίων, στα αγωνίσματα 1.500 μ. και 1.000 μ. αντίστοιχα. Έχει πρώτες παγκύπριες νίκες στις κατηγορίες κορασίδων και νεανίδων σε αγωνίσματα δρόμου μεσαίων αποστάσεων.

ΓΟΥΙΑΡ ΓΟΥΙΛΙΑΜ
Αμερικανός που διετέλεσε διευθυντής της Αμερικανικής Ακαδημίας Λάρνακας. Ασχολήθηκε με το ποδόσφαιρο, το χόκεϊ και άλλα αθλήματα, αλλά διακρίθηκε και στον στίβο με τη φανέλα του Γ.Σ.Ζ. Παγκυπριονίκης του αγωνίσματος δρόμου με εμπόδια το 1924.

ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ
Ήταν παγκυπριονίκης στο αγώνισμα του άλματος εις ύψος το 1930.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΑΝΤΩΝΗΣ
Δρομέας με πολλές περγαμηνές, από νεαρή ηλικία. Κέρδισε σε Πανελλήνιους μαθητικούς αγώνες πρώτη νίκη στο αγώνισμα δρόμου 100 μ. δύο φορές, το 1960 και το 1963. Υπήρξε παγκυπριονίκης το 1962 στα αγωνίσματα δρόμου ταχύτητας (100 μ. και 200 μ.). Το 1963 ήταν χρονιά θριάμβου για τον αθλητή του Γ.Σ.Ζ., καθόσον πέτυχε τριπλή νίκη στους Παγκυπρίους αγώνες, στα αγωνίσματα δρόμου 100 μ., 200 μ. και 400 μ. Παράλληλα κατέρριψε τα παγκύπρια ρεκόρ και στα τρία αυτά αγωνίσματα. Μάλιστα, ο χρόνος 10.6 που πέτυχε στον αγώνα δρόμου 100 μ. ήταν ταυτόχρονα πανελλήνιο ρεκόρ εφήβων και παγκύπριο ρεκόρ ανδρών.

ΕΚΠΕ ΠΕΡΣΕΦΟΝΗ, ΒΙΟΛΕΤΑ ΚΑΙ ΝΤΑΝΙΕΛΑ
Τρεις αδελφές με πατέρα από τη Νιγηρία και μητέρα Κυπρία. Η Βιολέτα έκοψε πρώτη το νήμα στο αγώνισμα δρόμου 800 μ. στους Παγκυπρίους αγώνες το 1996. Η Περσεφόνη αναδείχθηκε παγκυπριονίκης στο αγώνισμα δρόμου 400 μ. το 1997. Η Ντανιέλα είχε όλα τα φόντα να διακριθεί επίσης σε αγωνίσματα δρόμου. Σε ηλικία μόλις 15 ετών κατέγραψε επίδοση 57.01 στο αγώνισμα δρόμου 400 μ. και ήταν παγκυπριονίκης το 2000. Ωστόσο εγκατέλειψε νωρίς τον αθλητισμό. Η Βαλεντίνα και η Περσεφόνη συμμετείχαν στην εθνική ομάδα κορασίδων U16 στη σκυταλοδρομία 4Χ400 μ., η οποία κατέχει το ρεκόρ από το 1996, με την επίδοση 3.58.85 που πέτυχε στη Λεμεσό.

ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΔΗΣ ΑΝΔΡΕΑΣ
Ασχολήθηκε κυρίως με τον ακοντισμό ως αθλητής τη δεκαετία του 1960. Φοίτησε στην Ακαδημία Σωματικής Αγωγής στην Αθήνα και με την επιστροφή στην Κύπρο, εργάστηκε ως γυμναστής σε σχολεία. Προσέφερε στον Γ.Σ.Ζ. από τη θέση του προπονητή, καθοδηγώντας πολλούς νέους αθλητές του Συλλόγου.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΥ ΗΛΙΑΝΑ
Μεγάλο επίτευγμά της ήταν το χρυσό μετάλλιο που κέρδισε στη 16η Παγκόσμια Γυμνασιάδα, η οποία πραγματοποιήθηκε στην Τουρκία. Η επίδοση που της εξασφάλισε την πρώτη θέση στη σφυροβολία στην Τραπεζούντα ήταν 58,43 μ.

ΘΕΟΔΩΡΟΥ ΣΚΕΥΗ
Σφυροβόλος, κάτοχος του παγκυπρίου ρεκόρ. Με τη βολή 68,05 μ. που πέτυχε εξασφάλισε τη συμμετοχή της στους Ολυμπιακούς αγώνες του Πεκίνου στην Κίνα το 2008. Αξιοσημείωτα είναι επίσης το χρυσό μετάλλιο που εξασφάλισε στους ΑΜΚΕ το 2005 και το χάλκινο μετάλλιο στο Ευρωπαϊκό κύπελλο «Μπρούνο Ζάουλι» στη Σλοβακία το 2008. Είναι κάτοχος του ρεκόρ στη σφυροβολία στην κατηγορία U23 (κάτω των 23 ετών) με επίδοση 68,05 μ. Κατέχει μέχρι σήμερα το παγκύπριο ρεκόρ στη σφυροβολία με βολή 69,29 μ. που πέτυχε στην Τρίπολη το 2009. Ένδεκα φορές ανέβηκε στο ψηλότερο σκαλοπάτι του βάθρου ως παγκυπριονίκης.

ΘΕΟΧΑΡΙΔΗΣ ΘΕΟΧΑΡΗΣ
Πέτυχε πρώτη νίκη στους Παγκυπρίους αγώνες το 1915 στη Λάρνακα στο άλμα εις ύψος άνευ φοράς.

ΙΒΖΕΝΚΟ ΛΙΖΑ
Κατέλαβε την πρώτη θέση στους Παγκυπρίους αγώνες U18 το 2014 και αναδείχθηκε πρώτη νικήτρια το 2015 στη διοργάνωση «Τα Μάτσεια» στο αγώνισμα του άλματος εις μήκος.

ΙΩΑΝΝΟΥ ΓΙΑΝΝΑΚΗΣ
Ανέβηκε επτά φορές στο ψηλότερο σκαλοπάτι του βάθρου των Παγκυπρίων αγώνων την περίοδο 1979-1988. Διακρίθηκε στα αγωνίσματα δρόμου με εμπόδια.

ΚΑΛΑΒΑΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ
Κέρδισε πολλά μετάλλια σε αγωνίσματα ρίψεων, ειδικότερα τη λιθοβολία και την ελευθέρα δισκοβολία. Ήταν παγκυπριονίκης το 1919 και το 1922. Η φήμη του έφτασε μέχρι την ελληνική παροικία της Αιγύπτου, η οποία τον προσκάλεσε να εργαστεί ως γυμναστής σε ελληνικά σχολεία στην Αλεξάνδρεια. Εκεί αγαπήθηκε και εκτιμήθηκε για το έργο που επιτελούσε.

ΚΑΛΟΔΙΚΗΣ ΦΑΙΔΩΝ
Παγκυπριονίκης και κάτοχος παγκυπρίου ρεκόρ στη σφαιροβολία το 1935 με επίδοση 12,30 μ., καθώς επίσης στην ελληνική δισκοβολία με 34,45 μ. που πέτυχε το 1940. Αθλητής του Γ.Σ.Ζ. ήταν και ο αδελφός του, Δημήτρης Καλοδίκης.

ΚΑΠΠΕΛΟΣ ΑΝΔΡΕΑΣ
Αγωνιζόταν από το 1973 με τη φανέλα του Γ.Σ.Ζ. και κατέγραψε αλλεπάλληλες επιτυχίες κυρίως τη δεκαετία του 1980 στο αγώνισμα του δεκάθλου. Έξι φορές ήταν παγκυπριονίκης και τέσσερις φορές κατέρριψε το παγκύπριο ρεκόρ στο δέκαθλο. Ήταν κάτοχος του ρεκόρ για αρκετά χρόνια, μέχρι που το κατέρριψε δικός του αθλητής, ο Γιώργος Ανδρέου, του οποίου ήταν προπονητής. Διακρίθηκε όμως και στο άλμα επί κοντώ. Εργάστηκε ως προπονητής στίβου του Γ.Σ.Ζ., από το 1985, όταν αποφοίτησε από τη Γυμναστική

Ακαδημία Αθηνών, μέχρι το 2000, προωθώντας πολλούς νέους στις λεωφόρους της αθλητικής άμιλλας.

ΚΛΕΟΒΟΥΛΟΥ ΑΡΤΕΜΗΣ
Δοξάστηκε ως τερματοφύλακας του «Πεζοπορικού» Ομίλου Λάρνακας (ΠΟΛ). Διακρίθηκε όμως με πρώτες νίκες ως αθλητής του Γ.Σ.Ζ. σε διάφορα αγωνίσματα (άλμα εις ύψος άνευ φοράς, πένταθλο και λιθοβολία) στους Παγκυπρίους αγώνες τη δεκαετία του 1920. Ήταν δε από τους πιο πολυσύνθετους αθλητές. Επιδόθηκε σε πολλά αθλήματα, από το ποδόσφαιρο μέχρι και το χόκεϊ.

ΚΟΜΠΤΟΝ ΜΑΪΚ
Είχε έρθει στην Κύπρο ως στρατιώτης του βρετανικού στρατού και αποφάσισε να ασχοληθεί με τον αθλητισμό. Εντάχθηκε στις τάξεις του Γ.Σ.Ζ. και αναδείχθηκε παγκυπριονίκης το 1959 στο αγώνισμα δρόμου 1.500 μ.

ΚΟΝΤΟΝΙΚΟΛΑ ΓΕΩΡΓΙΑ
Πέτυχε πρώτη νίκη στο πρωτάθλημα U18 (αθλητές κάτω των 18 ετών) και συμμετείχε στην εθνική ομάδα της Κύπρου στη σκυταλοδρομία 4Χ100 μ. στους Αγώνες Μικρών Κρατών Ευρώπης (ΑΜΚΕ) το 2016. Κατέκτησε το αργυρό μετάλλιο στο αγώνισμα δρόμου 100 μ. με χρόνο 12.02 στην Πενταεθνή συνάντηση νεανίδων το 2016.

ΚΟΝΤΟΝΙΚΟΛΑΣ ΛΕΥΤΕΡΗΣ
Νεαρός αθλητής με βάσιμες προοπτικές για διακρίσεις στον ακοντισμό. Στους τελευταίους Παγκυπρίους αγώνες το 2020 κατέκτησε χάλκινο μετάλλιο στην κατηγορία ανδρών με βολή 62,50 μ. στον ακοντισμό.

ΚΟΝΤΟΝΙΚΟΛΑΣ ΟΔΥΣΣΕΑΣ
Επιδίδεται στο αγώνισμα του δρόμου 110 μ. με εμπόδια και έχει καταγράψει νίκες στις κατηγορίες παίδων και εφήβων, γεγονός που αφήνει ελπίδες για το μέλλον. Κατετάγη τέταρτος στους Βαλκανικούς αγώνες εφήβων το 2018 στην Κωνσταντινούπουλη.

ΚΟΠΛΑΝΤ ΔΑΝΙΗΛ
Νικητής στο αγώνισμα δρόμου 110 μ. με εμπόδια το 1971. Εργαζόταν ως καθηγητής της Αμερικανικής Ακαδημίας Λάρνακας. Επίσης έπαιζε καλαθόσφαιρα με την ομάδα του «Πεζοπορικού».

ΚΟΥΛΟΥΜΑΣ ΧΡΙΣΤΑΚΗΣ
Αναδείχθηκε παγκυπριονίκης στο αγώνισμα του άλματος επί κοντώ ενώπιον του κοινού της Λάρνακας το 1931. Κατέρριψε μάλιστα το ρεκόρ που κατείχε από το 1904 ο Αιμίλιος Μιχαηλίδης, επίσης αθλητής του Γ.Σ.Ζ.

ΚΥΡΙΑΖΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ
Αναδείχθηκε παγκυπριονίκης στο αγώνισμα δρόμου 110 μ. με εμπόδια το 1939. Ήταν γιος του περίφημου γιατρού και λόγιου, Νεοκλή Κυριαζή, ο οποίος διετέλεσε και αντιδήμαρχος Λάρνακας.

ΚΥΡΙΑΚΙΔΗΣ ΜΙΧΑΛΗΣ
Με τον στίβο άρχισε να ασχολείται όταν ήταν ακόμη μαθητής στην Επαγγελματική Σχολή Λάρνακας το 1961. Το 1969 έριξε το ακόντιο σε απόσταση 52,11 μ. και αναδείχθηκε πρώτος νικητής στους αγώνες που διεξήχθησαν στη Λεμεσό τον Οκτώβριο του 1969. Προπονητές του ήταν οι γυμναστές Παναγιώτης Πιερής και Χαράλαμπος Σολωμού, ο οποίος υπηρετούσε στο Γυμνάσιο Αγίου Γεωργίου. Ο Μιχάλης Κυριακίδης έγινε γνωστός όχι μόνο για τις επιδόσεις του στον στίβο ως αθλητής ρίψεων, όπως και ο αδελφός του, Παύλος Κυριακίδης, αλλά επίσης ως καλαθοσφαιριστής της τροπαιούχου ομάδας του «Πεζοπορικού». Αγωνίστηκε για πολλά χρόνια, μέχρι και το 1983, και στη θέση του τερματοφύλακα στην ποδοσφαιρική ομάδα του λαρνακιώτικου σωματείου.

ΚΥΡΙΑΚΙΔΗΣ ΠΑΥΛΟΣ
Ήταν αθλητής ρίψεων (στη σφαιροβολία και τη δισκοβολία) και εκπροσώπησε πολλές φορές σε αγώνες στίβου τον Γ.Σ.Ζ. κατά τη δεκαετία του 1960. Φοίτησε στην Αμερικανική Ακαδημία Λάρνακας, όπου συμμετείχε και στην ομάδα πετόσφαιρας. Αναδείχθηκε πρώτος παγκυπριονίκης στην κατηγορία εφήβων στη σφαιροβολία, ενώ αρκετές φορές κατέλαβε τη δεύτερη ή την τρίτη θέση με τη φανέλα του Γ.Σ.Ζ. Προπονητής του ήταν ο Παναγιώτης Πιερής. Ο αδελφός του, Μιχάλης Κυριακίδης, ήταν επίσης αθλητής του Γ.Σ.Ζ. σε αγωνίσματα ρίψεων.

ΚΥΡΙΑΚΙΔΗΣ ΦΙΛΙΠΠΟΣ
Επιδόθηκε στη σφαιροβολία και τη δισκοβολία, στην οποία διακρίθηκε ιδιαίτερα. Μάλιστα κατέρριψε το παγκύπριο μαθητικό ρεκόρ στην ελευθέρα δισκοβολία κατά τους Παγκυπρίους μαθητικούς αγώνες, οι οποίοι πραγματοποιήθηκαν το 1964 στο στάδιο Γ.Σ.Ζ., με επίδοση 49,90 μ. Ο προπονητής του, Παναγιώτης Πιερής, φρόντισε μέσα σε 24 ώρες να εκδοθεί διαβατήριο, ώστε ο φέρελπις δισκοβόλος του Γ.Σ.Ζ. να μπορέσει να πάρει μέρος στους Πανελλήνιους αγώνες. Ωστόσο, εν μέσω των διακοινοτικών ταραχών του 1963-1964, ο Φίλιππος (ή Φίλιος, όπως είναι επίσης γνωστός) Κυριακίδης κατατάχθηκε στην Εθνική Φρουρά και μετά δεν έδωσε συνέχεια στον αθλητισμό.

ΚΥΡΙΑΚΙΔΟΥ ΤΑΤΙΑΝΑ
Διακρίθηκε στο αγώνισμα του άλματος εις ύψος στους Παγκυπρίους αγώνες του 1994 και του 1995, ενόσω ήταν ακόμη μαθήτρια. Επίσης εκπροσώπησε την Κύπρο σε Πανελλήνιους μαθητικούς αγώνες στίβου, όπου ανέβηκε στο ψηλότερο σκαλοπάτι του βάθρου, κατακτώντας την πρώτη θέση στο άλμα εις ύψος. Είχε πολύ τρανταχτή επιτυχία, όταν κέρδισε χάλκινο μετάλλιο στο Ευρωπαϊκό κύπελλο «Μπρούνο Ζάουλι», που είχε διοργανωθεί το 1994 στην Κωνσταντινούπολη. Η επίδοσή της στο άλμα εις ύψος ήταν 1,75 μ. Είναι κάτοχος του παγκυπρίου ρεκόρ Γυμνασίων με επίδοση 1,77 μ.

ΚΥΡΙΑΚΟΥ ΓΑΒΡΙΕΛΛΑ
Παγκυπριονίκης του αγωνίσματος δρόμου 800 μ. σε τρεις συνεχόμενες χρονιές (1972, 1973 και 1974). Έγινε μάλιστα κάτοχος του παγκυπρίου ρεκόρ με 2.25.6.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΦΟΙΒΟΣ
Δρομέας μεγάλων αποστάσεων που παραμένει σε ενεργό δράση για πολλά χρόνια. Στον Διεθνή Μαραθώνιο Καλιφόρνιας στο Σακραμέντο των ΗΠΑ, κάλυψε την απόσταση με χρόνο 2:29.49, που τον κατατάσσει όγδοο στον κατάλογο των Κυπρίων μαραθωνοδρόμων όλων των εποχών.

ΛΕΙΒΑΔΙΩΤΗΣ ΣΤΕΛΙΟΣ
Ήταν άλτης με πολλές διακρίσεις. Το 1958 κέρδισε την πρώτη θέση στους Παγκυπρίους αγώνες στο άλμα εις ύψος, ενώ τον επόμενο χρόνο, το 1959, και πάλι ανέβηκε στο ψηλότερο σκαλοπάτι του βάθρου, αυτή τη φορά στα αγωνίσματα του άλματος εις μήκος, του άλματος εις ύψος και του δρόμου 400 μ.

ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ ΓΙΩΡΓΟΣ
Πρωτοφανής για την Κύπρο ήταν η επιτυχία του, όταν το 1991 κατέκτησε χρυσό μετάλλιο στους Πανευρωπαϊκούς αγώνες εφήβων, με επίδοση 8.49.24 στο αγώνισμα δρόμου 3.000 μ. με φυσικά εμπόδια (στιπλ). Πέτυχε πολύ υψηλές επιδόσεις στους δρόμους αντοχής και ημιαντοχής ήδη από τις πιο μικρές κατηγορίες των παίδων και των εφήβων. Έχει στο ενεργητικό του πολλά παγκύπρια ρεκόρ, από την περίοδο 1989-1991, εδώ και τρεις δεκαετίες. Έχει παγκύπρια ρεκόρ στην κατηγορία εφήβων U20 (κάτω των 20 ετών) στα αγωνίσματα δρόμου 1.500 μ., 5.000 μ., 10.000 μ. και 3.000 μ. με φυσικά εμπόδια (στιπλ). Είναι κάτοχος ρεκόρ και στην κατηγορία παίδων U18 (κάτω των 18 ετών) στα αγωνίσματα δρόμου 1.500 μ., 3.000 μ., 5.000 μ., 10.000 μ. και 2.000 μ. με φυσικά εμπόδια. Κατέχει επίσης παγκύπρια ρεκόρ και σε μη ολυμπιακά αγωνίσματα δρόμου, ένα από τα οποία μάλιστα (1.500 μ. στιπλ) το πέτυχε στη Γυμνασιάδα της Βαρκελώνης το 1988. Αναδείχθηκε οκτώ φορές παγκυπριονίκης σε τρία διαφορετικά αγωνίσματα δρόμου (5.000 μ. 10.000 μ. και 3.000 μ. με φυσικά εμπόδια). Ανήκει σε αθλητική οικογένεια, αφού ο πατέρας του, Κωστάκης Λουκαΐδης, ήταν αθλητής και προπονητής του Γ.Σ.Ζ., ενώ ο παππούς του, Γιώργος (Κόκος) Λουκαΐδης, ήταν ποδοσφαιριστής, αρχηγός της πρωταθλήτριας ομάδας του «Πεζοπορικού».

ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ ΚΩΣΤΑΚΗΣ
Εκπροσώπησε τη δεύτερη γενιά της αθλητικής οικογένειας Λουκαΐδη που προσέφερε πάρα πολλά στον αθλητισμό της Λάρνακας και της Κύπρου. Ο πατέρας του, Γιώργος (Κόκος) Λουκαΐδης, ήταν ποδοσφαιριστής του «Πεζοπορικού» και μάλιστα αρχηγός της ομάδας που αναδείχθηκε πρωταθλήτρια. Κάποια περίοδο, τη δεκαετία του 1950, ο Γιώργος (Κόκος) Λουκαΐδης ήταν προπονητής γυναικείας ομάδας στίβου του Γ.Σ.Ζ. Ο Κωστάκης Λουκαΐδης διέπρεψε σε αγωνίσματα δρόμου και μάλιστα διακρίθηκε με τη φανέλα του «Παναθηναϊκού» στην Ελλάδα, όπου πήγε για σπουδές στην Ακαδημία Σωματικής Αγωγής στην Αθήνα. Είχε τη δεύτερη καλύτερη επίδοση στο αγώνισμα δρόμου με εμπόδια 400 μ., μετά από τον Σταύρο Τζωρτζή. Προπονητής του ήταν ο Παναγιώτης Πιερής. Προσέφερε μέγιστες υπηρεσίες στον Γ.Σ.Ζ. ως προπονητής, καθώς και από διοικητικές θέσεις. Υπηρέτησε και στην Τεχνική Επιτροπή της ΚΟΕΑΣ, καθώς επίσης από τη θέση του επιθεωρητή Φυσικής Αγωγής στο Υπουργείο Παιδείας. Με τη φανέλα του Γ.Σ.Ζ. διέπρεψαν και τα παιδιά του, Γιώργος και Σταύρος Λουκαΐδης.

ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ ΛΟΥΚΗΣ
Αναδείχθηκε πρώτος νικητής σε Πανελλήνιους αγώνες εφήβων, που πραγματοποιήθηκαν στο στάδιο Καραϊσκάκη το 1974. Μετά τη θητεία του στον στρατό έφυγε για σπουδές και σήμερα είναι εγκατεστημένος στις ΗΠΑ.

ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ ΣΤΑΥΡΟΣ
Ήταν δρομέας μεσαίων και μεγάλων αποστάσεων αρχικά, από το 1989 μέχρι το 1993. Στη συνέχεια επιδόθηκε στο απαιτητικό αγώνισμα του δεκάθλου. Αναδείχθηκε παγκυπριονίκης σε αγώνες εφήβων το 1993, το 1995 και 1996. Ανήκει στην αθλητική οικογένεια Λουκαΐδη της Λάρνακας, γιος του Κωστάκη Λουκαΐδη και αδελφός του Γιώργου. Προσέφερε στον Γ.Σ.Ζ. τόσο ως αθλητής, όσο και ως προπονητής για πολλά χρόνια, από το 2003 μέχρι πρόσφατα.

ΛΥΣΙΩΤΟΥ ΜΑΡΙΑ
Ασχολήθηκε με το αγώνισμα δρόμου 100 μ. με εμπόδια. Αναδείχθηκε για πρώτη φορά παγκυπριονίκης σε αυτό το αγώνισμα το 1999 και συνέχισε με ανάλογες διακρίσεις.

ΜΕΛΗ ΑΝΤΖΕΛΙΚΑ
Αθλήτρια κυρίως του άλματος εις ύψος. Κατέκτησε την τρίτη θέση στους Πανελλήνιους μαθητικούς αγώνες το 1979 στην Τρίπολη. Συμμετείχε όμως, όπως και η αδελφή της, Μαριλένα Μελή, και στην ομάδα του Γ.Σ.Ζ. που κέρδισε το χρυσό μετάλλιο σε Πανελλήνιους μαθητικούς αγώνες ανωμάλου δρόμου το 1976. Σπούδασε στη Θεσσαλονίκη και υπηρετεί ως γυμνάστρια σε σχολείο Μέσης Εκπαίδευσης στην επαρχία Λάρνακας.

ΜΕΛΗ ΜΑΡΙΛΕΝΑ
Η αείμνηστη αθλήτρια του Γ.Σ.Ζ., που έφυγε νωρίς από τη ζωή το 2007 σε ηλικία 45 χρόνων, ήταν εξαίρετη δρομέας μεσαίων αποστάσεων (1.500 μ. και 800 μ.). Αρχικά επιδόθηκε στην κολύμβηση, αλλά με παρότρυνση της γυμνάστριας Μελβίνας Κυπριανού-Τερζή στράφηκε προς τον στίβο. Διακρίθηκε και σε αγωνίσματα ανωμάλου δρόμου, κατακτώντας πρώτη θέση στους Πανελλήνιους μαθητικούς αγώνες ανωμάλου δρόμου το 1976 και έτσι βοήθησε την ομάδα του Γ.Σ.Ζ. να κερδίσει το χρυσό μετάλλιο, γεγονός που αποτελούσε μεγάλη επιτυχία. Σπούδασε γυμνάστρια στην Αθήνα. Εργαζόταν στην Ελλάδα, αλλά ερχόταν στην Κύπρο για να συμμετέχει σε αγώνες με τη φανέλα του Γ.Σ.Ζ. Ήταν επίσης παίκτρια σε ομάδες χειροσφαίρισης τόσο στην Ελλάδα, όσο και στην Κύπρο, στον «Κεφαλόβρυσο» Κυθρέας.

ΜΕΝΕΛΑΟΥ ΜΕΛΙΝΑ
Δρομέας στο αγώνισμα ταχύτητας των 100 μ. Αναδείχθηκε παγκυπριονίκης στο αγώνισμα δρόμου 200 μ. το 2006, καθώς επίσης στο αγώνισμα δρόμου 100 μ. το 2007 και το 2008.

ΜΕΧΜΕΤ ΧΟΥΣΕΪΝ
Τουρκοκύπριος παγκυπριονίκης στο άλμα τριπλούν το 1951. Ήταν και ποδοσφαιριστής στην πρωταθλήτρια ομάδα της ΕΠΑ.

ΜΗΤΣΑΚΗΣ ΑΝΔΡΕΑΣ
Παγκυπριονίκης στο αγώνισμα του μονόζυγου «επί κανονικότητι», δηλαδή στην αρμονία των κινήσεων το 1900, στους Δ' Παγκυπρίους αγώνες, τους πρώτους που φιλοξενήθηκαν στη Λάρνακα.

ΜΙΚΕΛΛΗΣ ΑΝΔΡΕΑΣ
Κάτοχος του παγκυπρίου ρεκόρ με 34,12 μ. στη δισκοβολία για 30 χρόνια. Από το 1902 μέχρι το 1919 πέτυχε 11 πρώτες νίκες στους Παγκυπρίους αγώνες. Εργαζόταν στο λιμάνι Λάρνακας ως ιδιοκτήτης «μαούνων», δηλαδή των βοηθητικών πλοιαρίων. Ήταν σωματώδης, σωστός γίγαντας, γι' αυτό και έγινε γνωστός με το παρατσούκλι «Κου-

Ένα από τα πολλά τρόπαια που κατέκτησε ο Γ.Σ.Ζ. Το συγκεκριμένο απονεμήθηκε στη γυναικεία ομάδα σκυταλοδρομίας 4Χ100 μ. γυναικών το 2008.

λέρμος». Κυριάρχησε στα αγωνίσματα ρίψεων μέχρι το 1919. Ήταν από τους αθλητές που δόξασαν τον Γ.Σ.Ζ. στα πρώτα του βήματα.

ΜΙΛΤΙΑΔΟΥΣ ΔΗΜΗΤΡΗΣ
Εμποδιστής με μεγάλες επιτυχίες τη δεκαετία του 1930. Αναδείχθηκε επτά φορές παγκυπριονίκης και ήταν μάλιστα κάτοχος του παγκυπρίου ρεκόρ στο αγώνισμα δρόμου 400 μ. με εμπόδια. Του προσέδωσαν το παρατσούκλι «Μάντικας», γιατί έμοιαζε το στιλ του με τον τρόπο που έτρεχε ο Έλληνας πρωταθλητής Χρήστος Μάντικας.

ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ ΑΙΜΙΛΙΟΣ
Επικοντιστής κάτοχος του παγκυπρίου ρεκόρ για 30 χρόνια. Κατέρριψε το ρεκόρ στους Ζ' Παγκυπρίους αγώνες που πραγματοποιήθηκαν στη Λάρνακα το 1904.

ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ (ΜΙΛΤΗΣ)
Ήταν σπουδαίος ποδοσφαιριστής του «Πεζοπορικού» και της Μικτής Κύπρου, διακρίθηκε όμως και στον στίβο. Το 1955 στους Παγκυπρίους αγώνες στη Λάρνακα νίκησε στο αγώνισμα δρόμου 400 μ. με εμπόδια. Διετέλεσε πρόεδρος του Γ.Σ.Ζ. (εκ περιτροπής με τον Γιώργο Λουρουτζιάτη την περίοδο 1989-2013) και μέλος του διοικητικού συμβουλίου της ΚΟΕΑΣ.

ΜΟΥΡΑΤΙΔΟΥ ΓΕΩΡΓΙΑ
Συμμετείχε σε Παγκόσμιο πρωτάθλημα στίβου U18 (κάτω των 18 ετών) σε αγώνισμα δρόμου με φυσικά εμπόδια. Κέρδισε πρώτη νίκη στους Παγκυπρίους αγώνες το 2003.

ΜΟΥΡΑΤΙΔΟΥ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ (ΝΑΤΑΣΑ)
Ακοντίστρια με αρκετές επιτυχίες στο ενεργητικό της, ειδικά στις νεανικές κατηγορίες. Το 2010 κατέρριψε το παγκύπριο ρεκόρ στον ακοντισμό στην κατηγορία αθλητριών U23 (κάτω των 23 ετών) με βολή 47,51 μ. σε αγώνες στην Αλαμπάμα των ΗΠΑ. Κατέρριψε και το παγκύπριο ρεκόρ στην κατηγορία κορασίδων U18 (κάτω των 18 ετών) επίσης στον ακοντισμό. Αυτό συνέβη στη Λάρισα το 2007 σε Πανελλήνιους μαθητικούς αγώνες, όπου έριξε το ακόντιο σε απόσταση 45,39 μ., κερδίζοντας παράλληλα την πρώτη θέση.

ΜΠΑΟΥΡΔΑ ΜΟΡΦΩ
Νικήτρια στους Παγκυπρίους αγώνες αρχικά τρεις φορές στο έπταθλο. Ακολούθως κυριάρχησε στο αγώνισμα δρόμου 100 μ. με εμπόδια και νίκησε οκτώ φορές σε Παγκυπρίους αγώνες. Διακρίθηκε και σε αγωνίσματα δρόμου με εμπόδια. Είναι ακόμη κάτοχος του παγκυπρίου ρεκόρ στο αγώνισμα δρόμου 100 μ. με εμπόδια, με χρόνο 13.25, που πέτυχε στους Αγώνες Μικρών Κρατών Ευρώπης (ΑΜΚΕ) στην Κύπρο το 2009.

ΜΥΛΩΝΑΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ
Πέτυχε παγκύπριο ρεκόρ κλειστού στίβου στην κατηγορία U18 (κάτω των 18 ετών) το 2019 με επίδοση 6,44 μ. στο αγώνισμα του άλματος εις μήκος. Το 2017 κατέγραψε συμμετοχή στον τελικό της διοργάνωσης Youth Olympics.

ΝΕΟΦΥΤΟΥ ΒΑΣΙΛΗΣ
Είχε συμμετοχή το 2010 στους αγώνες Olympic Trials που πραγ-

ματοποιήθηκαν στη Μόσχα. Κατέχει μέχρι σήμερα από το 2010 το παγκύπριο ρεκόρ κλειστού στίβου U18 (κάτω των 18 ετών) στο αγώνισμα του άλματος εις ύψος. Κατέκτησε την πρώτη θέση σε Πανελλήνιους μαθητικούς αγώνες το 2009 στο αγώνισμα άλματος εις ύψος και το 2011 την πρώτη θέση στους Παγκυπρίους αγώνες εφήβων και νεανίδων στο αγώνισμα του άλματος επί κοντώ.

ΝΙΚΟΛΕΤΤΟΥ ΝΙΚΟΛΕΤΤΑ
Αναδείχθηκε παγκυπριονίκης στο αγώνισμα δρόμου 200 μ. το 2011.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΟΥ - ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΟΥ ΕΛΕΝΗ
Αναδείχθηκε νικήτρια με τη φανέλα του Γ.Σ.Ζ. στο αγώνισμα δρόμου 200 μ. σε τρεις συνεχόμενους Παγκυπρίους αγώνες (1976, 1977 και 1978). Αξιοσημείωτο είναι επίσης το γεγονός ότι συμπεριλήφθηκε στην εθνική ομάδα στίβου της Ελλάδας, αφού εκείνη την περίοδο ήταν ασυναγώνιστη σπρίντερ. Υπήρξε πανελληνιονίκης τρεις φορές (το 1976 και το 1977 στο αγώνισμα δρόμου 100 μ., καθώς επίσης στο αγώνισμα δρόμου 200 μ. το 1977) στην κατηγορία νεανίδων. Συμμετείχε στους Βαλκανικούς αγώνες, καθώς επίσης στο Ευρωπαϊκό κύπελλο «Μπρούνο Ζάουλι», στο οποίο αναδείχθηκε πρωταθλήτρια με την ομάδα σκυταλοδρομίας 4Χ100 μ. της Ελλάδας. Στην ομάδα εκείνη τρεις από τις αθλήτριες ήταν Κύπριες. Αφότου τερμάτισε την ενεργό δράση, εργάστηκε ως γυμνάστρια, αναδεικνύοντας πολλούς αθλητές και αθλήτριες.

ΟΛΥΜΠΙΟΣ ΑΝΔΡΕΑΣ (ΜΟΝΑΓΡΙΤΗΣ)
Αναδείχθηκε παγκυπριονίκης το 1931 στο παραδοσιακό αγώνισμα που ονομάζεται διτζίμι και αποτελεί άρση πέτρας μεγάλου βάρους. Είχε γίνει θρύλος με τα κατορθώματά του, λόγω της εκπληκτικής μυικής του δύναμης. Οι Βρετανοί αποικιοκράτες τού πρότειναν να συμπεριληφθεί στην ολυμπιακή τους ομάδα το 1948, στην Ολυμπιάδα που επρόκειτο να πραγματοποιηθεί στο Λονδίνο, αφού είχε υπηρετήσει ως εθελοντής στον λόχο σκαπανέων του Κυπριακού συντάγματος κατά τον Β' Παγκόσμιο πόλεμο. Η απάντησή του ήταν αρνητική, γιατί επιθυμούσε, στην περίπτωση που έπαιρνε μέρος σε Ολυμπιακούς αγώνες, να αγωνιστεί με τα ελληνικά χρώματα. Καταγόταν από το Μονάγρι, γεννήθηκε στην Τριμίκλινη και νυμφεύτηκε στα Λύμπια, όπου κατοικούσε, εξού και το επίθετο που υιοθέτησε.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΙΔΗΣ ΛΕΩΝΙΔΑΣ
Καταγόταν από τη Σελεύκεια της Μικράς Ασίας και είχε έρθει πρόσφυγας με τους γονείς του μετά από τη μικρασιατική καταστροφή. Διέπρεψε ως αθλητής της Αμερικανικής Ακαδημίας και του Γ.Σ.Ζ. Ήταν σπρίντερ στα αγωνίσματα δρόμου 100 μ. και 200 μ. Το 1931 αναδείχθηκε παγκυπριονίκης στο αγώνισμα δρόμου 100 μ.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ ΣΤΑΥΡΟΣ
Ήταν πολύ καλός δρομέας από τα παιδικά του χρόνια. Κατέρριψε τα παγκύπρια ρεκόρ στην κατηγορία παίδων, στα αγωνίσματα δρόμου 3.000 μ., 5.000 μ. και 10.000 μ. Τα ρεκόρ αυτά καταρρίφθηκαν στο επόμενο διάστημα από άλλο αθλητή του Γ.Σ.Ζ., τον Γιώργο Λουκαΐδη. Προπονητής τους ήταν ο Στέλιος Αδάμου.

ΠΑΝΤΕΛΙΔΗΣ ΠΑΣΧΑΛΗΣ
Αναδείχθηκε παγκυπριονίκης στο αγώνισμα του άλματος επί κοντώ, στους αγώνες που διεξήχθησαν το 1915 στο Γ.Σ.Ζ. Το 1919 κέρδισε επίσης την πρώτη θέση σε Παγκυπρίους αγώνες, αυτή τη φορά στο άλμα τριπλούν.

ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ ΤΙΤΟΣ
Ήταν μέλος της ομάδας του Γ.Σ.Ζ. που κέρδισε στο αγώνισμα της σκυταλοδρομίας στους Παγκυπρίους αγώνες το 1954. Έπαιξε καλαθόσφαιρα στον «Πεζοπορικό», εργάστηκε ως γυμναστής σε σχολεία και προσέφερε στον Γ.Σ.Ζ. ως προπονητής αθλητών του Συλλόγου.

ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ ΑΛΕΚΟΣ
Παγκυπριονίκης στα αγωνίσματα δρόμου ημιαντοχής 800 μ. και 1.500 μ. Κέρδισε και στα δύο αγωνίσματα την πρώτη θέση το 1931 στους Παγκυπρίους αγώνες που διεξήχθησαν στο Γ.Σ.Ζ.

ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ ΑΝΔΡΕΑΣ
Διακρίθηκε το 1952 στα αγωνίσματα του άλματος εις ύψος και του άλματος εις μήκος. Ήταν παγκυπριονίκης. Αγωνίστηκε και ως ποδοσφαιριστής με τον «Πεζοπορικό», καθώς επίσης με τη μικτή Κύπρου.

ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΑΝΤΡΗ
Ασχολήθηκε με το επίπονο αγώνισμα του επτάθλου και ανέβηκε πρώτη στο βάθρο σε Παγκυπρίους αγώνες το 2001 και το 2007.

ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΣ
Νικητής των Παγκυπρίων αγώνων το 1946 στο αγώνισμα δρόμου 400 μ.

ΠΑΡΑΣΧΟΣ ΛΥΚΟΥΡΓΟΣ
Το όνομά του καταγράφηκε στους παγκυπριονίκες του Γ.Σ.Ζ. όταν κέρδισε την πρώτη θέση στον ακοντισμό στους Παγκυπρίους αγώνες το 1915.

ΠΑΥΛΟΥ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ
Τερμάτισε πρώτος σε τρεις Παγκυπρίους αγώνες (1989, 1992 και 1994) στο αγώνισμα δρόμου 3.000 μ. με φυσικά εμπόδια (στιπλ). Έγραψε ιστορία, αφού ήταν ο πρώτος Κύπριος αθλητής στην κατηγορία παίδων που κάλυψε την απόσταση σε λιγότερα από 10 λεπτά. Είναι πτυχιούχος του Τμήματος Επιστήμης Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού του Πανεπιστημίου Αθηνών (ΤΕΦΑΑ). Προσφέρει τις υπηρεσίες του και ως προπονητής στίβου για τους αθλητές του Γ.Σ.Ζ. από το 1993. Αθλητές του πέτυχαν παγκύπρια ρεκόρ και διακρίσεις, ενώ επίσης συμμετείχαν στις εθνικές ομάδες στίβου.

ΠΑΥΛΟΥ ΧΑΡΙΤΙΝΗ
Από τα νέα ταλέντα του Συλλόγου, η κόρη του προπονητή του Γ.Σ.Ζ. Χαράλαμπου Παύλου διακρίθηκε σε παγκυπρίους και πανελλήνιους αγώνες στις κατηγορίες νεαρών αθλητριών στο αγώνισμα δρόμου με φυσικά εμπόδια (στιπλ).

ΠΕΤΡΑΚΙΔΗΣ ΘΡΑΣΥΒΟΥΛΟΣ
Αθλητής που πέτυχε διακρίσεις στο αγώνισμα του άλματος εις ύψος άνευ φοράς. Αναδείχθηκε παγκυπριονίκης το 1915.

ΠΙΕΡΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ
Κάτοχος του παγκυπρίου ρεκόρ στο αγώνισμα του άλματος εις

Τρία κύπελλα από αντίστοιχες διοργανώ-
σεις. Εκτίθενται στα γραφεία του Γ.Σ.Ζ.

μήκος με 7,09 μ. και του άλματος τριπλούν με 14,91 μ. από το 1963. Ασχολήθηκε με μεγάλη επιτυχία και με ομαδικά αθλήματα, το ποδόσφαιρο και την καλαθόσφαιρα τη δεκαετία του 1960. Άρχισε την αθλητική του καριέρα με τον Γ.Σ.Ε. και την «Ανόρθωση» Αμμοχώστου και τη συνέχισε με τον Γ.Σ.Ζ. και τον «Πεζοπορικό». Αξίζει να σημειωθεί ότι έπαιξε ποδόσφαιρο και στην ομάδα της γενέτειράς του, τον «Εθνικό» Άχνας. Ήταν σπουδαίος πολυαθλητής, διεθνής, μέλος της μικτής (όπως λεγόταν τότε η εθνική ομάδα) της Κύπρου σε τρία αθλήματα, τον στίβο, το ποδόσφαιρο και την καλαθόσφαιρα. Σε όλα αναδείχθηκε πρωταθλητής. Επιλέγηκε επίσης ως μέλος της εθνικής ομάδας της Ελλάδας στον στίβο, με την οποία αγωνίστηκε το 1958 στους Βαλκανικούς αγώνες, όπου κατετάγη τέταρτος στο άλμα τριπλούν. Με τα χρώματα του Γ.Σ.Ζ. αναδείχθηκε τέσσερις φορές παγκυπριονίκης την περίοδο 1961-1966, τρεις φορές στο άλμα τριπλούν και μια φορά στο άλμα εις μήκος. Έγινε κάτοχος των παγκυπρίων ρεκόρ και στα δύο αγωνίσματα (7,09 μ. στο άλμα εις μήκος και 14,96 στο άλμα τριπλούν). Αφού διέκοψε την ενεργό δράση, εργάστηκε ως γυμναστής στο Λύκειο Αγίου Γεωργίου Λάρνακας και ως προπονητής του Γ.Σ.Ζ. Ανέδειξε πολλά νέα ταλέντα στον αθλητισμό, που εξελίχθηκαν σε κορυφαίους αθλητές.

ΠΟΣΚΩΤΗΣ ΟΔΥΣΣΕΑΣ
Παγκυπριονίκης στο άλμα εις ύψος το 1945 και το 1946. Επιδόθηκε και στην πάλη με το ψευδώνυμο Ποσκότ Τάιγκερ.

ΠΥΡΓΟΣ ΚΩΣΤΑΣ
Είχε αρκετές διακρίσεις ως αθλητής του Γ.Σ.Ζ., ενώ έπαιξε και ποδόσφαιρο με τα χρώματα της ΕΠΑ, κατά τη χρυσή εποχή του σωματείου τη δεκαετία του 1950. Αργότερα υπηρέτησε πιστά και αφοσιωμένα τον Γ.Σ.Ζ. από διοικητικές θέσεις.

ΡΩΤΟΚΛΗ ΓΙΩΡΓΟΥΛΑ
Ανέβηκε δύο φορές στο βάθρο των νικητών στους ίδιους Παγκυπρίους αγώνες (το 1994) σε διαφορετικά αγωνίσματα, στο έπταθλο και στο αγώνισμα δρόμου 400 μ. με εμπόδια.

ΣΑΒΒΑ ΒΑΛΕΝΤΙΝΑ
Κρίνοντας από τις μέχρι σήμερα επιτυχίες της, το μέλλον τής ανήκει και όλοι αναμένουν ακόμη μεγαλύτερες κατακτήσεις στο αγώνισμα της σφυροβολίας, με την καθοδήγηση του προπονητή της, Γιώργου Αρέστη. Η Βαλεντίνα Σάββα (γεν. στις 17 Μαΐου 2005) κατέρριψε σε πολύ μικρή ηλικία το παγκύπριο ρεκόρ και πέτυχε την καλύτερη επίδοση στον κόσμο στην κατηγορία κορασίδων U16 (κάτω των 16 ετών). Η νεαρή σφυροβόλος του Γ.Σ.Ζ. με τη βολή 62,25 μ. (με σφύρα τριών κιλών που χρησιμοποιείται στις κατηγορίες U16 και U18), την οποία πέτυχε σε αγώνες στη Λεμεσό το 2019, έγινε κάτοχος του παγκυπρίου ρεκόρ στην κατηγορία κορασίδων U18. Το ρεκόρ αυτό το κατέρριψε η ίδια το 2020 με βολή 63,14 μ. σε αγώνες στη Λάρνακα. Το 2020 σημείωσε παγκύπριο ρεκόρ στη σφυροβολία στις κατηγορίες U16 και U18, με βολή 65,82 μ. Το 2021, παρά τις δυσχέρειες που προκαλούσε η πανδημία στη συμμετοχή σε μεγάλους διεθνείς και ευρωπαϊκούς αγώνες, η Βαλεντίνα Σάββα διέπρεψε. Ήταν η πρώτη χρονιά που πήρε μέρος σε μεγάλες διεθνείς και ευρωπαϊκές διοργανώσεις. Η βολή της στα 72,03 μ. με σφύρα τριών κιλών αποτέλεσε νέο παγκύπριο ρεκόρ στην κατηγορία U18 και την ανέδειξε στην κορυφή παγκοσμίως, αφού ήταν ταυτόχρονα και η καλύτερη επίδοση στον κόσμο. Αν και είναι ακόμη μόλις 16 χρόνων και ανήκει στην κατηγορία U16, συναγωνίζεται επάξια με αθλήτριες μεγαλύτερων ηλικιών. Το 2021 κατέλαβε την 9η θέση στους Πανευρωπαϊκούς αγώνες U20 (εφήβων/ νεανίδων) και την 5η θέση στους Παγκοσμίους αγώνες U20, καταρρίπτοντας τρεις φορές το παγκύπριο ρεκόρ που κατείχε η ίδια! Σε αγώνες με σφύρα τεσσάρων κιλών πέτυχε το 2021 βολή 62,18 μ. που αποτέλεσε νέο παγκύπριο ρεκόρ στις κατηγορίες U18 και U20. Όλοι ελπίζουμε ότι έπεται ακόμη πιο εντυπωσιακή συνέχεια από την ταλαντούχο αθλήτρια του Γ.Σ.Ζ.

ΣΕΡΑΦΕΙΜ ΚΥΡΙΑΚΟΣ
Διέπρεψε στο αγώνισμα δρόμου 110 μ. με εμπόδια, στο οποίο πέτυχε επίδοση 14.7, μάλιστα σε εφηβική ηλικία το 1970. Ήταν ο πρώτος Κύπριος αθλητής που πέτυχε χρόνο κάτω των 15.0 στο αγώνισμα αυτό. Η επίδοσή του (14.7) αποτέλεσε όχι μόνο παγκύπριο, αλλά και πανελλήνιο και βαλκανικό ρεκόρ στην κατηγορία εφήβων. Κατάφερε να φτάσει μέχρι τον ημιτελικό στο Ευρωπαϊκό πρωτάθλημα εφήβων που πραγματοποιήθηκε στο Παρίσι το 1970. Υπήρξε μέλος και της εθνικής ομάδας της Ελλάδας. Ως πολυσύνθετος αθλητής, εκπροσωπούσε τον Γ.Σ.Ζ. σε διάφορα αθλήματα στους ίδιους αγώνες. Πέτυχε δυο νίκες στους Παγκυπρίους αγώνες, το 1970 και το 1972, ενώ ανέβηκε στο βάθρο των νικητών και σε Πανελλήνιους αγώνες. Υπήρξε και καλαθοσφαιριστής με την ομάδα του «Πεζοπορικού», με την οποία αναδείχθηκε τρεις φορές κυπελλούχος την περίοδο 1969-1971.

ΣΚΙΑΔΑΣ ΑΡΘΟΥΡΟΣ
Διακρίθηκε ιδιαίτερα στους Πανελλαδικούς που διεξήχθησαν στην Κύπρο το 1929. Επίσης αναδείχθηκε παγκυπριονίκης το 1930 στη λιθοβολία. Αγωνίσματά του στον στίβο ήταν η λιθοβολία και το πένταθλο, αλλά ασχολήθηκε επίσης με το ποδόσφαιρο ως παίκτης του «Πεζοπορικού».

ΣΜΕΝΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ
Ήταν δισκοβόλος με διακρίσεις στους Παγκυπρίους αγώνες. Κέρδισε την πρώτη θέση το 1924 στο αγώνισμα της δισκοβολίας.

ΣΤΑΘΕΛΑΚΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ
Σφυροβόλος, που κατέρριψε το παγκύπριο ρεκόρ με βολή 75,32 μ. στο Φεστιβάλ ρίψεων στην Τρίπολη το 2015. Κατείχε ο ίδιος το παγκύπριο ρεκόρ στη σφυροβολία από το 2012, όταν έκανε τον πρώτο του αγώνα με τα χρώματα του Γ.Σ.Ζ. Την ίδια χρονιά εξασφάλισε το όριο πρόκρισης και συμμετείχε στην Ολυμπιάδα του 2012 στο Λονδίνο. Γεννήθηκε στην Ελλάδα και απέκτησε την κυπριακή υπηκοότητα ύστερα από τον γάμο του με την αθλήτρια του Γ.Σ.Ζ., επίσης σφυροβόλο, Σκεύη Θεοδώρου. Αναδείχθηκε πέντε φορές παγκυπριονίκης. Συνεχίζει να καταγράφει επιτυχίες στο ενεργητικό του, ως προπονητής πλέον, σε αγωνίσματα ρίψεων.

ΣΤΑΥΡΙΔΗΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ
Κατέρριψε το παγκύπριο ρεκόρ στην κατηγορία U23 (κάτω των 23 ετών) το 2009. Το εκπληκτικό όμως ήταν ότι η επίδοσή του αποτε-

λούσε ταυτόχρονα και παγκύπριο ρεκόρ στην κατηγορία ανδρών στο αγώνισμα δρόμου 110 μ. με εμπόδια. Παγκυπριονίκης αναδείχθηκε το 2008, το 2009 και το 2010.

ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ ΣΠΥΡΟΣ
Εντάχθηκε στην ομάδα του Γ.Σ.Ζ. στα μέσα της δεκαετίας το 1950 και κέρδισε την πρώτη θέση στους Παγκυπρίους αγώνες που διεξήχθησαν στη Λάρνακα το 1955, λίγο ύστερα από την έναρξη του απελευθερωτικού αγώνα. Μάλιστα κατέρριψε το παγκύπριο ρεκόρ σε δύο αγωνίσματα, και συγκεκριμένα στα αγωνίσματα δρόμου 800 μ. και 1.500 μ.

ΤΑΡΑΖΙΑΝ Χ.
Παγκυπριονίκης στο αγώνισμα δρόμου 1.500 μ. το 1948.

ΤΕΡΖΙΑΝ ΑΡΑΜ
Πρωταθλητής στο αγώνισμα δρόμου 1.500 μ. στους Παγκυπρίους αγώνες το 1930.

ΤΖΙΑΠΟΥΡΑΣ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ
Νικητής στο αγώνισμα του μαραθωνίου (απόστασης 20 χλμ.) στους Γ' Παγκυπρίους αγώνες το 1899.

ΤΖΙΑΧΙΤ ΧΟΥΣΕΪΝ
Τουρκοκύπριος παγκυπριονίκης με τα χρώματα του Γ.Σ.Ζ. Κέρδισε πρώτες νίκες και στους Πανελλαδικούς που πραγματοποιήθηκαν στην Κύπρο το 1929.

ΤΖΙΡΚΩΤΗ ΧΑΡΙΤΙΝΗ
Έγραψε το όνομά της στον κατάλογο των επιτυχιών του Γ.Σ.Ζ. με τη νίκη της στους Παγκυπρίους αγώνες το 1956 στο άλμα εις μήκος.

ΤΖΙΡΚΩΤΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ
Ασχολήθηκε με διάφορα αθλήματα, όπως το ποδόσφαιρο και η πετόσφαιρα με τον «Πεζοπορικό». Είχε μεγάλες επιτυχίες και στον στίβο με τις ομάδες του Παγκυπρίου Εμπορικού Λυκείου Λάρνακας και του Γ.Σ.Ζ. στα τέλη της δεκαετίας του 1930. Βραβεύτηκε με το βραβείο του δημάρχου Λάρνακας για το ήθος, αλλά και τις άριστες επιδόσεις του στα μαθήματα και τις επιτυχίες του στον αθλητισμό. Επίσης ανέπτυξε πλούσια κοινωνική και πολιτική δράση. Μάλιστα διετέλεσε βουλευτής Λάρνακας.

ΤΣΑΓΓΑΡΙΔΟΥ ΜΑΡΙΑ
Παγκυπριονίκης τις χρονιές 1993, 1996, 1997, 2000, 2001 και 2003 στα αγωνίσματα δρόμου 400 μ. με εμπόδια και 100 μ. με εμπόδια στην κατηγορία νεανίδων.

ΤΣΑΠΠΗΣ ΘΕΟΚΛΗΤΟΣ
Παγκυπριονίκης το 1919. Έγινε μάλιστα κάτοχος του παγκυπρίου ρεκόρ στον ελεύθερο ακοντισμό με επίδοση 47,05 μ.

ΦΛΩΡΙΔΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ
Δρομέας παγκυπριονίκης κατά την περίοδο 1902-1905 σε αγωνίσματα ημιαντοχής, από τα 400 μ. μέχρι και τα 1.500 μ.

ΦΡΑΝΣΙΣ - ΑΝΤΩΝΙΟΥ ΙΩΣΗΦΙΝΑ
Κέρδισε σε Παγκυπρίους αγώνες στο αγώνισμα του ακοντισμού το 1967. Το 2014 διορίστηκε Επίτροπος Ισότητας των Φύλων.

ΦΩΤΟΠΟΥΛΟΣ ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ
Καταγόταν από την παροικία της Αιγύπτου. Διακρίθηκε σε αγωνίσματα δρόμου στους Παγκυπρίους αγώνες κατά την περίοδο 1928-1929.

ΧΑΤΖΗΑΝΤΩΝΗΣ ΘΕΟΔΩΡΟΣ
Διακρίθηκε στους Παγκυπρίους αγώνες το 1963 στο αγώνισμα δρόμου 110 μ. με εμπόδια, ενώ ήταν ακόμη μαθητής.

ΧΑΤΖΗΒΑΣΙΛΗ ΕΛΕΝΗ
Δρομέας ημιαντοχής, ήταν κάτοχος ρεκόρ για μια 20ετία στην κατηγορία κορασίδων. Κέρδισε πρώτες νίκες και σε Παγκυπρίους αγώνες το 1991 στο αγώνισμα δρόμου 800 μ. και το 1992 στο αγώνισμα δρόμου 1.500 μ. Ήταν επίσης παίχτρια της χειροσφαίρισης. Είχε μεγάλες προοπτικές, αλλά διέκοψε νωρίς, αφού πήγε στην Αθήνα.

ΧΑΤΖΗΒΑΣΙΛΗ ΣΠΥΡΟΥΛΛΑ
Ασχολήθηκε επίσης με αγωνίσματα δρόμου ημιαντοχής, όπως και οι αδελφές της, Ελένη και Χρυστάλλα. Υπήρξε παγκυπριονίκης στο αγώνισμα δρόμου 800 μ. το 1995.

ΧΑΤΖΗΒΑΣΙΛΗ ΧΡΥΣΤΑΛΛΑ
Η τρίτη από τις αδελφές αθλήτριες Χατζηβασίλη που υπηρέτησαν τον Γ.Σ.Ζ. (δίδυμη με τη Σπυρούλλα, ενώ η Ελένη γεννήθηκε δύο χρόνια νωρίτερα). Είχε επίσης πολύ καλές επιδόσεις στο ίδιο αγώνισμα, εκείνο του δρόμου 800 μ.

ΧΑΤΖΗΙΩΑΝΝΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΣ
Ανέβηκε στο βάθρο ως παγκυπριονίκης το 1948 στο αγώνισμα δρόμου 400 μ.

ΧΑΤΖΗΣΤΕΦΑΝΟΥ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ
Τίμησε τη φανέλα του Γ.Σ.Ζ. τόσο ως αθλήτρια, όσο και ως προπονήτρια. Συνεχίζει να προσφέρει τις υπηρεσίες της στον κυπριακό αθλητισμό από τη θέση της επιθεωρήτριας του Υπουργείου Παιδείας, Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νεολαίας.

ΧΑΤΙΡΙ ΑΜΙΝ
Ακαταπόνητος δρομέας μεγάλων αποστάσεων με καταγωγή από το Μαρόκο. Είναι κάτοχος πολλών παγκυπρίων ρεκόρ. Στην κατηγορία ανδρών κατέχει το ρεκόρ στο αγώνισμα δρόμου 1.500 μ. με επίδοση 3:39.50 που πέτυχε το 2016 σε διεθνές μίτινγκ στην Ουέλβα της Ισπανίας. Έχει επίσης καταγράψει τις καλύτερες επιδόσεις στην Κύπρο και σε μη ολυμπιακά αγωνίσματα, συγκεκριμένα στο αγώνισμα δρόμου 1.000 μ. στην Πράγα το 2015 και στο αγώνισμα δρόμου ενός μιλίου (1.609 μ.) στο Κορκ της Ιρλανδίας το 2017. Διακρίθηκε ακόμη και στα αγωνίσματα δρόμου 5.000 μ. και 10.000 μ. Κέρδισε μετάλλια σε αγώνες του Ευρωπαϊκού κυπέλλου «Μπρούνο Ζάουλι» και σε Βαλκανικούς αγώνες. Οι επιδόσεις του και οι επιτυχίες του είναι

μοναδικές. Έχει στο ενεργητικό του τις πιο πολλές πρώτες νίκες σε Παγκυπρίους αγώνες, μεταξύ των αθλητών του Γ.Σ.Ζ. Αναδείχθηκε 17 φορές παγκυπριονίκης.

ΧΑΧΟΛΙΑΔΗΣ ΒΥΡΩΝ
Από τα μαθητικά του χρόνια τίμησε τη φανέλα του Γ.Σ.Ζ. ως αθλητής σε αγώνες δρόμου. Έγινε μάλιστα κάτοχος του πανελληνίου ρεκόρ στο αγώνισμα δρόμου με εμπόδια, με επίδοση 16΄΄6. Όταν φοιτούσε στην Ελλάδα, διακρίθηκε με τη φανέλα του Πανελληνίου Γυμναστικού Συλλόγου. Ανέδειξε πολλούς νέους αθλητές του Γ.Σ.Ζ., εργαζόμενος ως γυμναστής σε σχολεία της Λάρνακας, στην Αμερικανική Ακαδημία, στο Παγκύπριο Εμπορικό Λύκειο και στη Σχολή Καλογραιών. Είχε επίσης μεγάλη συμβολή στην ανάπτυξη ομαδικών αθλημάτων, όπως το ποδόσφαιρο.

ΧΕΙΜΩΝΙΔΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ
Συνδέθηκε το όνομά του και με τον Γ.Σ.Ζ., αλλά είναι περισσότερο γνωστός ως τερματοφύλακας της ΕΠΑ, στην οποία αγωνίστηκε για πρώτη φορά όταν ήταν 16 χρόνων, στα μέσα της δεκαετίας του 1930. Συνέχισε την ποδοσφαιρική του δράση μέχρι και τη δεκαετία του 1950. Μάλιστα φόρεσε ξανά την κιτρινόμαυρη φανέλα της ΕΠΑ, παρά τη μεγάλη του ηλικία, όταν απολύθηκε το 1957 από τα κρατητήρια την εποχή του απελευθερωτικού αγώνα κατά της βρετανικής κατοχής, με σκοπό να συνεισφέρει στην ανασυγκρότηση της αγαπημένης του ομάδας.

ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΣ
Ήταν αθλητής του άλματος εις ύψος. Διακρίθηκε στην Ελλάδα, όπου μετέβη για σπουδές στην Οδοντιατρική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών. Η επιστροφή του στην Κύπρο συνέπεσε με τον απελευθερωτικό αγώνα 1955-1959, γεγονός που αποτέλεσε τροχοπέδη στην αθλητική του σταδιοδρομία. Συνελήφθη για τη δράση του και διετέλεσε πολιτικός κρατούμενος στα κρατητήρια της βρετανικής αποικιοκρατίας. Αργότερα ανέπτυξε και πολιτική δράση. Υπηρέτησε ως βουλευτής ύστερα από την ανεξαρτησία και αργότερα από τη θέση του Υπουργού Παιδείας.

ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΥ ΓΙΩΡΓΟΣ
Υπήρξε παγκυπριονίκης στις κατηγορίες παίδων και εφήβων, καθώς επίσης σε Παγκυπρίους μαθητικούς αγώνες. Πέτυχε πρώτη νίκη στο αγώνισμα δρόμου 400 μ. αρρένων Λυκείων το 2001. Κατέγραψε επίσης επιτυχίες σε Πανελληνίους σχολικούς αγώνες, με δεύτερες και τρίτες νίκες. Ήταν μέλος της εθνικής ομάδας σκυταλοδρομίας 4Χ400 μ. και πήρε μέρος σε πολλά ευρωπαϊκά κύπελλα στίβου «Μπρούνο Ζάουλι», καθώς και στους Αγώνες Μικρών Κρατών Ευρώπης. Σήμερα υπηρετεί ως προπονητής Ακαδημιών του Γ.Σ.Ζ.

** Ο κατάλογος καταρτίστηκε με κριτήρια τις επιτυχίες και τις συμμετοχές αθλητών και αθλητριών σε διεθνείς, πανελληνίους και παγκυπρίους αγώνες, με βάση στοιχεία που συγκεντρώσαμε από το αρχείο του Γ.Σ.Ζ., τον έφορο Πέτρο Αρέστη, τη λειτουργό Ιωάννα Μιχαήλ, προπονητές και αθλητές του Γ.Σ.Ζ., καθώς επίσης από την ΚΟΕΑΣ, τον Αντώνη Δράκο, τον Αντώνη Γεωργαλλίδη, τον Ευθύμιο Λοϊζή κ.ά., τους οποίους θερμά ευχαριστούμε.*

Οι αθλητές που συμμετείχαν σε Ολυμπιακούς αγώνες

Τρεις αθλητές του Γ.Σ.Ζ. είχαν την ευτυχία να πάρουν μέρος σε Ολυμπιακούς αγώνες, γεγονός που αποτελεί όνειρο κάθε αθλητή.

Ο **Γιώργος Ανδρέου** ήταν ο πρώτος. Αγωνίστηκε το 2000 στο δέκαθλο στην Ολυμπιάδα του Σίδνεϊ στην Αυστραλία.

Ακολούθησε η **Σκεύη Θεοδώρου** που πήρε το εισιτήριο για Ολυμπιακούς αγώνες και αγωνίστηκε στη σφυροβολία το 2008 στην Ολυμπιάδα του Πεκίνου.

Ο **Κωνσταντίνος Σταθελάκος** συμμετείχε στην Ολυμπιάδα του Λονδίνου στη σφυροβολία το 2012 με την εθνική Κύπρου, αφού στο μεταξύ είχε νυμφευτεί την αθλήτρια του Γ.Σ.Ζ. Σκεύη Θεοδώρου. Είχε εξασφαλίσει το όριο πρόκρισης με την εθνική Ελλάδας την προηγούμενη χρονιά.

Αξίζει επίσης να αναφερθεί ότι η προπονήτρια του Γ.Σ.Ζ., **Χρύσα Γκουντενούδη**, πήρε μέρος σε δύο Ολυμπιάδες με την εθνική Ελλάδας, στο Σίδνεϊ το 2000 και στην Αθήνα το 2004. Στην Ολυμπιάδα της Αθήνας ήταν μέλος της ελληνικής ομάδας στη σκυταλοδρομία 4Χ400 μ., η οποία αναδείχθηκε όγδοη ολυμπιονίκης με τη συμμετοχή της στον τελικό του αγωνίσματος.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΠΗΓΕΣ

Αγγελινίδης, Παύλος (1973) Ο κλασικός αθλητισμός στην Κύπρο, 1892-1925, Λεμεσός

Αντωνιάδης, Σωκράτης (2020) Λάρνακα, αναδρομές στο χθες, Λάρνακα

Δήμος Λάρνακας (2008) Λάρνακα: 4000 χρόνια ιστορία, Λάρνακα

Δήμος Λάρνακας (2002) Λάρνακα 2000: το τέλος ενός αιώνα, Λάρνακα

Ευρυβιάδης, Ανδρέας (1993) Η Λάρνακα και ο κόσμος της (Όσα φέρνει η μνήμη), Λάρνακα

Ευρυβιάδης, Ανδρέας (2001) Η πόλη μου Λάρνακα, Λάρνακα

Ζαννέτος, Φίλιος (1910-1912) Ιστορία της Νήσου Κύπρου από της αγγλικής κατοχής μέχρι σήμερον, Λάρνακα

Ζαννέτος, Φίλιος (1930) Η Κύπρος κατά τον αιώνα της παλιγγενεσίας, 1821-1930, Αθήνα

Ιακώβου, Γεώργιος (1996) Λάρνακα: Ματιές στο χθες, έκδοση Δήμου Λάρνακας, Λάρνακα 1996

Δράκος, Αντώνης (1999) Χρυσοί Παγκυπριονίκες 1896-1998, έκδοση ΚΟΕΑΣ, Λευκωσία

Δράκος, Αντώνης (1978) Κυπριακός στίβος. Οι καλύτεροι αθλητές και αθλήτριες όλων των εποχών, Λευκωσία

Κουδουνάρης, Αριστείδης (2018) Βιογραφικόν Λεξικόν Κυπρίων 1800-1920, τ. Α' και Β', Λευκωσία

Κυριαζής, Μάριος (2020) Η παραλία των Φοινικούδων της Σκάλας, Λάρνακα

Κυριαζής, Νεοκλής (1947) Κοινωνική δράσις της πόλεως Σκάλα-Λάρνακα, Λάρνακα

Κυριαζής, Νεοκλής (1995) Ο Δήμος της Λάρνακας εντός μιας πεντηκονταετίας (1878-1928), επ. Ιερομόναχος Σωφρόνιος Γ. Μιχαηλίδης, έκδοση Δήμου Λάρνακας, Λάρνακα

Μαραγκού, Άννα (1998) Ο Μαγικός Κόσμος των Γκλάζνερ, έκδοση Πολιτιστικού Κέντρου Μαρφίν Λαϊκής Τράπεζας, Λευκωσία

Μελετίου, Γιώργος (2011) Κυπριακό ποδόσφαιρο, 1900-1960, Λευκωσία

Σεραφείμ-Λοΐζου, Ελενίτσα (1983) Ο απελευθερωτικός αγώνας της Κύπρου 1955-1959, Λευκωσία

Στεφανίδης, Γιώργος (2015) Μεγάλες στιγμές Κυπριακού Ποδοσφαίρου, 1934-2014, Κύπρος

Σιακαλλή, Αναστασία (2009) Λάρνακα. Ευωδιάς αναπολήσεις, Δημοσιογραφικός Οργανισμός «Ο Φιλελεύθερος», Λευκωσία

Τερεζόπουλος, Λουκής (2010) Ιστορία της κυπριακής καλαθόσφαιρας, έκδοση Κυπριακής Ομοσπονδίας Καλαθόσφαιρας, Λευκωσία

Χατζηβασιλείου, Ανδρέας (2004-2012) Ιστορία του κυπριακού αθλητισμού, τ. Α'-Δ', Λευκωσία

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Απευθύνουμε θερμές ευχαριστίες προς οργανισμούς και άτομα που έθεσαν στη διάθεσή μας αρχεία, καθώς επίσης συλλογές εφημερίδων, περιοδικών και φωτογραφιών. Είναι οι ακόλουθοι: Γυμναστικός Σύλλογος «Ο Ζήνων» Λάρνακας, Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών, Λούης Περεντός, Αρχείο Ιδρύματος Φοίβου Σταυρίδη, Αρχείο Δήμου Λάρνακας, Αρχείο και εκδόσεις Κυπριακής Ομοσπονδίας Ερασιτεχνικού Αθλητισμού Στίβου (ΚΟΕΑΣ), Αρχείο Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού (ΚΟΑ), Βιβλιοθήκη Κυπριακής Ολυμπιακής Επιτροπής (ΚΟΕ), Ένωση Συντακτών Κύπρου, Ένωση Αθλητικογράφων Κύπρου, Παττίχειο Δημοτικό Μουσείο και Κέντρο Ερευνών Δήμου Λεμεσού, Λούης Κούτας, Αλέξης Μιχαηλίδης, Κωνσταντίνος Παπαλεοντίου και η ομάδα «Παλαίμαχοι Αθλητές Γ.Σ. Ζήνων 1980-1990», Γιώργος Μελετίου, Ιάκωβος Κακουρής, Ντίνος Θεοδώρου, Ηρόδοτος Μιλτιάδους, Πέτρος Μιτσίδης, Βιβλιοθήκη Αρχαιολογικού Μουσείου Τμήματος Αρχαιοτήτων, Βιβλιοθήκη Ιδρύματος Αρχιεπισκόπου Μακαρίου Γ', Βιβλιοθήκη Κέντρου Μελετών Ιεράς Μονής Κύκκου, εκδόσεις της σειράς «Ιστορία της πόλης μου» του Δημοσιογραφικού Οργανισμού «Ο Φιλελεύθερος» για τη Λάρνακα σε επιμέλεια Αναστασίας Σιακαλλή και Χρύσανθου Χρυσάνθου.

Ευχαριστούμε επίσης από καρδιάς όλους όσοι μας έδωσαν μαρτυρίες και συνεντεύξεις. Αυτοί είναι: Αδάμου Στέλιος, Αλκίδα - Χαχολιάδου Έλενα, Αρέστης Γιώργος, Αρέστης Πέτρος, Βασιλείου Νίκος, Γεωργίου Δαβίδ, Ελευθεριάδης Ανδρέας, Ζαχαρίου Ανδρέας, Κάππελος Ανδρέας, Κούτα - Παπαδοπούλου Λουΐζα (Λιζέττα), Κούτας Λούης, Κυπριανού - Τερζή Μαλβίνα, Κυριακίδου Τατιάνα, Λουκαΐδης Σταύρος, Λουκαΐδης Γιώργος, Λουρουτζιάτης Γιώργος, Μελή Αντζέλικα, Μιχαήλ Ιωάννα, Μιχαήλ Σταύρος, Μιχαηλίδης Μιλτής, Οικονομίδου - Κωνσταντινίδου Ελένη, Παπαλεοντίου Κωνσταντίνος, Παύλου Χαράλαμπος, Περεντός Λούης, Πετρίδου Λευκή, Ποσκώτης Γιώργος, Πουπάζης Χρίστος, Πύργος Κώστας, Σάββα Κώστας, Σεραφείμ Κυριάκος, Χριστοφόρου Γιώργος.

Δεν θα παραλείψουμε βέβαια να μνημονεύσουμε τουλάχιστον ορισμένους από τους πιο γνωστούς φωτογράφους, οι οποίοι απαθανάτισαν με τον φωτογραφικό τους φακό αθλητές και αθλητικά γεγονότα στη μακρά ιστορία του κυπριακού αθλητισμού: Λεοπόλδος Γκλάζνερ, Φέλιξ Γιαξής, Γιώργος Βατυλιώτης, Πάμπος Σαββίδης, Σάκης Σαββίδης, Τάκης Αντωνιάδης, Κυριάκος Ανδρέου.

Ο ερευνητής - συγγραφέας
δρ Χρύσανθος Χρυσάνθου

Είναι διδάκτωρ του Τμήματος Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Κύπρου, το οποίο, ύστερα από την εκπόνηση και επιτυχή υπεράσπιση διδακτορικής διατριβής, του απένειμε τον αντίστοιχο ακαδημαϊκό τίτλο (PhD) το 2004.

Πραγματοποίησε τις βασικές, καθώς επίσης μεταπτυχιακές σπουδές στο Κρατικό Πανεπιστήμιο του Λένινγκραντ, σήμερα Αγίας Πετρούπολης, όπου του απονεμήθηκε ο τίτλος M.A. in Journalism (1980-1986).

Εργάστηκε ως δημοσιογράφος σε διάφορα έντυπα και ηλεκτρονικά ΜΜΕ της Κύπρου (1986-2017), όπως το ΡΙΚ, ο ραδιοφωνικός σταθμός «Άστρα», ο ραδιοτηλεοπτικός σταθμός «Ο Λόγος», κυρίως όμως στον δημοσιογραφικό οργανισμό «Ο Φιλελεύθερος» μέχρι το 2017. Διετέλεσε, μεταξύ άλλων, υπεύθυνος του τμήματος ειδικών εκδόσεων και των περιοδικών εντύπων «Κύπρος/ Ιστορία», «Η ιστορία της πόλης μου» και «Μεγάλοι Κύπριοι», καθώς επίσης των λευκωμάτων στη σειρά «Ιστορία της πόλης μου», του τρίτομου έργου «Μεγάλοι Κύπριοι», των ιστορικών βιβλίων της σειράς «Ενθύμιον» κ.ά.

Ασχολήθηκε με την επιστημονική έρευνα, δίδαξε κατά διαστήματα και έκανε διαλέξεις στο Πανεπιστήμιο Κύπρου, στο Ανοικτό Πανεπιστήμιο Κύπρου κ.ά. Έχει στο ενεργητικό του την έκδοση άνω των 50 βιβλίων, που άπτονται κυρίως της σύγχρονης ιστορίας της Κύπρου, του βίου μεγάλων προσωπικοτήτων, καθώς επίσης της ιστορίας και του κοινωνικού ρόλου των ΜΜΕ, του αθλητισμού κ.λπ. Μια από τις τελευταίες του εκδοτικές δραστηριότητες είναι η έρευνα και συγγραφή του επετειακού λευκώματος «Γ.Σ.Π. 1894-2019: 125 χρόνια αθλητισμού, πολιτισμού, αγώνων».

